ank=20220630-20220701110627

Årsredovisning 2021

Handelsbanken Fastigheter AB

(Org nr 556873-0021)

Jag intygar att denna kopia överensstämmer med originalet.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

Förvaltningsberättelse

Allmänt

Handelsbanken Fastigheter AB med organisationsnummer 556873-0021 har sitt säte i Stockholm.
Bolaget bildades 2011-11-23 och var vilande t o m 2012-06-15 då bolaget förvärvade samtliga ägda fastigheter från Svenska Handelsbanken AB (publ), nedan SHB, och nuvarande verksamhet med fastighetsförvaltning startade.
I samband med verksamhetsstarten ändrade bolaget också firma från Handelsbanken Service AB till Handelsbanken Fastigheter AB.
Bolaget är ett helägt dotterbolag till Handelsbanken Liv Försäkrings AB, organisationsnummer 516401-8284 med säte i Stockholm.

Information om verksamheten

Bolagets verksamhet består i att äga och förvalta fastigheter långsiktigt. Bolaget direktäger för närvarande åtta fastigheter varav sju med äganderätt och en med tomträtt.
Under andra halvan av 2020 färdigställdes renoveringen av Smedsbacken 25, det s k BP-huset, och hyresgästerna kunde flytta in under januari 2021.
Fastighetsbeståndet består av en fastighet belägen i Malmö och resterande är lokaliserade i Stockholm.
Huvuddelen av fastigheterna förhyrs av SHB.

Väsentliga händelser under perioden

Under fjärde kvartalet 2021 startades det tre nya dotterbolag till Fastighetsbolaget: Norr 22:2 AB (Gävle), Umeå Ägir 7 AB (Umeå) samt G8G IV 15:13 AB (Göteborg).
De två tidigare ägda fastigheterna, belägna i Umeå och Gävle samt en fastighet tidigare ägd av Svenska Handelsbanken AB, belägen i Göteborg, överfördes till respektive nystartat dotterbolag. Dessa tre bolag kommer att avyttras under Q1 2022.

Förväntad framtida utveckling

Bolaget förväntas göra en positiv resultatutveckling under 2022.
Det nyrenoverade BP-huset, som utgör en del av Smedsbacken 25, är fullt uthyrt. Det hyrs till övervägande del ut till Svenska Handelsbanken.
Under pandemins andra år (2021) har bolaget endast lämnat någon enstaka hyreslättnad till ett fåtal hyresgäster.
Bolaget har fortsatt bibehållit en tät dialog med hyresgästerna, samt övervakar ständigt pandemins utveckling.
Beslut fattats från månad till månad och bolaget följer regeringens rekommendationer.
I första hand ges rabatten till butikshyresgäster vilka utgör ca 2% av hyresbeståndet. I dagsläget ser vi inget behov av att ompröva fastigheternas marknadsvärde.

Bolaget har sagt upp hyresavtalen för SHB i fem fastigheter, per 2022-12-31, för omförhandling av hyresvillkoren och marknadsanpassning av hyran.
Bolaget kommer att fortsätta utveckla fastighetsbeståndet genom sedvanligt planerat underhåll.
På Tegeluddsvägen i Smedsbacken 25 har en planprocess inletts för att utöka byggrätten. Planprocessen förväntas fortgå under hela 2022.
På Södergarn har beslut fattas att ersätta en oljepanna med bergvärme samt installera solceller för att bidra till en mer hållbar utveckling.

Risker i verksamheten

Utöver risken för marknadsvärdeförändringar i bolagets fastighetsbestånd är bolagets marknadsrisker begränsade. Bolaget har god likviditet och låg likviditetsrisk med ett stabilt kassaflöde från långa hyresavtal med SHB som huvudsaklig hyresgäst.
Bolaget har sagt upp hyresavtalen för SHB i fem fastigheter, per 2022-12-31, för omförhandling av hyresvillkoren och marknadsanpassning av hyran.

Hållbarhetsredovisning

Bolagets riktlinjer, policyer och interna regler följer de riktlinjer och regler som gäller för Handelsbankenkoncernen. Det gäller bland annat villkor och kompetensutveckling för anställda, jämställdhetspolicy, arbetsmiljö och hälsa, etiska riktlinjer och miljöarbete. För en detaljerad beskrivning av hur Handelsbankenkoncernen arbetar inom dessa områden hänvisas till Handelsbankens årsredovisning som finns tillgänglig på Handelsbanken.se/ir.

Koncernstruktur

Handelsbanken Fastigheter AB är ett svenskregistrerat bolag med säte i Stockholm.
Fastighetsbolaget är ett helägt dotterbolag till Handelsbanken Liv Försäkrings AB, med säte i Stockholm. Koncernredovisning upprättas av moderbolaget Svenska Handelsbanken AB (publ), Handelsbanken Fastigheter upprättar inte någon egen koncernredovisning med hänvisning till ÅRL 7 kap 2§.

Styrelse och bolagets ledning

Bolagets ledning utgörs av styrelsen. Styrelsen består av fyra ledamöter där bolagets verkställande direktören utgör en av ledamöterna. Bolaget har fyra ordinarie styrelsemöten per år.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

ank=20220630-20220701110628

Förändring eget kapital

tkr	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
IB 2020-01-01	50	848 565	140 271	988 886
Resultatdisposition	-	140 271	-140 271	0
Årets resultat	-	-	136 106	136 106
UB 2020-12-31	**50**	**988 836**	**136 106**	**1 124 992**
IB 2021-01-01	50	988 836	136 106	1 124 992
Resultatdisposition	-	136 106	-136 106	0
Årets resultat	-	-	167 655	167 655
UB 2021-12-31	**50**	**1 124 942**	**167 655**	**1 292 647**

Flerårsöversikt

tkr	2021	2020	2 019	2018
Nettoomsättning	324 305	286 454	295 784	282 323
Balansomslutning	1 376 986	1 208 103	1 070 884	894 848
Driftnetto	234 664	201 719	212 249	200 676
Resultat efter finansiella poster	215 277	180 808	192 195	182 419
Soliditet*	93,9%	93,1%	92,3%	94,8%
Direktavkastning**	31,7%	27,2%	28,4%	28,2%
Uthyrd yta externa hyresgäster***	2,0%	2,0%	2,1%	2,2%
Uthyrd yta Handelsbankskoncernen***	95,8%	89,2%	96,9%	96,7%
Vakant yta***	2,2%	8,8%	1,0%	1,1%

** Eget kapital i relation till balansomslutning.*
*** Driftnetto dividerat med bokfört värde byggnader och mark.*
**** Ytor per 2021-12-31 dividerat med total yta per 2021-12-31.*

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst

Styrelsen föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel om 1 292 596 426kr balanseras i ny räkning enligt not 20.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer. Resultat- och balansräkningar är upprättad i svenska kronor, SEK.

H1RJU3Ow5-r1LyLbuvq

Resultaträkning

tkr	Not	2021	2020
Nettoomsättning	2	324 305	286 454
Fastighetskostnader	3	-67 249	-64 561
Administration drift (fastighetsskötsel)	4, 6	-11 248	-10 789
Administration förvaltning	5, 6	-11 144	-9 385
Driftnetto		**234 664**	**201 719**
Avskrivningar	7	-18 525	-20 277
Resultat efter avskrivningar		**216 139**	**181 442**
Central administration	8	-645	-634
Rörelseresultat		**215 494**	**180 808**
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	9	4	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-221	-
Resultat efter finansiella poster		**215 277**	**180 808**
Bokslutsdispositioner			
Skattemässig överavskrivning	11	-4 281	-6 600
Resultat före skatt		**210 996**	**174 208**
Skatt på årets resultat	12	-43 341	-38 102
Årets resultat		**167 655**	**136 106**

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

ank=20220630-20220701110629

Balansräkning

tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	7	739 577	740 587
Pågående ny-, till- och ombyggnader	13	161 385	158 176
Summa materiella anläggningstillgångar		**900 962**	**898 763**
Summa anläggningstillgångar		**900 962**	**898 763**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 067	1 969
Fordringar hos koncernföretag		6 507	-
Aktier och andelar i svenska koncernföretag	14	18 173	-
Övriga fordringar	15	92	326
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	1 237	1 012
Summa kortfristiga fordringar		**28 076**	**3 307**
Kassa och bank			
Likvida medel		447 948	306 033
Summa kassa och bank		**447 948**	**306 033**
Summa omsättningstillgångar		**476 024**	**309 340**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 376 986**	**1 208 103**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	17	50	50
		50	**50**
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		1 124 942	988 836
Årets resultat		167 655	136 106
		1 292 597	**1 124 942**
Summa eget kapital		**1 292 647**	**1 124 992**
Obeskattade reserver			
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		32 069	27 789
Summa obeskattade reserver		**32 069**	**27 789**
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld		27 069	32 246
		27 069	**32 246**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 849	12 464
Skulder till koncernföretag		3	0
Skatteskuld		4 432	6475
Övriga skulder		11 535	1 302
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	3 383	2 834
		25 201	**23 076**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**1 376 986**	**1 208 103**

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

Kassaflödesanalys

tkr	2021	2020
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	215 494	180 808
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	18 525	20 277
Erhållen ränta	4	-
Erlagd ränta	-221	0
Betald skatt	-50 563	-35 351
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**183 239**	**165 734**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-16 451	9 592
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-4 149	-8 237
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**162 639**	**167 089**
Investeringsverksamheten		
Investering byggnader och mark	-28 496	-12 505
Pågående ny-, till- och ombyggnader	-3 209	-93 915
Utrangering av materiella anläggningstillgångar	10 981	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-20 724**	**-106 419**
Årets kassaflöde	**141 915**	**60 670**
Likvida medel vid årets början	**306 033**	**245 363**
Likvida medel vid årets slut	**447 948**	**306 033**

Vid beräkning av kassaflödet har indirekt metod tillämpats.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

ank=20220630-20220701:10630

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper
Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för årsredovisning K3 (BFNAR 2012:1).

Värderingsprinciper m m
Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde enligt kap 11 i K3.

Intäktsredovisning
Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter. Redovisning av hyresintäkter baseras på ingångna hyresavtal. Hyresbetalning sker kvartals- eller månadsvis i förskott, varför erhållna hyror skuldförs och periodiseras över den tid betalningen avser. Interna hyresdebiteringar sker innevarande månad.

Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen när de på basis av tillgänglig information är sannolikt att den framtida ekonomiska nyttan som är förknippad med innehavet tillfaller företaget och att anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Anläggningstillgångarna är uppdelade på olika komponenter i de fall skillnaden i förbrukningen eller anläggningsslag bedömts vara väsentlig. Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Aktivering sker i takt med slutbesiktning eller då ytorna tas i anspråk. Dessförinnan redovisas nedlagda kostnader som pågående arbeten. Ränta under byggnadstiden aktiveras ej.

Värme	15-40 år
Ventilation	15-50 år
El	10-25 år
Kyla	15-40 år
VA	30-40 år
Fasad	10-40 år
Tak	10-50 år
Hissar	20-40 år
Byggnadsunderhåll	10-40 år
Stomme	75-100 år

Avskrivningstider för inventarier är enligt nedan:

Byggnadsinventarier	10 år
Inventarier	5 år

Nedskrivningsprövning
För materiella anläggningstillgångar sker minst årligen eller vid indikation en individuell prövning av tillgångens värde. Nedskrivningar redovisas i de fall återvinningsvärdet understiger redovisat värde. Återvinningsvärdet beräknas som det högsta av en tillgångs nyttjandevärde eller verkligt värde minus försäljningskostnader.

Tillkommande utgifter
Utgifter för utbyte eller tillkommande nya komponenter räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar
Avskrivningarna sker linjärt enligt plan utifrån tillgångarnas bedömda nyttjandeperioder. De bedömda nyttjandeperioderna delas upp i olika delkomponenter med olika bedömda nyttjandeperioder.

Fordringar med mera
Fordringarna upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om ej annat anges i not.

Leasing
Bolaget är leasegivare i en mängd operationella leasingavtal i form av tecknade hyreskontrakt. Inbetalda leasingavgifter redovisas som hyresintäkter linjärt över leasingperioden. Bolaget är även leasetagare i ett antal leasingtransaktioner som samtliga också har klassificerats som operationella. Detta innebär att betalda leasingavgifter redovisas som administrationskostnader linjärt över leasingperioden.

Skatt
Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser. Uppskjuten skatt består av temporära skillnader mellan bokfört restvärde och skattemässigt restvärde avseende byggnader.

Koncernredovisning
Koncernredovisning upprättas av moderbolaget Svenska Handelsbanken AB (publ),
Handelsbanken Fastigheter upprättar inte någon egen koncernredovisning med hänvisning till ÅRL 7 kap 2§.

Not 2 Nettoomsättning

tkr	2021	2020
Hyresintäkter	284 695	246 206
Fastighetsskatt	30 995	30 438
Övriga intäkter	8 615	9 810
	324 305	**286 454**

Variabla intäkter
I räkenskapsårets resultat ingår variabla intäkter enligt nedan.

	2021	2020
Fastighetsskatt	30 995	30 438
Värme	6 075	6 159
Kyla	1 505	1 526
Ersättning för förlängd drift	766	776
	39 341	**38 899**

Not 3 Fastighetskostnader

tkr	2021	2020
Taxebundna kostnader	-3 877	-3 533
Uppvärmning	-11 371	-10 190
Fastighetsskötsel, reparation och underhåll	-13 166	-15 407
Fastighetskostnader koncernbolag	0	-53
Tomträttsavgäld	-3 833	-3 833
Fastighetsskatt	-31 004	-31 545
Övriga rörelsekostnader	-3 998	-
	-67 249	**-64 561**

Fastighetskostnader koncernbolag, avser främst kostnader för fin- och reservkraft, som fakturerats från Handelsbanken.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

ank=20220630-20220701110631

Not 4 Administration drift

tkr	2021	2020
Löner och ersättningar	-5 023	-4 976
Sociala kostnader	-2 663	-2 421
Köpta tjänster från koncernbolag	-3 193	-3 218
Övrig administration	-369	-174
	-11 248	**-10 789**

Not 5 Administration, förvaltning

tkr	2021	2020
Löner och ersättningar	-4 159	-4 426
Sociala kostnader	-2 528	-2 402
Köpta tjänster från koncernbolag	-1 504	-1 265
Övrig administration	-2 953	-1 292
	-11 144	**-9 385**

Not 6 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2021		2020	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
	12	2	13	2

Könsfördelning i företagsledningen	2021		2020	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelsen	3	0	2	0
Verkställande direktör	1	0	1	0

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader
tkr

	2021		2020	
	Löner och ersättningar	**Sociala kostnader**	**Löner och ersättningar**	**Sociala kostnader**
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	-9 183	-5 192	-9 402	-4 823
varav pensionskostnad		-1 742		-1 547
varav arvode styrelseledamot	-120	-38	-118	-37

Tjänstepensioner till de anställda är förmånsbestämda och tryggas av försäkring tecknad hos Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening. Förvaltningstillgångar och förpliktelser i Pensionskassan kan inte allokeras till varje bolag i Handelsbankskoncernen som omfattas varför pensionsplanen redovisas som en avgiftsbestämd plan.

Från och med den 1 mars 2020, tjänar alla nyanställda och anställda yngre än 25 år in pension i en avgifts-bestämd pensionsplan. Anställda innan den 1 mars 2020 påverkas inte utan är fortsatt medlemmar i den förmånsbestämda pensionsplanen.

H1HJU3Ov5-r1LyLhuvq

Not 7 Byggnader och mark

tkr	2021-12-31	2020-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärde	911 910	899 406
Avyttringar	-9 669	0
Utrangeringar	-474 000	-
Överfört från pågående nyanläggning/aktivering	28 496	12 504
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**456 738**	**911 910**
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-171 323	-151 046
Avyttringar	-687	-
Utrangeringar	473 374	-
Årets avskrivningar enligt plan	-18 525	-20 277
Utgående ackumulerade avskrivningar	**282 839**	**-171 323**
Redovisat värde vid periodens slut	**739 577**	**740 587**
Fördelning bokfört värde		
Byggnader	278 067	279 077
Mark	461 510	461 510
	739 577	**740 587**
Marknadsvärde	**7 120 000**	**6 882 000**
Skattemässigt restvärde	**556 421**	**528 858**
Taxeringsvärden, byggnader	1 332 600	1 364 721
Taxeringsvärden, mark	1 778 800	1 791 736
	3 111 400	**3 156 457**

Marknadsvärde
Vid utgången av året har samtliga fastigheter varit föremål för värdering baserat på diskontering av förväntade kassaflöden hänförliga till fastigheterna. Alla fastigheterna har under 2021 externvärderats. Prognoserna av förväntade kassaflöden bygger på antaganden om bland annat framtida hyresnivå, vakansgrad, drift- och underhållskostnader, direktavkastningskrav och kalkylränta. Alla antaganden överensstämmer med de bedömningar som marknaden kunde förväntas göra under rådande marknadssituation.

Stämpelskatt
År 2012 förvärvade bolaget samtliga fastigheter från Svenska Handelsbanken AB. Med hänsyn till att det råder koncernförhållande mellan säljaren och köparen har Lantmäteriet medgivit uppskov (32 a § stämpelskattelagen) med den beslutade stämpelskatten på totalt 89 miljoner kronor för samtliga fastigheter.
Eftersom fastighetsbeståndet utgörs av ett långsiktigt innehav av rörelsefastigheter som till huvuddelen används för Handelsbankens verksamhet är bolagets bedömning att det inom överskådlig tid inte är sannolikt att någon betalningsskyldighet inträder. Stämpelskatten är därför varken aktiverad eller skuldförd i bolagets balansräkning för kvarvarande fastigheter.
Med hänsyn till ovanstående, har en skuld på motsvarande 1,8 miljoner bokats upp för Umeå och Gävle som är sålda till dotterbolag. Nämda dotterbolag kommer att säljas utanför koncernen under Q1 2022 och därmed upphör koncernförhållandet.

Not 8 Central administration

tkr	2021	2020
Central administration *	-596	-585
Övrigt **	-49	-49
	-645	**-634**

*Central administration avser koncernintern ersättning för verkställande direktör, ekonomichef, juridik och övergripande intern kontroll.
**Revisionskostnader

Not 9 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2021	2020
Ränteintäkter från koncernbolag	4	-
	4	**-**

Not 10 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2021	2020
Räntekostnader	-221	0
	-221	**0**

H1IfJU30w5-r1LyLhuvq

ank=20220701-20220701110632
ank=20220630

Not 11 Skattemässig överavskrivning

tkr	2021	2020
Överavskrivningar byggnadsinventarier	-4 281	-6 600
	-4 281	**-6 600**

Not 12 Skatt på årets resultat

tkr	2021	2020
Redovisade skattekostnader i resultaträkningen		
Skatt på årets resultat	-40 203	-36 435
Justering tidigare års skatt	-8 316	0
Uppskjuten skatt	5 178	-1 667
	-43 341	**-38 102**
Effektiv skattesats		
Nominell skattesats, %	20,6%	21,4%
Avvikelser		
Ej skattepliktiga intäkter/ej avdragsgilla kostnader	0,3%	0,0%
Bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar	-1,9%	-0,5%
Effektiv skattesats, %	19,1%	20,9%

Not 13 Pågående ny-, till- och ombyggnader

tkr	2021-12-31	2020-12-31
Vid årets början	158 176	64 263
Pågående investeringar	31 705	106 417
Överfört till byggnader (not 7)	-28 496	-12 504
Redovisat värde vid periodens slut	**161 385**	**158 176**

Not 14 Upplyssning om dotterbolag

Dotterbolag	Org nr	Säte	Andel %	Antal aktier	Eget kapital
Umeå Ägir 7 AB	559337-1627	Stockholm	100	25000	941 000
Norr 22:2 AB	559337-1635	Stockholm	100	25000	1 375 000
GBG IV 15:13 AB	559337-1643	Stockholm	100	25000	15 857 000

Not 15 Övriga fordringar

tkr	2021-12-31	2020-12-31
Momsfordran	92	326
	92	**326**

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

tkr	2021-12-31	2020-12-31
Tomträtt	958	957
Försäkringar	186	0
Driftkostnader	93	55
	1 237	**1 012**

Not 17 Aktiekapital

tkr	2021-12-31	2020-12-31
Aktiekapital	50	50
Antal aktier	50 000	50 000
Kvotvärde	1 kr	1 kr

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

tkr	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna personalrelaterade kostnader	1 135	890
Förutbetalda hyresintäkter	2 058	1 992
Övriga upplupna kostnader	190	-47
	3 383	**2 835**

Upplupna och personalrelaterade kostnader avser dels semester- och löneskuld, dels avsättning till Oktogonen.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

Not 19 Operationell leasing

tkr

Framtida hyresintäkter

Av tabellen nedan framgår avtalade framtida hyresintäkter avseende nu gällande kontrakt. Eventuella sannolika förlängningar av befintliga avtal har inte medräknats. Med hyresintäkter menas gällande hyra (bashyra + gällande indextillägg) per 2022-01-01. Fastighetsskatt och övriga tillägg ingår ej.

Avtalade framtida hyresintäkter	2021-12-31	2020-12-31
Inom ett år	187 476	281 501
Senare än ett år men inom 5 år	207 526	455 989
Senare än 5 år	198	3 129
Summa	**395 200**	**740 618**

Väsentliga avtalsvillkor

Huvuddelen av hyresavtalen är tecknade med indexklausul samt med tillägg för fastighetsskatt. För en majoritet av hyresavtalen ska uppsägning ske minst nio månader innan hyrestidens utgång i annat fall förlängs avtalen med minst tre år.

Not 20 Vinstdisposition

Styrelsens förslag till disposition av årets resultat (kr)

Balanserat resultat	1 124 941 636
Årets resultat	167 654 790
Summa	**1 292 596 426**
I ny räkning överförs	1 292 596 426
Summa	**1 292 596 426**

Not 21 Uppgifter om moderbolaget samt uppgift om koncerninterna köp och försäljningar

tkr

Fastighetsbolaget är ett helägt dotterbolag till Handelsbanken Liv Försäkrings AB, 516401-8284 med säte i Stockholm. Koncernredovisning upprättas av moderbolaget Svenska Handelsbanken AB (publ), 502007-7862. Fastighetsbolaget upprättar inte någon egen koncernredovisning med hänvisning till ÅRL 7 kap 2§.

	2021	2020
Koncernintern nettoomsättning	317 298	280 234
Summa koncerninterna intäkter	**317 298**	**280 234**
Köpta tjänster från koncernbolag	-5 292	-5 122
Summa koncerninterna kostnader	**-5 292**	**-5 122**

Not 22 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Avyttring av av de tre dotterbolagen har skett under Q1 2022. Vilket resulterar i en positiv resultateffekt för bolaget. Norr 22:2 AB (Gävle) såldes den den 31:a januari 2022, GBG IV 15:13 AB (Göteborg) avyttrades den 1:a februari 2022 och Umeå Ägir 7 AB (Umeå) den 1:a mars 2022.

H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

ank=20220701:0633
ank=20220630

Stockholm 2022-05-20

Mikael Hallåker
Styrelseordförande

Anders H Johansson

Umberto Gorettl
Verkställande direktör

Carl Cederschiöld

Vår revisionsberättelse har lämnats
Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

H1HJU3Ow5-r1tLyLhuvq

COMPLETED BY ALL:
23.05.2022 12:51

SENT BY OWNER:
Anton Källgren · 23.05.2022 09:21

DOCUMENT ID:
r1LyLhuvq

ENVELOPE ID:
H1HJU3Ow5-r1LyLhuvq

Document history

DOCUMENT NAME:
06.1 ÅR 2021 Handelsbanken Fastigheter Version 1.4 - 220523.pdf
13 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
1. Lars Mikael Hallåker	**Signed**	**23.05.2022 12:38**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 29/01/1959)**
mikael.hallaker@handelsbanken.se	Authenticated	23.05.2022 12:37	High	Swedish BankID (SSN: 195901292416)
2. Umberto Carlo Goretti	**Signed**	**23.05.2022 12:40**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 11/06/1962)**
umberto.goretti@handelsbanken.se	Authenticated	23.05.2022 12:38	High	Swedish BankID (SSN: 196206119353)
3. Anders Harald Johansson	**Signed**	**23.05.2022 12:47**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 27/05/1955)**
anders.h.j@icloud.com	Authenticated	23.05.2022 12:46	High	Swedish BankID (SSN: 195505271410)
4. Carl Robert Gustaf Cederschiöld	**Signed**	**23.05.2022 12:49**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 07/09/1973)**
cace05@handelsbanken.se	Authenticated	23.05.2022 12:49	High	Swedish BankID (SSN: 197309071673)
5. Lars Jesper Nilsson	**Signed**	**23.05.2022 12:51**	**eID**	**Swedish BankID (DOB: 23/09/1964)**
jesper.nilsson@se.ey.com	Authenticated	23.05.2022 12:50	High	Swedish BankID (SSN: 196409230213)

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR compliant
eIDAS standard
PAdES sealed

ank=20220630:20220701110634

FASTSTÄLLELSEINTYG

Undertecknad verkställande direktör i Handelsbanken Fastigheter AB (556873-0021) intygar, dels att denna kopia av årsredovisningen och revisionsberättelsen överensstämmer med originalet, dels att resultaträkningen och balansräkningen fastställdes på årsstämma den 23 maj 2022. Årsstämman beslöt att godkänna styrelsens och verkställande direktörens förslag till vinstdisposition.

Stockholm den 28 juni 2022

Umberto Goretti

Verkställande direktör

ank=20220630-20220701110635

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Handelsbanken Fastigheter AB, org.nr 556873-0021

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Handelsbanken Fastigheter AB för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Handelsbanken Fastigheter ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Handelsbanken Fastigheter AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: J8V7Y-NEA88-OCSDV-QV0GY-XKBKC-0YYEC

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Handelsbanken Fastigheter AB för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Handelsbanken Fastigheter AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 23 maj 2022

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: J8V7Y-NEA88-OCSDV-QV0GY-XKBKC-0YYEC

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Lars Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor
Serienummer: 19640923xxxx
IP: 145.62.xxx.xxx
2022-05-23 10:54:11 UTC

BankID

ank=20220630:20220701110636

Penneo dokumentnyckel: J8V7Y-NEA8-OCSDV-QV0GY-XKBKC-0YYEC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validate**

Års- och hållbarhetsredovisning 2021

Handelsbanken

Detta är **Handelsbanken**

Handelsbanken bildades 1871. När banken nu har fyllt 150 år, är vi en av världens starkaste banker.

Vårt sätt att driva bank bygger på tilltro och respekt för den enskilda människan, såväl kunder som medarbetare. I Handelsbanken strävar vi efter att förändra och förbättra oss för att vid varje givet ögonblick vara den bästa möjliga banken för våra kunder. Vi skapar värde i varje kundmöte.

Handelsbanken vill ge det bästa bankerbjudandet inom finansiering, sparande och rådgivning och ser stora möjligheter att med nöjda kunder ha en fortsatt stark affärsutveckling och lönsam tillväxt till låg risk. Bankens huvudsakliga marknader är Sverige, Norge och Storbritannien men vi har även verksamhet i Nederländerna, Luxemburg och USA.

Året i korthet

Årets resultat ökade 25% till 19 543 mkr (15 588). Årets resultat från kvarvarande verksamhet ökade 29% till 18 848 mkr (14 557).

Resultatet per aktie ökade 25% till 9,86 kronor (7,87).

Räntabiliteten på eget kapital steg till 11,8% (10,0).

Rörelseresultatet ökade 25% till 23 475 mkr (18 797).

Räntenettot ökade 1% till 29 391 mkr (29 079).

Provisionsnettot ökade 18% till 11 458 mkr (9 670). Provisionsintäkterna från fondförvaltning ökade 36%.

Intäkterna steg 7% till 43 347 mkr (40 368).

Kostnaderna sjönk med 5% till -19 843 mkr (-20 927). Justerat för reservering till Oktogonen, jämförelsestörande poster samt valutakursförändringar ökade kostnaderna 3% eller 603 mkr, vilket helt förklaras av 718 mkr i ökade utvecklingskostnader.

K/I-talet förbättrades till 45,8% (51,8).

Kreditförlustnivån uppgick till 0,00% (0,02).

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 19,4% (20,3).

Styrelsen föreslår en utdelning på 5 kronor per aktie.

Handelsbanken har beslutat att inte bedriva verksamhet i Danmark och Finland. En process har inletts för avyttring av dessa två verksamheter. Affärsmässigt vill vi ha en närvaro där vi har bäst förutsättningar till lönsam tillväxt och stark marknadsposition. Med detta stärker vi bankens ambitioner i Sverige, Norge och Storbritannien.

Banken har antagit fem ambitiösa hållbarhetsmål inom områdena finansiering, investeringar och rådgivning, baserade på bland annat FN:s Principer för ansvarsfull bankverksamhet och Parisavtalet. Banken har också publicerat en klimatrapport som omfattar vår utlåning och är upprättad i enlighet med rekommendationerna från Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD).

Handelsbanken rankas högst av de nordiska aktörerna inom Private Banking. Det visar en sammanställning av årets undersökningar från Kantar Sifo Prospera bland förmögna privatpersoner och ägarledda bolag i Danmark, Finland, Norge och Sverige.

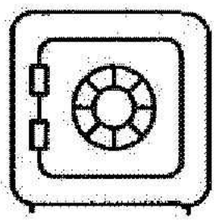
Handelsbanken har högst kreditbetyg i världen bland privatägda banker hos Fitch, Moody's och Standard & Poors.

Handelsbanken rankas som den säkraste affärsbanken i Europa, och den tredje säkraste i världen av Global Finance.

20221007065579

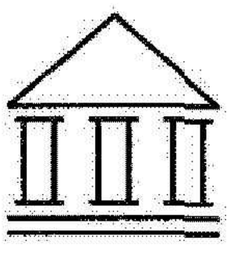
Bank på vårt eget sätt

Vi kommer aldrig bli en bank som alla andra. Vår integritet och syn på risk och hållbarhet skapar tillsammans med vårt unikt långsiktiga perspektiv kundrelationer som håller genom livets olika skeenden. Vårt sätt att bygga bank bygger på en stark tro och respekt för den enskilda människan. Vi erbjuder våra kunder:

En av världens tryggaste banker

Finansiell styrka och stabilitet över tid gör Handelsbanken till en bank som kunderna alltid kan räkna med, oavsett konjunktur. Det har bland annat gjort att vi av Global Finance rankas som den säkraste affärsbanken i Europa, och den tredje säkraste i världen. Handelsbanken är den enda stora svenska bank som inte behövt hjälp av vare sig skattebetalare eller aktieägare vid finanskriser och ingen annan privatägd bank i världen har en bättre sammanvägd rating än Handelsbanken.

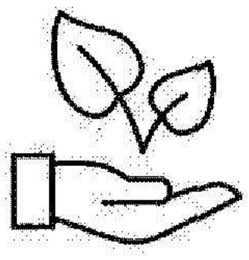
Unik långsiktighet

Vi ger alltid våra kunder det långsiktigt bästa rådet, utan att snegla på vad som kortsiktigt är den mest lönsamma produkten för banken. Det finns inga volymkrav, budgetar eller centralt bestämda säljmål i banken. Våra medarbetare som möter kunden har inte rörlig ersättning, varken i form av bonus eller provisioner, och saknar därför personliga ekonomiska incitament att försöka övertyga kunden om att en viss tjänst eller produkt passar bäst. Istället mäter Handelsbanken sin framgång i kundnöjdhet, kostnadseffektivitet och lönsamhet. Det gör oss unikt långsiktiga.

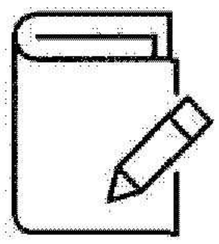
Värde i varje kundmöte

För oss startar en långsiktig relation med ett möte mellan människor. Därför ser vi kundmötet som kärnan i Handelsbanken, oavsett om det är vardaglig service via digitala tjänster eller när man behöver kvalificerad rådgivning vid livets stora händelser. I varje möte kan vi lyssna, lära och säkerställa att vårt erbjudande är i takt med kundernas behov. Det bidrar till bättre beslut och nöjdare kunder.

Partnerskap för hållbarhet

Vi är övertygade om att det inte finns någon motsättning mellan avkastning och att bidra till en hållbar värld. Tvärtom. I oss får våra kunder en bank där vi långsiktigt och konkret arbetar tillsammans. Vi investerar våra kunders sparande på ett hållbart sätt, arbetar aktivt med jämställd rådgivning, finansierar företag i sina omställningsresor och vi är engagerade i att hitta lösningar. Vårt mål är att vara den mest hållbara banken och tillsammans med våra kunder och samarbetspartners vill vi skapa en hållbar framtid.

Nya insikter och kunskap

Vi vill tillföra värde i både de små och stora frågorna, för våra kunder och för samhället i stort. Hos oss får kunderna tillgång till kunskap och insikter från våra främsta experter. Genom att sprida nya relevanta insikter och bidra till fördjupad kunskap vill vi ge våra kunder bästa möjliga förutsättningar att fatta så bra ekonomiska beslut som möjligt.

Kort information

Handelsbankens årsstämma 2022

Handelsbankens årsstämma 2022 hålls onsdagen den 23 mars 2022. Aktieägare som önskar delta vid stämman ska dels vara införda i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken tisdagen den 15 mars 2022, dels ha anmält sitt deltagande vid stämman senast tisdagen den 22 mars 2022. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att ha rätt att delta i stämman, begära att registreras i eget namn i den av Euroclear förda aktieboken. Sådan registrering kan vara tillfällig (s.k. rösträttsregistrering) och begärs hos förvaltaren enligt förvaltarens rutiner i sådan tid i förväg som förvaltaren bestämmer. Rösträttsregistrering som gjorts senast torsdagen den 17 mars 2022 beaktas vid framställning av aktieboken.
Närmare information om årsstämman finns i kallelsen på bankens webbplats, www.handelsbanken.com/bolagsstamma.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning om 5,00 kronor per aktie. Styrelsen föreslår som avstämningsdag för utdelning fredagen den 25 mars 2022 vilket innebär att Handelsbankens aktie handlas utan rätt till utdelning torsdagen den 24 mars 2022. Beslutar stämman i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen skickas ut av Euroclear onsdagen den 30 mars 2022.

Finansiell kalender 2022

9 februari	Bokslutskommuniké 2021
23 mars	Årsstämma
27 april	Delårsrapport januari–mars 2022
15 juli	Delårsrapport januari–juni 2022
19 oktober	Delårsrapport januari–september 2022

Finansiell information

Följande rapporter kan laddas ner alternativt beställas från handelsbanken.com:

- års- och hållbarhetsredovisningar
- delårsrapporter
- risk- och kapitalhanteringsrapporter
- bolagsstyrningsrapporter
- ersättningsrapport
- faktaböcker.

Distribution

Års- och hållbarhetsredovisningen kan beställas genom Investor Relations, telefon 08-701 10 00, eller via handelsbanken.com/sv.

Handelsbankens hållbarhetsrapportering 2021

Handelsbankens Års- och hållbarhetsredovisning 2021 innehåller Handelsbankens lagstadgade hållbarhetsrapport som finns på sidorna 37–73. Tillsammans med Handelsbankens Sustainability Factbook 2021 utgör den Handelsbankens samlade hållbarhetsredovisning för 2021. Det är Handelsbankens tolfte hållbarhetsredovisning och den har upprättats i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) standards för hållbarhetsredovisning, nivå Core. Hållbarhetsredovisningen har granskats av bankens externa revisorer och revisorns rapport finns på sidan 276 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2021. Handelsbanken redovisar årligen koncernens hållbarhetsarbete och resultat i hållbarhetsredovisningen vilken omfattar hela koncernen, om inte annat anges. Hållbarhetsredovisningen utgör också Handelsbankens Communication on Progress Report till FN:s Global Compact.

Den lagstadgade hållbarhetsrapporten beskriver hur Handelsbanken arbetar med de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna och innehåller upplysningar om hållbarhetsstyrning, aktiviteter och resultat under 2021. I Sustainability Factbook 2021 finns detaljerade resultatupplysningar, GRI-index och Handelsbankens Principles for Responsible Banking (PRB) rapportering. Sustainability Factbook 2021 finns att hämta på handelsbanken.com/hallbarhet.

WE SUPPORT UN GLOBAL COMPACT

Svenska Handelsbanken AB (publ)
Organisationsnummer: 502007-7862
Styrelsens säte: Stockholm
handelsbanken.com

This report is also available in English.

20221007065800

Innehåll

Vd-ord 4

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE KONCERNEN

Innehåll 6
Idé och mål 7
Mål och måluppfyllelse 8
Vår idé och vårt arbetssätt 10

Verksamhetens utveckling

Finansiell översikt 2021 12
Verksamhetens utveckling 13
5-årsöversikt Koncernen 16
Nyckeltal per år 18
Utveckling per kvartal 19
Segmentinformation 20
Handelsbanken Sverige 22
Handelsbanken Storbritannien 24
Handelsbanken Norge 26
Handelsbanken Nederländerna 28
Handelsbanken Capital Markets 30
Övriga enheter som inte redovisas i segmenten 32
Aktien och ägarna 34

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapport 2021 37

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapport 2021 74
Innehåll 74
Bolagsstyrning i Handelsbanken 75
Struktur för bolagsstyrning 76
Styrelse 88
Koncernledning 91

FINANSIELLA RAPPORTER KONCERNEN

Innehåll 92
Resultaträkning Koncernen 93
Totalresultat Koncernen 94
Balansräkning Koncernen 95
Förändring i eget kapital Koncernen 96
Kassaflödesanalys Koncernen 97
Noter Koncernen 98

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE MODERBOLAGET 217

FINANSIELLA RAPPORTER MODERBOLAGET

Innehåll 218
Resultaträkning Moderbolaget 219
Totalresultat Moderbolaget 220
Balansräkning Moderbolaget 221
Förändring i eget kapital Moderbolaget 222
Kassaflödesanalys Moderbolaget 223
5-årsöversikt Moderbolaget 224
Noter Moderbolaget 226

STYRELSENS OCH VD:S UNDERSKRIFTER

Styrelsens och vd:s underskrifter 270

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse 271
Revisors rapport över hållbarhetsrapport och hållbarhetsredovisning 276

ÖVRIGT

Definitioner och förklaringar 277

Den formella årsredovisningen som revisorerna granskat utgörs av sidorna 6–36 och 74–270 och omfattar de avsnitt som har färgmarkering ■ ■ ■
Den lagstadgade hållbarhetsrapporten utgörs av sidorna 37–73 och omfattar det avsnitt som har färgmarkering □

150 år av bank på vårt sätt

Handelsbankens rörelseresultat för 2021 blev 23,5 miljarder kronor. Aldrig tidigare under bankens 150 åriga historia har resultatet varit så starkt. Detta är naturligtvis glädjande, men samtidigt också helt i linje med ett och ett halvt sekel av stadigt stigande vinster, växande balansräkning och ett ökat aktieägarvärde.

Denna stadiga – och i stort sett obrutna – tillväxt under 150 år är jag övertygad beror på de grundstenar verksamheten vilat på sedan banken startade: stabila finanser, ett genuint kundfokus och en vilja och förmåga att hela tiden förändra, förbättra och tänka nytt.

Faktum är att Handelsbanken faktiskt blev till just av det skälet – viljan att pröva något annorlunda än det etablerade. De personer som grundade banken, lämnade den bank man arbetade på, för att de ville skapa en helt ny modern bank. En bank för framtiden.

Åren som följde införde banken andra nymodigheter som tjänstepensioner, betryggande kreditreserver och kvinnliga beslutsfattare. I dag självklarheter. Men då: rena revolutionen.

Vi har också lärt oss en del om framtidsfrågor under 150 år. Till exempel att aldrig vara nöjd. Det som är framtid i dag, blir snabbt historia. Och det som fungerar bra i dag, är ju gårdagens snilleblixtar.

Därför behöver vi hela tiden söka nya idéer, för att fungera bra också i morgon. Så även om affärerna rullar på och kunderna är nöjda – så kan man själv aldrig vara det: riktigt nöjd. Istället hela tiden blicka framåt: vad ska vi göra i morgon? Hur? Och kanske också var?

I detta ligger också en annan, och lika självklar insikt: bra idéer har inte sällan ett bäst före datum. Det som fungerade igår, kanske inte fungerar lika bra i morgon. Allt förändras, hela tiden – därför måste också vi i banken vara beredda att göra det.

Universalbank och kontor över hela världen är exempel på två bra idéer, som fungerade utmärkt – dessutom under ganska lång tid – men som nu inte längre gör det. För tio–tjugo år sedan ville kunderna ha sina bankaffärer samlade på ett ställe.

I dag, i allt högre utsträckning, så vill kunderna plocka russinen ur kakan. Därför har vi också slutat försöka göra allt. Vi koncentrerar oss istället enbart på de lösningar och produkter vi är riktigt bra på – framför allt inom kapitalförvaltning, finansiering och förmögenhetsrådgivning. Vi erbjuder inte längre hela kakan. Bara russinen.

På samma sätt – när våra kunder önskade att vi fanns överallt, även på deras stora exportmarknader i Asien, Sydamerika och Australien, så hade vi kontor där. I dag gör kunderna annorlunda – och då gör vi det också.

Kontor som inte längre efterfrågas, stänger vi – både på hemmamarknader och i andra länder. Men detta innebär inte att inga kontor efterfrågas, någonstans, alls. Bakom det resonemanget ligger några viktiga insikter.

För det första: det personliga mötet är tidlöst. Det är i dessa möten vi skapar värde. Varje möte är unikt och bygger på den enskilde kundens förutsättningar och ambitioner. Dessa möten kan äga rum var och när som helst – de är oberoende av både plats och teknik.

För det andra: skälen till varför vi människor vill och behöver mötas, förändras. För tio år sedan gick man till ett bankkontor för att få hjälp med saker som man i dag enkelt löser själv i sin mobil. Det fanns också många som kom för att ställa sådana frågor, som man i dag själv hittar svaren på i olika nätforum.

Men det har också alltid funnits de kunder som har mer komplexa, mer komplicerade behov av råd och lösningar – frågor som behöver stötas, blötas och bollas, fram och tillbaka, öga mot öga med en person man känner förtroende för.

Den typen av möten har en stigande efterfrågan, eftersom allt fler av våra kunder får en mer komplex ekonomi – oavsett om man är ett företag eller en privatperson.

> ”Allt förändras, hela tiden – därför måste också vi i banken vara beredda att göra det.”

Det är detta som styr oss. På orter där nästan alla våra kunder har en ekonomi man kan sköta via dator och telefon, har vi märkt att besöken blir allt färre. Behovet av vårt kontor har i stort sett försvunnit – då lägger vi ner.

På andra orter, ofta med många företag, är behovet oförändrat eller ökande – och där förstärker vi kontoren. De får mer resurser, större beslutskraft och fler kompetenser – för att klara den ökade efterfrågan på dessa personliga möten, med höga krav på kunskapsinnehåll.

Så nej, vi har inte övergett idén med kontor. Vi har utvecklat den. Som vi alltid har gjort.

Det finns naturligtvis de som tycker att vi borde gjort detta tidigare, det gick ju att googla för tio år sedan också. Självklart. Men vi har inte börjat förändra vår kontorsrörelse nu. Det gjorde vi också för tio år sedan. Och för tjugo år sedan. Vi har både utvecklat och avvecklat kontor under 150 år.

Men – och det är en viktig poäng – det vi gör, har vi alltid gjort i takt med kunderna. Även om de tekniska lösningarna fanns på plats, har kunderna kanske inte alltid hunnit dit.

Detta gäller inte enbart våra kontor, detta gäller allt vi gör. Även om vi har en lösning, tvingar vi inte in kunderna i den. Vi lanserar den, men behåller alternativen. Så länge kunderna vill.

Digitaliseringen är en megatrend som de senaste 20 åren väsentligt förändrat vårt sätt att arbeta, vår fritid och inte minst våra konsumtionsmönster.

I mitten av 1990-talet blev Handelsbanken första bank i Sverige att öppna på Internet. Vi var också den första bank i Sverige som skaffade sig egna datorer – året var 1959. En enorm investering då – och även i dag är it-utveckling vår snabbast stigande investering och kostnadspost.

Handelsbanken blir också – i takt med kunderna – hela tiden mer digital. Vi har ökat tempot rejält de senaste åren och det kommer öka ytterligare. En starkt bidragande orsak är att vi allt mer koncentrerar vårt erbjudande. Med fokus enbart på de erbjudanden och produkter där vi har hög kompetens, nöjdare kunder och god intjäning – kan vi nu mycket snabbare än tidigare ta nya lösningar till marknaden. Denna renodling frigör också mer resurser för att bland annat titta på hur vi ska applicera artificiell intelligens.

Andra megatrender i omvärlden som i hög grad påverkar hur vi bygger bank för framtiden är den allt högre utbildningsnivån, särskilt bland kvinnor, urbanisering och – kanske mer specifikt för vår bransch: ett allt mer detaljerat och komplext regelverk.

Ett mer välutbildat samhälle är självklart attraktivt ur många aspekter, inte minst för Handelsbanken. Historiskt har vi alltid haft en betydligt större andel högutbildade kunder – kunder med ofta mer komplexa, mer

20221007065581

krävande upplägg än den genomsnittlige bankkunden. Detta passar oss och vårt sätt att arbeta väldigt väl.

Handelsbanken gynnas också av en ökad urbanisering, som medför ett växande behov av fastighetsfinansiering – både privat och kommersiell – där bankens breda och djupa kompetens kring kreditgivning, kombinerat med god lokalkännedom och hög marknadspenetration, ger oss goda tillväxtmöjligheter.

> ”Vår finansiella styrka och stabilitet har tjänat oss och våra kunder väl under 150 år.”

Något som inte passar oss riktigt lika bra, är när regelverken förändras på ett sätt så att skillnaderna mellan olika marknader med tiden blir större. Vi ska, vi vill och vi måste följa omfattande och komplexa regelverk. Men det finns alltid en prislapp. När regelverken på senare år börjat göras alltmer landspecifika, försvinner till viss grad den för oss tidigare relativt enkla skalbarheten av vår företagsmodell över landsgränser.

Därför lämnar vi nu Finland och Danmark. Vi är helt enkelt för små där för att kunna motivera de framtida investeringar som krävs.

Tittar vi historiskt, är detta tillbakadragande väldigt typiskt Handelsbanken. Vi är alltid beredda att snabbt ställa om. Och vi gör det också, utan större åthävor, kostnader eller tidsspillan. Inte för att bli något annat, utan tvärtom, för att förbli just Handelsbanken.

I mitten av 00-talet var vi en av de största aktörerna på marknaden för tjänstepensioner med garanterad ränta. Vi införde bland annat full flytträtt för kunderna. Då helt unikt, i dag en självklarhet för alla aktörer. Men så ändrades förutsättningarna på ett sätt, som passade dåligt in i vår övriga affär. Vi sålde då och lämnade den marknaden. En snabb och även lönsam omställning.

Vad gäller just omställningar står nu hela mänskligheten inför en av sina absolut största – och i särklass viktigaste – omställningar någonsin. Att kalla klimatfrågan för en megatrend är lite att underdriva dess betydelse. Klarar vi inte av den omställning som krävs, är alla andra trender och framtidsfrågor betydelselösa.

Jag är optimist, jag är helt övertygad om att vi klarar det här. En del saker kommer kanske ta lite längre tid, andra kommer ske snabbare – men vi kommer redan inom tio-femton år ställt om vårt levnadssätt till betydligt mer hållbart än i dag.

Ett starkt skäl till min tillförsikt, är att de allra flesta av oss verkligen vill göra detta. Jag märker detta i vardagen, i mitt arbete här på banken. Bakom alla de priser och andra utmärkelser Handelsbanken fått för sitt hållbarhetsarbete de senaste åren, ligger ett oerhört starkt engagemang hos alla medarbetare. Alla arbetar med frågan, på något sätt. Det är en helt naturlig del av verksamheten. Och alla gör det – inte för att de måste – utan för att de verkligen vill och för att kunderna efterfrågar det.

Vi identifierar bland annat regelmässigt de miljömässiga konsekvenser som vår affärsverksamhet kan få. Handelsbanken står självklart bakom Principles for Responsible Banking (PRB) och stödjer flera andra internationella initiativ för hållbart företagande, till exempel: Agenda 2030 och Globala målen, FN:s Global Compact och Principles for Responsible Investment (PRI). Lika självklart rapporterar livbolaget och vår svenska kapitalförvaltning sedan flera år i linje med TCFD:s rekommendationer, och under året har vi även publicerat en motsvarande klimatrapport för vår utlåning.

Men kanske är våra stabila finanser över tid ändå vårt viktigaste bidrag till ett mer långsiktigt, hållbart samhälle. Låga kreditförluster är inte bara en finansiell fråga, för bakom varje kreditförlust finns en personlig tragedi. Att låna pengar till någon som saknar förutsättningar att återbetala är långt ifrån hållbart.

I Global Finance årliga ranking av världens säkraste banker var Handelsbanken, precis som tidigare år, den högst rankade affärsbanken i Sverige. Även internationellt står vi i särklass: ingen affärsbank i världen har högre rating än Handelsbanken av de tre ledande ratinginstituten.

Vår finansiella styrka och stabilitet har tjänat oss och våra kunder väl under 150 år. Vi har gått genom lågkonjunkturer, världskrig och ett par pandemier. Vid varje finanskris har Handelsbanken varit en del av lösningen, inte en del av problemet. Vi har stöttat, men inte tagit stöd av varken centralbanker eller regeringar. Istället har vi hela tiden funnits där för våra kunder – oavsett läget i omvärlden.

Det är också så vi fortsätter bygga Handelsbanken för framtiden. Stabilt, långsiktigt hållbart och med en förmåga att ständigt förnya, förbättra och utveckla vår bank. Jag vill rikta ett mycket varmt tack till alla medarbetare som gör den här utvecklingen möjlig och för ert starka engagemang under året.

Till sist vill jag också tacka kunder och aktieägare för förtroendet. Vår ambition är oförändrad, vi kommer göra allt för att motsvara detta förtroende och förväntningar även kommande år.

Stockholm i februari 2022
Carina Åkerström, verkställande direktör och koncernchef

Förvaltningsberättelse

INNEHÅLL

Idé och mål	7
Mål och måluppfyllelse	8
Vår idé och vårt arbetssätt	10
FINANSIELL ÖVERSIKT 2021	12
VERKSAMHETENS UTVECKLING	13
5-ÅRSÖVERSIKT KONCERNEN	16
NYCKELTAL PER ÅR	18
UTVECKLING PER KVARTAL	19
SEGMENTINFORMATION	20
Handelsbanken Sverige	22
Handelsbanken Storbritannien	24
Handelsbanken Norge	26
Handelsbanken Nederländerna	28
Handelsbanken Capital Markets	30
Övriga enheter som inte redovisas i segmenten	32
AKTIEN OCH ÄGARNA	34
HÅLLBARHETSRAPPORT 2021	37
BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT 2021	74
Innehåll	74
Bolagsstyrning i Handelsbanken	75
Struktur för bolagsstyrning	76
Styrelse	88
Koncernledning	91

20221007065 82

Idé

Handelsbanken skapar värde genom unika kundmöten.
Värdet uppstår i varje kundmöte, oavsett tid, plats och teknik.
Bankens kompetens, tillsammans med stark lokal förankring och ett decentraliserat arbetssätt vinner, vidmakthåller och utvecklar långsiktiga kundrelationer.

Genom att driva banken ansvarsfullt, hållbart och med stabila finanser, bygger Handelsbanken förtroende bland aktieägare, kunder och omvärld.

Nöjdare kunder, intäkter som växer snabbare än kostnader och en låg risktolerans skapar en uthållig lönsamhet och därmed förmåga att, oberoende av omvärldsläge, växa bankens affär och kunderbjudande.

Mål

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna.

Handelsbankens lönsamhetsmål syftar till att ge aktieägarna en långsiktigt god värdetillväxt med stigande vinst per aktie över konjunkturcykeln. Med stabila finanser kan banken också stödja sina kunder oavsett läget i omvärlden. Hög lönsamhet och sund, hållbar verksamhet är avgörande för våra aktieägare som investerat i banken. Dessutom bidrar det till låga finansieringskostnader, god tillväxt och att banken ses som en attraktiv arbetsgivare. Målet ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

Mål och måluppfyllelse

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom att banken har nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

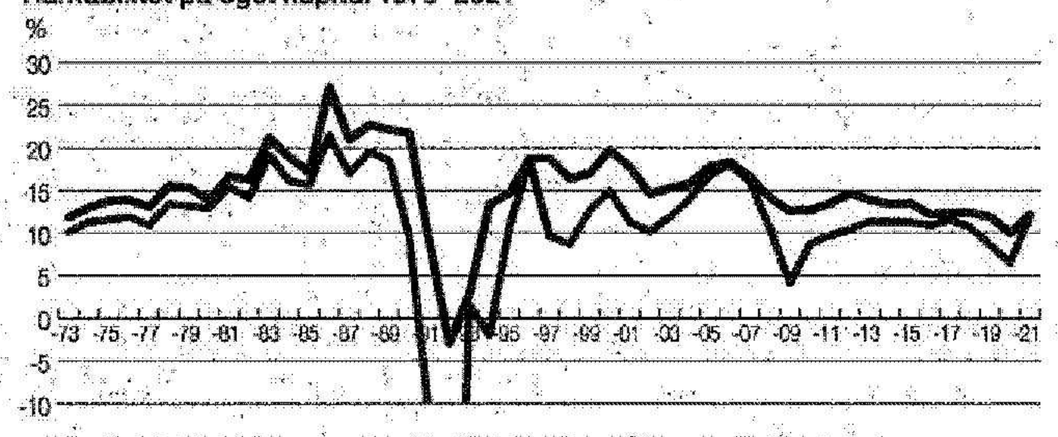
FÖRETAGSMÅL

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna.

Måluppfyllelse

Handelsbanken uppnådde även 2021 företagsmålet att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Därmed gjordes en preliminär avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen med ett belopp som uppgick till -86 miljoner kronor (-213).

Räntabilitet på eget kapital 1973–2021

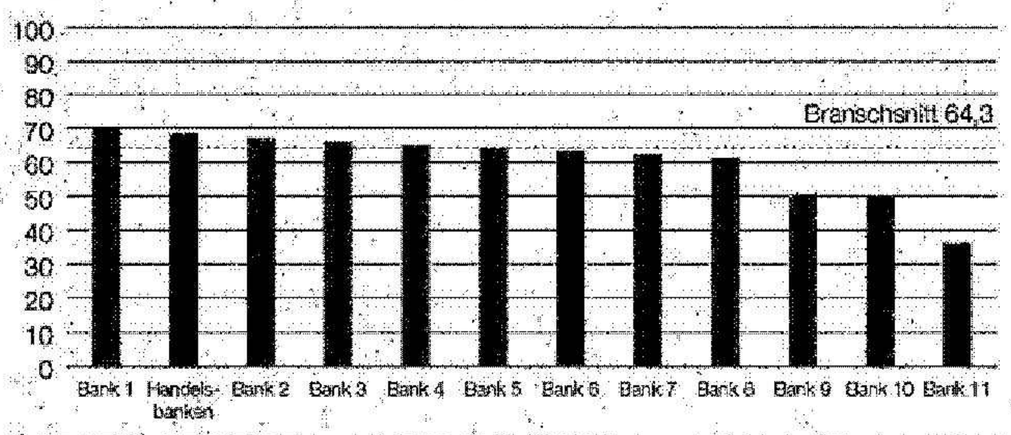
¹ För perioden fram till och med 2002 ingår endast svenska banker och under perioden 2003–2012 endast nordiska banker.

HÅLLBARHETSMÅL

Handelsbanken har som mål från år 2021 att vara och uppfattas som den mest hållbara aktören bland jämförbara konkurrenter. Bedömningen görs utifrån ett vägt snitt av hållbarhetsbetygen för jämförbara konkurrenter på våra hemmamarknader i fyra globala hållbarhetsundersökningar[1] omräknat till en skala 0–100 för alla fyra undersökningarna samt utifrån kundundersökningar från Svenskt Kvalitetsindex SKI.

Därutöver har Handelsbanken i enlighet med sina åtaganden under FN:s Principles for Responsible Banking (PRB) satt upp hållbarhetsmål inom tre områden; investering, finansiering och rådgivning, se sidan 38, samt ett mål för nettonollutsläpp av växthusgaser för Handelsbankens verksamhet inklusive relevanta delar av utlånings- och investeringsportföljen, se sidan 38.

Vägt snitt hållbarhetsundersökningar

[1] ISS ESG, MSCI ESG Research, S&P Global SAM Corporate Sustainability Assessment och Sustainalytics.

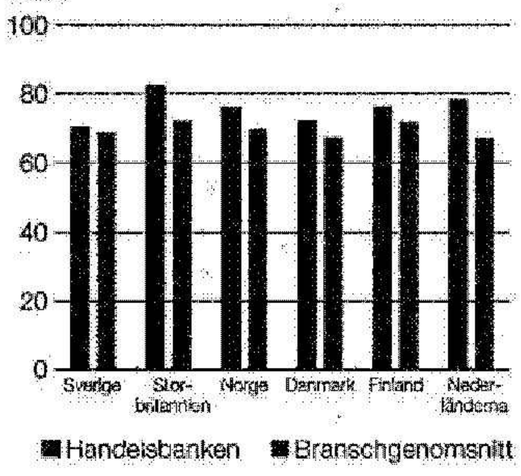
MEST NÖJDA KUNDER

Banken ska nå företagsmålet genom att bland annat ha nöjdare kunder än konkurrenterna. Kvaliteten och servicen ska därför minst motsvara och helst överträffa kundernas förväntningar.

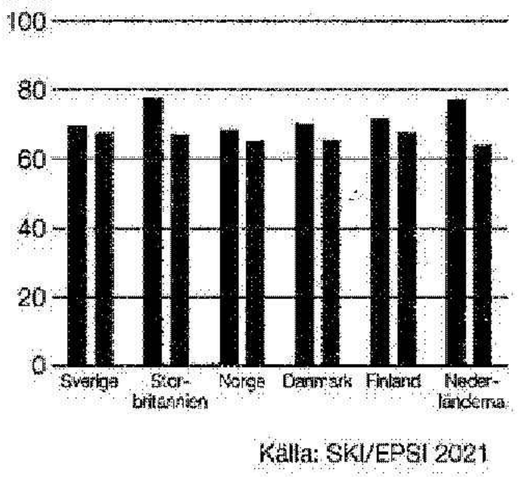
Utfall

Handelsbanken har nöjdare privat- och företagskunder än genomsnittet för branschen på bankens hemmamarknader. Därmed behåller banken sin starka och stabila position avseende kundnöjdhet. Nöjda kunder är ett mått på att Handelsbankens sätt att arbeta fungerar.

Kundnöjdhet privatkunder 2021

Kundnöjdhet företagskunder 2021

Källa: SKI/EPSI 2021

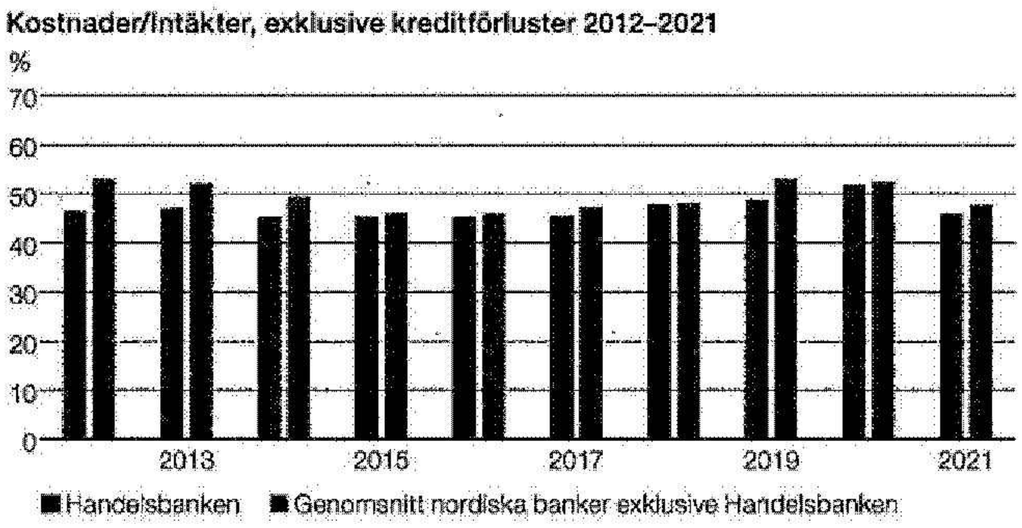
KOSTNADSEFFEKTIVITET

Företagsmålet ska också nås genom att kostnadseffektiviteten ska vara högre än i jämförbara konkurrenter.

Utfall

Handelsbankens omkostnader i relation till intäkter uppgick till 45,8 procent (51,8). Motsvarande nyckeltal för ett genomsnitt av övriga stora nordiska banker var 47,7 procent (52,5).

Kostnader/intäkter, exklusive kreditförluster 2012–2021

20221007065833

KREDITKVALITET

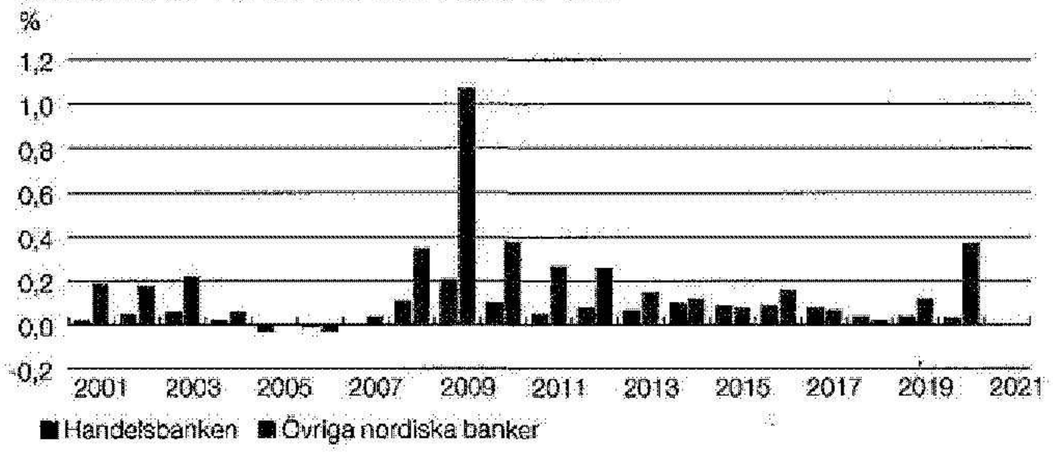
Handelsbanken har låg risktolerans. Detta innebär att krediternas kvalitet aldrig får åsidosättas för att nå högre volym eller högre marginal.

Utfall

Kreditförlusterna uppgick till -43 miljoner kronor (-649). Vid utgången av året uppgick det expertbaserade tillkommande reserveringsbehovet, vilket beaktar potentiella effekter av covid-19, till -499 miljoner kronor (-496). I relation till utlåningen uppgick kreditförlusterna till 0,00 procent (0,02).

Under de senaste tio åren, det vill säga sedan 2012, har bankens genomsnittliga kreditförlustnivå uppgått till 0,06 procent. Det ska jämföras med genomsnittet för övriga stora nordiska banker som under samma period uppgick till 0,13 procent.

Kreditförluster i procent av utlåning 2001–2021

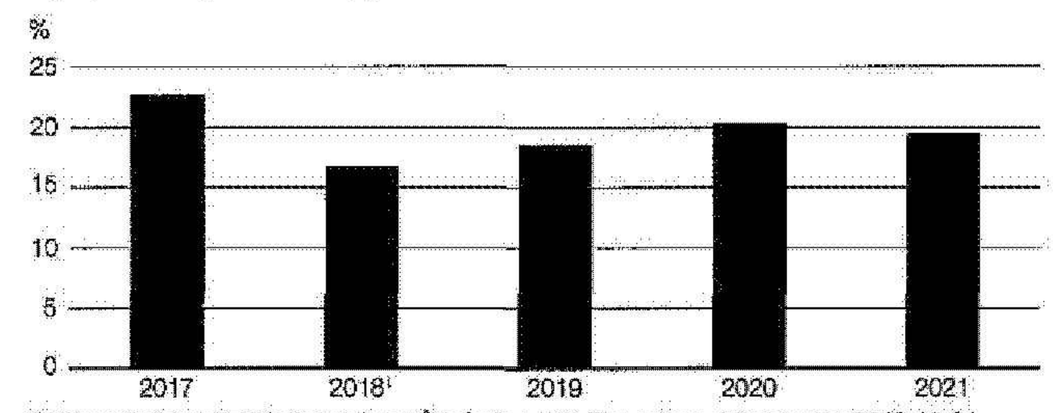
KAPITAL

Bankens kapitalmål innebär att kärnprimärkapitalrelationen, under normala förhållanden, ska överstiga det kärnprimärkapitalbehov som Finansinspektionen kommunicerar till banken med 1–3 procentenheter. Banken ska även i övrigt uppfylla de kapitalkrav som myndigheterna beslutar om.

Utfall

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid utgången av året till 19,4 procent (20,3). Banken bedömer att Finansinspektionens förväntade kärnprimärkapitalbehov vid utgången av fjärde kvartalet uppgick till 13,9 procent.

Kärnprimärkapitalrelation, 2017–2021

[1] Kärnprimärkapitalrelationen har påverkats av att Finansinspektionen per 2018-12-31 flyttat riskviktsgolvet för bolån i Sverige till Pelare 1.

RATING

Handelsbanken ska ha en hög rating hos de externa ratinginstituten.

Utfall

Ingen annan privatägd bank i världen har högre rating än Handelsbanken sett till bankernas rating från såväl Fitch som Moody's och Standard & Poor's. Handelsbankens lång- och kortfristiga seniora rating var under året oförändrad hos de ratinginstitut som följer banken.

Nordiska bankers rating

	Standard & Poor's		Fitch		Moody's		
31 december 2021	Lång-fristig	Kort-fristig	Lång-fristig	Kort-fristig	Finansiell styrka (BCA)[1]	Lång-fristig	Kort-fristig
Handelsbanken	AA-	A-1+	AA	F1+	a2	Aa2	P-1
DNB	AA-	A-1+			a3	Aa2	P-1
Nordea	AA-	A-1+	AA-	F1+	a3	Aa3	P-1
SEB	A+	A-1	AA-	F1+	a3	Aa3	P-1
Swedbank	A+	A-1	A+	F1	baa1	Aa3	P-1
Danske Bank	A+	A-1	A	F1	baa2	A2	P-1

[1] Baseline Credit Assessments (BCA) är en indikator för *the issuers' standalone intrinsic strength*.

Källa: SNL

Vår idé och vårt arbetssätt

Handelsbanken bildades 1871. 150 år senare är vi en av världens starkaste banker. För oss är det i mötet med kund värde uppstår. Oavsett hur och var vi möter våra kunder, strävar vi efter att erbjuda det bästa bankerbjudandet inom finansiering, sparande och rådgivning. Det är också i kundmötet som grunden läggs för att utveckla bankens verksamhet i linje med kundernas behov och önskemål. För Handelsbanken står kunden alltid i centrum. Vi bygger vår verksamhet på hållbart ansvarstagande och en stark lokal förankring med stor tilltro till den enskilde människan, såväl kund som medarbetare.

VÅRT MÅL OCH VÅRA MEDEL

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Våra viktigaste medel för att nå målet är lägre kostnader och nöjdare kunder än våra konkurrenter. Målet genomsyrar hela Handelsbankens företagskultur. Vårt decentraliserade arbetssätt med stark lokal förankring, kombinerat med bra digitala tjänster och ett hållbart ansvarstagande, är grunden för den höga kundnöjdhet och de långa kundrelationer som banken har. Bankens hemmamarknader är Sverige, Norge, Storbritannien och Nederländerna.

KUNDMÖTET I CENTRUM

Våra kunder möter Handelsbanken på många olika sätt. Vi sätter kunden i centrum i allt vi gör och finns nära våra kunder och samhället där vi verkar.

För oss är kunden aldrig bara ett födelsedatum eller ett kontonummer. Vi ser människan bakom, oavsett om det är en privatkund eller företagskund, och utgår alltid ifrån deras behov och förutsättningar oavsett om det handlar om boende, förmögenhet eller företagsfinansiering.

Det betyder att vi möter kunden med bred kunskap och hög service i alla våra mötesplatser. Vi finns tillgängliga, vi är enkla att ha att göra med och vi visar omtanke.

PERSONLIGT OCH ANSVARSFULLT

För varje kund i Handelsbanken finns ett kontor som har det yttersta ansvaret för att kunden är nöjd med banken över tid. För oss är det en självklarhet att kontoren har självständiga mandat. De som känner kunden och förstår de lokala förutsättningarna ska kunna ta beslut som rör kunderna – utan att ett godkännande behöver inväntas från en central enhet.

Vår ambition är att hitta avvägningen mellan att automatisera och förenkla det som bara ska fungera i vardagen, och samtidigt hjälpa våra kunder utifrån deras förutsättningar. Även kunder som normalt sett inte besöker kontoret kan ibland vilja sitta ned för att få råd i de stora vägvalen i livet – i allt från att köpa den första bostaden till att planera sin pension. Inte minst värdesätter många av våra företagskunder att de kan möta både en specialist och en beslutsfattare när de kontaktar sitt kontor. Vårt decentraliserade arbetssätt innebär då att beslut kan fattas snabbt och med god kännedom om kunden och den lokala marknaden.

De kundansvariga på kontoren är därför viktiga i att utveckla kundrelationerna och kundmötet, det finns ett personligt engagemang. Samma engagemang hittar vi i utvecklingsorganisationen. Genom att arbeta nära kunder och använda deras feedback kan vi förbättra våra digitala lösningar och anpassa dem efter kundernas behov. Vi vill att beslut ska fattas så nära kunden som möjligt, oavsett var i organisationen de tas.

Handelsbanken har under lång tid haft både nöjdare kunder än branschsnittet och låga kreditförluster. Detta är ingen slump. Både förmågan att bedöma kreditrisk och förståelse för kundens behov är ett resultat av den syn på kunder och medarbetare som ligger till grund för vårt decentraliserade arbetssätt.

> ”Våra digitala mötesplatser är utvecklade för att förenkla våras kunders vardag och är topprankade i Sverige.”

MÖTEN DÄR KUNDEN VILL

En majoritet av våra kundmöten sker i dag digitalt. För Handelsbanken erbjuder digitalisering stora möjligheter att nå ut till fler kunder med värdeskapande råd och tjänster anpassade till kundens individuella behov. Våra digitala mötesplatser är utvecklade för att förenkla våra kunders vardag och är topprankade i Sverige.

Vi ser att teknik kommer att fortsätta öka tillgängligheten för våra kunder och ger medarbetarna på kontor och kundtjänst både bättre stöd och mer tid att hjälpa till med komplexare frågor. Våra kunder ska vara trygga med att våra digi-

> ”Vår rådgivning ska stödja hållbara beslut och vi ska beakta frågor som jämställdhet när vi pratar till exempel familjeekonomi och pension med våra kunder.”

tala mötesplatser är säkra samtidigt som de är tillgängliga, därför har vi högsta standard för säkerhet, etik och integritet i all hantering av kunddata.

Våra kunder vill inte ha antingen digitalt eller kontor, utan vill kunna välja själva hur och när de möter oss. För dem är det personliga den sammanhållande kärnan som de efterfrågar i kundupplevelsen. Vår ambition är därför att ha lika personliga och långsiktiga relationer på de digitala mötesplatserna som vi har på våra kontor.

ETT HÅLLBART VÄRDESKAPANDE

Allt fler personer vill bidra till en mer hållbar värld med medvetna konsumentval, egna gröna investeringar i hem och fordon eller genom att spara i fonder som bidrar till ett bättre samhälle. Allt fler företag söker finansiering för att producera nya, mer hållbara produkter och produktionsmetoder och för att kunna investera i energisnåla lokaler och byggnader.

Klimatförändringarna är en av samhällets främsta utmaningar. I Handelsbanken ska vi ta vårt ansvar genom att systematiskt och metodiskt fortsätta att se över vår egna direkta klimatpåverkan. Vi har kommit en bit på väg med ständigt lägre energiförbrukning och ändrade resvanor. Den utvecklingen ska fortsätta i en allt snabbare takt.

Vår största möjlighet att påverka och bidra till en hållbar utveckling har vi dock genom vår affärsverksamhet – när vi finansierar våra kunders projekt och verksamheter och när vi får förtroendet att förvalta deras kapital.

Ett konkret exempel är hur Handelsbanken Fonder arbetar med att välja in och välja bort investeringar i våra fonder utifrån hållbarhetsaspekter. Det innebär inte att vi gör avkall på avkastning. Tvärtom har hållbara investeringar de senaste åren visat sig framgångsrika även ekonomiskt. Samma logik gäller kreditgivningen. Med en låg risktolerans generellt är det en självklarhet att också ta in hållbarhet i våra kreditbedömningar. Bankens syn på kreditgivning ska också skydda den enskilda kunden från att hamna i ekonomiska svårigheter på grund av alltför hög skuldsättning. Vår rådgivning ska stödja hållbara beslut och vi ska beakta frågor som jämställdhet när vi pratar till exempel familjeekonomi och pension med våra kunder. Det gynnar såväl banken som kunden och samhället i övrigt.

Vi gör inte anspråk på att kunna lösa världens hållbarhetskris, det kan ingen enskild person, företag eller nation göra. Men vi har en ambition – och ett ansvar – att ligga i framkant och öka takten i vårt hållbarhetsarbete. Därför ska hållbarhet alltid vara integrerat i vårt sätt att tänka och ta beslut. Inte bara för att det är rätt och riktigt, utan också för att det är affärsmässigt. Handelsbankens tydliga fokus på hållbarhet bidrar till att göra oss mer långsiktigt hållbara, starkare i kris och mer attraktiva, såväl att investera i som att vara kund hos eller att arbeta för.

BANKEN FÖRÄNDRAS I TAKT MED VÅRA KUNDER

I år fyller Handelsbanken 150 år och bankens aktie är den äldsta, ännu noterade aktien på Stockholmsbörsen. Från allra första början har banken varit dedikerad till att skapa värde för kunderna. I alla kriser sedan kapitalmarknaderna liberaliserades på 1980-talet har Handelsbanken haft väsentligt lägre kreditförluster jämfört med andra banker. I mätning efter mätning uttrycker kunderna en stark uppskattning över Handelsbankens personal och produkter. Med några få undantag har banken genom åren haft låga kostnader, god lönsamhet och en bra kapitalsituation.

> ”Bankens erbjudande, metoderna att hjälpa kunderna och den geografiska närvaron har förändrats i takt med förändrade kundbeteenden och omvärldsförändringar. Att förändras - men förbli Handelsbanken - är en del av nyckeln till vår framgång.”

Handelsbankens modell fungerar. Men den är inte – och har aldrig varit – statisk. Vi har satsat, byggt ut, uppgraderat och utvecklat. Bankens erbjudande, metoderna att hjälpa kunderna och den geografiska närvaron har förändrats i takt med förändrade kundbeteenden och omvärldsförändringar. Att förändras – men förbli Handelsbanken – är en del av nyckeln till vår framgång. Det gör att vi kan fortsätta att med hög effektivitet skapa tillväxt och generera en bra lönsamhet och hög avkastning till våra aktieägare.

Finansiell översikt 2021

- Årets resultat ökade med 25% till 19 543 mkr (15 588). Årets resultat från kvarvarande verksamhet ökade med 29% till 18 848 mkr (14 557).
- Resultatet per aktie ökade med 25% till 9,86 kr (7,87).
- Räntabiliteten på eget kapital steg till 11,8% (10,0).
- Rörelseresultatet ökade med 25% till 23 475 mkr (18 797).
- Räntenettot ökade med 1% till 29 391 mkr (29 079).
- Provisionsnettot ökade med 18% till 11 458 mkr (9 670). Provisionsintäkterna från fondförvaltning ökade med 36%.
- Intäkterna steg med 7% till 43 347 mkr (40 368).
- Kostnaderna sjönk med 5% till -19 843 mkr (-20 927). Justerat för reservering till Oktogonen, jämförelsestörande poster samt valutakursförändringar ökade kostnaderna med 3% eller 603 mkr, vilket helt förklaras av 718 mkr i ökade utvecklingskostnader.
- K/I-talet förbättrades till 45,8% (51,8).
- Kreditförlustnivån uppgick till 0,00% (0,02).
- Kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 19,4% (20,3).
- Styrelsen föreslår en utdelning på 5,00 kronor per aktie.

20221007065855

Verksamhetens utveckling

Handelsbanken fortsätter leverera på den plan som lades fram för snart tre år sedan. Vi gör det vi har sagt. Och det syns. När vi summerar det gångna året är det ännu ett bra resultat, faktiskt det högsta i bankens 150-åriga historia.

Årets resultat från kvarvarande verksamhet steg med 29% till 18 848 mkr (14 557). Rörelseresultatet ökade med 25% till 23 475 mkr (18 797). I det fjärde kvartalet bokades en engångsintäkt på 408 mkr hänförlig till den tidigare kommunicerade försäljningen av kortinlösenverksamheten. Justerat för valutakursförändringar, som hade en positiv effekt om 29 mkr, och reservering till resultatandelssystemet Oktogonen om -69 mkr (-213) samt engångsposter om 408 mkr (-1 508), förbättrades rörelseresultatet med 13%. Resultatet före kreditförluster justerat för ovanstående poster förbättrades med 9%.

Intäkterna ökade med 7% till 43 347 mkr (40 368). Justerat för valutakursförändringar samt den ovan nämnda engångsintäkten var intäktsökningen 6%. Intäkterna har vuxit under en period av geografisk och produktmässig koncentrering och drivits av en stark utveckling inom framför allt den fastighetsrelaterade utlåningen till privat- och företagskunder samt kapitalförvaltningen.

Kostnaderna minskade med 5% till -19 843 mkr (-20 927). Justerat för effekten av valutakursförändringar om 35 mkr, reservering till Oktogonen och engångskostnader under jämförelseperioden, uppgick den underliggande kostnadsökningen till 3%. Hela ökningen förklarades av ökade utvecklingskostnader, vilka steg med 718 mkr eller 34%. Justerat även för dessa minskade kostnader med 115 mkr eller 1%.

K/I-talet förbättrades till 45,8% (51,8).

Räntabiliteten på eget kapital steg till 11,8% (10,0) och resultat per aktie ökade med 25% till 9,86 kr (7,87).

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 19,4% (20,3). Kärnprimärkapitalet uppgick till 150 mdkr (146).

ENGÅNGSPOSTER OCH SÄRSKILDA POSTER I RÖRELSERESULTATET

mkr	Helår 2021	Helår 2020
Engångsposter		
Försäljning av kortinlösenverksamheten	408	-
Omstruktureringskostnad	-	-1 470
Nedskrivning av IT-system under avveckling	-	-38
Summa Engångsposter	**408**	**-1 508**
Särskilda poster		
Resultatandelssystemet Oktogonen	-69	-213
Summa Särskilda poster	**-69**	**-213**

INTÄKTER

mkr	Helår 2021	Helår 2020	Förändring
Räntenetto	29 391	29 079	1%
varav statliga avgifter	*-1 171*	*-1 224*	*-4%*
Provisionsnetto	11 458	9 670	18%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 699	1 217	40%
Övrigt	799	402	99%
Summa intäkter	**43 347**	**40 368**	**7%**

Räntenettot steg med 1%, eller 312 mkr, till 29 391 mkr (29 079). Fortsatt stark tillväxt, som ett resultat av bankens starka marknadsposition inom framförallt bolån och fastighetsfinansiering, resulterade i att växande affärsvolymer bidrog positivt med 666 mkr. Nettoeffekten av marginaler och finansieringskostnader bidrog negativt med -406 mkr. De statliga avgifterna var 53 mkr lägre och uppgick totalt till -1 171 mkr (-1 224).

Provisionsnettot steg med 18% till 11 458 mkr (9 670). Fondvolymerna ökade med 28%, eller 218 mdkr. Fondprovisionsintäkterna ökade med 1 538 mkr, eller 36%, till 5 842 mkr (4 304), drivet av positiva värdeförändringar, nettoinflöden och effekter av underliggande produktmix. Sammantaget uppgick fond-, depå- och övriga kapitalförvaltningsprovisioner till 6 747 mkr (5 048), en ökning med 34%. Intäkterna från försäkringar ökade med 18% till 803 mkr (679). Courtageintäkterna minskade med 4% till 555 mkr (577). Ut- och inlåningsprovisionerna minskade med 3% till 1 155 mkr (1 185). Nettot från betalningar ökade med 2% till 1 479 mkr (1 448), där nettot från kortverksamheten ökade med 2% till 971 mkr (955).

Nettoresultatet av finansiella transaktioner ökade med 482 mkr till 1 699 mkr (1 217). Jämförelseperioden påverkades negativt av effekten av den då utbrutna covid-19-pandemin där CVA och DVA gav en negativ resultateffekt om -64 mkr vilket kan jämföras med ett positivt bidrag med 91 mkr under innevarande år. Av resultatförbättringen förklarades 70 mkr av ett lägre realiserat kapitaltillskott (RKT) i Handelsbanken Livs verksamhet inom traditionell försäkring, vilken uppgick till -48 mkr (-118).

Övriga intäktsslag ökade till 799 mkr (402), som ett resultat av den ovan nämnda engångsintäkten från försäljningen av kortinlösenverksamheten. Riskresultatförsäkring uppgick till 179 mkr (194).

KOSTNADER

mkr	Helår 2021	Helår 2020	Förändring	
Personalkostnader	-12 452	-13 907	1 455	-10%
varav Oktogonen	*-69*	*-213*	*144*	*-68%*
varav Omstruktureringsreserv	*-*	*-1 310*	*1 310*	
varav Utvecklingskostnader	*-1 125*	*-934*	*-191*	*20%*
varav Valuta	*18*		*18*	
varav Övrigt	*-11 276*	*-11 450*	*174*	*-2%*
Övriga administrativa kostnader	-5 577	-5 245	-332	6%
varav Omstruktureringsreserv	*-*	*-60*	*60*	
varav Utvecklingskostnader	*-1 019*	*-644*	*-375*	*58%*
varav Valuta	*17*		*17*	
varav Övrigt	*-4 575*	*-4 541*	*-34*	*1%*
Av- och nedskrivningar	-1 814	-1 775	-39	2%
varav Omstruktureringsreserv samt nedskrivning av IT-system	*-*	*-138*	*138*	
varav Utvecklingskostnader	*-677*	*-525*	*-152*	*29%*
varav Valuta	*0*		*0*	
varav Övrigt	*-1 137*	*-1 112*	*-25*	*2%*
Summa kostnader	**-19 843**	**-20 927**	**1 084**	**-5%**
varav Oktogonen	*-69*	*-213*	*144*	*-68%*
varav Omstruktureringsreserv samt nedskrivning av IT-system	*-*	*-1 508*	*1 508*	
varav Valuta	*35*		*35*	
varav Utvecklingskostnader	*-2 821*	*-2 103*	*-718*	*34%*
varav Övrigt	*-16 988*	*-17 103*	*115*	*-1%*
Förändring efter justering av valuta, Oktogonen samt engångsposter				**3%**

UTVECKLINGSKOSTNADER

mkr	Helår 2021	Helår 2020	Förändring
Utvecklingsutgifter	-2 643	-2 296	15%
varav personalkostnader	*-1 388*	*-1 259*	*10%*
varav övriga kostnader	*-1 255*	*-1 037*	*21%*
Aktiveringar	499	718	-31%
varav personalkostnader	*263*	*325*	*-19%*
varav övriga kostnader	*236*	*393*	*-40%*
Utvecklingsutgifter efter aktiveringar	**-2 144**	**-1 578**	**36%**
Av- och nedskrivningar	-677	-525	29%
Utvecklingskostnader	**-2 821**	**-2 103**	**34%**

Kostnaderna sjönk med 5% till -19 843 mkr (-20 927) men ökade med 3%, eller 603 mkr, justerat för valutakurseffekter, Oktogonen och engångsposter. Hela ökningen förklarades av

planerade ökade utvecklingskostnader, vilka steg med 718 mkr eller 34%. Justerat även för dessa minskade kostnader med 115 mkr eller 1%.

Arbetet med de kostnadsreducerande åtgärderna, till ett sammanlagt värde av drygt 3 mdkr, fortsätter planenligt. Sedan hösten 2020 har kostnadsreducerande åtgärder på cirka 2 mdkr avtalats/åtgärdats. Av dessa har 1 mdkr realiserats som lägre kostnader under 2021 och 1 mdkr kommer att realiseras under 2022. Kvarvarande initiativ att avtala och åtgärda för att nå målet på dryga 3 mdkr består huvudsakligen av fortsatt organisatorisk effektivisering i den svenska verksamheten och i centrala enheter, en avtagande projektkostnad för arbete med förebyggande av finansiell kriminalitet i Storbritannien samt den planerade avyttringen av dotterbolaget Ecster.

Under perioden ianspråktogs 1,1 mdkr av de omstruktureringsreserver som banken resultatförde under 2019 och 2020 på sammanlagt 2,2 mdkr hänförligt till kvarvarande verksamhet. Totalt ianspråktaget belopp var 1,6 mdkr.

Bankens löpande utvecklingsinvesteringar är väl balanserade. En tredjedel syftar till investeringar i affärsutveckling med förbättrad lönsamhet, tillväxt och kundnöjdhet. Dessa investeringar riktas till kundmötet, exempelvis genom digitalisering av produkt- och kundprocesser samt distansrådgivning. En tredjedel syftar till långsiktig effektivitet och skapande av affärsvärde, genom exempelvis avancerad dataanalys, molninvesteringar och IT-automatisering samt utbyte av kärnbankssystem och plattform för att förhindra finansiell kriminalitet. En sista tredjedel riktas mot riskminimering, och är relaterad till exempelvis regelverksanpassningar och teknisk livscykelhantering.

Under tredje kvartalet 2020 beslutade banken att temporärt öka IT-utvecklingsutgifterna under perioden 2021–2022 med totalt 1 mdkr. Utvecklingen är till största del riktat mot kundmötet i de digitala kanalerna men även effektivare informationsflöden och dataanalys samt investering i molnlösningar. Under året ianspråktogs -501 mkr (-11), varav -357 mkr (-11) kostnadsfördes. De totala utgifterna för utvecklingen ökade med 15% till -2 643 mkr (-2 296), och inklusive avvecklad verksamhet ökade de med 15% till -3 001 mkr (-2 611).

Aktiveringarna minskade till 499 mkr (718). Under året har en lägre andel av utvecklingsutgifterna aktiverats i balansräkningen och istället bokförts direkt som en kostnad i resultaträkningen. Aktiveringsgraden kan variera över tid beroende av karaktären på de projekt som utvecklingen avser. För närvarande driver banken ett antal projekt gällande migration till molntjänster där en betydande andel kostnadsförs löpande. Sammantaget har en lägre aktiveringsgrad under det senaste året tillsammans med avskrivningar på tidigare års aktiveringar bidragit till att totalt aktiverad utveckling i balansräkningen vid utgången av perioden minskat med 0,1 mdkr till 3,5 mdkr (3,6).

Personalkostnaderna sjönk med 10% till -12 452 mkr (-13 907). Valutakursförändringar hade en positiv effekt om 18 mkr. Under jämförelseperioden belastades personalkostnaderna med en avsättning till omstruktureringsreserv på -1 310 mkr. Justerat för dessa poster samt Oktogonen var personalkostnaderna i stort oförändrade, trots att personalkostnader relaterat till utveckling ökade med 198 mkr, eller 21%, till -1 125 mkr (-927). Genomsnittligt antal anställda minskade med 315 till 11 039 medarbetare (11 354). Vid utgången av perioden uppgick antalet anställda till 10 793 medarbetare (11 273), en nedgång med 480 personer.

Övriga kostnader inklusive avskrivningar uppgick till -7 391 mkr (-7 020), en ökning med 5%. Under jämförelseperioden belastades övriga kostnader med en avsättning till omstruktureringsreserv på -160 mkr samt en nedskrivning av IT-system med -38 mkr. Justerat för dessa poster samt valutaeffekt uppgick ökningen i övriga kostnader till 586 mkr, eller 9%. Av ökningen förklarades 527 mkr av IT-utveckling.

Avskrivningar ökade med 2% till -1 814 mkr (-1 775), där avskrivningar kopplade till utveckling uppgick till -677 mkr (-524).

KREDITFÖRLUSTER

mkr	Helår 2021	Helår 2020	Förändring
Kreditförluster, netto	-43	-649	606
varav tillkommande reserveringsbehov	*-3*	*-496*	*493*
Kreditförlustnivå i % av utlåning till allmänheten	0,00	0,02	

Kreditförlusterna uppgick till -43 mkr (-649) och kreditförlustnivån uppgick till 0,00% av utlåningen till allmänheten (0,02). Vid utgången av året uppgick det expertbaserade tillkommande reserveringsbehovet till 499 mkr (496) och inklusive avvecklad verksamhet till 577 mkr (564).

Skatter

Från och med den 1 januari 2021 uppgår bolagsskattesatsen i Sverige till 20,6%, en sänkning från 21,4%.

Den effektiva skattesatsen i total verksamhet uppgick till 20,8% (22,6). Den effektiva skattesatsen i kvarvarande verksamhet sjönk till 19,7% (22,6) vilket förklaras av en högre skatt i avvecklad verksamhet som avräknas i kvarvarande verksamhet.

Det faktum att räntekostnader på förlagslån inte är skattemässigt avdragsgilla påverkade skattesatsen med 1,0 procentenheter jämfört med bolagsskattesatsen.

Bankens uppskattning är att införandet av riskskatt i Sverige från och med 2022 netto efter skatt kommer belasta bankens resultat med cirka 1,2 mdkr under 2022.

Avvecklad verksamhet

Resultatet i avvecklad verksamhet består av de externa intäkterna och kostnaderna i verksamheterna i Danmark och Finland som ska avyttras. Resultatet hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt uppgick till 1 204 mkr (1 338).

Intäkterna ökade till 4 058 mkr (3 879) till följd av ökade fondprovisioner samt realisationsresultat hänförligt till den tidigare kommunicerade försäljningen av kortinlösenverksamheten som bidrog med 166 mkr.

Kostnaderna uppgick till -2 915 mkr (-2 407) varav 377 mkr av ökningen förklaras av kostnadsföring av balanserade IT-kostnader samt nedskrivning av IT-system under avveckling. Kreditförlusterna uppgick till nettoåtervinningar om 63 mkr (-131).

Fjärde kvartalet innehöll en förhöjd skattekostnad till följd av en upplösning av en reserv redovisad enligt lokala regler. Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt sjönk till 695 mkr (1 031).

I Faktaboken på sidan 29 presenteras resultatet för verksamheterna i Danmark och Finland enligt den tidigare segmentsuppställningen.

HÅLLBARHET

Under 2021 tog Handelsbanken ytterligare steg framåt i hållbarhetsarbetet. Under början av året presenterade banken en tydlig strategi för det fortsatta arbetet inom hållbarhet och lanserade konkreta mätbara hållbarhetsmål för bankens kärnverksamheter: finansiering, investeringar och rådgivning. Ett av dessa mål omfattar nettonollutsläpp av växthusgaser så snart som möjligt, eller senast 2040.

Under andra kvartalet lanserade banken flera nya gröna låneerbjudanden för både privat- och företagskunder för att ytterligare stödja kundernas omställning. I slutet av juni blev Handelsbanken först i Norden med att ingå ett grönt EU-taxonomianpassat lån. Handelsbanken Fonder bytte, som första svenska fondbolag, index på sju av sina globala och regionala indexfonder till index som svarar mot Parisavtalets mål (Paris Aligned Benchmarks).

Under tredje kvartalet ingick Handelsbanken sin första hållbarhetslänkade lånefacilitet som har fokus på både klimat och mångfald, då banken med ett svenskt fastighetsbolag ingick avtal som är kopplat till ett antal förutbestämda hållbarhetsmål inom klimat och mångfald. Ett hållbarhetslänkat lån skiljer sig från grön finansiering på så sätt att det inte behöver användas för ett särskilt grönt syfte, utan fokus ligger istället på att förbättra kundens prestation inom hållbarhet i vidare bemärkelse.

Under fjärde kvartalet åtog sig Handelsbanken att låta Science Based Targets initiative (SBTi) validera bankens klimatmål. I december publicerade banken den första klimatrapporten kopplad till bankens utlåning, upprättad i enlighet med de globala rekommendationerna från Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD). Rapporten adresserar såväl fysisk klimatrisk som omställningsrisk.

Tidigare i år trädde EU:s Sustainable Finance Disclosures Regulation (SFDR) i kraft, vilket innebär att kapitalförvaltare måste vara transparanta med hur deras fonder klassificeras utifrån SFDR. Vid utgången av året var 15,3% av den totala fondvolymen i koncernens fonder placerade i den högsta kategorin (artikel 9), det vill säga i fonder som har hållbara investeringar eller minskning av koldioxidutsläpp som mål, och 79,6% i den näst högsta (artikel 8), det vill

20221007065586

säga i fonder som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper.

Affärsvolymerna kopplade till bankens hållbarhetsarbete fortsatte att växa. Under året ökade volymen gröna lån med 45% till 31,1 mdkr (21,4), varav gröna bolån ökade med 61% till 8,7 mdkr (5,4). Därutöver uppgick de hållbarhetslänkade utlåningsfaciliteterna till 32,4 mdkr (14,7).

AFFÄRSUTVECKLING

Utvecklingen av affärsvolymer inom de områden banken fokuserat sin verksamhet gentemot har varit stark. Sammantaget ökade utlåningen i de fyra hemmamarknaderna med 134 mdkr och inlåningen med 128 mdkr, samtidigt som nysparandet i bankens fonder uppgick till 67 mdkr.

Bankens fokus är att stärka erbjudandet inom kärnområdena finansiering och kapitalförvaltning där tillväxten är stark och förutsättningarna goda för en långsiktig och uthållig vinsttillväxt.

Utlåning till allmänheten i hemmamarknaderna (Sverige, Norge, Storbritannien och Nederländerna) ökade med 7% och uppgick vid utgången av året till 2 134 mdkr (2 000).

In- och upplåningen från allmänheten i hemmamarknaderna ökade med 12% och uppgick vid utgången av året till 1 191 mdkr (1 063), en ökning med 128 mdkr.

På den svenska fondmarknaden svarade Handelsbanken för 26% av det totala nettonysparandet under året och var därmed största aktör gällande nettoinflödet. Nettoflödet till koncernens fonder ökade med 65% och uppgick till 67,4 mdkr (40,8). Det totala förvaltade kapitalet i koncernen uppgick vid utgången av året till 1 075 mdkr (846), vilket var en ökning med 27% jämfört med föregående år. Av det förvaltade kapitalet var 987 mdkr (769) placerat i bankens fonder, en ökning med 28%. Av fondvolymökningen på 218 mdkr svarade nysparande för 67 mdkr och värdestegring för 151 mdkr.

Precis som tidigare år konstaterade EPSI Rating och Svenskt Kvalitetsindex (SKI) att Handelsbankens kunder är mer nöjda än genomsnittet för bankbranschen, både på privat- och företagsmarknaden – på samtliga hemmamarknader.

FINANSIERING OCH LIKVIDITET

Emissionsvolymen av obligationer uppgick under året till 183 mdkr (168), varav 140 mdkr (118) i säkerställda obligationer och 43 mdkr (41) i seniora obligationer. Inga förlagslån har emitterats under året (9 mdkr).

Banken har stora volymer likvida medel, hypotekslån och andra tillgångar som inte är pantsatta och som därmed utgör ett skydd för bankens seniora långivare. Kvoten mellan icke pantsatta tillgångar och all icke säkerställd marknadsfinansiering, uppgick vid kvartalets slut till 268% (284% vid utgången av tredje kvartalet 2021).

Kassamedel och likvida tillgångar placerade i centralbanker uppgick vid utgången av fjärde kvartalet till 439 mdkr, att jämföra med 615 mdkr vid utgången av tredje kvartalet 2021. Volymen likvida obligationer och övriga likvida tillgångar uppgick till 157 mdkr (136 vid utgången av tredje kvartalet 2021).

Koncernens Liquidity Coverage Ratio (LCR), beräknad enligt EU-kommissionens delegerade akt, uppgick vid periodens slut till 152% (158 vid utgången av tredje kvartalet 2021). Net Stable Funding Ratio (NSFR) uppgick vid periodens slut till 114% enligt CRR2 (115 vid utgången av tredje kvartalet 2021).

KAPITAL

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid utgången av kvartalet till 19,4%. Banken bedömer att Finansinspektionens förväntade kärnprimärkapitalbehov vid utgången av kvartalet uppgick till 13,9% (107 mdkr) varav 2,7 procentenheter (21 mdkr) utgör kärnprimärkapitalbehov i Pelare 2.

Den totala kapitalrelationen uppgick vid utgången av kvartalet till 23,3%. Banken bedömer att Finansinspektionens förväntade totalkapitalbehov vid samma tidpunkt uppgick till 18,1% (140 mdkr), varav 3,4 procentenheter (27 mdkr) utgör totalkapitalbehov i Pelare 2.

Banken har under många år hanterat sin strukturella valutarisk genom att placera eget kapital i lokal valuta i respektive hemmamarknad där utlåning sker. Fram till utgången av 2021 har dessa strukturella valutapositioner varit undantagna kapitalkrav. Finansinspektionen har beslutat att från och med 2022 ska dessa valutapositioner kapitaltäckas som övrig marknadsrisk med hänvisning till ny vägledning av EBA. Banken delar inte Finansinspektionens bedömning och en konstruktiv dialog förs med myndigheten.

Bankens kapitalmål innebär att kärnprimärkapitalrelationen, under normala förhållanden, ska överstiga det kärnprimärkapitalbehov som Finansinspektionen kommunicerar till banken med 1–3 procentenheter. Bankens kapitalisering låg därmed över målintervallet vilket speglar bankens tillväxtambitioner och en samlad bedömning av makro-, pandemirelaterade- och geopolitiska risker. Bankens avsikt att, givet normala förhållanden, kalibrera kapitalrelationerna in i målintervallet är oförändrad.

Kapitalsituationen konsoliderad situation

mkr	31 dec 2021	31 dec 2020	Förändring
Kärnprimärkapitalrelation, CRR	19,4%	20,3%	-0,9
Total kapitalrelation, CRR	23,3%	24,3%	-1,0
Riskexponeringsbelopp, CRR	773 158	721 403	7%
Kärnprimärkapital	149 709	146 160	2%
Total kapitalbas	180 458	175 245	3%
Eget kapital, koncernen	181 706	171 473	6%

Kapitalbasen uppgick till 180 mdkr (175) och bankens totala kapitalrelation uppgick till 23,3% (24,3). Kärnprimärkapitalet uppgick till 150 mdkr (146) och kärnprimärkapitalrelationen till 19,4% (20,3).

Resultatet efter avdrag för upparbetad utdelning minskade kärnprimärkapitalrelationen med 0,1 procentenheter. Effekter från pensionsnettot hade neutral effekt. Ökade exponeringsvolymer minskade kärnprimärkapitalrelationen med 0,6 procentenheter och nettoeffekten av kund- och volymmigration bidrog positivt med 0,4 procentenheter. Valutakursförändringar bidrog positivt med 0,1 procentenheter. Nya riskviktsgolv på utlåning till kommersiella fastighetsbolag i Norge minskade kärnprimärkapitalrelationen med 0,4 procentenheter. Flytt av riskviktsgolv på bolån i Norge från Pelare 2 till Pelare 1 bidrog negativt med 0,3 procentenheter.

Ekonomiskt kapital och tillgängliga finansiella resurser

Bankens interna bedömning av kapitalbehovet utgår från bankens kapitalkrav, stresstester samt bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC). Detta ställs i relation till bankens tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR). Den av styrelsen fastställda målsättningen är att kvoten mellan AFR och EC för koncernen ska överstiga 120%. Vid utgången av året uppgick EC för koncernen till 53,6 mdkr (56,7) och AFR till 205,8 mdkr (205,1). Kvoten mellan AFR och EC var därmed 384% (362). För konsoliderad situation uppgick EC till 28,1 mdkr (28,9) och AFR till 197,8 mdkr (199,0).

Rating

Handelsbankens lång- och kortfristiga seniora rating var under kvartalet oförändrad hos de ratinginstitut som följer banken. Utsikterna från samtliga institut är stabila.

	Långfristig	Kortfristig	Counterparty risk rating
Standard & Poor's	AA-	A-1+	AA-
Fitch	AA	F1+	
Moody's	Aa2	P-1	Aa1
DBRS	AA (low)		

HÄNDELSER EFTER PERIODENS UTGÅNG

Den 10 december 2021 meddelade Handelsbanken i ett pressmeddelande om försäljning av tre dotterbolag, som äger fastigheter lokaliserade i Göteborg, Gävle respektive Umeå. Transaktionerna leder sammanlagt till en realisationsvinst på 1,1 mdkr som kommer redovisas som övrig intäkt vid tidpunkt för överlåtelse, vilket förväntas ske under första kvartalet 2022. Transaktionerna har skett genom överlåtelse av dotterbolag (näringsbetingade andelar).

HANDELSBANKENS ÅRSSTÄMMA DEN 23 MARS

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning på 5,00 kronor per aktie. Som avstämningsdag för utdelning föreslår styrelsen den 25 mars 2022, vilket betyder att aktien handlas utan rätt till utdelning den 24 mars 2022 och att utdelning då beräknas skickas ut av Euroclear den 30 mars 2022. Vidare föreslår styrelsen att det nuvarande återköpsprogrammet om maximalt 120 miljoner aktier förlängs ytterligare ett år. Styrelsen föreslår vidare att årsstämman bemyndigar styrelsen att kunna emittera konvertibla skuldebrev, i form av så kallade AT1-obligationer, i syfte att anpassa bankens kapitalstruktur till vid var tid rådande kapitalbehov.

5-årsöversikt Koncernen

Koncernens resultaträkning mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Räntenetto	29 391	29 079	32 135	31 286	29 766
Provisionsnetto	11 458	9 670	10 697	10 247	9 718
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 699	1 217	1 299	908	1 271
Riskresultat försäkring	179	194	145	106	142
Övriga utdelningsintäkter	2	53	113	218	591
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	63	18	32	0	14
Övriga intäkter	555	137	143	1 005	172
Summa intäkter	**43 347**	**40 368**	**44 564**	**43 770**	**41 674**
Personalkostnader	-12 452	-13 907	-13 549	-13 465	-12 472
Övriga kostnader	-5 577	-5 245	-6 524	-6 712	-5 889
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-1 814	-1 775	-1 670	-713	-619
Summa kostnader	**-19 843**	**-20 927**	**-21 743**	**-20 890**	**-18 980**
Resultat före kreditförluster	**23 504**	**19 441**	**22 821**	**22 880**	**22 694**
Kreditförluster, netto	-43	-649	-1 045	-881	-1 683
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	14	5	20	14	14
Rörelseresultat	**23 475**	**18 797**	**21 796**	**22 013**	**21 025**
Skatter	-4 627	-4 240	-4 871	-4 656	-4 923
Årets resultat från kvarvarande verksamhet	**18 848**	**14 557**	**16 925**	**17 357**	**16 102**
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	695	1 031			
Årets resultat	**19 543**	**16 588**	**16 925**	**17 357**	**16 102**
varav tillhör					
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	19 527	16 585	16 922	17 354	16 099
varav hänförligt till kvarvarande verksamhet	*18 834*	*14 556*			
varav hänförligt till avvecklad verksamhet	*693*	*1 029*			
Innehav utan bestämmande inflytande	16	3	3	3	3
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	9,86	7,87	8,65	8,93	8,28
efter utspädning	9,86	7,87	8,58	8,84	8,20
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	9,51	7,35			
efter utspädning	9,51	7,35			
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,35	0,52			
efter utspädning	0,35	0,52			

Resultaträkningarna för 2017 till och med 2019 är inte omräknade med avseende på avvecklad verksamhet.

5-årsöversikt för moderbolaget presenteras på sidorna 224–225.

20221007065587

Koncernens totalresultat mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat	19 543	15 586	16 925	17 357	16 102
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen					
Förmånsbestämda pensionsplaner	6 820	1 623	4 262	-4 405	3 919
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	62	-583	372	-188	
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-1 401	-256	-931	978	-864
varav förmånsbestämda pensioner	*-1 398*	*-267*	*-910*	*977*	*-864*
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-3*	*11*	*-21*	*1*	
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	**5 481**	**684**	**3 703**	**-3 615**	**3 055**
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen					
Kassaflödessäkringar	-1 970	-1 124	3 741	768	-2 350
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	6	7	7	-12	
Instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)					-470
Årets omräkningsdifferens	3 201	-4 269	1 072	-188	-2 241
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	*-910*	*848*	*-1 509*	*-850*	*-1 509*
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	595	93	-480	38	844
varav kassaflödessäkringar	*406*	*274*	*-801*	*-159*	*517*
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-1*	*-1*	*-2*	*3*	
varav instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)					*-5*
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	*190*	*-180*	*323*	*194*	*332*
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	**1 832**	**-5 293**	**4 340**	**606**	**-4 217**
Summa övrigt totalresultat	**7 313**	**-4 609**	**8 043**	**-3 009**	**-1 162**
Årets totalresultat	**26 856**	**10 979**	**24 968**	**14 348**	**14 940**
varav tillhör					
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	26 840	10 976	24 965	14 345	14 940
Innehav utan bestämmande inflytande	16	3	3	3	0

Koncernens balansräkning mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Tillgångar					
Kassa och centralbanker	292 839	418 968	347 505	350 774	265 234
Utlåning till allmänheten	2 163 135	2 269 612	2 292 603	2 189 092	2 065 761
Utlåning till övriga kreditinstitut	21 745	21 920	17 939	22 137	20 250
Räntebärande värdepapper	133 855	143 699	146 027	172 989	178 607
Tillgångar som innehas för försäljning	421 417	1 657	1	19	-
Övriga tillgångar	313 773	279 432	265 592	243 163	237 125
Summa tillgångar	**3 346 764**	**3 135 288**	**3 069 667**	**2 978 174**	**2 766 977**
Skulder och eget kapital					
In- och upplåning från allmänheten	1 286 637	1 229 763	1 117 825	1 008 487	941 967
Skulder till kreditinstitut	83 034	124 723	147 989	194 082	174 820
Emitterade värdepapper	1 353 768	1 310 737	1 384 961	1 394 647	1 276 595
Efterställda skulder	32 257	41 082	35 546	51 085	32 696
Skulder som innehas för försäljning	133 922				
Övriga skulder	275 415	257 510	223 514	187 612	199 095
Eget kapital	181 731	171 473	159 832	142 261	141 604
Summa skulder och eget kapital	**3 346 764**	**3 135 288**	**3 069 667**	**2 978 174**	**2 766 977**

Nyckeltal per år

Koncernens nyckeltal	2021	2020	2019	2018	2017
Resultat före kreditförluster, kvarvarande verksamhet, mkr	23 504	19 441	22 821	22 680	22 694
Kreditförluster, netto, kvarvarande verksamhet, mkr	-43	-649	-1 045	-681	-1 683
Rörelseresultat, kvarvarande verksamhet, mkr	23 475	18 797	21 796	22 013	21 025
Årets resultat från total verksamhet, mkr	19 543	15 588	16 925	17 357	16 102
Årets resultat från kvarvarande verksamhet, mkr	18 848	14 557			
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, mkr	695	1 031			
Balansomslutning, mkr	3 346 764	3 135 288	3 069 667	2 978 174	2 766 977
Eget kapital, mkr	181 731	171 473	159 832	142 261	141 604
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet, %	11,8	10,0	11,9	12,8	12,3
Räntabilitet på eget kapital, kvarvarande verksamhet, %	11,4	9,3	11,9	12,8	12,3
Räntabilitet på totalt kapital, %	0,58	0,47	0,55	0,58	0,56
K/I-tal kvarvarande verksamhet, %	45,8	51,8	48,8	47,7	45,5
K/I-tal kvarvarande verksamhet, inkl kreditförluster, %	45,9	53,4	51,1	49,7	49,6
Kreditförlustnivå, total verksamhet, %	0,00	0,03	0,04	0,04	
Kreditförlustnivå, kvarvarande verksamhet, %	0,00	0,02	0,04	0,04	
Kreditförlustnivå (IAS 39), %					0,08
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %					64,9
Andel osäkra fordringar, %					0,13
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	9,86	7,87	8,65	8,93	8,28
efter utspädning	9,86	7,87	8,58	8,84	8,20
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	9,51	7,35			
efter utspädning	9,51	7,35			
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,35	0,52			
efter utspädning	0,35	0,52			
Ordinarie utdelning per aktie, kr	5,00[1]	4,10	-	5,50	5,50
Total utdelning per aktie, kr	5,00[1]	8,42	-	5,50	7,50
Justerat eget kapital per aktie, kr	90,87	84,90	78,60	72,90	72,90
Antal aktier per 31 december, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2
varav utestående	*1 980,0*	*1 980,0*	*1 980,0*	*1 944,2*	*1 944,2*
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 956,8	1 944,2	1 944,2
efter utspädning	1 950,0	1 980,0	1 976,9	1 974,5	1 974,3
Kärnprimärkapitalrelation, % enligt CRR	19,4	20,3	18,5	16,8	22,7
Primärkapitalrelation, % enligt CRR	21,1	21,9	20,7	18,6	25,0
Total kapitalrelation, % enligt CRR	23,8	24,3	23,2	21,0	28,3
Medelantal anställda total verksamhet	12 240	12 563	12 548	12 307	11 832
varav kvarvarande verksamhet	*11 039*	*11 354*			

För definitioner av alternativa nyckeltal hänvisas till sidan 277 och för beräkning av dessa nyckeltal hänvisas till Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

[1] Utdelning enligt styrelsens förslag.

20221007065888

Utveckling per kvartal

Koncernens utveckling per kvartal mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	2020:4
Räntelntäkter	9 058	8 885	8 931	8 958	9 328
Räntekostnader	-1 555	-1 532	-1 603	-1 751	-2 084
Räntenetto	**7 503**	**7 353**	**7 328**	**7 207**	**7 244**
Provisionsintäkter	3 427	3 304	3 170	3 003	2 973
Provisionskostnader	-264	-437	-404	-341	-376
Provisionsnetto	**3 163**	**2 867**	**2 766**	**2 662**	**2 597**
Nettoresultat av finansiella transaktioner	395	534	429	341	472
Riskresultat försäkring	29	49	34	67	78
Övriga utdelningsintäkter	1	0	0	1	36
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	17	18	10	18	-17
Övriga intäkter	453	33	46	23	41
Summa intäkter	**11 561**	**10 854**	**10 613**	**10 319**	**10 451**
Personalkostnader	-3 145	-2 840	-3 192	-3 275	-3 303
Övriga kostnader	-1 594	-1 330	-1 373	-1 280	-1 145
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-448	-430	-495	-441	-532
Summa kostnader	**-5 187**	**-4 600**	**-5 060**	**-4 996**	**-4 980**
Resultat före kreditförluster	**6 374**	**6 254**	**5 553**	**5 323**	**5 471**
Kreditförluster, netto	-9	-131	108	-11	-92
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	4	4	11	-5	-1
Rörelseresultat	**6 369**	**6 127**	**5 672**	**5 307**	**5 378**
Skatter	-1 058	-1 252	-1 165	-1 152	-1 298
Årets resultat från kvarvarande verksamhet	**5 311**	**4 875**	**4 507**	**4 155**	**4 080**
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	-75	318	226	226	290
Årets resultat	**5 236**	**5 193**	**4 733**	**4 381**	**4 370**
varav tillhör					
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	5 223	5 193	4 731	4 380	4 369
Innehav utan bestämmande inflytande	13	0	2	1	1
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	2,64	2,62	2,39	2,21	2,21
efter utspädning	2,64	2,62	2,39	2,21	2,21
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	2,68	2,46	2,28	2,10	2,06
efter utspädning	2,68	2,46	2,28	2,10	2,06
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	-0,04	0,16	0,11	0,11	0,15
efter utspädning	-0,04	0,16	0,11	0,11	0,15

Segmentinformation

Segmentinformation 2021

mkr	Sverige	Stor-britannien	Norge	Neder-länderna	Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringar	Totalt
Räntenetto	18 140	5 452	3 698	1 045	268	788		29 391
Provisionsnetto	8 614	751	643	224	1 006	220		11 458
Nettoresultat av finansiella transaktioner	509	189	55	32	1 155	-241		1 699
Riskresultat försäkring					187	-8		179
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat						63		63
Övriga intäkter	470	0	26	0	10	51		557
Summa intäkter	**27 733**	**6 392**	**4 422**	**1 301**	**2 626**	**873**		**43 347**
Personalkostnader	-8 201	-2 467	-891	-395	-2 012	-8 317	-169	-12 452
Övriga kostnader	-845	-1 045	-186	-76	-746	-2 679		-5 577
Internt köpta och sålda tjänster	-5 465	-912	-526	-176	801	6 278		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-316	-316	-84	-50	-274	-727	-47	-1 814
Summa kostnader	**-9 827**	**-4 740**	**-1 687**	**-697**	**-2 231**	**-445**	**-216**	**-19 843**
Resultat före kreditförluster	**17 906**	**1 652**	**2 735**	**604**	**395**	**428**	**-216**	**23 504**
Kreditförluster, netto	16	95	-150	-5	10	-9		-43
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	9	9	7	-	-10	-1		14
Rörelseresultat	**17 931**	**1 756**	**2 592**	**599**	**395**	**418**	**-216**	**23 475**
Resultatutdelning	390	46	54	1	-527	36		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**18 321**	**1 802**	**2 646**	**600**	**-132**	**454**	**-216**	**23 475**
Interna intäkter	-381	-961	-1 423	-386	-420	3 571		
K/I-tal, %	34,9	73,6	37,7	53,5	106,3			45,8
Kreditförlustnivå, %	0,00	-0,04	0,06	0,01	-0,01			0,00
Tillgångar	2 322 088	488 025	291 064	111 145	357 822	2 524 556	-2 747 936	3 346 764
Skulder	2 221 421	467 478	273 086	108 132	351 467	2 509 418	-2 765 969	3 165 033
Allokerat kapital	100 667	20 547	17 978	3 013	6 356	15 138	18 033	181 731
Räntabilitet på allokerat kapital, %	15,2	7,0	11,3	16,7	-1,7			11,4
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	-77	77	29	2	138	528		697
Årets investeringar i intresseföretag och joint ventures						51		51
Medelantal anställda	3 359	2 509	731	337	1 156	2 947		11 039

Övrigt i tabellen ovan inkluderar Tillgångar, Skulder, Allokerat kapital samt förändringar i balansposter hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland. Jämförelsesiffrorna har justerats.

Principer för redovisning av segment samt beskrivning av de poster som visas i kolumnerna Övrigt och Justeringar och elimineringar framgår av not K45.

20221007065589

Segmentinformation 2020

mkr	Sverige	Stor-britannien	Norge	Neder-länderna	Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringar	Totalt
Räntenetto	18 166	5 683	3 481	908	355	486		29 079
Provisionsnetto	7 112	713	504	125	1 032	184		9 670
Nettoresultat av finansiella transaktioner	458	176	57	25	1 039	-538		1 217
Riskresultat försäkring					195	-1		194
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat						18		18
Övriga intäkter	33	1	32	2	23	99		190
Summa intäkter	**25 769**	**6 573**	**4 074**	**1 060**	**2 644**	**248**		**40 368**
Personalkostnader	-3 284	-2 465	-622	-395	-2 203	-4 598	-140	-13 907
Övriga kostnader	-827	-864	-203	-146	-791	-2 414		-5 245
Internt köpta och sålda tjänster	-5 017	-761	-509	-143	603	5 827		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-321	-267	-88	-56	-123	-920		-1 775
Summa kostnader	**-9 449**	**-4 357**	**-1 622**	**-740**	**-2 514**	**-2 105**	**-140**	**-20 927**
Resultat före kreditförluster	**16 320**	**2 216**	**2 452**	**320**	**130**	**-1 857**	**-140**	**19 441**
Kreditförluster, netto	-177	-119	-270	-4	11	-90		-649
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	8	-7	7	0	-3	0		5
Rörelseresultat	**16 151**	**2 090**	**2 189**	**316**	**138**	**-1 947**	**-140**	**18 797**
Resultatutdelning	333	49	40	5	-466	39		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**16 484**	**2 139**	**2 229**	**321**	**-328**	**-1 908**	**-140**	**18 797**
Interna intäkter	88	-1 193	-2 420	-387	-1 563	5 475		
K/I-tal, %	36,2	66,8	39,4	69,5	115,4			51,8
Kreditförlustnivå, %	0,01	0,04	0,10	0,01	-0,01			0,02
Tillgångar	2 096 300	451 009	268 295	81 722	344 485	2 382 147	-2 488 670	3 135 288
Skulder	1 999 887	431 703	248 309	79 110	338 642	2 367 156	-2 500 992	2 963 815
Allokerat kapital	96 413	19 306	19 986	2 612	5 843	14 991	12 322	171 473
Räntabilitet på allokerat kapital, %	14,0	8,9	8,8	10,0	-4,2			9,3
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	242	119	6	7	181	881		1 436
Årets investeringar i intresseföretag och joint ventures						96		96
Medelantal anställda	3 672	2 462	709	329	1 317	2 865		11 354

I Sverige ersattes under första kvartalet 2021 de fem regionbankerna med en ny kundnära organisation där kontoren istället är indelade i 24 länsenheter vilka hålls samman av en gemensam landorganisation med en landchef. Delar av den personal som tidigare tjänstgjort vid de fem regionhuvudkontoren övergick i samband med detta organisatoriskt till Capital Markets, centrala staber för ekonomi, juridik och personalfrågor samt avdelning mot finansiell kriminalitet. Från och med 2021 redovisas elimineringar av direktägda aktier i dotterbolag under kolumnen Justeringar och elimineringar istället för under respektive segment. De i tabellen redovisade jämförelsesiffrona har därför omräknats.

Handelsbanken Sverige

Resultat per kvartal
Handelsbanken Sverige

mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	Totalt 2021	Totalt 2020	Förändring, %
Räntenetto	4 606	4 517	4 521	4 496	18 140	18 166	0
Provisionsnetto	2 347	2 196	2 090	1 981	8 614	7 112	21
Nettoresultat av finansiella transaktioner	143	136	142	88	509	458	11
Övriga intäkter	424	14	25	7	470	33	
Summa intäkter	**7 520**	**6 863**	**6 778**	**6 572**	**27 733**	**25 769**	**8**
Personalkostnader	-767	-789	-814	-841	-3 201	-3 264	-3
Övriga kostnader	-236	-178	-250	-181	-845	-827	2
Internt köpta och sålda tjänster	-1 390	-1 305	-1 404	-1 366	-5 465	-5 017	9
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-74	-78	-52	-112	-316	-321	-2
Summa kostnader	**-2 457**	**-2 350**	**-2 520**	**-2 500**	**-9 827**	**-9 449**	**4**
Resultat före kreditförluster	**5 063**	**4 513**	**4 258**	**4 072**	**17 906**	**16 320**	**10**
Kreditförluster, netto	-11	-57	121	-37	16	-177	-109
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	2	2	4	1	9	8	13
Rörelseresultat	**5 054**	**4 458**	**4 383**	**4 036**	**17 931**	**16 151**	**11**
Resultatutdelning	127	91	76	96	390	333	17
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**5 181**	**4 549**	**4 459**	**4 132**	**18 321**	**16 484**	**11**
Interna intäkter	69	-125	-7	-318	-381	88	
K/I-tal, %	32,1	33,8	36,8	37,5	34,9	36,2	
Kreditförlustnivå, %	0,00	0,00	-0,03	0,02	0,00	0,01	
Tillgångar	2 322 088	2 266 595	2 247 972	2 191 808	2 322 088	2 096 300	11
Skulder	2 221 421	2 171 398	2 157 233	2 095 596	2 221 421	1 999 887	11
Allokerat kapital	100 667	95 197	90 739	96 212	100 667	96 413	4
Räntabilitet på allokerat kapital, %	16,3	15,2	15,6	13,6	15,2	14,0	
Medelantal anställda	3 195	3 356	3 379	3 503	3 359	3 672	-9

Affärsvolymer,
Sverige

Medelvolymer, mdkr	2021	2020	Förändring, %
Utlåning till allmänheten[1]	**1 473**	**1 429**	**3**
varav hushåll	*937*	*892*	*5*
varav hypotekslån	*896*	*851*	*5*
varav företag	*536*	*537*	*0*
varav hypotekslån	*373*	*354*	*5*
Inlåning från allmänheten	**787**	**715**	**10**
varav hushåll	*437*	*406*	*8*
varav företag	*350*	*309*	*13*

[1] Exklusive utlåning till Riksgälden.

20221007065900

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade med 11% till 17 931 mkr (16 151), till följd av en stark affärsutveckling. Räntabiliteten uppgick till 15,2% (14,0). K/I-talet förbättrades till 34,9% (36,2).

Räntenettot minskade marginellt och uppgick till 18 140 mkr (18 166). Högre utlåningsvolymer ökade räntenettot med 421 mkr samtidigt som högre inlåningsvolymer bidrog med 136 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader bidrog negativt med -738 mkr. De statliga avgifterna minskade med 34 mkr till -757 mkr (-791). Övriga effekter bidrog med 121 mkr.

Provisionsnettot ökade med 1 502 mkr, eller 21%, till 8 614 mkr (7 112), där fondprovisionsintäkterna ökade med 39%, eller 1 302 mkr, till 4 655 mkr (3 353). Provisionsintäkterna från depå- och övrig kapitalförvaltning ökade med 168 mkr, eller 34%, till 659 mkr (491). Betalningsprovisionsnettot ökade med 3% till 1 106 mkr (1 078), som innefattade en ökning av kortprovisionsnettot till 877 mkr (863).

Övriga intäkter ökade till 470 mkr (33), där 386 mkr av ökningen förklaras av försäljningen av kortinlösenaffären.

De totala kostnaderna ökade med 4% till -9 827 mkr (-9 449). Personalkostnaderna sjönk med 3% till -3 201 mkr (-3 284). Medelantalet anställda sjönk med 9% till 3 359 medarbetare (3 672). Per ultimo uppgick antalet medarbetare till 3 210 (3 560), en nedgång med 10%.

Övriga kostnader ökade med 7% till 6 626 mkr (6 165).

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 16 mkr (-177). Kreditförlustnivån var 0,00% (0,01).

AFFÄRSUTVECKLING

Verksamheten i Sverige uppnådde sitt hittills högsta resultat och stod för 78% av koncernens rörelseresultat. K/I-talet var lägst och avkastningen näst högst bland hemmamarknaderna. Det intensiva arbetet med att stärka kundmötet genom ökad tillgänglighet till specialistkompetens på kontoren och investeringar i distansrådgivning och de digitala möteskanalerna, återspeglas i hög kundnöjdhet och en stark volymutveckling på både privat- och företagssidan.

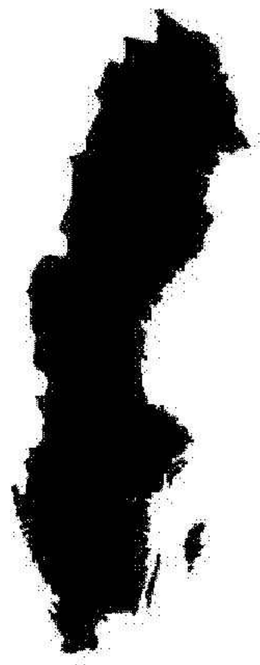
Under året var banken den största aktören avseende nettonysparande på den svenska fondmarknaden och en av de marknadsledande aktörerna gällande nettonyutlåning på den svenska bolånemarknaden. Därtill har den fastighetsrelaterade företagsutlåningen vuxit stabilt.

En hög lönsamhet och effektivitet förbättrades ytterligare med en räntabilitet på allokerat kapital på 15% (14) och ett K/I tal på 35% (36). Banken ser framgent goda möjligheter att generera tillväxt genom den starka marknadspositionen och intäktsgenererande investeringar.

Svenskt Kvalitetsindex (SKI) konstaterade i sin stora undersökning att "Handelsbanken är fortsatt den stora bank som totalt sett har nöjdast kunder". Den oberoende undersökningen Finansbarometern, som varje år låter företag med färre än 20 anställda betygsätta sin affärsbank, utnämnde i september Handelsbanken, för 10:e året i rad, till Småföretagens favoritbank. I Kantar SIFO Prosperas årliga undersökning förbättrades Handelsbankens ranking till nummer 2 (3) inom kategorin "Private Banking".

Medelvolymen hypoteksutlåning till privatpersoner steg med 5% till 896 mdkr (851) och inlåningen från hushåll ökade med 8% till 437 mdkr (406). Medelvolymen utlåning till företag var oförändrad och uppgick till 536 mdkr (537). Jämförelseperioden präglades av en mycket kraftig ökning av företagsutlåningen i samband med utbrottet av pandemin. Medelvolymen hypoteksutlåning till företag steg däremot med 5% till 373 mdkr (354). Inlåningen från företag ökade med 13% till 350 mdkr (309).

Nysparandet i bankens fonder i Sverige uppgick till 51,5 mdkr (34,9), vilket motsvarar en marknadsandel på 26%. Handelsbanken är näst största aktör av bankerna avseende total fondförmögenhet med en marknadsandel på 12,0% (11,9).

Handelsbanken Storbritannien

Resultat per kvartal
Handelsbanken Storbritannien

mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	Totalt 2021	Totalt 2020	Förändring, %
Räntenetto	1 379	1 377	1 361	1 335	5 452	5 683	-4
Provisionsnetto	190	195	186	180	751	713	5
Nettoresultat av finansiella transaktioner	54	47	44	44	189	176	7
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	1	-100
Summa intäkter	**1 623**	**1 619**	**1 591**	**1 559**	**6 392**	**6 573**	**-3**
Personalkostnader	-630	-623	-612	-602	-2 467	-2 465	0
Övriga kostnader	-282	-282	-243	-238	-1 045	-864	21
Internt köpta och sålda tjänster	-238	-222	-237	-215	-912	-761	20
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-78	-96	-79	-63	-316	-267	18
Summa kostnader	**-1 228**	**-1 223**	**-1 171**	**-1 118**	**-4 740**	**-4 357**	**9**
Resultat före kreditförluster	**395**	**396**	**420**	**441**	**1 652**	**2 216**	**-25**
Kreditförluster, netto	15	30	17	33	95	-119	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	10	-1	9	-7	
Rörelseresultat	**410**	**426**	**447**	**473**	**1 756**	**2 090**	**-16**
Resultatutdelning	14	11	10	11	46	49	-6
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**424**	**437**	**457**	**484**	**1 802**	**2 139**	**-16**
Interna intäkter	-240	-254	-239	-228	-961	-1 193	19
K/I-tal, %	75,0	75,0	73,1	71,2	73,6	65,8	
Kreditförlustnivå, %	-0,02	-0,05	-0,02	-0,05	-0,04	0,04	
Tillgångar	488 025	471 726	476 463	483 436	488 025	451 009	8
Skulder	467 478	451 509	456 143	463 148	467 478	431 703	8
Allokerat kapital	20 547	20 219	20 320	20 288	20 547	19 306	6
Räntabilitet på allokerat kapital, %	6,6	6,9	7,1	7,6	7,0	8,9	
Medelantal anställda	2 499	2 525	2 506	2 505	2 509	2 462	2

Affärsvolymer,
Storbritannien

Medelvolymer, m pund	2021	2020	Förändring, %
Utlåning till allmänheten	**20 766**	**21 656**	**-4**
varav hushåll	*6 563*	*6 873*	*-5*
varav företag	*14 203*	*14 783*	*-4*
Inlåning från allmänheten	**19 132**	**17 609**	**9**
varav hushåll	*5 502*	*5 144*	*7*
varav företag	*13 630*	*12 466*	*9*

20221007063591

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet minskade med 16%, eller 334 mkr, till 1 756 mkr (2 090), till följd av lägre intäkter och högre kostnader. Valutakurseffekten på rörelseresultatet var marginell. Räntabiliteten uppgick till 7,0% (8,9). K/I-talet steg till 73,6% (65,8).

Intäkterna minskade med 3% och uppgick till 6 392 mkr (6 573). Effekterna av valutakursförändringar var marginellt positiva. Räntenettot minskade med 4%, eller -231 mkr, till 5 452 mkr (5 683). Effekten av valutakursförändringar påverkade räntenettot positivt med 3 mkr. Lägre affärsvolymer bidrog negativt med -130 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettot med -76 mkr, vilket till stor del förklaras av sänkta centralbanksräntor under 2020. Dageffekten uppgick till -14 mkr och övriga effekter -14 mkr. Provisionsnettot ökade med 5% till 751 mkr (713). Valutaeffekterna var marginella. Provisionsintäkterna från fond-, depå- och kapitalförvaltningsaffären inklusive courtage och rådgivning ökade med 15% till 403 mkr (349).

Kostnaderna ökade med 9% och uppgick till -4 740 mkr (-4 357). Även i lokal valuta ökade kostnaderna med 9%. Personalkostnaderna var i stort oförändrade och uppgick till -2 467 mkr (-2 465). Medelantalet anställda ökade med 2% till 2 509 medarbetare (2 462). Ökningen avsåg främst huvudkontorsfunktioner, där egen personal i större utsträckning har ersatt konsulter. Övriga kostnadsslag ökade med 20% till -2 273 mkr (-1 892), främst till följd av det förebyggande arbetet mot finansiell kriminalitet.

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 95 mkr (-119). Kreditförlustnivån var -0,04% (0,04).

AFFÄRSUTVECKLING

Verksamheten i Storbritannien stod för 8% av koncernens rörelseresultat 2021. Under senare år har kundnöjdheten bibehållits på en mycket hög nivå samtidigt som banken fortsatt arbetet med att tålmodigt rusta för framtida tillväxt. Effektivitetsförhöjande åtgärder har inneburit att fem regionbanker har ersatts med en landsorganisation med 14 distrikt och centrala huvudkontorsfunktioner likväl som IT-utvecklingskapaciteten har stärkts.

I den brittiska verksamheten har det dessutom under de senaste åren gjorts en fullständig genomlysning av all kundkännedom för att säkerställa en trygg och säker hantering i arbetet mot finansiell brottslighet. Under denna period har banken varit återhållsam med nyutlåning. Den omfattande genomlysningen har varit ett naturligt steg för att skapa förutsättningarna för en stark framtida bank på en marknad som sammantaget erbjuder en betydande tillväxtpotential.

När genomgången nu är slutförd frigörs resurser för ett återskapat fokus på kund och tillväxt.

Med ett rikstäckande distributionsnät, marknadens nöjdaste kunder och en mycket stark kreditkvalitet ser banken goda möjligheter till god långsiktig tillväxt.

EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet visade att Handelsbanken återigen hade de mest nöjda kunderna av bankerna i Storbritannien. Privatkunderna gav banken indexvärdet 82, att jämföras med branschsnittet på 72. På företagssidan var indexvärdet 78, att jämföras med genomsnittet för branschen som var 67. Bankens försprång gentemot branschen ökade på såväl hushålls- som företagssidan.

I lokal valuta ökade medelvolymen inlåning från företag med 9% medan företagsutlåningen minskade med 4%. Inlåningen från hushåll ökade med 7% samtidigt som utlåningen minskade med 5%. Totalt ökade medelvolymen inlåning från allmänheten med 9% till 19,1 md GBP (17,6). Medelvolymen utlåning minskade totalt med 4% till 20,8 md GBP (21,7). Det förvaltade kapitalet i Handelsbanken Wealth & Asset Management uppgick vid utgången av perioden till 4,4 md GBP (4,0). Nettoinflödet uppgick under året till 93 m GBP (-183).

Handelsbanken Norge

Resultat per kvartal
Handelsbanken Norge

mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	Totalt 2021	Totalt 2020	Förändring, %
Räntenetto	958	923	926	891	3 698	3 481	6
Provisionsnetto	168	167	155	153	643	504	28
Nettoresultat av finansiella transaktioner	18	14	14	9	55	57	-4
Övriga intäkter	22	1	2	1	26	32	-19
Summa intäkter	**1 166**	**1 105**	**1 097**	**1 054**	**4 422**	**4 074**	**9**
Personalkostnader	-234	-225	-219	-213	-891	-822	8
Övriga kostnader	-67	-45	-33	-41	-186	-203	-8
Internt köpta och sålda tjänster	-132	-129	-141	-124	-526	-509	3
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-21	-23	-20	-20	-84	-88	-5
Summa kostnader	**-454**	**-422**	**-413**	**-398**	**-1 687**	**-1 622**	**4**
Resultat före kreditförluster	**712**	**683**	**684**	**656**	**2 735**	**2 452**	**12**
Kreditförluster, netto	-18	-148	2	14	-150	-270	-44
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	2	2	1	2	7	7	0
Rörelseresultat	**696**	**537**	**687**	**672**	**2 592**	**2 189**	**18**
Resultatutdelning	17	9	10	18	54	40	35
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**713**	**546**	**697**	**690**	**2 646**	**2 229**	**19**
Interna intäkter	-262	-337	-413	-411	-1 423	-2 420	41
K/I-tal, %	38,4	37,9	37,3	37,1	37,7	39,4	
Kreditförlustnivå, %	0,03	0,22	0,00	-0,02	0,06	0,10	
Tillgångar	291 064	288 951	279 273	283 926	291 064	268 295	8
Skulder	273 086	270 850	260 120	265 008	273 086	248 309	10
Allokerat kapital	17 978	18 101	19 153	18 918	17 978	19 986	-10
Räntabilitet på allokerat kapital, %	12,6	9,6	11,6	11,6	11,3	8,8	
Medelantal anställda	731	747	722	723	731	709	3

Affärsvolymer,
Norge

Medelvolymer, md nkr	2021	2020	Förändring, %
Utlåning till allmänheten	**277,1**	**270,3**	**3**
varav hushåll	*106,8*	*101,7*	*5*
varav företag	*170,3*	*168,6*	*1*
Inlåning från allmänheten	**91,6**	**85,6**	**7**
varav hushåll	*27,8*	*24,7*	*13*
varav företag	*63,8*	*60,9*	*5*

20221007065922

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade med 18% till 2 592 mkr (2 189), till följd av en stark affärsutveckling och lägre kreditförluster. Effekten av valutakursförändringar uppgick till 41 mkr och i lokal valuta ökade rörelseresultatet med 16%. Räntabiliteten ökade till 11,3% (8,8). K/I-talet förbättrades till 37,7% (39,4).

Intäkterna ökade med 9% till 4 422 mkr (4 074). Effekten av valutakursförändringar uppgick till 76 mkr. I lokal valuta ökade intäkterna med 6%.

Räntenettot ökade med 6%, till 3 698 mkr (3 481). Effekten av valutakursförändringar var positiv och uppgick till 63 mkr och i lokal valuta ökade räntenettot med 4%. Högre affärsvolymer påverkade positivt med 74 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader ökade räntenettot med 75 mkr, bland annat till följd av negativ effekt under jämförelseperioden med anledning av sänkt centralbanksränta. De statliga avgifterna belastade räntenettot med -149 mkr (-161). Dageffekten uppgick till -9 mkr och övriga effekter 2 mkr.

Provisionsnettot ökade med 28% till 643 mkr (504), vilket främst förklaras av att fond-, depå och övrig kapitalsförvaltingsnettot ökade med 53% eller 117 mkr till 336 mkr (219). Valutaeffekten uppgick till 11 mkr och i lokal valuta ökade provisionsnettot med 25%.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgick till 55 mkr (57).

Kostnaderna ökade med 4% och uppgick till -1 687 mkr (-1 622). Effekten av valutakursförändringar på kostnaderna var -29 mkr. I lokal valuta ökade kostnaderna med 2%.

Personalkostnaderna ökade med 8%, till -891 mkr (-822). Medelantalet anställda ökade med 3% och uppgick till 731 medarbetare (709).

Övriga kostnadsslag sjönk marginellt och uppgick till -796 mkr (-800).

Kreditförlusterna uppgick till -150 mkr (-270). Kreditförlustnivån uppgick till 0,06% (0,10).

AFFÄRSUTVECKLING

Verksamheten i Norge stod för 11% av koncernens rörelseresultat 2021. Under de senaste 15 åren har den norska verksamheten uppvisat en stark utveckling inom finansiering, i huvudsak i företagsaffären. I den norska marknaden har banken lyckats bygga en lönsam affär med en stark position inte minst på företagsmarknaden – drivet av en hög kundnöjdhet och med en god kostnadseffektivitet samt låg risk.

Samtidigt erbjuder bankens norska privatkundsverksamhet en fortsatt stor potential inom bland annat kapitalförvaltning där banken fortsätter att stärka rollen som rådgivare och samtidigt även stärka den digitala upplevelsen. Sammantaget ser banken goda möjligheter till fortsatt stark utveckling.

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken återigen nöjdare kunder än genomsnittet av bankerna i Norge. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 76, att jämföras med branschsnittet på 70. Företagskunderna gav banken indexvärdet 68, att jämföras med branschsnittet på 65. Bankens försprång gentemot branschen ökade på såväl hushålls- som företagssidan.

I lokal valuta ökade medelvolymen inlåning från hushåll med 13% medan utlåningen till hushåll ökade med 5%. Även inom företagssegmentet ökade inlåningen mer än utlåningen, med 5% respektive 1%. Totalt ökade medelvolymen inlåning från allmänheten med 7% till 92,0 md nkr (85,6). Medelvolymen utlåning ökade totalt med 3% till 277,1 md nkr (270,3).

Nysparandet i bankens fonder i Norge uppgick under perioden till 3,2 mdkr (3,4).

Handelsbanken Nederländerna

Resultat per kvartal
Handelsbanken Nederländerna

mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	Totalt 2021	Totalt 2020	Förändring, %
Räntenetto	278	269	256	242	1 045	908	15
Provisionsnetto	118	39	35	32	224	125	79
Nettoresultat av finansiella transaktioner	12	9	5	6	32	25	28
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	2	
Summa intäkter	**408**	**317**	**296**	**280**	**1 301**	**1 060**	**23**
Personalkostnader	-97	-97	-104	-97	-395	-395	0
Övriga kostnader	-23	-14	-18	-21	-76	-146	-48
Internt köpta och sålda tjänster	-51	-43	-44	-38	-176	-143	23
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-12	-12	-13	-13	-50	-56	-11
Summa kostnader	**-183**	**-166**	**-179**	**-169**	**-697**	**-740**	**-6**
Resultat före kreditförluster	**225**	**151**	**117**	**111**	**604**	**320**	**89**
Kreditförluster, netto	-4	-1	-1	1	-5	-4	25
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-	-	-	-	-	
Rörelseresultat	**221**	**150**	**116**	**112**	**599**	**316**	**90**
Resultatutdelning	0	0	1	0	1	5	-80
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**221**	**150**	**117**	**112**	**600**	**321**	**87**
Interna intäkter	-64	-107	-107	-108	-386	-387	0
K/I-tal, %	44,9	52,4	60,3	60,4	53,6	69,5	
Kreditförlustnivå, %	0,03	0,01	0,01	-0,01	0,01	0,01	
Tillgångar	111 145	108 005	96 758	94 904	111 145	81 722	36
Skulder	108 132	105 077	93 902	92 262	108 132	79 110	37
Allokerat kapital	3 013	2 928	2 856	2 642	3 013	2 612	15
Räntabilitet på allokerat kapital, %	23,4	16,3	12,9	13,5	16,7	10,0	
Medelantal anställda	339	338	336	336	337	329	2

Affärsvolymer, Nederländerna

Medelvolymer, mi euro	2021	2020	Förändring, %
Utlåning till allmänheten	**6 799**	**5 791**	**17**
varav hushåll	*3 935*	*3 387*	*16*
varav företag	*2 864*	*2 404*	*19*
Inlåning från allmänheten	**2 917**	**1 627**	**79**
varav hushåll	*500*	*261*	*92*
varav företag	*2 417*	*1 366*	*77*

20221007065933

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet förbättrades med 90% till 599 mkr (316). Valutaeffekten på rörelseresultatet uppgick till -10 mkr. I lokal valuta ökade rörelseresultatet med 96%. Räntabiliteten uppgick till 16,7 (10,0) och K/I-talet uppgick till 53,5% (69,5).

Räntenettot steg med 15% till 1 045 mkr (908). Effekten av valutakursförändringar uppgick till -29 mkr och i lokal valuta ökade räntenettot med 19%. Högre affärsvolymer ökade räntenettot med 165 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader bidrog med 1 mkr. De statliga avgifterna belastade räntenettot med -27 mkr (-28).

Provisionsnettot ökade med 79% till 224 mkr (125). Effekten av valutakursförändringar var negativ och i lokal valuta ökade provisionsnettot med 86%. Provisionsintäkterna från fond-, depå och kapitalförvaltningsaffären ökade med 93% till 208 mkr (108), där performance fees i Optimix utgjorde 88 mkr (-). Exklusive performance fees ökade provisionsintäkterna från fond-, depå och kapitalförvaltningen med 17%.

Kostnaderna minskade med 6% till -697 mkr (-740). I lokal valuta minskade kostnaderna med 3%. Personalkostnaderna var oförändrade och uppgick till 395 mkr (395). Medelantalet anställda ökade med 2% till 337 (329).

Övriga kostnadsslag minskade sammantaget med 12% till -302 mkr (-345), vilket främst är kopplat till lägre kostnader för förebyggande arbete mot finansiell kriminalitet.

Kreditförlusterna uppgick till -5 mkr (-4). Kreditförlustnivån uppgick till 0,01% (0,01).

AFFÄRSUTVECKLING

Verksamheten i Nederländerna stod för 3% av koncernens rörelseresultat 2021. Verksamheten har under senare år visat stark tillväxt med högre effektivitet och förbättrad lönsamhet, vilket har genererats av ett tydligt erbjudande inom fastighetsfinansiering och kapitalförvaltning till privat- och företagskunder.

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken återigen nöjdare kunder än genomsnittet av bankerna i Nederländerna. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 78, att jämföras med branschsnittet på 67. Företagskunderna gav banken indexvärdet 77, att jämföras med branschsnittet på 64. Avståndet gentemot branschsnittet ökade för såväl hushålls- som företagskunder.

I lokal valuta ökade medelvolymen inlåning från företag med 77% medan hushållsinlåningen växte med 92%. Totalt ökade inlåningen från allmänheten med 79% till 2 917 m euro (1 627).

Utlåningen till företag ökade med 19% och hushållsutlåningen växte med 16%. Totalt ökade utlåningen till allmänheten med 17% till 6 799 m euro (5 791).

Det förvaltade kapitalet i Optimix, uppgick vid utgången av året till 2,0 md euro (1,7).

Handelsbanken Capital Markets

Handelsbanken Capital Markets omfattar affärsområdena Markets, Savings & Pension och Global Banking.

Markets erbjuder produkter och tjänster kopplade till riskhantering, värdepapper, derivat, analys, debt capital markets, corporate finance och transaction banking.

Savings & Pension erbjuder ett brett utbud av produkter och tjänster inom kapitalförvaltning samt pensionslösningar och andra trygghetslösningar för privat- och företagskunder.

Global Banking består av den verksamhet som bedrivs från New York och Luxemburg samt Financial Infrastructure.

Samtliga provisioner från kapitalförvaltnings- och försäkringsverksamheten redovisas direkt på respektive hemmamarknad och ingår således inte i resultaträkningen nedan.

Resultat per kvartal Handelsbanken Capital Markets mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	Totalt 2021	Totalt 2020	Förändring, %
Räntenetto	65	65	70	68	268	365	-25
Provisionsnetto	308	202	238	258	1 006	1 032	-3
Nettoresultat av finansiella transaktioner	301	260	270	324	1 155	1 039	11
Riskresultat försäkringar	30	51	37	69	187	195	-4
Övriga intäkter	-6	6	5	5	10	23	-57
Summa intäkter	**698**	**584**	**620**	**724**	**2 626**	**2 644**	**-1**
Personalkostnader	-494	-489	-498	-531	-2 012	-2 203	-9
Övriga kostnader	-178	-175	-205	-188	-746	-791	-6
Internt köpta och sålda tjänster	173	208	212	208	801	603	33
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-59	-61	-92	-62	-274	-123	123
Summa kostnader	**-558**	**-517**	**-583**	**-573**	**-2 231**	**-2 514**	**-11**
Resultat före kreditförluster	**140**	**67**	**37**	**151**	**395**	**130**	
Kreditförluster, netto	-2	26	-20	4	10	11	-9
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	-3	-7	-10	-3	
Rörelseresultat	**138**	**95**	**14**	**148**	**395**	**138**	**186**
Resultatutdelning	-165	-121	-106	-135	-527	-466	13
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**-27**	**-26**	**-92**	**13**	**-132**	**-328**	**-60**
Interna intäkter	-82	-191	-38	-109	-420	-1 563	73
K/I-tal, %	104,7	111,7	113,4	97,3	106,3	115,4	
Kreditförlustnivå, %	0,01	0,00	0,00	-0,04	-0,01	-0,01	
Tillgångar	357 822	381 132	359 270	370 993	357 822	344 485	4
Skulder	351 467	374 604	352 993	365 911	351 467	338 642	4
Allokerat kapital	6 355	6 528	6 277	5 082	6 355	5 843	9
Räntabilitet på allokerat kapital, %	-1,3	-1,3	-4,7	0,8	-1,7	-4,2	
Medelantal anställda	1 111	1 146	1 165	1 201	1 166	1 317	-12

20221007065934

Förvaltat kapital

mdkr	2021	2020
Fonder, exkl PPM och fondförsäkring	718	555
PPM	74	60
Fondförsäkring	197	156
varav externa fonder	*-2*	*-2*
Summa fonder	**987**	**769**
Strukturerade produkter	3	5
Depåförsäkring	50	37
varav i bankens fonder och strukturerade produkter	*-25*	*-17*
Traditionell försäkring	7	7
varav i bankens fonder och strukturerade produkter	*-6*	*-6*
Diskretionärt och institutionellt kapital, exkl försäkring	360	278
varav i bankens fonder och strukturerade produkter	*-301*	*-227*
Summa förvaltat kapital, exkl värdepapper i depå	**1 075**	**846**
Värdepapper i depå, exklusive fonder	908	632
Värdepapper i depå, exklusive fonder, avseende Handelsbankens närstående stiftelser m m	*50*	*47*

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade till 395 mkr (138), vilket förklaras av minskade kostnader. Intäkterna var i princip oförändrade på 2 626 mkr (2 644). Kostnaderna minskade med 11% till -2 231 mkr (-2 514).

Provisionsnettot minskade med 3% till 1 006 mkr (1 032), vilket uteslutande förklaras av omstrukturering av Custodyaffären samt lägre garanti- och betalningsprovisioner i spåren av den pågående avvecklingen av Handelsbanken International.

Nettoresultat av finansiella transaktioner ökade till 1 155 mkr (1 039), och förklaras till största delen av ett betydligt lägre realiserat kapitaltillskott i Handelsbanken Livs traditionella försäkringsverksamhet.

Personalkostnaderna minskade med 9% till -2 012 mkr (-2 203), till följd av ett färre antal anställda. Medelantalet anställda minskade med 12% och uppgick till 1 156 medarbetare (1 317).

Övriga kostnadsslag minskade med 92 mkr och uppgick till -219 mkr (-311), främst som ett resultat av omstruktureringen av den internationella verksamheten.

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 10 mkr (11) och kreditförlustnivån var -0,01% (-0,01).

AFFÄRSUTVECKLING

Markets

Handelsbanken Markets har haft en fortsatt stabil utveckling. I den senaste Prospera-undersökningen rankades banken som nummer ett inom hållbarhet och inom flertalet industrisektorer. Utvecklingen inom Corporate Finance har varit fortsatt positiv, med en stark tillväxt under framförallt andra halvåret. Under året arrangerade banken 128 obligationsemissioner till ett värde av 16,6 md EUR (17,2) av vilket 3,4 md EUR, eller 20% (18), utgjordes av gröna obligationer. Intresset var fortsatt mycket stort för grön och hållbar finansiering.

Kapitalförvaltning

I Sverige uppgick nettosparandet i Handelsbankens fonder under året till 51,5 mdkr (34,9), vilket motsvarade en marknadsandel på 26%. Banken var därmed störst på nysparande av alla aktörer på fondmarknaden i Sverige.

Totalt uppgick nettosparandet i koncernens fonder till 66,6 mdkr (40,8). Den totala fondvolymen, inklusive börshandlade fonder, ökade med 28% till 987 mdkr (769). Det totala förvaltade kapitalet i koncernen steg med 27% till 1 075 mdkr (846), jämfört med senaste årsskiftet.

Arbetet med att införa utökade hållbarhetskrav i bankens fonder har fortsatt och vid utgången av perioden var 92% av den totala fondvolymen placerade i fonder med utökade hållbarhetskrav. Under året har ytterligare 12 fonder och ETF:er anpassats till Handelsbanken Fonders utökade hållbarhetskriterier. Sju indexfonder bytte till Paris Aligned Index i syfte att erbjuda kunder tillgång till fonder som är i linje med åtagandena i Parisavtalet. Handelsbanken var fortsatt största aktör avseende nordiska börshandlade fonder.

I februari 2021 utsågs Handelsbanken Fonder av Privata Affärer till Årets Fondbolag 2020, samt tilldelades ytterligare tre utmärkelser. I juni 2021 rankades Handelsbanken Kapitalförvaltning för tredje året i rad som nummer ett bland institutionella kunder avseende "extern kapitalförvaltning" av Kantar SIFO Prospera. Handelsbankens Private Banking rankades under året som näst bästa aktör i Sverige (Kantar SIFO Prospera).

Pension & Trygghet

Resultatet inom Pension & Trygghet ökade med 32% till 1 624 mkr (1 230). Förbättringen förklaras av ökade provisionsintäkter samtidigt som resultatet förbättrades inom den traditionella försäkringsverksamheten.

Den totala premievolymen ökade med 38% och för tjänstepensionerna uppgick ökningen till 20%. Nyteckning av fond och depå i Sverige ökade med 77% jämfört med föregående år och uppgick till 7 818 mkr (4 416). Det förvaltade kapitalet i Handelsbanken Liv ökade med 54 mdkr eller 27% till 254 mdkr (200) jämfört med föregående årsskifte.

Handelsbanken Liv tilldelades Annas Jämställdhetspris 2021 för sitt arbete med initiativet Jämställd pension. Priset delas ut årligen av BAO och Finansförbundet för viktiga insatser inom jämställdhet och mångfald i finansbranschen. Handelsbanken Liv mottog under året, som första försäkringsbolag i Sverige, licensbevis för en Svanenmärkt entrélösning för tjänstepension.

Inför COP26 kommunicerade Handelsbanken Liv att fondutbudet upphört med investeringar i fossil energi och detta i förtid då måldatumet var satt till 2025.

Övriga enheter som inte redovisas i segmenten

Nedan redovisas resultatposter hänförliga till enheter som inte redovisas i segmenten, inklusive koncernens IT-avdelning och centrala staber och avsättningar till resultatandelssystemet Oktogonen.

Resultat per kvartal Övrigt mkr	2021:4	2021:3	2021:2	2021:1	Totalt 2021	Totalt 2020	Förändring, %
Räntenetto	217	202	194	175	788	486	62
Provisionsnetto	32	68	62	58	220	184	20
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-133	68	-46	-130	-241	-538	-55
Andelar i intresseföretags resultat	17	18	10	18	63	18	250
Övriga intäkter	13	10	11	9	43	98	-56
Summa intäkter	**146**	**366**	**231**	**130**	**873**	**248**	**252**
Personalkostnader	-889	-546	-919	-963	-3 317	-4 598	-28
Övriga kostnader	-808	-636	-624	-611	-2 679	-2 414	11
Internt köpta och sålda tjänster	1 638	1 491	1 614	1 535	6 278	5 827	8
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-196	-121	-239	-171	-727	-920	-21
Summa kostnader	**-255**	**188**	**-168**	**-210**	**-445**	**-2 105**	**-79**
Resultat före kreditförluster	**-109**	**554**	**63**	**-80**	**428**	**-1 857**	
Kreditförluster, netto	11	17	-11	-26	-9	-90	-90
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	-1	0	-1	0	
Rörelseresultat	**-98**	**571**	**51**	**-106**	**418**	**-1 947**	
Resultatutdelning	7	10	9	10	36	39	-8
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**-91**	**581**	**60**	**-96**	**454**	**-1 908**	**-124**
Interna intäkter	579	1 014	804	1 174	3 571	5 476	-35
Tillgångar	2 524 556	2 641 649	2 688 245	2 746 069	2 524 556	2 382 147	6
Skulder	2 509 418	2 626 601	2 673 268	2 731 707	2 509 418	2 367 156	6
Allokerat kapital	15 138	15 048	14 977	14 362	15 138	14 991	1
Medelantal anställda	2 927	2 973	2 960	2 930	2 947	2 865	3

20221007065935

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet i övriga enheter som inte redovisas i segmenten uppgick till 418 mkr (-1 947). Under jämförelseperioden bokades en omstruktureringsreserv om -1 470 mkr. Under perioden gjordes en preliminär reservering till Oktogonen om -69 mkr (-213).

Räntenettot uppgick till 788 mkr (486), och är framför allt kopplat till bankens likviditetshantering. Räntenettot belastades under jämförelseåret med -236 mkr för den ytterligare förstärkning av likviditetsreserven som gjordes under andra kvartalet 2020. Koncernens euro-likviditet är placerad på den finska centralbanken till negativ ränta. Det medför att en negativ ränteintäkt om -468 mkr (-570) redovisas i den avvecklade verksamheten hänförlig till Finland. Banken ämnar framöver att flytta euro-likviditeten till Nederländerna, vilket innebär att merparten av den negativa ränteintäkten därefter kommer att ingå i övriga enheter.

Nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick till -241 mkr (-538). Föregående år inleddes med kraftigt ökade kreditspreadar i marknaden, vilket gav upphov till en negativ resultateffekt om -262 mkr under jämförelseperioden.

Personalkostnaderna minskade till -3 317 mkr (-4 598) och förklaras dels av Oktogonen samt ovan nämnda omstruktureringsreserv, där -1 310 mkr avsåg personalkostnader. Övriga kostnader under jämförelseperioden påverkades med -160 mkr i omstruktureringsreserv.

Medelantalet anställda ökade med 3% till 2 947 medarbetare (2 865). Antalet anställda på IT-avdelningen uppgick till 1 925 medarbetare (1 890).

Aktien och ägarna

Handelsbankens aktie har handlats på Stockholms Fondbörs sedan 1871, vilket gör bankens aktie till den äldsta av de idag noterade aktierna på Stockholmsbörsen.

Handelsbankens aktie finns i två aktieslag: serie A och serie B. A-aktien är den helt dominerande serien och svarar för drygt 98 procent av samtliga aktier, vad gäller både antalet aktier och omsättning. Aktier av serie A har en röst vardera medan en aktie av serie B har en tiondels röst. Aktiekapital per aktie uppgår till 1,55 kronor. Det totala antalet aktier uppgick vid årsskiftet till 1 980 028 494 (1 980 028 494). Aktiekapitalet uppgick därmed till 3 069 mkr (3 069).

BÖRSHANDEL

Handelsbankens aktie har handlats på Stockholmsbörsen sedan 1871, och sedan flera år tillbaka handlas aktien på flera olika marknadsplatser. Störst är omsättningen på Nasdaq Stockholm, där det under året omsattes i genomsnitt 4,2 miljoner A-aktier i Handelsbanken varje handelsdag. Handelsbankens aktie tillhör gruppen av mest omsatta aktier på Stockholmsbörsen. Aktien ingår också sedan många år tillbaka i flera olika hållbarhetsindex.

UTDELNING

Bankens policy gällande utdelning är att utdelningsnivån inte ska leda till att kapitalrelationerna underskrider en nivå om 1 procentenhet över Finansinspektionens kommunicerade krav.

På den ordinarie årsstämman den 24 mars 2021 beslöt aktieägarna, i enlighet med styrelsens förslag, att utdelning skulle betalas med 4,10 kronor per aktie.

En extra bolagsstämma den 21 oktober 2021 beslöt i enlighet med styrelsens förslag att till aktieägarna i Handelsbanken utdela totalt 30 461 977 A-aktier i AB Industrivärden, vilket baserat på stängningskursen den 21 oktober 2021 motsvarade drygt 8,5 miljarder kronor, eller 4,32 kronor per aktie i Handelsbanken.

Styrelsen föreslår att årsstämman 2022 beslutar om en utdelning på 5,00 kronor per aktie. Det kompletta förslaget till vinstutdelning framgår på sidan 217.

SKAPAT AKTIEÄGARVÄRDE

Handelsbankens börsvärde uppgick per den 31 december 2021 till 194 mdkr (164). Under året ökade börsvärdet således med 30 mdkr (-36) samtidigt som banken lämnade 16,7 mdkr i utdelningar. Under den senaste femårsperioden har Handelsbanken lämnat 52 mdkr i utdelning medan börsvärdet minskat med 52 mdkr.

KURSUTVECKLING

Den svenska aktiemarknaden (OMX Stockholm 30-index) steg under året med 29%. Stockholms-

Handelsbankens aktie	2021	2020	2019	2018	2017
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	9,86	7,87	8,66	8,93	8,28
efter utspädning	9,86	7,87	8,56	8,84	8,20
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	9,51	7,35			
efter utspädning	9,51	7,35			
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,35	0,52			
efter utspädning	0,35	0,52			
Ordinarie utdelning per aktie, kr	5,00[1]	4,10	-	5,50	5,50
Total utdelning per aktie, kr	5,00[1]	8,42	-	5,50	7,50
Utdelningstillväxt, ordinarie utdelning, %	22[1]	-	0	0	10
Börskurs A-aktien, den 31 december, kr	97,86	82,60	100,90	98,30	112,20
Börskurs B-aktien, den 31 december, kr	107,80	92,20	103,40	101,20	113,00
Högsta börskurs under året, kr	107,35	112,30	106,75	118,30	135,70
Lägsta börskurs under året, kr	82,10	72,12	82,66	95,28	109,10
Kursutveckling, %	18	-18	3	-12	-11
Totalavkastning, %	29	-18	8	-6	-7
Direktavkastning, %	5,1[1]	5,0	-	5,6	4,9
Justerat eget kapital per aktie, kr	90,87	84,90	78,60	72,90	72,90
Börskurs/eget kapital, %	108	97	128	135	154
Genomsnittlig dagsomsättning på Nasdaq OMX (antal aktier)					
Serie A	4 150 923	5 225 498	4 039 413	3 950 419	3 320 334
Serie B	105 539	120 754	51 217	45 415	41 655
P/E-tal	9,9	10,5	11,7	11,0	13,5
Börsvärde, mdkr	194	164	200	191	218
Antal konverterade aktier från konvertibellån 2014, miljoner	-	-	35,8		
Antal aktier per den 31 december, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2
Innehav av återköpta egna aktier, miljoner	-	-	-	-	-
Innehav av egna aktier i handelslager, miljoner	-	-	-	-	-
Antal utestående aktier per den 31 december, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2
Utspädningseffekt ultimo, miljoner	0,0	0,0	0,0	32,7	30,3
Antal utestående aktier efter utspädning, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 980,0	1 976,9	1 974,5
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 956,8	1 944,2	1 944,2
efter utspädning	1 980,0	1 980,0	1 976,9	1 974,5	1 974,3

[1] Utdelning enligt styrelsens förslag.

20221007065596

börsens bankindex steg med 39%. Handelsbankens A-aktie stängde på 97,86 kronor, vilket var en uppgång med 18%. Inklusive utdelningar uppgick den totala avkastningen till 29%.

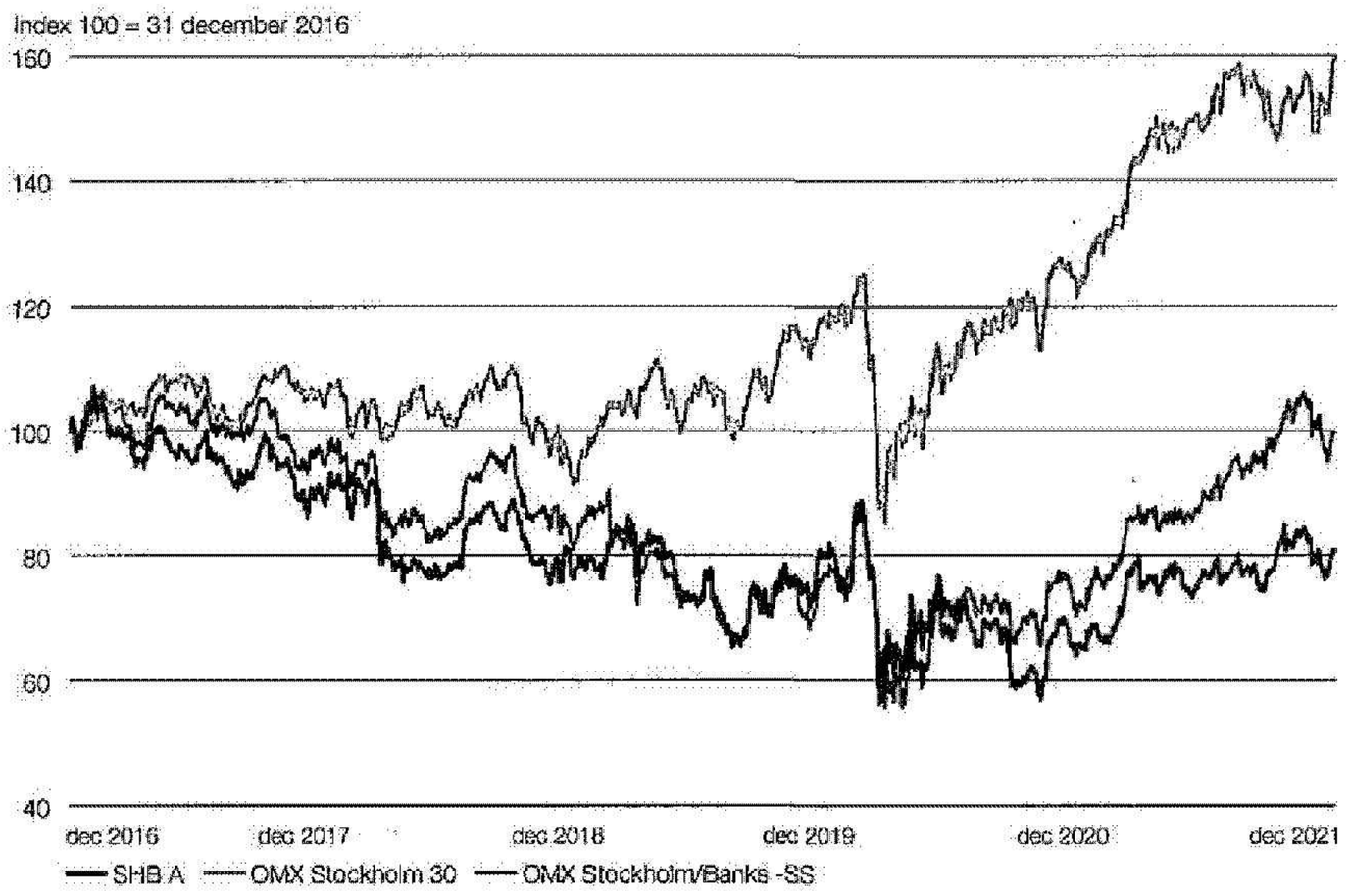
ÅTERKÖP AV AKTIER

Vid årsstämman i mars 2021 bemyndigades styrelsen att återköpa maximalt 120 miljoner aktier fram till årsstämman i mars 2022. Detta mandat utnyttjades inte under 2021.

ÄGARSTRUKTUR

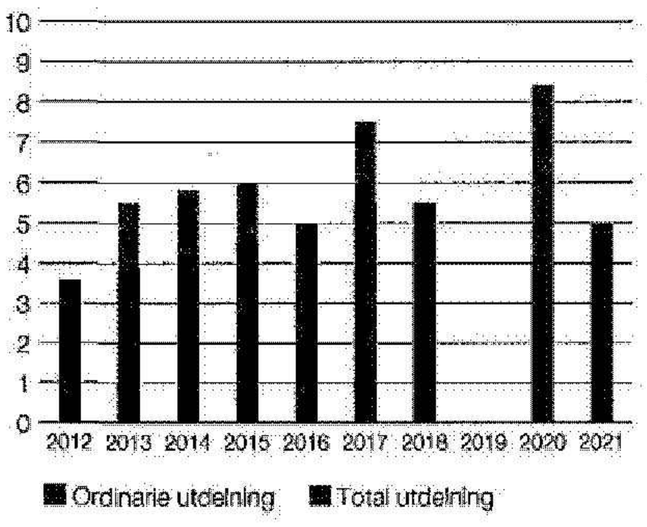
Sedan utgången av 2008 har andelen utländskt ägande ökat från 30 procent och uppgick vid årsskiftet till 47 procent (44). Handelsbanken har över 140 000 aktieägare. Drygt två tredjedelar av dessa ägde färre än 1 001 aktier. De knappt 2 procent av aktieägarna vars innehav översteg 20 001 aktier vardera, ägde tillsammans 90 procent av aktiekapitalet. Två aktieägare hade en ägarandel som översteg 10 procent: Industrivärden och Stiftelsen Oktogonen.

Kursutveckling fem år

De största svenska aktieägarna 31 december 2021	Antal aktier	% av röster	% av kapital
Industrivärden	217 200 000	11,1	11,0
Stiftelsen Oktogonen	198 225 141	10,2	10,0
Lundberg-gruppen	82 335 000	4,2	4,2
Handelsbankens fondbolag	41 568 193	2,1	2,1
Swedbank Robur	27 284 420	1,4	1,4
Alecta	19 044 000	1,0	1,0
Folksam	13 730 969	0,7	0,7
J. Wallanders & T. Hedelius stiftelse, T. Browaldhs stiftelse	13 000 000	0,7	0,7
Avanza Fonder	12 544 810	0,6	0,6
SPP Fonder	12 412 845	0,6	0,6
SEB Fonder	11 821 264	0,6	0,6
Livförsäkringsbolaget Skandia	10 733 643	0,6	0,5
3:e AP-fonden	8 949 469	0,5	0,5
Nordea fonder	8 235 378	0,4	0,4
Afa Försäkring	7 316 334	0,4	0,4

Aktieutdelning de senaste 10 åren

2021 enligt styrelsens förslag. En aktiesplit 3:1 genomfördes i maj 2015. De historiska utdelningarna har justerats för detta.

Aktieinnehav per aktieägare
31 december 2021

Antal aktier		Aktieägare Antal	Aktieinnehav Antal A-aktier	Antal B-aktier	% av aktiekapitalet	% av röster
1–500	aktier	82 626	9 437 861	3 552 959	0,7	0,5
501–1 000	aktier	20 646	12 776 442	3 315 212	0,8	0,7
1 001–5 000	aktier	31 923	65 366 422	9 857 994	3,8	3,4
5 001–20 000	aktier	9 400	80 003 198	7 941 046	4,4	4,1
20 001–	aktier	2 287	1 777 193 242	10 584 118	90,3	91,3
Totalt		146 882	1 944 777 165	35 251 329	100,0	100,0

Aktierna fördelade på aktieslag
31 december 2021

Aktieslag	Antal	% av kapital	% av röster	Snittkurser/ belopp återköpt	Aktiekapital
Serie A	1 944 777 165	98,22	99,82		3 014 404 606
Serie B	35 251 329	1,78	0,18		54 639 560
Totalt	1 980 028 494	100,00	100,00		3 069 044 166

HANDELSBANKEN

Hållbarhetsrapport

Detta är Handelsbankens lagstadgade hållbarhetsrapport för 2021. Rapporten innehåller den hållbarhetsinformation som efterfrågas i årsredovisningslagen och omfattar Handelsbanken om inte annat anges. Eventuella avgränsningar i rapporteringen framgår av texten. Hållbarhetsrapporten är Handelsbankens mest väsentliga hållbarhetsrelaterade kommunikation med våra kunders lagstadgade hållbarhetsrapporten är Handelsbankens mest väsentliga hållbarhetsrelaterade kommunikation med våra kunders. I den lagstadgade hållbarhetsrapporten är Handelsbankens mest väsentliga hållbarhetsrelaterade kommunikation med våra kunders som har gruppvisats i nyttiga områden: Ansvarsfullt investeringsområde, hur vi arbetar med ekonomisk och bostäder, projekt och verksamheter. Ansvarsfullt rådgivning, hur vi arbetar med ekonomisk och sparande och förvaltat kapital. Ansvarsfullt företagande, som till exempel omfattar hur vi investeringsrådgivning. Att vara ett ansvarsfullt företag, som till exempel omfattar hur vi agerar som arbetsgivare, att vi människor våra egna utsläpp av växthusgaser och att vi arbetar aktivt för att motverka finansiell brottslighet.

INNEHÅLL

HÅLLBARHET I HANDELSBANKEN 62
EN HÅLLBAR AFFÄRSMODELL 62
INTRESSENTDIALOG 63
Väsentlighetsanalys 64
Våra intressenter 64
HÅLLBARHETSORGANISATION 64
HANDELSBANKEN OCH GLOBALA MÅLEN 65
HÅLLBARHETSRISKER 65
ANSVARSFULL FINANSIELL STYRNING 66
Målsättning för 2025 66
Omvärlds- och påverkansanalys 67
Våra påverkansområden 67
Hållbar finansiering 67
Ansvarsfull kreditgivning 68
ANSVARSFULL ANLÄGGNINGSFÖRVALTNING 68
HANDELSBANKEN FONDER 69
Organisation och styrning 69
Vision och hållbarhetsmål 70
Hållbarhetsarbete och förvaltning 70
HANDELSBANKEN LIV 71
Organisation och styrning 71
Hållbarhetsmål 71
Urval av händelser 2021 72
OPTIMIX 72
HANDELSBANKEN WEALTH & ASSET MANAGEMENT 72
ANSVARSFULL RÅDGIVNING 72
Finansiell rådgivning 72
Rådgivningsprocessen 73
Hållbarhetsrisk och rådgivning 73
Jämställd rådgivning 73
Nöjda kunder 74
ETT ANSVARSFULLT FÖRETAG 74
GOD AFFÄRSETIK 74
BANKEN I SAMHÄLLET 75

Hållbarhet i Handelsbanken

Bankens affärsmöjligheter och framgångar är beroende av att kunder, medarbetare, allmänheten, investerare och myndigheter har förtroende för Handelsbanken. En förutsättning för detta förtroende är att bankens verksamhet präglas av hög etisk standard och ansvarsfullt agerande. Som bank ska vi bidra till hållbar utveckling, framförallt genom vår affärsverksamhet, våra produkter och tjänster. Att ständigt utveckla vårt hållbarhetsarbete är viktigt för att bibehålla låga risker, för att ha stolta medarbetare, för att attrahera kunder, kapital och nya talangfulla medarbetare och för att det är viktigt för kommande generationer samt för förtroendet och stabiliteten i det finansiella systemet.

EN HÅLLBAR AFFÄRSMODELL

Hållbarhet är djupt förankrat i Handelsbankens företagskultur och arbetssätt och omfattar hela koncernens verksamhet på samtliga marknader. Hållbarhet för oss är inte bara ett uttalat engagemang för miljö- eller samhällsfrågor, utan snarare något som ska vara integrerat i alla delar av vår affär och organisation. Vår strategi är att hållbarhet ska, som mycket annat i Handelsbanken, ingå i ett decentraliserat arbetssätt präglat av fokus på låga risker och med en långsiktig omsorg om våra kunder. Vi fokuserar på helheten då vi är övertygade om att hållbarhet måste genomsyra all verksamhet och alla beslut.

Hos oss står kundmötet i centrum, runt det bygger vi vår affär. Genom ett decentraliserat arbetssätt, stabila finanser, hållbart ansvarstagande och låg risktolerans bygger Handelsbanken långsiktiga kundrelationer.

Handelsbankens hållbarhetsmål

Handelsbankens affärsmodell möjliggör en ansvarsfull bankverksamhet där vi genom att utveckla och erbjuda våra kunder hållbara produkter inom våra grundläggande verksamheter finansiering, investering och rådgivning kan verka för att maximera vår positiva påverkan, minimera den negativa påverkan och på så vis bidra till ett mer hållbart samhälle. Banken har utformat målsättningar inom finansiering, investering och rådgivning:

- Ansvarsfull finansiering – 20 procent av bankens finansieringsvolym ska år 2025 utgöras av grön finansiering, social finansiering eller finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren.
- Ansvarsfulla investeringar – investeringsportföljerna ska vara i linje med Parisavtalets klimatmål i form av nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040 och öka fondernas bidrag till Agenda 2030. Delmålen är att minska koldioxidintensitet med 50 procent och dubbla investeringar i klimatlösningar till 2030 samt till 2025 öka andelen hållbara investeringar med 30 procent och årligen ha ökat påverkansaktiviteter med positivt resultat.
- Rådgivning – senast 2023, genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt ha skapat förutsättningar för ett jämställt sparande och därmed ett minskat förmögenhetsgap mellan män och kvinnor.

Utöver nämnda affärsstrategiska mål har Handelsbanken ytterligare två övergripande mål:

- Att vara och uppfattas som den mest hållbara banken bland jämförbara konkurrenter.
- Nettonollutsläpp av växthusgaser så snart det är möjligt och senast 2040. Detta inkluderar utlåning, leasing och investeringar samt den egna verksamheten, såsom energianvändning och tjänsteresor.

I tillägg till dessa specifika mål ska vi agera ansvarsfullt i allt vi gör, från att vara en relevant skattebetalare, att inte bli ett medel för finansiell kriminalitet, att slå vakt om mänskliga rättigheter till att vara en finansiellt stabil bank och slå vakt om våra kunders personuppgifter och deras finansiella välmående.

Direkta och indirekta bidrag

En välskött bank som agerar hållbart och ansvarsfullt har stor positiv inverkan på samhällsekonomin. Det gäller inte bara direkta ekonomiska effekter som inbetalning av bolagsskatt, utan också de indirekta ekonomiska effekterna. Till vem och under vilka förutsättningar vi lånar ut pengar kan göra stor skillnad, både för individen och samhället. I alla de marknader där Handelsbanken verkar är vi med och finansierar tillväxt och ökad sysselsättning genom vår finansiering till företag, till exempel är vi den största aktören när det gäller utlåning till företag i Sverige och mer än var femte utlånad krona för hushållens bolån i Sverige är finansierad av Handelsbankenkoncernen.

Bankverksamhet i sig har relativt liten direkt påverkan på miljö och klimat. Att hela tiden sträva efter att minska vår egen påverkan är ändå viktigt – både för våra medarbetare och för våra kunder. Att minska pappersanvändning och antal resor med flyg eller bil för att istället fokusera på lösningar för distansmöten är bra sätt att minska vår negativa påverkan. Även digitala lösningar bidrar till att både vi och våra kunder kan minska klimatavtrycket.

Den största möjligheten att bidra till och påverka hållbar utveckling har Handelsbanken genom vår affärsverksamhet: när vi finansierar våra kunders projekt och verksamhet och när vi får förtroendet att förvalta deras kapital. Därför arbetar vi aktivt för att stötta och till och med accelerera våra kunders hållbara utveckling genom dialog och rådgivning, inom ramen för finansiering, i diskussioner kring sparande och i byggandet av relationer med våra kunder. I frågor såsom miljö, klimat, mänskliga rättigheter och inkludering har vi störst möjlighet till positiv påverkan när vi stöttar våra kunder i deras omställningsresa. Genom att hjälpa våra kunder, såväl stora som mindre företag och privatkunder att bli mer hållbara, blir Handelsbanken hållbar.

Omtanke om kunden

Vi sätter kunden i centrum i allt vi gör och finns nära våra kunder och samhället där vi verkar. Hos oss är det personliga mötet i fokus, oavsett om kunden väljer att möta oss digitalt, via telefon eller på något av våra lokala bankkontor. Vi vet också att oavsett om de handlar, köper ett hem eller investerar pengar, vill fler och fler av våra kunder att deras beslut ska bidra till att göra världen till en bättre plats. Därför utvecklar vi produkter och tjänster för att möta kundernas behov, men som också bidrar till en hållbar utveckling i samhället.

Inställning till risk

Finansiell styrka och stabila finanser ger oss goda förutsättningar för att inte ligga samhället till last. Banken har en låg tolerans för risker, och tack vare det har vi över tid lyckats hålla kreditförlusterna på en låg nivå. Istället kan vi bidra på ett positivt sätt, både vad gäller ekonomisk stabilitet och genom att vara en ansvarsfull skattebetalare. Att sträva efter att förebygga risker tar vi också med oss in i vårt hållbarhetsarbete. Vi är väl medvetna om att sociala och miljömässiga frågor avsevärt kan öka våra kredit-, investerings- och anseenderisker. Därför integreras hållbarhetsrisker i våra vanliga processer och rutiner.

Banken som arbetsgivare

Vår roll som ansvarsfull arbetsgivare baseras på en grundläggande tro på individens vilja och förmåga att fatta rätt beslut. Chefer och medarbetare i banken har ett gemensamt ansvar för att se möjligheter i varandras olikheter och att behandla varandra med respekt. Därför är jämställdhet, mångfald och en inkluderande kultur en del av Handelsbankens grundläggande värderingar.

20221007065398

En hållbar affärsmodell

INTRESSENTDIALOG

För att vara en ansvarsfull bank krävs att vi är lyhörda för våra intressenters förväntningar och mottagliga för deras synpunkter på vårt hållbarhetsarbete. Vi arbetar aktivt och systematiskt med våra intressentdialoger för att säkerställa att vi gör rätt prioriteringar. Genom denna dialog kan vi bättre förstå de förväntningar, åsikter och krav som intressenter har på oss och hur vi bedriver vår verksamhet. Det hjälper oss att fatta välgrundade beslut och att bättre prioritera vårt hållbarhetsarbete på de marknader där vi verkar.

VÄSENTLIGHETSANALYS

Syftet med vår väsentlighetsanalys är att identifiera de hållbarhetsfrågor där Handelsbanken verksamhet har störst påverkan på omvärlden utifrån ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt intressentperspektiv. Med väsentlighetsanalysen som utgångspunkt definierar vi de viktigaste hållbarhetsfrågorna som vi ska prioritera, rapportera och kommunicera kring. Handelsbanken har genomfört omfattande väsentlighetsanalyser som baserats på dialoger med intressenter från våra intressentgrupper på de marknader banken verkar på.

Under 2020 fortsatte intressentdialogerna med fokus på att anpassa vår verksamhet, rapportering och kommunikation till FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet, PRB, där Handelsbanken åtar sig att inom loppet av fyra år efterleva de sex principer som utgör ramverket för initiativet.

Under 2021 har vi analyserat resultatet från våra intressentdialoger som genomfördes mellan 2018 och 2020 för att säkerställa att våra prioriteringar och vårt arbete är välgrundat. Alla intressentgrupper inkluderades i analysen. Som ett resultat kategoriserade vi våra väsentliga hållbarhetsfrågor i fyra fokusområden:

- ansvarsfull finansiering
- ansvarsfulla investeringar
- ansvarsfull rådgivning
- ett ansvarsfullt företag.

Utfallet av väsentlighetsanalysen presenteras på sidan 40.

VÅRA INTRESSENTER

Många enskilda individer, organisationer och företag påverkas av hur Handelsbanken agerar i olika frågor. Affärsrelationer med kunder, hur vi agerar som arbetsgivare, samtal med våra aktieägare och alla möten med olika föreningar och organisationer är exempel på intressentdialoger. De påverkas av och har påverkan på hur vi bedriver vår verksamhet. För oss betyder ett ansvarsfullt företagande att vi lever upp till dessa intressenters förväntningar och agerar på ett sådant sätt att de känner ett fortsatt förtroende för banken.

Handelsbankens huvudsakliga intressenter är kunder, medarbetare, ägare och investerare, fackliga organisationer samt samhället i övrigt, vilket inkluderar till exempel intresseorganisationer, myndigheter och lagstiftare. Bankens huvudintressentgrupper har identifierats utifrån att de väsentligt antingen påverkas av eller påverkar vår verksamhet. Handelsbanken för även en kontinuerlig dialog med andra intressentgrupper, till exempel aktieanalytiker, branschorganisationer, hållbarhetsanalytiker, ideella organisationer, internationella organisationer, kommuner och landsting, leverantörer, press och media, studenter samt skolor och universitet.

Kunder

Den viktigaste dialogen sker i alla de möten som äger rum varje dag med våra kunder. Dessa möten har sin utgångspunkt i vår önskan om långsiktiga relationer. De kan vara fysiska möten på kontor, men även ske via telefon, digitala mötesplatser eller sociala medier. Genom att upprätthålla nära och långsiktiga relationer med våra kunder får banken en bättre förståelse för kundernas förväntningar på vårt hållbarhetsarbete.

Medarbetare

Medarbetarna är en viktig intressentgrupp. Utan rätt medarbetare hjälper det inte hur bra produkterna eller tjänsterna är. Genom att medverka i den egna enhetens årliga verksamhetsplanering kan varje enskild medarbetare vara med i, bidra till och påverka verksamhetens inriktning. Från och med 2021 ingår hållbarhet som ett eget område i verksamhetsplaneringen och i den frivilliga kompetenskartläggning som medarbetare kan genomföra till exempel vid byte av tjänst eller arbetsuppgifter. Chefer med delegerat arbetsmiljöansvar ska i samverkan med arbetsmiljöombud och medarbetare göra en arbetsmiljöundersökning minst en gång per år. Arbetsmiljöundersökningen är ett led i arbetet att nå bankens mål för arbetsmiljöarbetet. Resultatet från arbetsmiljöundersökningen är även ett underlag för den lokala arbetsmiljöplan som ska vara en del i verksamhetsplanen.

Ägare och investerare

Aktieägarna är de som ytterst beslutar om Handelsbankens styrning. Aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas på bolagsstämman. Där ges också den enskilde aktieägaren möjlighet att ställa frågor till bankens styrelse och ledning. Aktieägarna visar stort intresse för Handelsbankens årsstämmor. Under de fem senaste åren har aktieägare motsvarande över 50 procent av rösterna varit representerade. I syfte att motverka spridningen av covid-19 beslutade styrelsen i banken att såväl ordinarie årsstämma 2021 som den extra årsstämman som genomfördes i oktober 2021 skulle ske utan fysisk närvaro av aktieägare, ombud eller utomstående. Aktieägare fick möjlighet att utöva sin rösträtt på respektive stämma via poströstning. Banken förser investerare, analytiker, ratinginstitut och övriga aktörer på kapitalmarknaden med information om Handelsbankens verksamhet, hållbarhetsarbete och finansiella utveckling. Under pande-

min har bankledningen tillsammans med Investor Relations kontinuerligt haft telefon- och videomöten med bankens aktie- och räntéinvesterare.

Fackliga organisationer
Handelsbanken har sedan länge goda relationer med de fackliga organisationerna, vilket är en viktig del i bankens kultur. Det förs en ständig dialog mellan fackliga företrädare och chefer om verksamheten, till exempel om förändringar – där värdefulla kunskaper utbyts redan på idéstadiet.

Samhälle
Handelsbanken har en löpande dialog med till exempel tillsynsmyndigheter, centralbanker, regelverksorgan samt regeringar och parlament i Sverige, EU och övriga världen. Hållbarhetsperspektivet lyfts fram allt mer i dialogen mellan myndigheter och banken. Banken har också fortlöpande kontakter med så kallade non-governmental organisations (NGO:s). Vi har under året haft flera löpande dialoger med dessa, besvarat frågor och deltagit i samtal och seminarier för att hålla oss uppdaterade inom hållbarhetsområdet och inhämta viktiga synpunkter.

Hållbarhetsanalytiker
Ett trettiotal investmentbanker har analytiker som löpande bevakar Handelsbanken och vår aktie. Under senare år har flera av dessa investmentbanker kompletterat den traditionella bolagsanalysen med att även utvärdera banken utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Allt mer framträdande blir också de fristående analyshus som enbart inriktar sig på hållbarhetsanalys där analytiker utvärderar bankens hållbarhetsarbete i flera dimensioner. Utvärderingen sker oftast genom omfattande frågeformulär men också i dialog med respektive analytiker. Handelsbanken har under året besva-

Ansvarsfull finansiering

- Erbjuda ansvarsfull finansiering.
- Ett brett sortiment av hållbara produkter inom lån och finansiering.

- 20 procent av bankens finansieringsvolym ska år 2025 utgöras av grön finansiering, social finansiering eller finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos kontogaren.

- Gröna lån 31,1 mdkr (21,4) varav gröna hofån 8,7 mdkr (5,4).
- Godkända tillgångar i grönt register 17,0 mdkr (14,1).
- Hållbarhetslänkade lån 32,4 mdkr varav dragna 8,3 mdkr.
- Gröna obligationer en utförad volym 1 000 m euro (1 000).

Ansvarsfulla investeringar

- Investera ansvarsfullt.
- Ett brett sortiment av spar- och investeringsprodukter som tar hänsyn till hållbarhetsfrågor, till exempel klimat, miljö, sociala frågor, mänskliga rättigheter och antikorruption.

- Nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040.
- Öka fondernas bidrag till Agenda 2030.

- Koldioxidintensiteten har ökat med 10 % till 55 tCO e/mSEK (50) i våra fonder.
- Investeringar i klimatlösningar har minskat från 5 % av förvaltat kapital till 5 % av förvaltat kapital.
- Hållbara investeringar har minskat från 32 % av förvaltat kapital till 26 % av förvaltat kapital.

Ansvarsfull rådgivning

- Erbjuda ansvarsfull rådgivning.
- Informera och utbilda kunder.
- Jämställd rådgivning.

- Senast 2023, genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt ha skapat förutsättningar för ett jämställt sparande och därmed ett minskat förmögenhetsgap mellan män och kvinnor.

- 4 017 rådgivare är licensierade med SwedSec eller motsvarande utbildning inom rådgivning.
- 739 medarbetare har genomgått utbildning inom jämställd pensionsrådgivning.
- Lanserat initiativet Jämställd pension mot kund och medarbetare.

Ett ansvarsfullt företag

- Bankens samhällsansvar.
- Motverka ekonomisk oegentlighet.
- Minimera miljö- och klimatavtryck.
- Integritet och sekretess.
- Arbetsmiljö och arbetsvillkor.
- Ledarskap och utveckling.
- Jämställdhet och mångfald.
- Löner och ersättningar.

- Nettonollutsläpp av växthusgaser så snart det är möjligt och senast 2040.
- Minimera bankens direkta miljöpåverkan.
- Nolltolerans mot finansiell kriminalitet.

- Sedan 2015 har banken minskat sina koldioxidutsläpp med 70 %.
- 41 % (41) av chefer är kvinnor.
- 90 % av anställda har utbildats i antikorruption, åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Endast cirka 1 % av koncernens anställda kan erhålla prestationsbaserad rörlig ersättning.

20221007065599

rat ett tjugotal analyser, frågor och undersökningar från olika internationella aktörer.

Leverantörer
Handelsbanken köper varor och tjänster från många olika leverantörer. I den svenska verksamheten kommer cirka 71 procent av den totala inköpsvolymen från drygt 140 leverantörer av sammanlagt flera tusen. Med utgångspunkt i bankens uppförandekod för leverantörer för vi en kontinuerlig dialog med de viktigaste leverantörerna, och där är hållbarhetsfrågor en central aspekt. Ett resultat av dialogerna är att vi driver på, engagerar medarbetare samt förbättrar vårt och våra leverantörers hållbarhetsarbete.

HÅLLBARHETSORGANISATION

Handelsbankens hållbarhetsarbete sker decentraliserat där affärs- och verksamhetsbeslut fattas. Arbetet samordnas av en koncernövergripande specialistfunktion som leds av Handelsbankens hållbarhetschef som rapporterar direkt till verkställande direktör. Från och med mars 2022 kommer hållbarheschefen även ingå i bankens koncernledning. Hållbarhetschefen är dessutom ordförande i Handelsbankens hållbarhetsråd, som bildades 2010 och omorganiserades under 2021. I hållbarhetsrådet ska koncernens samlade hållbarhetsarbete analyseras och vid behov samordnas. Potentiella problemställningar och affärsmöjligheter belyses och löses proaktivt. I hållbarhetsrådet deltar beslutsfattare från affärsverksamheten och centrala avdelningar. Flera av deltagarna ingår även i bankens koncernledning. Hållbarhetrådet sammanträder minst tre gånger per år samt vid behov.

För att säkerställa att vi nyttjar vår innovationsförmåga och arbetar tillsammans med alla delar av banken finns ytterligare arbetsgrupper kring hållbarhet. Ett exempel är Green Finance Committee (GFC) som ansvarar för att fastställa tekniska kriterier för gröna lån och godkänna tillgångar för inkludering i Handelsbankens portfölj av gröna tillgångar. I bedömningen ska kommittén ta hänsyn till områden som livscykelanalys, positiva effekter på klimat, motståndskraft och vetenskapliga mål. Det finns även tvärregionala team med hållbarhetsansvariga för olika geografiska marknader samt kommittéer inom Handelsbanken Fonder som tar beslut om bland annat metodutveckling, exkluderingslistor och om bolag uppfyller kraven för att definieras som ett omställningsbolag.

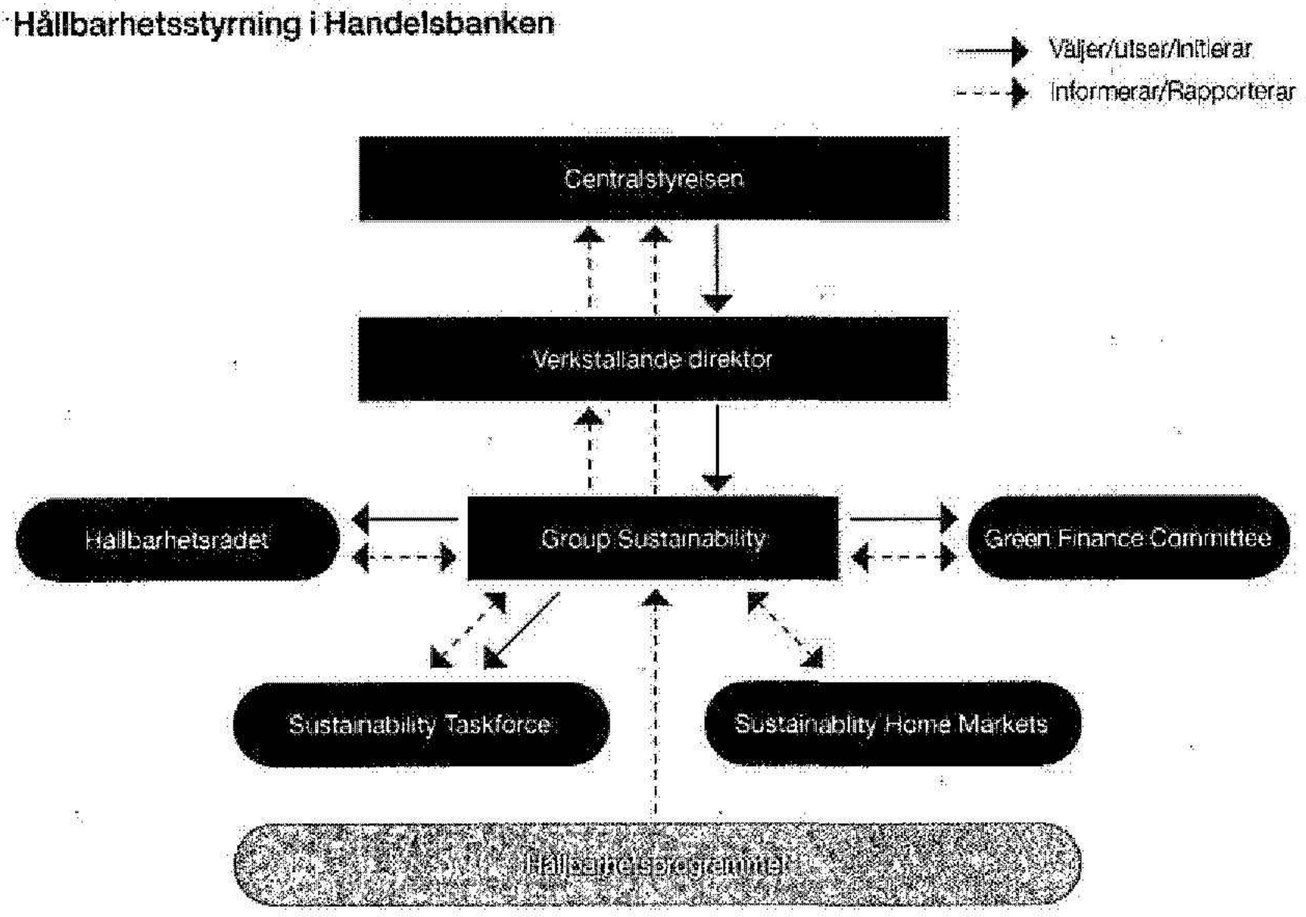
För att möta de ökande behoven av rapportering och transparens inom hållbarhetsområdet har Handelsbanken även skapat ett program. Programmet ska stötta affärsverksamheten och göra det möjligt för banken att följa upp och kommunicera om de egna hållbarhetsmålen samt rapportera enligt regelverk, myndighetskrav och externa åtaganden.

Intressentmodell

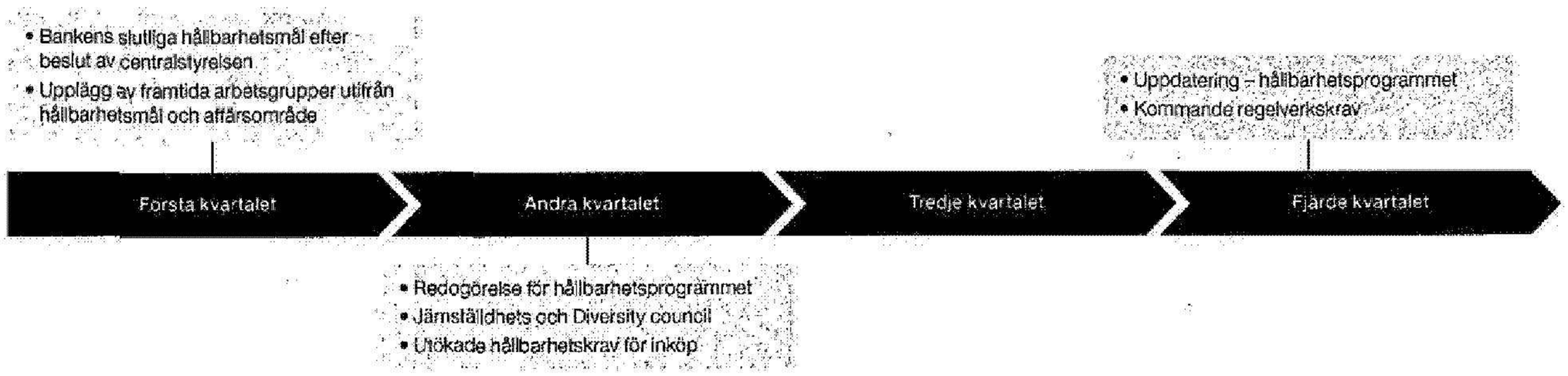

Alla intressenter har förväntningar på Handelsbanken. Gemensamt är att banken ska vara stabil och lyhörd för dessa förväntningar. Hur väl banken lyckas leva upp till dessa förväntningar påverkar Handelsbankens fortsatta framgångar.

Hållbarhetsstyrning i Handelsbanken

Hållbarhetsrådets arbete 2021

HANDELSBANKEN OCH GLOBALA MÅLEN

Handelsbankens hållbarhetsråd har analyserat de 17 globala målen med tillhörande 169 delmål för att bestämma vilka av dem som vi ska fokusera på i vår verksamhet och hur vi kan integrera dem i verksamheten inom ramen för bankens väsentliga frågor. Analysen har skett utifrån perspektiven påverkansgrad – både indirekt och direkt – identifierade risker och möjligheter samt utifrån bankens mest väsentliga hållbarhetsfrågor. Resultatet av analysen innebär att vi under kommande år kommer att fokusera på följande sex mål:

- jämställdhet
- anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- hållbara städer och samhällen
- bekämpa klimatförändringarna
- fredliga och inkluderande samhällen.

För alla utvalda mål gäller att Handelsbanken har möjlighet att bidra såväl genom den egna verksamheten som genom våra affärsrelationer. Vikten av jämställdhet, goda arbetsvillkor och barns rättigheter är självklarheter i vår egen verksamhet. Vi vill gärna bidra till att påskynda utvecklingen i de samhällen där vi verkar och de företag som vi gör affärer med.

Med en stor utlåning till fastighetssektorn har vi ett särskilt ansvar vad gäller hållbara städer. I företagsutlåningen vill vi bidra genom att minska vår indirekta påverkan på klimatet och finansiera de företag som ligger i framkant vad gäller omställningen till en mer hållbar ekonomi. Målet om fredliga och inkluderande samhällen omfattar målet om att avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och väsentligt minska alla former av korruption och mutor, ett område där banker spelar en avgörande roll.

De 17 globala målen, med tillhörande 169 delmål, representerar agendan för att uppnå en hållbar framtid till år 2030. Vår verksamhet kan långsiktigt bidra till alla 17, och även om vi har störst påverkan på de sex som vi nämner ovan ger vi här exempel på hur vi arbetar med flera av målen.

SDG 5 (5.5) Jämställdhet

Bankens mål för jämställd rådgivning är att senast 2023, genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt ha skapat förutsättningar för ett jämställt sparande. Handelsbanken Fonder arbetar också med jämställdhet som ett led i sin ägarstyrning och för dialog med bolag där vi ser att det är för få kvinnor i styrelsen. Handelsbanken Fonder tillsatte kvinnor i 79 procent av de valberedningar vi deltog i under 2021 då vi anser att valberedningarnas sammansättning påverkar utsikterna för jämställda styrelser.

SDG 7 Hållbar energi för alla

Handelsbanken Fonder investerar i företag som utvecklar eller använder teknologier och metoder för att säkerställa tillgång till hållbar energi för alla, eller begränsar den globala uppvärmningen. Däribland finns företag som bidrar positivt till effektivare energianvändning genom bland annat alternativa energikällor och miljöteknik. Inom affärsområdet Skog och lantbruk har banken lanserat ett nytt koncept för att kunna erbjuda markägare möjlighet att anlägga egna, alternativt arrendera ut mark till solpanelsparker. I Sverige erbjuder Handelsbanken lån till solceller eller bergvärme, så kallat grönt energilån. Genom ett samarbete med ett energibolag kan kunderna också ta del av ett erbjudande om köp av solceller.

SDG 8 (8.7) Anständiga arbetsvillkor

Handelsbanken Fonder driver ett påverkansarbete för att motverka nutida slaveri. Vi arbetar aktivt med 20 företag i bygg- och klädindustrin för att uppmuntra bättre due diligence, ökad transparens och höjda löner samt förbättra inköpsrutiner.

SDG 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Handelsbanken Skog och lantbruk är en partner till Hushållningssällskapets Agtech Challenge, en innovationstävling för Sveriges alla företag inom lantbruk, trädgårdsodling eller rennäring med målet att öka lönsamheten och hållbarheten i Sverige genom innovation och digital utveckling.

SDG 12 Hållbar konsumtion och produktion

Inom affärsområdet betalningar så har Handelsbanken i samarbete med Mastercard genomfört ett omfattande arbete för att identifiera på vilket sätt banken på bästa sätt kan vägleda våra kunder mot hållbara val i sin konsumtion. Inom projektet utfördes 800 kundintervjuer.

SDG 13 (13.A) Bekämpa klimatförändringar

Handelsbanken har satt ett mål om nettonollutsläpp senast 2040. I enlighet med koncernen har Handelsbanken Fonder kvantifierat sina hållbarhetsmål och ska nå nettonollutsläpp från alla investeringsportföljer senast 2040. Dessa målsättningar är i linje med Net Zero Banking Alliance och Net Zero Asset Manager-initiativet. Inför Cop26 skrev banken under ett öppet brev till ledarna i G20-länderna. Brevet uppmanade regeringar att stärka sina åtaganden för att nå Parisavtalets mål.

SDG 14 (14.2, 14.4) Hav och marina resurser

Handelsbanken Fonder är med och påverkar laxbolag där vi är stora investerare. Ur hållbarhetssynpunkt är lax en proteinkälla med låg koldioxidintensitet men vi ser även hållbarhetsutmaningar, och för därför dialog med de bolag vi är investerade i.

SDG 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Analytiker på Handelsbanken Markets har publicerat en analys kring biodiversitet påverkan på skogsbolag och även bjudit in skogsägare till digitala event kring biologisk mångfald och klimatarbete.

SDG 16 (16.2) Fredliga och inkluderande samhällen

Tillsammans med barnrättsorganisationen ECPAT Sverige arbetar vi för att försvåra och förhindra betalningar kopplade till material som skildrar sexuella övergrepp på barn. Det är ett exempel på hur vi i vår verksamhet kan hjälpa till att stärka barns rättigheter.

Nedan följer exempel på Handelsbanken Fonders investeringar i företag vars produkter och tjänster bidrar till Globala målen:

SDG 3 (3.8) God hälsa och välbefinnande

Vi har investeringar i ett bolag som bidrar till att minska bördan av diabetes i världen, dels genom att utveckla nya läkemedel, dels genom att tillhandahålla insulin till utvecklingsländer.

SDG 3 (3.8, 3.A) God hälsa och välbefinnande och 12 (12.2 12.A) Hållbar konsumtion och produktion

Vi har investeringar i ett bolag med flera kosmetikamärken som aktivt driver en hållbar produktion av sina produkter. Under pandemin ställde de om delar av produktionen för att täcka bristen på handdesinficeringsprodukter.

SDG 6 Rent vatten och sanitet för alla

Vi har investerat i olika bolag inom vattenrening och vatteneffektivisering, till exempel i ett amerikanskt bolag som är ledande på teknologier för rening samt återanvändning av vatten.

SDG 9 (9.1, 9,4) Hållbar industri, innovation och infrastruktur

Vi har investeringar i bolag som är relaterade till bristvaran halvledare. Ett av företagen bidrar genom att hjälpa halvledartillverkarna att tillverka mindre och mer energieffektiva halvledare. Detta hjälper flera branscher såsom hälsovård, energi och mobilkommunikation till bättre energieffektivitet.

SDG 11 (11.1, 2, 3, 6 samt 11.A) Hållbara städer

Vi har investeringar i bolag vars arkitekter, ingenjörer och andra specialister skapar lösningar för att hantera urbaniseringen, ta vara på digitaliseringens möjligheter och göra framtidens samhällen mer hållbara.

SDG 12 Hållbar konsumtion och produktion

Vi har investerat i en hållbarhetslänkad obligation (Sustainability Linked Bond, SLB) utgiven av ett av världens största företag inom dagligvaruhandel.

20221007066600

HÅLLBARHETSRISKER

Hållbarhetsrisker kan uppstå om banken inte identifierar och hanterar risker relaterade till miljö och klimat, sociala förhållanden samt bolagsstyrning i enlighet med de policyer, riktlinjer, åtaganden och ambitioner som ligger till grund för vårt övergripande hållbarhetsarbete. Det omfattar också risken att banken förbiser hållbarhetsrisker i verksamheten som faller utanför ramen för befintliga policyer och riktlinjer. Sammantaget kan det ytterst innebära negativa ekonomiska konsekvenser för banken men också skada vårt anseende.

Hållbarhetsrisker spänner över många områden, till exempel miljö och klimat, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och arbetsförhållanden, finansiell kriminalitet, informations- och it-säkerhet samt bolagsstyrningsfrågor. Hållbarhetsrisker är även en inneboende del av andra risktyper såsom kreditrisk och finansiella risker men också regelefterlevnadsrisker.

Att identifiera, hantera och även förebygga hållbarhetsrisker är viktigt ur ett ekonomiskt och legalt perspektiv samt för vårt agerande som samhällsaktör. Det är också helt avgörande för allmänhetens förtroende och vår relation till kunder, anställda, ägare och investerare. Ett ansvarsfullt agerande är därmed en grundförutsättning för långsiktigt värdeskapande i Handelsbanken.

Handelsbankens arbete med att hantera hållbarhetsrisker följer vår decentraliserade modell och ligger i linje med bankens generellt låga risktolerans. Bankens affärsverksamheter bär ansvaret för att identifiera hållbarhetsrisker och att hantera dessa. Det görs inom ramen för etablerade riskhanteringsprocesser.

Riskområde	Riskbeskrivning	Potentiell riskpåverkan på Handelsbanken	Riskhanteringsåtgärder	Vägledande konventioner, riktlinjer och ramverk
Klimat	Klimatrelaterade risker är varierande, komplexa och ofta svåra att mäta. Klimatrisker kan delas in i fysiska risker och omställningsrisker. Tillgångar som, i ett längre perspektiv, bedöms påverkas mycket av klimatrisker och riskerar att tappa sitt värde helt brukar benämnas "stranded assets". Fysiska klimatrisker uppstår som en konsekvens av den globala uppvärmningen i och med ökade utsläpp av växthusgaser. De innebär ökad förekomst av extremväder men också stigande havsnivåer, jorderosioner och andra liknande händelser. Det kan i sin tur innebära stor påverkan och skador på tillgångar som vi finansierat eller påverkan på bolag vi investerar i. Omställningsrisker utgörs av risker som uppstår *genom förändrad lagstiftning, förändrad efterfrågan* av produkter och tjänster, ändrade kundbeteenden eller andra strukturella förändringar som sker i syfte att ställa om till en klimatneutral ekonomi för att motverka den globala uppvärmningen.	Risken är främst ökade kreditförluster och kapitalkostnader till följd av försämrad finansiell ställning bland kunder. Försämrad avkastning i bankens investeringar. Bristande regelverksefterlevnad som i förlängningen kan leda till legala konsekvenser i form av böter eller andra sanktioner. Risk för försämrat anseende och försämrad kundnöjdhet.	Utveckla och förbättra vår förmåga att identifiera, mäta, hantera samt rapportera risker kopplade till både fysiska klimatrisker och omställningsrisker i såväl vår investerings- och kreditprocess som vår process för riskkontroll och rapportering. Det innefattar att utveckla befintliga rutiner och processer för relevanta områden i syfte att på ett effektivare sätt identifiera, värdera och även stresstesta tillgångar som utsätts för klimatrisker. Periodisk screening av bolag vi investerar i, checklistor i kreditbedömningsprocessen, stöd med hjälp av sektorspecifika hållbarhetsrisker framtagna av extern expertis, dokumentationskrav, systemstöd. Styrdokument och instruktioner för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfulla krediter. Rapportering i linje med TCFD-rekommendationerna.	Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD). FN:s miljöprograms finansinitiativ (UNEP FI). EBA Guidelines on loan origination and monitoring. Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Science Based Targets Initiative (SBTi). FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (PRB). FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). Ekvatorprinciperna.
Miljö	Miljömässiga risker är kopplade både till vår egen verksamhet och de leverantörer vi använder oss av men också till de företag vi investerar i och ger krediter till. Riskerna kan avse direkta miljöincidenter, föroreningar eller annan negativ påverkan på miljö- och ekosystem. Men de kan också vara indirekta, till exempel affärsrelationer med företag vars verksamhet inte är i linje med omställningen till en miljömässigt hållbar ekonomi eller som har brister i sin hantering av miljörelaterade frågor i sin verksamhet.	Ökade kreditförluster till följd av försämrad finansiell ställning bland kunder. Försämrad avkastning i bankens investeringar. Bristande regelverksefterlevnad som kan leda till legala konsekvenser i form av böter eller andra sanktioner. Risk för försämrat anseende och försämrad kundnöjdhet.	Uppförandekod för leverantörer. Periodisk screening av bolag vi investerar i. Checklistor i kreditbedömningsprocessen, stöd med hjälp av sektorspecifika hållbarhetsrisker framtagna av extern expertis, dokumentationskrav och systemstöd. Styrdokument och instruktioner för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfulla krediter.	FN:s miljöprograms finansinitiativ (UNEP FI). EBA Guidelines on loan origination and monitoring. FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (PRB). FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). Ekvatorprinciperna.
Mänskliga rättigheter, sociala förhållanden och arbetsvillkor	Risken för kränkning av mänskliga rättigheter är störst i den roll banken har som kreditgivare och när vi investerar i bolag, men risker kan förekomma även i vår egen verksamhet. Risker kring sociala förhållanden rör främst arbetsvillkor. Det vill säga hälsa och säkerhet, trakasserier och kränkande särbehandling, men även brist på fackliga rättigheter, rimliga lönenivåer och rätt till alla arbetsförmåner som regleras enligt lag. I den egna verksamheten är risken främst kopplad till banken som arbetsgivare och bankens affärskultur, men också i våra leverantörsförhållanden.	Försämrat anseende och svagare finansiell ställning. Bristande regelverksefterlevnad som kan leda till legala konsekvenser i form av böter eller andra sanktioner.	Obligatorisk utbildning för medarbetare, uppförandekod för leverantörer, leverantörsgranskning, revidering och förstärkning av relaterade processer kopplade till koncernens verksamhet, produkt- och tjänsteutbud. Periodisk screening av bolag vi investerar i, checklistor i kreditbedömningsprocessen, stöd med hjälp av sektorspecifika hållbarhetsrisker framtagna av extern expertis, dokumentationskrav och systemstöd. Styrdokument för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfulla krediter.	FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. ILO:s kärnkonventioner. FN:s barnkonvention. FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter. Barnrättsprinciperna. FN:s Global Compact. Storbritanniens Modern Slavery Act. EBA Guidelines on loan origination and monitoring.
Finansiell kriminalitet	Riskerna är framförallt kopplade till nyttjande av bankens produkter och tjänster i brottsligt syfte. Det handlar främst om penningtvätt, korruption, finansiering av terrorism, bedrägerier av olika slag, skattebrott och annan allvarlig finansiell kriminalitet.	Legala konsekvenser med följden av betydande böter, eller andra sanktioner eller skadestånd. Försämrat anseende och svagare finansiell ställning.	Obligatorisk utbildning för att öka medvetandet hos medarbetare, kontinuerlig revidering och förstärkning av relaterade processer. Kundkännedom, inklusive kundkommittéer och transaktionsmonitorering.	EU:s lagstiftning om bekämpning av penningtvätt (AML) och kundkännedom.
Informations- och it-säkerhet	Risker förknippade med brister i hantering av personlig information och företagsinformation vad gäller tillgänglighet, riktighet, sekretess och/eller spårbarhet.	Ekonomiska konsekvenser till följd av böter eller andra sanktioner eller skadestånd. Försämrat anseende och försämrad kundnöjdhet.	Administrativa lösningar som regler och instruktioner samt tekniska säkerhetslösningar. Kontinuerlig uppföljning av händelser som inträffar både inom och utom verksamheten, bland annat via samarbeten i internationella forum. Utbilda medarbetare och kunder för att öka medvetenheten om hot och risker inom informationssäkerhet.	Internationella standarden ISO 27001. Standard of Good Practice utarbetad av Information Security Forum (ISF).

Ansvarsfull finansiering

För oss handlar hållbarhet om att agera ansvarsfullt och långsiktigt inom de områden där banken har möjlighet att påverka. En av våra största möjligheter att påverka är genom en ansvarsfull finansiering och kreditgivning.

2025
ska 20 procent av bankens finansieringsvolym utgöras av finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren.

MÅLSÄTTNING FÖR 2025

Då mer än 80 procent av våra intäkter kommer från vår utlåning har Handelsbanken satt målet inom ansvarsfull finansiering att 20 procent av bankens finansieringsvolym år 2025 ska utgöras av grön finansiering, social finansiering eller finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren.

Vi arbetar för att stödja samtliga kundgrupper i deras hållbara utveckling. Det förutsätter att vi fortsätter arbetet med att utveckla fler hållbara och konkurrenskraftiga finansieringsprodukter. Därför ska vi utforma ambitiösa utvecklingsplaner för nya produkter inom främst bygg- och fastighetssektorn på våra huvudsakliga marknader utifrån lokala förutsättningar avseende kunder och regelverk. Stor vikt ska läggas vid internationella regelverk som EU:s taxonomi avseende klassificering av gröna tillgångar. Även kunder i övriga branscher ska ha tillgång till motsvarande finansieringsprodukter. För att uppfylla målet arbetar vi dels med gröna lån dels med hållbarhetslänkade lån där villkoren ska bidra till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren. Målsättningen är i linje med mål 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11, Hållbara städer och samhällen och mål 13, Bekämpa klimatförändringar.

OMVÄRLDS- OCH PÅVERKANSANALYS

Arbetet med fördjupad påverkansanalys samt utveckling och tillämpning av relevant metodik har fortsatt under 2021 och kommer fortgå även under 2022. Den har till stor del samordnats med den kartläggning av klimatrisker som genomförts i anslutning till klimatrapporten banken publicerade i slutet av 2021 och som finns tillgänglig på handelsbanken.com/hallbarhet.

Internationella Energirådet (IEA) skriver i sin rapport "2019 Global Status Report for Buildings and Construction, Towards a zero-emissions, efficient and resilient buildings and construction sector" att fastighets- och byggsektorn svarade för 36 procent av slutlig energianvändning och 39 procent av energi- och förädlingsrelaterade koldioxidutsläpp i fastighetssektorn under året 2018. Rapporten fastslår att minskade koldioxidutsläpp är avgörande för att uppnå åtaganden under Parisavtalet och Globala målen.

Flera internationella organ har fastslagit att finansiering är en avgörande faktor för utvecklingen mot ett hållbart samhälle. I UNCTAD:s World Investment Report 2014 "Investing in the SDGs: an Action Plan", anges att det på global nivå krävs investeringar på mellan 5 och 7 biljoner dollar per år under perioden 2015–2030 för att de Globala målen ska kunna uppnås.

Utlåning till allmänheten

Av bankens utlåning till allmänheten per den 31 december 2021 utgör 82 procent finansiering av fastighetssektorn. Kunderna är privatpersoner, bostadsrättsföreningar, små och medelstora företag samt stora fastighetsbolag. Banken har tydliga riktlinjer för affärsrelationer som bland annat mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö- och klimathänsyn.

I vår påverkansanalys har banken kunnat fastslå att

- vår möjlighet till såväl ökad positiv påverkan som minskad negativ påverkan när det gäller miljö och klimat finns till övervägande del inom bygg- och fastighetssektorn
- bankens olika kundgrupper är väl representerade inom sektorn och det finns därmed goda möjligheter att stödja kunder i deras hållbarhetsarbete och tillsammans med dem driva utvecklingen mot fullföljande av Parisavtalet, Globala målen i linje med nationella och lokala regelverk på de marknader där banken har verksamhet
- ansvarsfull finansiering är en avgörande faktor för en hållbar samhällsutveckling.

I de marknader där Handelsbanken har sin huvudsakliga verksamhet har vi en övervägande andel fastighetsrelaterad finansiering, vilket gör att påverkansanalysen är relevant för hela banken. Anpassning till nationella och lokala regelverk är av stor vikt vid produktutveckling och kundsamarbete. Det är också väl i linje med Handelsbankens fokus på decentralisering, lokal närvaro och regionala förutsättningar. Exempelvis har olika regeringar satt olika tidpunkter för när länderna ska vara klimatneutrala, vilket kommer ha påverkan på varje marknads arbete.

Exponering mot klimatrelaterade risker

Handelsbanken skärpte sin miljö- och klimatriktlinje 2016 med avseende på fossilsektorn där det förtydligades att banken ska vara medveten om och agera på risker förknippade med utvinning och användning av fossila bränslen bland de företag banken har affärsrelationer med.

I det arbete som bedrivits inom ramen för TCFD-rekommendationerna, se sidorna 72–73, och den klimatrapport som publicerats under året presenteras bankens utlåning till kolintensiva sektorer i enlighet med rekommendationerna. Ett resultat av detta är att banken över tid har minskat sin utlåning till denna sektor. Sedan 2017 har utlåningen minskat med 70 procent, till 1,6 miljarder kronor per tredje kvartalet 2021 vilket är 0,1 procent av utlåningen till allmänheten.

VÅR PÅVERKAN GENOM HÅLLBAR FINANSIERING

Banken erbjuder sedan flera år grön och hållbarhetslänkad lånefinansiering samt rådgivning inom grön marknadsfinansiering, till ett fiertal sektorer. Sektorer som berörs av framförallt grön lånefinansiering är byggnation och fastigheter, men produktutvecklingen inom grön finansiering omfattar också tillgångar som skog och förnybar energi.

Gröna och tematiska obligationer

Marknaden för gröna och tematiska obligationer har haft en mycket positiv utveckling under 2021. Det verkar finnas ett uppdämt behov i marknaden efter att föregående år påverkades kraftigt av covid-19 då gröna obligationer blev mindre vanligt, medan aktiviteten inom så kallade sociala obligationer med syfte att finansiera åtgärder och kostnader kopplade till covid-19 steg. För helåret uppgick den gröna lånevolymen utgiven av nordiska obligationsutställare till närmare 400 miljarder kronor, vilket motsvarar en uppgång med över 60 procent. Detta var ett mycket starkt utfall och visar att tillväxten för hållbara finansieringar är tillbaka på historiska nivåer.

Handelsbanken är aktiv inom rådgivning kring gröna obligationer och har varit med i framtagandet av många av de nordiska emittenternas

20221007066O1

gröna finansieringsramverk. En stark trend för närvarande är anpassningen av finansieringsramverken till EU:s förslag till gemensamma begrepp kring gröna aktiviteter, taxonomin. Banken lägger stor vikt vid att analysera och rådge våra kunder kring dessa förslag. Vi arbetar även för att skapa diskussion och sprida kunskap genom marknadsinsatser och kundkommunikation.

Gröna utlåningsprodukter
Handelsbanken erbjuder tre sorters gröna utlåningsprodukter. Gröna lån avser lån till företag och bostadsrättsföreningar för finansiering av byggnader som uppfyller vissa miljömässiga kriterier samt lån till förnybar energi, hållbart skogsbruk, vattenhantering, avfallshantering och miljövänlig transport. Gröna bolån avser lån till bostäder såsom villor, radhus och lägenheter som uppfyller vissa miljömässiga kriterier. Gröna energilån finns tillgängligt för både privatkunder, företag och bostadsrättsföreningar och avser att finansiera investeringar för energieffektiviseringar av fastigheter.

Gröna lån
Handelsbanken erbjuder sedan 2017 gröna lån till projekt och investeringar som bidrar till ett mer hållbart samhälle, till exempel finansiering av förnybar energi, avfallshantering, hållbart skogsbruk, miljövänlig transport och energieffektiva och miljösmarta byggnader. Dessa områden representerar viktiga delar för en omställning i linje med Parisavtalet, där ett förnybart energisystem och en minskning av belastningen på klimatet och miljön från flera branscher kommer att vara avgörande. För att säkerställa att hänsyn tas till miljö och klimat vid finansiering via ett grönt lån har vi utvecklat tekniska kriterier som måste uppfyllas för samtliga gröna låneprodukter. Vi erbjuder gröna lån till stora företag i samtliga av våra hemmamarknader samt även till mindre företag i Sverige, Finland och Danmark. Gröna kreditlöften och Gröna byggnadskreditiv finns tillgängligt för företagskunder som vill finansiera gröna projekt. Intresset för grön och hållbar finansiering fortsätter öka och de gröna lånen uppgick under året till 22,4 miljarder kronor (16,0)[1].

Gröna lån anpassade till EU:s taxonomi
EU:s taxonomi är ett verktyg för att klassificera vilka investeringar som är miljömässigt hållbara. Syftet är att säkerställa att finanssektorn får gemensamma riktlinjer för vilka ekonomiska aktiviteter som ska få kallas "gröna". För att klassificeras som gröna så ska den bidra väsentligt till ett eller flera av sex fastställda miljömål, inte orsaka betydande skada för något av de övriga målen, samt uppfylla vissa minimikrav inom hållbarhet. I dagsläget är fokus på klimat och miljö, men väntas så småningom utökas med sociala faktorer. Handelsbanken erbjuder sina företagskunder gröna lån som uppfyller taxonomins krav. Än så länge är antalet taxonomilån begränsat men vi förväntar oss en snabbt ökande aktivitet i gröna lån anpassade efter taxonomin.

Grönt bolån
Sedan 2019 erbjuder Handelsbanken Grönt bolån till privatkunder i Sverige vars byggnad uppfyller kravet för energiklass A eller B, alternativt är Svanenmärkt eller har miljöcertifiering från Miljöbyggnad nivå guld eller silver. Volymerna har stadigt ökat och vid årsskiftet uppgick gröna bolån till 8,72 miljarder kronor (5,37).

Gröna energilån
I Sverige lanserades Gröna Energilån i maj 2021 och är så kallade omställningslån. Syftet med ett energilån är att finansiera en investering av gröna ändamål till förmånliga villkor. På så vis kan Handelsbanken stimulera kunder att fatta beslut om mer gröna investeringar. Till privatkunder erbjuds ett grönt energilån utan säkerhet för köp av solceller, bergvärme samt laddboxar. Grönt energilån företag med fastigheten som säkerhet riktar sig till företag eller bostadsrättsföreningar som vill investera i gröna ändamål för energieffektivisering såsom solceller, ventilation, bergvärme samt laddboxar. Sammanlagt uppgick de gröna energilånen till 32,0 miljoner kronor per årsskiftet.

Grön leasing
För företag som ska finansiera rena elfordon, eldrivna transportbilar samt bussar kan företagskunder sedan 2021 även välja grön leasing. Grön leasing uppgick vid årsskiftet till 50,5 miljoner kronor.

Hållbarhetslänkade lån
Till de kunder som inte efterfrågar grön finansiering av ett specifikt projekt eller en investering men har ett tydligt och ambitiöst hållbarhetsarbete, kan Handelsbanken erbjuda hållbarhetslänkade lån, som ger kunden incitament att förbättra sig inom förbestämda hållbarhetsmål. Dessa mål kan antingen vara en ESG-rating, externa mätbara mål som till exempel Science Based Targets, eller bolagsspecifika mål som till exempel koldioxidbesparing, energieffektivisering, återvinningsgrad eller hållbara inköp. Efterfrågan på hållbarhetslänkade lån har varit stark under året och många större bolag väljer denna struktur i sina kreditfaciliteter, framförallt när det avser flerbankskrediter, men det förekommer även vid bilaterala krediter såsom i Storbritannien där banken medverkat till att utfärda revolverande kreditfaciliteter för företag där villkoren baseras på hur företaget uppfyller sina mål för hållbarhet.

Gemensamt för gröna lån och hållbarhetslänkade lån är att de fokuserar på kundernas hållbarhetsarbete även framåt. Gröna och hållbarhetslänkade lån ger också tillfälle att kommunicera kring kundens hållbarhetsarbete och kan sänka företagets finansiella kostnad.

Utlåning till allmänheten, 31 december 2021	mdkr	Andel av total utlåning, %
Privatpersoner	1 238	51,3
varav hypotekslån	*1 036*	*42,9*
Bostadsrättsföreningar	267	11,1
Fastighetsförvaltning	677	28,0
Tillverkningsindustri	23	0,9
Handel	31	1,3
Hotell- och resturangverksamhet	9	0,4
Sjötransport	4	0,2
Övrig transport och kommunikation	8	0,3
Byggnadsverksamhet	19	0,8
El, gas och vatten	13	0,5
Jordbruk, jakt och skogsbruk	23	1,0
Övrig serviceverksamhet	18	0,7
Holding, investmentbolag, försäkringsbolag	62	2,6
Övrig företagsutlåning	15	0,6
Stat och kommun	7	0,3
Summa utlåning till allmänheten	**2 414**	**100,0**

Utlåning till allmänheten 2021 – Geografisk fördelning

Totalt: 2 414 miljarder kronor

Utlåning till allmänheten 2021 – Sektor

Totalt: 2 414 miljarder kronor

[1] En process har inletts för avyttring av Handelsbankens verksamheter i Danmark och Finland. Andel gröna lån i Danmark uppgick under året till 1,9 mdkr och i Finland till 2,6 mdkr.

Produktutveckling och samarbeten
Ett omfattande arbete med produktutveckling har utförts under 2021 såväl i Sverige som på övriga marknader där vi har verksamhet. Den positiva utveckling vi sett under året, med en stor efterfrågan hos våra kunder, medför att vi kommer lansera ytterligare låneprodukter och tjänster med hållbara ändamål till både privat- och företagskunder de närmaste åren. Processer och produktuveckling anpassas till olika geografiska marknader efter behov. Under 2021 har vi

- bildat interna arbetsgrupper för produktutveckling i respektive land samt central samordning av dessa för bättre erfarenhetsutbyte
- utvecklat verktyg som stödjer diskussioner kring och bedömning av små och medelstora företags hållbarhetsarbete
- bjudit in kunder och intressenter för återkoppling och "benchmarking" för produkter och rådgivning
- initierat externa samarbeten där vi arbetat med att utforma rådgivningsverktyg främst för små och medelstora företag
- utbildat medarbetare inom produkter och rådgivning till exempel med filmer i hur man ska prata om hållbar finansiering i kundmötet
- ökat engagemanget i olika intressentgrupper, till exempel branschföreningar
- utvecklat samarbeten med exempelvis Kungliga Tekniska högskolan avseende påverkansanalys, teknisk data för produktutveckling och utbildning av personal
- bedrivit affärsutveckling internt och med externa partners för att underlätta inhämtande av hållbarhetsdata från kunder.

För att underlätta för våra kunder i klimatomställningen och få dem att förstå vikten av att se över sin energiförbrukning har vi skapat en ny webbsida med tips och råd kring energieffektivisering. I samband med detta lanserade Handelsbanken ett samarbete med Vattenfall för att erbjuda privatkunder rabatterade erbjudanden på solceller.

Under året har även ett stort fokus lagts på hur vi på bästa sätt kan bidra och påverka våra företagskunder i den hållbara omställningen. Som ett resultat av det pilotarbetet, som genomförts i Sverige, kommer Handelsbanken under 2022 att inleda ett samarbete med teknikkonsultbolaget Sweco som erbjuder våra fastighetskunder rådgivning och analys av klimatrisker, energiförbrukningsåtgärder och andra hållbarhetsaspekter på sina fastigheter. Handelsbanken i Storbritaninen har under året varit med och grundat Bankers för NetZero Initiative, ett samarbete mellan långivare, näringsliv och beslutsfattare. I Norge har Handelsbanken ett stort fokus på att förbereda sina företagskunder på kommande informations- och rapporteringskrav rörande ESG-risker och speciellt klimatrisker. Verktyg för detta har tagits fram i samarbete med exempelvis Revisorföreningen i landet.

VÅRA GRÖNA OBLIGATIONER

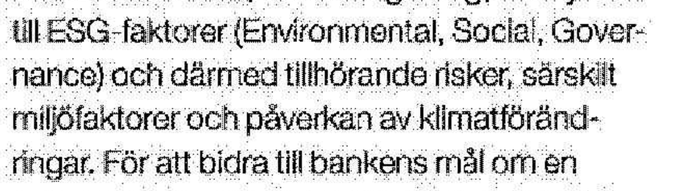
Genom att ge ut gröna obligationer har Handelsbanken ytterligare ett verktyg för att stödja den långsiktiga utvecklingen av hållbara lösningar genom att finansiera gröna projekt.

Handelsbanken har emitterat två gröna obligationer, 2018 och 2020. I juni 2018 emitterades den första – en femårig grön senior obligation på 500 miljoner euro. Den andra emitterades i november 2020 med en omfattning på 500 miljoner euro och en löptid på sju år. Båda emissionerna möjliggjordes genom det ramverk för gröna obligationer, Green Bond Framework, som banken tagit fram. Ramverket fick högsta betyg, Dark Green Shade, av det oberoende institutet Cicero, Centrum för internationell klimatforskning. Vid båda tillfällen fanns ett mycket stort intresse hos marknaden och båda emissionerna blev kraftigt övertecknade.

Kapitalet från Handelsbankens gröna obligation används för utlåning till tydligt definierbara investeringar som leder till låga koldioxidutsläpp och en klimatbeständig framtid. Det handlar till exempel om investeringar i rena transporter, hållbart skogsbruk, gröna byggnader, förnybar energi och hållbar vattenhantering. I maj 2021 rapporterade banken för tredje gången miljöpåverkan av den gröna obligationen genom att publicera en Green Bond Impact Report, som också innehåller exempel på hur de godkända gröna tillgångarna följer kriterierna i ramverket.

Grönt register
Handelsbanken har byggt upp ett grönt register, bestående av krediter som finansierar gröna projekt och som lever upp till de krav och kriterier som gäller i Handelsbankens ramverk för gröna obligationer. Vid emissionstillfället sommaren 2018 uppgick tillgångarna i det gröna registret till cirka 10 miljarder kronor. Vid utgången av 2021 hade volymen ökat till 17 miljarder kronor.

Total fördelning gröna registret

ANSVARSFULL KREDITGIVNING

Utlåning till hushåll och företag utgör en betydande del av Handelsbankens verksamhet. Banken lägger stor vikt vid att kreditgivning grundas på en bedömning av varje enskild kunds återbetalningsförmåga, vilket leder till att banken inte lämnar krediter till kunder som vi bedömer inte kan klara av sina lån. Svag återbetalningsförmåga får aldrig accepteras med argumentet att kunden är villig att betala en hög ränta eller kan erbjuda banken goda säkerheter. Bankens syn på kreditgivning skyddar den enskilde kunden från att hamna i ekonomiska svårigheter på grund av alltför hög skuldsättning. Det gynnar såväl banken som kunden och samhället i övrigt.

Affärsbedömningen är en väl fungerande process för kontoren när det gäller att identifiera och bedöma risker. Den är också ett bra underlag för andra instanser i banken när kreditrisken ska bedömas, och vid uppföljning av att kontoren tar hänsyn till hållbarhetskriterier när de bedömer kreditrisken.

För att få en uppfattning om hur hållbart företaget är och då också identifiera eventuella hållbarhetsrisker ska, vid kreditgivning, hänsyn tas till ESG-faktorer (Environmental, Social, Governance) och därmed tillhörande risker, särskilt miljöfaktorer och påverkan av klimatförändringar. För att bidra till bankens mål om en ansvarsfull finansiering samt säkerställa att vi följer gällande regelverk har under året förtydliganden gjorts kring klimatrisker, till exempel bröt vi ut klimatrisker ur miljöavsnittet i vår kreditbedömning och införde det som ett eget huvudområde under 2021. I samband med detta förtydligades även instruktioner gällande bedömning av klimatrisk samt utökade dokumentationskrav för större krediter.

Hållbarhet är en viktig del i bankens kreditpolicy. Där framgår bland annat att kreditgivningen ska vara ansvarsfull och motsvara högt ställda krav på god etik. Vi väljer exempelvis bort finansiering till kolbrytning eller kolkraft och har en restriktiv hållning kring utlåning till företag som utvinner fossila bränslen.

Handelsbanken respekterar mänskliga rättigheter och grundläggande principer om arbetsvillkor, miljö- och klimathänsyn och stödjer bekämpande av korruption, oavsett var i världen verksamheten bedrivs.

Banken stödjer internationella initiativ och riktlinjer vars gemensamma syfte är att uppmuntra och underlätta hållbart företagande. Det betyder att vi i vår kreditgivning ska bedöma och utvärdera kundens förhållningssätt till dessa principer och riktlinjer. Banken kan avstå från att lämna krediter om hållbarhetsriskerna bedöms vara för höga och företaget till exempel inte tillämpar sådana riktlinjer.

20221007066O2

Ansvarsfulla investeringar

Vi är övertygade om att investeringar i hållbara affärsmodeller som verkar inom planetens gränser är en förutsättning för att generera finansiellt värde till våra kunder.

2040
nettonoll växthusgas-utsläpp från alla investerings-portföljer.

Öka fondernas bidrag till Agenda 2030.

Som en del av det finansiella systemet och förvaltare av våra kunders besparingar har Handelsbanken en viktig roll att spela för möjliggörandet av samhällets omställning till en hållbar utveckling. För att tydliggöra vägen dit har vi satt utmanande hållbarhetsmål. Här beskriver vi hur de olika dotterbolagen inom affärsområdet Sparande & Pension arbetar med ansvarsfulla investeringar. Fokus ligger på det dotterbolag som har störst påverkan, Handelsbanken Fonder, som förvaltar drygt 84 procent av det totala förvaltade kapitalet i Handelsbanken.

HANDELSBANKEN FONDER

Handelsbanken Fonder AB är ett fondbolag som förvaltar cirka 100 fonder. Inom bolaget bedrivs aktiv, passiv och allokeringsförvaltning. Fondbolaget har haft tillstånd att bedriva fondverksamhet sedan 1991.

ORGANISATION OCH STYRNING

Vd:n för Handelsbanken Fonder är ansvarig för hållbarhetsrelaterade policyer och strategier. Hållbarhetsarbetet drivs av hållbarhetschefen som ansvarar för utveckling av policyer, strategier samt metoder och verktyg relaterat till hållbarhet. Affärsområdescheferna för aktiv, passiv samt allokeringsförvaltningen är ansvariga för integrering av hållbarhet i linje med policyer och strategier för respektive affärsområde samt att hållbarhetsanalysen utgör en del av förvaltningsarbetet.

Inom fondbolaget finns följande kommittéer som bereder olika frågor inför beslut av vd

- kreditkommitté
- ägarstyrningskommitté
- hållbarhetskommitté som
  - tar beslut gällande bedömning av bolag i förhållande till exkluderingskrav
  - tar beslut om bolag som uppfyller våra kriterier för att definieras som ett omställningsbolag
  - tar ställning till metodutveckling vad gäller analys och bedömning av dessa kriterier
  - beslutar om den exkluderingslista som gäller för fondbolagets investeringar.

Riskforum

Riskforum och Riskforum Hållbarhet sammankallas av Handelsbanken Fonders riskkontrollfunktion och syftar till att analysera och utvärdera fondernas risker och prestanda. Alla affärsområden omfattas av båda forumen.

Policy

Vägledande för Handelsbanken Fonders arbete inom hållbarhet är vår Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar. Policyn beskriver utgångspunkten för integreringen av hållbarhet, våra åtaganden avseende Global Compact, Principles for Responsible Investment (PRI) samt internationella normer och konventioner. Vidare beskriver den de metoder för hållbarhet som tillämpas i förvaltningen samt principer för vårt ägarstyrningsarbete.

Kompetensutveckling

Det är viktigt för Handelsbanken Fonder att alla medarbetare, särskilt de som arbetar med förvaltningen av våra fonder, upprätthåller en god och relevant kompetens inom hållbarhet. Under året har alla medarbetare i både Handelsbanken Fonder samt merparten av fondbolagets externa valberedare genomfört en branschgemensam hållbarhetsutbildning och certifiering. Inom affärsområdet aktiv förvaltning har förvaltarna deltagit i en workshop om Human Rights Due Diligence och på de kvartalsvisa strategimötena har följande ämnen behandlats: EU-taxonomin, nya och kommande regelverk, hållbara banker, hållbarhet i elektrifieringen av bilar, biologisk mångfald och datasäkerhet. Vi deltar även aktivt i investerarnätverk för att bidra till, och verka för, att vår bransch utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Att delta i nätverk är också viktigt för vårt eget lärande och utveckling. Läs mer om dessa nätverk i Sustainability Factbook, på handelsbankenfonder.se.

VISION OCH HÅLLBARHETSMÅL

Handelsbanken Fonders vision är att skapa finansiell avkastning och planetär avlastning genom hållbara investeringar. För att tydliggöra vägen dit har vi satt hållbarhetsmål som utgör den del av Handelsbankens utfästelser till FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet, PRB, som banken undertecknade 2019 samt fondbolagets åtagande enligt Net Zero Asset Managers initiative (NZAM-initiativet).

Syftet med att sätta kvantitativa mål är att mäta våra resultat och ge våra intressenter möjlighet att följa vår utveckling. För att nå målen behöver vi bland annat stärka vårt påverkansarbete, våra analysmetoder och vår rapportering. Vi kommer minst årligen att rapportera våra resultat i förhållande till målen i enlighet med de krav som ställs på målsättningar inom ramen för PRB:s och NZAM:s regelverk. I våra beräkningar utgår vi från år 2019 som startvärde. Löpande uppföljning sker i fondbolagets Riskforum Hållbarhet, där vi redan i dag följer upp fondernas hållbarhetsprestanda.

Målen omfattar alla våra fonder, och är satta inom två huvudområden. Under 2022 inleds en analys av implementering av målen i de två andra förvaltande enheterna i Nederländerna och Storbritannien, Optimix och Handelsbanken Wealth & Asset Management.

Investeringsportföljer i linje med Parisavtalets klimatmål

Klimatomställningen kräver att vi växlar bort från koldioxidintensiva tekniker men kräver även stora investeringar i lösningar inom exempelvis förnybar energi och energieffektiviseringar. Därför har vi satt ett mål om nettonollutsläpp[1] från alla investeringsportföljer senast 2040. Vi arbetar med två huvudsakliga delmål:

- minska koldioxidintensiteten i våra fonder med 50 procent till 2030
- dubblera investeringar i klimatlösningar till 2030.

IPCC:s specialrapport[2] anger att 50 procents minskning av koldioxidutsläpp är en förutsättning för en global uppvärmning på 1,5 grader. Mot bakgrund av Handelsbanken Fonders högre exponering mot Norden, en av världens rikaste och tekniskt mest avancerade regioner, har vi valt

[1] Begreppet innebär att växthusgasutsläppen från oss människor ska vara lika stora som de växthusgaser som tas upp från atmosfären i en process som kallas kolupptagning (carbon removal). För att nå dit bör först och främst utsläppen minskas till så nära noll som möjligt. Eventuella kvarvarande växthusgaser balanseras med en motsvarande mängd kolupptagning, till exempel genom att återställa skogar eller genom direkt luftfångst och lagringsteknik.
[2] Global Warming of 1.5°C. Se fullständig rapport här: ipcc.ch/sr15/.

att linjera vårt mål med IPCC:s mål och minska innehavens utsläpp med 50 procent.

Öka vårt bidrag till Agenda 2030
Genom vårt andra mål vill vi fokusera på övriga utmaningar som världen står inför, till exempel att tillgodose grundläggande mänskliga rättigheter och behov – som rätten till utbildning och hälsovård, tillgången till vatten, finansiell inkludering, jämställdhet och inkludering. Utgångspunkten är Agenda 2030 och vår målsättning är att från och med 2019

- öka andelen hållbara investeringar med 30 procent till 2025
- öka påverkansaktiviteter med positivt resultat årligen fram till 2025.

Utfall 2021
Koldioxidintensiteten har gått från 50 tCO_2e/mSEK 2020 till 55 tCO_2e/mSEK 2021. Det finns flera orsaker till varför utsläppen har gått i fel riktning. En av de viktigaste orsakerna är att fondbolaget har ökat sitt fokus på investeringar i omställningsbolag, bolag som bedöms vara centrala för den energiomställning som behöver ske men som i dag har betydande utsläpp. Fondbolaget är fortfarande trygga i målet om att halvera utsläppen till 2030. Målet ska i huvudsak uppnås via påverkansarbete och det arbetet kommer inte innebära en linjär reduktionstakt.

Både andelen klimatlösningar och andelen hållbara investeringar har minskat från år 2020 till 2021. Klimatlösningar har minskat från 9 procent till 5 procent och hållbara investeringar från 32 procent till 26 procent. Utfallet understryker den utmaning fondbolaget står inför. Två viktiga bidragsgivare till förändringen återfinns nämligen i marknadsutvecklingen och flöden under 2021. 2020 var ett mycket positivt år för många bolag som fondbolaget klassar som hållbara investeringar och dessutom för flera av de fonder som har allra högst exponering mot dessa bolag. När den trenden inte var lika stark under 2021 syns det också i fondbolagets totalsiffror.

Uppgifterna om koldioxidintensitet bygger på information från ISS ESG. Uppgifterna visar en ögonblicksbild av hur portföljens koldioxidavtryck ser ut och beräkningarna är inte heltäckande. För mer information om nyckeltal och beräkningsmetoder se Sustainability Factbook, sidan 5.

HÅLLBARHET I VÅR FÖRVALTNING

Tillsammans med finansiella kriterier integreras miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor (ESG) i vår analys och i våra investeringsbeslut. Tillvägagångssättet skiljer sig åt beroende på tillgångsslag och förvaltningsinriktning. Syftet med hållbarhetsanalysen är att identifiera risker i bolagens affärsmodeller och att hitta de bolag som ligger i framkant vad gäller omställning till en hållbar utveckling. I vår aktiva aktie- och ränteförvaltning är hållbarhetsanalysen en del av bolagsanalysen och investeringsprocessen. På motsvarande sätt är den en del av fondanalysen och investeringsprocessen i aktiv allokeringsförvaltning när fonder väljs in till fondportföljer. Inom passiv förvaltning är fonderna regelbaserade vilket innebär att den hållbarhetshänsyn som respektive fond tar är inbyggd i fondernas indexmetodik och strategi.

Följande tre metoder är gemensamma oavsett förvaltningsform.

Vi *väljer bort* investeringar i bolag med affärsmodeller som inte är hållbara på sikt och som riskerar att motverka målsättningarna i Agenda 2030 och Globala målen.

Vi *väljer in* bolag som bedriver sin verksamhet i linje med – eller bidrar positivt till – en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och Parisavtalets mål.

Vi *påverkar* bolag att agera ansvarsfullt och bedriva verksamheten på ett hållbart sätt. Vi verkar även för att branschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete genom dialoger, investerarnätverk och ägarstyrningsarbete.

Välja bort[1]
Generellt väljer vi bort investeringar som är oförenliga med vår roll som ansvarsfull investerare och bolag där vi bedömer att hållbarhetsriskerna inte är hanterbara genom påverkansdialog. Vi väljer också bort bolag med produkter och tjänster som löper stor risk att ha negativ inverkan på omvärlden, samhället och olika intressenter eller som innebär förhöjda hållbarhetsrisker i bolagens värdekedjor.

Handelsbanken Fonder har haft en restriktiv hållning till fossilindustrin under flera år. Sedan 2015 har vi uteslutit investeringar i kolbaserade företag. Under 2018 tog vi ett strategiskt beslut att utvidga exkluderingsstrategin till att omfatta majoriteten av våra fonder. Under 2021 fortsatte detta arbete och vid årsskiftet fanns inga investeringar i bolag med produktion eller distribution inom utvinning eller kraftgenerering från fossila bränslen, med undantag för investeringar i omställningsbolag som kan ha begränsad exponering mot fossila bränslen. I dessa investeringar kan principen att välja bort fossila bränslen undantas om bolaget uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag. Genom att investera i bolag inom energisektorn (produktion, distribution och transmission) som ställer om sin verksamhet kan vi flytta kapital från fossilt till förnybart och på så sätt bidra till att skynda på omställningen. Läs mer om omställningsbolag på sidan 52.

Vi väljer bort bolag vars omsättning till mer än fem procent härrör från kontroversiella branscher som alkohol, tobak, cannabis, kommersiell spelverksamhet, vapen och krigsmateriel, pornografi samt fossila bränslen. Vi väljer även bort förbjudna vapen, kärnvapen samt bolag som bryter mot internationella normer och konventioner relaterade till mänskliga rättigheter, miljö, arbetsrätt eller bekämpning av korruption och mutor. Se tabell "Gränser exkludering" nedan.

Av Handelsbanken Fonders totala utbud om 101 (104) fonder erbjuder vi 96 (84) som aktivt

[1] Enligt Fondbolagens förenings definition av välja bort får högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker avse verksamhet som gäller den angivna produkten eller tjänsten.

Gränser exkludering

Branscher	Max omsättning produktion	Max omsättning distribution
Förbjudna vapen[1]	0%	0%
Kärnvapen	0%	0%
Vapen och krigsmateriel	5%	5%
Alkohol	5%	5%
Tobak	0%	5%
Cannabis	5%	5%
Pornografi	0%	5%
Kommersiell spelverksamhet	5%	5%
Fossila bränslen – utvinning	5%	5%
Fossila bränslen – kraftgenerering	5%[2]	5%[2]
Oljesand	0%	-

[1] Klusterbomber, personminor, kemiska och biologiska vapen.
[2] För flertalet av våra fonder kan principen att välja bort fossila bränslen undantas om bolaget uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag. För mer information se respektive fonds informationsbroschyr.

Avseende tjänster relaterade till dessa branscher är maxgränsen 50 procent. Med tjänster avses exempelvis marknadsföring, nyckelkomponenter, råmaterial, maskinell och teknisk utrustning, teknik, IT och supporttjänster.

Undantag för gränserna i tabellen gäller för ett fåtal börshandlade fonder (ETF:er). Arbete pågår för att se hur även de kan anpassas för att uppfylla samma krav som våra övriga fonder. För mer information, se respektive fonds informationsbroschyr.

20221007066O3

väljer bort kontroversiella verksamheter inklusive fossila bränslen.[1] Vid slutet av året var det samlade förvaltade kapitalet i dessa fonder 904 (678) miljarder kronor, vilket motsvarar 99,6 (95,6) procent av fondvolymen.

För våra aktivt förvaltade aktie- och räntefonder gäller kraven i tabellen på sidan 48 när vi väljer bort bolag och branscher. Våra aktivt förvaltade allokeringsfonder ställer motsvarande krav på de fonder som vi investerar i, oavsett om det är Handelsbanken Fonders egna eller från en annan fondleverantör. För våra passivt förvaltade fonder är exkluderingskraven inarbetade i fondernas index eller strategier.

Motivering till exkluderingskraven

I många branscher är det svårt att säkerställa nolltolerans i alla led och därför gäller en gräns på fem procent, det vill säga, välja bort innebär att högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse den aktuella verksamheten. Gränsen på fem procent överensstämmer även med den gräns som Fondbolagens förening har satt för "välja bort". Vidare kan det vara svårt att fastställa exakt omsättning relaterat till en specifik sektor vilket gör att den externa ESG-analys vi förlitar oss på får uppskatta omsättningsnivån. Detta kan leda till att nivån både under- och överskattas jämfört med verkligheten. Metoden att använda exkluderingskriterier betyder att de procentuella gränserna för omsättningsnivå gäller strikt och hänsyn kan inte tas till ett positivt hållbarhetsarbete eller faktiska risker i bolaget.

[1] Följande fonder tillämpar i dagsläget inte aktivt våra hållbarhetskrav fullt ut. Utifrån dess investeringsunivers finns direktinvesteringar i alkohol i XACT OMXC25 (UCITS ETF) och indirekta genom OMXS30 derivatexponering mot tobak och kommersiell spelverksamhet i XACT Bull (ETF), XACT Bull 2 (ETF), XACT Bear (ETF), XACT Bear 2 (ETF).

Uppföljning och kontroll

Fondbolagets funktion för riskkontroll kontrollerar dagligen att fonderna följer sina bestämmelser om exkludering av bolag. Det innefattar även att vi inte investerar i bolag som bryter mot internationella normer och konventioner.

Välja in

Vi är långsiktiga i vår investeringshorisont och söker aktivt efter bolag att investera i som bedriver sin verksamhet på ett hållbart sätt eller vars produkter och tjänster bidrar till en hållbar utveckling. Vi väljer också in bolag som bidrar i omställningen till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp i linje med Parisavtalets mål.

För aktiv aktie- och ränteförvaltning är bolagsanalysen avgörande. Varje bolag analyseras utifrån relevanta frågor gällande strategi, finansiella och icke-finansiella resultat och risker, kapitalstruktur, social och miljömässig påverkan samt bolagsstyrning. Analysen baseras på information från bolagen, externa källor samt vår egen analys.

Allokeringsförvaltningen erbjuder aktivt förvaltade fond-i-fonder. Det innebär att investeringar inte sker direkt i enskilda bolag utan istället i andra fonder. Fondinvesteringar väljs ut och följs upp i en urvalsprocess som inkluderar hållbarhetskriterier på såväl fond- som fondbolagsnivå och omfattar bland annat organisation, hållbarhet, förvaltningsteam och investeringsprocess.

EXEMPEL PÅ INVESTERARUPPROP

Höjda klimatambitioner

Handelsbanken Fonder har skrivit under "2021 Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis", där uppmanar vi världens regeringar att införa långsiktiga nationella mål för att minska utsläppen till 2030, fasa ut subventioner för fossil energi, avveckla kolbaserad elproduktion innan 2030 och anta planer för återhämtningsåtgärder covid-19.

Handelsbanken Fonder har även skrivit under "Investor Expectations for the Banking Sector", som CDC har utvecklat i samarbete med sina medlemmar. Syftet är att komma upp med en gemensam investerarsyn på hur banksektorn ska minska finansieringen av fossila bränslen och andra aktiviteter som genererar stora utsläpp av växthusgaser.

Biologisk mångfald

Inför FN:s möte om biologisk mångfald, COP15, har fondbolagen skrivit under "Financial Institution Statement in advance of the Convention on Biological Diversity COP15". Där uppmanas stater att skapa en nytt global ramverk för biologisk mångfald som innehåller åtgärdsmål för att stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald.

Mänskliga rättigheter

Handelsbanken Fonder har via Investor Alliance for Human Rights signerat "Investor Statement on Corporate Accountability for Digital Rights" ett initiativ som förväntar företagens ansvarsskyldighet för att skydda rättigheter till yttrande för företagsinternt information och kommunikationsteknik med förväntningen att de ska hantera mänskliga rättigheter. Vi har även skrivit under "Investor Statement on Human Rights and Business Activities in Myanmar", där företag uppmanas att upprätthålla sitt företagsansvar att respektera de mänskliga rättigheterna.

Parislinjerade index – urvalsprocess

Läs mer om Handelsbankens Parislinjerade indexfonder på sidan 52.

Oavsett fondleverantör ställs krav på ett systematiskt hållbarhetsarbete.

Indexförvaltning och övrig passiv förvaltning är en regelbaserad förvaltningsform där hållbarhet är inbyggd i respektive indexmetodik eller strategi. Därför lägger vi stor vikt vid att aktivt välja index och strategier som speglar våra krav på hållbarhet. Index tas fram i samarbete med en indexleverantör och en leverantör av hållbarhetsanalys.

Vissa av de index som våra passivt förvaltade fonder följer väljer in bolag baserat på bolagens hållbarhetsarbete. Det sker utifrån en utvärdering av bolagens hållbarhetsprestanda (ESG-betyg) och bolag som framgångsrikt hanterar hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter premieras. Vi erbjuder även fonder vars index väljer och viktar bolag så att portföljens utsläpp av växthusgaser anpassas till Parisavtalets klimatmål.

Påverka

Vi ser det som avgörande för bolags långsiktiga framgång att hållbarhet integreras väl i affärsmodeller. Syftet med vårt påverkansarbete är därför att genom dialog och ägarstyrning utöva inflytande på de bolag vi investerar i för att de ska röra sig i en mer hållbar riktning.

Vi bedriver påverkan på olika sätt; via olika typer av dialoger, genom deltagande i investerarnätverk och upprop samt genom ett aktivt ägarstyrningsarbete.

Dialog

Dialoger kan ske antingen direkt mellan en förvaltare och ett bolag eller tillsammans med andra investerare. Dialogerna omfattar olika hållbarhetsfrågor som till exempel krav på ökad transparens och rapportering av hållbarhetsarbete. Det kan även röra specifika frågor kring miljöpåverkan, mänskliga rättigheter samt arbetsrättsliga frågor. Som aktiva förvaltare har vi löpande kontakt med bolagen vi är investerade i och träffar bolagsledningar samt besöker verksamheten. Under 2021 har vi fört egna direkta dialoger med 23 bolag. Vår allokeringsförvaltning för också löpande dialoger med fondbolag och fondförvaltare i syfte att påverka dem att bedriva deras investeringsverksamhet i en mer hållbar riktning.

Det finns en styrka i gemensamma dialoger eftersom flera investerare tillsammans företräder en större ägarandel. Det skickar tydliga signaler till bolagen om att frågan ska tas på allvar. Utgångspunkten för gemensamma dialoger är ofta misstänkta eller bekräftade fall av kränkningar av internationella normer och konventioner och fokuserar främst på FN-initiativet Global Compacts principiella områden: mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorruption. Gemensamma dialoger sker också inom ramen för internationella samarbeten och branschinitiativ med inriktning på ett specifikt tema, till exempel palmolja eller klimat. Under 2021 deltog vi i 308 gemensamma dialoger.

Investerarnätverk och upprop

Vi deltar aktivt i investerarnätverk för att bidra till, och verka för, att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Att delta i nätverk är också viktigt för vårt lärande och vår utveckling.

Vi står även löpande bakom investerarupprop som kan rikta sig till bolag eller andra beslutsfattare där vi uppmanar dessa att höja ambitionerna inom hållbarhet på olika sätt. Under 2021 har vi ställt oss bakom och signerat åtta upprop inom till exempel områden som klimat, mänskliga rättigheter, digitala rättigheter och flygindustrins hantering av klimatrisker.

Ägarstyrning

En viktig del i vårt uppdrag som kapitalförvaltare är aktiv och ansvarsfull ägarstyrning i de bolag som vi äger i våra fonder. Som aktieägare kan vi påverka bolag och vi utövar en aktiv ägarstyrning för både våra aktivt och passivt förvaltade fonder. Ett av de mest direkta sätten att påverka är genom representation i valberedningar och röstning på bolagsstämmor. Utgångspunkten är vår Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar samt våra riktlinjer kring valberedningsarbete. Vi utgår också från relevanta branschregler från Fondbolagens förening, Svensk kod för fondbolag och Riktlinjer för fondbolagens ägarutövande.

Exempel på viktiga frågor i vårt ägarstyrningsarbete är transparens och god informationsgivning, styrelsens kompetens och sammansättning, arvoden och ersättningar till styrelseledamöter, ersättningssystem och incitamentsprogram i bolagen samt hållbarhetsarbete och vision.

I vårt ägarstyrningsarbete prioriterar vi bolag där vi är stora ägare eller som har brister i sin styrning eller i sitt hållbarhetsarbete. Till exempel blir vi genom våra småbolagsfonder ofta stora ägare i relativt små bolag, framför allt i Sverige när vi deltar i nyintroduktioner och investerar i nyligen börsintroducerade bolag. Dessa bolag har ofta en lägre grad av bolagsstyrningskompetens och här kan vi göra skillnad.

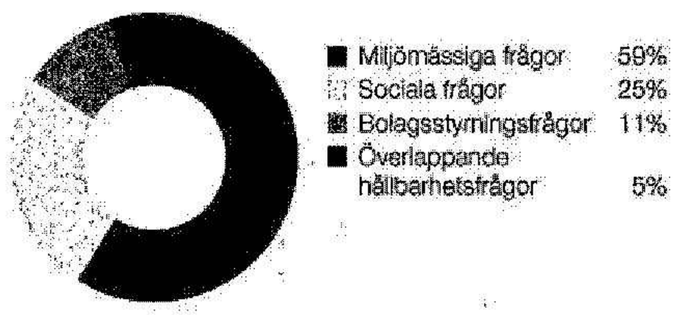
Valberedningsarbete

Den mest direkta påverkan vi kan ha i vår ägarroll är att delta i valberedningar. Vi tackar därför regelmässigt ja när vi får frågan att delta i en valberedning eftersom vi ser att valberedningen har en nyckelroll i bolagsstyrningen och ger oss en möjlighet att påverka styrelsernas samman-

Aktiv påverkan

Fördelning dialoger

20221007060404

sättning. Våra riktlinjer för valberedningsarbete skickas till alla bolag där vi erbjuds plats i valberedningen. I riktlinjerna beskrivs vad som är vårt fokus, nämligen

- styrelsens kompetens och behovsanalys
- vikten av hållbarhetskompetens
- mångfald och jämställdhet i styrelserna.

En bred kompetens och mångfald har till syfte att säkra att styrelsen arbetar med olika perspektiv i väsentliga frågor. Det är fondbolagets mening att det både ökar värdeskapandet och minskar riskerna.

Handelsbanken Fonder har sedan flera år tillbaka arbetat målinriktat för en god könsfördelning i valberedningsgruppen vilket har givit resultat. Handelsbanken Fonder tillsatte kvinnor i 79 procent av de valberedningar vi deltog i under 2021. Vi tror att detta skapar goda förutsättningar för att få större tryck inom bolagen gällande frågan om jämställda styrelser.

Inför årsstämmorna 2021 deltog Handelsbanken Fonder i 47 valberedningar. I de styrelser som dessa valberedningar föreslog förblev andelen kvinnor relativt oförändrad, från i genomsnitt 36,6 procent 2020 till 36,5 procent 2021. Handelsbanken Fonder kvalificerar till närmare 70 valberedningar inför 2022. Vi kommer att fortsätta fokusera på mer jämställda styrelser i valberedningsarbetet inför 2022, men är samtidigt ödmjuka inför uppgiften.

Bolagstämmor

Våra fonder placerar i ett mycket stort antal bolag spridda över flera geografiska marknader. Genom att rösta på bolagsstämmor kan vi påverka många av de bolag som våra fonder äger. Vi röstar generellt på bolagsstämmor i de bolag där vårt ägande överskrider 0,5 procent eller om särskilt angelägna frågor tas upp.

Under 2021 röstade vi på 1 019 ordinarie och extra stämmor i 46 länder. Röstning har skett både genom deltagande på bolagsstämmor och genom elektronisk röstning via ombud. Genom att rösta via ombud kan vi nå fler bolag och geografiska marknader.

Röstning i hållbarhetsfrågor

Principiellt stödjer vi aktieägarmotioner som främjar hållbart företagande samt större öppenhet i redovisning och rapportering av bolagets klimatpåverkan, arbete med mänskliga rättigheter och arbetsrätt. Under 2021 har vi röstat på 230 bolagsstämmor där hållbarhet har funnits med på agendan. Sammanlagt har vi röstat på 161 aktieägarmotioner. I 84 av dessa har vi röstat för och i 77 av fallen har vi röstat emot bolagsledningens förslag.

Klimatmotioner har varit i fokus även 2021. Oftast har det handlat om förbättrad rapportering framförallt avseende klimatrisker samt hur bolag ska bidra till att uppfylla Parisavtalet. Vi ser även att pandemin och frågor kring social rättvisa har ökat efterfrågan på mer data avseende hur personalfrågor hanteras, till exempel löneskillnader, karriärmöjligheter och säkerhetsincidenter. För amerikanska bolag har frågor inom mänskliga rättigheter och framförallt mångfaldsfrågan varit i stort fokus.

Incitamentsprogram

Det blir allt vanligare att bolag vill inrätta aktierelaterade incitamentsprogram till ledande befattningshavare. Generellt sett är vi positiva till att ledningen har samma incitament som övriga aktieägare men ser det som viktigt att programmen är transparenta både avseende måluppfyllnad och ersättningsnivåer. Tillsammans med andra institutionella ägare ställer vi krav på transparens kring utformningen av dessa program och har inom ramen för Institutionella Ägares Förening (IÄF) utarbetat ett dokument med riktlinjer för hur dessa program ska presenteras. Vi får många förfrågningar från bolagen om dessa program innan de ska presenteras på bolagsstämman och för då ingående dialoger. Inför 2021 års bolagsstämmor hade vi 15 dialoger i ämnet. Vi analyserade utöver detta ett antal andra incitamentsprogram inför röstning.

EXEMPEL PÅ EN GRUPPTALAN

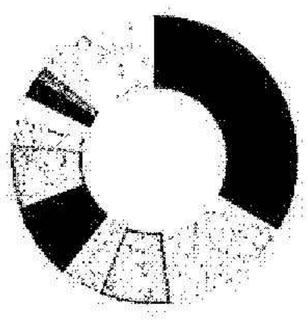
Under 2020 utsåg Handelsbanken Fonder tillsammans med flera amerikanska pensionsstiftelser till ledare, så kallad lead plaintiff, för en class action mot den amerikanska banken Wells Fargo. Det gällde att Wells Fargo under en längre period medvetet manipulerat information om försäljning och kontroll som amerikanska tillsynsmyndigheter särskilt reglerat bankens verksamhet. Senare misstänkte man att detta blev publikt att Wells Fargo lanserat nya produkter. Åtgärderna som tillsynsmyndigheterna krävt blev den enskilt största värdeminskningen på aktiekursen vilket påverkade delar av våra index negativt. I september 2021 nekade en domstol i New York Wells Fargos begäran att Handelsbanken Fonders talan skulle avvisas. Domstolens avgörande innebär att processen fortsätter och innebär att Wells Fargo måste förhålla sig till ytterligare ökat ersättningsanspråk. Avgörande väntas under 2022 eller 2023.

Valberedningar och bolagsstämmor

Ägarstyrning	2021	2020	2019	2018	2017
Valberedningar	47	41	34	36	33
Andel valberedningsplatser vi tillsatt med kvinnor	79%	71%	65%	63%	50%
Bolagsstämmor[1]	1 019	647	813	382	130
Varav svenska bolag	338	238	224	158	60
Varav utländska bolag	681	409	589	224	50

[1] Den 1 april 2020 överfördes fonderna som tidigare förvaltades av Xact Kapitalförvaltning till Handelsbanken Fonder AB. I totalen för 2017 och 2018 ingår Handelsbanken Luxemburg. Fondverksamheten i Luxemburg stängdes ned i december 2018.

Röstning vid bolagsstämmor

Sverige	338
USA	153
Storbritannien	83
Norge	48
Finland	47
Kina	41
Brasilien	37
Saudiarabien	35
Danmark	29
Spanien	28
Japan	24
Mexiko	17
Övriga	139

Redovisning av grupptalan

År	Total ersättning i USD	Antal förlikningar
2021	379 507	25
2020	879 456	13
2019	3 760 000	8
2018	18 717	4
2017	48 559	2

Omställningsbolag – beslutsprocess

Tvister och förlikningar
Det inträffar att bolag som vi investerat i begår regelbrott, till exempel brott mot marknadsplatsregler och korruption. Det kan leda till processer, ofta i form av grupptalan, så kallad class action. Oftast leder det till förlikning och att bolaget tvingas ersätta aktieägarna för uppkomna förluster. Förlikningar kan även innehålla krav i form av till exempel styrelseförändringar, nya och ändrade interna regler eller kontroller. För att Handelsbanken Fonder ska kunna tillvarata fondandelsägarnas rättigheter i dessa processer anlitar vi två advokatbyråer som övervakar bolagens beteenden och uppkommande processer. Under 2021 erhöll våra fonder 379 507 amerikanska dollar i förlikningar till följd av class actions i USA. Beloppet kom från 25 olika förlikningar och tillföll 27 av våra fonder.

Indexfonder anpassade till Parisavtalet
Under 2021 bytte sju av våra indexfonder till Parislinjerade index (Paris Aligned Benchmarks, PAB). Vid årsskiftet var det samlade förvaltade kapitalet i dessa fonder 99,5 miljarder kronor, det vill säga 10,9 procent av vårt förvaltade kapital. Genom bytet kan våra fonder vara ett verktyg för investerare och sparare som vill reducera koldioxidavtrycket i sina fonder och linjera sitt sparande med Parisavtalet. Att byta index är ett led i vårt arbete för att nå målet att minska portföljernas utsläppsintensitet med 50 procent till 2030 och ett viktigt steg mot nettonollutsläpp.

Investera i omställningsbolag
Vi ser flera investeringsmöjligheter i bolag som ställer om verksamheten från fossil energiproduktion till förnybar. Genom att investera i bolag som ställer om sin energiproduktion kan vi flytta kapital från fossila bränslen till förnybara, där vi är övertygade om att framtidens vinnarbolag finns. Därför accepterar vi viss exponering mot fossila bränslen om ett bolag uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag. Detta är applicerbart för de flesta av våra fonder och gäller för bolag inom kraftgenerering, transmission och distribution av elektricitet.

Det är Handelsbanken Fonders Hållbarhetskommitté som tar beslut om ett bolag uppfyller de krav som satts upp för att klassificeras som ett omställningsbolag. Hittills har 18 bolag godkänts vilket innebär att våra aktivt förvaltade aktie- och räntefonder, aktivt förvaltade allokeringsfonder samt vissa av våra passivt förvaltade fonder kan investera i dessa bolag. Även de indexfonder som följer Paris Aligned Benchmarks har möjlighet att investera i omställningsbolag. Det är dock inte fondbolagets Hållbarhetskommitté som fattar beslut utan istället finns tydliga kvantitativa regler inom ramen för indexmetodiken. I dagsläget är tre bolag godkända för dessa fonder att investera i.

Läs mer om våra krav för omställningsbolag på handelsbankenfonder.se.

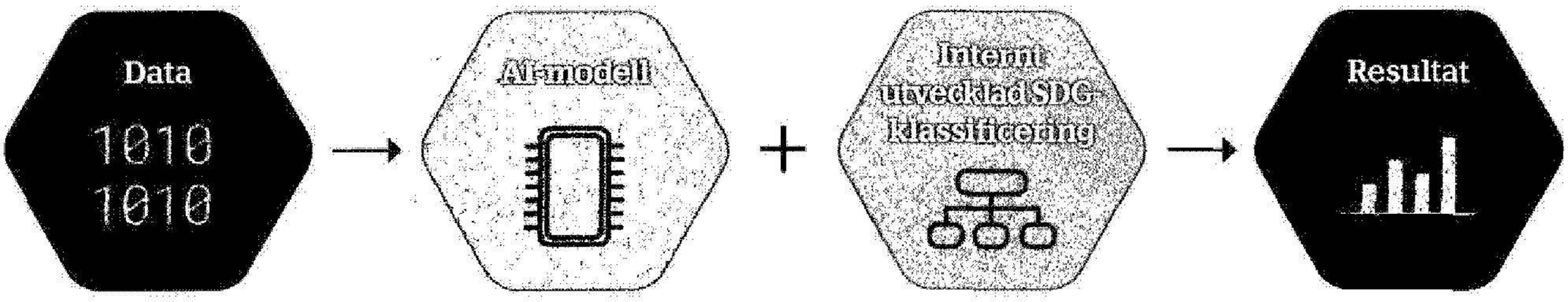
Hållbara obligationer
På obligationsmarknaden växer utbudet av olika typer av hållbara obligationer. Vår aktiva ränteförvaltning följer noga utvecklingen och är en stor investerare i gröna, hållbara och sociala obligationer. Vi har även investerat i hållbarhetslänkade obligationer. Dessa obligationer gör det möjligt att, på ett ansvarsfullt sätt, finansiera ett företags hela omställning med hjälp av förbestämda hållbarhetsmål som bolaget måste nå samt kontinuerligt rapportera framsteg gentemot. Vid utgången av 2021 uppgick innehaven i gröna, hållbara och sociala obligationer till 48 miljarder kronor.

Svanenmärkta fonder
I maj Svanenmärktes ytterligare två av våra fonder, Handelsbanken Global Tema och Handelsbanken Tillväxtmarknad Tema. Vår ambition kring hållbarhet och vårt hållbarhetsarbete genomsyrar all vår förvaltning och Svanenmärkningen är en extern bekräftelse på det för dessa fonder. Svanenmärkningen är den officiella miljömärkningen i Norden, med syfte att vägleda konsumenter till bra miljöval.

Svanenmärket på en fond innebär att 25 obligatoriska krav gällande välja in, välja bort, påverka och transparens ska vara uppfyllda. Fonderna ska välja bort branscher som löper stor risk att ha negativ effekt på vår omvärld, till exempel fossila bränslen, uran, tobak och kontroversiella vapen. Förvaltaren använder kapitalet och ägandet för att påverka de företag som fonden investerar i att utvecklas i en mer hållbar inriktning. Vi erbjuder i dagsläget tio Svanenmärkta fonder som tillsammans utgör 137 miljarder kronor, vilket motsvarar 15,1 procent av totalt förvaltat kapital. Läs mer på svanen.se/spararen.

20221007060605

Handelsbanken SDG Solutions Model

Handelsbanken SDG Solutions Model
Modellen analyserar företagens produkter och tjänster samt vilka marknader som bolagen verkar på utifrån de 169 delmålen i Globala målen. Analysen visar hur stor del av intäkterna i företagen som kommer från lösningar för respektive delmål. När dessa summeras visas ett sammanlagt resultat för hur stor del av omsättningen i fondernas innehav som kommer från produkter och tjänster som bidrar till Agenda 2030. Modellen är framtagen av Handelsbanken Fonder i samarbete med forskare vid Handelshögskolan i Stockholm och bygger på maskininlärning kopplad till AI.

En första kundanpassad version av Handelsbanken SDG Solutions Model lanserades i slutet av 2020 och finns tillgänglig på handelsbanken.se/sdg-modellen.

Under 2021 har vi arbetat med att harmonisera modellen med det regelverk som kommer från EU:s arbete med att främja hållbarhet inom kapitalförvaltning. Vi kommer att vidareutveckla modellen löpande dels för användning i vår egna förvaltning och för att förenkla för våra kunder att utvärdera fonder ur ett hållbarhetsperspektiv.

Klimatrapportering
Inom Handelsbanken Fonder pågår en kontinuerlig utveckling gällande analys och integrering av klimataspekter i våra investeringsprocesser. I juni 2021 publicerade vi för tredje gången en klimatrapport i linje med rekommendationerna från Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Rapporten avser år 2020. Genom TCFD:s rekommendationer får vi riktlinjer hur utvärdering och prissättning av klimatrelaterade risker och möjligheter kan rapporteras.

I klimatrapporten presenterade vi för första gången kvantitativa delmål för vad vi ska uppnå till 2030 – minska koldioxidintensiteten med 50 procent och fördubbla vår andel investeringar i klimatlösningar. Klimatrapporten med tillhörande stresstester och strategier visade också att

- för tredje året i följd minskade fondbolagets totala växthusgasintensitet (2020 jämfört med 2019)
- vi är bättre på att fånga klimatrelaterade möjligheter tack vare vårt arbete med att investera i omställningsbolag inom kraftsektorn
- det finns motståndskraft i portföljerna vid de olika scenarierna.

EU:s handlingsplan för hållbar finansiering
För att nå målen i Parisavtalet och bidra till hållbar utveckling har EU tagit fram en handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt, EU Action Plan on Financing Sustainable Growth. Handlingsplanen innehåller en rad åtgärder vars syfte är att allokera om kapital mot hållbara investeringar, att bättre integrera hållbarhetsfaktorer i riskhantering samt att främja transparens och långsiktighet. Under 2021 har följande delar av EU Action Plan varit i fokus för Handelsbanken Fonder:

Utveckling av hållbara index
EU Action Plan har inneburit ökade krav på indexleverantörer att tydligt och publikt redovisa hållbarhetsfaktorer kopplade till index. Två typer av klimatindex, EU Climate Transition Benchmark och EU Paris Aligned Benchmark har lanserats. Det sistnämnda innebär ett helt nytt ramverk och gemensam standard för ett index där bolagen väljs ut och viktas så att indexportföljens utsläpp av växthusgaser anpassas till Parisavtalets klimatmål.

Vid årsskiftet följde sju av våra indexfonder Paris Aligned Benchmark index.

Taxonomin
EU-taxonomin är ett verktyg för att klassificera vilka ekonomiska aktiviteter som är miljömässigt hållbara. Syftet är att säkerställa att företag, finanssektorn och beslutsfattare får gemensamma riktlinjer för vilka ekonomiska aktiviteter som är miljömässigt hållbara. Ramverket täcker inte alla ekonomiska aktiviteter, utan fokuserar på de sektorer som står för cirka 94 procent av EU:s utsläpp av växthusgaser. Under året har vi gjort preliminära analyser av våra fonders exponering mot de ekonomiska aktiviteterna som anses miljömässigt hållbara enligt regelverket. Vi deltar också aktivt i branschgemensamma nätverk för att säkerställa en korrekt tolkning och implementering av taxonomin.

Disclosureförordningen – SFDR
Med förordningen Hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR), som trädde i kraft den 10 mars 2021 har EU som målsättning att göra det enklare för konsumenten att jämföra finansiella produkter och fatta välgrundade investerings-

beslut. Utifrån det nya regelverket klassificeras våra fonder på följande sätt:

Fonden har hållbara investeringar eller minskning av koldioxidutsläpp som mål

De fonder som har hållbara investeringar som mål investerar i bolag vars produkter och tjänster bedöms ha ett direkt positivt bidrag till uppfyllelsen av ett eller flera av delmålen i Agenda 2030. För de fonder som har minskning av koldioxidutsläpp som mål innebär det att fondens målsättning är att uppnå låg exponering för koldioxidutsläpp i syfte att uppnå de långsiktiga globala uppvärmningsmålen i Parisavtalet. Dessa fonder följer de så kallade EU Paris Aligned Benchmarks.

Tio av våra fonder klassas som artikel 9 fonder med ett samlat förvaltat kapital om 150,7 miljarder kronor.

Fonden främjar miljörelaterade och sociala egenskaper

Fonden främjar miljörelaterade och sociala egenskaper genom sina investeringar, men har inte hållbara investeringar som mål. Det innebär att fonden bland annat tar hänsyn till miljö och klimat samt mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter och likabehandling.

82 av våra fonder klassas som artikel 8 fonder med ett samlat förvaltat kapital om 748,3 miljarder kronor.

Hållbarhetsrisker integreras i investeringsbeslut

Hållbarhetsrisker integreras i investeringsbeslut, utan att fonden främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper eller har hållbara investeringar som mål. Hållbarhetsrisker hanteras primärt genom påverkan i form av dialog och aktiv ägarstyrning.

Tre av våra fonder klassas som denna typ av artikel 6 fond med ett samlat förvaltat kapital om 3,1 miljarder kronor.

Hållbarhetsrisker integreras ej i investeringsbeslut

På grund av fondens placeringsinriktning integreras inte hållbarhetsrisker i investeringsbesluten. Exempel kan vara fonder som endast placerar i derivatinstrument, statsskuldväxlar, likvida medel eller i räntebärande värdepapper emitterade av svenska staten.

Sex av våra fonder klassas som denna typ av artikel 6 fond med ett samlat förvaltat kapital om 5,9 miljarder kronor.

Utvalda utmärkelser

- Handelsbanken Asset Management hamnade på första plats i kategorin "Extern kapitalförvaltning 2021" för tredje året i rad, enligt årets undersökning från Kantar SIFO Prospera.
- Ratingföretaget Lipper utnämnde under året fyra av våra fonder till de bästa fonderna inom respektive kategori. Dessa är Hälsovård Tema, Sverige Tema, Stiftelsefonden och Kapitalförvaltning 75.
- Handelsbanken Fonder prisades för bästa jämställdhetsfördelning utifrån förvaltat kapital i kategorin 20 till 50 fondförvaltare i Citywire Gender Awards 2021. Handelsbanken har i dag åtta kvinnliga fondförvaltare och teamchefer, som tillsammans ansvarar för cirka hälften av de över 900 miljarder som fondbolaget förvaltar.

Framåtblick

Under 2022 kommer vi att ha stort fokus på påverkansarbetet. Vi kommer att föra dialoger med de största utsläpparna vi är investerade i. Vi kommer även att arbeta vidare för att utveckla vårt arbete med mänskliga rättigheter. Anpassningen till EU:s hållbarhetsregelverk kommer att fortsätta under 2022.

HANDELSBANKEN LIV

Handelsbanken Liv är Handelsbankens livförsäkringsbolag och ett helägt dotterbolag och finns representerade på alla Handelsbankens kontor i Sverige. Handelsbanken har beslutat att inte längre bedriva verksamhet i Finland och Danmark, vilket innebär att verksamheterna i SHB Liv Försäkrings AB och filialen i Finland på sikt kommer att upphöra. Handelsbanken Liv har också ingått avtal om att överlåta försäkringsbestånden i Norge till annat försäkringsföretag, vilket innebär att verksamheterna i Norge kommer att upphöra under 2022.

ORGANISATION OCH STYRNING

Arbetet med hållbarhet inom Handelsbanken Liv är integrerat i bolagets processer och styrmodell. Vid produktstyrning och uppföljning (Product Oversight Governance, POG) ska hållbarhet beaktas såväl vid produktutveckling som vid årlig utvärdering av försäkringsprodukternas målgrupp, dess hållbarhetspreferenser och produktegenskaper. Arbetet bedrivs inom ramen för Handelsbanken Livs produktkommitté som sammanträder minst kvartalsvis. I kommittén ingår ledande befattningshavare som lämnar rekommendation inför beslut till vd. Produktkommittén har två utskott, en fondurvalskommitté som hanterar val och utvärdering av fonder och fondbolag som är valbara inom fondförsäkring och en investeringskommitté som arbetar med investeringar inom ramen för traditionella försäkringar. Respektive kommitté styrs av en riktlinje som anger inriktningen på arbetet och definierar process för och integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslut.

Inom Handelsbanken Liv finns även ett samordnande klimatteam, som tvärgående arbetar med miljö- och klimatfrågor. Under 2021 har klimatteamet genomgått utbildning kring internprissättning av koldioxid, med avsikt att utveckla styrmodeller för att ta hänsyn till prismekanismer för omställningsarbete av verksamhetens direkta eller indirekta klimatpåverkan.

Handelsbanken Liv har en policy för hållbarhet som anger rikiningen för hållbarhetsarbetet och en policy för ansvarsfulla investeringar som bygger på FN:s Global Compact och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). Hållbarhet inom försäkringsverksamheten handlar till exempel om att erbjuda hållbara försäkringsprodukter inom sparande, pension och trygghet, samt att ta ansvar för att det urval av investeringar som vi erbjuder våra kunder integrerar hållbarhet.

HÅLLBARHETSMÅL

Handelsbanken Liv har antagit nya hållbarhetsmål för försäkringsverksamheten. Den nya hållbarhetsambitionen innehåller både miljömässiga, sociala och affärsetiska mål som alla syftar till att bidra till hållbar utveckling och en rikare framtid, för såväl kommande generationer som för planeten.

Investeringar för en klimatneutral framtid

Det övergripande klimatmålet är att nå nettonollutsläpp av växthusgaser från investeringsportföljen så snart det är möjligt och senast 2040. Delmål som ska uppfyllas senast 2025 är

20221007066606

- minska klimatavtrycket från den egna verksamheten med 25 procent
- öka utbudet av fonder med klimat- och miljölösningar med 15 procent
- enbart erbjuda fonder som väljer bort fossila bränslen.

Jämställd pension
Inom det sociala hållbarhetsområdet är arbetet med jämställda pensioner i fokus. Vår målsättning är att skapa långsiktig ekonomisk trygghet för alla våra kunder, och särskilt bidra till minskade inkomstgap mellan män och kvinnor vid pension.

Delmål för att uppnå ökad ekonomisk självständighet genom jämställd pension till 2025 är

- minska pensionsgapet mellan män och kvinnor genom affärsutveckling och utbildning om jämställd pension
- minska ekonomisk ojämlikhet genom ökad tillgänglighet av finansiella tjänster
- öka verksamhetens kunskap om jämställdhet på bolags- och enhetsnivå.

Delmålen ligger också i linje med Handelsbankens mål om rådgivning – senast 2023, genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt ha skapat förutsättningar för ett jämställt sparande och därmed ett minskat förmögenhetsgap mellan män och kvinnor.

Hållbara inköp och fondleverantörer
Livbolagets hållbarhetsmål avseende affärsetiska principer syftar till att utvärdera och ställa krav på att hållbarhetsfaktorer tillgodoses från leverantörer och partners. Det ska säkerställa att såväl inköp som kapitalförvaltning sker på ett hållbart sätt. Så snart det är möjligt, och senast 2025, ska vi säkerställa att de fondleverantörer vars fonder vi erbjuder i våra försäkringar aktivt arbetar med att uppnå Parisavtalets klimatmål och bidrar till investeringar som främjar Agenda 2030. Delmål inom detta område som ska uppnås före 2025 är

- verksamhetens inköp och utlagda verksamhet är hållbara
- endast erbjuda fonder från leverantörer med åtagande till Parisavtalet
- endast erbjuda fonder från leverantörer som aktivt bidrar till Agenda 2030.

Ett ansvarsfullt utbud
Utvecklingen av fondutbudet för att möta striktare hållbarhetskrav fortsatte under 2021, då försäkringsbolaget antog nya hållbarhetskriterier med utökade exkluderingskriterier vid val och utvärdering av fonder och fondbolag. Andelen fonder som väljer bort fossila bränslen uppgick vid årets slut till 100 (91) procent, vilket innebär att hela fondutbudet nu väljer bort olja, gas och kol. Undantag kan göras för omställningsbolag vars verksamhet till mindre del härrör från fossil energiutvinning under förutsättning att bolaget har dokumenterade planer för omställning i linje med Parisavtalet. På så vis kan kunder med fondförsäkring i Handelsbanken Liv aktivt vara med och styra finansiella flöden till omställningsbolag. Fonder som inte lever upp till Handelsbanken Livs hållbarhetskriterier väljs bort och nya fonder med tydlig hållbarhetsinriktning väljs in, vilket leder till ett ökat hållbarhetsfokus i vårt erbjudande.

Under året har till exempel fler alternativa fonder som investerar i hållbar utveckling tillkommit i utbudet. Andelen gröna obligationer i de traditionellt förvaltade försäkringarna uppgick vid årets slut till cirka 1,3 (1,1) miljarder kronor. Såväl aktiefonder som räntefonder i portföljen består av innehav som väljer bort kontroversiella branscher, exempelvis fossila bränslen.

Process för fondutvärdering
Varje fondbolag utvärderas genom en kvalitativ analys som bland annat omfattar organisation, förvaltningsteam och investeringsmetodik. En förutsättning för att ett fondbolag och en fond ska kvalificeras är dessutom att de möter ett antal kvantitativa finansiella kriterier samt hållbarhetskriterier.

Grundläggande hållbarhetskriterier
Handelsbanken Liv väljer in fondbolag som integrerar hållbarhet i sin förvaltning enligt nedanstående kriterier:

- Stödjer FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). Det innebär att de ska beakta miljömässiga, sociala och ägarstyrningsaspekter i investeringsanalyser och beslutsprocesser, vara aktiva ägare och inkludera hållbarhetsfaktorer i ägarpolicy och processer, samt rapportera om hur arbetet bedrivs och utvecklas.
- Stödjer FN:s Global Compact. Det innebär att de ska implementera Global Compacts tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorruption i sin verksamhet, samt ställa motsvarande krav på de företag som de investerar i.
- Strävar efter att investera i företag och projekt som stödjer Globala målen.
- Har antagit policyer och/eller principer för ett systematiskt hållbarhetsarbete.
- Integrerar hållbarhetsrisker i investeringsprocessen och beaktar investeringsbeslutets huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.
- Väljer bort investeringar i bolag med kontroversiella verksamheter, såsom alkohol, tobak, cannabis, kommersiell spelverksamhet, vapen och krigsmateriel samt pornografi. Väljer även bort förbjudna vapen, kärnvapen samt internationella normbrytare.

Striktare kriterier för miljö och klimat
Under 2021 har implementeringen av de striktare fondurvalskriterierna för fossila bränslen slutförts, före fastställt måldatum senast 2025. Syftet är att säkerställa att det förvaltade kapitalet riktas mot investeringar som bidrar till ett koldioxidneutralt samhälle. Utöver de grundläggande hållbarhetskriterierna tillkommer särskilda kriterier som ska uppfyllas för fonder och fondbolag avseende miljö och klimat, som i likhet med Handelsbanken Liv

- tar hänsyn till miljö- och klimatförändringar i sin verksamhet och aktivt arbetar med en omställning i linje med Parisavtalets klimatmål, om möjligt med vetenskapligt förankrade klimatmål
- systematiskt arbetar med att reducera sin negativa påverkan på miljön samt bidrar till en transparent rapportering. Det innebär att tillgångsportföljens koldioxidavtryck ska kunna redovisas
- väljer bort investeringar i bolag med betydande verksamhet inom produktion och/eller distribution kopplat till utvinning av fossila bränslen eller fossil kraftgenerering (olja, kol, gas). Principen att välja bort fossila bränslen kan undantas för bolag som är involverade i kraftgenerering och ställer om sin verksamhet från fossil energiproduktion till förnybar.

Riktlinjerna har under året förtydligats ytterligare med nolltolerans för investeringar i bolag med verksamhet hänförlig till arktisk oljeborrning, brytning av oljesand och kolbrytning som ofta har en större negativ påverkan på miljö och biologisk mångfald.

Klimatrelaterade finansiella upplysningar
Handelsbanken Liv publicerade under 2021 för tredje året en klimatrapport i enlighet med TCFD:s rekommendationer. Rapporten som finns att läsa på bolagets webbsida redovisar bland annat att klimatavtrycket för Handelsbanken Liv, mätt som koldioxidintensitet viktat medeltal (CO_2e/mSEK) minskat, liksom exponeringen mot klimatrelevanta sektorer i aktieportföljen.

När FN:s klimatpanel IPCC under året publicerade sin senaste klimatrapport slog vetenskapen fast ett otvetydigt samband mellan människans utsläpp av växthusgaser och ökningen av den globala medeltemperaturen. Rapporten slår också fast att läget är mycket allvarligt och att vi kommer uppleva stora klimatförändringar, samt att vi med nuvarande trend riskerar att missa Parisavtalets 1,5-gradersmål redan inom 10–20 år. Om Parisavtalets mål ska uppnås måste kapital omdirigeras till investeringar som stödjer en hållbar utveckling. Som en betydande leverantör av finansiella tjänster har Handelsbanken Liv en roll att spela i förverkligandet av Parisavtalet och i omställningen till en hållbar ekonomi.

Syftet med klimatrapporten är att informera intressenter om arbetet relaterat till klimatförändringar, vår exponering mot klimatrelaterade risker och möjligheter samt vårt fortsatta arbete framåt. Rapporten beskriver det pågående arbetet att strukturerat integrera hållbarhet och klimataspekter i styrning, strategi, riskhantering och i mätetalen inom försäkringsverksamhetens investeringsportföljer. Handelsbanken Liv vill vara en del av lösningen och samarbetar i branschgemensamma initiativ för att identifiera metoder och verktyg som bidrar till att ställa om investeringarna i linje med Parisavtalets klimatmål.

Hållbarhetsrelaterade regelverk
Handelsbanken Liv förbereder sig inför tillkommande regelverk, och att implementera den andra nivån av Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) samt EU-taxonomin. Under året har påverkan på verksamheten analyserats och arbete pågår för att i policyer, produktinformation, webb och rapportering möta transparenskraven. Även nya hållbarhetskriterier för fondurvalet har antagits för att säkerställa att hållbarhetsrisker och negativa konsekvenser för hållbar utveckling integreras i investeringsprocesserna för försäkringserbjudandet.

URVAL AV HÄNDELSER 2021

Svanenmärkt tjänstepension
Handelsbanken Liv är först i Sverige med licens för en Svanenmärkt entrélösning för tjänstepension. I november 2021 mottog Handelsbanken Liv licensbevis från Miljömärkning Sverige. Datum för lansering är ännu ej beslutat, men licensen är ett viktigt steg i utvecklingsprocessen.

En entrélösning är en förvald investeringslösning för de kunder som inte själv vill välja fonder inom sin tjänstepension. Gör kunden inget aktivt val placeras kundens premier eller inflyttat kapital i en entrélösning där försäkringsbolaget väljer ut fonderna åt kunden. Entrélösningen ger normalt även den försäkrade en nedtrappning i risk vid stigande ålder, där andelen aktiefonder minskar närmare pensionsåldern.

Svanenmärkningen omfattar förvaltningen av försäkringspremierna. Aktiedelen placeras i Svanenmärkta fonder och räntedelen i en långräntefond som även den uppfyller alla hållbarhetskrav. Fonder och investeringslösningar med Svanenmärkning måste avstå från vissa branscher och företag som är särskilt problematiska, göra en ordentlig hållbarhetsanalys samt bedriva ett aktivt påverkansarbete för att bidra till en positiv utveckling av hållbarhetsarbetet i bolagen som fonden investerar i. Läs mer på svanen.se/spararen.

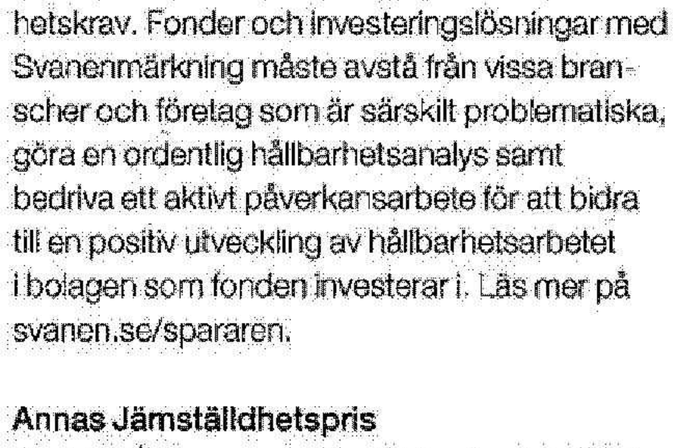
Annas Jämställdhetspris
Under 2021 lanserade Handelsbanken Liv initiativet Jämställd pension, som syftar till att minska inkomstgapet mellan män och kvinnor vid pensionering. En ny webbplats har lanserats med checklistor, filmer och guider för kunder och en e-utbildning för Handelsbankens rådgivare har tagits fram. För arbetet med initiativet mottog Handelsbanken Liv Annas Jämställdhetspris 2021 från Centrala Mångfalds- och jämställdhetskommittén hos Finansförbundet och BAO. Priset delas ut årligen för viktiga insatser inom jämställdhet och mångfald i finansbranschen.

Kundnöjdhet
Handelsbanken Liv har under många år haft nöjda kunder, både bland privatpersoner och företag. Enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) kundundersökning 2021 rankar företagskunder Handelsbanken Liv högt utifrån påståendet att måna om sina kunder. Handelsbanken Liv rankas också högt totalt inom området Image, när kunderna uppger hur enkelt det är att vara kund, att försäkringsbolaget tar samhällsansvar och är pålitligt. Handelsbanken Liv har också enligt SKI marknadens högsta förväntningar på produkter och tjänster från sitt försäkringsbolag.

Stärkt hållbarhetsbetyg
I undersökningen Ansvarsfullt Ägande från Max Matthiessen, rankas Handelsbanken Liv högst av de stora bankerna inom fondförsäkring. Handelsbanken Liv förbättrade som enda bolag sitt hållbarhetsbetyg från Söderberg & Partners med grönt betyg avseende fondförsäkring. De områden som betygsätts är fondurvalsprocess, fondutbud och information och guidning på webben.

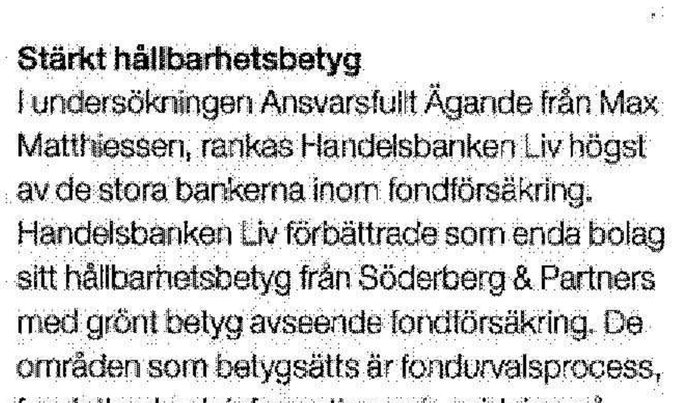
Anslutning till Tobacco Free Portfolios
Handelsbanken Liv beslutade under året att ansluta sig till FN-initiativet Tobacco Free Portfolios som samlar mer än 170 kapitalförvaltare

Viktigaste hållbarhetsfrågan för pensionssparare i Handelsbanken Liv

Källa: SKI Försäkring 2021

Andel fonder i Handelsbanken Liv som väljer bort fossila bränslen[1]

[1] Enligt Fondbolagens förenings definition av välja bort får högst 5% av omsättningen i det bolag där placeringen sker avse den oönskade verksamheten. Principen att välja bort fossila bränslen kan undantas vid investeringar i omställningsbolag. För mer information se respektive fonds informationsbroschyr.

20221007066O7

och fondbolag globalt, med över 100 000 miljarder svenska kronor i förvaltat kapital. Tobaksindustrin motverkar samtliga Globala målen för hållbar utveckling, och framställning av tobak är nära sammankopplat till negativ miljöpåverkan som avskogning, användning av bekämpningsmedel och gifter, brott mot mänskliga rättigheter, hälsoproblem och barnarbete. Handelsbanken Liv har därmed utökat exkluderingskriterierna för bolagets fondurvalskommitté i linje med initiativets vision om en värld fri från tobak.

Ökad digitalisering för att minska pappersutskick

Handelsbanken Liv har under året arbetat för att fortsätta digitaliseringsresan så att det blir enklare att vara kund. Att minska mängden fysiska utskick och användningen av pappersblanketter fortsätter. Under 2021 har funktionalitet att digitalt hantera företagets tjänstepension utökats. Ett initiativ avser hantering av löneändringar inom tjänstepensionsplaner, där digitaliseringen medfört en reduktion av CO_2e genom lägre pappersförbrukning.

Framåtblick

Under 2022 kommer vi att fortsätta utveckla initiativet Jämställd pension. Den antagna fondstrategin kommer medföra ett bredare fondutbud, med fler valbara fonder med klimat- och miljölösningar. Därtill planeras lansering av den nya Svanenmärkta entrélösningen inom tjänstepension. Arbetet med implementering av EU:s hållbarhetsregelverk och ökad transparens fortsätter under 2022. Handelsbanken Liv avser också utöka påverkansarbetet ihop med andra aktörer i branschen, investerarnätverk och internationella intitiativ kring hållbara försäkringar.

OPTIMIX

Optimix Vermogensbeheer NV är en nederländsk förmögenhetsförvaltare som är ett helägt dotterbolag till Handelsbanken. Optimix verkar under eget varumärke och ansvarar för all kapitalförvaltning för Handelsbankens kunder i Nederländerna.

Optimix strävar efter att hitta den optimala balansen mellan hållbar utveckling och avkastning för de tillgångar vi investerar i.

För att minska vår exponering mot hållbarhetsrisker undviker vi bolag som är involverade i kontroversiella verksamheter. Detta gäller alla Optimix fonder och investeringsmandat. Vi investerar inte i bolag där kriterier avseende miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och antikorruption inte respekteras. Vi har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) och förvaltar våra investeringar i enlighet med dessa samt i enlighet med FN:s Global Compact.

Våra hållbarhetsmandat sträcker sig dock längre än till exkludering av bolag. Förutom att vi väljer bort bolag med stora hållbarhetsrisker, investerar vi dessutom i bolag som presterar bäst jämfört med konkurrenterna när det gäller hållbarhetskriterier. Vi investerar i bolag vars produkter och tjänster bidrar till Globala målen för hållbar utveckling och omställningen till en ekonomi med nettonollutsläpp.

Optimix etablerade hållbarhetsmandaten 2018. Kunderna värdesätter vårt fokus på att förvalta och utveckla hållbara portföljer. Vi har sett ett starkt inkommande flöde och per sista december 2021 uppgick vårt förvaltade kapital inom hållbarhetsmandaten till 228 miljoner euro. I mars 2021 klassificerade vi, enligt SFDR, alla våra fonder och strategier till artikel 8 (ljusgröna). Det förvaltade kapitalet i våra sex artikel 8 fonder uppgick per sista december 2021 till 584 miljoner euro. För att kunna bidra till våra hållbarhetsmål har vi utökat vår ESG-kommitté med tre medarbetare, vilket innebär att kommittén nu består av fem personer.

HANDELSBANKEN WEALTH & ASSET MANAGEMENT

Handelsbanken Wealth & Asset Management Limited, tidigare Heartwood Wealth Management Limited, är ett dotterbolag till Handelsbanken och ansvarar för kapitalförvaltningen för Handelsbankens kunder i Storbritannien. Bolaget verkar under två separata varumärken: Handelsbanken Wealth Management och Handelsbanken Asset Management.

Handelsbanken Wealth & Asset Management har sett en stark tillväxt i sina fyra hållbara Multi Asset-fonder under det senaste året. Fonderna lanserades 2019 och syftar till att ge incitament till bättre val och agerande avseende miljö, sociala frågor och bolagsstyrning för företag och myndigheter.

Framtidsutsikterna ser goda ut när det gäller hållbara tillgångar då regeringar världen över har förbundit sig att skapa "grönare" ekonomier, vilket kommer att kräva politiska och regulatoriska förändringar såväl som ett starkt deltagande från den privata sektorn. Samtidigt har det skett en förändring i allmänhetens medvetenhet, och konsumentbeteenden har ändrats.

Sedan lanseringen 2019 har de hållbara fonderna vuxit och uppgår nu till närmare 400 miljoner pund i förvaltat kapital, vilket motsvarar cirka 10 procent av Handelsbanken Wealth & Asset Managements fondkapital. Vi förväntar oss fortsatt tillväxt av det förvaltade kapitalet i våra hållbara fonder alltefter som investerare fortsätter utvecklingen mot mer hållbara lösningar.

Ansvarsfull rådgivning

Handelsbankens framgång beror på våra kunders förtroende. Vi bygger det förtroendet genom att agera ansvarsfullt när vi möter våra kunder och ger dem råd om till exempel bolån, vardagsekonomi, företagsfinansiering och investeringar.

2023

genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt skapat förutsättningar för ett jämställt sparande.

FINANSIELL RÅDGIVNING

Vid rådgivning i samband med kreditgivning, investeringar och vid försäkringsförmedling ser banken alltid till kundens hela situation och ekonomiska förutsättningar. Med denna kunskap kan vi ge vägledning om finansiering, betalningar eller investeringar som är anpassade till varje kunds behov. Vi sätter kundens behov i fokus – inte enskilda produkter eller tjänster.

Bankens information till kunder ska vara tydlig, saklig och lätt att uppfatta, och villkoren för bankens tjänster ska vara tydliga och inte ändras godtyckligt. Vid investeringsrådgivning anpassar vi förslaget till kundens mål, intresse, spartid och inställning till risk. Vi lägger särskild vikt vid att kunden förstår den risk som är förknippad med varje typ av finansiellt instrument samt att kunden har den kunskap och erfarenhet som krävs för att göra en placering i vald produkt eller tjänst. I årets kundundersökning från SKI gällande sparande svarar 46 procent av bankens kunder att deras risknivå varit på samma nivå i sitt långsiktiga sparande sedan det startades medan nästan var femte sparare, 17 procent, är intresserade av tips och råd kring risker och möjligheter i placeringar. I vår investeringsrådgivning diskuterar vi även kundens hållbarhetspreferenser och informerar kunden om hur Handelsbanken arbetar med hållbarhet.

Regelverk för finansiell rådgivning och försäkringsförmedling kräver att samtliga medarbetare som arbetar med att ge kunder rådgivning kring placering och försäkring har relevant och aktuell kompetens. Inom banken finns en bred kompetens inom investeringsrådgivning och banken efterlever regelverkskraven från EU och lokala tillsynsmyndigheter i respektive land på de marknader där banken erbjuder rådgivningstjänster. Handelsbanken har fler än 4 000 medarbetare som har licens för investeringsrådgivning, till exempel SwedSec-licens för Rådgivning om finansiella instrument. Varje år ska de genomföra en obligatorisk kunskapsuppdatering. För de medarbetare som i sitt dagliga arbete bedriver investeringsrådgivning krävs också Handelsbanken certifiering bas rådgivare.

Utveckling av produkterbjudandet

Ett av bankens främsta bidrag till en mer hållbar utveckling ligger i samspelet med våra kunder genom de finansiella produkter som banken erbjuder. Därför är det viktigt att beakta hållbarhet vid godkännande av nya och ändrade produkter. Processen för att godkänna nya och ändrade produkter baseras på bankens policy för produkter och tjänster och sker enligt en checklista i vilken produktens egenskaper, risker och annan relevant information beskrivs. Processen ska även säkerställa att bankens hållbarhetsfrågor beaktas.

Aktieanalys

Hållbarhetsanalys är ett prioriterat område i vår strategi för analysavdelningen. Som en del i vårt arbete med att integrera hållbarhetsfrågor i analysprocessen samlar vi exempelvis in hållbarhetsdata och nyckeltal som sammanställs till en hållbarhetsdatabas som är tillgänglig för våra kunder, samt integrerar grafer/tabeller med hållbarhetsdata i alla våra rapporter. Vidare ställer vi krav om att alla analytiker ska skriva hållbarhetsanalyser på de börsnoterade nordiska bolag som vi täcker. Jämsides fördjupande rapporter från våra hållbarhetsanalytiker som till och med december 2021 publicerat 23 fördjupande rapporter och kommentarer gällande olika hållbarhetsområden, vilket är 44 procent mer än hela året 2020. Även om vi här understryker att vi fokuserar på kvalitet framför kvantitet.

Kontinuerliga dialoger med bolagen som vi täcker är en viktig del av vårt hållbarhetsarbete och analys, där EU-taxonomin, fysiska klimatrisker och biologisk mångfald har varit några fokusområden under 2021. Under 2020 och 2021 har vi även publicerat rapporter som internt stöd för bankens företagsaffär när det gäller hållbarhetsfrågor inom olika sektorer, med halvårsvisa uppdateringar. Vi har även bidragit med artiklar på hållbarhetsteman i bankens Fastighetsrapport.

Då vårt mål är att analys av viktiga hållbarhetsfrågor ska vara en naturlig del av vår aktieanalys, arbetar vi med att höja kompetensen inom dessa frågor för samtliga medarbetare på analysavdelningen. Som ett led i att öka kompetensen i dessa frågor har hållbarhetsansvarig på bankens analysavdelning även varit del av en grupp som anordnat gemensamma utbildningar med inbjudna talare, både interna och externa, med fokus på hållbarhetsfrågor för hela Handelsbanken Capital Markets under hösten 2021.

Värdeskapande rådgivning

Att utveckla vår rådgivning med hjälp av bland annat digital teknik i produktutbud och mötesplatser handlar inte bara om att stärka vårt erbjudande gentemot enskilda kunder. Det är också en avgörande del av vårt sätt att ta samhällsansvar och agera långsiktigt hållbart. Genom att hela tiden stärka vår rådgivning och göra den mer tillgänglig ökar vi exempelvis möjligheterna för våra kunder att göra relevanta gröna val i sin ekonomi, vilket bidrar till vår målsättning om klimatneutralitet i finansierings- och investeringsverksamheten till 2040. Det kan handla om att snabbt kunna erbjuda möten med hållbarhetsexperter, utveckla rådgivningsverktyg och utbildning, eller om utveckling av produkter såsom gröna lån och gröna bolån.

Under 2021 har cirka 20 procent av rådgivning kring finansiella instrument, riskhantering, fonder och försäkring skett via onlinemöten, där kunder träffar en lokal rådgivare eller en specialist på distans. Vi utvecklar ständigt till både kund och rådgivare för att stärka såväl rådgivning som affär. Under första kvartalet 2021 förbättrades bland annat fondinformationen på våra hemsidor och flera sätt att integrera hållbarhetsperspektivet i sparandet lanserades. Möjligheten till digital signering utvecklas löpande. Effekterna av fler och mer värdefulla möten för våra kunder är många. Vi ser i dag starka resultat jämfört med branschen i bland annat helhetsintryck, engagemang och rådgivning i kundmötet i de kundundersökningar vi genomför med hjälp av bland annat SKI.

Enligt kundundersökningar som genomförts på vårt uppdrag av SKI under 2021 är kunder i åldern 18–29 år mest nöjda med sin rådgivning inom sparande och pension. Det är oftast den här målgruppen som i större utsträckning använder digitala rådgivningstjänster såsom Pensionsguiden, Sparguiden och Min Ekonomi.

20221007066608

Våra rådgivningsmöten och samspelet mellan kontor och rådgivning på distans, spelar en stor roll när det gäller flytt av pensionssparande. Här ser vi att tillgången till kontoret stärks upp av möjligheten till kontakt med en pensionsspecialist i samband med en eventuell flytt av befintliga individuella tjänstepensioner och privata pensionsförsäkringar. Under 2021 genomfördes en pilot på 15 utvalda kontor i Sverige där kunder i åldern 45–60 år fick ett erbjudande om att kunna samla all sin pension digitalt och få telefonrådgivning i samband flyttrådgivningen. Det ligger i linje med vår ambition att vi, utifrån vår relation och kundernas behov, ska vara ännu mer proaktiva och även digitalt ge kunder relevanta tips och råd med deras fas i livet som utgångspunkt.

RÅDGIVNING SKOG OCH LANTBRUK

Fokus – Skog och lantbruk

Skogen spelar en stor roll för klimatet och den biologiska mångfalden i vår natur.

Handelsbanken har ett samlat erbjudande till kunder som äger skogs- och lantbruksfastigheter i Sverige. Inom affärsområdet Skog och lantbruk finns en stor branschkompetens då medarbetarna består av allt från jägmästare, skogsmästare och agronomer till civilekonomer och jurister. Därutöver finns ett omfattande samarbete med andra rådgivningsföretag inom exempelvis affärsjuridik, skogsskötsel och skattefrågor.

Vi ser att hållbarhetsfrågor under lång tid har varit aktuella för skogs- och lantbruksföretag då de ofta hänger samman med långsiktig lönsamhet i deras verksamhet. För den privata skogsägaren har produktionsmål och miljömål varit likställda sedan tidigt 90-tal och för lantbruksföretagen har ny teknik, avel och rådgivning effektiviserat användningen av insatsvaror för att minska klimatpåverkan.

Under året har banken tagit flera initiativ inom detta affärsområde för att fokusera än mer på hållbarhetsarbetet. Inom ramen för ett utbildningsprojekt, med syfte att stärka våra rådgivares kompetens inom hållbarhetsområdet, har vi haft ett antal enskilda kundmöten för att samtala om hållbarhetsfrågor. Här ser vi ett ömsesidigt lärande och interaktion vilket upplevts positivt och utvecklande då engagemanget kring dessa frågor ligger nära vår kundgrupps vardag.

I och med det ökade intresset har vi, förutom aktiviteter med de lokala kontoren, också genomfört flera breda kommunikationsinsatser till våra svenska kunder genom digitala, rikstäckande sändningar "Studio Skog och lantbruk" och "Branschanalys skog" och hållit anförande på Nordiska ministerrådets samarbetsorgan för skogliga frågor (SNS) om hur EU-taxonomin kommer påverka skogsägare ur ett bankperspektiv.

JÄMSTÄLLD RÅDGIVNING

Under året har Handelsbanken antagit hållbarhetsmålet Jämställd rådgivning som innebär att koncernen senast 2023, genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt skapat förutsättningar för ett jämställt sparande och därmed ett minskat förmögenhetsgap mellan män och kvinnor. Handelsbanken vill genom detta bidra till mål 5 av Globala målen, Jämställdhet, genom att tillgängliggöra finansiella tjänster för flera och öka kvinnors ekonomiska självständighet. På så sätt ökar även våra kunders finansiella trygghet så att fler får en ekonomi som är hållbar livet ut.

Vår påverkan

Handelsbankens verksamhet ska bidra till att alla kunder, oavsett kön, erbjuds rådgivning som bidrar till långsiktig ekonomisk trygghet. Under året har vi genomfört en intern undersökning av vår rådgivning och sparande som startats i våra digitala guider. Resultatet visar att kvinnor är överrepresenterade i antal rådgivningar på kontor. I den rådgivning som syftar till sparmål pension och sparmål kapitalplacering är medelrisk den vanligaste riskprofilen bland såväl kvinnor som män. Det är dock fler män än kvinnor som väljer sparformer som ger högre förväntad avkastning till en högre risknivå. Spargapet mellan kvinnor och mäns sparande uppstår främst av orsaker utanför vår rådgivning, exempelvis på arbetsmarknaden. Lägre lönenivåer och deltidsarbete påverkar den disponibla inkomsten, vilket ger mindre sparutrymme. För att säkerställa att vår rådgivning bidrar till att minska förmögenhetsgapet mellan kvinnor och mäns sparande har flera initiativ startats under 2021:

- **Jämställd pension** – Utbildning och verktyg för att öka kunskapen om hur val under arbetslivet påverkar pensionen.
- **Jämställt sparande** – Information och webbsida för att öka kunskap kring risk i långsiktigt sparande.
- **Jämställd trygghet** – Genomgång av regelverk för riskförsäkringar. Borttag av krav på uppdaterad hälsodeklaration vid ökning av arbetsgrad.

Omvärlds- och påverkansanalys

Mellan 40 och 50 procent av våra privatkunder, beroende på marknad, är kvinnor. Det är viktigt för oss att tillhandahålla möjligheter för att minska det ekonomiska gapet mellan kvinnor och män. Statistik från Eurostat "Gender pay gap among all employees in 2019" visar att lönegapet mellan män och kvinnor på marknader där Handelsbanken finns representerad var mellan 12 procent (Sverige) och 17 procent (Storbritannien) 2019. En OECD-rapport från 2020 visar att pensionsgapet mellan kvinnor och män (antal procent lägre genomsnittlig pension för kvinnor jämfört med motsvarande siffra för män vid 65 års ålder) på samma marknader var mellan strax över 40 procent (Nederländerna) och under 10 procent (Danmark). Lägre lön leder till lägre pension, men också sämre individuell sparförmåga för att kunna förbättra sin framtida pension. Lägre löner och lägre sparande påverkar också kvinnors generella möjligheter till oberoende vid olika skeenden i livet, till exempel vid skilsmässa och deras partners bortgång. Vi har identifierat en viktig möjlighet att öka positiv påverkan och minska negativ påverkan avseende mål 5 av Globala målen.

Kundundersökningar

Årets mätning från Svenskt Kvalitetsindex (SKI) gällande sparande visar att det är få tillfrågade som kompenserar bortfall till pensionen på grund av deltid och föräldraledighet med ett eget sparande. Drygt en av tio, 11 procent, uppger att de sparar extra för att kompensera för val under arbetslivet som påverkar pensio-

nen negativt. Undersökningen visar också att 25 procent vill ta tag i frågan eller få tips och rådgivning om hur man kompensationssparar. Det finns ett stort intresse bland tillfrågade sparare men det är få som vidtagit åtgärder för att spara ikapp till pensionen.

Utbildning för ökad kunskap och kompetens
Bankens rådgivare är centrala i vår förmåga att tillgodose kundernas behov av finansiella tjänster. Vi har därför ett starkt fokus på att stärka våra rådgivares förutsättningar för att hjälpa våra kunder att fatta välinformerade beslut i sitt sparande. För att bygga kompetens hos våra medarbetare kring hur val i sparandet påverkar den ekonomiska jämställdheten lanserades under året en skräddarsydd utbildning till rådgivare med kunddialog. Utbildningen har genomförts av 41 procent av bankens 1 820 aktiva rådgivare i Sverige som har både en Swedsec licens och Handelsbankens certifiering bas rådgivare.

Initiativet Jämställd pension
På internationella kvinnodagen den 8 mars 2021 lanserades initiativet Jämställd Pension som syftar till att öka kunskapen kring hur olika val under arbetslivet påverkar pensionen. Inkomstskillnaderna under arbetslivet förstärks ännu mer vid pensionen. Därför är jämställd pension ett av våra högst prioriterade områden. Frågan engagerar och tusentals kunder har redan tagit del av budskapet. Vi är övertygade om att kunskap gör skillnad och ger våra kunder möjlighet att göra medvetna val. För arbetet med initiativet Jämställd pension tilldelades Handelsbanken Liv Annas Jämställdhetspris 2021. Priset delas ut varje år av Finansförbundet och BAO.

Fortsatt arbete för ekonomisk jämställdhet
Under kommande år avser vi fortsätta utveckla vårt rådgivningsverktyg för att säkerställa att stöd integreras i kundmötet för alla rådgivare. Vi ser även att fler verktyg för att visualisera spargap kan ge goda resultat för att öka medvetenheten om vilka val som påverkar sparandet och pensionen. Att kontinuerligt öka vår kunskap och kompetens inom området är också prioriterat.

NÖJDA KUNDER
Handelsbanken vill bygga en förtroendefull och långsiktig relation med varje kund.

Alla viktiga affärsbeslut ska fattas så nära kunden som möjligt. Det bidrar till bättre kundmöten, bättre beslut och nöjdare kunder. Allt banken gör syftar till att skapa bästa möjliga förutsättningar för bra kundmöten. Om vi har kundernas förtroende blir Handelsbanken deras naturliga val.

Mätningar av kundnöjdhet är viktigt i Handelsbanken, och kundnöjdheten följs upp av egna och publika undersökningar. EPSI Rating, där även Svenskt Kvalitetsindex (SKI) ingår, genomför årligen oberoende mätningar av kundnöjdhet både i Norden och Europa.

I en digitaliserad värld blir förmågan att skapa upplevd närhet allt viktigare, och den mänskliga relationen spelar en viktig roll för kundnöjdheten i Handelsbanken. Under pandemin har digitala verktyg för möten och samverkan snabbt blivit en ny vardag för såväl kunder som medarbetare och kundernas beteenden och preferenser har ändrats. Mätningarna visar att bankens digitala tjänster får fortsatt höga betyg och att våra kunder upplever att de har en personlig kontakt med banken. Mätningarna visar också att Handelsbanken uppfattas som ett pålitligt varumärke och man har kunnat upprätthålla höga servicenivåer och nära personliga relationer även under pandemins andra år.

Årets undersökningar visar att Handelsbanken har nöjdare privat- och företagskunder än genomsnittet för branschen på de sex marknader där vi bedrivit kontorsverksamhet under 2021.

Hantering av klagomål
För Handelsbanken är det viktigt att kunder som framför klagomål ska vara nöjda med hanteringen av klagomålet. Vi lägger stor vikt vid att hantera synpunkter och klagomål på ett förtroendeskapande sätt. Klagomål ska behandlas korrekt, omsorgsfullt och så skyndsamt som möjligt. I första hand hanteras klagomålet av ansvarigt lokalt bankkontor. Om kunden vill ta ärendet vidare finns det särskilt utsedda klagomålsansvariga i varje hemmamarknad. Kunder som inte är nöjda med bankens beslut utan vill överklaga hänvisas som konsument till Allmänna reklamationsnämnden (ARN) i Sverige, eller vid behov motsvarande instans i övriga hemmamarknader, och Handelsbanken åtar sig att medverka i deras behandling av tvister. Det finns dessutom klagomålsansvariga på koncernnivå som regelbundet rapporterar till koncernledningen och produktägare om inkomna klagomål och indikationer om underliggande förbättringsbehov. Information om hur banken hanterar klagomål finns tillgänglig på bankens webbplatser.

Tillgänglighet
God service på våra digitala mötesplatser handlar om att banken strävar efter att alla kunder, oavsett till exempel funktionsnedsättning eller språksvårigheter, ska ha samma möjlighet att ta del av information och tjänster. Tillgänglig information är lätt att läsa, höra, se och förstå oavsett om det är via tryckta medier, telefon, webb, film eller möten.

Tillgänglighet är grundläggande i vårt utvecklingsarbete. Vårt arbete utgår från internationellt erkända standarder såväl som egna riktlinjer. Genom medlemskap i International Association of Accessibility Professionals (IAAP), får vi möjlighet att öka vår kunskap och skapa ännu bättre förutsättningar för alla som besöker våra digitala mötesplatser. Vi ser också att medlemskapet ger möjlighet att dela med oss av våra egna erfarenheter av att arbeta med tillgänglighet.

Vi har också bidragit med en resurs till Statens offentliga utredningen (SOU 2021:44) kring införlivandet av Tillgänglighetsdirektivet i svensk lagstiftning för att bidra med den expertis som vi besitter gällande digital tillgänglighet och banktjänster för konsumenter.

Närmare kund
Utvecklingen av ny teknologi och dess tillämpning går i en allt snabbare takt och är en ständigt pågående resa. Vi tror att vår digitala transformation kan ta oss närmare kunden. Kundernas beteende har förändrats och vårt mål är att fortsätta ha kundernas behov och utmaningar i fokus för det vi gör. Vi går in en ny fas där relationer inte bara är något som är förbehållet fysiska möten – utan kan skapas, fördjupas och leva över tid, även i våra digitala

20221007066609

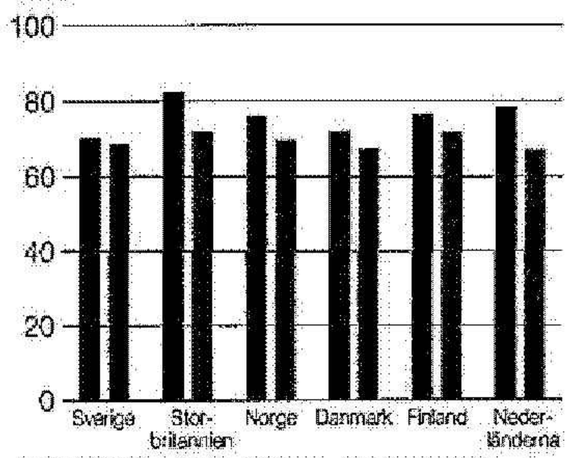
kanaler. En ökad grad av digitalisering har i slutänden resulterat i att vi kan spendera mer tid på det vi gör bäst – bygga värdeskapande relationer med våra kunder.

Vårt mål är att bygga personliga relationer med våra kunder – oavsett var, hur och när de vill möta oss. I utvecklingen av kundmötet vill vi säkerställa att kunden får rätt erbjudande vid rätt tillfälle och på rätt plats. Varje år investerar vi flera miljarder svenska kronor på utveckling av vår affär, och vi har i sen tid höjt ambitionsnivån och takten i arbetet med att förbättra den samlade kundupplevelsen.

Ett ökat fokus på livshändelser i utvecklingen av vårt erbjudande hjälper våra kunder att göra viktiga vägval – i tid. Det hjälper oss att finnas på rätt plats vid rätt tillfälle och med rätt erbjudande. Vidareutveckling av koncept som stödjer kunders behov i olika livssituationer sker hela tiden – kontinuerligt och metodiskt enligt Handelsbankens designprocess – tillsammans med våra kunder och medarbetare. Insikter och feedback direkt från slutanvändare hjälper oss optimera vårt erbjudande men inspirerar också till nya lösningar och erbjudanden.

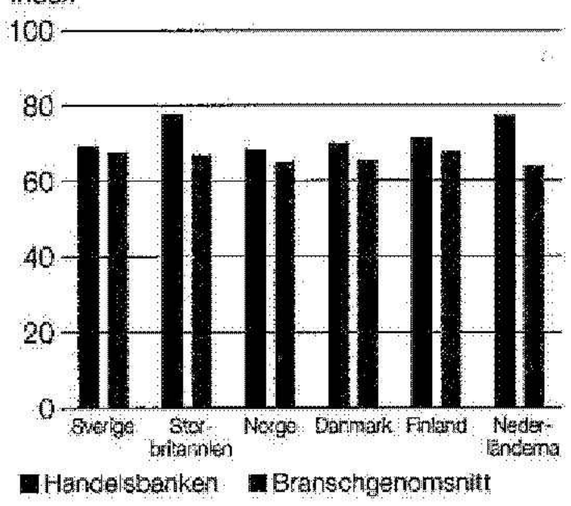
Under pandemin har möjligheten att identifiera sig digitalt på ett tryggt och säkert sätt varit extra viktigt, inte bara som en nyckel till banken, utan som en nyckel till hela samhället. Samtidigt är förmågan att samarbeta om grundläggande infrastruktur viktig för digitalisering i samhället. Det pågående arbetet med P27, en satsning för en gemensam infrastruktur för betalningar i Norden, är ytterligare ett exempel på hur banker i Norden fortsätter på den resan. Att vara nära kunden, även i tider av distansering, har varit och är vårt viktigaste fokus i hur vi bemöter covid-19.

Kundnöjdhet privatkunder 2021

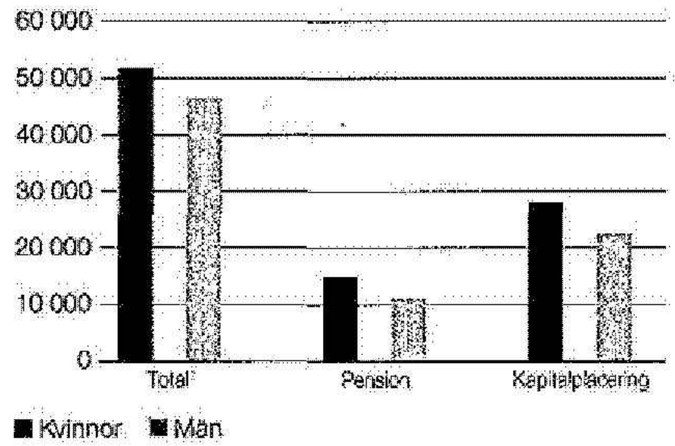
Källa: SKI/EPSI 2021

Kundnöjdhet företagskunder 2021

Källa: SKI/EPSI 2021

Rådgivning kring olika sparmål[1]

[1] Gäller Handelsbankens privatkunder i Sverige, Norge och Finland.
[2] I totalen ingår även Private Banking-rådgivning och Enkel sparaffär, vilket inte redovisas separat här.

Kundundersökning kring kompensationssparande

"Sparar du extra till pensionen för att kompensera för deltid och föräldraledighet?"

Källa: SKI 2021

Ett ansvarsfullt företag

Ett ansvarsfullt agerande är grunden för långsiktigt värdeskapande. Utifrån kundens och samhällets behov fattar Handelsbanken långsiktiga och ansvarsfulla beslut som skapar förutsättningar för hållbart värdeskapande.

2040
nettonollutsläpp av växthusgaser.

GOD AFFÄRSETIK

Handelsbanken värnar god affärsetik och arbetar systematiskt med att beakta nya krav och förväntningar, även för att nya regleringar ska integreras i den dagliga verksamheten.

Inom Handelsbanken finns ett antal policyer som beskriver den gemensamma synen på och förhållningssättet till olika frågor. På bankens webbplats finns bland annat policy för hållbarhet, policy för etik, policy för hantering av intressekonflikter och policy mot korruption i sin helhet samt en sammanfattning av övriga policyer inom Handelsbankenkoncernen. Dessutom finns ett urval av de riktlinjer, vilka är antagna av Handelsbankens verkställande direktör, publicerade på bankens webbplats.

Policy för etik

Etikpolicyn omprövas minst varje år av styrelsen. Utgångspunkten är då eventuella förändringar som skett i berörd lagstiftning, men också förändringar i omvärldens förväntningar, bankens erfarenheter i det löpande interna arbetet samt iakttagelser från bankens omfattande interna kontroll.

Policy för hållbarhet

År 2016 antog Handelsbankens styrelse en policy för hållbarhet som fastställer inriktningen på bankens hållbarhetsarbete och förtydligar bankens syn på hållbarhet. Policyn gäller för hela Handelsbankenkoncernen och omfattar all verksamhet i förhållande till såväl kunder som leverantörer och andra samarbetspartners.

Principer för kreditgivning

Hållbarhetsaspekter är en viktig del i bankens kreditpolicy. Där framgår bland annat att kreditgivningen ska vara ansvarsfull och motsvara högt ställda krav på god etik. Handelsbanken ska i sin kreditgivning bedöma och utvärdera kundens förhållningssätt till de principer och överenskommelser som banken står bakom. Detta kan ytterst innebära att Handelsbanken avstår från att lämna krediter till företag som inte tillämpar dessa principer.

Regelefterlevnad och bekräftade incidenter

Bankers verksamhet styrs av ett omfattande regelverk av lagar och föreskrifter. Om en bank inte följer dessa, kan ansvariga tillsynsmyndigheter besluta om sanktionsavgifter och i värsta fall kan tillståndet återkallas. Banker kan få sanktionsavgifter till följd av till exempel korruptionsincidenter, brister i krav på information och märkning av produkter och tjänster samt bristande efterlevnad av lagar och regelverk inom det sociala och ekonomiska området. Under 2021 har noll (0) bekräftade incidenter skett.

Ett urval av policydokument fastställda av bankens styrelse:

- Kreditpolicy
- Policy för operativa risker
- Kapitalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Policy för hållbarhet
- Policy för etik
- Policy mot korruption
- Policy för hantering av intressekonflikter
- Policy för ersättning
- Policy för lämplighetsbedömning
- Policy för riskkontroll
- Policy för regelefterlevnad
- Policy om åtgärder mot finansiell kriminalitet
- Policy för klagomålshantering.

En sammanfattning av dessa policyer finns att läsa i bankens bolagsstyrningsrapport och på handelsbanken.com/sv/.

Ett urval av riktlinjer fastställda av bankens verkställande direktör:

- Riktlinjer avseende miljö och klimatförändring
- Riktlinjer avseende mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden
- Riktlinjer avseende affärsrelationer med vapen- och försvarsindustri
- Riktlinjer avseende affärsrelationer inom skogs- och lantbruk
- Riktlinjer avseende tobaksindustrin
- Riktlinjer för hantering av skatter.

Ett urval av policydokument som respektive styrelse i Handelsbankens dotterbolag fattat beslut om:

- Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar, Handelsbanken Fonder
- Policy för ansvarsfulla investeringar, Handelsbanken Liv
- Policy för hållbarhet, Handelsbanken Liv
- Policy för hållbarhet i Stadshypotek
- Policy mot korruption i Stadshypotek.

Ett urval av riktlinjer inom personalområdet:

- Riktlinje alkohol, droger och spel
- Riktlinje kränkande särbehandling och trakasserier
- Riktlinje rörande mutor och otillbörlig påverkan
- Ramverk för jämställdhet, mångfald och inkludering
- Riktlinje för arbetsmiljö.

BANKEN I SAMHÄLLET

Bankens decentraliserade arbetssätt ger oss en stark förankring på orten. Det är viktigt att på olika sätt bidra till de lokala samhällen där vi är verksamma.

EN DEL AV DET LOKALA SAMHÄLLET

Kontorens engagemang i olika initiativ och aktiviteter i föreningslivet samt verksamheter med välgörande syfte är konkreta exempel på vårt hållbarhetsarbete. Till exempel så har Handelsbanken Skog och lantbruk tillsammans med lokala kontor sponsrat Grönt Centrum på Gotland för att anlägga viltåkrar i syfte att skapa gynnsamma biotoper för fåglar och insekter.

Många kontor uppmuntrar och ger sina medarbetare möjlighet att vara volontärer. Ofta handlar det om att bidra med kunskap om ekonomi i skol- och universitetsutbildningar. Det är ett bra sätt att få studenter att förhålla sig till sin egen ekonomi och översätta teori till praktik. Kontoren hjälper även unga företagare, erbjuder mentorskap och stöttar olika idrottsklubbar och föreningar. Totalt under 2021 rapporterade våra kontor 512 kontorsdrivna initiativ och aktiviteter.

POLITISKT OBEROENDE

Handelsbanken är partipolitiskt oberoende. Banken lämnar inte ekonomiskt stöd till något politiskt parti, eller gör på något annat sätt politiska donationer.

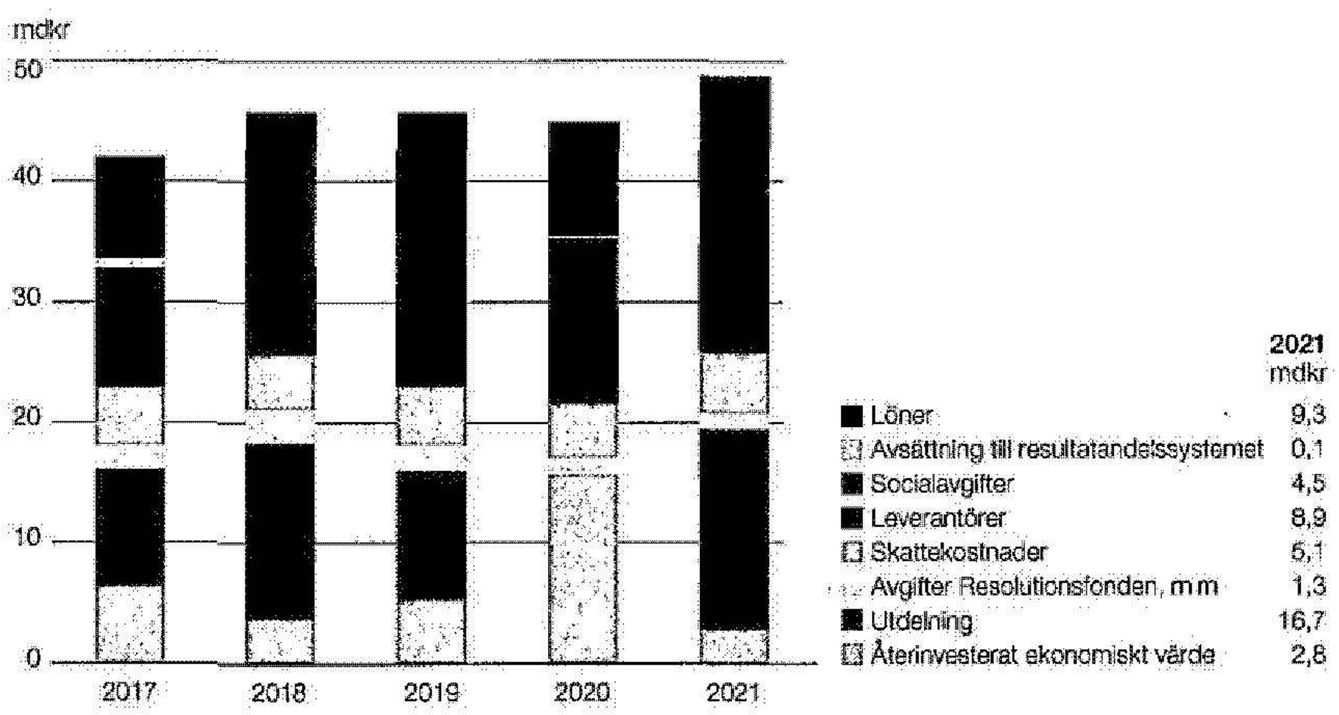
20221007061610

EKONOMISKT VÄRDESKAPANDE

Genom att driva bank med försiktighet är det möjligt för oss att stödja våra kunder genom alla ekonomiska situationer. Genom att dela vår kunskap kan vi bidra till att förbättra våra kunders ekonomiska förmåga. När vi lever upp till våra åtaganden kan vi göra en positiv skillnad för de samhällen där vi är verksamma. Bankens decentraliserade arbetssätt med tilltro och respekt för individen genomsyrar hela vår företagskultur. Det gäller oavsett var vi bedriver verksamhet. Våra medarbetare ges stort ansvar och stora befogenheter att ta beslut i alla typer av frågor som rör kunden.

Det är också viktigt att en bank går med vinst; inte bara för att vinster ger avkastning till aktieägarna och genererar skatteintäkter till samhället, utan också för att den återstående vinsten kan återinvesteras i verksamheten. På så vis skapas ekonomiskt värde och därmed kan vi växa och till exempel möta våra kunders framtida lånebehov. På samma sätt som en tillverkande industri måste ha hållbarhet i fokus när de hanterar sina råvaror ska vi som bank ha ett hållbarhetsperspektiv när vi arbetar med pengar – det vill säga när vi investerar våra kunders sparkapital och när vi arbetar med finansiering.

Fördelning av ekonomiskt värde

Den preliminära avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen som gjordes under 2018 och återupplöstes under första kvartalet 2019, ingår inte i ovanstående diagram.

Skatt och fördelat värde

Handelsbanken vill tillhandahålla transparent ekonomisk redovisning över hur det värde som verksamheten genererar fördelas. Banken betalar och redovisar skatt baserat på internationella och lokala lagar och regler i de länder där verksamhet bedrivs. Handelsbanken följer OECD:s Transfer Pricing Guidelines, vilket innebär att koncernens resultat beskattas där värde skapas. Banken upprättar även en land-för-land-rapport som visar koncernens resultat och skatt i de länder där verksamhet bedrivs. Bankens verksamheter i Luxemburg, Hongkong och Singapore omfattas inte av sådana lokala skatteregimer som ger rätt till lägre skatt. Bankens utländska filialer i Luxemburg, Hongkong och Singapore bedriver reell verksamhet och har vinster från lokal affärsverksamhet för vilka banken beskattas lokalt enligt de normala lokala skattereglerna.

NUTIDA SLAVERI OCH MÄNNISKOHANDEL

Handelsbanken accepterar inte någon form av barnarbete, slavarbete eller människohandel och ska arbeta för att förhindra förekomsten av sådant i koncernens leverantörskedja och i andra företag som banken har affärsrelationer med. Storbritanniens Modern Slavery Act 2015 (lag om nutida slaveri) kräver att vissa organisationer årligen uttalar de åtgärder som organisationen vidtagit för att säkerställa att nutida slaveri och människohandel inte förekommer i deras leverantörskedjor eller i deras egna verksamheter. Interna instruktioner och rutiner finns på plats, så att medarbetare vet hur de ska agera om de ställs inför eller misstänker nutida slaveri eller människohandel.

Mer information och uttalandet om Modern Slavery Act 2015 finns på handelsbanken.co.uk.

Lokala initiativ och aktiviteter

Bolagsskatt och avgifter 2021, 10 734 mkr

Innehållna skatter för kunder och anställda 2021, 7 949 mkr

EKONOMISK FORSKNING OCH UTBILDNING

Handelsbanken har vid olika tillfällen sedan början av 1960-talet lämnat bidrag till ekonomisk forskning, framförallt genom avsättningar till två fristående forskningsstiftelser: Tore Browaldhs stiftelse samt Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse.

Tillsammans är stiftelserna den viktigaste anslagsgivaren till ekonomisk forskning i Sverige. Under 2021 beviljades 154 anslag (186) på tillsammans 203 miljoner kronor (215).

Vid slutet av 2021 uppgick stiftelsernas sammantagna förmögenhet till 9 930 miljoner kronor (9 121).

Handelsbanken har också finansierat en professur i redovisning vid Handelshögskolan i Stockholm samt bidragit till Swedish House of Finance (SHoF).

RIKTLINJER FÖR HANTERING AV SKATTER

Utöver Handelsbankens policy för hållbarhet, som bland annat omfattar ett avsnitt om skatt som utgör en av utgångspunkterna för bankens arbete med skattefrågor, finns även en riktlinje för hantering av skatter. En sammanfattning av riktlinjen för hantering av skatter finns publicerad på bankens webbplats tillsammans med koncernens policyer för hållbarhet och etik.

Bankens hantering av skatter ska följa lagar och regler och dess ändamål samt vara transparent och hållbar. Den goda etiken ska alltid beaktas.

Handelsbanken tar avstånd från skatteflykt och ska inte genomföra eller medverka i transaktioner eller tillhandahålla produkter eller tjänster som kan ifrågasättas med beaktande av gällande skatteregler eller dess ändamål. Detta innebär i praktiken följande:

Bankens egen skattehantering

Interna och externa transaktioner som Handelsbanken genomför inom ramen för bankens egna verksamhet ska alltid ha ett affärsmässigt syfte. Banken ska inte genomföra en transaktion om det huvudsakliga syftet, eller ett av de huvudsakliga syftena, är att erhålla skattefördelar i strid med skattereglernas ändamål.

Produkter och tjänster

Banken ska inte tillhandahålla produkter eller tjänster där det huvudsakliga syftet, eller ett av de huvudsakliga syftena, är att erhålla skattefördelar i strid med skattereglernas ändamål.

Kunderna

Banken ska inte genom kreditgivning eller på annat sätt gentemot kunder genomföra eller medverka i transaktioner som utgör ett led i skatteflykt. En grundläggande regel är att banken inte ska genomföra eller delta i transaktioner för kunders räkning om transaktionen inte har ett affärsmässigt syfte. Utöver detta gäller att Handelsbanken inte ska genomföra eller medverka i konstlade transaktioner där det huvudsakliga syftet, eller ett av de huvudsakliga syftena, är att erhålla skattefördelar i strid med skattereglernas ändamål. Vid tveksamhet ska banken avstå från att medverka.

Leverantörer och samarbetspartners

Handelsbanken uppmuntrar leverantörer och samarbetspartners att följa samma principer för hantering av skatter som banken vad gäller regelefterlevnad, transparens, etik och hållbarhet.

Investeringar

Inom kapitalförvaltningen arbetar Handelsbanken aktivt för att påverka bolagen att följa samma principer för hantering av skatter som banken vad gäller regelefterlevnad, transparens, etik och hållbarhet. Detta innebär att bolagens hantering av skatter utgör en viktig del av den hållbarhetsanalys som ligger till grund för kapitalförvaltningens investeringsbeslut. I befintliga investeringar bevakar förvaltningen kontinuerligt bolagens hantering av skatter och beroende på situation så kan kapitalförvaltningen välja att påverka genom dialog alternativt beslut om avinvestering.

LEVERANTÖRER

Koncernens inköp kan i stora drag delas upp i följande kategorier: fastigheter och lokaler, externa it-kostnader, kommunikation, resor och marknadsföring, köpta tjänster, materialanskaffning samt andra omkostnader. Majoriteten av externa it - och kommunikationstjänster köps in centralt, främst från internationellt verksamma leverantörer. Övriga inköp görs oftast lokalt i huvudsak från lokala leverantörer. Vi strävar efter att samordna bankens inköp över landsgränserna i syfte att ta hänsyn till både kostnads-, kvalitets- och miljöeffekter.

Banken har en löpande dialog med leverantörer och där utgör hållbarhet en viktig faktor. Vi undersöker bland annat om leverantören har kollektivavtal, policy för arbetsmiljö, korruption och miljöpåverkan. År 2016 införde Handelsbanken en uppförandekod för större leverantörer i Sverige som nu också implementeras på övriga hemmamarknader. Koden definierar de förväntningar vi ställer på våra leverantörer och deras underleverantörer. De flesta av förväntningarna bygger på internationellt vedertagna standarder med utgångspunkt i FN:s Global Compact. Det innebär att banken förväntar sig att våra leverantörer uppfyller uppförandekoden eller motsvarande standarder. Banken förväntar sig bland annat att leverantörerna eliminerar och bekämpar alla former av människohandel, nutida slaveri och tvångsarbete, att de inte på något sätt är inblandade i någon form av barnarbete samt att de säkerställer att de inte kränker mänskliga rättigheter. Resultatet har varit gott och ett stort antal av de större leverantörerna har undertecknat koden. För den svenska verksamheten har vi även utfört arbete för att leverantörer inom särskilt riskfyllda branscher ska underteckna bankens uppförandekod. Vi ser en positiv koppling mellan uppförandekoden, vår relation med leverantörer och dess direkta effekt på vårt hållbarhetsarbete.

Vi implementerar också ett verktyg för bevakning av viktiga leverantörers nyckeltal. Vid negativa förändringar i såväl finansiella nyckeltal som hållbarhetsrelaterade nyckeltal meddelas den som är avtalsägare med uppgift om aktuell leverantör och vad förändringen avser.

Handelsbankens uppförandekod för leverantörer finns på handelsbanken.com/hallbarhet.

MOTVERKA FINANSIELL KRIMINALITET

Handelsbanken ser förebyggande arbete att motverka finansiell kriminalitet som en grundläggande princip för en säker och sund bankverksamhet. Arbetet med att motverka all form av finansiell kriminalitet är högt prioriterat i banken. Handelsbanken har åtagit sig att följa tillämpliga lagar och förordningar om penningtvätt, finansiering av terrorism, sanktioner och korruption i de länder vi är verksamma för att förhindra att bankens infrastruktur utnyttjas i syfte för olaglig verksamhet. Men för att nå bankens låga risktolerans går vi ofta längre än de externa regelverken kräver. Banken har en öppen och aktiv dialog med myndigheter som bedriver tillsyn över vår verksamhet och som löpande följer vårt arbete med att förebygga och motverka finansiell kriminalitet.

Våra fastställda policyer om åtgärder mot finansiell kriminalitet och korruption utgör bankens ramverk för hur arbetet ska bedrivas och de uppdateras varje år. Banken har även en

20221007066111

policy för etik där det framgår hur banken ska säkerställa att anställda inte medverkar i finansiell kriminalitet. Det här arbetet ställer krav på kompetens och medvetenhet. Våra anställda måste årligen genomgå obligatorisk utbildning avseende frågor rörande penningtvätt, finansiering av terrorism, sanktioner, korruption och förbrott till penningtvätt så som bedrägeri och skatteflykt.

Arbetet med att förebygga och motverka finansiell kriminalitet sker riskbaserat och börjar med en allmän riskbedömning för att identifiera, analysera och hantera de olika risker som banken står inför. Genom bankens decentraliserade organisation och starka lokala förankring i samhället skapas goda möjligheter till nära och långsiktiga kundrelationer och djup kundkännedom. Våra kundrelationer inleds på något av våra bankkontor vilket ger våra medarbetare bättre möjlighet att lära känna kunderna samt förstå deras verksamhet och behov av banktjänster. Denna kunskap är värdefull för att kunna upptäcka avvikelser och arbeta effektivt med åtgärder mot finansiell kriminalitet.

Utöver avvikelser som kontoren upptäcker kompletteras övervakningen med automatiserad monitorering löpande för att upptäcka misstänkta transaktioner och beteenden. Om det upptäcks misstänkta fall av finansiell kriminalitet i övervakningen rapporteras dessa till berörda myndigheter. Vid stark misstanke om penningtvätt eller bedrägeri avvecklar vi kundrelationen alternativt inför produktrestriktioner för att förhindra fortsatt utnyttjande av våra kanaler och produkter till sådan verksamhet. För att förhindra bedrägerier som riskerar att drabba våra kunder, som t.ex. investerings- och romansbedrägerier, arbetar vi kontinuerligt med att informera våra kunder om riskerna.

För att ytterligare förstärka Handelsbankens arbete inom området utför banken löpande investeringar i såväl kompetens som ny teknik.

Penningtvätt är ett stort problem för vårt samhälle och det behövs mer samarbete och utbyte av information för att bekämpa detta. Under 2020 startades ett samarbete mellan polisen och Handelsbanken tillsammans med andra svenska banker, Swedish Anti-Money Laundering Intelligence Taskforce (SAMLIT). Banken får genom samarbetet värdefull och detaljerad information om hur kriminella nätverk tvättar pengar i praktiken samt hittar kunder som har misstänkt samröre med dessa nätverk.

Kundkännedom är en kärnfråga för många företag som arbetar med finansiella transaktioner och en viktig del i arbetet med att motverka penningtvätt och annan finansiell kriminalitet. Tillsammans med fem andra nordiska storbanker bildade Handelsbanken 2019 ett joint-venture bolag, Invidem AB, för att ytterligare investera i inhämtandet och verifiering av kundinformation för företagen i Norden.

INTRESSEKONFLIKTER, KORRUPTION, MUTOR OCH OTILLBÖRLIG PÅVERKAN

I Handelsbanken finns etablerade rutiner för att hantera intressekonflikter i syfte att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt. Bankens policy för hantering av intressekonflikter ger ytterligare vägledning för bankens arbete på detta område, till exempel genom att policyn räknar upp ett antal områden där intressekonflikter kan uppstå i verksamheten. I policyn framgår bland annat hur arbetet med att identifiera och hantera intressekonflikter bedrivs. Till exempel ska det göras en årlig rapportering av potentiella intressekonflikter, och hur de har hanterats, från de enheter där sannolikheten för intressekonflikter bedömts vara högre.

I Handelsbanken värnar vi om en respektfull kultur och hög etisk standard. Det är viktigt att på alla sätt motverka risker och upprätthålla förtroendet för vår verksamhet. Vi ska aktivt arbeta med att förhindra alla former av kriminella handlingar såsom korruption och övrig finansiell kriminalitet. Vi har en policy mot korruption där Handelsbankens syn på korruption framgår. Bankens medarbetare får aldrig medverka i handlingar som kan innebära muta eller korruption och banken tillåter inte att någon som företräder banken ger eller tar emot mutor för Handelsbankens räkning. Vi har även en policy för etik där det framgår hur vi på banken ska uppföra oss mot våra kunder, anställda, motparter, ägare, myndigheter och allmänheten i stort.

Handelsbanken följer rekommendationerna i Näringslivskoden (utgiven av Institutet mot mutor) och våra anställda ska även beakta bankens regelverk om mutor och otillbörlig påverkan. Regelverken ska följas i samtliga sammanhang som till exempel vid eventuella gåvor, representation och övriga evenemang.

Vi uppmuntrar alla våra medarbetare, att rapportera om de skulle upptäcka eller misstänka oegentligheter eller missförhållanden. Att agera och vidta åtgärder när något är fel är viktigt för oss. Vi har ett externt visselblåsarssystem som är öppet för alla medarbetare och konsulter, och som möjliggör anonym rapportering om oegentligheter.

Det genomförs regelbundet riskanalyser vars syfte är att förebygga och upptäcka korruption. Riskområden där den bedömda risken för korruption bedöms som förhöjd, jämfört med normalkunden, är exempelvis kunder som är verksamma i länder eller branscher där korruption är mer vanligt förekommande samt produkter och tjänster som dessa kunder använder, till exempel utlandsbetalningar.

Våra anställda måste årligen genomgå obligatorisk utbildning avseende frågor rörande korruption och övrig finansiell kriminalitet. Även Handelsbankens centralstyrelse och dotterbolagsstyrelser har genomfört utbildning.

Antikorruptionsarbete är en ständigt pågående process i banken. Sedan 2017 är banken medlem i Transparency International Sverige (TI Sverige), ett näringslivsforum där banken tillsammans med andra stora svenska företag utbyter erfarenheter och kunskaper inom området.

INTEGRITET OCH SEKRETESS – INFORMATIONS- OCH IT-SÄKERHET

Arbetet med bankens informations- och IT-säkerhet innebär att skydda kunders uppgifter och transaktioner, bankens IT-miljö samt utöva kontroll på utlagd IT-verksamhet. Informationssäkerhet omfattar såväl administrativa lösningar som processer, regler och instruktioner, kompetens och medvetenhet samt tekniska säkerhetslösningar.

Det är viktigt att banken har ett aktivt och dynamiskt säkerhetsarbete som svarar upp mot eventuella hot som identifieras och att det finns rutiner för att hantera förändringar i IT-miljön så att inga brister uppstår. Om det skulle uppstå brister i hanteringen eller om information felaktigt skulle spridas, kan det leda till allvarliga konsekvenser, som till exempel försämrat förtroende för banken eller ekonomiska förluster.

Verkställande direktören fastställer riktlinjer för informationssäkerhet i Handelsbanken. Samtliga medarbetare i banken har ansvar att följa regler för skydd av information och varje chef ansvarar för att reglerna efterlevs inom sitt ansvarsområde. Arbetet med informationssäkerhet bedrivs i enlighet med den internationella standarden ISO 27001. Handelsbankens organisation för informationssäkerhet samt fyra väsentliga processer inom it-produktion är sedan 2019 certifierade enligt ISO 27001 och genomgår en årlig certifiering.

Bankens arbete med säkerhet, samt hantering av känslig information, styrs också av internationell och nationell lagstiftning.

Under året har 19 incidenter (18) som gäller kundintegritet eller bristande hantering av kunddata rapporterats. Ingen av dessa har kommit via myndigheter. Totalt 18 var klagomål från kunder och bedömdes av säkerhetschefen som underbyggda och en identifierades internt. Samtliga fall har hanterats med berörda parter. De här uppgifterna inbegriper inte ärenden enligt Dataskyddsförordningen, GDPR, som infördes i maj 2018.

Bankens regelverk för informationssäkerhet bygger på Standard of Good Practice utarbetad av Information Security Forum (ISF), som är en organisation där flera av världens största företag ingår som medlemmar. Arbetet med säkerhet bedrivs systematiskt och vi arbetar med processer där riskanalysen har en central roll. Riskanalyserna genomförs enligt metodik från bland annat ISF:s Information Risk Analysis Methodology (IRAM2).

Förutsättningarna inom säkerhet förändras hela tiden. I Handelsbanken behöver vi därför kontinuerligt utvärdera och ta ställning till nya eventuella hot inom området. En kontinuerlig uppföljning av händelser som inträffar både inom och utom verksamheten ökar våra möjligheter att vidta rätt åtgärd vid rätt tidpunkt. Det sker bland annat genom att vi deltar och samarbetar i internationella forum. Handelsbanken är sedan flera år ackrediterad medlem av Trusted Introducer (europeiskt nätverk för it-säkerhet) och Forum of Incident Response and Security Teams (FIRST). Handelsbanken deltar även i svenska Bankföreningens säkerhetskommitté och FIDI-finans som är ett forum där information delas mellan stat, näringsliv och andra relevanta organisationer för säkerhetsaspekter inom finanssektorn. Forumet leds av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Covid-19-pandemin har förändrat förutsättningarna. Existerande säkerhetsinstruktioner för distansarbete har kompletterats med nya instruktioner för det nya normala. Banken följer utvecklingen. It-förändringar, inklusive säkerhetsuppdateringar, fungerar normalt för att säkra tekniska miljöer och förhindra en teknisk skuld och säkerhetsövervakningen sker som vanligt för att upptäcka och agera på identifierade risker, hot samt cyberattacker.

MILJÖ- OCH KLIMAT

Klimatförändringar är en av vår tids största utmaningar. Handelsbanken arbetar aktivt med att stoppa och motverka vår egna negativa klimatpåverkan, men också att styra om finansiella flöden så att det gynnar låga utsläpp av växthusgaser, miljöförbättrande åtgärder och klimatanpassningar.

DIREKT MILJÖ- OCH KLIMATPÅVERKAN

I enlighet med Parisavtalet ska utsläppen kopplade till vår egen verksamhet minska över tid. I Handelsbanken pågår ett systematiskt miljöarbete för att kontinuerligt minska miljöpåverkan från verksamheten. Det följs upp genom en rad nyckeltal som visar hur arbetet utvecklas. Handelsbankens mål är att minimera sin direkta miljöpåverkan genom kontinuerlig utveckling av miljöarbetet. Det försöker vi åstadkomma genom bland annat hög resurseffektivitet, återvinning och genom beaktande av miljöpåverkan vid inköp och resande. Ett konkret exempel är bankens riktlinje för tjänstebilar som innebär att tjänstebil som inte är en elbil eller laddhybrid endast får väljas i undantagsfall.

Energi och koldioxid

Bankens direkta miljöpåverkan kommer framförallt från energiförbrukning, tjänsteresor och transporter samt resursanvändning som till exempel pappersförbrukning. Vi arbetar med att minimera de koldioxidutsläpp som verksamheten genererar. De totala koldioxidutsläppen från Handelsbankens verksamhet uppgick till 4 931 ton för 2021. Handelsbanken har varit nettoneutral i klimatutsläpp från vår egen verksamhet sedan 2017 och klimatkompenserar för de koldioxidutsläpp vi inte kan undvika.

Sedan 2013 har banken minskat sina koldioxidutsläpp med 70 procent. Bankens elförbrukning har minskat med 10 procent under 2021 jämfört med föregående år. Andelen förnybar el är 100 procent för de marknader där vi har vår huvudsakliga verksamhet. För att underlätta för de som arbetar med bankens miljöredovisning har ett nytt systemstöd implementerats under 2021.

Miljöarbete under året

I hela banken genomförs kontinuerligt förändringar som tillsammans resulterar i minskad miljö- och klimatpåverkan.

Exempel på åtgärder vi genomfört under året:

- Covid-19 har fortsatt att påverka banken på flera sätt. Antalet tjänsteresor är fortsatt lägre än innan pandemin och för att bibehålla den trenden har en ny resepolicy införts som innebär att tåg och kollektivtrafik alltid ska vara förstahandsval vid inrikesresor, att miljöbil i första hand ska bokas vid bokning av hyrbil och taxi samt att resor över dagen ska ersättas med digitala möten när det är möjligt.
- Antalet videokonferenser har ökat med 19 procent.
- De pågående organisationsförändringarna har minskat bankens behov av lokalyta med cirka 36 000 kvm och är en av förklaringarna till att bankens totala utsläpp har minskat.
- Sedan andra kvartalet har giltighetstiden på betalkorten förlängts med ytterligare ett år för både företags- och privatkunder. Den förlängda giltighetstiden medför en minskad miljöbelastning både när det gäller material i korttillverkningen samt utskicket. I samband med det infördes även e-fakturor för våra företagskunder vilket innebär minskade pappersutskick.
- Genom plattformen Puro.earth har banken fått tillgång till en marknadsplats för att handla negativa utsläppscertifikat. Syftet är att stödja marknaden för koldioxidinlagring och klimatkompensation med hög kvalité. Plattformen bygger på en gemensam standard för att säkerställa långsiktig koldioxidinlagring med projekt som är mätbara, verifierade och skalbara.

Kommande aktiviteter

- Beslut är fattat att Handelsbanken under 2022 successivt ska gå över till att använda återvunnen plast i sina kort. Den återvunna plasten tas från spill som blir över i industrin från området Vitré i Frankrike där fabriken som tillverkar korten ligger.
- Kunder med bankkorten Platinum Mastercard och Visa Infinite får årligen ett magasin med reportage och erbjudanden. Dessa magasin skickas för sista gången ut i fysisk form i januari 2022 och därefter övergår de till digitalt format.
- Som ett led i bankens hållbarhetsarbete är den rabatt på fossila drivmedel som tidigare har varit kopplad till kreditkorten nu uppsagd. Uppsägningstiden löper ut sommaren 2022.

Klimatkompensation

Handelsbanken arbetar kontinuerligt med att minimera de utsläpp som verksamheten genererar. Eftersom vissa åtgärder tar tid att genomföra och effekterna inte alltid är lätta att säkerställa klimatkompenserar banken dessutom för de redovisade koldioxidutsläpp som verksamheten genererar. Banken klimatkompenserar genom så kallade CDM-projekt (Clean Development Mechanism), som är FN-registrerade pro-

20221007066612

jekt med verifierad klimatnytta. Projekten är certifierade enligt Gold Standard, en certifiering som fler än 80 NGO:s står bakom och som säkerställer att projekten bidrar till långsiktig hållbar utveckling. Banken eftersträvar att välja projekt med hög additionalitet vilket innebär att projekten inte hade blivit av utan finansiering av klimatkompensation. Banken utforskar även negativa utsläppscertifikat som beskrivs på sidan 66.

VÅR KLIMATSTRATEGI

Handelsbankens klimatstrategi vilar på fyra pelare:
1) Vetenskapliga mål
2) Mäta och rapportera
3) Stötta kunderna
4) Ansvar och samarbete

Vetenskapliga mål

Handelsbankens mål är nettonollutsläpp[1] av växthusgaser så snart det är möjligt dock senast 2040. Detta mål inkluderar hela koncernen och omfattar utlåning, leasing och investeringar samt den egna verksamheten, såsom energianvändning och tjänsteresor. Handelsbanken har satt en ambitiöst tidsplan eftersom vi är övertygade om att en snabb och ordnad omställning med sikte på att begränsa uppvärmningen till nära 1,5 °C är till bäst nytta för våra kunder, för de samhällen vi verkar i och därmed också för Handelsbanken.

För att säkerställa att vårt utsläppsmål och kommande etappmål är i linje med vetenskapen kommer vi att söka validering av målen från Science Based Targets initiative (SBTi). I det ingår att etablera etappmål på vägen mot 2040, till exempel för 2030. Ett viktigt steg togs strax före FN:s klimatmöte COP26 i Glasgow då banken skrev under "The Business Ambition for 1.5°C Commitment Letter" – det betyder att vi har åtagit oss att inom 24 månader sätta utsläppsmål i linje med vetenskapen.

Mäta och rapportera

Mätning, rapportering och transparens är centrala delar av vår klimatstrategi. Handelsbanken Fonder och Handelsbanken Liv har under flera år publicerat TCFD-rapporter. Under 2021 släppte banken sin första rapport i linje med TCFD:s rekommendationer för utlåningsverksamheten, läs mer på sidorna 72–73.

I och med vårt klimatmål för 2040 har Handelsbanken valt att åta sig att beräkna de utsläpp som vår låneverksamhet ger upphov till. Som ett led i detta har banken anslutit sig till Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) som tillhandahåller modeller för detta. Arbetet med att utsläppsberäkna låneportföljen har påbörjats under 2021 och fokuserat på bankens fastighetsrelaterade utlåning i Sverige.

Stötta kunderna

Vi vill vara en del av våra kunders resa mot nettonoll. Centralt är att utveckla produkter och tjänster som bidrar till omställning. För att skapa riktning och framåtdrift har vi satt ett mål för finansieringsområdet – 2025 ska minst 20 procent av bankens finansieringsvolym utgöras av grön finansiering, social finansiering eller finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren, till exempel minskade utsläpp. Under året har vi tagit flera steg för att nå målet, exempelvis har banken lanserat ett antal nya gröna låneprodukter och även genomfört Europas första fullt ut taxonomilinjerade lån.

En nyckel för att kunna stötta våra kunder på ett bra sätt är hållbarhetkompetens hos våra medarbetare. Därför lanserades under 2021 en obligatorisk hållbarhetsutbildning, läs mer om utbildningen på sidan 68. Syftet är att brett lyfta kompetensen kring klimatet och de möjligheter finanssektorn har att bidra till en grön omställning.

Ansvar och samarbete

Klimatförändringen är ett globalt problem som kräver globala lösningar och samarbete. Därför står Handelsbanken sedan flera år bakom Principles for Responsible Banking (PRB) och stödjer fortsatt andra internationella initiativ för hållbart företagande: Agenda 2030 och Globala målen, FN:s Global Compact och Principles for Responsible Investment (PRI) för att nämna några.

För att finanssektorn ska kunna göra sin del i omställningen krävs en ambitiös global klimatpolitik. Det finns exempel på regional och nationell nivå, inte minst inom EU, men sett ur ett globalt perspektiv innebär nuvarande klimatpolitik att målen inom Parisavtalet inte kommer att uppnås. För att bidra till stärkt klimatpolitik skrev Handelsbanken under ett öppet brev till ledarna i G20-länderna. Brevet koordinerades av den globala sammanslutningen "We Mean Business" och uppmanar regeringar att stärka och förnya sina åtaganden för att nå Parisavtalets mål om att begränsa uppvärmningen till 1,5 °C bland annat genom att stärka sina nationella åtaganden, ta bort subsidier till fossilsektorn, sätta ett pris på koldioxid och stärka förutsättningarna för gröna investeringar.

BANKEN SOM ARBETSGIVARE

Handelsbankens värderingar och starka företagskultur har en avgörande betydelse för vår framgång. Vår idé om hur vi ska driva en framgångsrik bank bygger på tilltro och respekt för individen – såväl kund som medarbetare. Bankens decentraliserade arbetssätt skapar delaktighet och ger varje medarbetare ett stort eget ansvar och möjlighet att påverka. Vi tror att människor mår bra av att möta andra människor, samarbeta, utvecklas, bygga relationer och hitta lösningar tillsammans. På det sättet skapar vi också bättre förutsättningar att nå bankens övergripande målsättning.

STÄNDIG UTVECKLING

Vår styrka bygger på alla medarbetares samlade kompetens. När vi utvecklas, utvecklas banken. Handelsbanken har en väl inarbetad struktur för att utveckla verksamheten och medarbetarna med utgångspunkt från kund och affär. Processen kallas för Hjulet och innebär att samtliga medarbetare är delaktiga i att ta fram den egna enhetens mål och aktiviteter för året i en gemensam verksamhetsplan. I dialog med sin chef ska varje medarbetare ges förutsättningar att utveckla sin kompetens i takt med kundens behov och önskemål, utifrån policyer och regelverk samt med de förändringar som sker i vår omvärld.

En mycket viktig del av vår utveckling är lärandet i det dagliga arbetet och att våra medarbetare tar ansvar för att utveckla sig själva, verksamheten och sina kollegor. Som stöd har vi ett verktyg för kompetenskartläggning som rekommenderas att användas inför utvecklingssamtal mellan medarbetare och chef. Under fjärde kvartalet 2021 utökades kompetenskartläggningen för att också identifiera behov av kompetensutveckling kring hållbarhetsfrågor med utgångspunkt i bankens hållbarhetsmål.

För att skapa bästa förutsättningar för utveckling är vår ambition att bankens medarbetare ska spegla den marknad som vi verkar i – med olika bakgrund, kompetens och arbetslivserfarenhet samt olika sätt att tänka och lösa problem.

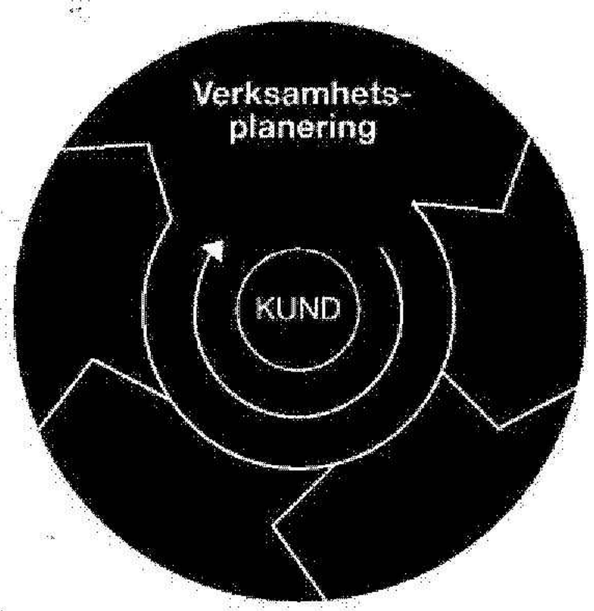
Under 2021 har ett antal utbildningar varit obligatoriska för samtliga medarbetare i koncernen:

[1] Nettonollutsläpp av växthusgaser till atmosfären innebär att utsläpp som sker ska tas upp av det ekologiska kretsloppet eller med tekniska lösningar och därmed inte bidra till växthuseffekten.

- utbildning om finansiell kriminalitet, förebyggande åtgärder inom penningtvätt, finansiering av terrorism och relaterade brott såsom skatteflykt och bedrägeri
- utbildning om Dataskyddsförordningen (GDPR)
- säkerhetsutbildning om fysisk säkerhet och cybersäkerhet
- hållbarhet i finansbranschen.

Utbildningen Hållbarhet i finansbranschen fungerar som en grundplatta för att utbilda olika yrkesroller inom bank, finans och försäkringsbranschen om hållbarhet. Det övergripande målet med utbildningen är att skapa kännedom och medvetandegöra de aktiviteter som krävs för att uppnå en omställning till en hållbar framtid. Utbildningen innehåller exempelvis områden kring internationella och europeiska initiativ och regelverk, klimatrisker, taxonomi- och disclosureförordningen samt regler om rådgivning och produktstyrning. I Handelsbanken är utbildningen obligatorisk för samtliga medarbetare och konsulter som har uppdrag som sträcker sig längre än 6 månader. Under 2021 genomfördes utbildningen av 84 procent av alla anställda.

Hjulet - samspelet mellan verksamheten och medarbetarna

Hjulet speglar samspelet mellan verksamheten och medarbetarens utveckling. Chefer och medarbetare arbetar gemensamt för att skapa den egna enhetens verksamhetsplan varje år. Därefter genomförs planerings- och utvecklingssamtal (PLUS) som utgör länken mellan verksamhetsplanen och medarbetarens mål. Resultatet blir att samtliga medarbetare har en individuell handlingsplan som följs upp kontinuerligt under året och ligger till grund för årets lönesamtal mellan chef och medarbetare.

PERSONALOMSÄTTNING

Den externa personalomsättningen uppgick till 7,8 procent (5,1) i koncernen och 5,6 procent (3,6) för Sverige. Som alltid i Handelsbanken präglas processen vid identifierad övertalighet av respekt och omsorg om medarbetarna och hanteras i nära samarbete med våra fackliga parter. När anställningen upphör av andra skäl än pension, kan banken erbjuda outplacement med hjälp av externa samarbetspartners.

HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Handelsbanken har ett stort fokus på frågor som rör medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö. Vårt övergripande mål för hälso- och arbetsmiljöarbetet är att medarbetarna ska må bra, utvecklas och fungera optimalt. En god och inkluderande arbetsmiljö bidrar till medarbetarnas hälsa och välbefinnande, vilket är en förutsättning för bankens långsiktiga lönsamhet. Alla medarbetare i Handelsbanken ska känna sig respekterade och trygga på sin arbetsplats, därför accepteras ingen form av kränkande särbehandling, diskriminering eller trakasserier, inklusive sexuella trakasserier.

Enligt bankens koncerngemensamma riktlinje för arbetsmiljö baseras det systematiska arbetsmiljöarbetet i banken på en koncerngemensam process och arbetet utgår från ett antal friskfaktorer som bygger på bankens kultur och värderingar. Arbetet bedrivs utifrån varje lands lokala lagstiftning och regelverk gällande arbetsmiljö samt i enlighet med bankens egna rutiner. Varje chef har ansvar för att tillsammans med sina medarbetare och facklig representant, eller personalrepresentant, regelbundet genomföra arbetsmiljöundersökningar som utgår från våra friskfaktorer. Baserat på en gemensam diskussion kring undersökningens resultat och riskbedömning skapas en årlig plan med aktiviteter och genomförande av lämpliga utbildningar kopplade till medarbetarnas hälsa, säkerhet och arbetsmiljö för att bibehålla och förbättra en god, respektfull och inkluderande arbetsmiljö. Aktiviteterna integreras i enhetens verksamhetsplan och följs upp löpande.

Genom kontinuerlig dialog mellan ansvarig chef och medarbetare skapas möjlighet att fånga tidiga signaler på ohälsa och att säkerställa att arbetssituationen är hållbar över tid. Varje land följer regelbundet upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i arbetsmiljö- och säkerhetsforum bestående av arbetsgivar- och personalrepresentanter. Alla medarbetare omfattas av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det som följs upp är bland annat resultatet av genomförda arbetsmiljöundersökningar på aggregerad nivå, sjukfrånvaro samt inrapporterade arbetsskador och arbetsmiljöincidenter. Identifierade risker hanteras genom anpassade förbättringsåtgärder. I Danmark, Finland och Norge finns arbetsmiljöavtal som reglerar säkerhetsfrågor, roll- och ansvarsfördelning samt arbetsmiljöorganisation. Processen med det systematiska arbetsmiljöarbetet har varit föremål för periodisk intern revision inom ramen för internrevisionsfunktionens riskbaserade arbetssätt.

I Sverige finns ett arbetsmiljöavtal mellan banken och Finansförbundet, som bland annat reglerar säkerhetsfrågor, roll- och ansvarsfördelning samt arbetsmiljöorganisation. Avtalet omfattar alla anställda i Sverige. På central nivå finns en partsgemensam arbetsmiljö- och säkerhetskommitté med representanter från Finansförbundet och Akademikerföreningen, Saco. Kommittén består av elva ledamöter, fem från arbetsgivaren och sex från fackliga parter och sammanträder fyra gånger per år. Uppgiften är att stödja, utveckla och följa upp arbetet med arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor i Sverige. På lokal nivå finns partsgemensamma arbetsmiljökommittéer med Finansförbundet som sammanträder fyra gånger per år. Kommitténs uppgift är att säkerställa att det lokala arbetsmiljöarbetet genomförs enligt bankens process och att säkerställa att arbetsmiljöombud och chefer har rätt kompetens inom arbetsmiljö.

För att ytterligare stärka arbetsmiljöarbetet i Sverige har en ny utbildning tagits fram för chefer och ledare, personalrepresentanter och HR. Utbildningen genomförs i en kombination av e-learning och ledarledd workshop. Varje år kommer en årlig kunskapsuppdatering genomföras inom aktuella områden.

Banken har rutiner och riktlinjer som omfattar alla anställda för att hantera ohälsa, sjukdom, krissituationer och andra arbetsmiljöincidenter. Alla medarbetare omfattas av lokal företagshälsovård eller motsvarande. Vid behov av expertis inom området, finns samarbetsavtal med externa professionella leverantörer.

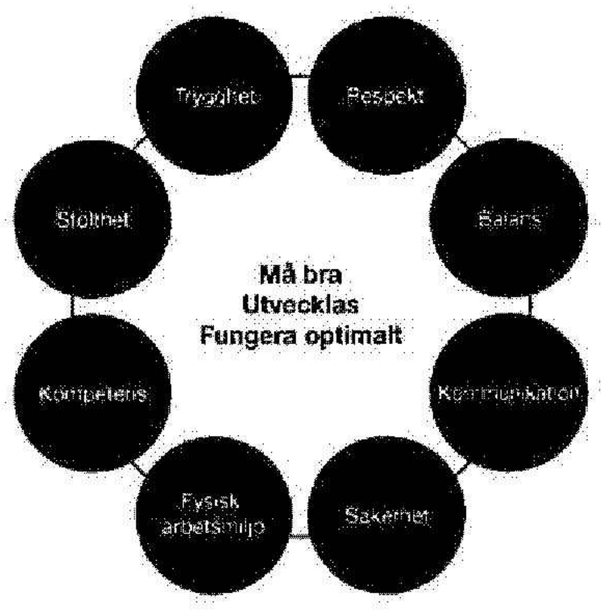
Vid kortare ledighet än en dag kan tjänstledighet med lön erhållas då skälig anledning

20221007066613

finns, exempelvis läkar- och tandläkarbesök som inte kunnat förläggas till annan tid än arbetstid.

Sjukfrånvaron för medarbetarna på bankens sex hemmamarknader uppgick till 2,2 procent (2,5) och för medarbetarna i Sverige uppgick den till 2,5 procent (3,0). Antal utredda fall av trakasserier i koncernen uppgick under 2021 till 7 stycken (16).

Hälsa och arbetsmiljö i Handelsbanken

Handelsbankens övergripande hälso- och arbetsmiljömål är att medarbetarna ska må bra, utvecklas och fungera optimalt. Arbetsmiljöarbetet utgår från ett antal friskfaktorer som tillsammans ger förutsättningar för en god, respektfull och inkluderande arbetsmiljö.

Hantering av pandemin

Handelsbanken har vidtagit omfattande åtgärder med anledning av covid-19-pandemin. Centrala och lokala krisstaber har sedan utbrottet av pandemin varit aktiverade och har haft regelbundna möten.

Banken har påskyndat utvecklingen av tekniska lösningar för digitala möten och distansarbete. Stora insatser har gjorts på arbetsplatserna för att främja hälsa och minimera smittspridning. Alla medarbetare har fått löpande information, råd och rekommendationer. I hela koncernen har medarbetare arbetat på distans när det varit möjligt för verksamheten.

Aktiviteter för att främja hälsa vid arbete på distans såsom inspirationsfilmer kring återhämtning, rörelse och variation under arbetsdagen har tagits fram. Riktade digitala kompetensutvecklingsinsatser i samarbete med externa aktörer har erbjudits chefer, exempelvis om att leda på distans och hantera oro.

Banken har under pandemin erbjudit anställda med vårdutbildning att under en begränsad period arbeta inom vården via initiativet Beredskapslyftet med bibehållen lön från banken.

I år har en koncerngemensam hälsoutmaning lanserats baserad på bankens kultur. Aktiviteten utgår från tre fokusområden: hälsosamma val, hållbar arbetsdag samt klimat och miljö i vardagen. Syftet är att inspirera till att göra egna aktiva val utifrån ökad kunskap och medvetenhet.

JÄMSTÄLLDHET, MÅNGFALD OCH INKLUDERING

Jämställdhet, mångfald och inkludering är en del av Handelsbankens grundläggande värderingar.

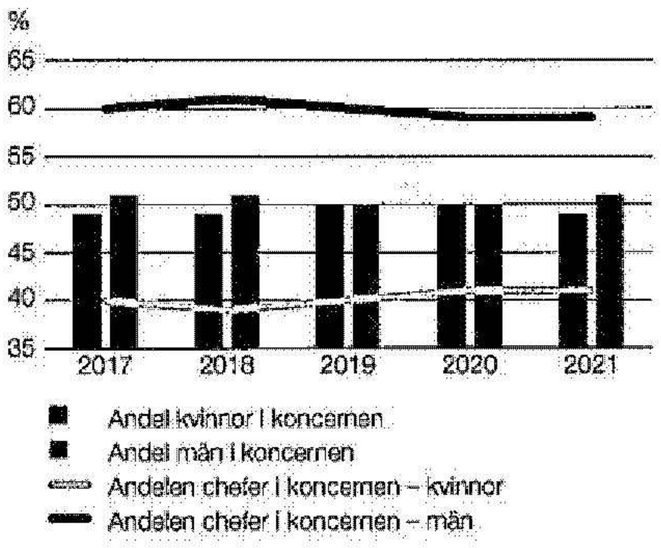
Mångfald är en viktig del av vår framgång, en nyckelfaktor för nytänkande och innovation och är nära sammankopplad med vår lönsamhet. Genom att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med olika bakgrund, perspektiv och erfarenheter förbättrar vi vår förmåga att förstå våra kunders behov och anpassa oss till ett samhälle i ständig förändring.

Vi strävar efter att spegla mångfalden i de samhällen vi verkar i samt att uppnå och bibehålla en jämn könsfördelning i alla delar av banken – såväl inom olika yrkesroller, som områden, enheter och länder. Genom att ha en inkluderande kultur kan vi på bästa sätt ta tillvara fördelarna som jämställdhet och mångfald innebär.

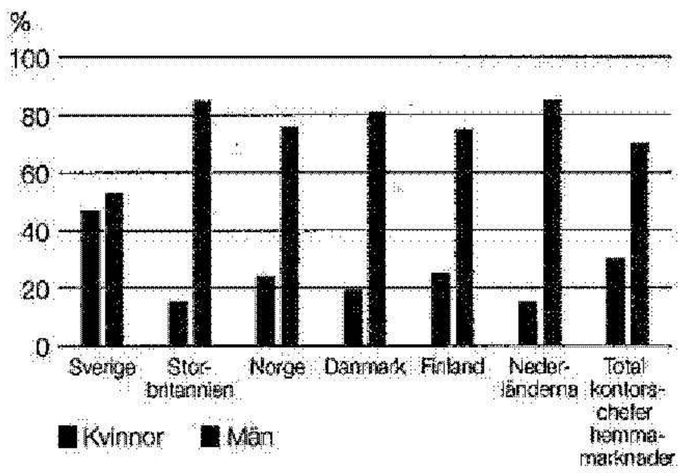
För att vi ska uppnå våra mål för jämställdhet, mångfald och inkluderande kultur, lägger vi extra fokus på följande områden: chefsförsörjning och rekrytering, kompetensutveckling, hälsa och arbetsmiljö, balans mellan arbetsliv och privatliv samt jämställd lönesättning. Samtliga områden följs även upp utifrån ett antal nyckeltal.

För att sätta ett gemensamt fokus på dessa frågor i koncernen finns Diversity Council, med deltagare från bland annat hemmamarknadernas ledningsgrupper, bankens hållbarhetschef samt bankens personalchef.

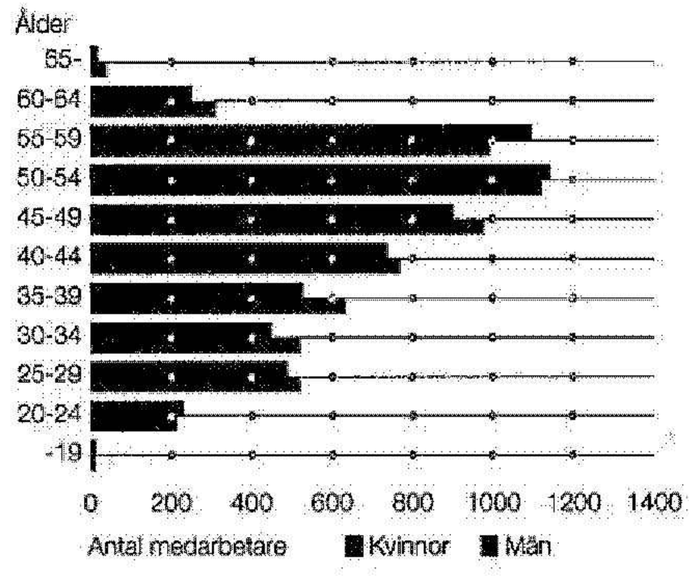
Fördelning kvinnor och män, Koncernen

Fördelning kvinnor och män – kontorschefer 2021

Ålders- och könsfördelning 2021

I Sverige följer verksamheten upp andelen medarbetare som har utländsk bakgrund i relation till samhället i stort. Denna uppgift tillhandahålls av Statistiska Centralbyrån, SCB, och följs upp vart tredje år. Statistiken, som är anonym för banken på individnivå, visar på hur stor andel av bankens medarbetare i Sverige som är födda i annat land än Sverige, och/eller vars båda föräldrar är födda i annat land än Sverige. Genom att bland annat arbeta med kompetensbaserad rekrytering ökar vi möjligheten att attrahera och rekrytera medarbetare med olika bakgrund.

Banken uppnår den övergripande målsättningen för koncernen om en jämn könsfördelning både för andel av alla anställda som är kvinnor, 49 procent (50), och för andel av bankens chefer som är kvinnor, 41 procent (41). Även i Sverige uppnår banken den övergripande målsättningen om en jämn könsfördelning genom att 52 procent (52) av samtliga anställda är kvinnor och 50 procent (48) av samtliga chefer är kvinnor.

Sedan några år tillbaka har banken i Storbritannien anslutit sig till Women in Finance Charter som är ett initiativ från HM Treasury (Storbritanniens finansministerium), vilket innebär ett åtagande att arbeta för en jämnare könsfördelning i den finansiella sektorn. Handelsbanken Storbritannien har som målsättning att uppnå 40 procent kvinnor som chefer 2026. Andelen chefer som är kvinnor i Storbritannien 2021 var 26 procent (26).

ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER

Handelsbanken strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuder marknadsmässiga anställningsvillkor för alla anställda, både visstids- och tillsvidareanställda. Utöver vad som följer av lagar, regler, kollektivavtal eller andra lokala överenskommelser, erbjuder vi förmåner som främjar vår syn på långsiktig anställning, jämställdhet och delaktighet i Handelsbankens resultat.

Handelsbanken vill på ett flexibelt sätt möta medarbetarnas behov under olika faser i livet. Kollektivavtal är grunden för de villkor banken erbjuder både visstids- och tillsvidareanställda. I Handelsbanken har vi individuella löner som bestäms i lönesamtalet mellan chef och medarbetare som genomförs varje år. Villkor och förmåner skiljer sig åt inom koncernen och är anpassade efter de marknader där banken verkar och de kollektivavtal som har tecknats.

Medarbetarnas totala ersättning ska bidra till att Handelsbankenkoncernens konkurrenskraft och lönsamhet utvecklas genom att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt säkerställa bankens chefsförsörjning. Detta fastslås i bankens ersättningspolicy som bankens styrelse beslutar om. Styrelsen ansvarar för och följer upp att policyn tillämpas. Bankens ersättningsutskott gör årligen en bedömning av policyn och ersättningssystemet samt rapporterar till styrelsen.

Förmåner och pensioner

Handelsbanken erbjuder olika typer av marknadsmässiga förmåner, för både visstids- och tillsvidareanställda i koncernen, vilka skiljer sig åt mellan länderna. Andelen tillsvidareanställda uppgick under året till 93 procent (94).

Handelsbanken ska underlätta för alla medarbetare att förena förvärvsarbete med föräldraskap. Banken subventionerar hem- och familjeservice till medarbetare i Sverige med barn under tolv år. Utöver gällande socialförsäkringsregler för föräldraledighet bidrar Handelsbanken på de flesta av bankens marknader på olika sätt med ersättning enligt lokala bestämmelser. Det innebär att föräldrar får 80–100 procent av lönen under en begränsad tid. Vid föräldraledighet har medarbetare samma rätt till lönesamtal som övriga anställda.

Banken erbjuder medarbetare krediter till särskilda villkor. I huvudsak beviljas dessa krediter för finansiering av bostäder. Villkoren skiljer sig mellan länderna beroende på lokala förutsättningar och villkoren utgör i flera av länderna en beskattningsbar förmån.

Hälsa och arbetsmiljö är en viktig del för att våra medarbetare ska må bra, utvecklas och fungera optimalt. Banken uppmuntrar detta genom att ge bidrag till olika friskvårds- och fritidsaktiviteter samt även organisera hälsofrämjande initiativ.

Andra former av förmåner som förekommer är bland annat försäkringar och tjänstebil.

Pensioner är en del av den totala ersättningen för medarbetare i Handelsbanken. Pensionsvillkoren i de länder där banken bedriver verksamhet ska vara konkurrenskraftiga samt anpassade efter lagstiftning och regelverk i enlighet med de förutsättningar som gäller för respektive land.

I en tjänstepensionsplan kan det ingå ålderspension, sjukpension och efterlevandeskydd. De pensionslösningar som medarbetarna kan erbjudas är förmånsbestämda, premiebestämda eller en kombination av båda.

Jämställda löner

Banken arbetar aktivt och systematiskt med att säkerställa jämställda löner och för att åtgärda osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män i alla delar av banken. I Sverige har detta arbete under flera år genomförts tillsammans med de fackliga organisationerna. Varje år genomförs en lönekartläggning i banken för att åtgärda de eventuella skillnader som har uppstått.

Oktogonen – bankens resultatandelssystem

Vårt mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på våra hemmamarknader. Oktogonen är Handelsbankens system för kollektiv vinstdelning, som bygger på ett gemensamt företagsmål där alla medarbetare bidrar till bankens framgångar.

För att avsättning till resultatandelssystemet ska göras är det en förutsättning att Handelsbanken uppfyller företagsmålet. Avsättning sker efter styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling.

Utbetalning sker direkt till den enskilde medarbetaren antingen kontant, till ett pensionssparande, en sparplan eller som en kombination.

FACKLIGA RELATIONER

Handelsbankens traditionellt goda relation och samverkan med fackliga parter är en värdefull del av kulturen. Banken främjar alla medarbetares rätt att ansluta sig till fackföreningar eller arbetstagarorganisationer. Det förs en ständig och nära dialog mellan fackliga företrädare och chefer om förändringar av verksamheten, till exempel om organisationsförändringar, nya produkter eller chefstillsättningar.

Samtliga medarbetare i Danmark, Finland, Luxemburg, Norge och Sverige, 74 procent (75) av bankens anställda, omfattas av kollektivavtal. I dessa länder omfattas även de medarbetare som inte är fackligt anslutna av kollektivavtalets villkor. Förutom kollektivavtal förekommer även andra typer av avtal med lokala arbetstagarorganisationer. I Storbritannien och Nederländerna finns exempelvis så kallade Work Councils.

I Sverige är Handelsbanken, genom delägarskap i Bankinstitutens Arbetsgivareorganisation, (BAO), bundet av kollektivavtal med Finansförbundet och kollektivavtal med Akavia/Sveriges Ingenjörer som även omfattar övriga till PTK anslutna Saco-förbund. Kollektivavtalen reglerar bland annat allmänna anställningsvillkor, varseltid och pension. BAO har även kollektivavtal med Hotell- och restauranganställdas förbund

20221007061614

samt Fastighetsanställdas förbund. Banken har träffat lokala avtal med Finansförbundet och Akademikerföreningen, Saco, om formerna för inflytande och medbestämmande.

EUROPEAN WORKS COUNCIL

Förutom de frågor som hanteras i dialog med fackliga organisationer på nationell nivå i respektive land, finns även Handelsbankens European Works Council (EWC) som är ett forum för information och dialog kring gemensamma och gränsöverskridande frågor, såsom exempelvis arbetsmiljö. EWC består av representanter från koncernledningen och personalrepresentanter från Danmark, Finland, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Storbritannien och Sverige.

ANSTÄLLDAS UPPTRÄDANDE

Här presenteras riktlinjer, uppföranderegler som ingår i policyer och riktlinjer och avser personalområdet.

Medarbetare i Handelsbanken

- ska inte kunna misstänkas för att ha tillgodogjort sig kunskap om det finansiella marknadsområde som de för tillfället arbetar inom
- ska vara väl förtrogna med lagstiftning gällande handel med finansiella instrument och riktlinjer i bankens regler för anställdas värdepappersaffärer och valutaaffärer
- ska, både privat och i tjänsten, avstå från affärstransaktioner som strider mot bankens regler eller gällande lagstiftning
- ska avstå från affärer eller andra åtgärder som allvarligt kan äventyra den egna ekonomin
- får inte handlägga ärenden som de själva eller närstående har ett personligt intresse av – detta gäller även för företag som medarbetare eller deras närstående är engagerade i
- ska anmäla misstänkta oegentligheter inom banken till compliance eller internrevisionen – som komplement till dessa rapporteringskanaler finns Handelsbankens särskilda system för visselblåsare, som tillhandahålls av en extern leverantör, att använda
- ska anmäla uppdrag utom bankens tjänst för godkännande – detta anmälningsförfarande gäller även för styrelseuppdrag i föreningslivet.

INITIATIV OCH SAMARBETEN

Banker spelar en nyckelroll i den hållbara omställningen. Men gemensamma utmaningar kräver gemensamma krafter och åtgärder. För att lyckas är det nödvändigt att samarbeta med andra investerare, företag, myndigheter och intresseorganisationer.

För ytterligare initiativ och samarbeten, som Handelsbanken deltar i och står bakom, läs mer på sidorna 12–13 i Sustainability Factbook, handelsbanken.com/hallbarhet.

SAMARBETEN FÖR BARNS RÄTTIGHETER

Handelsbanken deltar sedan många år i flera olika samarbeten för att främja barns rättigheter i samhället – ett engagemang som speglar bankens värderingar och vikten av den här frågan. Vi stöttar till exempel ECPAT och World Childhood Foundation som arbetar globalt med att förebygga övergrepp på barn.

En annan organisation som också arbetar med att förhindra betalningar för övergreppsmaterial genom de finansiella systemen är Finanskoalitionen mot barnsexhandel, där Handelsbanken varit medlem sedan 2009.

Handelsbanken medverkar sedan 2013 i den ideella stiftelsen Global Child Forum, ett oberoende forum för samtal och kunskapsutbyte om barns rättigheter samt utvecklar verktyg för företag att följa upp, lyfta och förbättra barns rättigheter i och genom sin verksamhet. Där samlas ledare från näringslivet, myndigheter, den akademiska världen och övriga samhället för att skapa samarbeten på samma tema.

GLOBAL COMPACT

Handelsbanken undertecknade 2009 FN:s Global Compact, ett initiativ som riktar sig till företag och som förespråkar tio principer vilka grundar sig på internationella konventioner. Principerna, som lanserades år 2000, inkluderar mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och bekämpning av korruption.

EU:S HANDLINGSPLAN FÖR FINANSIERING AV HÅLLBAR TILLVÄXT

Det krävs stora investeringar i samhället för att uppnå de 17 globala målen och Parisavtalet. För att påskynda utvecklingen har EU tagit fram en handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt med tio åtgärdsområden. De huvudsakliga målen i handlingsplanen är att omdirigera kapitalflöden mot en mer hållbar ekonomi, integrera hållbarhet i riskhanteringen och att främja transparens och långsiktighet på finansmarknaden och i ekonomin som helhet.

Handelsbanken stöder EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt och arbetar aktivt med att ta in de olika delarna av handlingsplanen i bankens affär och verksamhet. En av de bärande delarna i handlingsplanen och de framväxande gemensamma regelverken är EU:s taxonomi som är en klassificering av vilka aktiviteter som anses vara miljömässigt hållbara. Utformningen av EU:s taxonomi har under året varit föremål för debatt, det har bland annat handlat om skogsnäringen och fastighetssektorn. Handelsbanken har aktivt deltagit i debatten och bidragit med vår syn på taxonomins utformning och hur det påverkar olika branscher.

De nya regelverken medför också ett ökat behov av transparens och rapportering vilket i sin tur ställer nya krav på tillgång till hållbarhetsdata. För att stötta verksamheten i dessa frågor har Handelsbanken skapat ett program som ska göra det möjligt för banken att följa upp och kommunicera om de egna hållbarhetsmålen samt rapportera enligt regelverk, myndighetskrav och externa åtaganden. Handelsbanken ser positivt på en ökad transparens, det skapar en insyn i bankens verksamhet och gör det enklare för såväl kunder som investerare att göra medvetna val.

Taxonomirapportering

Handelsbanken ska genom sin verksamhet aktivt verka för omställningen till en växthusgasneutral ekonomi i linje med Parisavtalet och 1,5-gradersmålet. I detta arbete ger EU:s taxonomi vägledning. Strategin i bankens klimatarbete är fastställd i våra hållbarhetsmål, se sidan 38, inklusive ett mål om nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040. Målen ska uppnås genom samarbete med våra kunder och andra intressenter. Centralt är också att utveckla produkter och tjänster som bidrar till omställningen med fokus på såväl privatpersoner som små- och medelstora företag. Enligt årsredovisningslagen 6 kap 12a § ska finansiella institutioner av alimänt intresse, med fler än 500 anställda i sin lagstadgade hållbarhetsrapport för 2021, i enlighet med EU:s taxonomiförordning (EU) 2020/852, rapportera den andel av tillgångarna som exponeras mot ekonomiska aktiviteter vilka omfattas av taxonomin. På nästa sida följer Handelsbankens taxonomirapportering för 2021.

Taxonomirapportering 2021

Tillgångar, obligatorisk taxonomirapportering	Andel av totala tillgångar (%)
Tillgångar som omfattas av taxonomin	39,3
Tillgångar som inte omfattas av taxonomin	25,3
Tillgångar relaterade till stater, centralbanker och överstatliga organ	18,5
Derivat	0,9
Tillgångar relaterade till icke rapporteringsskyldiga företag	14,9
Interbanklån betalbara vid anfordran	0,2
Handelslager	0,3

Metodbeskrivning för rapporteringen

Företag som är skyldiga att rapportera enligt NFRD (noterade bolag inom EU med över 500 anställda) publicerar först under 2022 hur stor andel av verksamheten som omfattas av taxonomin. Då bankens rapportering ska ha våra kunders uppgifter som grund och estimat ännu inte är tillåtna i den obligatoriska rapporteringen kan enbart hushållsexponeringar initialt bedömas utifrån taxonomin.

Tillgångar som omfattas av taxonomin är därför enbart hushållsexponeringar med fastighet som säkerhet. Övriga hushållsexponeringar anses för närvarande inte omfattas av taxonomin. Företag som inte är skyldiga att rapportera enligt NFRD inkluderar även företag utanför EU och bedöms inte enligt taxonomin. Rapporteringen omfattar initialt inte tillgångar i form av goodwill, kassa och krediter till lokala myndigheter, varför tabellen ej summerar till 100 procent.

Bankens rapportering baseras på konsoliderad situation enligt definition i CRR, se not K51. I den utökade, frivilliga taxonomirapporteringen redovisas den estimerade andelen tillgångar som omfattas av taxonomin, se Sustainability Factbook sidorna 4–5.

Kvalitativ information

Taxonomirapporteringen för tillgångar på balansräkningen framställs med data från bankens interna system. Exponeringar från bankens källsystem samlas i ett system för kreditdata som även används för kapitalkravsrapportering samt till ett flertal tabeller i årsrapporten.

Uppgifter om antal anställda och NACE-koder kommer ursprungligen från externa officiella källor, men lagras i bankens interna system. Uppgifterna är av god kvalitet, har inga kända brister och används även i annan rapportering.

En förteckning över noterade bolag, för definition av rapporteringsskyldiga företag enligt NFRD, har hämtats från bankens värdepappersdatabas och utgår från värdepapper som handlas i banken. Uppgifterna kan behöva kompletteras inför kommande utökad taxonomirapportering, så att den omfattar även mindre bolag och värdepapper som inte handlas i banken. Inga andra företag av allmänt intresse har inkluderats, då ingen officiell förteckning funnits tillgänglig vid rapporteringstillfället.

NET ZERO BANKING ALLIANCE (NZBA)

Handelsbanken har undertecknat det av FN etablerade Net Zero Banking Alliance, (NZBA). Syftet är att ställa om det finansiella systemet för att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser globalt.

Genom att underteckna NZBA så åtar sig Handelsbanken att

- uppnå nettonollutsläpp senast 2050 och linjera med verksamheten med 1,5-gradersmålet. Handelsbanken har satt motsvarande mål för nettonollutsläpp senast 2040
- sätta etappmål för reduktion av växthusgaser för 2030 eller tidigare
- årligen beräkna och publikt rapportera finansierade utsläpp i linje med etablerade ramverk
- utveckla och kommunicera strategier för omställning
- åstadkomma utsläppsminskningar i samhället genom våra kundrelationer, produkter och tjänster
- stötta innovation och öka finansieringen av klimatsmarta lösningar.

PARTNERSHIP FOR CARBON ACCOUNTING FINANCIALS (PCAF)

År 2015 bildades initiativet The Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) av ett antal nederländska finansiella aktörer. Det övergripande syftet med initiativet var att underlätta för finansbranschen att anpassa sin verksamhet till Parisavtalets mål om att begränsa uppvärmningen till nära 1,5 °C genom att tillhandahålla metoder och principer för att bedöma och beräkna samt rapportera utsläpp av växthusgaser hänförliga till utlåning och investeringar i företag. Fram till bildandet av PCAF saknades det såväl enhetlig beräkningsmetodik som rapporteringsprinciper för området. Av den anledningen utvecklades ramverket Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry av PCAF.

Per november 2021 har fler än 170 finansiella institutioner världen över som representerar över 54 billioner US Dollar i kapital anslutit sig till PCAF. I oktober 2021 anslöt sig Handelsbanken till PCAF.

I enlighet med ramverket arbetar banken med att i ett första steg beräkna utsläpp av växthusgaser relaterade till våra krediter men också den investeringsverksamhet som sker i Handelsbanken Fonder. När modellen och beräkningsmetoderna validerats kommer banken sedan att publikt rapportera i enlighet med principerna och därefter löpande mäta och rapportera samt följa utvecklingen av utsläppen av växthusgaser för att säkerställa anpassning av att bankens finansierings- och investeringsverksamhet är i linje med Parisavtalets mål och det övergripande klimatmålet för banken om nettoneutralitet senast år 2040.

THE SCIENCE BASED TARGETS INITIATIVE (SBTi)

SBTi är ett initiativ som bildades 2015 av CDP, UN Global Compact, World Resources Institut (WRI) och Världsnaturfonden (WWF) med syftet att, genom att tillhandahålla vetenskapligt baserade metoder, stödja företag världen över i arbetet med att reducera utsläppen av växthusgaser för att förhindra de värsta effekterna av klimatförändringen. För att säkerställa rätt prioriteringar i arbetet med att uppnå Handelsbankens övergripande klimatmål skrev banken under SBTi i oktober och vi åtar oss därmed att arbeta i enlighet med dessa metoder och sätta reduktionsmål i linje med vetenskapen.

TCFD – TASK FORCE ON CLIMATE-RELATED FINANCIAL DISCLOSURES

Rekommendationerna innehåller fyra grundelement:	
Styrning	Beskrivning av hur klimatrelaterade frågor hanteras av bolagets styrelse och ledning.
Strategi	Beskrivning av strategi för klimatförändringar och omställningen till ett koldioxidsnålt samhälle samt de risker och möjligheter som identifierats inklusive scenarioanalyser.
Riskhantering	Beskrivning av processer för identifiering, bedömning och hantering av klimatrisker och affärsmöjligheter.
Mål och mätetal	Redogörelse av relevanta mål och mätetal.

Handelsbanken står bakom TCFD:s rekommendationer. Som ett första steg i arbetet med TCFD gjordes 2017 en genomlysning av bankens kreditportfölj gällande utlåning till energiproduktion avseende exponering mot olika typer av kraftproduktion. 2018 publicerade Handelsbanken Fonder och Handelsbanken Liv sina första klimatrapporter i linje med rekommendationerna som inkluderade framåtblickande klimatanalyser.

20221007066615

Dessa följdes upp med nya rapporter för 2019 och 2020 och inkluderade då även stresstester utvecklade av 2°Degrees Investing Initiative och The Bank of England. Läs mer på sidan 53 och 56 under Ansvarsfulla investeringar.

Inom kreditområdet har arbetet fokuserat på att bygga upp processer och rutiner för att förbättra bankens förmåga att mäta och rapportera exponering mot klimatrelaterade risker. Som ett resultat av detta publicerade banken sin första klimatrapport 2021 i linje med rekommendationerna, rapporten finns tillgänglig på bankens hemsida, handelsbanken.com. Arbetet bedrevs tvärfunktionellt och inkluderade bland annat Group Risk Control, Group Credit, Group Finance och Group Sustainability. Arbetet stöttades av externa experter inom klimatförändring och scenarioanalys och fokuserar på bankens fastighetsexponering i Sverige.

PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING (PRB)

Handelsbanken ingick i den första gruppen av banker som undertecknade FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet i september 2019. Bankerna åtog sig att inom loppet av fyra år efterleva de sex principer som utgör ramverket för initiativet.

1. Linjering med Parisavtalet, Globala Målen samt nationella och regionala ramverk
2. Påverkansanalys och mätbara målsättningar
3. Kundsamarbete
4. Intressentdialog
5. Styrning och företagskultur
6. Transparens och ansvarstagande

I samband med publiceringen av Års- och hållbarhetsredovisningen 2020, som innehöll bankens första rapportering inom ramen för PRB, offentliggjordes tre mål som banken fastställt i enlighet med PRB:s principer. Målen valdes utifrån bankens grundläggande påverkansområden – finansiering, investering och rådgivning. Under året har arbetet med att skapa förutsättningar för måluppfyllelse fortlöpt.

Handelsbankens målsättningar

- **Ansvarsfull finansiering** – 20 procent av bankens finansieringsvolym ska år 2025 utgöras av grön finansiering, social finansiering eller finansiering som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren.
- **Ansvarsfull investering** – Investeringsportföljerna ska vara i linje med Parisavtalets klimatmål i form av nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040 och öka fondernas bidrag till Agenda 2030. Delmålen är att minska koldioxidintensitet med 50 procent och dubbla investeringar i klimatlösningar till 2030, samt till 2025 öka andelen hållbara investeringar med 30 procent och årligen ha ökat påverkansaktiviteter med positivt resultat.
- **Rådgivning** – senast 2023, genom affärsutveckling och utbildning, på ett mätbart sätt ha skapat förutsättningar för ett jämställt sparande och därmed ett minskat förmögenhetsgap mellan män och kvinnor.

Inom ramen för finansieringsmålet har det under året skett en produktutveckling för olika kundgrupper med fokus på såväl privatpersoner som små och medelstora företag. Arbetet har skett i samverkan med kunder och intressenter.

Målet avseende investeringar har preciserats i enlighet med de åtaganden som gjordes vid förra rapporteringen, det vill säga siffermål avseende linjering med Parisavtalet och de Globala Målen i form av minskad utsläppsintensitet i fonderna och ökade investeringar i klimatlösningar samt en ökad andel investeringar i lösningar och påverkansarbete som främjar de Globala Målen och innefattar en årlig uppföljning.

Inom rådgivning har det skett ett utförligt arbete med att främja ekonomisk jämlikhet mellan könen genom initiativet Jämställd pension. När det gäller framtida pensionsutbetalningar finns ett stort inkomstgap mellan kvinnor och män. Initiativet erbjuder kunden ett digitalt test för att skaffa sig en uppfattning om sin framtida pension som sedan kan följas upp med rådgivning om alternativ till ett för kunden passande pensionssparade i syfte att förbättra kvinnors möjligheter till en trygg pension. Arbetet omfattar också utbildning inom området för bankens privatrådgivare.

När det gäller målet avseende Ansvarsfull finansiering sker en kontinuerlig utveckling av produkter för finansiering av gröna tillgångar, men även finansieringsprodukter vars villkor bidrar till en hållbar omställning, såsom olika typer av hållbarhetslänkade lånefaciliteter, till exempel i form av revolverande kreditfaciliteter. Även sociala lån blir alltmer aktuellt. Vi har förtydligat vilka finansieringsprodukter som ska ingå i målet, se Sustainability Factbook 2021 som finns på handelsbanken.com/hallbarhet.

Målet Ansvarsfulla investeringar har förtydligat sitt mål genom att målområden har kompletterats med delmål och siffermål i enlighet med tidigare åtagande.

Målet avseende rådgivning har breddats att omfatta affärsutveckling generellt och fler områden inom sparande.

Styrning och transparens

Handelsbankens ledning och styrelse får regelbundna uppdateringar om det fortlöpande arbetet avseende processerna för anpassning av bankens verksamhet till principerna och uppfyllande av målsättningarna. De flesta av bankens anställda har genomgått utbildning som behandlar de åtaganden banken gjort, inklusive inom ramen för PRB.

Den löpande bedömningen av vilka finansieringsprodukter och volymer som ingår i beräkningen av målet om Ansvarsfull finansiering fattas av bankens Green Finance Committee (GFC) se sidan 41. GFC bedömer finansieringsproduktens struktur och möjlighet att bidra till omställning, såsom finansiering av specifika ändamål eller till exempel odragen finansiering med nyckeltal kopplade till hållbarhetsmål. Översyn kommer att ske löpande eftersom marknadspraxis utvecklas och förutsättningarna skiljer sig på olika marknader.

Extern rapportering om processen avseende implementeringen av principerna skedde första gången i februari 2021 och kommer ske årligen som en del av bankens hållbarhetsredovisning. Rapporteringen kring målen revideras på samma vis som övrig rapportering.

Bankens Self-Assessment Template ingår i Handelsbankens Sustainability Factbook 2021 som finns på handelsbanken.com/hallbarhet.

Bolagsstyrningsrapport

Handelsbanken är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq Stockholm. Styrelsen lämnar här 2021 års bolagsstyrningsrapport. Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning utan avvikelser.

INNEHÅLL

BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN 75
Bankens mål och företagskultur 75
Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning 75
Regelverk 75
STRUKTUR FÖR BOLAGSSTYRNING 76
AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA 78
Aktieägares rättigheter 78
Aktieägare med större innehav 78
Årsstämman 2021 78
Extra bolagsstämma 2021 78
Revisorer 78
VALBEREDNING 78
STYRELSE 79
Styrelsens sammansättning 79
Styrelseledamöternas oberoende 80
Styrelsearbetets grunder 80
Styrelseordförande 80
Styrelsens arbete 2021 80
Utskotts- och kommittéarbete 80
BANKENS LEDNING 82
Verkställande direktör 82
Koncernledning 82
Beslutsfattande 82
Riskforum och Affärsforum 82
Verksamhetsstruktur 82
Kontorsrörelsen 82
RAMVERK FÖR KONTROLL 82
Organisatoriska krav på verksamheten 82
Group Compliance 82
Group Risk Control 82
Group Audit 82
POLICYDOKUMENT 83
ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN 85
Fast ersättning 85
Rörlig ersättning 85
Ersättning till ledande befattningshavare 85
Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare inom Svenska Handelsbanken AB (publ) 86
STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AV DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN 87
Kontrollmiljö 87
Riskbedömning 87
Kontrollaktiviteter 87
Information och kommunikation 87
Uppföljning 87
STYRELSE 88
KONCERNLEDNING 91

20221007066616

Bolagsstyrning i Handelsbanken

Bolagsstyrningen i Handelsbankenkoncernen syftar till att skapa en ändamålsenlig och tydlig organisationsstruktur som säkerställer att verksamheten kan bedrivas på ett effektivt och sunt sätt och i enlighet med externa regler. En tydlig ansvarsfördelning tillgodoser behovet av intern kontroll, riskkontroll och regelefterlevnad och är även en förutsättning för att det ska vara möjligt att följa upp verksamheten på bästa sätt ur både ett affärs- och riskperspektiv. God bolagsstyrning ska genomsyra hela verksamheten och berör därför alla anställda i koncernen.

Grundläggande för bolagsstyrningen i Handelsbanken är dels bolagsordningen och de dokument som antas av styrelsen, till exempel styrelsens arbetsordning, instruktioner till verkställande direktören och chefen för Group Audit samt policydokument för bankens verksamhet (se även sidorna 83–85), dels de instruktioner och riktlinjer som utfärdas av verkställande direktören. Dessa dokument revideras varje år och vid behov.

Grunden för fungerande bolagsstyrning är dock inte enbart formella dokument utan också bankens företagskultur, företagsmål, arbetssätt och ersättningssystem.

En central del i styrningen av Handelsbanken är att hantera de risker som uppkommer i verksamheten. Riskhanteringen behandlas utförligt i ett separat riskavsnitt i not K2 på sidorna 110–149, i bankens Pelare 3-rapport och mer kortfattat i denna bolagsstyrningsrapport.

BANKENS MÅL OCH FÖRETAGSKULTUR

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Bankens lönsamhetsmål syftar till att ge aktieägarna en långsiktigt god värdetillväxt med stigande vinst per aktie över konjunkturcykeln. Med stabila finanser kan banken också stödja sina kunder oavsett läget i omvärlden. Hög lönsamhet och sund, hållbar verksamhet är avgörande för våra aktieägare som investerat i banken. Dessutom bidrar det till låga finansieringskostnader, god tillväxt och att banken ses som en attraktiv arbetsgivare. Målet ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

Handelsbanken har ett decentraliserat arbetssätt som bygger på en stark tilltro till medarbetarnas vilja och förmåga att ta ansvar. Arbetssättet har konsekvent tillämpats under årtionden och har lett till bankens starka företagskultur. Handelsbanken sätter kunden i centrum genom att erbjuda bankens produkter och tjänster både via ett kontorsnät på samtliga marknader där banken har verksamhet och genom digitala kanaler.

Resultatandelssystemet Oktogonen stärker medarbetarnas fokus på lönsamhet och är därigenom ett sätt att stärka en företagskultur präglad av kostnadsmedvetenhet och försiktighet. Avsättningar till Oktogonen baseras på att lönsamhetsmåttet kopplat till Handelsbankens företagsmål är uppfyllt samt styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling.

Handelsbanken har en långsiktig syn på medarbetare. Bankens önskemål är att rekrytera unga medarbetare för en långvarig anställning i banken genom att erbjuda utvecklingsmöjligheter som gör banken självförsörjande på kompetenta medarbetare och chefer.

Denna långsiktighet gäller även bankens förhållningssätt till sina kunder. Det tar sig bland annat uttryck i ambitionen att alltid ge kunden bästa möjliga råd, utan att snegla på vad som på kort sikt är mest lönsamt för banken. På så sätt bygger banken långvariga relationer med både kunder och medarbetare.

TILLÄMPNING AV SVENSK KOD FÖR BOLAGSSTYRNING

Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning utan avvikelser. Koden finns tillgänglig hos Kollegiet för svensk bolagsstyrning, bolagsstyrning.se.

REGELVERK

Svenska bankers verksamhet regleras i lag och bankverksamhet får bara bedrivas efter tillstånd från Finansinspektionen. Regelverket för bankrörelse är omfattande.

Till de mer centrala författningarna hör

- aktiebolagslagen
- lagen om bank- och finansieringsrörelse
- lagen om värdepappersmarknaden
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013
- lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag
- lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- omfattande lagreglering av fonder och försäkringsrörelse.

Bland Finansinspektionens författningar märks bland annat föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut samt föreskrifter om värdepappers- och försäkringsrörelse.

En förteckning över de centrala regelverken finns på Finansinspektionens webbplats.

Handelsbankens huvudprincip för verksamhet utanför Sverige är att tillämpa såväl det svenska regelverket som värdlandets regler, om de är strängare eller kräver avvikelser från svenska regler.

Finansinspektionen utövar tillsyn över bankens verksamhet i Sverige och i alla länder där banken bedriver verksamhet i filial, det vill säga när den utländska verksamheten utgör en del av den svenska juridiska personen Svenska Handelsbanken AB. Tillsynsinsatserna samordnas i ett tillsynskollegium för Handelsbanken under den svenska Finansinspektionens ledning. Tillsynsmyndigheter i andra länder bedriver en begränsad tillsyn över filialernas verksamhet men har full tillsyn över bankens dotterbolag utanför Sverige.

Den svenska tillsynen bygger förutom på lagar och förordningar även på föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. Finansinspektionen efterfrågar rapportering av bland annat bankens organisation, beslutsstruktur och interna kontroll.

I Finansinspektionens arbete ingår också att systematiskt besöka olika delar av banken. Syftet är att följa upp hur banken i praktiken lever upp till villkor i lämnade tillstånd och de detaljerade regelverken i övrigt.

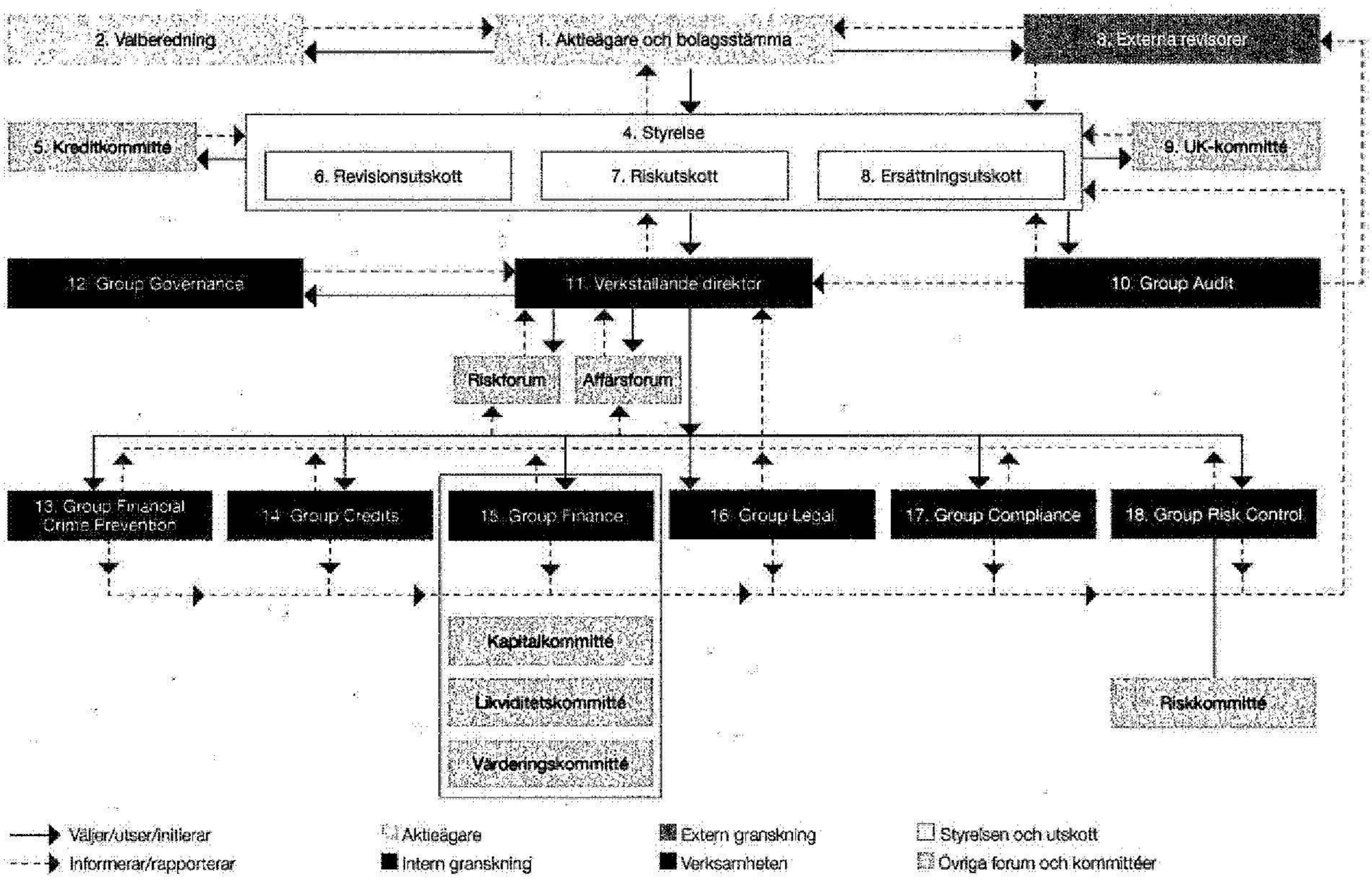
Mer information

Mer om bolagsstyrning i Handelsbanken finns att läsa på handelsbanken.com. Där finns bland annat följande information:

- tidigare års bolagsstyrningsrapporter från och med 2006
- bolagsordning
- information om valberedningen
- protokoll från bolagsstämmor från och med 2010.

Struktur för bolagsstyrning

Bolagsstyrning i Handelsbanken – en översikt

Bolagsstyrning i Handelsbanken – en översikt
Bilden sammanfattar bolagsstyrningen i Handelsbanken. Aktieägarna beslutar vid bolagsstämman. I vissa frågor bereds aktieägarnas beslut av valberedningen. Aktieägarna utser en styrelse som i sin tur utser en verkställande direktör för att sköta den löpande verksamheten. Styrelsen (i Handelsbanken benämnd centralstyrelsen) organiserar inom sig olika utskott. Som stöd för styrningen av banken hade verkställande direktören under 2021 bl.a. cheferna för Group Finance, Group Credits, Group IT, Group HR, Capital Markets, Group Communication, Group Legal, Group Compliance och Group Risk Control, samlat benämnd koncernledningen. Aktuell koncernledning redovisas på sidan 91. Inom banken finns också ytterligare stöd- och affärsfunktioner som rapporterar direkt till verkställande direktören, inklusive en särskild hållbarhetsfunktion. Därtill utövar aktieägarna kontroll genom de av bolagsstämman utsedda revisorerna.

1. AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rätt att besluta i bankens angelägenheter utövas på bolagsstämman, som är bankens högsta beslutande organ. Varje år hålls en årsstämma som bland annat utser styrelse, styrelsens ordförande och revisorer.

2. VALBEREDNING

Valberedningen är aktieägarnas organ för beredning av förslag till årsstämman på styrelseordförande och övriga ledamöter i styrelsen, samt om arvode till ordförande och övriga ledamöter. I enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning lämnar valberedningen även förslag till val av revisorer och arvode till revisorerna. Årsstämman beslutar hur valberedningen ska utses.

3. EXTERNA REVISORER

Revisorer utses av årsstämman för en period som sträcker sig till utgången av nästa årsstämma. Revisorerna är ansvariga inför aktieägarna. De granskar och lämnar en revisionsberättelse över bland annat årsredovisningen, inklusive denna bolagsstyrningsrapport, samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisorerna rapporterar dessutom muntligen och skriftligen till styrelsens revisionsutskott hur revisionen har bedrivits och hur de bedömer ordningen och den interna kontrollen i banken. Revisorerna lämnar även en sammanfattande redogörelse för revisionen till styrelsen i sin helhet.

4. STYRELSE

Styrelsen (centralstyrelsen) ansvarar för bankens organisation och förvaltar bankens angelägenheter för aktieägarnas räkning. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation och se till att banken är organiserad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen fastställer policyer och instruktioner för hur detta ska utföras, samt fastställer en arbetsordning för styrelsen och en instruktion för verkställande direktören.
Av dessa centrala styrdokument framgår hur ansvar och befogenheter fördelas mellan styrelsen som helhet, utskott, kommittéer, styrelsens ordförande och verkställande direktören. Styrelsen utser bland annat verkställande direktören, vice verkställande direktör/er och chefer för Group Risk Control, Group Compliance och Group Audit samt beslutar om anställningsvillkor för bland annat dessa personer. Ordföranden ansvarar för utvärdering av styrelsens arbete och informerar valberedningen om resultatet av utvärderingen.

5. KREDITKOMMITTÉ

Styrelsen har inrättat en kreditkommitté som beslutar i sådana kreditärenden som beloppsmässigt överstiger den beslutandelimit som centralstyrelsen har delegerat till annan enhet. Ärenden av särskild betydelse, liksom krediter till styrelseledamöter och vissa personer i ledande ställning, avgörs dock av hela styrelsen. En representant från den enhet inom banken som kreditärendet gäller är föredragande i kreditkommittén.

20221007061617

6. REVISIONSUTSKOTT
Styrelsens revisionsutskott övervakar den finansiella rapporteringen genom att granska viktiga redovisningsfrågor och andra förhållanden som kan påverka den finansiella rapporteringens kvalitativa innehåll. Utskottet övervakar även effektiviteten i bankens och koncernens interna kontroll, internrevision och riskhantering av den finansiella rapporteringen samt de externa revisorernas opartiskhet och självständighet. I enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning utvärderar utskottet även revisionsinsatsen och lämnar en rekommendation till valberedningen i fråga om val av revisorer. Utskottet tar även del av rapporter från bankens interna och externa revisorer.

7. RISKUTSKOTT
Styrelsens riskutskott övervakar effektiviteten i Handelsbankenkoncernens riskkontroll och riskhantering. Utskottet bereder beslut i styrelsen om bland annat bankens riskstrategi och risktolerans samt behandlar rapporter från Group Compliance och Group Risk Control. Utskottet tar även själva beslut avseende exempelvis de betydande delarna av bankens riskklassificerings- och estimeringsprocesser kopplade till internmetoden.

8. ERSÄTTNINGSUTSKOTT
Styrelsens ersättningsutskott utvärderar de ledande befattningshavarnas anställningsvillkor mot bakgrund av gällande marknadsvillkor. I utskottets uppgifter ingår också bland annat att bereda styrelsens förslag till årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, att följa och utvärdera tillämpningen av dessa riktlinjer liksom att bereda styrelsens beslut om ersättningar och andra anställningsvillkor för de ledande befattningshavarna samt chefen för Group Audit. Utskottet gör även en bedömning av Handelsbankens ersättningspolicy och ersättningssystem.

9. UK-KOMMITTÉ
Styrelsens UK-kommitté möjliggör en strukturerad och kontinuerlig uppföljning av verksamheten i Handelsbanken plc. Medlemmar ur styrelsen och valda medlemmar ur koncernledningen kan delta i denna kommitté.

10. GROUP AUDIT
Group Audit, internrevision, granskar självständigt och oberoende koncernens verksamhet och redovisning. En central uppgift för Group Audit är att bedöma och verifiera processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Chefen för Group Audit utses av styrelsen och rapporterar regelbundet muntligen och skriftligen till revisionsutskottet och lämnar även en årlig sammanfattande rapportering till styrelsen i sin helhet.

11. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR
Verkställande direktören utses av styrelsen att leda Handelsbankens löpande verksamhet. För verkställande direktören gäller, förutom instruktioner från styrelsen, reglerna i aktiebolagslagen och en rad andra författningar om bankens bokföring, medelsförvaltning och kontroll över verksamheten.

12. GROUP GOVERNANCE
Group Governance, enheten för bolagsstyrning, samordnar att beslut som fattas på bolagsstämma och i styrelsen samt förändringar i lagstiftning och andra externa regelverk omsätts till policyer från styrelsen och riktlinjer och instruktioner från verkställande direktören, i syfte att fastställa övergripande ansvar och befogenheter i banken.

13. GROUP FINANCIAL CRIME PREVENTION
Group Financial Crime Prevention ansvarar för utformningen samt upprätthållandet av bankens arbetsprocess gällande arbetet för att motverka att banken träffas av finansiell kriminalitet, närmare bestämt penningtvätt, terroristfinansiering, bedrägerier, skattebrott och korruption, samt efterlevnad av internationella sanktionsregelverk. Chefen för avdelningen, Handelsbankens Chief Financial Crime Prevention Officer, rapporterar till verkställande direktören. Group Financial Crime Prevention har det funktionella ansvaret för allt arbete mot finansiell kriminalitet i banken.

14. GROUP CREDITS
Group Credits har det övergripande ansvaret för bankens kreditprocess och för beredning av de större kreditärenden som beslutas av styrelsens kreditkommitté eller styrelsen i sin helhet. Chefen för avdelningen, Handelsbankens Chief Credit Officer, rapporterar till verkställande direktören och är ledamot i den av styrelsen inrättade kreditkommittén. Chief Credit Officer rapporterar även till styrelsen om förluster och risker i kreditportföljen.

15. GROUP FINANCE
Group Finance ansvarar för styrsystem, rapportering, bokföring, redovisning, skatt samt inköp och upphandling. Avdelningen ansvarar även för koncernens likviditet, finansiering, kapital och för koncernens samlade riskhantering av finansiella risker, likviditetsrisker och försäkringsrisker. För en utförlig beskrivning av denna riskhantering hänvisas till not K2 på sidorna 110–149. Chefen för Group Finance, Handelsbankens CFO, rapporterar till verkställande direktören samt rapporterar på verkställande direktörens uppdrag fortlöpande till styrelsens revisionsutskott, riskutskott samt om marknadsrisker, likviditet, upplåning och kapital till styrelsen i sin helhet.

16. GROUP LEGAL
Group Legal ansvarar för att det finns erforderligt juridiskt stöd i verksamheten och för juridiska bedömningar åt andra enheter på alla nivåer i koncernen. I ansvaret ingår att samordna arbetet kring juridiskt stöd och juridiska frågor, både centralt och lokalt, och verka för att arbetet bedrivs med ett koncernperspektiv med beaktande av interna och externa regelverk och andra relevanta omvärldsfaktorer. Group Legal tillhandahåller även sekretariatet till bankens styrelse.

17. GROUP COMPLIANCE
Compliancefunktionens huvudansvar är att aktivt verka för god regelefterlevnad inom koncernen och för att bankens låga risktolerans uppfylls. Compliancefunktionen hanterar även myndighetskontakter relaterade till tillsynsärenden. Funktionen ska identifiera och följa risker och ge råd och stöd kring regelefterlevnad till koncernens personal, verkställande direktör och styrelse samt löpande informera berörda enheter om de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad.

Koncernens compliancechef är direkt underställd verkställande direktören och ansvarar för compliancefunktionen. Compliancefunktionen är oberoende och organisatoriskt skild från de funktioner och områden som den ska övervaka och kontrollera. Chefen för Group Compliance rapporterar regelbundet till verkställande direktören, riskutskottet och styrelsen i frågor om regelefterlevnad.

18. GROUP RISK CONTROL
Group Risk Control har det funktionella ansvaret för all riskkontroll i koncernen och ansvarar för att kontrollera och rapportera koncernens alla väsentliga risker på aggregerad nivå. Ansvaret omfattar kredit- och marknadsrisker (ränte-, valutakurs-, aktiekurs- och råvaruprisrisker), operativa risker, likviditetsrisker, försäkringsrisker och risker förenade med koncernens ersättningssystem. Chefen för Group Risk Control (CRO) är direkt underställd verkställande direktören och agerar självständigt och oberoende av den kontrollerade verksamheten. CRO rapporterar löpande till verkställande direktören och regelbundet till riskutskottet, ersättningsutskottet och styrelsen.

AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rättigheter

Handelsbanken hade vid utgången av 2021 närmare 147 000 aktieägare. Aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas på bolagsstämman, vid årsstämman eller extra bolagsstämma. I Handelsbanken finns aktier i två serier, A och B. Serie A är den helt dominerande serien och svarade vid utgången av 2021 för drygt 98 procent av alla utestående aktier. Aktie av serie A respektive av serie B ger rätt till samma andel av vinsten. Aktie av serie A har en röst och aktie av serie B har en tiondels röst. Handelsbankens bolagsordning anger att ingen aktieägare vid bolagsstämma får rösta för mer än tio procent av det totala antalet röster i banken.

En aktieägare som vill få ett ärende behandlat vid årsstämman måste komma in med en skriftlig begäran till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till stämman. När en sådan begäran ska vara styrelsen tillhanda före stämman framgår på handelsbanken.com.

På årsstämman fattar bankens aktieägare en rad beslut av stor vikt för bankens styrning. Aktieägarna fattar bland annat beslut om

- fastställande av resultat- och balansräkning
- vinstdisposition
- ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören när det gäller det gångna verksamhetsåret
- hur många och vilka som ska sitta i bankens styrelse och vilka som ska vara bankens revisorer
- arvoden till styrelseledamöter och revisorer
- riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Därutöver fattar aktieägarna på en bolagsstämma beslut om eventuell ändring av bankens bolagsordning. Bolagsordningen är det grundläggande styrdokumentet för banken, där det bland annat framgår vilken verksamhet banken ska bedriva, gränser för aktiekapitalets storlek, aktieägarnas rätt att delta på bolagsstämma och vilka ärenden som ska förekomma på årsstämman. Bolagsordningen anger även att antalet styrelseledamöter ska vara lägst åtta och högst 15. De väljs för ett år i taget. Handelsbankens bolagsordning innehåller inga bestämmelser rörande tillsättande och entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.

Information inför bankens bolagsstämmor publiceras på handelsbanken.com. Där finns också protokoll från tidigare bolagsstämmor både på svenska och engelska.

Närvaro på årsstämman 2016–2021

Aktieägare med större innehav

Två aktieägare hade vid utgången av 2021 mer än tio procent av rösterna: Stiftelsen Oktogonen med 10,2 procent och AB Industrivärden med 11,2 procent. Utförliga uppgifter om bankens största svenska aktieägare finns på sidan 35.

Årsstämman 2021

Årsstämman ägde rum den 24 mars 2021.

Drygt 1 030 aktieägare var företrädda på stämman vid poströstning. De representerade cirka 52,1 procent av alla röster i banken, vilket var i paritet med siffran för årsstämman 2020. På grund av rådande omständigheter med covid-19 deltog endast två av styrelsens ledamöter. Vidare deltog valberedningens ordförande Helena Stjernholm. Ordförande vid stämman var advokat Sven Unger.

På stämman fattade aktieägarna beslut om bland annat följande

- Utdelning med 4,10 kr per aktie och att återstående del av disponibelt belopp balanseras i ny räkning.
- Bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av högst 120 miljoner aktier i banken samt avyttring av aktier.
- Styrelsen ska bestå av nio ledamöter utan suppleanter.
- Omval av åtta styrelseledamöter och nyval av en styrelseledamot, Stina Bergfors, för tiden intill slutet av nästa årsstämma.
- Val av Pär Boman till ordförande i styrelsen.
- Arvoden ska betalas till styrelsens ledamöter med 3 500 000 kronor till styrelsens ordförande, 1 000 000 kronor till vice ordföranden och 715 000 kronor till övriga ledamöter. Ersättning för utskottsarbete ska betalas till varje ledamot i kreditkommittén med 425 000 kronor, i UK-kommittén med 425 000 kronor, i ersättningsutskottet med 140 000 kronor, i riskutskottet med 425 000 kronor och i revisionsutskottet med 425 000 kronor. För riskutskottet beslutades att arvodet till utskottets ordförande ska vara 525 000 kronor, för kreditkommittén och UK-kommittén beslutades att arvodet till dess ordförande ska vara 475 000 kronor och för revisionsutskottet beslutades att arvodet till utskottets ordförande ska vara 525 000 kronor. Styrelseledamöter som är anställda i Handelsbanken ska inte erhålla något arvode.
- Till revisorer valdes Ernst & Young AB (omval) och PricewaterhouseCoopers AB (omval) för tiden intill slutet av den årsstämma som ska hållas 2022.

Vidare beslutade aktieägarna på stämman att fastställa de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som styrelsen föreslagit, vilka presenteras på sidorna 85–86 "Ersättningsprinciper i Handelsbanken".

Extra bolagstämma 2021

En extra bolagsstämma hölls den 21 oktober 2021. På den extra stämman var 1 320 aktieägare företrädda. De representerade 53,8 procent av alla röster i banken, vilket var i paritet med siffrorna för årsstämmorna 2020 och 2021.

På den extra stämman fattade aktieägarna beslut om huvudsakligen följande

- godkännande av att Handelsbanken ingår avtal om förvärv av totalt 30 461 977 A-aktier i AB Industrivärden ("Industrivärden") från Handelsbankens Pensionsstiftelse
- utdelning av de sålunda förvärvade A-aktierna i Industrivärden till Handelsbankens aktieägare.

Revisorer

Jesper Nilsson har varit auktoriserad revisor sedan 2007 och är huvudansvarig revisor för Ernst & Young AB i Handelsbanken och ordförande i Handelsbankens revisorskollegium. Han är även revisor i bland annat Folksam, Klarna och Resurs Bank. Jesper Nilsson är född 1964.

Johan Rippe har varit auktoriserad revisor sedan 1999 och är huvudansvarig revisor för PricewaterhouseCoopers AB i Handelsbanken. Han är även revisor i bland annat Stena och Axel Johnson. Därtill är han styrelseledamot i PwCs svenska verksamhet. Johan Rippe är född 1968.

VALBEREDNING

På årsstämman 2010 beslutade aktieägarna att fastställa en instruktion för hur valberedningen

20221007066618

ska utses. Enligt beslutet ska instruktionen gälla till dess den ändras av en senare årsstämma. Av instruktionen framgår bland annat att valberedningen ska bestå av fem ledamöter: styrelsens ordförande och en representant för var och en av de fyra största ägarna i banken den 31 augusti året före det år som årsstämman hålls.

I valberedningen ska det dock inte ingå någon representant för företag som utgör en betydande konkurrent inom något av bankens huvudområden. Det är styrelseordförandens uppgift att kontakta de största ägarna för att dessa ska utse varsin representant att tillsammans med ordföranden utgöra valberedningen. 2022 års valberedning presenteras i tabellen nedan.

Representant	Ägare	Röstandel i procent per den 31 aug 2021
Helena Stjernholm, ordförande	Industrivärden	11,1
Maria Sjöstedt	Stiftelsen Oktogonen	10,3
Mats Guldbrand	Ägargruppen Lundberg	4,2
Carina Silberg	Alecta	1,2
Pär Boman, styrelseordförande		

Uppgifter om valberedningens sammansättning har funnits tillgängliga på handelsbanken.com sedan den 15 september 2021.

Valberedningens uppgift är att inför årsstämman den 23 mars 2022 lämna förslag på val av ordförande under årsstämman, förslag på ordförande och övriga ledamöter i styrelsen, styrelsearvode till ordföranden och övriga ledamöter samt ersättning för utskottsarbete. Vidare har Handelsbankens styrelse beslutat att förslag om val av och arvode till revisorer ska lämnas av valberedningen.

Valberedningen tar i sitt arbete hänsyn till styrelsens mångfaldspolicy. Av den policyn framgår att det för att främja oberoende åsikter och ett kritiskt ifrågasättande är eftersträvansvärt att styrelsen präglas av en tillräcklig mångfald vad gäller ålder, kön, geografiskt ursprung samt utbildnings- och yrkesbakgrund. Till grund för sitt förslag till årsstämman lägger valberedningen även den utvärdering av styrelsen som styrelsens ordförande ombesörjer.

STYRELSE

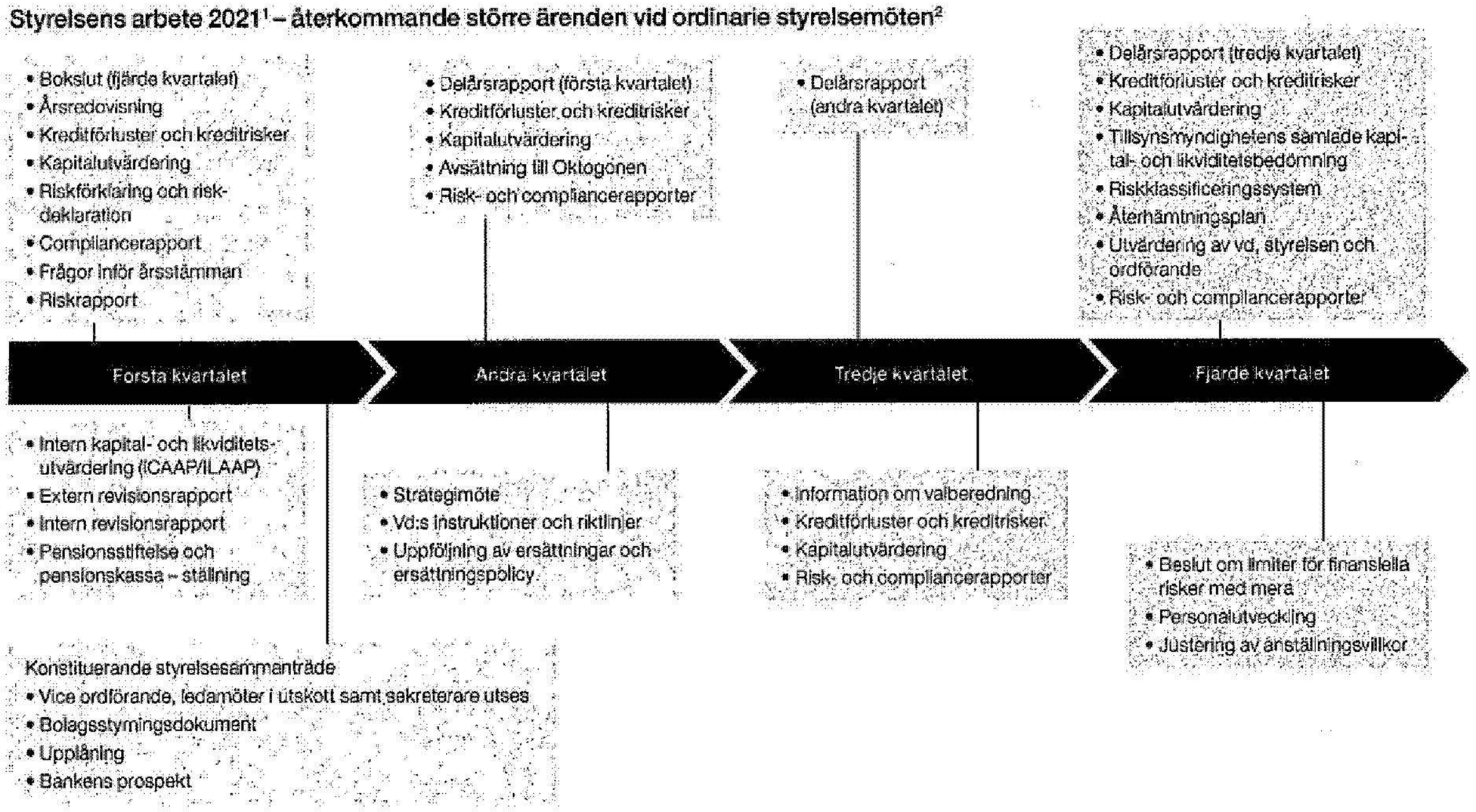
Sedan aktieägarna på årsstämman 2021 utsett Pär Boman till styrelsens ordförande, utsågs Fredrik Lundberg till vice ordförande på det konstituerande styrelsesammanträdet i anslutning till årsstämman. Styrelsen utsåg samtidigt ledamöter i kreditkommittén, revisionsutskottet, riskutskottet, ersättningsutskottet och UK-kommittén. Uppgifter om styrelsen lämnas på sidorna 88–90.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen har under perioden från årsstämman 2021 bestått av nio stämmovalda ledamöter. Vid styrelseval föreslår valberedningen ledamöterna. Från och med dagen för årsstämman 2020 ingår därutöver i styrelsen två ledamöter och två suppleanter som är arbetstagarrepresentanter i enlighet med tillämplig lagstiftning.

Styrelsens ledamöter har en bred och omfattande erfarenhet från näringslivet. Flera av ledamöterna är eller har varit verkställande direktörer i större företag och flertalet har uppdrag som ledamöter i styrelser för större företag. Se även sidorna 88–90. Flera ledamöter har arbetat i bankens styrelse under lång tid och är väl förtrogna med bankens verksamheter. Valberedningens förslag, inklusive dess motiveringar, från tidigare årsstämmor finns tillgängliga på handelsbanken.com.

Styrelsens arbete 2021[1] – återkommande större ärenden vid ordinarie styrelsemöten[2]

[1] Utskottens arbeten är ej redovisade i bilden.

[2] Vid styrelsens möten behandlas regelmässigt affärsläget och kvartalsvis utnyttjandet av marknadsrisklimiter, likviditet och upplåning.

Andelen kvinnor i bankens styrelse uppgår sedan årsstämman 2021 till 44,4 procent av de stämmovalda ledamöterna medan andelen ledamöter med annat geografiskt ursprung än det land där Handelsbanken har sitt säte uppgår till 22,2 procent.

Styrelseledamöternas oberoende
Svensk kod för bolagsstyrning innehåller bestämmelser om att majoriteten av de bolagsstämmovalda ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till banken och bankledningen, samt att minst två av de oberoende ledamöterna ska vara oberoende även i förhållande till aktieägare som kontrollerar tio procent eller mer av aktier eller röster i banken. Styrelsens sammansättning uppfyller kraven på oberoende enligt koden.

Styrelsearbetets grunder
De grundläggande bestämmelserna om uppgiftsfördelningen mellan styrelse, styrelsens utskott, ordförande, verkställande direktör och Group Audit är i enlighet med aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning och kommer till uttryck i styrelsens arbetsordning samt i styrelsens instruktioner till verkställande direktören och till chefen för Group Audit.

Styrelseordförande
Av styrelsens arbetsordning framgår bland annat att ordföranden ska se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina skyldigheter. I detta ligger att organisera och leda styrelsens arbete samt att skapa bästa möjliga förutsättningar för arbetet. Dessutom ska ordföranden se till att styrelsens ledamöter löpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om bankens verksamhet och att nya ledamöter får lämplig introduktion och utbildning. Ordföranden ska stå till förfogande som rådgivare och diskussionspartner till verkställande direktören, men också bereda styrelsens utvärdering av verkställande direktörens arbete.

Till ordförandens uppgifter hör också att vara ordförande i kreditkommittén, ersättningsutskottet och UK-kommittén samt att vara ledamot i revisionsutskottet och riskutskottet. Därutöver är det ordförandens uppgift att se till att styrelsens arbete utvärderas varje år. Styrelseutvärderingen 2021 har skett genom en enkät och genom samtal mellan ordföranden och varje ledamot. Ordföranden har informerat styrelsen om utfallet av utvärderingen och lett en diskussion om det i styrelsen. Han har även informerat valberedningen om styrelseutvärderingen. Ordföranden ansvarar för kontakterna med de större ägarna i ägarfrågor.

I styrelsen förekommer i övrigt ingen annan regelbunden arbetsfördelning än vad som följer av arbetet i styrelsens utskott.

Styrelsens arbete 2021
Styrelsen har under året haft 13 möten inklusive två längre strategimöten.

Bilden på sidan 79 ger en översikt av styrelsens arbete 2021 med återkommande större ärenden vid ordinarie styrelsemöten. Vidare har styrelsen under året bland annat fått rapportering om bankens arbete när det gäller frågor om penningtvätt och informationssäkerhet samt om bankens övergripande hållbarhetsarbete, inklusive klimatrisker och utvecklingen mot antagna hållbarhetsmål. Därutöver rapporteras vad som förekommit på ersättnings-, risk- respektive revisionsutskottens möten på det styrelsesammanträde som följer närmast efter respektive utskottssammanträde.

Utskotts- och kommittéarbete
Kreditkommittén
Kreditkommittén bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman, som även är ordförande i kommittén), vice ordförande (Fredrik Lundberg), verkställande direktören (Carina Åkerström), chefen för Group Credits (Per Beckman, t.o.m. den 27 oktober) samt fyra av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jon Fredrik Baksaas, Hans Biörck, Arja Taaveniku och Ulf Riese).

Kreditkommittén sammanträder i regel en gång i månaden för beslut i kreditärenden över en viss limitnivå och som inte på grund av ärendets betydelse eller lagkrav ska avgöras av styrelsen i sin helhet. Lands- och länschefer liksom chefen för Handelsbanken Global Banking har under 2021 föredragit ärenden från de egna enheterna i kreditkommittén, och deltagit som åhörare till övriga ärenden, i syfte att få en god bild av styrelsens syn på risk. Kreditärenden som beslutas av styrelsen i sin helhet föredras av chefen för Group Credits. Kreditinstruktionen medger att verkställande direktören och chefen för Group Credits fattar beslut i kreditärenden mellan kreditkommitténs möten om dröjsmål med beslut skulle innebära en olägenhet för banken eller kredittagaren.

Kreditkommittén har under 2021 haft 12 möten.

Revisionsutskottet
Revisionsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman) och tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jon Fredrik Baksaas, Hans Biörck och Ulf Riese). De senare är oberoende i förhållande till större ägare respektive i förhållande till banken och bankledningen. Jon Fredrik Baksaas utsågs till utskottets ordförande.

Revisionsutskottet har under 2021 haft 8 möten.

Riskutskottet
Riskutskottet bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman) och tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Ulf Riese, Kerstin Hessius och Hans Biörck). De senare är oberoende i förhållande till större ägare respektive i förhållande till banken och bankledningen. Kerstin Hessius utsågs till utskottets ordförande.

Riskutskottet har under 2021 haft 8 möten.

Ersättningsutskottet
Ersättningsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman, som även är ordförande i utskottet) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jon Fredrik Baksaas och Hans Biörck), vilka är oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större ägare.

Ersättningsutskottet har under 2021 haft 9 möten.

UK-kommittén
UK-kommittén bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman, som även är ordförande för kommittén), verkställande direktören (Carina Åkerström), chefen för Group Finance (Carl Cederschiöld) och en av styrelsen utsedd styrelseledamot (Ulf Riese).

UK-kommittén har under 2021 haft 10 möten.

20221007066619

Sammanställning av frågor i fokus i styrelsens utskott (exklusive kreditkommittén)

Utskott / Kommitté	Ledamöter	Uppgifter	Övriga frågor i fokus 2021
Revisionsutskottet	Jon Fredrik Baksaas (ordförande) Pär Boman Ulf Riese Hans Biörck	Revisionsutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande: • övervaka den finansiella rapporteringen samt effektiviteten i bankens interna kontroll, internrevision och riskhantering av finansiell rapportering • lämna rekommendationer och förslag om den finansiella rapporteringen • bereda styrelsens beslut om en revisionsplan för Group Audits arbete och beakta rapporter från Group Audit • ha regelbunden kontakt med externrevisorerna som rapporterar till utskottet avseende viktiga omständigheter som framkommit vid den lagstadgade revisionen • hålla sig informerad om revisionen av årsredovisning och koncernredovisning och om Revisorsinspektionens kvalitetskontroll • biträda valberedningen i fråga om förslag till revisor och därvid lämna en rekommendation om val av revisorer • informera styrelsen om resultatet av revisionen och om på vilket sätt revisionen bidrog till den finansiella rapporteringens tillförlitlighet • granska och övervaka de externa revisorernas opartiskhet och självständighet och då särskilt uppmärksamma om revisor tillhandahåller bolaget andra tjänster än revision. Alla delårsrapporter och bokslutskommunikéer gås igenom av revisionsutskottet. Föredragande är verkställande direktören, CFO, chefen för Group Audit samt huvudansvariga från de revisionsbolag som årsstämman utsett till revisorer. Utskottets ledamöter har även möjlighet att ställa frågor till chefen för Group Audit och externrevisorer utan närvaro av bankledningen. **Styrelsens rapport om internkontroll av den finansiella rapporteringen finns på sidan 87.**	Revisionsutskottet har under året ägnat sig åt sedvanligt arbete kring finansiell rapportering, revision med mera. I detta sammanhang har utskottet även haft anledning att diskutera dels covid-19-pandemin och dess effekter på bankens verksamhet, dels bankens organisations- och verksamhetsförändringar.
Riskutskottet	Kerstin Hessius (ordförande) Pär Boman Ulf Riese Hans Biörck	Riskutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande: • behandla rapporter från och föredragningar av cheferna för Group Risk Control och Group Compliance • bereda styrelsens beslut om fastställande av den interna kapital- och likviditets-utvärderingen • behandla validering och utvärdering av det interna riskklassificeringssystemet • bereda styrelsens beslut om risktolerans och riskstrategi • behandla utvärdering av de riskberäkningsmetoder som används för limitering av finansiella risker, beräkning av kapitalkrav och beräkning av ekonomiskt kapital • bereda styrelsens beslut om fastställande av Handelsbankens återhämtningsplan. Chefen för Group Risk Control, tillika bankens CRO, och chefen för Group Compliance föredrar själva sina rapporter för riskutskottet. Utskottets ledamöter har även möjlighet att ställa frågor till CRO och chefen för Group Compliance utan närvaro av bankledningen. Närvarande vid riskutskottets möten är även bankens verkställande direktör, CFO, chefen för Group Credits och chefen för Group Legal. **Ramverk för kontroll beskrivs på sidorna 82–83.**	Under året har riskutskottet återkommande behandlat frågor om risktolerans, bland annat avseende kredit-, motparts- och likviditetsrisk och utvecklingen av bankens IRK-modeller. Därutöver har utskottet diskuterat risk- och compliancefrågor rörande bland annat it-säkerhet, utläggning av tjänster (inkl. s.k. molntjänster), och arbete mot penningtvätt. Utskottet har även diskuterat effekter av covid-19-pandemin.
Ersättningsutskottet	Pär Boman (ordförande) Jon Fredrik Baksaas Hans Biörck	Bland ersättningsutskottets uppgifter ingår att göra en oberoende bedömning av bankens ersättningspolicy och ersättningssystem. Vidare bereder ersättningsutskottet bland annat ersättningsärenden som ska beslutas av styrelsen och årsstämman. Sedan aktieägarna på årsstämman beslutat om riktlinjer för ersättningsvillkor till ledande befattningshavare, beslutar styrelsen om ersättning till dessa och cheferna för kontrollfunktioner som utgörs av Group Audit, Group Risk Control samt Group Compliance. Ersättningsutskottet utvärderar årligen riktlinjerna samt ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i Handelsbanken i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning. Ett uttalande om detta från utskottet publiceras på handelsbanken.com före årsstämman. **Styrelsens Ersättningsrapport finns tillgänglig på handelsbanken.com.**	Ersättningsutskottet har ägnat sig åt sedvanligt arbete rörande ersättningsfrågor. Därutöver har utskottet behandlat flera ärenden om tillsättningar av högre chefer.
UK-kommittén	Pär Boman (ordförande) Carina Åkerström Carl Cederschiöld Ulf Riese	Kommittén för den brittiska verksamheten mottar kvartalsvis information om den brittiska verksamhetens utveckling och ställning, samt årligen information om affärsplan för den brittiska verksamheten, med mera.	UK-kommittén har följt verksamheten i Handelsbanken UK avseende såväl finansiell rapportering och affärsläge som i fråga om risk- och compliancefrågor.

BANKENS LEDNING

Verkställande direktör

Carina Åkerström är verkställande direktör sedan mars 2019. Hon är född 1962, har en jur. kand. och har arbetat i Handelsbanken sedan 1986. År 2008 inträdde Carina Åkerström i koncernledningen då hon utsågs till vice verkställande direktör och chef för Regionbanken Östra Sverige. År 2010 utsågs hon till chef för Regionbanken Stockholm. Carina Åkerström utsågs till ställföreträdande koncernchef 2016 samtidigt som hon behöll sitt ansvar som chef för Regionbanken Stockholm. Carina Åkerström har inga väsentliga uppdrag utanför Handelsbanken, förutom som ordförande i Svenska Bankföreningen (vilket innefattar ett uppdrag som styrelseledamot i European Banking Federation) samt styrelseledamot i World Childhood Foundation. Eget och närståendes innehav av aktier i banken uppgår till 28 000 aktier samt 34 510 aktier indirekt i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen. Varken verkställande direktören eller hennes närstående har några väsentliga aktieinnehav, eller andra delägarskap, i bolag som banken har betydande affärsförbindelser med.

Koncernledning

I Handelsbankens koncernledning ingick under 2021 förutom verkställande direktören även CFO och cheferna för Group IT, Group Credits, Group Legal, Group HR, Group Communication, Capital Markets, Group Compliance och Group Risk Control. Cheferna för Svensk kontorsrörelse och Handelsbanken Digital var adjungerade till koncernledningen. Aktuell koncernledning redovisas på sidan 91. Koncernledningen är ett forum för att behandla koncernövergripande frågor och övriga frågor av stor vikt ur ett koncernperspektiv. Inför beslut av verkställande direktören eller andra befattningshavare i sådana frågor sker regelmässigt behandling i koncernledningen.

Beslutsfattande

Ansvar och befogenheter i Handelsbanken tilldelas som utgångspunkt enskilda befattningshavare, snarare än grupper och kommittéer. Kollektiva beslut förekommer dock i form av kreditbeslut som fattas i kreditkommittéer och landstyrelser. Vid sådana beslut krävs enighet hos ledamöterna.

Riskforum och Affärsforum

Riskforum är ett forum inrättat av verkställande direktören för uppföljning av riskhantering inom olika områden samt fördjupade diskussioner kring bankens övergripande risksituation inför behandlingen av vissa frågor i riskutskottet och styrelsen. I Riskforum ingår, förutom verkställande direktören, CFO, cheferna för Group Risk Control, Group Compliance, Group Governance och Group Legal samt relevanta chefer för andra centrala enheter.

Affärsforum är också inrättat av verkställande direktören och syftar till att ge en samlad bild av läget i de marknader som koncernen är verksam på och erbjuda möjlighet till informationsutbyte avseende verksamhets- och produktutveckling. I Affärsforum ingår, förutom verkställande direktören, bland annat cheferna för de centrala affärsområdena.

Verksamhetsstruktur

Handelsbanken arbetar sedan lång tid med en decentraliserad modell där så gott som alla viktiga affärsbeslut fattas på de lokala bankkontoren, nära kunden. Verksamheten bedrivs i stor utsträckning i moderbolaget, men även i dotterbolag.

Kontorsrörelsen

Under 2020 togs beslut om att organisera kontorsrörelsen i Sverige länsvis, samordnad i en landorganisation. Motsvarande omorganisation gjordes under 2021 avseende kontorsrörelsen i UK, som numera är organiserad i distrikt under en landorganisation.

Sedan december 2018 drivs den brittiska verksamheten i ett dotterbolag, Handelsbanken plc. I Danmark, Finland, Nederländerna och Norge bedrivs verksamheten i filialform. Verksamheterna i dessa länder, liksom länderna inom Handelsbanken Global Banking – Luxemburg och USA – leds av en landchef. Landcheferna ansvarar gentemot myndigheterna i respektive land för all verksamhet banken och dess dotterbolag bedriver i landet.

Under 2021 togs beslut om att inleda en process för att avyttra verksamheterna i Danmark och Finland och koncentrera verksamheten till Sverige, Norge och UK. Som en del i denna process ska verksamheten i Nederländerna organiseras inom Capital Markets.

RAMVERK FÖR KONTROLL

Organisatoriska krav på verksamheten

Verkställande direktören har delegerat till sina direkt underställda chefer att uppfylla organisatoriska krav för att säkerställa intern kontroll, riskkontroll och regelefterlevnad inom respektive enhet. Dessa chefer har i sin tur delegerat det operativa ansvaret att uppfylla kraven till chefer som är underställda dem. Ansvaret innebär bland annat att det ska finnas ändamålsenliga instruktioner och rutiner för verksamheten och att efterlevnaden av dessa rutiner ska följas upp regelbundet. Ansvaret för intern kontroll, riskkontroll och regelefterlevnad är således en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i banken.

Group Compliance

Funktionen för regelefterlevnad (Group Compliance) identifierar, analyserar och rapporterar om regelefterlevnaden inom koncernen. Här ingår också att kontrollera och bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten avseende de rutiner och åtgärder som vidtagits för att minimera risken för att tillämpliga regler inte följs. En annan viktig uppgift är att ge råd och stöd, inte minst vid implementering av nya eller ändrade regelverk eller vid förändringar i koncernens produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system, verksamhet och organisation. Group Compliance övervakar också risknivån i förhållande till den av centralstyrelsen definierade risktoleransen och ansvarar för koncernens myndighetskontakter såvitt avser tillsyn av koncernens verksamhet.

Group Compliance är en oberoende enhet med det funktionella ansvaret för compliancefrågor i koncernen.

Chefen för Group Compliance utses av centralstyrelsen och rapporterar varje kvartal direkt till verkställande direktören, riskutskottet och centralstyrelsen om regelefterlevnaden i koncernen.

Group Risk Control

Group Risk Control identifierar, mäter, analyserar och rapporterar koncernens alla väsentliga risker. Här ingår att övervaka och kontrollera koncernens riskhantering och bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten hos Handelsbankens ramverk för riskhantering. Group Risk Control övervakar också att riskerna och riskhanteringen lever upp till bankens riskstrategi och ligger inom den av styrelsen fastlagda risktoleransen. Group Risk Control är en oberoende enhet med ett funktionellt ansvar för riskkontroll i koncernen inbegripet dotterbolagen.

Chefen för Group Risk Control utses av centralstyrelsen och rapporterar direkt till verkställande direktören. Chefen för Group Risk Control rapporterar regelbundet till styrelsens riskutskott och ersättningsutskott samt kvartalsvis till styrelsen i sin helhet.

En mer utförlig beskrivning av bankens riskhantering och kontroll framgår i not K2 på sidorna 110–149 samt i bankens Pelare 3-rapport.

Group Audit

Group Audit, som är styrelsens kontrollorgan, består av cirka 100 medarbetare. Chefen

20221007066620

för Group Audit utses av och rapporterar till styrelsen.

Group Audit har i uppdrag att självständigt och oberoende granska koncernens verksamhet och redovisning. I granskningen ingår att utvärdera och verifiera bankens processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Uppdraget grundas på en av styrelsen fastställd policy och utförs utifrån en riskbaserad metodik i enlighet med internationellt accepterade normer utgivna av Institute of Internal Auditors (IIA). Planerade revisionsinsatser dokumenteras varje år i en revisionsplan som fastställs av styrelsen. Slutsatsen av Group Audits granskning, de åtgärder som ska vidtas och statusen för dessa avrapporteras regelbundet till revisionsutskottet och varje år till styrelsen i sin helhet. Chefen för Group Audit är även mottagare av ärenden som rapporteras i Handelsbankens särskilda system för visselblåsare.

Group Audit är regelbundet föremål för oberoende extern kvalitetsutvärdering. Därutöver gör bankens externa revisorer årligen en kvalitetsutvärdering av Group Audits arbete.

POLICYDOKUMENT

Nedan sammanfattas i korthet ett urval av de policydokument som styrelsen i Handelsbanken beslutat om och som är ikraft vid utgivningen av denna årsredovisning.

Kreditpolicy

Kreditpolicyn beskriver bankens risktolerans och riskstrategi för kreditrisk, liksom hur sådana risker ska följas upp och återrapporteras. Handelsbanken har en låg risktolerans för kreditrisker och strävar efter att den historiskt låga kreditförlustnivån jämfört med andra banker ska bestå.

Policy för riskkontroll

I policyn för riskkontroll finns grundläggande principer för bankens riskkontroll. Riskkontrollen ska dels kontrollera att alla väsentliga risker som koncernen exponeras för, eller kan förväntas komma att exponeras för, identifieras och hanteras av berörda funktioner, dels övervaka och kontrollera koncernens riskhantering samt identifiera risker som uppstår på grund av brister i riskhanteringen. Riskkontrollen ska även kontrollera att varje affärsenhet övervakar samtliga för affärsenheten väsentliga risker på ett effektivt sätt.

Policy för operativa risker

Policyn för operativa risker beskriver bankens risktolerans för operativa risker och ger övergripande vägledning för hanteringen av sådana risker. Operativa risker är risker för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Även legala risker ingår. Handelsbanken har låg tolerans för operativa risker och ska så långt som möjligt sträva efter att förebygga dessa risker och reducera förlusterna på detta område. Ansvaret för operativa risker är en integrerad del i chefsansvaret i hela koncernen.

Kapitalpolicy

Syftet med kapitalpolicyn är att säkerställa att koncernens kapitalförsörjning är betryggande. Koncernen ska vid var tid vara väl kapitaliserad i förhållande till riskerna, uppfylla av styrelsen fastställda mål och av tillsynsmyndigheter fastställda kapitalkrav även i situationer av finansiell stress (se även not K2 på sidorna 110–149). Handelsbankens kapitalsituation ska också stödja en fortsatt hög rating hos de viktigaste ratinginstituten.

Finanspolicy

Styrelsen fastställer genom policyn de ramar inom vilka finansverksamheten i Handelsbanken ska bedrivas. I detta ingår att övergripande fastställa mätmetoder för finansiella risker. Med finansiella risker avses marknadsrisker och likviditetsrisker. Marknadsriskerna delas i sin tur in i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvaruprisrisker.

Finansiella risker ska endast förekomma som ett naturligt led i kundaffärer, i samband med Handelsbankens finansiering och likviditetshantering och i dess roll som market maker. Koncernens finansiering och likviditetshantering ska säkerställa att Handelsbanken kan infria sina betalningsförpliktelser på kort och lång sikt. Koncernens upplåning ska vara väl diversifierad när det gäller marknad, valuta och löptid. Handelsbanken ska ha en tillräcklig likviditetsreserv för att under fastställda tidsperioder kunna fortsätta sin rörelse utan nyupplåning på de finansiella marknaderna. Detta ska gälla även under stressade förhållanden.

Kommunikationspolicy

Av policyn framgår att Handelsbankens kommunikation ska vara korrekt, saklig, lättbegriplig och präglas av öppenhet, tillgänglighet och snabbhet. Den ska även bidra till att stärka Handelsbankens varumärke och förtroende hos kunder, andra marknadsaktörer och samhället i övrigt. Extern kommunikation till bland annat de finansiella marknaderna och andra externa mottagare ska vara relevant, tillförlitlig, korrekt, tydlig, aktuell samt i övrigt i enlighet med börsens regler och andra tillämpliga regelverk. Offentliggörande av information ska ske så snart som möjligt och samtidigt till börsen, investerare, analytiker, nyhetsbyråer och övriga medier. Vid presskonferenser och dylikt ska normalt media och analytiker ges möjlighet att få samma information samtidigt.

Policy för hållbarhet

Policyn fastställer inriktningen för Handelsbankens hållbarhetsarbete med avseende på bankens relationer till kunder, agerande som arbetsgivare och samhällsaktör samt förhållandet till ägare och investerare. Banken ska integrera finansiell, social och miljömässig hållbarhet i hela sin verksamhet. Det innefattar att värna om mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter och inte medverka till överträdelser av dessa. Jämställdhet, mångfald och inkluderande kultur ska vara en del av Handelsbankens grundläggande värderingar och banken ska genom en finansiellt sund och hållbar verksamhet sträva efter att minimera negativ påverkan på miljö och klimat. Handelsbanken ska inte heller acceptera korruption, penningtvätt eller finansiering av terrorism och intressekonflikter ska hanteras.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy för etik

I policyn slås fast att anställda i Handelsbanken ska uppträda så att förtroendet för Handelsbanken upprätthålls. All verksamhet i koncernen ska präglas av hög etisk standard. Ekonomisk rådgivning ska utgå från kundens behov. Vid tvekan om vad som är etiskt godtagbart ska frågan diskuteras med närmaste chef. Diskriminering på grund av exempelvis kön eller religion får inte förekomma. Policyn för etik beskriver också hur anställda som misstänker oegentligheter eller andra missförhållanden ska agera. Som komplement till rapporteringsvägarna compliance och internrevision har Handelsbanken ett etablerat visselblåsarsystem, där det går att vara anonym med sin anmälan.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy för hantering av intressekonflikter

Policyn syftar till att säkerställa att intressekonflikter hanteras på ett korrekt sätt i banken. Intressekonflikter är en naturlig del i en affärsdrivande verksamhet vilket innebär att denna typ av konflikter kan uppkomma inom koncernens verksamhetsområden. Det åligger varje enhetschef att löpande i sin verksamhet identifiera potentiella intressekonflikter. Identifieras en intressekonflikt i förhållande till en kund ska ansvarig chef i första hand tillse att kundens

intressen inte påverkas negativt. Är det inte möjligt ska kunden informeras om intressekonflikten.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy mot korruption
Genom policyn mot korruption fastslås vikten av att förebygga och aldrig acceptera korruption, samt att alltid agera vid misstanke om korruption.

Anställda i koncernen ska i all sin verksamhet i koncernen och vid utförande av andra uppdrag uppträda så att förtroendet för Handelsbanken upprätthålls. De ska därför inte medverka vid handlingar som kan innebära muta eller annan otillbörlig påverkan.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy för ersättning
Av policyn framgår att Handelsbanken har en långsiktig syn på medarbetarnas anställning. Ersättningar ska vara marknadsanpassade och möjliggöra för Handelsbanken att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt att säkerställa god chefsförsörjning och därmed bidra till att uppnå Handelsbankens företagsmål.

Handelsbanken har generellt en låg risktolerans. Detta avspeglas i synen på ersättningar. Handelsbanken anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet och ska därför tillämpas som huvudregel. Den fasta ersättningen består huvudsakligen av grundlön, sedvanliga löneförmåner och pension.

Avsättning till det kollektiva resultatandelssystemet Oktogonen klassificeras som rörlig ersättning. Avsättning baseras på att lönsamhetsmått kopplade till Handelsbankens företagsmål är uppfyllda och styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling.

Prestationsbaserad rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet och erbjuds inte till medarbetare som i sin yrkesutövning har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil.

Ersättningar i Handelsbanken fastställs huvudsakligen lokalt i enlighet med bankens decentraliserade arbetssätt och baseras på i förväg uppställda lönegrundande faktorer.

Handelsbanken är i vissa länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor och pensionsvillkor. Policyn har inte någon inverkan på rättigheter och skyldigheter enligt kollektivavtal och påverkar inte skyldigheter enligt tillämplig avtals- och arbetsrätt.

Group HR tillser att ersättningar i Handelsbanken tillämpas i enlighet med interna och externa regler. De oberoende kontrollfunktionerna övervakar och analyserar ersättningssystemet, och rapporterar väsentliga risker och brister till styrelsens ersättningsutskott och riskutskott.

En mer utförlig beskrivning av ersättningsprinciper i Handelsbanken finns på sidorna 85–86 och detaljerade upplysningar om ersättningar i not K8 på sidorna 152–157.

Policyer för lämplighetsbedömning
Dessa två policyer (en för styrelseledamöter och verkställande direktör, en för övriga) innehåller övergripande kriterier för de lämplighetsbedömningar som måste utföras vid val av ledamöter till styrelse, verkställande direktör, övrig koncernledning, landchefer, chefer för kontrollfunktionerna samt andra ledande befattningshavare i banken och i bankens dotterbolag.

Policy för den interna revisionsverksamheten
Av policyn framgår att Group Audit ska utvärdera koncernens effektivitet och ändamålsenlighet i processer för riskhantering, intern styrning och kontroll. Revisionen ska självständigt och oberoende granska koncernens verksamhet, redovisning och styrningsprocess, att väsentliga risker identifieras och hanteras tillfredsställande och att väsentlig finansiell information är tillförlitlig, korrekt och lämnas i tid.

Policy för hantering och rapportering av händelser av väsentlig betydelse
Enligt policyn ska händelser av väsentlig betydelse rapporteras till Finansinspektionen. Här avses händelser som kan äventyra bankens eller ett dotterbolags stabilitet eller skyddet av kunders tillgångar.

Policy för bankens utnyttjande av externrevisorernas tjänster
I policyn slås fast att anlitande av bankens valda revisorer för andra tjänster än revision ska undvikas när så kan ske utan olägenhet. Beslut om detta fattas av chefen för Group Audit eller, vid mer omfattande arbete, av styrelsens revisionsutskott. Policyn beslutas av styrelsens revisionsutskott på uppdrag av styrelsen.

Policy för regelefterlevnad
Enligt policyn menas med regelefterlevnad efterlevnad av regelverk avseende den tillståndspliktiga verksamhet som bedrivs inom Handelsbankenkoncernen. Handelsbanken har låg tolerans för de risker som är förknippade med bristande regelefterlevnad (compliancerisker) och ska så långt som möjligt förebygga dessa. Huvudansvaret för funktionen för regelefterlevnad (Group Compliance) är att aktivt verka för god regelefterlevnad och att Handelsbankens låga tolerans för compliancerisker uppfylls. Det innefattar såväl råd och stöd som övervakning och kontroll av regelefterlevnaden inom koncernen.

Policy för klagomålshantering
Enligt policyn ansvarar kundansvarigt kontor för att ta emot och hantera kundklagomål. Klagomål ska handläggas skyndsamt, med beaktande av relevanta regler för det som klagomålet gäller. Klagomål ska tas på stort allvar och betraktas som en möjlighet att rätta till fel eller missförstånd och målet med bankens klagomålshantering är att den som framför ett klagomål ska vara mycket nöjd med bankens hantering av klagomålet.

Policy för anställdas affärer i finansiella instrument i Handelsbankenkoncernen
Denna policy är vägledande för affärer i finansiella instrument som genomförs av anställda och uppdragstagare (andra än styrelseledamöter) i Handelsbankenkoncernen. Policyn gäller oavsett om affärerna görs för egen eller närståendes räkning, eller för kunds eller för bankens räkning. Grundläggande regler är att anställda och uppdragstagare i Handelsbankenkoncernen inte får göra affärer i finansiella instrument, eller rekommendera eller förmå någon annan att göra sådana affärer som innebär insiderhandel eller marknadsmanipulation. Anställda och uppdragstagare som har tillgång till insiderinformation får inte röja den.

Redovisningspolicy
Redovisningspolicyn tillämpas på Handelsbankens redovisningsfunktion. Koncernredovisningen upprättas i enlighet med IFRS, såsom de har antagits av EU, med de tillägg som följer av lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Moderbolagets årsredovisning upprättas i enlighet med ÅRKL och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Utländska verksamheter ska, utöver att följa koncernens regler, även upprätta bokföring i enlighet med det regelverk som är tillämpligt i det land där de är bokföringsskyldiga.

Policy för produkter och tjänster
Enligt policyn ska Handelsbankenkoncernens sortiment av produkter vara av hög kvalitet. Detta innebär att produkternas funktion, dess kostnader och risker, ska tillgodose kundernas behov, egenskaper och mål samt presenteras på ett sådant sätt att kunder kan fatta väl avvägda beslut. Det ska finnas en beslutsordning för godkännande av nya och väsentliga

20221007062621

ändringar av produkter. Innan en produkt förs ut ska det genomföras produkttester och ingen ny eller ändrad produkt får införas innan det finns resurser för att hantera de risker produkten medför. Produkterna ska ha fastställda målgrupper och strategin för distribution av produkter ska vara lämplig i förhållande till målgruppen. Rutiner ska finnas för att följa upp att produkten fortfarande är lämplig för den fastställda målgruppen.

Policy om åtgärder mot finansiell kriminalitet
Policyn om åtgärder mot finansiell kriminalitet är baserad på tillämpliga regelverk avseende penningtvätt, finansiering av terrorism, beslutade internationella sanktioner inklusive regler om brott mot sådana sanktioner samt skyldigheter att motverka bedrägerier. Handelsbanken ska inte medverka i affärer som de anställda inte förstår innebörden av eller transaktioner som misstänks ha en koppling till brottslig verksamhet. Koncernen utgår från god kännedom om kunden och förståelse för kundens verksamhet samt syfte och art med affärsförbindelsen. Kundkännedom ska uppnås och vidmakthållas så länge kundförhållandet består. Handelsbanken ska även bevaka och följa beslut avseende sanktioner.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN

Ersättningspolicyn innehåller bankens principer för ersättningar till anställda. Handelsbanken har generellt en låg risktolerans och anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet och därför ska tillämpas som huvudregel. Till bankens ledande befattningshavare och till medarbetare som fattar beslut om krediter eller limiter, eller arbetar inom bankens kontrollfunktioner, ges fast ersättning tillsammans med möjligheten till ytterligare ersättning från det kollektiva resultatandelssystemet Oktogonen. Detta gäller även för medarbetare som bedöms ha en väsentlig inverkan på bankens riskprofil, i banken benämnda som risktagare.

Ersättningspolicyns huvudprincip är att ersättning ska betalas som fast ersättning. Policyn medger dock att rörlig ersättning kan betalas. Styrelsen beslutar om det totala beloppets storlek.

Nedan följer en närmare beskrivning av fast och rörlig ersättning i Handelsbanken. Övriga uppgifter om ersättning som banken lämnar i enlighet med gällande föreskrifter framgår av not K8 på sidorna 152–157 samt i bankens Ersättningsrapport som återfinns på bankens hemsida. Där lämnas även uppgifter om belopp för löner, pensioner och andra förmåner samt lån till ledande befattningshavare.

Fast ersättning

Banken har en långsiktig syn på medarbetarnas anställning. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt för varje medarbetare och betalas i form av fast kontant lön, sedvanliga löneförmåner och pension. Lönesättningen i Handelsbanken sker lokalt.

Som huvudregel fastställs lönen lokalt i lönesamtal mellan medarbetaren och dennes chef. Denna ordning har tillämpats med stor framgång under många år och innebär att chefer på alla nivåer regelbundet deltar i löneprocessen och tar ansvar för bankens lönepolitik och den egna enhetens personalkostnadsutveckling.

Lönen baseras på i förväg kända lönegrundande faktorer: arbetets art och svårighetsgrad, kompetens, prestationsförmåga och uppnådda arbetsresultat, ledarskap och medarbetaren som bärare av bankens kultur.

Banken är i Sverige och i vissa andra länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor under anställningstiden och pensionsvillkor efter uppnådd pensionsålder. Bankens lönepolitik syftar till att bankens konkurrenskraft och lönsamhet ska utvecklas positivt och att banken ska attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt säkerställa en god chefsförsörjning. En god lönsamhets- och produktivitetsutveckling i banken skapar förutsättningar för en positiv löneutveckling för bankens medarbetare.

Rörlig ersättning

Resultatandelssystemet Oktogonen omfattar samtliga anställda i Handelsbankenkoncernen. Avsättningen klassificeras som rörlig ersättning och baseras på att lönsamhetsmått kopplade till Handelsbankens företagsmål är uppfyllda och styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling. Utbetalning sker i huvudsak kontant till medarbetaren, alternativt till ett pensionssparande, en sparplan eller som en kombination.

Prestationsbaserad rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet och i mycket begränsad omfattning och erbjuds endast till medarbetare inom verksamheterna kapitalmarknad samt fond- och kapitalförvaltning. Prestationsbaserad rörlig ersättning inom dessa verksamheter kan endast ges till medarbetare som ingår i enheter vars resultat byggs upp av provisioner eller sådana förmedlingsaffärer som sker utan tagande av kredit-, marknads- eller likviditetsrisk för banken. Drygt 1 procent av koncernens anställda har möjlighet att erhålla prestationsbaserad rörlig ersättning. Totalt avsatt belopp för prestationsbaserad rörlig ersättning under ett år till medarbetare i Handelsbankenkoncernen får inte överstiga 0,4 procent av bankens kärnprimärkapital. För 2021 avsattes totalt 57 mkr till prestationsbaserad rörlig ersättning, vilket motsvarar cirka 0,6 procent av den totala lönesumman och cirka 0,04 procent av bankens kärnprimärkapital.

Prestationsbaserad rörlig ersättning baseras på Handelsbankens lönegrundande faktorer och ska utformas så att den inte uppmuntrar till osunt risktagande. Det resultat som ligger till grund för prestationsbaserad rörlig ersättning riskjusteras och belastas med faktiska kostnader för det kapital och den likviditet som verksamheten kräver. Prestationsbaserad rörlig ersättning betalas som huvudregel endast kontant. I dotterbolag som bedriver fondverksamhet och i Handelsbanken Wealth & Asset Management Ltd utbetalas den prestationsbaserade rörliga ersättningen helt eller delvis i fondandelar.

Huvudregeln för prestationsbaserad rörlig ersättning är att den ska vara föremål för uppskjutande med minst 40 procent i minst fyra år. Prestationsbaserad rörlig ersättning som uppgår till särskilt höga belopp skjuts upp med 60 procent. Utbetalning av och äganderätten till rörlig ersättning tillfaller den berättigade först efter utgången av uppskjutandeperioden. Uppskjuten ersättning kan bortfalla eller nedjusteras om det visar sig att förluster eller ökade risker och kostnader uppstår under uppskjutandeperioden eller i det fall utbetalning skulle bedömas oförsvarbar med hänsyn till bankens finansiella situation. Ingen medarbetare kan få en högre prestationsbaserad rörlig ersättning än 100 procent av sin fasta ersättning.

Handelsbanken följer Finansinspektionens föreskrifter om ersättningssystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag, vilka bland annat innehåller bestämmelser om utformning av och beslut om ersättningspolicy. I ersättningsutskottets beredning och bedömning av styrelsens ersättningspolicy och bankens ersättningssystem deltar såväl chefer för berörda sakområden som cheferna för Group Risk Control och Group Compliance.

Ersättning till ledande befattningshavare

Aktieägarna beslutar på årsstämman om riktlinjer för ersättning till verkställande direktören, vice verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare.

Styrelsen beslutar om ersättning till de befattningshavare som omfattas av årsstämmans ersättningsriktlinjer, tillsammans 10 personer (den 31 december 2021). Styrelsen beslutar

också om ersättning till bland annat chefen för Group Audit.

Ledande befattningshavare i Handelsbanken är ledamöter i styrelsen, verkställande direktören, vice verkställande direktörer och övriga medlemmar i koncernledningen. Dessa personer utgör ledande befattningshavare enligt definitionerna i aktiebolagslagen, Svensk kod för bolagsstyrning och Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1. Ytterligare uppgifter om ledande befattningshavare finns på sidan 155.

Nedan anges riktlinjerna som antogs på årsstämman den 24 mars 2021.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare inom Svenska Handelsbanken AB (publ)

Dessa riktlinjer ska tillämpas på ersättning till verkställande direktören, medlemmar i koncernledningen, vice verkställande direktör samt cheferna för Group Risk Control och Group Compliance (nedan "ledande befattningshavare"). Riktlinjerna omfattar även eventuell ersättning till styrelseledamöter utöver styrelsearvode.

Riktlinjerna ska tillämpas på nya avtal och ska inte påverka sådan ersättning till ledande befattningshavare som bestämts tidigare. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman.

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara banker på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom att banken har nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

Handelsbankens affärsstrategi återfinns i årsredovisningen. För att bidra till bankens mål ska ersättningar spegla en långsiktig syn på anställningar i banken och även överensstämma med bankens generellt låga risktolerans.

Principer för ersättning till anställda i Handelsbanken

Handelsbankens principer för ersättningar till anställda har legat fast under lång tid. I policy för ersättningar i Handelsbankenkoncernen har styrelsen fastställt att bankens ersättningssystem ska vara förenligt med bankens affärsmål och affärskultur, vilken baseras på en sund och hållbar verksamhet.

Ersättningspolicyn fastställer vidare att fasta ersättningar är ändamålsenliga för en sund och hållbar verksamhet och tillämpas därför som huvudregel. Rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt och utgår i form av fast kontant lön, avsättning till pension samt sedvanliga löneförmåner (vilka till exempel kan utgöras av bilförmån, tjänstebostad, sjukförsäkring och hushållsnäratjänster). Lönen baseras på i förväg kända lönegrundande faktorer såsom de finns uttryckta i ersättningspolicyn.

Med beaktande av ovan synsätt ska den sammanlagda ersättningen till en anställd vara marknadsanpassad och möjliggöra för Handelsbanken att attrahera, behålla och utveckla kompetenta anställda samt säkerställa en god chefsförsörjning.

Ersättning till ledande befattningshavare

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa riktlinjer har Handelsbankens ersättningspolicy och ovan principer för ersättning till anställda beaktats vilket bidrar till bankens affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet.

- De samlade totala ersättningarna ska vara marknadsmässiga.
- Ersättning ges i form av fast kontant lön, avsättning till pension och sedvanliga löneförmåner.
- De ledande befattningshavarna omfattas, på samma villkor som alla anställda i banken, av resultatsandelssystemet Oktogonen.
- Pensionsåldern är normalt 65 år. Pensionsförmåner är premiebaserade och kan per år uppgå till högst 35 procent av årlig fast kontant lön och kan utgå utöver kollektivavtalad pensionsplan. Övriga löneförmåner kan per år totalt högst uppgå till 35 procent av årlig fast kontant lön.
- Uppsägningstiden är från befattningshavarens sida sex månader och från Handelsbankens sida högst tolv månader. Om banken säger upp avtalet senare än fem år efter inträde i gruppen ledande befattningshavare, utgör uppsägningstiden högst 24 månader.

Härutöver utgår ingen avgångsersättning. Andra tider kan följa av kollektivavtal eller arbetsrättsliga regler.

Beträffande anställningsförhållanden som lyder under andra regler än svenska får, såvitt avser pensionsförmåner och andra förmåner, vederbörliga anpassningar ske för att följa tvingande sådana regler eller fast lokal praxis, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses.

Arvode till styrelseledamöter

Bankens stämmovalda styrelseledamöter ska i särskilda fall kunna arvoderas för tjänster inom deras respektive kompetensområde (inklusive styrelseuppdrag i annat koncernföretag), som ej utgör styrelsearbete i banken. Sådana åtaganden ska hanteras enligt tillämpliga interna regler och med vederbörlig hänsyn till potentiella intressekonflikter. För dessa tjänster ska utgå ett marknadsmässigt arvode. Information om eventuell ersättning för sådana tjänster ska inkluderas i årsredovisningen och ersättningsrapporten.

Beslutsprocessen

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer när det uppkommer behov av väsentliga förändringar, dock minst vart fjärde år, och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i banken. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Vid utskottets möten närvarar även verkställande direktören, dock inte vid behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor som rör verkställande direktören själv.

Frångående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frångå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bankens långsiktiga intressen och hållbarhet eller för att säkerställa bankens ekonomiska bärkraft. Som anglvits ovan ingår det i ersättningsutskottets uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågan, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

20221007066222

Styrelsens rapport om intern kontroll av den finansiella rapporteringen

Redogörelsen för Handelsbankens process för intern kontroll av den finansiella rapporteringen grundar sig på det ramverk som tagits fram av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) och omfattar komponenterna kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Processen har utformats för att säkerställa att bankens principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs, samt att den finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på noterade bolag.

Kontrollmiljö

*För att säkerställa en tillförlitlig finansiell rapport*ering tar Handelsbankens process för intern kontroll av den finansiella rapporteringen sin utgångspunkt i kontrollmiljön. Kontrollmiljön utgör grunden för övriga komponenter i processen och den har beskrivits tidigare i bolagsstyrningsrapporten, dvs. organisationsstruktur, ansvarsfördelning, riktlinjer och styrande dokument. En viktig del av kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade samt att styrande dokument och riktlinjer fastställda av styrelsen och verkställande direktören ger tydlig vägledning och efterlevs.

Riskbedömning

Riskbedömning syftar till identifiering, hantering och uppföljning av de risker som kan påverka den finansiella rapporteringen. Group Finance ansvarar för att utföra en riskbedömning på koncernnivå för att identifiera vilka enheter som bedöms väsentliga att kontrollera i syfte att minska risken för väsentliga fel i den finansiella rapporteringen. Enheter som Group Finance bedömt ska omfattas av processen är ansvariga för att upprätta en övergripande dokumentation av sin process för intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Den övergripande dokumentationen ska beskriva vilka processer som genererar enhetens mest väsentliga balans- och resultatposter, risker, bokslutsrutiner samt vilka kontrollaktiviteter som identifierats. De identifierade kontrollaktiviteterna utförs sedan varje kvartal för att säkerställa att den finansiella rapporteringen i allt väsentligt är korrekt.

En viktig del av bankens totala riskbedömning är de självutvärderingar som årligen utförs inom moderbolaget och dotterbolagen. Risker i den finansiella rapporteringen är en del av denna totalanalys. Handelsbankens riskhantering i övrigt beskrivs i detalj i not K2 på sidorna 110–149 samt i bankens Pelare 3-rapport.

Kontrollaktiviteter

Olika kontrollaktiviteter finns inbyggda i hela processen för finansiell rapportering.

Group Finance har det övergripande ansvaret för den finansiella rapporteringen, koncernredovisning och koncernbokslut samt för ekonomiska och administrativa styrsystem. I enhetens ansvar ingår även koncernens likviditet, internbank, kapitalbas, skatteanalys samt den koncerngemensamma myndighetsrapporteringen.

Group Finance har ett övergripande ansvar för att det finns en ändamålsenlig process för avrapportering av intern kontroll av den finansiella rapporteringen. För de enheter som Group Finance bedömt ska omfattas av processen för intern kontroll av den finansiella rapporteringen identifieras kontrollaktiviteter som syftar till att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser i den finansiella rapporteringen. Group Finance har fastställt ett antal finansiella kontrollaktiviteter vilka är kopplade till huvudboken och själva bokslutsprocessen som samtliga ekonomiavdelningar inom moderbolaget och dotterbolagen ska utföra vid varje kvartalsbokslut. Dessa innefattar till exempel avstämningar och kontroller av redovisade belopp samt analyser av resultat och balansräkningar. Utöver finansiella kontrollaktiviteter ansvarar enheter utvalda av Group Finance för att identifiera och utvärdera kontrollaktiviteter inom affärsprocesser och system med betydande påverkan på resultat- och balansräkning i syfte att minska risken för väsentliga fel i den finansiella rapporteringen. De ekonomiansvariga på respektive enhet ansvarar för att kontrollaktiviteterna i den finansiella rapporteringen för deras enhet är ändamålsenliga, det vill säga att de är utformade för att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser, samt att de står i överensstämmelse med interna riktlinjer och instruktioner. Vid varje kvartalsbokslut intygar enheterna till Group Finance att kontrollaktiviteter har utförts samt att deras balans- och resultaträkning är korrekta. Baserat på Group Finances uppföljning av enheternas inrapportering avrapporterar Chefen för Group Finance status av den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen till revisionsutskottet vid varje kvartalsbokslut.

Chefen för Group Finance ansvarar för att inrätta och upprätthålla en värderingskommitté. Kommitténs roll är att stödja beslutsfattandet inom värderings- och redovisningsfrågor. Kommittén behandlar värdering av finansiella tillgångar och skulder, inklusive derivat, som värderas till verkligt värde, samt finansiella garantier. Värderingen avser såväl egna innehav som sådana som hålls för annans räkning. Kommittén ska säkerställa att värderingen följer externa regelverk, interna riktlinjer och gällande marknadspraxis.

En hög informationssäkerhet är en förutsättning för en god intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Därför finns regler och riktlinjer för att säkerställa tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet i informationen i affärssystemen.

Information och kommunikation

Banken har informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Group Finance ska säkerställa att instruktioner av betydelse för den finansiella rapporteringen görs kända och tillgängliga för berörd personal. Koncernens övergripande redovisningsinstruktion och särskilda rutinbeskrivningar för bokslutsarbetet och processen Intern kontroll av den finansiella rapporteringen kommuniceras till berörda medarbetare via koncernens intranät. Det system som används för finansiell rapportering omfattar hela koncernen.

Uppföljning

Uppföljning av att regelverk i form av interna styrdokument med påverkan på den finansiella rapporteringen efterlevs sker av respektive ekonomiavdelning inom banken då ansvaret för intern kontroll är en integrerad del av chefsansvaret.

Om koncernen inte fullgör sina förpliktelser enligt förordningar, lagar och andra regler för den tillståndspliktiga verksamheten kan detta påverka bankens finansiella rapportering. Group Compliance är ansvarig för att övervaka och kontrollera regelefterlevnaden avseende den tillståndspliktiga verksamheten inom banken. Group Compliance beskrivs ytterligare på sidorna 77 och 82.

Group Risk Control ansvarar för att identifiera, kontrollera och rapportera risker för fel i bankens antaganden och bedömningar som ligger till grund för bankens finansiella rapportering. Group Risk Control beskrivs ytterligare på sidorna 77 och 82.

Group Audit har till uppgift att granska den interna styrningen och kontrollen samt utvärdera tillförlitligheten i koncernens finansiella rapportering. Group Audit beskrivs ytterligare på sidorna 77 och 82–83.

Som ett led i arbetet med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen har styrelsen inrättat ett revisionsutskott. Utskottet behandlar bland annat kritiska redovisningsfrågor och de finansiella rapporter som banken lämnar. Utskottet övervakar också effektiviteten i internkontrollen, internrevisionen och riskhanteringssystemen för intern kontroll av finansiell rapportering. Revisionsutskottet beskrivs närmare på sidan 77.

Koncernens informations- och kommunikationsvägar följs kontinuerligt upp för att säkerställa att de är ändamålsenliga för den finansiella rapporteringen.

Styrelse

Valda av årsstämman

Namn	Pär Boman Ordförande	Fredrik Lundberg Vice ordförande	Jon Fredrik Baksaas Ledamot	Stina Bergfors Ledamot
Invald år	2006	2002	2003	2021
Född	1961	1951	1954	1972
Nationalitet	Svensk	Svensk	Norsk	Svensk
Befattning och väsentliga styrelseuppdrag	Ordförande i Svenska Cellulosa AB SCA och Essity AB • Vice ordförande i AB Industrivärden • Ledamot i Skanska AB.	VD och koncernchef i L E Lundbergföretagen AB • Ordförande i Holmen AB, Hufvudstaden AB, AB Industrivärden • Ledamot i L E Lundbergföretagen AB, Skanska AB.	Ordförande i DNV och Statnett SF • Ledamot i Telefonaktiebolaget LM Ericsson.	Styrelseledamot i H&M Hennes & Mauritz, Budbee samt Tele2.
Bakgrund	2006–2015 VD i Handelsbanken.	Koncernchef i L E Lundbergföretagen AB sedan 1981 • Verksam inom Lundbergs sedan 1977.	2008–2016 ledamot i GSM Association, ordförande 2013–2016 • 2002–2015 Telenorkoncernen, VD och koncernchef • 1989–2002 Telenorkoncernen, olika uppdrag inom ekonomi, ekonomistyrning och ledning • 1988–1989 Aker AS • 1985–1988 Stolt Nielsen Seaway AS • 1979–1985 Det Norske Veritas, Norge och Japan.	2013–2018 medgrundare och VD m.fl. roller, United Screens • 2008–2013 Country Director, Google och Youtube • 2004–2007 VD m.fl. roller, Carat • 2000–2004 Director m.fl. roller, OMD Worldwide • 1999–1999 Account Manager, TV3 Sweden, Modern Times Group.
Utbildning	Ingenjörs- och ekonomexamen, ek. dr. h.c.	Civilekonom och civilingenjör, ek.dr. h.c. och tekn.dr. h.c.	Civilekonom och PED från IMD.	Civilekonom, ek. dr. h.c.
Ersättning 2021[1]	5 440 000 kr	1 425 000 kr	1 805 000 kr	715 000 kr
Kreditkommitté **Deltagande**	Ordförande 12/12	12/12	12/12	-
Revisionsutskott **Deltagande**	8/8	-	Ordförande 8/8	-
Ersättningsutskott **Deltagande**	Ordförande 9/9	-	9/9	-
Riskutskott **Deltagande**	8/8	-	2/8[7]	-
UK-kommittén	Ordförande 10/10	-	-	-
Styrelsemöten **Deltagande**	Ordförande 13/13	13/13	13/13	9/13[2]
Egna och närståendes aktieinnehav	145 028, varav 30 028 i indirekt innehav[3]	77 275 000	3 800	0
Beroende/ oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (vice ordförande i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (ordförande i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.
Antal uppdrag[4] **Faktiskt antal uppdrag**[5]	5[6] 14	4[6] 9	4 5	4 7

[1] Av årsstämman beslutad ersättning. Summan av ersättningar till styrelsen uppgick 2021 till 16 310 000 kronor. Arja Taaveniku har även erhållit styrelsearvode från Handelsbanken plc om 344 298 kr.
[2] Ledamot i styrelsen/utskottet/kommittén från den 24 mars 2021.
[3] Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen.
[4] Antal uppdrag beräknat enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 10 kap. 8 b §, varvid sammanräkning får ske av uppdrag inom samma koncern och i bolag där banken har ett kvalificerat innehav. Uppdrag i organisationer utan huvudsakligt kommersiellt syfte, bland annat vissa stiftelser och ideella föreningar, räknas inte med.
[5] Antal uppdrag utan hänsynstagande till i fotnot 4 nämnda beräkningsprinciper.
[6] Har beviljats tillstånd av Finansinspektionen att ha ett ytterligare uppdrag som styrelseledamot i enlighet med lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 10 kap. 8 b § tredje stycket.
[7] Utträdde ur utskottet från den 24 mars 2021.

20221007066623

Hans Biörck Ledamot	Kerstin Hessius Ledamot	Ulf Riese Ledamot	Arja Taaveniku Ledamot	Carina Åkerström Ledamot
2018	2016	2020	2020	2019
1951	1958	1959	1968	1962
Svensk	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Ordförande i Skanska AB och Trelleborg AB.	VD Tredje AP-fonden • Ledamot i Vasakronan AB, Hemsö Fastighets AB och Trenum AB.	-	Ordförande i Svenska Handelsfastigheter AB och Polarn O. Pyret AB • Ledamot i Dunelm plc, Handelsbanken plc och Nobia AB.	VD och koncernchef i Handelsbanken • Ordförande i Svenska Bankföreningen • Ledamot i World Childhood Foundation.
2001–2011 Skanska, vice VD och CFO • 1998–2001 Autoliv, CFO • 1997–1998 Egen verksamhet • 1977–1997 Olika positioner inom Esselte.	2001–2004 Stockholmsbörsen, VD • 1999–2000 Sveriges Riksbank, vice riksbankschef • 1998 Danske Bank, VD Asset Management • 1990–1997 ABN Amro Bank/Alfred Berg • 1989–1990 Finanstidningen • *1986–1989 Riksgälden* • 1985–1986 Sveriges Riksbank • 1984–1985 Statskontoret.	Innehaft olika positioner i Handelsbanken • 2016–2016 Senior Advisor • 2007–2016 CFO • 2004–2007 Chef Handelsbanken Kapitalförvaltning • 2004 Vice VD i Handelsbanken • Anställd i Handelsbanken 1983.	2015–2019 Chief Offer and Supply Chain Officer, Kingfisher plc, VD för dotterbolag till Kingfisher plc • 2012–2015 VD och koncernchef Ikanogruppen • 2005–2012 Global Business Area Director IKEA Group • *1989–2005 Olika befattningar i* IKEA Group.	2016–2019 vice VD, ställföreträdande koncernchef Handelsbanken • 2010–2019 vice VD, chef för regionbanken Stockholm • 2008–2010 vice VD, chef för Handelsbanken Östra Sverige • Anställd i Handelsbanken *sedan 1986.*
Civilekonom.	Civilekonom.	Civilekonom.	Civilekonom.	Jur.kand.
2 130 000 kr	1 240 000 kr	2 415 000 kr	1 140 000 kr	0 kr
12/12	-	12/12	9/12[2]	12/12
6/8[2]	-	8/8	-	-
9/9	-	-	-	-
6/8[2]	Ordförande 8/8	8/8	-	-
-	-	10/10	-	10/10
13/13	13/13	13/13	13/13	13/13
5 000	8 700	180 000	0	62 510, varav 34 510 i indirekt innehav[3].
Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende i förhållande till banken och bankledningen (VD). Oberoende i förhållande till större aktieägare.
3 5	4 8	1 1	5[5] 5	1 3

Styrelse, forts

Arbetstagarrepresentanter

Namn	Anna Hjelmberg Arbetstagarrepresentant	Lena Renström Arbetstagarrepresentant	Stefan Henricson Arbetstagarrepresentant, suppleant	Charlotte Uriz Arbetstagarrepresentant, suppleant
Invald år	2020	2020	2020	2020
Född	1969	1965	1970	1972
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Befattning och väsentliga styrelseuppdrag	Ordförande i Finansförbundets koncernklubb, Handelsbanken.	Ordförande i Finansförbundets SK-klubb (Svensk kontorsrörelse).	Ledamot i Finansförbundets SK-klubb (Svensk kontorsrörelse).	Styrelseordförande Akademikerföreningen i Handelsbanken.
Bakgrund	Handläggare och olika fackliga förtroendeuppdrag, Handelsbanken Liv.	Rådgivartjänster inom Handelsbankens kontorsrörelse.	Chefs- och rådgivartjänster vid kontor och regionala huvudkontor i Handelsbanken.	Specialist, affärs- och verksamhetsutvecklare inom Cash Management, Digitala mötesplatser och Trading.
Utbildning	Ekonomiskt gymnasium.	Civilekonom.	Ekonomiskt gymnasium.	Fil. kand.
Ersättning 2021[1]	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr
Kreditkommitté **Deltagande**	-	-	-	-
Revisionsutskott **Deltagande**	-	-	-	-
Ersättningsutskott **Deltagande**	-	-	-	-
Riskutskott **Deltagande**	-	-	-	-
UK-kommittén	-	-	-	-
Styrelsemöten **Deltagande**	13/13	13/13	11/13	13/13
Egna och närståendes aktieinnehav	25 657, varav 25 657 i indirekt innehav[3].	31 585, varav 31 585 i indirekt innehav[3].	32 639, varav 32 639 i indirekt innehav[3].	14 380, varav 14 380 i indirekt innehav[3].
Beroende/ **oberoende**	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.
Antal uppdrag[4] **Faktiskt antal uppdrag**[5]	1 5	1 2	1 5	1 2

[1] Av årsstämman beslutad ersättning. Summan av ersättningar till styrelsen uppgick 2021 till 16 310 000 kronor. Arja Taaveniku har även erhållit styrelsearvode från Handelsbanken plc om 344 298 kr.
[2] Ledamot i styrelsen/utskottet/kommittén från den 24 mars 2021.
[3] Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen.
[4] Antal uppdrag beräknat enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 10 kap. 8 b §, varvid sammanräkning får ske av uppdrag inom samma koncern och i bolag där banken har ett kvalificerat innehav. Uppdrag i organisationer utan huvudsakligt kommersiellt syfte, bland annat vissa stiftelser och ideella föreningar, räknas inte med.
[5] Antal uppdrag utan hänsynstagande till i fotnot 4 nämnda beräkningsprinciper.

20221007066624

Koncernledning

Koncernledning[1]

Namn	Befattning	Född	Anställd	Aktieinnehav
Arild Andersen[2]	Landchef Norge	1966	2002	Aktieinnehav[3] 12 416 varav 12 416 i indirekt innehav[4]
Per Beckman	Vice verkställande direktör[5]	1962	1993	Aktieinnehav[3] 16 974 varav 16 974 i indirekt innehav[4]
Catharina Belfrage Sahlstrand[2]	*Chief Sustainability and Climate Officer, Group Sustainability*	1981	2013	*Aktieinnehav[3] 5 152 varav 2 925 i indirekt innehav[4]*
Monika Bergström[2]	Tf. Head, Group Compliance[6]	1962	2007	Aktieinnehav[3] 8 215 varav 8 215 i indirekt innehav[4]
Carl Cederschiöld[7]	CFO, Group Finance	1973	1998	Aktieinnehav[3] 21 486 varav 15 086 i indirekt innehav[4]
Magnus Ericson	Chief Human Resources Officer, Group HR	1968	1988	Aktieinnehav[3] 31 127 varav 29 127 i indirekt innehav[4]
Mattias Forsberg	CIO, Group IT	1972	2020	Aktieinnehav[3] 0
Michael Green[2,8]	Landchef Sverige[9]	1966	1994	Aktieinnehav[3] 92 221 varav 22 221 i indirekt innehav[4]
Maria Hedin[10]	Chief Risk Officer, Group Risk Control	1964	2010	Aktieinnehav[3] 5 586 varav 5 340 i indirekt innehav[4]
Dan Lindwall	Head, Capital Markets	1965	2000	Aktieinnehav[3] 15 452 varav 15 452 i indirekt innehav[4]
Martin Noréus[2]	Chief Strategy Officer[11]	1974	2020	Aktieinnehav[3] 0
Anna Possne[2]	Head, Product and Offerings	1984	2008	Aktieinnehav[3] 8 147 varav 8 147 i indirekt innehav[4]
Robert Radway[2]	Chief Credit Officer, Group Credits	1986	2010	Aktieinnehav[3] 6 760 varav 6 760 i indirekt innehav[4]
Louise Sander[12]	Head, Group Communication[13]	1969	2013	Aktieinnehav[3] 2 836 varav 2 066 i indirekt innehav[4]
Mikael Sörensen[2]	Landchef UK	1966	1994	Aktieinnehav[3] 289 varav 289 i indirekt innehav[4]
Martin Wasteson[8]	Chief Legal Officer, Group Legal	1971	2012	Aktieinnehav[3] 2 772 varav 2 772 i indirekt innehav[4]
Carina Åkerström	President and Group Chief Executive	1962	1986	Aktieinnehav[3] 62 510 varav 34 510 i indirekt innehav[4]

[1] Tabellen avser koncernledningen från och med den 1 mars 2022. Under 2021 bestod koncernledningen av följande personer: Per Beckman, Carl Cederschiöld, Magnus Ericson, Mattias Forsberg, Michael Green, Maria Hedin, Dan Lindwall, Martin Noreus, Louise Sander, Martin Wasteson och Carina Åkerström. Följande medlemmar lämnade koncernledningen under 2021: Jan Larsson den 30 april, tidigare adjungerade medlemmen Katarina Ljungqvist den 31 december. Jan Larsson är född 1967 och anställdes 2020. Hans direkta aktieinnehav var 1 750. Katarina Ljungqvist är född 1965 och anställdes 1989. Hennes aktieinnehav var 46 004, varav 34 144 i indirekt innehav.
[2] Från och med den 1 mars 2022.
[3] Direkt innehav av aktier avser såväl eget som närståendes innehav.
[4] Avser indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen.
[5] Per Beckman frånträdde som Chief Credit Officer den 27 oktober 2021 och utsågs till ansvarig för avyttringen av bankens verksamheter i Danmark och Finland. Han kvarstår i koncernledningen, från och med den 1 mars 2022 som adjungerad.
[6] Under 2021 medlem i koncernledningen, från och med den 1 mars 2022 som adjungerad.
[7] Tillika vice verkställande direktör.
[8] Var adjungerad medlem under 2021.
[9] *Var under 2021 Head, Swedish Branch Operations.*
[10] Medlem i koncernledningen från och med den 3 februari 2021.
[11] Var under 2021 Head, Group Compliance och som sådan medlem i koncernledningen från och med den 3 februari 2021.
[12] Tillträdde den 1 juli 2021.
[13] Från och med den 3 februari 2021 lyftes hållbarhetsfrågorna över till en egen koncernfunktion med en hållbarhetschef som är direkt underställd vd. Förändringen medförde en justering av beteckningen för kommunikationsenheten.

Finansiella rapporter Koncernen

INNEHÅLL

Resultaträkning		93
Totalresultat		94
Balansräkning		95
Förändring i eget kapital		96
Kassaflödesanalys		97
Noter Koncernen		98
K1	Redovisningsprinciper och andra utgångspunkter vid upprättande av de finansiella rapporterna	98
K2	Risk- och kapitalhantering	110
K3	Räntenetto	150
K4	Provisionsnetto	150
K5	Nettoresultat av finansiella transaktioner	151
K6	Riskresultat försäkring	151
K7	Övriga intäkter	151
K8	Personalkostnader	152
K9	Övriga kostnader	158
K10	Kreditförluster	158
K11	Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	165
K12	Resultat per aktie	165
K13	Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet	166
K14	Övrig utlåning till centralbanker	168
K15	Utlåning till övriga kreditinstitut	168
K16	Utlåning till allmänheten	169
K17	Räntebärande värdepapper	169
K18	Aktier och andelar	170
K19	Andelar i intresseföretag och joint ventures	170
K20	Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	171
K21	Derivatinstrument	171
K22	Säkringsredovisning och Benchmarkreformen	172
K23	Kvittning av finansiella instrument	178
K24	Immateriella tillgångar	179
K25	Fastigheter och inventarier	180
K26	Övriga tillgångar	181
K27	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	181
K28	Skulder till kreditinstitut	181
K29	In- och upplåning från allmänheten	182
K30	Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	182
K31	Emitterade värdepapper	183
K32	Korta positioner	183
K33	Försäkringsskulder	184
K34	Skatter	184
K35	Avsättningar	185
K36	Övriga skulder	185
K37	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	186
K38	Efterställda skulder	186
K39	Specifikation av förändringar i eget kapital	187
K40	Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	188
K41	Värdering av finansiella instrument till verkligt värde	189
K42	Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar	192
K43	Eventualförpliktelser	193
K44	Leasing	194
K45	Segmentinformation	196
K46	Geografisk information	198
K47	Tillgångar och skulder i valuta	199
K48	Innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag	200
K49	Upplysningar om närstående	200
K50	Händelser efter balansdagen	201
K51	Kapitaltäckning	202

Resultaträkning Koncernen

20221007066625

Koncernen mkr		2021	2020
Ränteintäkter	*Not K3*	35 832	42 830
varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning		*34 483*	*39 496*
Räntekostnader	*Not K3*	-6 441	-13 751
Räntenetto		**29 391**	**29 079**
Provisionsintäkter	*Not K4*	12 904	11 205
Provisionskostnader	*Not K4*	-1 446	-1 535
Provisionsnetto		**11 458**	**9 670**
Nettoresultat av finansiella transaktioner	*Not K5*	1 699	1 217
Riskresultat försäkring	*Not K6*	179	194
Övriga utdelningsintäkter		2	53
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	*Not K19*	63	18
Övriga intäkter	*Not K7*	555	137
Summa intäkter		**43 347**	**40 368**
Personalkostnader	*Not K8*	-12 452	-13 907
Övriga kostnader	*Not K9*	-5 577	-5 245
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	*Not K24, K25*	-1 814	-1 775
Summa kostnader		**-19 843**	**-20 927**
Resultat före kreditförluster		**23 504**	**19 441**
Kreditförluster, netto	*Not K10*	-43	-649
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	*Not K11*	14	5
Rörelseresultat		**23 475**	**18 797**
Skatter	*Not K34*	-4 627	-4 240
Årets resultat från kvarvarande verksamhet		**18 848**	**14 557**
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	*Not K13*	695	1 031
Årets resultat		**19 543**	**15 588**
varav tillhör			
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB		19 527	15 585
varav hänförligt till kvarvarande verksamhet		*18 834*	*14 556*
varav hänförligt till avvecklad verksamhet		693	*1 029*
Innehav utan bestämmande inflytande		16	3
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	*Not K12*	9,86	7,87
efter utspädning	*Not K12*	9,86	7,87
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	*Not K12*	9,51	7,35
efter utspädning	*Not K12*	9,51	7,35
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	*Not K12*	0,35	0,52
efter utspädning	*Not K12*	0,35	0,52

Totalresultat Koncernen

Koncernen mkr	2021	2020
Årets resultat	19 543	15 588
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen		
Förmånsbestämda pensionsplaner	6 820	1 523
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	62	-583
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-1 401	-256
varav förmånsbestämda pensioner	*-1 398*	*-267*
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-3*	*11*
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	**5 481**	**684**
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
Kassaflödessäkringar	-1 970	-1 124
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	6	7
Årets omräkningsdifferens	3 201	-4 269
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	*-970*	*848*
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	595	93
varav kassaflödessäkringar	*406*	*274*
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-1*	*-1*
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	*190*	*-180*
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	**-1 832**	**-5 293**
Summa övrigt totalresultat	**7 313**	**-4 609**
Årets totalresultat	**26 856**	**10 979**
varav tillhör		
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	26 840	10 976
Innehav utan bestämmande inflytande	16	3

Årets omklassificeringar till resultaträkningen framgår av Förändring i eget kapital.

20221007066626

Balansräkning Koncernen

Koncernen mkr		2021	2020
TILLGÅNGAR			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		291 584	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*	1 255	21 326
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	*Not K17*	100 538	99 133
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*	21 745	21 920
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	2 163 135	2 269 612
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring		-1 900	25
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*	33 317	44 566
Aktier och andelar	*Not K18*	19 471	21 045
Andelar i intresseföretag och joint ventures	*Not K19*	478	386
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	*Not K20*	235 761	197 212
Derivatinstrument	*Not K21*	28 508	30 614
Immateriella tillgångar	*Not K24*	8 302	11 330
Fastigheter och inventarier	*Not K25*	5 272	6 232
Aktuella skattefordringar		469	968
Uppskjutna skattefordringar	*Not K34*	845	1 218
Pensionstillgångar	*Not K8*	8 765	2 005
Tillgångar som innehas för försäljning	*Not K13*	421 417	1 657
Övriga tillgångar	*Not K26*	5 785	6 124
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	*Not K27*	2 016	2 253
Summa tillgångar	*Not K40*	**3 346 764**	**3 135 288**
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	*Not K28*	83 034	124 723
In- och upplåning från allmänheten	*Not K29*	1 286 637	1 229 763
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	*Not K30*	235 761	197 212
Emitterade värdepapper	*Not K31*	1 353 768	1 310 737
Derivatinstrument	*Not K21*	13 784	32 819
Korta positioner	*Not K32*	4 105	1 662
Försäkringsskulder	*Not K33*	532	557
Aktuella skatteskulder		108	25
Uppskjutna skatteskulder	*Not K34*	5 276	5 353
Avsättningar	*Not K35*	1 026	2 302
Övriga skulder	*Not K36*	11 304	13 928
Skulder som innehas för försäljning	*Not K13*	133 922	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*Not K37*	3 519	3 632
Efterställda skulder	*Not K38*	32 257	41 082
Summa skulder	*Not K40*	**3 166 033**	**2 963 815**
Innehav utan bestämmande inflytande		25	9
Aktiekapital		3 069	3 069
Överkursfond		6 758	8 758
Reserver	*Not K39*	15 845	8 582
Balanserad vinst		134 507	135 520
Årets resultat, tillhörande aktieägare i Svenska Handelsbanken AB		19 527	16 585
Summa eget kapital		**181 731**	**171 473**
Summa skulder och eget kapital		**3 346 764**	**3 135 288**

Förändring i eget kapital Koncernen

Koncernen 2021 mkr	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Förmåns-bestämda pensions-planer	Säkrings-reserv	Verkligt värde-reserv	Omräknings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
Ingående eget kapital 2021	3 069	8 758	5 891	3 353	94	-806	151 105	9	171 473
Årets resultat							19 527	16	19 543
Övrigt totalresultat			5 422	-1 564	64	3 391		0	7 313
varav omklassificering inom eget kapital				*0*	*-67*				*-67*
Årets totalresultat			5 422	-1 564	64	3 391	19 527	16	26 856
Omklassificerat till balanserat resultat							67		67
Utdelning[1]							-16 666		-16 666
Aktierelaterad ersättning till anställda i Handelsbanken plc[2]							37		37
Återköp egna aktier[2]							-36		-36
Förändring i innehav utan bestämmande inflytande								-	-
Utgående eget kapital 2021	3 069	8 758	11 313	1 789	158	2 585	154 034	25	181 731

Koncernen 2020 mkr	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Förmåns-bestämda pensions-planer	Säkrings-reserv	Verkligt värde-reserv	Omräknings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
Ingående eget kapital 2020	3 069	8 758	4 635	4 203	660	3 643	134 856	8	159 832
Årets resultat							15 585	3	15 588
Övrigt totalresultat			1 256	-850	-566	-4 449		0	-4 609
varav omklassificering inom eget kapital					*-684*	*20*			*-664*
Årets totalresultat			1 256	-850	-566	-4 449	15 585	3	10 979
Omklassificerat till balanserat resultat							664		664
Utdelning									-
Effekter av konvertibla förlagslån	-	-							-
Förändring i innehav utan bestämmande inflytande								-2	-2
Utgående eget kapital 2020	3 069	8 758	5 891	3 353	94	-806	151 105	9	171 473

[1] Ordinarie utdelning uppgick till 8 118 mkr medan extrautdelningen uppgick till 8 548 mkr. Extrautdelningen erhöll aktieägarna i form av aktier i AB Industrivärden som Svenska Handelsbanken AB förvärvat från Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, se not K49.
[2] Från och med intjänandeåret 2020 omfattas samtliga anställda i Handelsbanken plc av ett program för aktierelaterad ersättning (Share Incentive Plan ("SIP")).

20221007066627

Kassaflödesanalys Koncernen

Koncernen mkr	2021	2020
LÖPANDE VERKSAMHET		
Rörelseresultat	23 475	18 797
Resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, före skatt	1 204	1 338
varav inbetalda räntor	*38 628*	*46 345*
varav utbetalda räntor	*-7 257*	*-15 717*
varav inbetalda utdelningar	*61*	*76*
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultat och resultat hänförligt till avvecklad verksamhet		
Kreditförluster	80	929
Orealiserade värdeförändringar	363	-797
Av- och nedskrivningar	2 118	1 966
Betalda inkomstskatter	-5 086	-7 711
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		
Övrig utlåning till centralbanker	19 663	-1 778
Utlåning till övriga kreditinstitut	82	-3 980
Utlåning till allmänheten	-142 370	22 071
Räntebärande värdepapper och aktier	9 621	1 611
Skulder till kreditinstitut	-41 114	-23 266
In- och upplåning från allmänheten	170 994	111 938
Emitterade värdepapper	43 031	-74 224
Derivatinstrument, nettopositioner	-16 732	23 394
Korta positioner	2 476	-197
Fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder	-567	875
Övrigt	-18 057	16 294
Kassaflöde från löpande verksamhet	**49 381**	**87 260**
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Förvärv av och tillskott till intresseföretag och joint ventures	-83	-61
Försäljning av aktier och andelar	1	1 693
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-1 194	-709
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	1 063	328
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-539	-1 031
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**-752**	**220**
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Amortering efterställda skulder	-10 130	-2
Emission efterställda skulder	-	8 176
Utbetald utdelning	-16 666	-
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-26 796**	**8 174**
varav valutakursförändringar	*-320*	*-819*
Årets kassaflöde	**21 833**	**95 654**
Likvida medel vid årets början	397 642	327 958
Kassaflöde från löpande verksamhet	49 381	87 260
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-752	220
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-26 796	8 174
Kursdifferens i likvida medel	20 489	-25 970
Likvida medel vid årets slut	**439 964**	**397 642**

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultat och resultat för total verksamhet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, t.ex. avskrivningar och kreditförluster.

Kassaflödesanalysen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Noter Koncernen

K1 Redovisningsprinciper och andra utgångspunkter vid upprättande av de finansiella rapporterna

INNEHÅLL

1. Lag- och föreskriftsenlighet
2. Förändrade redovisningsprinciper
3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats
4. Koncernredovisning och presentation
5. Segmentrapportering
6. Tillgångar och skulder i utländsk valuta
7. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen
8. Finansiella instrument
9. Principer för värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde
10. Kreditförluster
11. Säkringsredovisning och Benchmarkreformen
12. Leasing
13. Försäkringsverksamhet
14. Immateriella tillgångar
15. Fastigheter och inventarier
16. Avsättningar
17. Eget kapital
18. Intäkter
19. Ersättningar till anställda
20. Skatter
21. Uppskattningar och väsentliga bedömningar
22. Företagsinformation

1. LAG- OCH FÖRESKRIFTSENLIGHET

Grunder för redovisningen

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med de internationella redovisningsstandarder (IFRS) och tolkningar av dessa standarder som antagits av EU. Därutöver tillämpas de tillägg som följer av lagen 1995:1559 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. I koncernredovisningen tillämpas även RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Moderbolagets redovisningsprinciper framgår av not M1.

Avgivande och fastställelse av årsredovisningen

Års- och koncernredovisningen godkändes för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 9 februari 2022 och blir föremål för fastställelse på årsstämman den 23 mars 2022.

2. FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Ändringar i IFRS 9 Finansiella instrument, IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar samt IFRS 16 Leasing – benchmarkreformen fas 2

Den 1 januari 2021 trädde ändringar i IFRS 9 Finansiella instrument, IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar samt IFRS 16 Leasing med avseende på benchmarkreformen fas 2 i kraft. Ändringarna i IFRS 9 innebär att modifieringar av finansiella tillgångar och finansiella skulder, vilka genomförs som en direkt följd av benchmarkreformen redovisas som en ändring i effektivräntan. Modifieringsvinst eller –förlust redovisas således ej. Därutöver innebär ändringarna i IFRS 9 och IAS 39 undantag från vissa krav för säkringsredovisning när befintliga referensräntor i säkringsrelationer ersätts med alternativa referensräntor. Ändringarna bedöms således möjliggöra att övergången till nya referensräntor kan genomföras utan väsentliga resultateffekter och därmed utan väsentlig inverkan på Handelsbankens finansiella rapporter, kapitaltäckning, stora exponeringar eller andra förhållanden enligt tillämpliga rörelseregler. Jämförelsetalen för tidigare perioder har inte räknats om och ingående balanserade vinstmedel har inte påverkats av någon initial effekt vid tillämpningen av ändringarna. Se avsnitt 11 Säkringsredovisning och Benchmarkreformen, Benchmarkreformen.

Övriga förändringar i IFRS

Övriga ändringar som började gälla den 1 januari 2021 har inte haft någon väsentlig påverkan på bankens redovisning.

De redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpats av koncernen under räkenskapsåret överensstämmer i övrigt med de principer som tillämpades i årsredovisningen 2020.

3. FÖRÄNDRINGAR I IFRS SOM ÄNNU INTE TILLÄMPATS

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal som ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal har publicerats av IASB och antagits av EU. Standarden kommer att tillämpas från och med räkenskapsåret 2023. IFRS 17 medför en förändring av hur försäkringsavtal ska redovisas, presenteras och värderas. Den medför även krav på utökade upplysningar.

För att minska skillnaderna i redovisning av försäkringsavtal inför IFRS 17 enhetliga värderingsprinciper med utgångspunkt från tre värderingsmodeller: generella modellen, premiefördelningsmetoden och den rörliga avgiftsmodellen. IFRS 17 föreskriver den generella modellen för värdering av försäkringsavtal där försäkringsåtagandet värderas baserat på förväntade nuvärden av framtida kassaflöden, med beaktande av en riskmarginal och en vinstmarginal. De två andra värderingsmodellerna kan tillämpas under vissa förutsättningar. Valet av modell beror på villkoren i avtalen (långfristiga, kortfristiga eller vinstutdelande). Banken bedriver ett projekt för implementeringen av IFRS 17 och utvärderar for närvarande de finansiella effekterna av den nya standarden på koncernens redovisning.

4. KONCERNREDOVISNING OCH PRESENTATION

Dotterföretag

I koncernredovisningen har samtliga företag där Handelsbanken direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande (dotterföretag) konsoliderats fullständigt. Banken anses ha ett bestämmande inflytande över ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Bestämmande inflytande uppnås i regel om Handelsbanken har mer än 50% av rösterna på årsstämma eller motsvarande.

Dotterföretag konsolideras med tillämpning av förvärvsmetoden. Det innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion där koncernen förvärvar företagets identifierbara tillgångar och tar över dess skulder och förpliktelser. Vid rörelseförvärv upprättas en förvärvsbalans där identifierbara tillgångar och skulder värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Anskaffningsvärdet utgörs av det verkliga värdet avseende samtliga tillgångar, skulder och emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag för nettotillgångarna i dotterföretaget. Eventuella överskott till följd av att anskaffningsvärdet överstiger förvärvsbalansens identifierbara nettotillgångar redovisas som goodwill i koncernens balansräkning. Förvärvsrelaterade utgifter kostnadsförs när de uppstår. Dotterföretagets finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum bestämmande inflytande upphör. Koncerninterna transaktioner och mellanhavanden elimineras vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter.

Vid rörelseförvärv redovisas den förvärvade rörelsen i koncernens räkenskaper från förvärvstidpunkten. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då bestämmande inflytande över den förvärvade enheten inträder. Förvärvstidpunkten kan skilja sig från den tidpunkt då transaktionen är lagligt fastställd.

I den mån de redovisningsprinciper som tillämpas i ett enskilt dotterföretag inte överensstämmer med de principer som tillämpas av koncernen, görs en justering av koncernräkenskaperna vid konsolidering av dotterföretaget.

20221007066628

K1 Forts

Strukturerade företag
Ett strukturerat företag är ett företag som bildats för att uppnå ett begränsat och väldefinierat syfte, där rösträtten inte är den avgörande faktorn för att avgöra om bestämmande inflytande föreligger. Handelsbankens innehav i strukturerade företag är begränsade till innehav i fonder.

Fonder för vilka banken är kapitalförvaltare och där banken äger mer än 50% av andelarna konsolideras. Bankens innehav i fonden redovisas till verkligt värde på raden Aktier och andelar i balansräkningen. Resterande andel av fondens verkliga värde konsolideras och redovisas på raderna Tillgångar respektive Skulder där kunden står värdeförändringsrisken i balansräkningen. Ägande mellan 20 och 50% konsolideras i vissa fall om omständigheterna gör gällande att banken har ett bestämmande inflytande, exempelvis genom att fonden har ett brett förvaltningsmandat och genererar en hög andel variabel avkastning.

Innehav till följd av fondförsäkringsavtal bedöms inte medföra att koncernen är exponerad emot variabel avkastning. Dessa innehav exkluderas i bedömningen av om det föreligger bestämmande inflytande över fonden. Andelar i fonder till följd av fondförsäkringsavtal redovisas som Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken medan korresponderande skuld för fondförsäkringsavtalen redovisas som Skulder där kunden står värdeförändringsrisken.

Information om innehav i icke konsoliderade strukturerade företag framgår av not K48.

Intresseföretag och joint ventures
Som intresseföretag redovisas företag där Handelsbanken har ett betydande inflytande. Betydande inflytande är rätten att delta i beslut som rör företagets finansiella och operativa strategier, men ger inte ett bestämmande inflytande över dessa. Betydande inflytande uppnås i regel när röstandelen i företaget är lägst 20% och högst 50% eller när banken genom avtalsvillkor kan utöva ett betydande inflytande. I ett joint venture har banken tillsammans med en eller flera parter ett gemensamt bestämmande inflytande. Intresseföretag och joint ventures redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden. Det innebär att innehavet inledningsvis tas upp till anskaffningsvärdet. Det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av intresseföretagets och joint ventures resultat efter förvärvstidpunkten. Eventuella utdelningar från intresseföretag och joint ventures minskar det redovisade värdet på innehavet. Resultatandelar i intresseföretag och joint ventures redovisas som Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat på egen rad i koncernens resultaträkning.

Tillgångar som innehas för försäljning och redovisning av avvecklad verksamhet
Anläggningstillgångar eller en grupp av tillgångar, ibland tillsammans med därtill hänförliga skulder, (avyttringsgrupp) klassificeras som att de innehas för försäljning när det redovisade värdet i huvudsak kommer att återvinnas genom försäljning och när försäljning är mycket sannolik. Om klassificeringen sker som tillgång som innehas för försäljning tillämpas särskilda värderingsprinciper. Dessa innebär i huvudsak att, med undantag för bland annat finansiella tillgångar och skulder (se punkt 8), tillgångar som innehas för försäljning och avyttringsgrupper värderas till det lägsta av det redovisade värdet och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Därmed görs inte några avskrivningar på materiella eller immateriella tillgångar som innehas för försäljning. Eventuella nedskrivningar och efterföljande omvärderingar redovisas direkt i resultaträkningen. En vinst redovisas dock inte till den del som den överstiger tidigare redovisade ackumulerade nedskrivningar. Tillgångar och skulder som innehas för försäljning särredovisas i koncernens balansräkning fram till försäljningstidpunkten.

Som avvecklad verksamhet redovisas självständig verksamhet av väsentlig karaktär som är klart avskiljbar från koncernens övriga verksamhet och som klassificerats som att den innehas för försäljning med tillämpning av de principer som beskrivits ovan. Som avvecklad verksamhet redovisas även dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidaresäljas. Redovisning som avvecklad verksamhet innebär att verksamhetens resultat särredovisas på egen rad i resultaträkningen skilt från övriga resultatposter. Resultatet från avvecklad verksamhet består av resultatet efter skatt av avvecklade verksamheter, det resultat efter skatt som uppstår vid värdering till verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader av de tillgångar som innehas för försäljning/avyttringsgrupper som ingår i avvecklade verksamheter, samt realiserat resultat från avyttring av avvecklade verksamheter. För upplysningar om tillgångar respektive skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet se not K13.

5. SEGMENTRAPPORTERING
I segmentrapporteringen presenteras intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder uppdelade på rörelsesegment. Ett rörelsesegment är en sådan del av koncernen som bedriver verksamhet som genererar externa eller interna intäkter och kostnader och vars resultat i styrningssyfte regelbundet granskas och följs upp av koncernledningen. Principer för segmentrapportering beskrivs vidare i not K45.

6. TILLGÅNGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA
Koncernredovisningen presenteras i svenska kronor, koncernens rapporteringsvaluta. Den funktionella valutan för koncernens verksamheter utomlands avviker som regel från koncernens rapporteringsvaluta. Som funktionell valuta betraktas den valuta som används i den ekonomiska miljö där verksamheten primärt bedrivs.

Omräkning av transaktioner i annan valuta än den funktionella valutan
Transaktioner i annan valuta än den funktionella valutan, utländsk valuta, omräknas initialt till den funktionella valutan till transaktionsdagens kurs. Monetära poster i utländsk valuta och icke-monetära poster i utländsk valuta som värderas till verkligt värde omvärderas per balansdagen till då gällande stängningskurs. Vinster och förluster till följd av valutaomräkning av monetära poster och icke-monetära poster som värderas till verkligt värde redovisas i resultaträkningen som valutakurseffekter i Nettoresultat av finansiella transaktioner. Omräkningsdifferenser hänförliga till icke-monetära poster som klassificeras till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas som en komponent i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Så redovisas även valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av monetära poster som utgör en del av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet.

Omräkning av utländska verksamheter till koncernens rapporteringsvaluta
Vid omräkning av utländska etableringars (däribland filialers) balans- och resultaträkningar från funktionell valuta till koncernens rapporteringsvaluta, tillämpas dagskursmetoden. Det innebär att tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Eget kapital omräknas till kursen vid investerings- respektive intjänandetidpunkten. Resultaträkningen räknas om efter genomsnittskursen under året. Omräkningsdifferenser redovisas som en komponent i övrigt totalresultat och ingår i omräkningsreserven i eget kapital.

7. REDOVISNING OCH BORTBOKNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT I BALANSRÄKNINGEN
Köp och försäljning av aktier samt penning- och kapitalmarknadsinstrument på avistamarknaden redovisas på affärsdagen vilket är den dag då avtal ingåtts. Motsvarande gäller för derivat. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas normalt på likviddagen.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till de kassaflöden som härrör från tillgången upphör eller när samtliga risker och fördelar förknippade med tillgången överförs till någon annan. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, upphör eller annulleras.

Principerna för redovisning av finansiella instrument i balansräkningen har bland annat särskild betydelse för redovisning av återköpstransaktioner, värdepapperslån och leasing (se respektive separat avsnitt).

K1 Forts

8. FINANSIELLA INSTRUMENT

Värderingskategorier

Alla finansiella tillgångar delas, i enlighet med bestämmelserna i IFRS 9, in i någon av följande värderingskategorier:
1. upplupet anskaffningsvärde
2. verkligt värde via övrigt totalresultat
3. verkligt värde via resultaträkningen
a. obligatoriskt
b. verkligt värdeoptionen.

Utgångspunkten för att klassificera finansiella tillgångar i respektive värderingskategori är företagets affärsmodell för förvaltning av de finansiella instrumenten samt huruvida instrumentens avtalsenliga kassaflöden enbart innehåller betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Finansiella skulder delas in i följande värderingskategorier:
1. upplupet anskaffningsvärde
2. verkligt värde via resultaträkningen
a. obligatoriskt
b. verkligt värdeoptionen.

Finansiella skulder ska som huvudregel redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Undantaget är finansiella skulder som obligatoriskt ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen, exempelvis derivat, samt skulder som vid första redovisningstillfället oåterkalleligen identifierats att värderas till verkligt värde (verkligt värdeoptionen).

Finansiella tillgångar respektive skulder som redovisas på samma rad i balansräkningen kan klassificeras i olika värderingskategorier, se not K40.

Vid första redovisningstillfället redovisas alla finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. För tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen förs transaktionskostnader direkt till resultaträkningen vid anskaffningstillfället. För övriga finansiella instrument räknas transaktionskostnader in i anskaffningsvärdet.

Bedömning av affärsmodell

Affärsmodellen för förvaltningen av finansiella tillgångar är avgörande för uppdelningen i värderingskategorier. Affärsmodellen fastställs på portföljnivå, eftersom detta bäst avspeglar hur verksamheten styrs och hur information rapporteras till och utvärderas av bankens ledning. Information av betydelse för att kunna göra en sammanvägd bedömning av affärsmodellen för en portfölj omfattar angivna riktlinjer och mål med en portfölj och hur dessa genomförs i verksamheten, de risker som påverkar portföljens resultat och hur dessa risker hanteras samt frekvens, volym, orsak och tidpunkt för försäljningar.

Bedömning av om avtalsenliga kassaflöden enbart är betalningar av kapitalbelopp och ränta

Bedömningen av om avtalsenliga kassaflöden enbart är betalningar av kapitalbelopp och ränta har betydelse för uppdelningen i värderingskategorier. Vid denna bedömning definieras kapitalbeloppet som den finansiella tillgångens verkliga värde vid första redovisningstillfället. Ränta definieras som ersättning för pengars tidsvärde, kreditrisk, andra grundläggande utlåningsrisker (till exempel likviditetsrisk) och kostnader (till exempel administrativa kostnader) samt vinstmarginal.

För att bedöma om den finansiella tillgångens avtalsenliga kassaflöden enbart innehåller betalningar av kapitalbelopp och ränta görs en bedömning av den finansiella tillgångens avtalsvillkor. Om det finns avtalsvillkor som kan ändra tidpunkten eller beloppen i de avtalsenliga kassaflödena, modifierar ersättningen för pengars tidsvärde eller medför hävstångseffekt eller extra kostnader vid förskottsbetalning och förlängning, så bedöms kassaflödena inte enbart bestå av kapitalbelopp och ränta.

Upplupet anskaffningsvärde

En finansiell tillgång ska värderas till upplupet anskaffningsvärde om båda följande villkor är uppfyllda:
- Syftet med affärsmodellen är att erhålla avtalsenliga kassaflöden.
- De avtalsenliga kassaflödena är enbart betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Finansiella tillgångar som redovisas i värderingskategorin upplupet anskaffningsvärde består av utlåning och innehav i räntebärande värdepapper som uppfyller ovanstående villkor. Dessa tillgångar är föremål för nedskrivningsprövning. Finansiella skulder som redovisas i värderingskategorin upplupet anskaffningsvärde består i huvudsak av skulder till kreditinstitut, in- och upplåning från allmänheten samt emitterade värdepapper.

Upplupet anskaffningsvärde utgörs av det diskonterade nuvärdet av alla framtida betalningar hänförliga till instrumentet där diskonteringsräntan utgörs av instrumentets effektivränta vid anskaffningstillfället.

Räntor och kreditförluster avseende finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen i posterna Räntenetto respektive Kreditförluster. Ränteskillnadsersättning för förtidsinlöst utlåning och realisationsresultat som genereras vid återköp av egna emitterade värdepapper, redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Även valutakurseffekter redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Verkligt värde via övrigt totalresultat

En finansiell tillgång ska värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat om båda följande villkor är uppfyllda:
- Syftet med affärsmodellen är både att erhålla avtalsenliga kassaflöden och att sälja tillgången.
- De avtalsenliga kassaflödena är enbart betalningar av kapitalbelopp och ränta.

I värderingskategorin verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas räntebärande värdepapper i bankens likviditetsportfölj som uppfyller ovanstående villkor. Dessa tillgångar är föremål för nedskrivningsprövning. Ränteintäkter redovisas i räntenettot, och valutakurseffekter och kreditförluster redovisas i post Nettoresultat av finansiella transaktioner. Orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och omklassificeras till resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner vid försäljning.

Vid första redovisningstillfället är det tillåtet att oåterkalleligen klassificera egetkapitalinstrument som inte innehas i handelssyfte till verkligt värde via övrigt totalresultat. Efterföljande värdeförändringar, såväl orealiserade som realiserade inklusive valutakursresultat, redovisas då i övrigt totalresultat. Realiserade värdeförändringar omklassificeras till balanserade vinstmedel, det vill säga omklassificering inom eget kapital, och inte till resultaträkningen. Endast utdelningsintäkter från dessa innehav redovisas i resultaträkningen. Denna värderingsprincip tillämpas för vissa aktieinnehav i företag som utför stödjande verksamhet för banken. Det kan exempelvis röra sig om andelar i clearingorganisationer och infrastruktursamarbeten på bankens hemmamarknader. Aktieinnehaven är långsiktiga och inga större förändringar i innehaven sker från år till år.

Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt

Om en finansiell tillgång inte uppfyller villkoren för värdering till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat, ska den värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel klassificeras alltid till verkligt värde via resultaträkningen, liksom finansiella tillgångar som förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

Värderingskategorin verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt, består i huvudsak av noterade aktier, fondandelar, räntebärande värdepapper samt derivat. Räntor, utdelningar, valutakurseffekter samt orealiserade och realiserade värdeförändringar hänförliga till dessa instrument redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. För redovisning av derivat i säkringsredovisning, se punkt 11.

Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen

Vid första redovisningstillfället finns en möjlighet att oåterkalleligen identifiera en finansiell tillgång såsom värderad till verkligt värde via resultaträkningen, om detta eliminerar eller i betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering eller redovisning som annars skulle uppkomma vid värdering av tillgången.

Motsvarande möjlighet finns att vid första redovisningstillfället oåterkalleligen identifiera

20221007706629

K1 Forts

en finansiell skuld såsom värderad till verkligt värde via resultaträkningen, om något av följande villkor är uppfyllda:

- Det eliminerar eller i betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering eller redovisning som annars skulle uppkomma vid värdering av skulden.
- En grupp av finansiella skulder eller en grupp av både finansiella tillgångar och finansiella skulder förvaltas och utvärderas baserat på verkligt värde, i enlighet med en dokumenterad riskhanterings- eller investeringsstrategi, och intern information om dessa instrument tillhandahålls till bankens ledning baserat på verkliga värden.

Denna värderingsprincip tillämpas för att undvika inkonsekvens vid värderingen av tillgångar och skulder som utgör motpositioner till varandra och förvaltas på portföljbasis, till exempel skulder till följd av fondförsäkringsavtal och vissa innehav i likviditetsportföljen som säkras med ekonomiska säkringar.

Orealiserade och realiserade värdeförändringar på finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen via verkligt värdeoptionen redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Ränta på dessa instrument redovisas i räntenettot.

Omklassificeringar av finansiella instrument
Finansiella tillgångar omklassificeras i regel inte efter det första redovisningstillfället. Omklassificering är tillåten om banken i sällsynta fall skulle byta affärsmodell för förvaltningen av en portfölj av finansiella tillgångar. Omklassificering av finansiella skulder är inte tillåtet efter det första redovisningstillfället.

Finansiella garantier och lånelöften
Finansiella garantier är sådana förbindelser som kräver att utställaren gör angivna betalningar för att ersätta innehavaren för en förlust denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt villkoren i ett skuldinstrument (lån och räntebärande värdepapper), exempelvis en kreditgaranti. Det verkliga värdet på en utställd garanti motsvaras vid utfärdandet av den mottagna premien. Vid första redovisningstillfället redovisas den mottagna premien för garantin som en skuld på raden Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantin till det högre av den periodiserade premien och reserven för den förväntade förlusten. Premier för utställda finansiella garantier periodiseras i provisionsnettot över garantins löptid. Därutöver redovisas det totala garanterade beloppet hänförligt till utställda garantier som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen, se not K43.

Premier för köpta finansiella garantier periodiseras och redovisas som minskad ränteintäkt i räntenettot i den mån räntan på det instrument garantin avser redovisas där.

Lånelöften redovisas som ett åtagande utanför balansräkningen fram till lånets likviddag, se not K43. Mottagna avgifter för lånelöften periodiseras i provisionsnettot över åtagandets löptid, såvida det inte är mycket sannolikt att löftet kommer att infrias. I sådana fall räknas mottagna avgifter in i lånets effektivränta.

Finansiella garantier och oåterkalleliga lånelöften är föremål för nedskrivningsprövning.

Sammansatta finansiella instrument
Ett sammansatt finansiellt instrument består av ett inbäddat derivat och ett värdkontrakt som inte är ett derivat. Vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för ett fristående derivat.

Om värdkontraktet i ett sammansatt finansiellt instrument är en finansiell skuld ska ett inbäddat derivat skiljas från värdkontraktet och redovisas som ett derivat om alla dessa villkor är uppfyllda:

- Det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker är inte nära förknippade med värdkontraktets ekonomiska egenskaper och risker.
- Ett separat instrument med samma villkor som det inbäddade derivatet skulle uppfylla definitionen på ett derivat.
- Det sammansatta finansiella instrumentet värderas inte till verkligt värde via resultaträkningen. Följaktligen avskiljs inte derivat inbäddade i finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Särredovisning sker exempelvis av emitterade aktieindexobligationer och andra strukturerade produkter.

Särredovisning sker inte om värdkontraktet i det sammansatta finansiella instrumentet är en finansiell tillgång. Finansiella tillgångar med inbäddade derivat beaktas i sin helhet vid bedömningen av om avtalsenliga kassaflöden endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Värdet av konverteringsrätten i emitterade konvertibla skuldebrev särredovisas som eget kapital. Värdet av konverteringsrätten fastställs vid emissionstillfället som skillnaden mellan det verkliga värdet på det konvertibla skuldebrevet som helhet minskat med det verkliga värdet på skuldkomponenten. Konverteringsrättens redovisade värde justeras inte under skuldebrevets löptid. Skuldkomponenten värderas och redovisas till verkligt värde i balansräkningen vid emissionstillfället. Under löptiden redovisas skuldkomponenten till upplupet anskaffningsvärde baserat på ursprunglig effektivränta.

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal
Med återköpsavtal, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris. Värdepapper som säljs i en repotransaktion (återköpsavtal) kvarstår i balansräkningen under transaktionens löptid eftersom koncernen under transaktionens löptid är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Det sålda värdepappret redovisas därutöver utanför balansräkningen som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas beroende på motpart som Skuld till kreditinstitut eller In- och upplåning från allmänheten. Värdepapper som köps i en repotransaktion (omvända återköpsavtal) redovisas på motsvarande sätt, det vill säga värdepappret tas inte upp i balansräkningen under transaktionens löptid. Den erlagda likviden redovisas beroende på motpart som Övrig utlåning till centralbanker, Utlåning till övriga kreditinstitut eller Utlåning till allmänheten. Mottagna panter som sålts vidare under återköpsavtal redovisas som åtagande utanför balansräkningen.

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper
Värdepapper som lånats ut kvarstår i balansräkningen då koncernen fortsatt är exponerad mot värdepapprets värdeförändringsrisk och redovisas därutöver utanför balansräkningen som Ställd säkerhet. Inlånade värdepapper tas inte upp i balansräkningen, såvida de inte säljs (så kallad blankning). Om de säljs tas ett värde motsvarande det avyttrade värdepapprets verkliga värde upp som skuld. Inlånade värdepapper som vidareutlånats redovisas som åtagande utanför balansräkningen.

Derivatinstrument
Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden redovisas på tillgångssidan under posten Derivatinstrument. Derivat med negativa verkliga värden redovisas på skuldsidan under posten Derivatinstrument. Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. För redovisning av derivat i säkringsredovisning, se punkt 11.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder
Finansiella tillgångar och skulder kvittas i balansräkningen om banken har avtalsmässig rätt till kvittning, i den löpande verksamheten och i händelse av konkurs, och om avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Ytterligare upplysningar om kvittning av finansiella tillgångar och skulder lämnas i not K23.

9. PRINCIPER FÖR VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER TILL VERKLIGT VÄRDE

Verkligt värde definieras som priset till vilken en tillgång skulle kunna säljas eller en skuld överföras i en normal transaktion mellan oberoende marknadsaktörer.

K1 Forts

För finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad likställs verkligt värde med det aktuella marknadspriset. Som aktiv betraktas en sådan marknad där noterade priser med lätthet och regelbundenhet finns tillgängliga på en reglerad marknad, handelsplats, tillförlitlig nyhetstjänst eller motsvarande, och där prisuppgifterna lätt kan verifieras genom regelbundet förekommande transaktioner. Det aktuella marknadspriset motsvaras av den kurs mellan köp- och säljkursen som under omständigheterna ger mest korrekt bild av det verkliga värdet. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

När tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas för finansiella instrument, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. De värderingsmodeller som används bygger på indata som i allt väsentligt kan verifieras med marknadsobservationer, exempelvis marknadsräntor och aktiekurser. Vid behov görs en justering för andra variabler som en marknadsaktör förväntas ta i beaktande vid prissättningen. De antaganden som används vid värdering baseras på internt genererad erfarenhet och kontrolleras löpande av riskkontrollfunktionen. Uppföljning görs mot verkliga utfall för att därigenom identifiera eventuella behov av anpassningar av antaganden och prognosverktyg.

Räntebärande värdepapper
Räntebärande värdepapper utgivna av stater och svenska bostadsobligationer värderas med hjälp av aktuella marknadspriser. Företagsobligationer värderas med värderingstekniker som baseras på marknadsräntor för motsvarande löptid med justering för kredit- och likviditetsrisk. Värderingen kontrolleras regelbundet för att säkerställa att den avspeglar gällande marknadspris. Kontrollerna utförs främst genom inhämtning av prisnoteringar från fler oberoende prisställare och genom avstämning mot nyligen genomförda transaktioner i samma eller likvärdiga instrument.

Aktier och andelar
Aktier noterade på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Vid värdering av aktier och andelar i nivå 3 styrs valet av värderingsmodell av vad som bedöms lämpligt för det enskilda instrumentet. Innehav av aktier i nivå 3 består i huvudsak av aktier i företag som utför stödjande verksamhet åt banken. Aktier i nivå 3 är i allt väsentligt klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget. För aktier i nivå 3 för vilka bolagsavtalet reglerar det pris till vilket aktierna kan avyttras, värderas innehaven till det i förväg bestämda avyttringspriset.

Vid värdering av andelar i nivå 3 i riskkapitalfonder används på marknaden vedertagna värderingsmodeller som godkänts av European Venture Capital & Private Equity Association. Dessa modeller innebär att investeringarnas marknadsvärde härleds genom relativvärdering av jämförbara noterade företag i samma bransch. Resultatposter som stör jämförelser mellan investeringen och jämförelsebolaget justeras, och därefter beräknas värdet av investeringen på basis av vinstmultiplar som exempelvis P/E och EV/EBITA. Värdeförändringar samt realiserat resultat på innehav i riskkapitalfonder som utgör en del av placeringstillgångarna i försäkringsrörelsen redovisas inte direkt i resultaträkningen utan ingår i underlaget för beräkning av avkastningsdelning i försäkringsrörelsen, se punkt 13.

Derivat
Derivat som handlas på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Merparten av koncernens derivatkontrakt, däribland ränteswappar och olika typer av linjära valutaderivat, värderas med värderingsmodeller som bygger på marknadsräntor och andra marknadspriser. Värderingen av icke-linjära derivatkontrakt som inte handlas aktivt bygger även på en rimlig skattning av marknadsbaserade indata, exempelvis volatilitet.

Vid modellvärdering av derivat förekommer i vissa fall differenser mellan transaktionspriset och det värde som räknats fram med hjälp av en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället. Sådana skillnader orsakas av att den tillämpade värderingsmodellen inte fullt ut fångar upp alla komponenter som påverkar derivatets värde. Orealiserade resultat på grund av positiva skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell (så kallade dag 1-resultat) utgörs av bankens vinstmarginal och ersättning för att täcka exempelvis kapital- och administrativa kostnader. Orealiserade positiva dag 1-resultat förs inte till resultatet vid det första redovisningstillfället, utan periodiseras över derivatets löptid.

Tillgångar och skulder där kunden står värdeförändringsrisken
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken består i huvudsak av fondandelar i fondförsäkringsavtal. Sådana fondandelar värderas till fondens aktuella marknadsvärde (NAV). Tillgångarna motsvaras av skulder för vilka kunden står värdeförändringsrisken. Värderingen av dessa skulder speglar värderingen av tillgångarna. Med hänsyn till att försäkringstagarna och fondandelsägarna har förmånsrätt i tillgångsmassan, saknas skäl för att justera värderingen för kreditrisk. Tillgångar och skulder där kunden står värdeförändringsrisken har i allt väsentligt kategoriserats som värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

10. KREDITFÖRLUSTER
Förväntade kreditförluster
Reglerna om nedskrivning i IFRS 9 omfattar finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat samt finansiella garantier och oåterkalleliga lånelöften, och baseras på en modell för redovisning av förväntade kreditförluster (Expected Credit Losses, ECL). Enligt denna ska reserven spegla ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad sannolika utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning. I bedömningen beaktas historiska, nuvarande och framåtblickande faktorer. De tillgångar vars nedskrivningsbehov ska prövas delas in i följande tre steg, beroende på graden av kreditförsämring:

- Steg 1 omfattar finansiella tillgångar utan betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället.
- Steg 2 omfattar finansiella tillgångar med betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är kreditförsämrad.
- Steg 3 omfattar finansiella tillgångar för vilka objektiva omständigheter har identifierats för att fordran är kreditförsämrad. För definition av kreditförsämrad tillgång se rubrik Fallissemang/Kreditförsämrad tillgång nedan.

För Steg 1 ska reserveringar som motsvarar förväntade förluster orsakade av fallissemang som förväntas inträffa inom tolv månader redovisas. I Steg 2 och Steg 3 ska reserveringar som motsvarar den förväntade förlust som förväntas inträffa vid fallissemang någon gång under tillgångens hela återstående löptid redovisas.

För avtal i Steg 1 och Steg 2 finns en koncerngemensam central process med modellbaserad beräkning. Processen inleds med att det för samtliga avtal bedöms om det skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället (avtalets ingående). För utförligare beskrivning av betydande ökning av kreditrisk, se not K2 avsnitt Kreditrisker. Reserverna i de olika nedskrivningsstegen beräknas på individuell basis. För avtal i Steg 3 sker manuell beräkning med undantag för en mindre portfölj av homogena fordringar som har modellberäknad reservering i Steg 3. Vid varje rapporteringstillfälle avgörs på avtalsnivå om ett avtal ska bli föremål för en modellbaserad beräkning eller en manuell beräkning.

Beräkningarna av förväntade kreditförluster påverkas i första hand av riskparametrarna sannolikhet för fallissemang (PD), exponering vid fallissemang (EAD) och förlustandel vid fallissemang (LGD). Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, EAD och LGD fram till avtalets förväntade slutförfallodag. Dessa tre riskparametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten alterna-

20221007706630

K1 Forts

tivt sannolikheten för att kreditexponeringen inte har fallerat eller blivit återbetald i förtid. De beräknade förväntade kreditförlusterna diskonteras sedan tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. Summan av kreditförluster för Steg 1 beräknas med sannolikheten för fallissemang under de kommande 12 månaderna. För Steg 2 och Steg 3 beräknas kreditförluster med sannolikheten för fallissemang under tillgångens återstående löptid.

Modellbaserad beräkning
Beräkningen av de förväntade kreditförlusterna tar hänsyn till minst tre makroekonomiska scenarier (ett neutralt, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska riskfaktorer såsom arbetslöshet, styr-/centralbanksräntor, BNP, inflation och fastighetspriser, uppdelade per land. De olika scenarierna används för att justera riskparametrarna. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet, och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario.

För utförligare information om modellerna för att beräkna förväntade kreditförluster för avtal i Steg 1 och Steg 2 (och för en mindre portfölj av homogena fordringar i Steg 3) och för förklaring av begrepp såsom PD, EAD och LGD, förväntad löptid, betydande ökning av kreditrisk och makroekonomisk information, se not K2 avsnitt Kreditrisk. För känslighetsanalys för förväntade kreditförluster, se not K10.

Manuell beräkning
Tillgångar i Steg 3 prövas för nedskrivning på individuell basis, och beräkningen är manuell (med undantag för en mindre portfölj av homogena fordringar som har modellberäknad reservering i Steg 3). Denna prövning genomförs löpande och vid varje rapporteringstillfälle av affärsansvarigt bankkontor (kund- och kreditansvarig enhet) och beslutas av regional eller central kreditavdelning.

Nedskrivningsprövning utförs då det finns objektiva omständigheter som tyder på att motparten inte kommer att kunna fullfölja sina kontraktsenliga åtaganden i enlighet med definitionen på fallissemang. Sådana objektiva omständigheter kan exempelvis vara försenad eller utebliven betalning, ändrad intern rating eller om kredittagaren försätts i konkurs.

I nedskrivningsprövningen uppskattas de framtida kassaflödena och säkerhetens värde (inklusive garantier). Hänsyn tas normalt till minst två möjliga framåtblickande scenarier för förväntade kassaflöden baserade på både motpartens återbetalningsförmåga och säkerheternas värde. Utfallet av dessa scenarier sannolikhetsviktas och diskonteras med fordrans ursprungliga effektivränta. De scenarier som används kan innehålla såväl makroekonomiska som avtalsspecifika faktorer, utifrån vad som bedöms ha påverkan på den enskilda motpartens återbetalningsförmåga och säkerheternas värdeutveckling. Vid bedömningen tas hänsyn till den enskilda motpartens specifika egenskaper. Nedskrivning görs om det beräknade återvinningsvärdet understiger bokfört värde.

Expertbaserad beräkning
Expertbaserad beräkning görs för kreditförluster för att införliva uppskattad effekt från faktorer som inte bedömts ha fångats av modellen (Steg 1, Steg 2 och för en mindre portfölj av homogena fordringar i Steg 3) eller som inte har tagits hänsyn till manuellt (Steg 3). De modellbaserade beräkningarna är konstruerade med ambitionen att göra en så precis skattning som möjligt av de enskilda bidragen till reserveringsbehovet. Det är dock mycket svårt att med generella modeller fånga alla de säregenskaper som karaktäriserar ett enskilt avtal. Därför görs en manuell analys av de avtal som ger de största bidragen till reserveringsbehovet. Den manuella analysen syftar till att, baserat på expertkunskap om de enskilda krediterna, bedöma om den modellbaserade eller manuella beräkningen ska ersättas med en expertbedömd beräkning. En expertbedömd beräkning kan medföra både högre och lägre reserveringsbehov än den ursprungliga beräkningen.

Expertbaserad beräkning kan även utföras på en mer aggregerad nivå för att justera de modellbaserade beräkningarna för en delportfölj eller motsvarande. Dessa justeringar fördelas proportionellt över de ingående avtalen. En expertbedömd beräkning kan medföra både högre och lägre reserveringsbehov än den ursprungliga beräkningen.

Redovisning och presentation av kreditförluster
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i balansräkningen till sitt nettobelopp, efter avdrag för förväntade kreditförluster.
- Poster utanför balansräkningen (finansiella garantier och oåterkalleliga lånelöften) redovisas till sitt nominella belopp. Reserveringar för förväntade kreditförluster avseende dessa instrument redovisas som en avsättning i balansräkningen.
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat är redovisade till verkligt värde i balansräkningen. Reserveringar för förväntade kreditförluster avseende dessa instrument redovisas i verkligt värdereserven i eget kapital och minskar således inte redovisat värde på instrumentet.
- För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde och för poster utanför balansräkningen redovisas periodens kreditförluster (förväntade och konstaterade) i resultaträkningen på raden Kreditförluster. Raden Kreditförluster utgörs av periodens reserveringar för förväntade kreditförluster med avdrag för återföringar av tidigare utförda reserveringar, periodens bortskrivningar och periodens återvinningar.
- För finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas periodens kreditförluster (förväntade och konstaterade) i resultaträkningen på raden Nettoresultat av finansiella transaktioner.
- Bortskrivningar utgörs av konstaterade kreditförluster med avdrag för återföringar av tidigare gjorda reserveringar för förväntade kreditförluster i Steg 3 och kan avse hela eller delar av en finansiell tillgång. Bortskrivning sker när det inte bedöms finnas någon realistisk möjlighet till återbetalning. Efter bortskrivningen kvarstår normalt kraven mot låntagare och eventuella borgensmän, vilka som regel drivs vidare genom efterbevakning. Efterbevakning vidtas inte i vissa situationer, exempelvis i de fall konkursförvaltare lämnat slutlig redovisning av utdelning i konkurs, när ett ackordsförslag antagits eller när en fordran eftergivits i sin helhet. Fordringar som efterges i samband med omstrukturering av finansiella tillgångar redovisas alltid som konstaterade kreditförluster.
- Betalningar som tillkommer banken för bortskrivna finansiella tillgångar intäktsredovisas som återvinningar.

Ytterligare information om kreditförluster lämnas i not K10.

Fallissemang/Kreditförsämrad tillgång
Bankens definition av fallissemang överensstämmer med kapitaltäckningsförordningens (CRR) definition vilket innebär att motparten antingen är mer än 90 dagar sen med en betalning eller att det gjorts en bedömning att motparten inte kommer att kunna betala kontraktsenligt. En sådan bedömning innebär att det ses som mer sannolikt att kredittagaren inte kommer att kunna betala än det motsatta. Bedömningen av detta görs utifrån all tillgänglig information om kredittagarens betalningsförmåga. Hänsyn tas till obeståndssignaler som bristande likviditet, försenade och inställda betalningar, betalningsanmärkningar eller andra tecken på bristande betalningsförmåga. Andra signaler kan vara att kredittagaren försätts i konkurs eller att beslut tas om en betydande anståndsåtgärd som innebär att värdet på bankens fordran mot kredittagaren minskar.

Sannolikheten för fallissemang beräknas inför varje rapporteringstillfälle och ingår vid bedömningen av om det skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället och vid beräkningen av förväntad kreditförlust för finansiella tillgångar i Steg 1 och Steg 2.

Kreditförsämrad finansiell tillgång, vilket är exponering i Steg 3, definieras som exponering i fallissemang. Det medför att bedömningen för redovisningssyften är i linje med den som används i koncernens kreditriskhantering.

K1 Forts

Ränta
Redovisning av ränteintäkter hänförliga till poster i balansräkningen som ingår i Steg 1 och Steg 2 bygger på bruttoredovisning, vilket innebär att ränteintäkter redovisas till sitt fulla belopp i räntenettot.

Ränteintäkter avseende motsvarande poster i Steg 3 redovisas netto, det vill säga efter beaktande av nedskrivningen. Ränteeffekter som uppstår till följd av diskonteringseffekter då perioden fram till förväntad inbetalning minskar, resulterar i en upplösning av tidigare reserverade belopp och redovisas som ränteintäkt i enlighet med effektivräntemetoden.

Värdering av egendom som övertagits för skyddande av fordran
Vid första redovisningstillfället redovisas övertagen egendom till verkligt värde i balansräkningen. Övertagen egendom (inklusive övertagna leasingobjekt) som förväntas avyttras inom en snar framtid, tas vid efterföljande värdering upp till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för kostnader för försäljning. Övertagna fastigheter som inte förväntas avyttras inom en snar framtid redovisas som förvaltningsfastigheter till verkligt värde via resultaträkningen. Onoterade aktieinnehav som övertas för skyddande av fordran redovisas normalt till verkligt värde via resultaträkningen.

Modifierade finansiella tillgångar
Ett lån anses vara modifierat när de villkor och bestämmelser som styr kassaflöden ändras jämfört med det ursprungliga avtalet till följd av åtgärder i form av anståndsåtgärder eller affärsmässiga omförhandlingar. Anståndsåtgärder är villkorsändringar i samband med omstruktureringar eller andra finansiella lättnadsåtgärder. Dessa villkorsändringar utförs för att säkerställa full återbetalning eller för att maximera återbetalningen av det utestående lånebeloppet för låntagare som har, eller står inför, finansiella svårigheter. Affärsmässiga omförhandlingar är villkorsändringar som inte är relaterade till en låntagares finansiella svårigheter, till exempel ändringar i kassaflödet för ett lån på grund av förändringar i marknadsförhållanden för amorteringar eller ränta.

Om kassaflöden från en finansiell tillgång klassificerad till upplupet anskaffningsvärde har modifierats, men tillgångens kassaflöden inte blir väsentligt annorlunda, resulterar normalt inte modifieringen i att den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen. I det fallet omräknas redovisat bruttovärde utifrån den finansiella tillgångens förändrade kassaflöden, och justeringsbeloppet redovisas i resultaträkningen.

Eftersom modifieringar utförs av olika anledningar finns inget ovillkorligt samband mellan modifieringar och bedömd kreditrisk. När en finansiell tillgång beviljats anståndsåtgärd och kvarstår i balansräkningen klassificeras den till Steg 2 eller Steg 3, baserat på utfallet av den bedömning som utförs i samband med anståndsåtgärden. Bedömningen omfattar kontroll av om det finns behov av reservering för kreditförlust eller annan omständighet som innebär klassificering till Steg 3.

Om en finansiell tillgång modifieras på ett sätt som medför väsentligt förändrade kassaflöden tas den modifierade finansiella tillgången bort från balansräkningen och ersätts med ett nytt avtal. I dessa fall utgör datumet för modifieringen första redovisningstillfället för det nya avtalet och detta datum används vidare vid beräkning av förväntade kreditförluster samt vid bedömning av huruvida det föreligger en betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället.

För en beskrivning av redovisningen avseende modifieringar som genomförs till följd av benchmarkreformen, se avsnitt 11 Säkringsredovisning och Benchmarkreformen.

11. SÄKRINGSREDOVISNING OCH BENCHMARKREFORMEN

Handelsbanken har valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisningsreglerna i IAS 39, i enlighet med övergångsbestämmelserna i IFRS 9. Koncernen tillämpar olika metoder för säkringsredovisning beroende på syftet med säkringen. Som säkringsinstrument används derivat, i huvudsak ränte- och valutaränteswappar. Vid säkringar av valutarisker kopplade till nettoinvesteringar i utländska enheter används även skulder i respektive utländsk enhets funktionella valuta som säkringsinstrument. Som en del av koncernens säkringsstrategier delas värdet på säkringsinstrument i vissa fall upp och ingår i fler än en säkringsrelation. Ett och samma säkringsinstrument kan därmed säkra olika risker. Sådan uppdelning görs endast om de säkrade riskerna tydligt kan identifieras, om effektiviteten kan mätas tillförlitligt och om den totala värdeförändringen på instrumentet ingår i någon säkringsrelation.

Kassaflödessäkring används för att hantera exponeringar för variationer i kassaflöden hänförliga till förändringar i rörlig ränta på ut- och upplåning. Den förväntade löptiden för sådan ut- och upplåning är i regel betydligt längre än räntebindningstiden som är kort. Kassaflödessäkring används även för att säkra valutarisken i framtida kassaflöden hänförliga till ut- och upplåning. Även valutarisker hänförliga till koncerninterna monetära poster kan omfattas av denna typ av säkring, i den mån de ger upphov till valutaexponeringar som inte elimineras vid upprättande av koncernredovisningen. Derivat som är säkringsinstrument i kassaflödessäkringar värderas till verkligt värde. I den mån derivatets värdeförändring är effektiv, det vill säga motsvaras av framtida kassaflöden hänförliga till den säkrade posten, redovisas den som en komponent i övrigt totalresultat och i säkringsreserven i eget kapital. Ineffektiva delar av derivatets värdeförändring redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Då kassaflödessäkringar avslutas i förtid periodiseras den ackumulerade värdeförändringen, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i Nettoresultat av finansiella transaktioner under den period de säkrade kassaflödena förväntas inträffa. Avslutas kassaflödessäkringar i förtid, och de säkrade kassaflödena inte längre förväntas inträffa, omklassificeras den ackumulerade värdeförändringen i säkringsreserven till Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Säkringar av verkligt värde tillämpas i syfte att skydda koncernen mot icke önskvärda resultateffekter på grund av exponeringar för förändringar i marknadspriser. Säkringar av verkligt värde tillämpas för enskilda tillgångar och skulder samt för portföljer av finansiella instrument. Säkrade risker i säkringspaket till verkligt värde består av ränte- och valutarisk i ut- och upplåning till fast ränta samt i utlåning med räntetak. Säkringsinstrumenten i dessa säkringsrelationer består av ränte- och valutaränteswappar samt ränteoptioner. Vid säkring av verkligt värde värderas såväl säkringsinstrumentet som den säkrade risken till verkligt värde. Värdeförändringarna redovisas direkt i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. När portföljsäkring tillämpas redovisas värdet på den säkrade posten på en enskild rad i balansräkningen i anslutning till Utlåning till allmänheten. Då säkringar av verkligt värde avslutas i förtid periodiseras den upparbetade värdeförändringen på den säkrade posten i Nettoresultat av finansiella transaktioner under återstående löptid. Avslutas säkringar av verkligt värde i förtid, och den säkrade posten inte längre kvarstår, återförs den upparbetade värdeförändringen direkt i Nettoresultat av finansiella transaktioner. Ackumulerade värdeförändringar på portföljsäkringar som avslutats i förtid redovisas i balansräkningen under posten Övriga tillgångar.

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter tillämpas för att skydda koncernen mot valutakursdifferenser till följd av verksamhet i utlandet. Som säkringsinstrument används valutaränteswappar och lån i utländsk valuta. Den säkrade posten i dessa säkringar utgörs av nettoinvesteringar i form av direkta investeringar samt fordringar på utlandsverksamhet som inte förväntas regleras inom en överskådlig framtid. Lån i utländsk valuta som säkrar nettoinvesteringar i utlandsverksamhet redovisas i koncernen till kursen på balansdagen. Den effektiva delen av valutakursdifferenser på sådana lån redovisas som en komponent i övrigt totalresultat och i omräkningsreserven i eget kapital. Så redovisas även den effektiva delen av värdeförändringar på valutaränteswappar som säkrar valutakursrisk i fordringar på utlandsverksamhet. Ineffektiva delar av säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

20221009706631

K1 Forts

Benchmarkreformen
Det föreligger temporära undantag från att tillämpa vissa specifika krav avseende säkringsredovisning för samtliga säkringsrelationer som direkt påverkas av osäkerheten från benchmarkreformen. De temporära undantagen syftar till att säkringsrelationer, som annars hade varit effektiva, inte ska behöva brytas upp endast till följd av osäkerhet från benchmarkreformen. Det föreligger en direkt påverkan på en säkringsrelation, endast om denna ger upphov till osäkerhet om benchmarkräntan som utgör säkrad risk och/eller tidpunkt eller belopp avseende kassaflöden baserade på benchmarkräntan från den säkrade posten eller säkringsinstrumentet. Osäkerheten om benchmarkräntan kvarstår fram till dess att beslut har fattats om vilken ränta som är den alternativa räntan samt om och när reformen kommer att genomföras, inklusive specificering av dess effekter på enskilda kontrakt.

När modifieringar av finansiella tillgångar och finansiella skulder genomförs, som en direkt följd av benchmarkreformen, redovisas modifieringen som en ändring i effektivräntan. Någon modifieringsvinst eller – förlust redovisas således ej. För att undantaget ska gälla krävs att en ändring är nödvändig som en direkt följd av benchmarkreformen samt att den nya basen för att bestämma kassaflöden är ekonomiskt likvärdig med den tidigare. Därutöver föreligger vissa undantag från krav för säkringsredovisning när befintliga referensräntor i säkringsrelationer ersätts med alternativa referensräntor, vilka syftar till att säkringsrelationer inte ska behöva avbrytas endast till följd av implementeringen av benchmarkreformen.

För ytterligare information se not K22 Säkringsredovisning och Benchmarkreformen.

12. LEASING

Banken som leasegivare
En leasegivare ska klassificera ett leasingavtal som antingen finansiellt eller operationellt. Finansiella leasingavtal är sådana avtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av den leasade tillgången i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga avtal där koncernen är leasegivare har definierats som finansiella leasingavtal. Sådana leasingavtal redovisas som utlåning i balansräkningen, initialt till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen. Erhållna leasingavgifter redovisas löpande som räntelntäkter respektive amorteringar.

Nettoinvesteringar i finansiella leasingavtal är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9, på samma sätt som finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Banken som leasetagare
Vid ingången av ett leasingavtal redovisas en leasingskuld och en nyttjanderätt. Leasingskulden värderas initialt till nuvärdet av framtida leasingavgifter, vilka diskonteras med bankens marginella låneränta. Leasingavgifterna som ingår i värderingen av leasingskulden utgörs i huvudsak av fasta avgifter och variabla avgifter som beror på ett index. Nyttjanderätten värderas initialt till anskaffningsvärdet, vilket motsvarar den ursprungliga värderingen av leasingskulden, förutbetalda leasingavgifter, eventuella initiala direkta utgifter och en uppskattning av eventuella återställningskostnader. Det är endast när en förpliktelse uppstår för återställningskostnader som dessa utgör en del av anskaffningsvärdet.

Vid efterföljande värdering av leasingskulden ökar det redovisade värdet med ränta och minskar med utbetalda leasingavgifter. Därutöver ökar eller minskar leasingskulden vid omprövningar eller ändringar av leasingavtalet. Vid efterföljande värdering av nyttjanderätten värderas denna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar samt med beaktande av eventuella omvärderingar av leasingskulden. Nyttjanderätten skrivs av över leasingperiodens längd. Nedskrivningsprövning av nyttjanderätterna utförs i enlighet med IAS 36 Nedskrivningar, se punkt 15 avsnittet om nedskrivningsprövning.

Nyttjanderätterna ingår i balansposten Fastigheter och inventarier och leasingskulden ingår i balansposten Övriga skulder.

Leasingavtal som är kortare än 12 månader, eller för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde, redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden och ingår således inte i leasingskulder och nyttjanderätter.

13. FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Koncernens försäkringsverksamhet bedrivs i dotterbolaget Handelsbanken Liv. Verksamhetens produkter består främst av legala livförsäkringar i form av traditionell livförsäkring och fondförsäkring samt riskförsäkringar i form av sjukförsäkring och premiebefrielse.

Klassificering och uppdelning av försäkringskontrakt
I koncernredovisningen klassas sådana avtal som innehåller betydande försäkringsrisk som försäkringskontrakt. Med försäkringsrisk avses risk, annan än finansiell risk, som överförs från avtalets ägare till utfärdaren. Avtal som inte överför betydande försäkringsrisk klassificeras i sin helhet som investeringsavtal. I regel innebär detta att försäkringar med återbetalningsskydd klassas som investeringsavtal, och övriga avtal klassas som försäkringskontrakt. Försäkringskontrakt som består av både försäkringskomponenter och sparande (finansiella komponenter) delas upp och särredovisas i enlighet med de principer som beskrivs i det följande.

Redovisning av försäkringskomponenter i försäkringskontrakt
Premieintäkter och utbetalda försäkringsersättningar för försäkringsavtal redovisas i resultaträkningen i nettoposten Riskresultat försäkring. Under denna post redovisas även årets förändring av koncernens försäkringsskulder.

Mottagna premier som ännu inte intäktsförts redovisas som skuld för inbetalda premier under posten Försäkringsskulder i balansräkningen. I balansposten Försäkringsskulder ingår även skulder för sjukräntor, livräntor och andra oreglerade skador. Försäkringsskulden värderas genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden hänförliga till ingångna försäkringsavtal. Värderingen bygger på antaganden om ränta, livslängd, hälsa och framtida avgifter. Livslängdsantaganden varierar med hänsyn till när försäkringen tecknats och beaktar den förväntade framtida ökningen av livslängden. Även avgiftsantaganden beror på när försäkringen tecknats. Det innebär i huvudsak en avgift som är proportionell mot premien och en avgift som är proportionell mot livförsäkringsavsättningen. Tillämpade antaganden om de försäkrades framtida hälsa är baserade på internt genererad erfarenhet och varierar beroende på produkt. Ränteantaganden är baserade på aktuella marknadsräntor och beror på skuldens löptid. Koncernens försäkringsskulder prövas regelbundet och minst årligen i syfte att säkerställa att den redovisade försäkringsskulden är tillräcklig för att täcka förväntade framtida anspråk. Vid behov görs en ytterligare avsättning. Mellanskillnaden redovisas i resultaträkningen.

Redovisning av investeringsavtal och finansiella komponenter i försäkringskontrakt
Inbetalningar och utbetalningar för kunders sparkapital som härrör från investeringsavtal samt finansiella komponenter i försäkringskontrakt redovisas som insättningar respektive uttag direkt i balansräkningen.

Den från försäkringskontraktet separerade finansiella komponenten i traditionella legala livförsäkringar redovisas i balansräkningen som upplåning från allmänheten. Dessa skulder värderas till det högsta av garanterat belopp och försäkringens aktuella värde. Det garanterade beloppet förräntas med garanterad ränta och motsvarar försäkringens upplupna anskaffningsvärde. Försäkringens aktuella värde är lika med värdet av de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning, och förräntas med en avkastning som bestäms från totalavkastningen för tillgångarna med avdrag för eventuell avkastningsdelning. Avkastningsdelningen innebär att försäkringsgivaren tilldelas en avtalad del av totalavkastningen om denna avkastning under kalenderåret överstiger den garanterade räntan. Beräkningen görs årligen och ackumulerat för varje enskilt försäkringskontrakt. Det innebär att den villkorade återbäringen minskar i de fall avkastningen ett enskilt år understiger garantiräntan och vice versa. Den del av avkastningen som enligt modellen för avkastningsdelning tillfaller koncernen redovisas som provisionsintäkt. I det fall avkastningen

K1 Forts

understiger den per kontrakt garanterade räntan redovisas mellanskillnaden i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Tillgångar och skulder som härrör från fondförsäkringsavtal redovisas till verkligt värde i balansräkningen i posterna Tillgångar respektive Skulder där kunden står värdeförändringsrisken.

Premieavgifter, kapitalavgifter samt övriga administrativa avgifter för försäkringskontrakt och investeringsavtal redovisas i resultaträkningen i posten Provisionsintäkter. Anskaffningskostnader redovisas direkt i resultaträkningen.

Återförsäkring
Återförsäkrares andel av koncernens försäkringsskulder redovisas i posten Återförsäkringstillgångar i balansräkningen.

14. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Redovisning i balansräkningen
En immateriell tillgång är en identifierbar, icke-monetär tillgång utan fysisk form. En immateriell tillgång tas endast upp i balansräkningen om det är troligt att de framtida ekonomiska fördelar som härrör från tillgången kommer att tillfalla koncernen och om det går att beräkna anskaffningsvärdet på ett tillförlitligt sätt. Det innebär att internt upparbetade värden i form av goodwill, varumärken, kundregister och liknande inte redovisas som tillgångar i balansräkningen.

Investeringar i egenutvecklad programvara tas till resultatet löpande i den mån utgifterna avser underhåll av befintlig affärsverksamhet eller befintlig programvara.

Avtal med en leverantör som tillhandahåller banken en molntjänst som innebär tillgång till leverantörens applikation, plattform eller infrastruktur under avtalstiden utgör ett servicekontrakt. Avgift för en molntjänst kostnadsförs löpande under kontraktstiden. Eventuell förutbetald avgift redovisas som en tillgång, d v s förutbetald kostnad. Utgifter för konfiguration och anpassningar av en molntjänst kostnadsförs när en leverantör utför tjänsterna. När konfigurering och anpassningar utgör en integrerad del av molntjänsten och utförs av leverantören av molntjänsten, eller underleverantör till denne, kostnadsförs utgiften löpande under avtalsperioden. Eventuell förutbetald utgift redovisas som en förutbetald kostnad.

Vid egen utveckling av ny programvara, eller vid utveckling av befintlig programvara för ny affärsverksamhet, aktiveras nedlagda utgifter, som kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, från den tidpunkt det är sannolikt att ekonomiska fördelar kommer att uppstå. Utgifter som härrör från lånekostnader aktiveras från den tidpunkt då beslut har fattats om aktivering av utgifter för utveckling av en immateriell tillgång.

Vid ett rörelseförvärv hänförs förvärvspriset till värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser i den förvärvade rörelsen. Bland dessa tillgångar kan även ingå sådana immateriella tillgångar som inte skulle ha tagits upp i balansräkningen om de förvärvats separat eller upparbetats internt. Den del av förvärvspriset som vid ett rörelseförvärv inte kan hänföras till identifierbara tillgångar och skulder redovisas som goodwill.

Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod
Goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar. Nedskrivningsprövning sker årligen i samband med bokslutet eller när det finns en indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Nedskrivningsprövning görs genom en beräkning av tillgångens återvinningsvärde, det vill säga det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet med avdrag för försäljningskostnader. Så länge återvinningsvärdet överstiger redovisat värde är nedskrivning inte befogad. Nedskrivningar redovisas direkt i resultaträkningen.

Med hänsyn till att det inte är möjligt att särskilja de kassaflöden som härrör från goodwill från kassaflöden som härrör från andra tillgångar, sker nedskrivningsprövningen på nivån kassagenererande enhet. En kassagenererande enhet är den minsta grupp tillgångar som ger upphov till inbetalningar som är oberoende av inbetalningar från andra tillgångar eller tillgångsgrupper. Goodwill följs upp på rörelsesegmentnivå. Väsentliga bedömningar och antaganden vid nedskrivningsprövning av goodwill framgår av not K24. Tidigare gjorda nedskrivningar av goodwill återförs inte.

Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod
Immateriella tillgångar för vilka det går att fastställa en bedömd nyttjandeperiod är föremål för avskrivning. Avskrivningen sker linjärt över nyttjandeperioden. För närvarande innebär det att kundkontrakt skrivs av på 20 år och att internt utvecklad programvara vanligen skrivs av på fem år. I vissa infrastrukturprojekt bedöms nyttjandeperioden vara längre än fem år. För sådana investeringar är avskrivningstiden upp till 15 år. Varumärken som är föremål för avskrivning skrivs av på fem år. Avskrivningstiden prövas individuellt, dels vid nyanskaffning, dels fortlöpande vid indikation på att nyttjandeperioden kan ha ändrats. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod prövas för nedskrivning när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Nedskrivningsprövning görs enligt samma principer som för immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod, det vill säga genom en beräkning av tillgångens återvinningsvärde.

15. FASTIGHETER OCH INVENTARIER

Koncernens materiella anläggningstillgångar består av fastigheter och inventarier. Med undantag av fastigheter som övertagits för skydd av fordran, värderas dessa tillgångar till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Avskrivningarna sker utifrån tillgångarnas bedömda nyttjandeperioder. Normalt tillämpas en linjär avskrivningsplan. De bedömda nyttjandeperioderna prövas årligen. De materiella tillgångar som består av delkomponenter med olika bedömda nyttjandeperioder, indelas i olika kategorier med separata avskrivningsplaner. Sådan så kallad komponentavskrivning är normalt endast aktuell för fastigheter. Som delkomponenter betraktas då de delar av fastigheten som har ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till det sammanlagda anskaffningsvärdet. Resterande delar av fastigheten (stomme) skrivs av som helhet över den förväntade nyttjandeperioden. För närvarande är den bedömda nyttjandeperioden för stomme 100 år, för vatten och avlopp 35 år, för tak 30 år, för fasad, värme, ventilation och el 25 år, för hissar 20 år och för byggnadsinventarier 10 år. Persondatorer och övrig it-utrustning skrivs i regel av på tre år och investeringar i bankvalv och liknande lokalinvesteringar på 10 år. Övriga inventarier skrivs normalt av på fem år.

Nedskrivningsprövning av materiella anläggningstillgångar sker när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Nedskrivning görs i det fall återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart i resultaträkningen. En nedskrivning reverseras om det finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

16. AVSÄTTNINGAR

Posten Avsättningar består av resultatförda förväntade negativa utflöden av resurser från koncernen som är ovissa vad gäller förfallotidpunkt eller belopp. Avsättningar redovisas när koncernen till följd av en inträffad händelse har en legal eller informell förpliktelse som det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera. För att redovisning ska kunna ske måste det vara möjligt att göra en tillförlitlig uppskattning av beloppet. Avsättningen värderas till det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Vid värderingen tas hänsyn till den förväntade framtida tidpunkten för reglering.

Avsättningar redovisas för omstruktureringar. Med omstrukturering avses genomgripande organisationsförändring, till exempel genom att anställda får avgångsvederlag för förtida uppsägning, eller nedläggningar av kontor. För att en avsättning ska redovisas krävs att en omstruktureringsplan har fastställts och tillkännagivits så att det har skapats en välgrundad förväntan hos dem som berörs av att företaget kommer att genomföra omstruktureringen. En avsättning för omstrukturering omfattar enbart

20221007066632

K1 Forts

de direkta utgifter som uppstår vid omstruktureringen och som inte hör samman med den framtida verksamheten.

17. EGET KAPITAL

Eget kapital består av de komponenter som beskrivs i det följande.

Överkursfond
Överkursfonden består dels av optionskomponenten av emitterade konvertibla skuldebrev och dels av det belopp som vid emission av aktier och vid konvertering av konvertibla skuldebrev överstiger de emitterade aktiernas kvotvärde.

Säkringsreserv
I säkringsreserven redovisas orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som utgör säkringsinstrument i kassaflödessäkringar.

Verkligt värdereserv
Orealiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas i verkligt värdereserven. Vidare består verkligt värdereserven av reserveringar för förväntade kreditförluster på skuldinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Realiserade värdeförändringar på dessa skuldinstrument omklassificeras från verkligt värdereserven till resultaträkningen. Realiserade värdeförändringar på egetkapitalinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat omklassificeras från verkligt värdereserven till balanserade vinstmedel.

Omräkningsreserv
Omräkningsreserven består av orealiserade valutakurseffekter som uppstår till följd av omräkning av utländska enheter till koncernens rapporteringsvaluta. Därutöver redovisas effektiva delar för säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet i omräkningsreserven.

Förmånsbestämda pensionsplaner
I posten Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas aktuariella vinster och förluster på pensionsförpliktelsen samt avkastning på förvaltningstillgångarna som överstiger eller understiger diskonteringsräntan.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat
Balanserade vinstmedel består av intjänat resultat från innevarande och tidigare räkenskapsår. Utdelning och återköp av egna aktier redovisas som avdrag från balanserade vinstmedel.

Realiserade resultat hänförliga till egetkapitalinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat omklassificeras från verkligt värdereserven till balanserade vinstmedel.

Innehav utan bestämmande inflytande
Innehav utan bestämmande inflytande utgörs av den andel av koncernens nettotillgångar som inte direkt eller indirekt ägs av moderföretagets stamaktieägare. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en separat andel av eget kapital.

Redovisning av egna aktier
Återköpta egna aktier redovisas inte som tillgång utan kvittas mot posten Balanserade vinstmedel i eget kapital.

18. INTÄKTER

Räntenetto
Ränteintäkter och räntekostnader redovisas i räntenettot i resultaträkningen, med undantag för räntor hänförliga till finansiella instrument som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen vilka redovisas i Nettoresultat av finansiella transaktioner där den samlade aktiviteten i handelslagret redovisas.

Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument som värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i ett belopp som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge. Effektivräntan innefattar avgifter som anses vara en integrerad del av effektivräntan för ett finansiellt instrument (vanligen avgifter som kompenserar för risk). Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera avtalsenliga framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden.

I räntenettot redovisas även räntor från derivat som ingår i säkringsredovisning och räntor från derivat i ekonomiska säkringar, eftersom dessa säkrar poster vars ränteflöden redovisas i räntenettot.

Utöver ränteintäkter och räntekostnader ingår i räntenettot avgifter för statliga garantier, exempelvis insättningsgaranti och resolutionsavgiften.

Intäkter från avtal med kunder
Standarden för Intäkter från avtal med kunder, IFRS 15, tillämpas för olika typer av tjänster som i resultaträkningen huvudsakligen redovisas som Provisionsintäkter. IFRS 15 är även tillämplig på vissa tjänster som återfinns i posten Övriga intäkter. Övriga intäkter avser dock i allt väsentligt inte intäkter från avtal med kunder.

Intäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av tjänsten är överförd till kunden. Den totala intäkten fördelas för varje tjänst, och intäktsföringen beror på om tjänsterna är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Följande gäller i fråga om tidpunkten för redovisning av intäkter:

- Intäkter som tjänas in successivt genom att tjänster utförs, exempelvis förvaltningsavgifter inom kapitalförvaltningen, redovisas i takt med att dessa tjänster levereras, det vill säga linjärt över tid. Detta eftersom kunden samtidigt erhåller och förbrukar tjänsten och bankens åtagande då uppfylls under den tid tjänsten utförs.
- Intäkter hänförliga till en specifik tjänst eller handling redovisas när tjänsten utförts, det vill säga vid en viss specifik tidpunkt. Exempel på sådana intäkter är courtage och betalningsprovisioner.

Den intäkt som redovisas ska spegla den förväntade intäkten. När intäkten inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt, återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer att ske.

Betalningar sker löpande i takt med att tjänsterna utförs, och förskottsbetalning avser max 12 månader framåt. Upplupna intäkter redovisas för tjänster som har tillhandahållits men ännu inte har betalats. Förutbetalda intäkter redovisas för tjänster som har betalats men ännu inte har tillhandahållits. Intäkter från avtal med kunder utgör en obetydlig andel av posterna Upplupna intäkter och Förutbetalda intäkter. Tillkommande utgifter för att erhålla ett avtal med en kund redovisas inte som en tillgång (förutbetald kostnad), utan utgifter redovisas som kostnad under den redovisningsperiod de inträffar.

Provisionsnetto
Intäkter och kostnader för olika typer av tjänster redovisas i resultaträkningen i posterna Provisionsintäkter respektive Provisionskostnader. Det innebär bland annat att courtage och olika former av förvaltningsavgifter redovisas som provisioner. Andra typer av intäkter som redovisas som provisioner är betalningsprovisioner och kortavgifter, premier för utställda finanslella garantier och provisioner i försäkringsverksamheten. Räntelliknande garantiprovisioner och avgifter som utgör integrerade delar av finansiella instrument och därför räknas in i effektivräntan, redovisas inte som provisioner utan ingår i räntenettot. Provisionskostnader är transaktionsberoende och är direkt relaterade till transaktioner vars intäkter redovisats som Provisionsintäkter.

Övriga intäkter
Posten Övriga intäkter består främst av hyresintäkter och realisationsresultat vid avyttring av ägarandelar i dotterföretag, intresseföretag och joint ventures. Posten Övriga intäkter avser därmed i allt väsentligt inte intäkter från avtal med kunder.

Nettoresultat av finansiella transaktioner
I posten Nettoresultat av finansiella transaktioner redovisas den resultatpåverkan som uppstår vid värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde via resultaträkningen och vid realisation av finansiella tillgångar och skulder (med undantag för egetkapitalinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat).

K1 Forts

- Resultat från finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde består av realiserade vinster och förluster på finansiella tillgångar och skulder klassificerade till upplupet anskaffningsvärde, såsom till exempel ränteskillnadsersättning för förtidsinlöst utlåning och realisationsresultat som genereras vid återköp av egna emitterade värdepapper.
- Resultat från finansiella instrument till verkligt värde via övrigt totalresultat består av realiserade vinster och förluster på räntebärande värdepapper klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Realiserade vinster och förluster omklassificeras från övrigt totalresultat till Nettoresultat av finansiella transaktioner i samband med avyttring/försäljning. Vidare består posten av kreditförluster (förväntade och konstaterade) på dessa tillgångar.
- Resultat från finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen, består av orealiserade och realiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som värderade till verkligt värde via resultaträkningen.
- Resultat från finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt, består av orealiserade och realiserade värdeförändringar samt utdelningsintäkter och räntor (med undantag för räntor som härrör från derivat som säkrar poster vars ränteflöde redovisas i räntenettot) på finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel eller som förvaltas och utvärderas på basis av verkliga värden.
- Säkring av verkligt värde består av orealiserade och realiserade värdeförändringar på säkringsinstrument respektive säkrad riskkomponent i finansiella tillgångar och skulder som är säkrade poster i säkringar till verkligt värde. Ineffektivitet i kassaflödessäkringar består av de värdeförändringar på säkringsinstrumentet som inte motsvaras av framtida kassaflöden hänförliga till den säkrade posten.
- Resultat från den finansiella komponenten i försäkringskontrakt består av det resultat som uppstår om avkastningen understiger den garanterade räntan.

Utdelning
Utdelningar på aktier som klassificerats till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas i resultaträkningen i posten Övriga utdelningsintäkter. Utdelningar på aktier som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Utdelningar på aktier i intresseföretag och joint ventures ingår inte i posten Utdelningar i resultaträkningen. Redovisning av andelar i intresseföretags och joint ventures resultat beskrivs i punkt 4.

19. ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA
Personalkostnader
Som personalkostnader redovisas löner, pensionskostnader och andra former av direkta personalkostnader inklusive social avgifter, särskild löneskatt på pensionskostnader och andra former av lönebikostnader. Eventuella ersättningar i samband med avslutad anställning skuldförs vid avtalets ingång och periodiseras över återstående tjänstgöringstid.

Redovisning av pensioner
Ersättningar till anställda efter anställningens upphörande utgörs av premiebestämda planer och förmånsbestämda planer. Med premiebestämda planer avses planer där koncernen betalar fastställda premier till en utomstående juridisk enhet och har därefter inga ytterligare förpliktelser, varken rättsliga eller informella. Värdeförändringsrisken fram till dess att medlen utbetalas faller på den anställde. Premier för premiebestämda planer redovisas i resultaträkningen som personalkostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för tjänsterna förfaller till betalning. Övriga planer för ersättning efter avslutad anställning redovisas som förmånsbestämda planer. Vid förmånsbestämd pensionslösning utgår en pension baserad på lön och anställningstid, vilket innebär att arbetsgivaren bär alla väsentliga risker för fullgörandet av pensionsutfästelsen. För förmånsbestämda planer redovisas nuvärdet av pensionsåtagandet som pensionsförpliktelse. För majoriteten av de förmånsbestämda pensionsplanerna har koncernen avsatt förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser och pensionskassa för att täcka förpliktelsen. Som nettoskuld i balansräkningen avseende de förmånsbestämda pensionsplanerna redovisas pensionsförpliktelserna minskade med förvaltningstillgångarnas verkliga värde. I övrigt totalresultat redovisas aktuariella vinster och förluster på pensionsförpliktelsen som uppstår på grund av att verkligt utfall avviker från gjorda antaganden samt skillnaden mellan verklig avkastning och beräknad räntеintäkt på förvaltningstillgångarna.

Pensionskostnaden för förmånsbestämda planer redovisas i resultaträkningen som en personalkostnad och utgörs av nettot av följande poster:

- Kostnad för under året intjänad pensionsrätt, vilket avser årets andel av den beräknade slutliga totala pensionsutbetalningen. Beräkningen av intjänad pensionsrätt utgår från en beräknad slutlön och är föremål för aktuariella antaganden.
- Räntekostnad på pensionsförpliktelsen vilken uppstår på grund av att nuvärdet av pensionsskulden har ökat under året då tiden till utbetalning minskat. För beräkning av årets räntekostnad används aktuell företagsobligationsränta (räntan vid årets början) för en löptid motsvarande återstående tid till utbetalning av pensionsskulden.
- Beräknad ränteintäkt (avkastning) på förvaltningstillgångar för vilken samma räntesats tillämpas som vid fastställandet av årets räntekostnad på pensionsförpliktelsen.
- Beräknade kostnader för särskild löneskatt vilken periodiseras enligt samma principer som tillämpas för den underliggande pensionskostnaden.

Beräkningen av kostnader och åtaganden med anledning av koncernens förmånsbestämda planer är förenad med ett flertal bedömningar och antaganden som kan ha en betydande inverkan på redovisade belopp. En utförligare beskrivning av dessa antaganden och bedömningar lämnas i punkt 21 och i not K8.

20. SKATTER
Periodens skattekostnad utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Som aktuell skatt redovisas skatter som hänför sig till periodens eller tidigare perioders skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt är skatt som hänför sig till temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds redovisade värde och dess skattepliktiga värde. Uppskjutna skatter värderas till den skattesats som bedöms vara tillämplig då posten realiseras. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att utnyttjas. Uppskjutna skatteskulder värderas till nominellt värde. Skatt redovisas i resultaträkningen, antingen i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital beroende på var den underliggande transaktionen redovisas.

21. UPPSKATTNINGAR OCH VÄSENTLIGA BEDÖMNINGAR
Tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper innebär i vissa fall att bedömningar måste göras som får en väsentlig inverkan på redovisade belopp. Redovisade belopp påverkas dessutom i ett antal fall av uppskattningar och antaganden om framtiden. Sådana antaganden innebär alltid en risk för en justering av det redovisade värdet för tillgångar och skulder. De bedömningar och antaganden som görs speglar alltid företagsledningens bästa och mest rimliga uppfattning och är kontinuerligt föremål för granskning och validering.

Nedan följer de bedömningar och antaganden som har haft en väsentlig påverkan på de finansiella rapporterna.

Uppskattningar och väsentliga bedömningar som berör följande områden lämnas i not:

- finansiella instrument värderade till verkligt värde, se not K41 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde
- nedskrivningsprövning av goodwill, se not K24 Immateriella tillgångar
- krav i civilrättsliga processer, se not K35 Avsättningar.

20221007066333

K1 Forts

Vid upprättandet av årsredovisningen har betydande kritiska bedömningar utförts till följd av osäkerheten i fråga om möjliga effekter av covid-19 på redovisningen. Områden som särskilt beaktats har varit prövningen av nedskrivningsbehov för goodwill, utlåning till allmänheten och utlåning till kreditinstitut. Inga andra områden har bedömts påverkats av covid-19. Inga effekter av covid-19 har bedömts påverka bankens fortlevnad. För mer information om ovanstående områden, se noterna K2, K10 samt K24.

Aktuariell beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner
Beräkningen av koncernens kostnader och förpliktelser för förmånsbestämda pensioner bygger på ett flertal aktuariella, demografiska och finansiella antaganden som har betydande inverkan på redovisade belopp. En förteckning över de antaganden som använts vid beräkningen av årets avsättning finns i not K8. Beräkningen av pensionsförpliktelserna för anställda i Sverige bygger på DUS14 som är på marknaden vedertagna antaganden om livslängd baserade på statistik framtagen av Svensk Försäkring. Antagandena om framtida löneökningar och inflation bygger på den förväntade långsiktiga utvecklingen.

Diskonteringsräntan baseras på ett antal förstklassiga företagsobligationer med olika löptider. För företagsobligationer med löptider som överensstämmer med den uppskattade genomsnittliga löptiden för pensionsförpliktelsen vilken uppgår till 20 år fastställs diskonteringsräntan utifrån marknadsräntor. Då det inte finns tillräckligt många emittenter av förstklassiga företagsobligationer med en löptid som överensstämmer med pensionsförpliktelsens använder sig banken även av förstklassiga företagsobligationer med kortare löptid som bas för att fastställa diskonteringsräntan. För dessa fastställs diskonteringsräntan med utgångspunkt från en räntekurva. Räntekurvan är byggd som en spread över den svenska swapkurvan. Spreaden, som är baserad på företagsobligationer exkluderat egna emissioner, appliceras på swapkurvan. På detta sätt modelleras en räntekurva fram utifrån vilken en 20-årig ränta kan härledas.

En känslighetsanalys av koncernens pensionsförpliktelse för varje betydande aktuariellt antagande, som visar hur förpliktelsen skulle ha påverkats av rimligt möjliga förändringar i dessa antaganden, framgår av not K8.

Kreditförluster
Vid beräkning av förväntade kreditförluster används i ett antal fall antaganden och bedömningar. Värderingen av förväntade kreditförluster är till sin natur behäftad med viss osäkerhet. Områden med hög grad av antaganden och bedömningar beskrivs nedan under respektive rubrik.

Framåtblickande information i makroekonomiska scenarier
Handelsbanken övervakar löpande den makroekonomiska utvecklingen med särskilt fokus på hemmamarknaderna. Denna bevakning sker bland annat för att ta fram de makroekonomiska scenarier som ligger till grund för den framåtblickande information som används i den modellbaserade beräkningen av förväntade kreditförluster. Förmågan hos bankens kunder att uppfylla sina kontraktsenliga betalningar varierar med den makroekonomiska utvecklingen. Det innebär att den framtida makroekonomiska utvecklingen har en påverkan på bankens syn på reserveringsbehov för förväntade förluster. Beräkningen av reserveringsbehovet för förväntade kreditförluster utgår från det neutrala scenariot enligt bankens enhet för makroanalys. Eftersom förlusterna kan påverkas mer av en framtida försämring av den ekonomiska utvecklingen än av en motsvarande förbättring, använder banken minst två alternativa scenarier för att fånga icke-linjära aspekter på de förväntade kreditförlusterna. Dessa alternativa scenarier motsvarar tänkbara, men väsentligt sämre respektive bättre, utvecklingar än det neutrala scenariot. Baserat på bankens förlusthistorik under det senaste decenniet kompletterat med erfarenhetsbedömningar har de mest väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna valts ut. Dessa makroekonomiska riskfaktorer ingår sedan som makroekonomiska riskfaktorer i bankens kvantitativa statistiska modeller för prognoser av migrationer, fallissemang, förlustandelar och exponering. De makroekonomiska riskfaktorerna inkluderar arbetslöshet, styr-/centralbanksräntor, BNP, inflation och fastighetspriser. Bankens affärsmodell, att ge krediter till kunder med stark återbetalningsförmåga, gör att sambanden mellan den makroekonomiska utvecklingen och reserveringsbehovet inte alltid är framträdande. För utförligare beskrivning av makroekonomisk information, se not K2 avsnitt Kreditrisker, och för känslighetsanalys, se not K10.

Betydande ökning av kreditrisk
Banken gör en bedömning på avtalsnivå vid varje rapportperiods slut av om en betydande ökning av kreditrisken har skett sedan det första redovisningstillfället. För utförligare beskrivning av betydande ökning av kreditrisk, se not K2 avsnitt Kreditrisker.

Modellbaserad beräkning
De kvantitativa modeller som ligger till grund för beräkningen av förväntade kreditförluster för avtal i Steg 1 och Steg 2 utgår från flera antaganden och bedömningar. Ett viktigt antagande är att de relationer som kan mätas mellan makroekonomiska riskfaktorer och riskparametrar på historiska data är representativa för framtida händelser. De kvantitativa modeller som tillämpas baseras på cirka 10 års historik, men historiken varierar med produkt och region beroende på tillgång till historiska utfall. De kvantitativa modellerna är konstruerade med hjälp av ekonometriska modeller under antagande att observationerna är oberoende betingat av de valda riskfaktorerna. Det innebär att riskparametrarna kan predikteras utan snedvridande effekter. Vidare görs ett urval av de mest väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna baserat på de enskilda makroekonomiska riskfaktorernas förklaringsförmåga på de enskilda riskparametrarna. När makroekonomiska riskfaktorer väljs ut och modellen specificeras görs en avvägning mellan enkelhet, förklaringsförmåga och stabilitet.

Manuell och expertbaserad beräkning
Manuell beräkning används regelmässigt för avtal i Steg 3 med undantag för en mindre portfölj av homogena fordringar i Steg 3. Expertbaserad beräkning görs på modellutfall för avtal i Steg 1 och Steg 2, för att införliva uppskattad effekt från faktorer som inte bedömts ha fångats av modellen samt för manuellt bedömda i Steg 3. För utförligare beskrivning av manuell och expertbaserad beräkning, se punkt 10 rubrik Manuell beräkning och Expertbaserad beräkning.

22. FÖRETAGSINFORMATION
Aktiebolaget Handelsbankens års- och koncernredovisning godkändes för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 9 februari 2022 och blir föremål för fastställelse på årsstämman den 23 mars 2022.

Moderbolaget Handelsbanken AB (publ) har sitt säte i Stockholm med adress Kungsträdgårdsgatan 2, 106 70 Stockholm, Sverige. Handelsbanken är ett kreditinstitut som erbjuder finansiella tjänster och produkter på hemmamarknaderna Sverige, Storbritannien, Norge och Nederländerna. Verksamheten beskrivs ytterligare i Förvaltningsberättelsen.

K2 Risk- och kapitalhantering

Handelsbankens låga risktolerans är en central del i bankens affärsidé. Den låga risktoleransen tillsammans med ett decentraliserat arbetssätt, stabila finanser och hållbart ansvarstagande utgör grunden i Handelsbankens långsiktiga kundrelationer.

Handelsbankens kreditförlustnivå har under de senaste decennierna varit väsentligt lägre än genomsnittet hos övriga nordiska banker. Bankens mål är alltid att ingen kredit ska medföra en förlust. Detta förhållningssätt är helt styrande för kontorens kreditgivning och arbete med sina kreditportföljer.

Genom stora likviditetsreserver och matchning av kassaflöden har banken sedan lång tid arbetat med att upprätthålla låga likviditetsrisker. Även detta är ett naturligt resultat av bankens låga risktolerans.

Även marknadsriskerna i Handelsbanken är mycket låga.

Informationen i denna not inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning samt utgör avvecklad verksamhet, se not K13.

RISKTOLERANS

Handelsbanken har låg risktolerans. Banken fokuserar på långsiktiga relationer med kunder med god återbetalningsförmåga och stark finansiell ställning. Kvalitetskravet får aldrig åsidosättas till förmån för högre kreditvolymer, högre pris eller marknadsandelar.

Kreditrisker uppstår som en del i kreditgivningen. Toleransen för marknadsrisker och likviditetsrisker är låg. Marknadsrisker förekommer endast som ett led i kundaffärer, i samband med bankens finansiering och likviditetshantering samt i dess roll som marknadsgarant. Därutöver uppstår marknadsrisker i pensionssystemet.

En konsekvens av bankens låga tolerans för marknadsrisk är att en jämförelsevis låg andel av bankens resultat kommer från nettoresultat av finansiella transaktioner. All finansiering och likviditetshantering är centraliserad till Group Treasury. Likviditetsriskerna begränsas genom krav på matchande kassaflöden och betryggande likviditetsreserver av hög kvalitet.

Även för operativa risker och compliancerisker är toleransen låg. Banken strävar efter att så långt som möjligt förebygga dessa risker och reducera förlusterna på området.

Hållbarhetsrisker hanteras i linje med Handelsbankens låga risktolerans och inom ramen för de riskslag där hållbarhetsrisker är en integrerad del av riskbedömningen. För mer information om hållbarhetsrisker, se bankens hållbarhetsredovisning.

RISKSTRATEGI

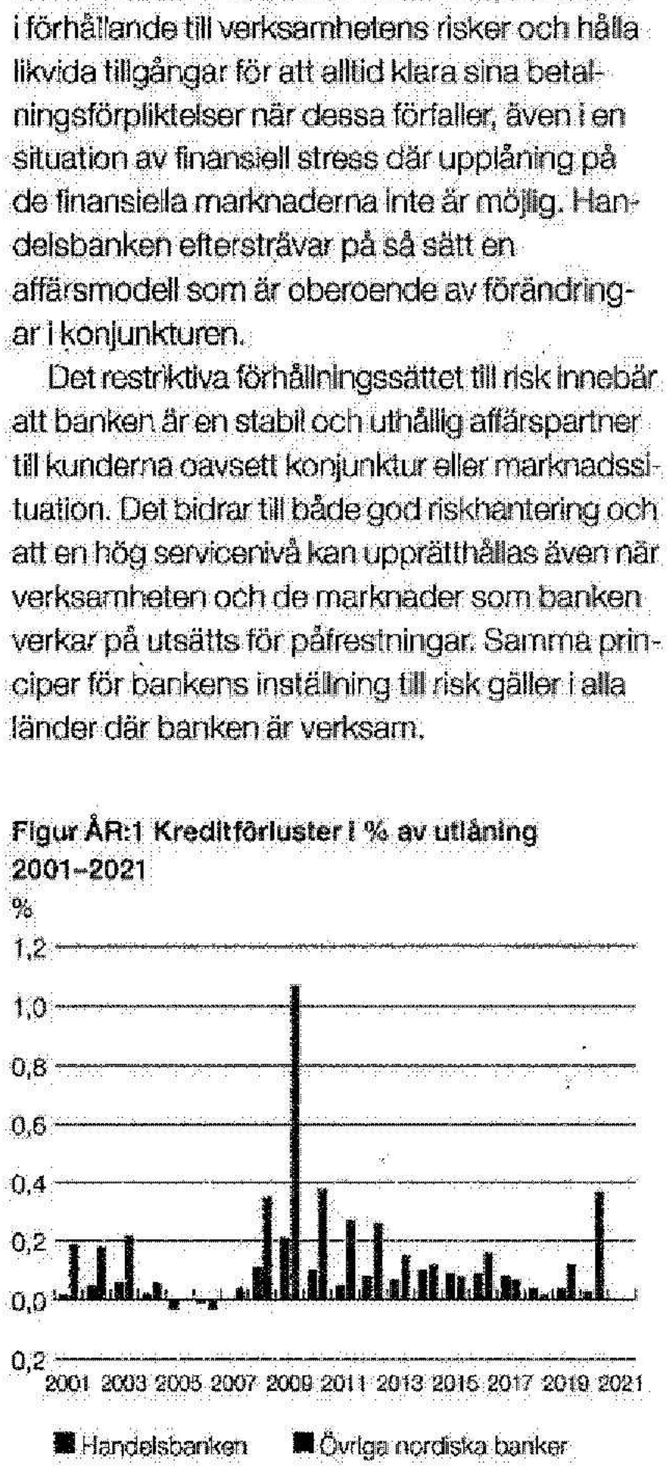
I bankens verksamhet uppkommer olika risker som identifieras, mäts, hanteras och rapporteras på ett systematiskt sätt inom koncernens alla delar. Handelsbankens restriktiva förhållningssätt till risk innebär att banken medvetet undviker att delta i affärer med hög risk även om den förväntade ersättningen för tillfället kan vara hög.

Den låga risktoleransen upprätthålls genom en stark riskkultur som är uthållig över tid och som gäller på alla områden i koncernen. Riskkulturen genomsyrar hela bankens arbete och är väl förankrad hos bankens medarbetare. Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för sina affärer och för att riskerna hanteras. En följd av detta är att det finns starka incitament till hög riskmedvetenhet och försiktighet i affärsverksamheten. Den decentraliserade affärsmodellen är dock kombinerad med starka centraliserade kontroller. Den låga risktoleransen avspeglas också i synen på ersättning. Huvudprincipen är fast ersättning eftersom detta bidrar till den långsiktighet som är en central del av Handelsbankens affärsmodell. Medarbetare som i sin yrkesutövning har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil erbjuds inte prestationsbaserad rörlig ersättning.

Kreditgivningen har stark lokal förankring, där den nära kundrelationen och lokala kännedomen verkar för låga kreditrisker. Därutöver ska koncernen vid var tid vara välkapitaliserad i förhållande till verksamhetens risker och hålla likvida tillgångar för att alltid klara sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, även i en situation av finansiell stress där upplåning på de finansiella marknaderna inte är möjlig. Handelsbanken eftersträvar på så sätt en affärsmodell som är oberoende av förändringar i konjunkturen.

Det restriktiva förhållningssättet till risk innebär att banken är en stabil och uthållig affärspartner till kunderna oavsett konjunktur eller marknadssituation. Det bidrar till både god riskhantering och att en hög servicenivå kan upprätthållas även när verksamheten och de marknader som banken verkar på utsätts för påfrestningar. Samma principer för bankens inställning till risk gäller i alla länder där banken är verksam.

Figur ÅR:1 Kreditförluster i % av utlåning 2001–2021

MOTSTÅNDSKRAFTIG RISKHANTERING

Handelsbanken har en stark kapital- och likviditetssituation. Banken har kontinuerlig tillgång till de finansiella marknaderna via sina kort- och långfristiga finansieringsprogram. Banken har en stor likviditetsreserv av hög kvalitet, vilket ger en hög motståndskraft mot eventuella störningar på de finansiella marknaderna. Group Treasurys likviditetsportfölj, som är en del av bankens likviditetsreserv, har en låg riskprofil och består främst av tillgodohavanden i centralbanker, statsobligationer och säkerställda obligationer. Därutöver finns ett mycket omfattande outnyttjat emissionsutrymme av säkerställda obligationer i Stadshypotek. Likviditetsreserver hålls i alla för banken väsentliga valutor. Den totala likviditetsreserven täcker bankens likviditetsbehov i ett stressat scenario i mer än tre år helt utan tillgång till ny marknadsfinansiering. En bibehållen verksamhet kan upprätthållas under en betydande tid även i en extrem situation med stängda marknader för valutaväxling.

Bankens kapitalsituation är fortsatt stark. Till detta har en god intjäning och låga kreditförluster under året bidragit.

Handelsbankens låga risktolerans, goda kapitalisering och starka likviditetssituation innebar att banken var väl rustad och kunde hantera de risker som uppstod i början av covid-19-pandemin. Likviditetssituationen var god under krisen men ökade löftesnyttjanden och allmän kreditefterfrågan innebar en nettoförbrukning av likviditet. Efter det andra kvartalet 2020 återgick situationen till det normala med goda reserver för att kunna hantera svåra marknadsförutsättningar. Banken har sett över sina likviditetsstresstester i ljuset av pandemin och har justerat vissa antaganden efter dessa lärdomar. Kreditförlusterna under covid-19-pandemin var mycket begränsade och påverkade inte kapital- eller likviditetssituationen. Sedan covid-19-pandemins utbrott gör banken särskilda stresstester och följer noga olika indikatorer som uppföljning av marknadsläget för att tidigt kunna

Figur ÅR:2 Nettoresultat av finansiella transaktioner som andel av vinst 2008–2021

Källa: Årsredovisningar
[1] Exklusive poster av icke återkommande karaktär.

20221007063634

K2 Forts

Figur ÅR:3 Risker i Handelsbanken

	Beskrivning
Kreditrisk	Kreditrisk definieras som risken att banken drabbas av ekonomisk förlust som följd av att bankens motparter inte kan fullfölja sina kontraktsenliga förpliktelser. Kreditrisk inkluderar även motpartsrisk, dvs. risken för att motparten i en transaktion fallerar före slutavvecklingen av transaktionens kassaflöden.
Marknadsrisk	Marknadsriskerna härrör från pris- och volatilitetsförändringar på de finansiella marknaderna. Marknadsriskerna delas in i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvarupriserisker.
Likviditetsrisk	Likviditetsrisk är risken för att banken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster.
Operativ risk	Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk samt it- och informationssäkerhetsrisker (IKT-risker).
Compliancerisk	Compliancerisk är risker förknippade med bristande regelefterlevnad. Med regelefterlevnad menas efterlevnad av förordningar, lagar, myndigheters föreskrifter och allmänna råd, interna regler och god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten.
Ersättningsrisk	Ersättningsrisk utgörs av risken för förlust eller annan skada som uppkommer till följd av ersättningssystemet.
Försäkringsrisk	Försäkringsrisk är risken i en försäkrings utfall, som beror på den försäkrades livslängd eller hälsa.
Hållbarhetsrisk	Hållbarhetsrisk är risken att banken inte identifierar och hanterar risker relaterade till miljö och klimat, sociala förhållanden samt bolagsstyrning i enlighet med de policyer, riktlinjer, och åtaganden inom området vilket ytterst kan få negativa ekonomiska konsekvenser för banken men också skada bankens anseende.

agera om situationen skulle försämras igen. It-förändringar inklusive säkerhetsuppdateringar samt säkerhetsövervakningen har skett på samma höga nivå oaktat graden av distansarbete under pandemin.

RISKORGANISATION

Handelsbankens styrelse har det övergripande ansvaret för bankens riskhantering och fastställer interna regler för detta. Styrelsen fastställer policydokument och CEO fastställer riktlinjer som beskriver hur olika risker ska hanteras och rapporteras. För en mer detaljerad beskrivning av bankens ramverk för kontroll hänvisas till Handelsbankens Bolagsstyrningsrapport, sidorna 74–91.

Styrelsen har inrättat en kreditkommitté (bestående av CEO och chefen för Group Credits samt ett antal styrelseledamöter) som beslutar i vissa kreditärenden samt en UK-kommitté (bestående av styrelsens ordförande, CEO och valda medlemmar ur styrelsen och koncernledningen) för uppföljning av verksamheten i Storbritannien.

Styrelsen har även inrättat risk-, revisions- och ersättningsutskotten som bland annat är beredande i frågor som ska beslutas av styrelsen. Riskutskottet tar även själva beslut avseende exempelvis de betydande delarna av bankens riskklassificerings- och estimeringsprocesser kopplade till internmetoden. Risk-, revisions- och ersättningsutskotten består endast av styrelseledamöter. Därtill har CEO inrättat Riskforum som syftar till att belysa och kommentera koncernens mest väsentliga risker för att säkerställa en effektiv hantering av dessa. Riskforum utgör därmed också ett forum för att förbereda CEO avseende frågor som ska behandlas i styrelsen eller riskutskottet. För en mer detaljerad beskrivning av kommittéerna och utskottens arbete samt Riskforum hänvisas till Handelsbankens Bolagsstyrningsrapport på sidorna 74–91. Därutöver har banken kommittéer som också är rådgivande till CEO: riskkommittén, likviditetskommittén, kapitalkommittén och värderingskommittén.

RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING AV RISK- OCH KAPITALSITUATIONEN

Koncernens risker har under 2021 rapporterats av CRO minst kvartalsvis till CEO, riskutskottet och styrelsen. Rapporterna har även föredragits i Riskforum. Koncernriskrapporterna innehåller uppföljning av bankens risktolerans, CRO:s bedömning av koncernens väsentliga risker och en bedömning av om det finns väsentliga brister i verksamheten att rapportera och åtgärda. I förekommande fall innehåller rapporterna också förslag till åtgärder och uppföljning av tidigare rapporterade risker och brister. Koncernriskrapporterna omfattar framåtblickande riskbedömningar och ska möjliggöra en bedömning av om Handelsbanken uppfyller den riskstrategi och den risktolerans som styrelsen uttalat. Koncernriskrapporterna utformas i enlighet med styrelsens Policy för riskkontroll. Utöver nämnda koncernriskrapporter lämnar riskkontrollen och den centrala kreditavdelningen löpande och årsvis rapporter avseende bankens kreditrisksituation (inklusive motpartsrisker) och internmetod till bankens ledningsgrupp, riskkommittén, riskutskottet och centralstyrelsen samt till styrelserna i relevanta dotterbolag. Denna rapportering omfattar bland annat volymutveckling, riskrapporterade krediter samt resultatet av och valideringen av bankens IRK-modeller.

Riskkommittén, med CRO som ordförande, är rådgivande till CEO och CFO och har sammanträtt 10 gånger under 2021. På riskkommitténs möten görs en fördjupad uppföljning av koncernens aktuella risksituation, potentiella risker och åtgärder för kreditrisker, finansiella risker, operativa risker och risker i försäkringsrörelsen. Övriga riskslag kommenteras vid behov. Återhämtningsplanens indikatorer avrapporteras på varje möte och vid behov sker det diskussion kring eventuella åtgärder. Vidare följs limitutnyttjandet för finansiella risker upp för hela koncernen. Kapitalsituationen, utnyttjandet av marknadsrisklimit samt likviditetssituationen rapporteras till styrelsen åtminstone kvartalsvis.

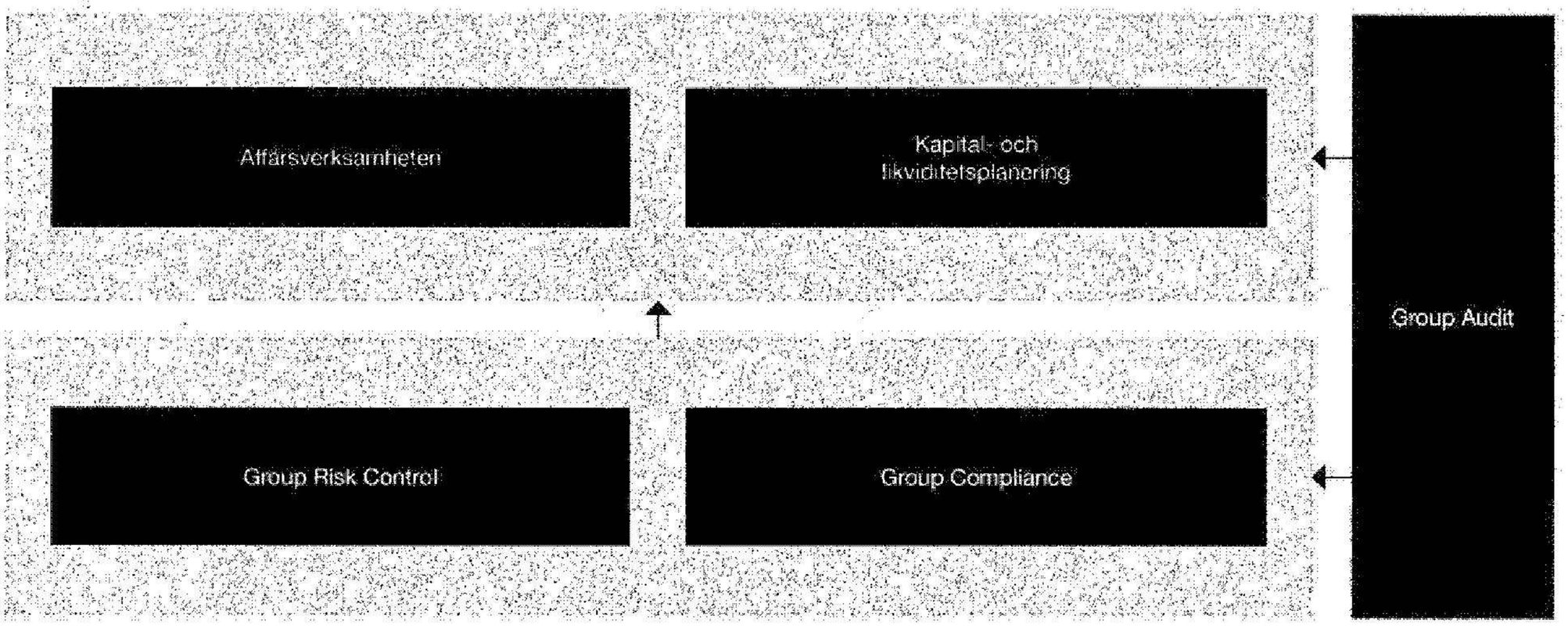
Limitutnyttjandet för marknadsrisker och likviditetsrisker sammanställs och kontrolleras dagligen av Group Risk Control. Limitöverträdelser rapporteras omgående till den som har beslutat om limiterna. Likviditetsrisken sammanställs av Group Risk Control och rapporteras dagligen till CFO, veckovis till CEO samt till styrelsen vid varje ordinarie styrelsemöte. Likviditetskommittén, med Head of Group Treasury som ordförande, är rådgivande till CEO och CFO och sammanträder inför varje ordinarie styrelsemöte och i övrigt vid behov. Där föredras den aktuella likviditetssituationen, resultat av stresstester, scenarioanalyser och annan information som är relevant för bedömningen av koncernens likviditetssituation.

Operativa risker och inträffade incidenter rapporteras löpande från kontor och avdelningar i hela koncernen till riskkontrollen som bevakar dem. Group Risk Control rapporterar i sin tur operativa risker och inträffade incidenter till CEO, styrelsen och till styrelsens riskutskott. Årligen utvärderas risker i ersättningssystemet och rapportering sker till styrelsens ersättnings- och riskutskott. Rapporteringen av operativa risker inkluderar information om väsentliga händelser, större förluster, viktiga proaktiva åtgärder och en aggregerad riskbedömning på koncernnivå. Utöver detta följer Group Risk Control upp att beslutade åtgärder genomförs. Compliancerisker har under 2021 rapporterats av Chief Compliance Officer minst kvartalsvis till CEO, styrelsens riskutskott och styrelsen. Rapporterna har även föredragits i Riskforum.

Bankens kapitalsituation rapporteras veckovis till CFO och CEO och minst kvartalsvis till styrelsen. I händelse av att något gränsvärde passeras eller om Head of Group Capital Management eller CFO av annan anledning bedömer det som lämpligt, ska förslag till lämpliga åtgärder presenteras till CEO. Utifrån ett medel- och långsiktigt perspektiv sammanfattas kapitalsituationen kvartalsvis i kapitalkommittén. Group Capital Management gör en fullständig uppdatering av kapitalprognosen kvartalsvis eller vid signifikanta förändringar i banken.

K2 Forts

Figur ÅR:4 Handelsbankens riskhantering och riskkontroll

Affärsverksamheten
Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för sina affärer och för att samtliga risker hanteras. Den som bäst känner kunden och marknadsförutsättningarna har bäst möjlighet att bedöma risken och kan också på ett tidigt stadium agera om problem uppkommer. Varje kontor och varje resultatansvarig enhet bär ansvaret för att hantera uppkomna problem. Detta skapar incitament till hög riskmedvetenhet och försiktighet i affärsverksamheten.

Decentraliserade kreditbeslut förutsätter dock en gemensam kreditprocess som Group Credits ansvarar för. Group Credits bereder de kreditlimiter som styrelsen eller den kreditkommitté som styrelsen inrättat fattar beslut om. Group Credits säkerställer också att kreditbedömningarna i hela koncernen sker på ett enhetligt sätt och att kreditgivningen utförs i enlighet med den kreditpolicy som styrelsen har beslutat.

Affärsverksamhetens finansiella risker uppstår och hanteras huvudsakligen i Group Treasury, i Handelsbanken Capital Markets och i Handelsbanken Liv. Handelsbanken har en decentraliserad affärsmodell, men all finansiering och likviditetshantering i koncernen är centraliserad till Group Treasury. De marknadsrisker som uppstår för att möta kunders efterfrågan på finansiella instrument med exponering mot ränte-, valuta-, aktie- eller råvarumarknaderna hanteras i Handelsbanken Capital Markets. Operativa risker förekommer i all verksamhet inom banken, och ansvaret för att hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i verksamheten. Hantering av marknadsrisker, hantering av bankens operativa risker samt finansierings-och likviditetshantering styrs av policyer fastställda av styrelsen.

Stresstester – kapital- och likviditetsplanering
Handelsbanken håller ett kapital och en likviditetsreserv som säkerställer bankens fortlevnad under såväl normala tider som efter extrema händelser. Det är kapitalsituationen bedömd enligt det legala kapitalkravet som, tillsammans med beräkningen av ekonomiskt kapital och stresstester, utgör grunderna i kapitalplaneringen. Likviditetsplaneringen säkerställer att koncernen alltid klarar sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, även i en situation av finansiell stress där upplåning på de finansiella marknaderna inte är möjlig. Genom stresstester och scenarioanalyser identifieras vilka åtgärder som behöver förberedas eller genomföras för att kapitaliseringen och likviditetssituationen vid varje tidpunkt ska vara tillfredsställande samt vilka åtgärder som krävs för att återställa koncernens kapital och likviditet i en återhämtningssituation efter en allvarlig kris.

Group Risk Control och Group Compliance
Riskkontrollen i Handelsbanken är oberoende i förhållande till de funktioner som ska kontrolleras. Riskkontrollen kontrollerar att alla väsentliga risker som koncernen exponeras för, eller kan förväntas komma att exponeras för, identifieras och hanteras av berörda funktioner. Riskkontrollen övervakar och kontrollerar koncernens riskhantering, och att relevanta interna regler, processer och rutiner för riskhantering följs samt att riskerna är inom den av styrelsen fastlagda risktoleransen och att ledningen har tillförlitliga underlag för hur risker ska hanteras vid kritiska situationer. Kreditriskkontrollen ska säkerställa och regelbundet utvärdera att de metoder som används för bankens kapitalkravsberäkning är ändamålsenliga och i enlighet med myndighets tillstånd och gällande regelverk. I riskkontrollens ansvar ingår också att kontrollera limiter för marknads-, likviditets-, och motpartsrisker samt operativa risker och utvärdera överträdelser av dessa limiter samt kreditlimiter. Riskkontrollen ska även utvärdera den riskanalys som verksamheten gör av nya och väsentligt-ändrade produkter och tjänster, marknader, processer och it-system samt vid verksamhets- eller organisationsförändringar av väsentlig karaktär.

Behovet av uppföljning av risk-och kapitalsituationen ökar med graden av decentraliserade affärsbeslut. Riskkontrollen är således en naturlig och viktig del av bankens affärsmodell. Group Risk Control ansvarar för att löpande rapportera den aktuella risksituationen i koncernen till bankens ledning och styrelse och för att risker mäts på ett ändamålsenligt och enhetligt sätt.

Risker inom regelefterlevnad och risker relaterade till rutiner och riktlinjer för att motverka penningtvätt och terrorism kontrolleras av Group Compliance. Group Compliance är oberoende i förhållande till affärsverksamheten och organisatoriskt skild från de funktioner och områden som ska kontrolleras. Group Compliance verkar aktivt för god regelefterlevnad och att Handelsbankens låga tolerans för compliancerisker uppfylls. Group Compliance identifierar, övervakar och kontrollerar risker och brister i förhållande till regelefterlevnanden, lämnar rekommendationer, ger råd och stöd till bankens personal, ledning och enheter i frågor om regelefterlevnad och rapporterar till ledning och styrelse om regelefterlevnad.

20221007063635

K2 Forts

STYRELSENS RISKDEKLARATION OCH RISKFÖRKLARING

Styrelsen har beslutat om följande riskdeklaration och riskförklaring.

Riskdeklaration:
Handelsbanken har tillfredsställande arrangemang för riskhantering vilka är ändamålsenliga i förhållande till bankens affärsmål, övergripande riskprofil och den riskstrategi som styrelsen beslutat om för verksamheten.

Riskförklaring:
Handelsbankens affärsmål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna. Handelsbanken är en bank med stark lokal förankring och ett decentraliserat arbetssätt.

Bankens övergripande riskprofil är att risker ska hållas låga. Koncernen ska vara väl kapitaliserad i förhållande till riskerna, uppfylla de krav som myndigheter ställer och hålla likvida tillgångar för att klara sina betalningsförpliktelser, även i situationer av finansiell stress på kort och lång sikt. Riskstrategin och bankens övergripande riskprofil understödjer Handelsbankens strävan att ha en affärsmodell som är oberoende av förändringar i konjunkturcykeln.

Banken har och ska ha låga kreditrisker. Detta uppnås bland annat genom den starka lokala förankringen och de nära kundrelationerna. Krediternas kvalitet får aldrig åsidosättas för att nå högre volym eller högre marginal. Banken är selektiv i sitt kundurval med krav på att kreditagare har en god återbetalningsförmåga. Till följd av detta har kreditportföljen en tydlig koncentration till riskklasser där sannolikheten för förlust är låg. Det konsekventa tillvägagångssättet återspeglas i bankens över tid låga kreditförlustnivåer, vilka för år 2021 uppgick till 0,00% (0,03) i relation till utlåningen.

För att säkerställa att banken är väl kapitaliserad i förhållande till riskerna och har en god likviditetssituation, fastställer styrelsen bankens risktolerans för kapitalisering och likviditet. När risktoleransen för kapitalisering beslutas, ställs kapitalmått dels i relation till de lagstadgade kraven, dels i relation till Handelsbankens bedömda kapitalbehov utifrån bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC), som i ett mått fångar koncernens samlade risker. Risktoleransen för bankens likviditetsrisk beslutas dels genom krav på att banken under stressade förhållanden ska ha tillräcklig likviditetsreserv i form av likvida och pantsättningsbara tillgångar samt likviditetsskapande åtgärder för att under fastställda tidsperioder kunna fortsätta sin rörelse, dels genom krav på det ackumulerade nettot mellan in- och utgående kassaflöden i olika tidsintervall.

Styrelsen har fastställt att kärnprimärkapitalrelationen under normala förhållanden ska uppgå till mellan 1 och 3 procentenheter över det av Finansinspektionen kommunicerade samlade kärnprimärkapitalbehovet. Beträffande bruttosoliditet ska relationstalet överstiga det av Finansinspektionen till banken kommunicerade samlade kapitalbehovet med minst 0,6 procentenheter.

Bankens bedömning av Finansinspektionens kärnprimärkapitalkrav vid utgången av 2021 var 13,9% (13,8), givet att Finansinspektionens vägledning inom ramen för Pelare 2 på 1,5% beaktas, och bankens bedömning av bruttosoliditetskravet var 3,45% givet att Finansinspektionens vägledning inom ramen för Pelare 2 på 0.45% beaktas. Styrelsen har även fastställt att kvoten mellan AFR (Available Financial Resources) och EC ska överstiga 120%.

Vid utgången av 2021 uppgick kärnprimärkapitalrelationen till 19,4% (20,3) och kvoten mellan AFR och EC till 384% (324). Styrelsen har fastställt målet att banken ska ha ackumulerade positiva nettokassaflöden under minst ett år med beaktande av likviditetsreserven och under antagandet att delar av den icke tidsbundna inlåningen från hushåll och företag försvinner under första månaden. Handelsbankens samlade likviditetsreserv och likviditetsskapande åtgärder innebär att likviditetsbehovet täcks i mer än tre år under dessa stressade förhållanden. Bankens riskprofil är i enlighet med den riskstrategi som fastlagts av styrelsen.

KREDITRISK

Kreditrisk definieras som risken att banken drabbas av ekonomisk förlust som följd av att bankens motparter inte kan fullfölja sina kontraktsenliga förpliktelser.

KREDITRISKSTRATEGI

Kreditprocessen i Handelsbanken utgår från övertygelsen att en decentraliserad organisation med lokal förankring ger hög kvalitet i kreditbesluten. Banken är en relationsbank där kontoren håller löpande kontakt med kunden, vilket ger en djup kunskap om varje enskild kund och en kontinuerligt uppdaterad bild av kundens ekonomiska situation.

Handelsbanken är inte en massmarknadsbank utan är selektiv i kundurvalet, vilket innebär att kunderna ska ha en hög kreditkvalitet. Kvalitetskravet åsidosätts aldrig till förmån för högre kreditvolymer eller för att erhålla högre avkastning. Banken undviker även att delta i finansiering där det förekommer komplicerade kundkonstellationer, komplexa och svårförståeliga affärsupplägg eller höga ESG-risker.

När banken bedömer kreditrisken hos en viss kund bedöms i första hand kreditagarens återbetalningsförmåga. Enligt bankens kreditpolicy kan en svag återbetalningsförmåga aldrig kompenseras med att banken erbjuds goda säkerheter. Säkerheter kan dock reducera bankens förlust väsentligt om kreditagaren inte kan fullfölja sina förpliktelser. Krediter ska därför normalt vara betryggande säkerställda.

Kontorets lokala förankring och nära relation med kunden innebär att kontoret snabbt kan identifiera och agera vid eventuella problem. Detta medför att banken i många fall kan agera snabbare än vad som hade varit möjligt vid en mer centraliserad hantering av problemkrediter. Kontoret har också det fulla ekonomiska ansvaret för kreditgivningen. Kontoret hanterar således de problem som uppstår när en kund brister i betalningsförmåga och kontoret bär eventuella kreditförluster. Vid behov får det lokala kontoret stöd från lokal kreditavdelning och från centrala avdelningar. Bankens arbetssätt leder till att alla som gör affärer förknippade med kreditrisk tillägnar sig ett väl etablerat synsätt för denna typ av risk. Detta synsätt utgör en viktig del av bankens kultur. De beskrivna arbets- och synsätten är viktiga anledningar till att banken över en lång tid redovisat mycket låga kreditförluster.

KREDITORGANISATIONEN

I Handelsbankens decentraliserade organisation bär varje kundansvarigt kontor det fulla kreditansvaret. Kund- och kreditansvar ligger på kontorschefen eller de medarbetare som kontorschefen utser på det lokala kontoret.

I Handelsbankens decentraliserade organisation ingår också att underlaget för kreditbeslut alltid utarbetas av det kreditansvariga kontoret oavsett om det slutgiltiga beslutet fattas på kontoret, på läns- eller landsnivå, i styrelsens kreditkommitté eller av styrelsen. Underlaget för kreditbeslut innehåller bland annat allmän och ekonomisk information om kreditagaren, en bedömning av dennes återbetalningsförmåga, krediter och kreditvillkor samt värdering av säkerheter.

För landstyrelse, styrelsens kreditkommitté och styrelsen avser beslutet kreditlimitens total-

K2 Forts

belopp och eventuellt utrymme för blankokrediter. För kredittagare vars sammanlagda krediter överstiger 5 mkr fattas kreditbeslutet i form av kreditlimit. Vid krediter till privatpersoner mot säkerhet i bostad inträder limitplikten för belopp över 12 mkr. Krediter till bostadsrättsföreningar mot säkerhet i bostadsfastighet blir limitpliktiga för belopp över 12 mkr.

Beviljade kreditlimiter gäller i normalfallet ett år, under vissa förutsättningar kan kreditlimiter till bostadsrättsföreningar gälla maximalt tre år. Vid förlängning av kreditlimiter är kravet på beslutsordning detsamma som för en ny kreditlimit.

Kontorschefer och de flesta medarbetare på kontor har personliga beslutandelimiter som gör det möjligt för dem att besluta om krediter till de kunder som de ansvarar för.

Vid beslut om större kreditlimiter finns även beslutsinstanser på läns- och landsnivå samt central nivå. Varje högre beslutandenivå tillför ytterligare kreditkompetens. På varje beslutandenivå finns rätt att avstyrka kreditlimiter inom såväl den egna beslutandenivån som kreditlimiter som annars skulle beslutats på högre beslutandenivåer. Samtliga kreditbeviljare i hela beslutsprocessen, oavsett nivå, måste vara eniga för att ett positivt kreditlimitbeslut ska komma till stånd. Finns minsta tveksamhet hos någon kreditbeviljare avslås kreditansökan. De största krediterna har beretts av Group Credits och beslutas av styrelsen eller den kreditkommitté som styrelsen inrättat. Utan tillstyrkan av kreditansvarig kontorschef kan dock ingen kreditansökan processas vidare i banken, förutom de kreditbeslut som fattas genom maskinella modeller. Sådana maskinella modeller ska godkännas av verkställande direktören.

Beslutsgången när det gäller krediter och kreditlimiter illustreras av figur ÅR:5 Kreditprocessen och beslutandenivåer i Handelsbanken. I figuren visas även procentuell andel av antal kreditlimitbeslut och beslutade belopp fördelade på olika beslutandenivåer.

I Handelsbankens decentraliserade organisation, där en stor andel av antalet kredit- och kreditlimitbeslut fattas på de enskilda kontoren, är det viktigt att det finns en väl fungerande eftergranskningsprocess som säkerställer att besluten håller en hög kvalitet. Kontorschefen kvalitetsgranskar medarbetarnas beslut och lokala kreditavdelningen kvalitetsgranskar beslut fattade av kontorschefer.

Syftet med kvalitetsgranskningen är att säkerställa att bankens kreditpolicy och interna instruktioner efterlevs, att kreditkvaliteten upprätthålls och att kredit- och kreditlimitbeslut vittnar om gott kreditomdöme och sund affärsmässighet. En motsvarande granskning av kvaliteten utförs även av kreditlimitbeslut som fattas av högre beslutandenivåer i banken. Kreditlimiter som beviljas av läns- eller landskreditkommittéer och landstyrelser granskas av Group Credits, som även bereder och granskar kreditlimiter som beslutas av styrelsen eller den kreditkommitté som styrelsen inrättat.

Ecster

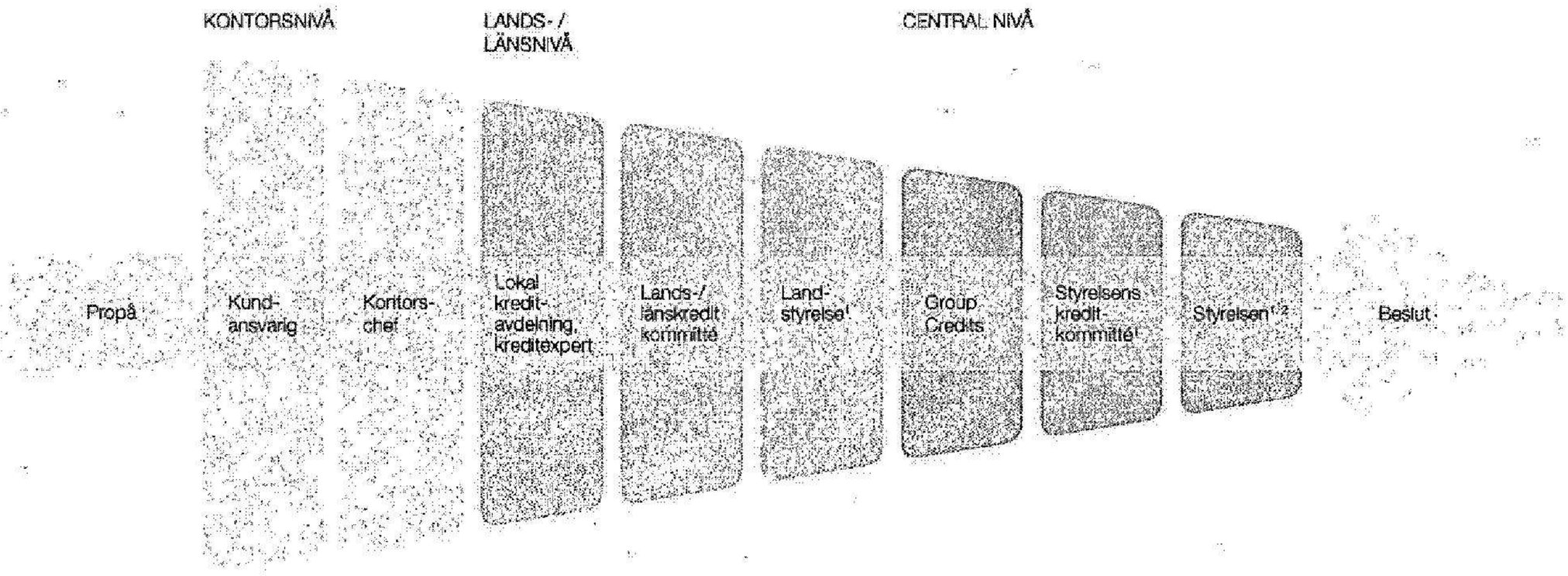
Dotterbolaget Ecster AB arbetar med att erbjuda betallösningar till utvalda säljföretag över hela Sverige. Finansieringstypens karaktär kräver att snabba och korrekta kreditbesked kan levereras årets alla dagar, dygnet runt, vilket innebär att merparten av besluten fattas av maskinella modeller. För de beslut som inte kan hanteras genom de maskinella modellerna görs manuella beslut där medarbetarna har personliga beslutslimiter. Vid beslut om större kreditlimiter fattas besluten i Ecsters kreditkommitté eller i styrelsen. Vid propåer om större engagemang och kunden är en befintlig Handelsbankenkund fattas beslut på det ansvariga kontoret eller i berörd instans som gäller i banken.

KREDITPORTFÖLJEN

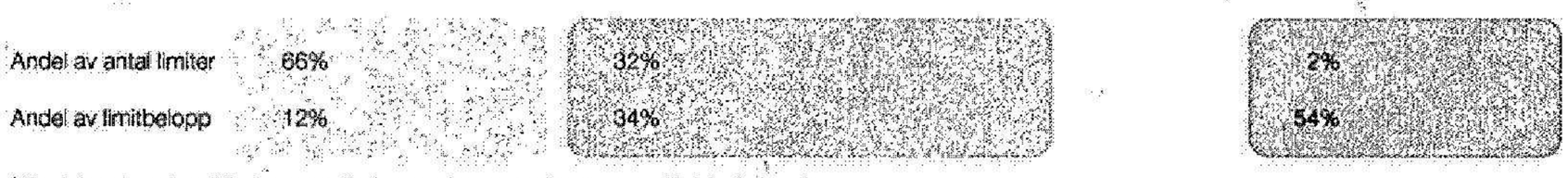
Bankens kreditportfölj presenteras i detta avsnitt med utgångspunkt från sammanställda balansräkningsposter. I avsnittet Kapitalkrav för kreditrisker presenteras kreditportföljen med utgångspunkt från CRR.

Med utgångspunkt från koncernbalansräkningen kategoriseras krediter i utlåning till allmänhet respektive utlåning till kreditinstitut samt poster utanför balansräkningen fördelade på produkttyp. När begreppet exponering används avses summan av poster i och utanför balansräkningen. Utlåning till allmänheten är den dominerande posten. Se tabell ÅR:6 Kreditexponeringar Geografisk fördelning.

Figur ÅR:5 Kreditprocessen och beslutandenivåer i Handelsbanken

Fördelning av fattade kreditlimitbeslut[3]

[1] Beslutet avser kreditlimitens totalbelopp och eventuellt utrymme för blankokrediter.
[2] Beslutar endast om ärendet bedöms vara av särskilt eller allmänt intresse samt krediter till styrelseledamöter och vissa ledande befattningshavare.
[3] Exklusive stat- och banklimiter som beslutas på central nivå.

20221007066636

K2 Forts

Tabell ÅR:6 Kreditexponeringar Geografisk fördelning

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2021 mkr		Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		93 293	101 195	4 579	28 282	120 098	27 315	65 202	439 964
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*	-	1 255	-	207	-	-	0	1 462
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*	19 584	1 043	170	36	57	168	680	21 838
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	1 540 763	246 470	289 075	111 380	141 430	75 606	9 105	2 413 829
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	*Not K17*	100 538	-	-	24	-	-	0	100 562
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*	33 317	-	-	17	-	-	0	33 334
Derivatinstrument	*Not K21*	28 416	-	-	37	-	7	58	28 518
Summa		**1 816 011**	**349 963**	**293 824**	**139 983**	**261 585**	**103 096**	**75 045**	**3 039 507**
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser	*Not K43*	350 973	48 922	59 932	31 938	33 633	5 819	27 056	558 273
varav ansvarsförbindelser		*33 440*	*5 680*	*4 821*	*7 838*	*4 707*	*77*	*15 193*	*71 756*
varav åtaganden		*317 533*	*43 242*	*55 111*	*24 100*	*28 926*	*5 742*	*11 863*	*486 517*
Summa		**350 973**	**48 922**	**59 932**	**31 938**	**33 633**	**5 819**	**27 056**	**558 273**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**2 166 984**	**398 885**	**353 756**	**171 921**	**295 218**	**108 915**	**102 101**	**3 597 780**

Poster i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2020 mkr		Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		84 525	100 280	18 026	217	114 600	11 035	68 959	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*	-	1 094	2 862	17 370	-	-	-	21 326
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*	19 165	391	451	52	64	155	1 642	21 920
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	1 458 989	232 246	260 374	100 634	141 639	63 905	11 825	2 269 612
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	*Not K17*	98 353	-	-	18	-	-	762	99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*	44 550	-	-	16	-	-	-	44 566
Derivatinstrument	*Not K21*	30 475	-	-	27	-	-	112	30 614
Summa		**1 736 057**	**334 011**	**281 713**	**118 334**	**256 303**	**75 095**	**83 300**	**2 884 813**
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser	*Not K43*	331 443	47 296	57 851	31 340	35 546	7 503	32 340	543 319
varav ansvarsförbindelser		*35 882*	*6 424*	*5 023*	*7 311*	*4 925*	*121*	*20 209*	*79 895*
varav åtaganden		*295 561*	*40 872*	*52 828*	*24 029*	*30 621*	*7 382*	*12 131*	*463 424*
Summa		**331 443**	**47 296**	**57 851**	**31 340**	**35 546**	**7 503**	**32 340**	**543 319**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**2 067 500**	**381 307**	**339 564**	**149 674**	**291 849**	**82 598**	**115 640**	**3 428 132**

Med geografisk fördelning avses det land där exponeringarna är redovisade.

Tabell ÅR:7 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, Geografisk fördelning

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning 2021 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Sverige	1 509 172	30 491	2 331	-173	-297	-761	1 540 763
Storbritannien	232 774	12 717	1 253	-60	-117	-97	246 470
Norge	275 208	12 975	1 567	-47	-109	-519	289 075
Danmark	108 295	2 982	424	-39	-95	-187	111 380
Finland	135 685	4 601	1 765	-65	-67	-489	141 430
Nederländerna	75 056	556	11	-10	-4	-3	75 606
Övriga länder	9 006	68	70	-1	-1	-37	9 105
Summa	**2 345 196**	**64 390**	**7 421**	**-395**	**-690**	**-2 093**	**2 413 829**

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning 2020 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Sverige	1 427 814	30 336	2 327	-182	-357	-949	1 458 989
Storbritannien	213 758	17 977	908	-59	-191	-147	232 246
Norge	245 560	13 933	1 371	-39	-116	-335	260 374
Danmark	93 530	6 953	523	-46	-75	-251	100 634
Finland	133 982	6 536	1 781	-49	-91	-520	141 639
Nederländerna	63 353	563	-	-8	-3	-	63 905
Övriga länder	11 686	86	92	-2	-1	-36	11 825
Summa	**2 189 683**	**76 384**	**7 002**	**-385**	**-834**	**-2 238**	**2 269 612**

K2 Forts

Handelsbanken eftersträvar att dess historiskt låga kreditförlustnivå i förhållande till andra banker ska bestå och därmed bidra till Handelsbankens lönsamhetsmål samt till att bibehålla en god finansiell ställning. Banken strävar vid kreditgivningen aldrig efter att uppnå bestämda volymer eller marknadsandelar inom olika branscher eller dylikt, utan banken ska vara selektiv i kundurvalet och kreditkunderna ska vara av hög kvalitet. Kvalitetskravet får aldrig åsidosättas för att nå hög kreditvolym. Det här framgår av bankens kreditpolicy som årligen fastställs av styrelsen.

År 2021 har dominerats av den globala covid-19-pandemin. Amorteringslättnader och statliga garantier har under året upphört att gälla.

Handelsbanken granskar kontinuerligt kreditportföljens kvalitet i syfte att identifiera och begränsa nedskrivningsbehov. Covid-19-pandemin har i sig inte förändrat bankens arbete med kreditrisker. För mer information om hantering av effekterna av covid-19 se not K1 och K10 vad gäller åtgärder i enlighet med IFRS 9.

Säkerheter

I bankens kreditpolicy framgår att krediter normalt ska vara betryggande säkerställda. En svag återbetalningsförmåga kan aldrig kompenseras med att banken erbjuds goda säkerheter. Säkerheter kan dock reducera bankens förlust väsentligt om kredittagaren inte kan fullfölja sina förpliktelser.

Banken begränsar kreditrisken genom att bland annat ta in säkerheter från kunderna. De främsta sätten att reducera kreditrisk i banken är pantsättning av fast egendom såsom bostadsfastigheter och övriga fastigheter,

Tabell ÅR:8 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelad per sektor och bransch

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2021 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Privatpersoner	1 219 581	16 838	3 057	-159	-107	-758	1 238 452
varav hypotekslån	*1 022 645*	*12 832*	*1 021*	*-30*	*-20*	*-52*	*1 036 396*
varav övriga lån säkerställda i bostad	*154 163*	*2 677*	*911*	*-10*	*-7*	*-144*	*157 590*
varav övriga lån till privatpersoner	*42 773*	*1 329*	*1 125*	*-119*	*-80*	*-562*	*44 466*
Bostadsrättsföreningar	266 467	931	22	-7	-2	-11	267 400
varav hypotekslån	*245 393*	*515*	*11*	*-3*	*0*	*-7*	*245 909*
Fastighetsförvaltning	643 423	32 704	1 734	-96	-207	-237	677 321
Tillverkningsindustri	21 106	1 735	65	-12	-13	-39	22 842
Handel	30 086	750	387	-19	-41	-94	31 079
Hotell- och resturangverksamhet	3 933	4 956	59	-5	-137	-6	8 831
Person- och godstransport till sjöss	2 369	604	1 205	-1	-8	-468	3 701
Övrig transport och kommunikation	7 864	326	85	-10	-14	-63	8 187
Byggnadsverksamhet	17 873	852	135	-23	-16	-73	18 748
Elektricitet, gas och vatten	11 375	1 204	5	-4	-9	-3	12 568
Jordbruk, jakt och skogsbruk	22 029	979	73	-13	-11	-31	23 026
Övrig serviceverksamhet	16 296	1 501	116	-20	-38	-91	17 764
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	60 868	634	177	-16	-10	-125	61 528
Stat och kommun	7 305	89	-	-	-1	-	7 393
varav Riksgälden	*2 173*						*2 173*
Övrig företagsutlåning	14 621	248	301	-10	-76	-95	14 989
Summa	**2 345 196**	**64 390**	**7 421**	**-395**	**-690**	**-2 093**	**2 413 829**

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2020 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Privatpersoner	1 149 125	18 737	2 236	-155	-169	-756	1 169 018
varav hypotekslån	*962 972*	*12 734*	*601*	*-37*	*-28*	*-56*	*976 186*
varav övriga lån säkerställda i bostad	*145 738*	*4 330*	*591*	*-13*	*-19*	*-139*	*150 488*
varav övriga lån till privatpersoner	*40 415*	*1 673*	*1 044*	*-105*	*-122*	*-561*	*42 344*
Bostadsrättsföreningar	248 889	1 405	98	-6	-3	-43	250 340
varav hypotekslån	*225 561*	*678*	*18*	*-4*	*-1*	*-7*	*226 245*
Fastighetsförvaltning	600 483	33 375	1 674	-96	-267	-328	634 841
Tillverkningsindustri	22 332	3 747	174	-16	-21	-107	26 109
Handel	17 894	2 206	379	-17	-59	-96	20 307
Hotell- och resturangverksamhet	4 584	5 804	37	-10	-145	-9	10 261
Person- och godstransport till sjöss	2 394	2 077	1 162	-1	-6	-288	5 338
Övrig transport och kommunikation	9 025	601	102	-9	-24	-80	9 615
Byggnadsverksamhet	15 655	1 977	166	-19	-41	-86	17 652
Elektricitet, gas och vatten	12 946	754	3	-3	-10	-1	13 689
Jordbruk, jakt och skogsbruk	20 223	1 312	61	-12	-20	-42	21 522
Övrig serviceverksamhet	14 616	1 491	318	-18	-43	-211	16 153
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	46 772	2 011	155	-16	-14	-108	48 800
Stat och kommun	7 086	91	-	0	-1	-	7 176
varav Riksgälden	*474*	-	-	-	-	-	*474*
Övrig företagsutlåning	17 659	796	437	-7	-11	-83	18 791
Summa	**2 189 683**	**76 384**	**7 002**	**-385**	**-834**	**-2 238**	**2 269 612**

20221007066637

K2 Forts

företagshypotek, garantier (inklusive borgen) och användning av nettningsavtal (se vidare Motpartsrisker).

Grundprincipen vid fastighetsfinansiering är att krediter ska vara säkerställda med pant i fastigheter. För exponeringar med fastigheter som säkerhet beräknas en belåningsgrad, Loan To Value (LTV), genom att dividera kreditexponeringen med säkerhetens marknadsvärde. Banken följer interna rekommendationer och externa regelverk som bland annat begränsar hur mycket som är möjligt att låna med fastighet som säkerhet. Säkerheternas värde kontrolleras årligen och baseras på ett uppskattat marknadsvärde. Om marknadsvärdet bedöms ha sjunkit och värdet på panten har försämrats sker kontroll oftare. Bankens instruktioner avseende säkerheter har inte förändrats efter införandet av IFRS 9. Då det som regel blir aktuellt att ta säkerheter i anspråk först sedan kredittagaren drabbats av allvarliga betalningssvårigheter inriktas värderingen av säkerheter på det värde säkerheterna förväntas ha vid en försäljning under ogynnsamma

Tabell ÅR:9 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, geografisk fördelning per sektor och bransch

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning per sektor och bransch 2021 mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa
Privatpersoner	915 223	75 951	112 312	62 773	42 983	22 780	6 430	1 238 452
varav hypotekslån	*881 747*	-	*86 240*	*49 801*	*18 608*	-	-	*1 036 396*
varav övriga lån säkerställda i bostad	*5 974*	*72 264*	*23 949*	*9 119*	*18 046*	*22 426*	*5 812*	*157 590*
varav övriga lån privatpersoner	*27 502*	*3 687*	*2 123*	*3 853*	*6 329*	*354*	*618*	*44 466*
Bostadsrättsföreningar	201 084	-	25 635	906	39 775	-	-	267 400
varav hypotekslån	*195 336*	-	*25 028*	-	*26 545*	-	-	*245 909*
Fastighetsförvaltning	278 288	149 495	127 276	23 834	46 112	51 460	856	677 321
Tillverkningsindustri	8 885	1 689	1 435	8 347	1 372	3	1 111	22 842
Handel	22 514	3 358	3 637	844	709	12	5	31 079
Hotell- och restaurangverksamhet	2 986	3 783	290	1 723	43	6	-	8 831
Person- och godstransport till sjöss	1 613	15	1 206	3	864	-	-	3 701
Övrig transport och kommunikation	4 459	1 281	968	321	592	565	1	8 187
Byggnadsverksamhet	6 943	2 146	7 204	1 869	570	16	-	18 748
Elektricitet, gas och vatten	5 543	290	3 946	48	2 638	103	-	12 568
Jordbruk, jakt och skogsbruk	20 884	1 469	274	229	150	8	12	23 026
Övrig serviceverksamhet	8 113	4 682	2 676	1 508	715	68	2	17 764
Holding-, investment-, försäkringsbolag, fonder m m	47 702	2 058	1 320	8 527	881	547	493	61 528
Stat och kommun	3 446	-	286	0	3 661	-	-	7 393
varav Riksgälden	*2 173*	-	-	-	-	-	-	*2 173*
Övrig företagsutlåning	13 080	253	610	448	365	38	195	14 989
Netto utlåning till allmänheten	**1 540 763**	**246 470**	**289 075**	**111 380**	**141 430**	**75 606**	**9 105**	**2 413 829**
varav total reservering för förväntade kreditförluster (Steg 1–3)	*-1 231*	*-274*	*-675*	*-321*	*-621*	*-17*	*-39*	*-3 178*
Brutto utlåning till allmänheten	**1 541 994**	**246 744**	**289 750**	**111 701**	**142 051**	**75 623**	**9 144**	**2 417 007**

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning per sektor och bransch 2020 mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa
Privatpersoner	870 056	71 836	99 217	61 620	41 037	18 550	6 702	1 169 018
varav hypotekslån	*836 966*	-	*72 781*	*47 767*	*18 672*	-	-	*976 186*
varav övriga lån säkerställda i bostad	*6 015*	*68 506*	*24 691*	*10 004*	*17 436*	*17 833*	*6 003*	*150 488*
varav övriga lån privatpersoner	*27 075*	*3 330*	*1 745*	*3 849*	*4 929*	*717*	*699*	*42 344*
Bostadsrättsföreningar	191 168	-	21 800	872	36 500	-	-	250 340
varav hypotekslån	*184 697*	-	*21 235*	-	*20 313*	-	-	*226 245*
Fastighetsförvaltning	269 765	138 246	113 522	23 290	44 530	43 230	2 258	634 841
Tillverkningsindustri	9 856	1 838	3 038	6 543	1 694	1 008	2 132	26 109
Handel	12 414	3 009	3 196	860	776	33	19	20 307
Hotell- och restaurangverksamhet	3 627	3 750	1 043	1 795	40	6	-	10 261
Person- och godstransport till sjöss	1 572	20	1 965	3	1 778	-	0	5 338
Övrig transport och kommunikation	4 938	1 234	1 530	211	1 090	611	1	9 615
Byggnadsverksamhet	7 250	2 403	6 622	547	812	18	0	17 652
Elektricitet, gas och vatten	5 791	278	3 132	51	4 337	100	0	13 689
Jordbruk, jakt och skogsbruk	19 405	1 374	271	305	148	8	11	21 522
Övrig serviceverksamhet	7 256	4 614	2 752	637	819	62	13	16 153
Holding-, investment-, försäkringsbolag, fonder m m	37 887	2 463	1 293	3 236	3 199	245	476	48 800
Stat och kommun	2 302	-	289	*7*	4 578	-	-	7 176
varav Riksgälden	*474*							*474*
Övrig företagsutlåning	15 702	1 181	704	657	301	33	213	18 791
Netto utlåning till allmänheten	**1 458 989**	**232 246**	**260 374**	**100 634**	**141 639**	**63 905**	**11 825**	**2 269 612**
varav total reservering för förväntade kreditförluster (Steg 1–3)	*-1 488*	*-397*	*-490*	*-372*	*-660*	*-11*	*-39*	*-3 457*
Brutto utlåning till allmänheten	**1 460 477**	**232 643**	**260 864**	**101 006**	**142 299**	**63 916**	**11 864**	**2 273 069**

K2 Forts

omständigheter i samband med en obeståndssituation.

Vid långfristiga kreditåtaganden utan säkerhet till företag avtalar banken ofta med kunden om särskilda kreditvillkor som ger rätt till omförhandling eller uppsägning vid ogynnsam utveckling.

Under speciella omständigheter kan banken köpa kreditderivat eller finansiella garantier som kreditriskskydd för fordringar. Detta förekommer dock inte inom bankens ordinarie kreditgivning.

En mindre del av utlåningen till kreditinstitut är omvända repor. En omvänd repa är en återköpstransaktion som innebär att banken repar in (köper) räntebärande värdepapper eller aktier med särskild överenskommelse att värdepappret ska säljas tillbaka till ett visst pris vid en viss tidpunkt. Omvända repor betraktas av banken som säkerställd utlåning.

Säkerheterna specificerade i tabellerna nedan är endast sådana som används i kapitalkravsberäkningen för kreditrisker.

Tabell ÅR:10 Kreditexponeringar fördelad per säkerhet

Kreditriskexponeringar Fördelad per säkerhet 2021 mkr		Bostads-fastigheter[1]	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting[2]	Borgen[3]	Finansiella säkerheter	Objekt säkerheter	Övriga säkerheter	Blanko	Summa
Poster i balansräkningen										
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker				439 964						439 964
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*			1 462						1 462
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*			15					21 823	21 838
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	1 794 921	352 383	47 978	9 901	20 025	22 312	6 919	157 390	2 413 829
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	*Not K17*			99 252					1 310	100 562
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*			117	818				32 399	33 334
Derivatinstrument	*Not K21*	833	1 541	1 947	65	150			23 982	28 518
Summa		**1 795 754**	**353 924**	**590 735**	**10 784**	**20 175**	**22 312**	**8 919**	**236 904**	**3 039 507**
Poster utanför balansräkningen										
Eventualförpliktelser	*Not K43*	100 836	59 444	34 269	6 577	15 491	674	9 390	331 592	558 273
varav ansvarsförbindelser		*4 337*	*1 284*	*1 910*	*1 868*	*1 046*	-	*910*	*60 401*	*71 756*
varav åtaganden		*96 499*	*58 160*	*32 359*	*4 709*	*14 445*	*674*	*8 480*	*271 191*	*486 517*
Summa		100 836	59 444	34 269	6 577	15 491	674	9 390	331 592	558 273
Summa poster i och utanför balansräkningen		**1 896 590**	**413 368**	**625 004**	**17 361**	**35 666**	**22 986**	**18 309**	**568 496**	**3 597 780**

Poster i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Kreditriskexponeringar Fördelad per säkerhet 2020 mkr		Bostads-fastigheter[1]	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting[2]	Borgen[3]	Finansiella säkerheter	Objekt säkerheter	Övriga säkerheter	Blanko	Summa
Poster i balansräkningen										
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker				397 642						397 642
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*			21 326						21 326
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*	-	-	365	978	-	-	-	20 577	21 920
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	1 681 764	347 413	49 766	7 475	13 270	24 383	11 123	134 418	2 269 612
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	*Not K17*			99 133						99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*	-	-	2 663	-	-	-	-	42 003	44 666
Derivatinstrument	*Not K21*	972	1 688	2 047	81	15 013	-	-	10 813	30 614
Summa		**1 682 736**	**349 101**	**572 842**	**8 534**	**28 283**	**24 383**	**11 123**	**207 811**	**2 884 813**
Poster utanför balansräkningen										
Eventualförpliktelser	*Not K43*	89 874	51 353	34 779	6 024	10 134	455	11 224	339 476	543 319
varav ansvarsförbindelser		*4 482*	*1 528*	*1 883*	*2 860*	*1 201*	-	*1 024*	*66 917*	*79 895*
varav åtaganden		*85 392*	*49 825*	*32 896*	*3 164*	*8 933*	*455*	*10 200*	*272 559*	*463 424*
Summa		89 874	51 353	34 779	6 024	10 134	455	11 224	339 476	543 319
Summa poster i och utanför balansräkningen		**1 772 610**	**400 454**	**607 621**	**14 558**	**38 417**	**24 838**	**22 347**	**547 287**	**3 428 132**

[1] Inklusive bostadsrätter.
[2] Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.
[3] Inkluderar ej statsgarantier.

20221007066638

K2 Forts

Tabell ÅR:11 Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelad per säkerhet

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivning fördelad per säkerhet 2021

		2021					
		Brutto			Reserver		
mkr		Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		**439 932**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**
Stat, kommun och landsting[2]		439 932	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*	**1 462**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Stat, kommun och landsting[2]		1 462	-	-	-	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*	**21 833**	**10**	**-**	**-2**	**-3**	**-**
Stat, kommun och landsting[2]		15	-	-			
Borgen[3]		-	-		-	-	-
Blanko		21 818	10	-	-2	-3	-
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	**2 345 196**	**64 390**	**7 421**	**-395**	**-690**	**-2 093**
Bostadsfastigheter[1]		1 768 368	24 534	2 533	-101	-93	-320
Övriga fastigheter		323 470	28 049	1 447	-85	-247	-251
Stat, kommun och landsting[2]		45 980	1 674	334	-3	-7	0
Borgen[1]		8 952	953	6	-3	-7	-
Finansiella säkerheter		19 474	566	1	-5	-11	0
Objekt		21 294	1 087	49	-44	-59	-15
Övriga säkerheter		7 779	1 126	363	-23	-64	-272
Blanko		149 879	6 401	2 688	-131	-212	-1 235
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	*Not K17*	**421**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*	**9 016**	**-**	**-**	**-2**	**-**	**-**
Summa		**2 817 860**	**64 400**	**7 421**	**-399**	**-693**	**-2 093**
Poster utanför balansräkningen							
Eventualförpliktelser	*Not K43*	**406 024**	**9 477**	**336**	**-109**	**-144**	**-91**
varav ansvarsförbindelser		*70 375*	*1 265*	*116*	*-9*	*-10*	*-39*
Bostadsfastigheter[1]		4 242	87	8	-5	-1	-3
Övriga fastigheter		1 216	66	3	-1	-1	-
Stat, kommun och landsting[2]		1 831	69	10	0	0	-
Borgen[3]		1 778	90	0	0	0	-
Finansiella säkerheter		959	83	5	0	-1	-
Objekt		-	-	-	-	-	-
Övriga säkerheter		805	77	28	0	-2	-17
Blanko		59 544	793	62	-3	-5	-19
varav åtaganden		*335 649*	*8 212*	*220*	*-100*	*-134*	*-52*
Bostadsfastigheter[1]		95 531	937	31	-15	-5	-13
Övriga fastigheter		56 618	1527	15	-7	-14	-
Stat, kommun och landsting[2]		31 967	392	-	0	0	-
Borgen[3]		4 522	167	0	-1	-1	-
Finansiella säkerheter		14 079	366	-	-1	-4	-
Objekt		668	6	-	-1	0	-
Övriga säkerheter		7 647	814	19	-11	-31	-3
Blanko		124 617	3 983	155	-64	-79	-36
Summa		**406 024**	**9 477**	**336**	**-109**	**-144**	**-91**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**3 223 884**	**73 877**	**7 757**	**-508**	**-837**	**-2 184**

[1] Inklusive bostadsrätter.
[2] Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.
[3] Inkluderar ej statsgarantier.

Poster i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

K2 Forts

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivning fördelad per säkerhet 2020

		2020					
		Brutto			Reserver		
mkr		Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		**397 642**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**
Stat, kommun och landsting[2]		397 642	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	*Not K14*	**21 326**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Stat, kommun och landsting[2]		21 326	-	-	-	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	*Not K15*	**21 911**	**17**	**-**	**-2**	**-6**	**-**
Stat, kommun och landsting[2]		362	3	-	-	-	-
Borgen[3]		978	-	-	-	-	-
Blanko		20 571	14	-	-2	-6	-
Utlåning till allmänheten	*Not K16*	**2 189 683**	**76 384**	**7 002**	**-385**	**-834**	**-2 238**
Bostadsfastigheter[2]		1 654 107	26 285	1 985	-109	-128	-376
Övriga fastigheter		312 690	34 317	1 214	-81	-359	-358
Stat, kommun och landsting[2]		48 392	1 062	317	-2	-3	-
Borgen[3]		7 237	239	8	-3	-6	-
Finansiella säkerheter		12 803	471	2	-3	-3	-
Objekt		22 644	1 615	45	-37	-66	-18
Övriga säkerheter		9 333	1 740	449	-21	-77	-301
Blanko		122 477	10 455	2 982	-129	-182	-1 185
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	*Not K17*	**1 181**	**-**	**-**	**0**	**-**	**-**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not K17*	**7 964**	**-**	**-**	**-2**	**-**	**-**
Summa		**2 639 707**	**76 401**	**7 002**	**-389**	**-840**	**-2 238**
Poster utanför balansräkningen							
Eventualförpliktelser	*Not K43*	**391 266**	**10 743**	**433**	**-90**	**-157**	**-119**
varav ansvarsförbindelser		*77 829*	*1 910*	*156*	*-8*	*-16*	*-70*
Bostadsfastigheter[1]		4 387	87	9	-5	-2	-3
Övriga fastigheter		1 380	136	12	-	-1	-5
Stat, kommun och landsting[2]		1 762	101	20	-	-2	-
Borgen[3]		2 780	78	1	-	-1	-
Finansiella säkerheter		1 088	107	6	-	-1	-
Objekt		-	-	-	-	-	-
Övriga säkerheter		819	179	26	-	-2	-14
Blanko		65 613	1 222	82	-3	-7	-48
varav åtaganden		*313 437*	*8 833*	*277*	*-82*	*-141*	*-49*
Bostadsfastigheter[1]		85 050	335	7	-5	-2	-
Övriga fastigheter		48 196	1 515	113	-5	-18	-4
Stat, kommun och landsting[2]		32 753	144	-	-	-1	-
Borgen[3]		2 874	290	-	-1	-6	-
Finansiella säkerheter		8 858	75	-	-1	-1	-
Objekt		445	10	-	-1	-	-
Övriga säkerheter		8 879	1 289	32	-11	-44	-8
Blanko		126 382	5 176	125	-56	-69	-37
Summa		**391 266**	**10 743**	**433**	**-90**	**-157**	**-119**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**3 030 973**	**87 144**	**7 435**	**-479**	**-997**	**-2 357**

[1] Inklusive bostadsrätter.
[2] Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.
[3] Inkluderar ej statsgarantier.

20221007106639

K2 Forts

Kreditriskkoncentrationer
Handelsbankens kontor är starkt fokuserade på att etablera långsiktiga relationer med kunder som har hög kreditvärdighet. Om ett kontor identifierar en bra kund ska kontoret kunna göra affärer med kunden oavsett om banken som helhet har en stor exponering mot den bransch som kunden representerar. Som en konsekvens av det har banken relativt stora koncentrationer i enskilda sektorer. Banken följer dock kreditportföljens utveckling och kvalitet och beräknar koncentrationer mot olika typer av branscher och geografiska områden. Banken mäter och följer också exponeringar mot större enskilda motparter. Särskilda limiter tillämpas för att begränsa den maximala kreditexponeringen mot enskilda motparter som ett komplement till kreditriskbedömningen. Om en koncentration i kreditportföljen avseende sektor eller motpart kan antas utgöra en förhöjd risk, följs denna koncentration upp. Koncentrationsrisker fångas upp i bankens beräkning av ekonomiskt kapital för kreditrisker och i de stresstester som görs i den interna kapitalutvärderingen och som en del av uppföljningen av bankens risktolerans. Finansinspektionen beräknar också ett särskilt kapitalkravspåslag i Pelare 2 för koncentrationsrisker i kreditportföljen. Därigenom säkerställs att banken är väl kapitaliserad med hänsyn också till koncentrationsrisker. Om koncentrationsriskerna skulle bedömas vara för stora har banken både möjlighet och förmåga att reducera riskerna genom olika riskreducerande åtgärder.

Handelsbanken har, utöver bolån och utlåning till bostadsrättsföreningar, en betydande utlåning till fastighetsförvaltning om 677 mdkr (635). Med fastighetsförvaltning avses här alla företag som riskklassificeras som fastighetsbolag. Det är vanligt förekommande att koncerner verksamma i andra branscher har dotterbolag som förvaltar de fastigheter som koncernen bedriver verksamhet i, och även sådana fastighetsbolag anses här tillhöra fastighetsförvaltning. Den underliggande kreditrisken i sådana fall är dock inte enbart fastighetsrelaterad eftersom motpartens återbetalningsförmåga bestäms av annan verksamhet än fastighetsförvaltningen. Därutöver riskklassificeras privatpersoner med större fastighetsinnehav som fastighetsbolag.

En mycket stor del av fastighetsutlåningen är säkerställd i fastigheter med låg belåningsgrad vilket minskar bankens risk för kreditförluster. En stor del av fastighetsutlåningen sker dessutom till statliga fastighetsbolag, kommunala bostadsbolag och annan bostadsrelaterad verksamhet där låntagarna genomgående har starka och stabila kassaflöden och därigenom mycket hög kredit-

Tabell ÅR:12 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, Fastighetsförvaltning

Utlåning till allmänheten Fastighetsförvaltning 2021 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Utlåning i Sverige							
Statligt ägda fastighetsbolag	7 894	14	-	0	0	-	7 908
Kommunalt ägda fastighetsbolag	8 174	160	-	0	0	-	8 334
Bostadsfastighetsbolag	128 135	1 713	43	-5	-5	-7	129 874
varav hypotekslån	*115 843*	*1 613*	*18*	*-4*	*-4*	*-4*	*117 462*
Övrig fastighetsförvaltning	119 415	12 676	250	-11	-57	-101	132 172
varav hypotekslån	*63 522*	*3 130*	*21*	*-3*	*-8*	*-3*	*66 659*
Summa	**263 618**	**14 563**	**293**	**-16**	**-62**	**-108**	**278 288**
Utlåning utanför Sverige							
Storbritannien	141 682	7 216	758	-38	-57	-66	149 495
Norge	120 215	7 101	41	-21	-57	-3	127 276
Danmark	23 186	594	99	-7	-13	-25	23 834
Finland	42 929	2 700	532	-5	-14	-30	46 112
Nederländerna	50 956	516	-	-9	-3	-	51 460
Övriga länder	837	14	11	0	-1	-5	856
Summa	**379 805**	**18 141**	**1 441**	**-80**	**-145**	**-129**	**399 033**
Summa fastighetsförvaltning inom utlåning till allmänheten	**643 423**	**32 704**	**1 734**	**-96**	**-207**	**-237**	**677 321**

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten Fastighetsförvaltning 2020 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Utlåning i Sverige							
Statligt ägda fastighetsbolag	7 895	14	-	0	0	-	7 909
Kommunalt ägda fastighetsbolag	7 635	-	-	0	-	-	7 635
Bostadsfastighetsbolag	124 320	1 274	57	-5	-8	-47	125 591
varav hypotekslån	*113 335*	*1 107*	*12*	*-4*	*-6*	*-6*	*114 438*
Övrig fastighetsförvaltning	118 593	10 026	218	-20	-101	-86	128 630
varav hypotekslån	*63 899*	*1 920*	*29*	*-3*	*-12*	*-10*	*65 823*
Summa	**258 443**	**11 314**	**275**	**-25**	**-109**	**-133**	**269 765**
Utlåning utanför Sverige							
Storbritannien	127 793	10 051	622	-37	-76	-107	138 246
Norge	105 806	7 731	61	-16	-56	-4	113 522
Danmark	21 133	2 087	125	-7	-14	-34	23 290
Finland	42 326	1 684	577	-3	-9	-47	44 530
Nederländerna	42 742	498	-	-8	-2	-	43 230
Övriga länder	2 238	10	14	0	-1	-3	2 258
Summa	**342 040**	**22 061**	**1 399**	**-71**	**-158**	**-195**	**365 076**
Summa fastighetsförvaltning inom utlåning till allmänheten	**600 483**	**33 375**	**1 674**	**-96**	**-267**	**-328**	**634 841**

K2 Forts

värdighet. En stor del av utlåningen till fastighetssektorn är således till bolag med mycket låg sannolikhet för finansiella svårigheter. Bankens exponering mot fastighetssektorn finns specificerad i tabeller nedan.

Andelen exponeringar hänförliga till fastighetsmotparter som har en sämre rating än bankens riskklass 5 (normal risk) är mycket låg. 98% (99) av total fastighetsutlåning i Sverige återfinns i riskklass 5 eller bättre. Motsvarande uppgift avseende fastighetsutlåningen i Norge uppgår till 99% (99), Danmark 98% (98), Finland 97% (98). Storbritanniens och Nederländernas kapitalkrav beräknas med schablonmetoden som har föreskrivna riskvikter, vilket innebär att riskklasserna inte är relevanta för kapitalkravsberäkningen. Av de motparter som återfinns i sämre riskklasser än normalt återfinns huvuddelen i riskklasserna 6–7 och endast små volymer i de högre riskklasserna 8–9. För information om Handelsbankens riskklassificering, se not K2 avsnitt Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker.

Handelsbankens utlåning till fastighetsbolag har under de senaste åren vuxit delvis som en följd av att banken haft en betydande kredittillväxt i Storbritannien genom en expansion av kontorsnätet. En stor del av tillväxten har varit i fastighetsrelaterade krediter. Handelsbanken har i Storbritannien samma strikta krav på återbetalningsförmåga, belåningsgrader och säkerheternas kvalitet som på övriga marknader.

Tabell ÅR:13 Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, typ av säkerhet och land (Brutto)

Utlåning till allmänheten Fastighetsförvaltning, typ av säkerhet och land	2021					2020				
mkr	Utlåning	Stat och kommun[1]	Bostads-fastigheter	Kommersiella fastigheter och övriga säkerheter	Blanko	Utlåning	Stat och kommun[1]	Bostads-fastigheter	Kommersiella fastigheter och övriga säkerheter	Blanko
Sverige	278 474	17 310	150 555	98 134	12 475	270 032	16 324	146 083	101 866	5 759
Storbritannien	149 656	10	85 934	63 287	425	138 466	9	71 953	66 197	307
Norge	127 357	25	22 599	97 482	7 251	113 598	23	20 557	85 723	7 295
Danmark	23 879	-	14 731	8 843	305	23 345	-	14 135	8 857	353
Finland	46 161	25 966	6 722	13 244	229	44 589	23 110	7 368	13 673	638
Nederländerna	51 472	-	35 925	15 317	230	43 240	-	27 959	14 212	1 069
Övriga länder	862	-	479	352	31	2 262	447	708	506	601
Summa	**677 861**	**43 311**	**316 945**	**296 659**	**20 946**	**635 532**	**39 913**	**288 763**	**290 934**	**15 922**

[1] Bolag ägda av stat och kommun/fastighetsutlåning garanterad av stat och kommun

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Tabell ÅR:14 Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och land

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och land 2021
mkr

Riskklass	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa	%
1	15 300	-	818	22	13 044	-	-	29 184	4.31
2	86 418	-	29 492	1 026	7 428	-	-	124 364	18.35
3	114 156	-	61 254	10 740	13 427	-	-	199 577	29.44
4	36 186	-	25 665	9 534	7 229	-	-	78 614	11.60
5	19 278	-	8 892	2 085	3 638	-	-	33 893	5.00
6	5 010	-	797	96	465	-	-	6 368	0.94
7	533	-	353	239	231	-	-	1 356	0.20
8	96	-	7	12	41	-	-	156	0.02
9	71	-	36	18	12	-	-	137	0.02
Fallissemang	294	-	41	99	532	-	-	966	0.14
Schablonmetoden[1]	1 132	149 656	2	8	114	51 472	862	203 246	29.98
Summa	278 474	149 656	127 357	23 879	46 161	51 472	862	677 861	100

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och land 2020
mkr

Riskklass	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa	%
1	15 390	327	772	12	12 562	-	-	29 063	4,57
2	79 954	18 556	19 972	1 259	7 775	-	3	127 519	20,06
3	113 753	62 180	57 077	8 634	10 605	-	-	242 149	38,10
4	36 228	49 852	25 928	11 030	9 731	-	-	132 769	20,89
5	20 985	14 351	8 395	1 835	2 701	-	-	48 267	7,60
6	1 451	1 899	1 157	136	257	-	-	4 902	0,77
7	473	279	164	283	100	-	-	1 299	0,20
8	215	16	23	1	33	-	-	288	0,05
9	185	-	42	25	105	-	-	357	0,06
Fallissemang	274	622	60	125	577	-	-	1 658	0,26
Schablonmetoden[1]	1 124	384	8	3	243	43 240	2 259	47 261	7,44
Summa	270 032	138 466	113 598	23 345	44 589	43 240	2 262	635 532	100

20221007066640

K2 Forts

Tabell ÅR:15 Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och säkerhet

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och säkerhet 2021
mkr

	Utlåning	Säkerhet				
Riskklass		Bostads-fastigheter	Kommersiella fastigheter	Stat och kommun[1]	Övriga säkerheter	Blanko
1	29 184	8 013	3 039	17 089	262	781
2	124 364	58 878	46 589	12 634	1 223	5 040
3	199 577	86 467	95 579	7 231	744	9 556
4	78 614	30 676	41 304	4 294	219	2 121
5	33 893	9 320	20 671	1 374	622	1 906
6	6 368	489	5 442	351	17	69
7	1 356	455	864	7	6	24
8	156	41	113	-	0	2
9	137	38	68	-	7	24
Fallissemang	966	229	364	321	15	37
Schablonmetoden[1]	203 246	122 359	78 609	10	902	1 386
Summa	**677 861**	**316 945**	**292 642**	**43 311**	**4 017**	**20 946**

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och säkerhet 2020
mkr

	Utlåning	Säkerhet				
Riskklass		Bostads-fastigheter	Kommersiella fastigheter	Stat och kommun[1]	Övriga säkerheter	Blanko
1	29 063	9 555	3 262	15 283	251	712
2	127 619	62 540	46 543	12 800	1 320	4 316
3	242 149	111 830	121 069	4 151	629	4 470
4	132 769	57 887	66 805	5 736	472	2 869
5	48 267	15 040	30 685	1 021	442	1 079
6	4 902	1 741	2 887	164	30	80
7	1 299	486	758	-	8	47
8	288	57	226	-	1	4
9	357	94	228	4	6	25
Fallissemang	1 658	567	597	305	19	170
Schablonmetoden[1]	47 261	28 966	15 221	449	475	2 150
Summa	**635 532**	**288 763**	**287 281**	**39 913**	**3 653**	**15 922**

[1] Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

BERÄKNING AV KAPITALKRAV FÖR KREDITRISKER

Riskklassificeringssystem

Kapitalkravet för kreditrisk beräknas enligt schablonmetoden och internmetoden i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (CRR). Schablonmetoden innebär att riskvikterna vid beräkningen av kapitalkrav för kreditrisk är föreskrivna i regelverket. Internmetoden innebär att institut vid beräkningen av kapitalkrav för kreditrisk skattar riskparametrar genom användning av egna IRK modeller. Vid tillämpningen av internmetoden finns två olika metoder: den så kallade grundläggande internmetoden och den så kallade avancerade internmetoden. I den grundläggande internmetoden är förlustandel vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktor (KF) givna av regelverket. KF används vid beräkning av exponeringsbelopp för outnyttjade checkkrediter, kreditlöften, garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen. I den avancerade internmetoden beräknas såväl PD, LGD som KF genom tillämpning av egna IRK modeller. Handelsbankens interna riskklassificeringssystem (IRK), det vill säga internmetoden, består av ett antal olika system, metoder, processer och rutiner som stödjer Handelsbankens klassificering och kvantifiering av kreditrisk.

Vid kreditbedömningen av kunder åsätts kunderna en rating, som sin tur har koppling till internmetodens indelning i riskklasser.

Ratingens två dimensioner är risken för finansiella påfrestningar (A) och motpartens finansiella motståndskraft vid sådana påfrestningar (B) i en femgradig skala från mycket låg risk till mycket hög risk.

Ratingen omvandlas till en intern riskklass vid tillämpning av internmetoden (A+B-1) för företags- och institutsexponeringar samt för exponeringar mot stater, centralbanker, statliga myndigheter och kommuner (statsexponeringar).

Ratingen för hushållsexponeringar sätts bara i en dimension, enligt en femgradig skala, och omvandlas inte direkt till en riskklass som för företagsexponeringar, utan de olika exponeringarna sorteras i ett antal mindre grupper, beroende på vissa faktorer. Exempel på sådana faktorer är vilken typ av kredit det gäller, motpartens betalningsskötsel och om det finns en eller flera låntagare. För var och en av de mindre grupperna beräknas en genomsnittlig fallissemangsandel, och baserat på denna sorteras grupperna in i någon av de tio riskklasserna. Olika modeller används för exponeringar mot privatpersoner respektive mot småföretag (som också räknas till kategorin hushållsexponeringar), men principen är densamma.

Internmetodens riskklasser är således olika skalor mellan 1 och 10.

En klar majoritet av bankens exponeringar ligger i riskklass 1–4, vilket betyder att den genomsnittliga risknivån i kreditportföljen är väsentligt lägre än den nivå som bedöms vara normal risk. Riskklass 5 motsvarar normal risk och riskklass 10 avser fallerade motparter.

Genom IRK mäts kreditrisken i verksamheten på ett tillförlitligt och konsekvent sätt.

Exponeringsklasser

Antalet exponeringsklasser är avhängigt vilken metod som används vid beräkning av kreditrisk. Exponeringar som ska beräknas enligt schablonmetoden kan hänföras till 17 olika exponeringsklasser medan det för internmetoden finns sju exponeringsklasser.

K2 Forts

Banken använder olika modeller för beräkningen av kreditrisk beroende på typen av exponering. Den övergripande indelningen i exponeringsklasser enligt internmetoden är stats-, instituts-, företags-, hushålls- och aktieexponeringar samt positioner i värdepapperiseringar. Härtill kommer så kallade motpartslösa exponeringar, det vill säga tillgångar där det inte krävs någon prestation från motparten, exempelvis materiella anläggningstillgångar.

Till statsexponeringar hänförs exponeringar mot stater, centralbanker, statliga myndigheter och kommuner. Till institutsexponeringar hänförs exponeringar mot motparter som är definierade såsom banker och övriga kreditinstitut samt vissa värdepappersbolag.

Hushållsexponeringar innefattar dels exponeringar mot privatpersoner, dels exponeringar mot enskilda näringsidkare och företag där den totala exponeringen inom koncernen uppgår till högst 5 mkr (exklusive bostadskrediter). Hushållsexponeringar delas upp i två undergrupper: fastighetskrediter och övriga hushållsexponeringar.

Till företagsexponeringar hänförs exponeringar mot icke-finansiella företag bestående av juridiska personer som har en total exponering inom koncernen som överstiger 5 mkr eller där företagets omsättning överstiger 50 mkr samt enskilda näringsidkare med en total exponering inom koncernen som överstiger 5 mkr. Förutom vanliga icke-finansiella företag ingår i exponeringsklassen även försäkringsbolag, bostadsrättsföreningar samt exponering i form av så kallad specialfinansiering.

Till aktieexponeringar hänförs bankens innehav i aktier som inte utgör en del av handelslagret. Vid indelningen i exponeringsklasser enligt schablonmetoden hänförs bankens volymer till någon av exponeringsklasserna multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer, institut, företag, hushåll, exponering med säkerheter i fastigheter, fallerande exponeringar, övriga poster samt aktier.

Metoder för riskklassificeringen

För att kvantifiera bankens kreditrisker beräknas sannolikhet för fallissemang (PD), exponering vid fallissemang (EAD) och förlustandel vid fallissemang (LGD). Fallissemang inträffar när kredittagaren är mer än 90 dagar försenad med en väsentlig betalning eller när banken bedömer att det är osannolikt att kredittagaren kommer att fullfölja sina åtaganden mot banken. PD-värdet uttrycks som ett procenttal, där exempelvis ett

Tabell ÅR:16 Kreditexponeringar per riskklass

Kreditexponeringar per riskklass 2021 mkr	Poster i balansräkningen						Poster utanför balansräkningen		
Riskklass	Utlåning till allmänheten	Utlåning till övriga kreditinstitut	Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	Övrig utlåning till centralbanker	Derivat instrument	Räntebärande värdepapper	Ansvarsförbindelser	Åtaganden	Summa
1	547 776	61	439 904	1 462	8 636	101 489	5 547	56 348	1 161 225
2	622 873	17 563	-	-	9 599	27 788	25 869	126 583	630 265
3	568 523	1 221	60	-	4 718	2 194	16 030	148 683	736 329
4	218 567	15	-	-	1 818	-	17 259	41 238	278 897
5	70 963	1	-	-	508	-	3 816	29 692	104 982
6	18 037	29	-	-	20	-	198	5 744	24 028
7	22 310	-	-	-	6	-	251	5 420	27 987
8	2 223	-	-	-	-	-	37	4 745	7 005
9	7 084	-	-	-	-	-	36	2 487	9 607
Fallissemang	3 814	-	-	-	-	-	62	215	4 091
Schablonmetoden[1]	336 667	2 968	-	-	3 213	2 425	2 649	65 462	413 364
Summa	**2 413 829**	**21 838**	**439 964**	**1 462**	**28 518**	**133 896**	**71 756**	**486 517**	**3 597 780**

Poster i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Kreditexponeringar per riskklass 2020 mkr	Poster i balansräkningen						Poster utanför balansräkningen		
Riskklass	Utlåning till allmänheten	Utlåning till övriga kreditinstitut	Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	Övrig utlåning till centralbanker	Derivat instrument	Räntebärande värdepapper	Ansvarsförbindelser	Åtaganden	Summa
1	479 918	5 068	396 840	21 325	3 295	106 022	7 041	53 056	1 072 566
2	590 700	13 404	762	-	8 747	21 628	28 595	136 432	800 168
3	587 579	465	40	-	4 272	15 173	18 215	129 448	755 192
4	285 396	38	-	-	2 686	-	16 349	60 683	365 152
5	103 797	37	-	-	414	-	5 383	35 281	144 912
6	24 293	7	-	-	234	-	762	8 371	33 667
7	22 536	1	-	-	20	-	130	5 076	27 763
8	2 090	-	-	-	4	-	77	4 190	6 361
9	9 525	-	-	-	-	-	69	2 674	12 268
Fallissemang	3 914	-	-	-	-	-	73	333	4 320
Schablonmetoden[1]	159 864	2 900	-	-	10 942	976	3 211	27 880	205 773
Summa	**2 269 612**	**21 920**	**397 642**	**21 326**	**30 614**	**143 699**	**79 895**	**463 424**	**3 428 132**

[1] Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

20221007066441

K2 Forts

PD-värde på 0,5% innebär att en kredittagare av 200 med samma PD-värde väntas fallera inom ett år.

Företagsexponeringarna delas in i fyra motpartstyper och statsexponeringar i två motpartstyper baserat på den affärsbedömningsmall som används för motparten. PD beräknas individuellt för varje riskklass och motpartstyp. För exponeringar som kapitaltäcks enligt internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF tillämpas föreskrivna värden för LGD. Vilket föreskrivet värde som får användas styrs av vilken säkerhet som finns för respektive exponering.

Även för hushållsexponeringar beräknas en genomsnittlig fallissemangsandel för var och en av riskklasserna. Olika modeller används för exponeringar mot privatpersoner respektive mot småföretag (som också räknas till kategorin hushållsexponeringar), men principen är densamma.

För hushållsexponeringar och för exponeringar mot företag som exempelvis medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar fastställs LGD från bankens egen förlusthistorik. För exponeringar mot stora företag som kapitaltäcks med internmetoden med egna skattningar av LGD och KF fastställs LGD baserat på interna förluster och externa observationer. För hushållsexponeringar med fastighetssäkerhet i Sverige och för fastighetsexponeringar mot medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar (företag) tillämpas olika LGD-värden beroende på säkerhetens belåningsgrad. För övriga exponeringar styrs LGD-värdet av faktorer som kan bero på förekomst av och värde på säkerhet, produkttyp eller liknande.

För varje exponeringsklass beräknas PD för var och en av de riskklasser som avser icke-fallerade motparter eller avtal. PD grundar sig på beräkningar av hur stor andelen fallissemang varit historiskt för olika typer av exponeringar. Den genomsnittliga fallissemangsandelen justeras därefter med olika marginaler, till exempel av försiktighetsskäl.

2017 blev Handelsbanken godkänd för att använda nya PD-modeller för företag i internmetoden. Dessa modeller utgår från den historiska fallissemangsfrekvensen, både per riskklass och per portfölj. Skattningarna per portfölj är baserade dels på bankens interna data, dels på data från andra källor, såsom till exempel externa kreditvärderingsinstitut, och ska gälla över en tänkt konjunkturcykel där ett av fem år är ett nedgångsår och där den svenska bankkrisen på 1990-talet beaktas, enligt krav från Finansinspektionen. Till skattningarna adderas väsentliga försiktighetsmarginaler, och dessa portfölj-PD väntas i normalfallet inte variera mellan åren. Skattningarna per riskklass baseras på bankens interna fallissemangsdata och en modell som fastställer relationen i fallissemangsrisk mellan olika riskklasser. Marginaler adderas sedan så att varje portföljs aggregerade PD sammanfaller med skattningen av portfölj-PD. Detta innebär att PD per riskklass kan komma att variera över tid trots att portfölj-PD inte gör

Tabell ÅR:17 Poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelat per riskklass

Poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning Fördelad per riskklass 2021 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	853 060	1 897	-	-4	-3	-
2	660 621	5 649	-	-24	-9	-
3	569 652	3 816	-	-44	-11	-
4	215 350	5 141	-	-71	-21	-
5	53 929	17 807	-	-78	-186	-
6	12 530	5 643	-	-26	-61	-
7	17 647	4 776	-	-10	-97	-
8	400	1 919	-	-2	-94	-
9	3 854	3 300	-	-18	-52	-
Fallissemang	-	-	5 641	-	-	-1 827
Schablonmetoden[1]	430 817	14 452	1 780	-122	-159	-266
Summa	**2 817 860**	**64 400**	**7 421**	**-399**	**-693**	**-2 093**

Poster i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning Fördelad per riskklass 2020 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	841 863	2 045	-	-5	-3	-
2	630 307	3 783	-	-24	-6	-
3	607 480	4 462	-	-46	-10	-
4	278 936	9 312	-	-97	-30	-
5	74 216	30 500	-	-99	-243	-
6	14 668	10 059	-	-33	-161	-
7	17 129	5 562	-	-10	-124	-
8	624	1 528	-	-3	-55	-
9	4 367	5 285	-	-21	-106	-
Fallissemang	-	-	5 993	-	-	-2 079
Schablonmetoden[1]	170 097	3 865	1 009	-61	-62	-159
Summa	**2 639 707**	**76 401**	**7 002**	**-389**	**-840**	**-2 238**

[1] Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

K2 Forts

Tabell ÅR:18 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelat per riskklass

Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning Fördelad per riskklass 2021 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	545 888	1 897	-	-4	-3	-
2	617 255	5 649	-	-22	-9	-
3	569 761	3 816	-	-43	-11	-
4	213 518	5 141	-	-71	-21	-
5	53 419	17 807	-	-78	-185	-
6	12 481	5 643	-	-26	-61	-
7	17 641	4 776	-	-10	-97	-
8	400	1 919	-	-2	-94	-
9	3 854	3 300	-	-18	-52	-
Fallissemang	-	-	5 641	-	-	-1 827
Schablonmetoden[1]	320 979	14 442	1 780	-121	-157	-266
Summa	**2 345 196**	**64 390**	**7 421**	**-395**	**-690**	**-2 093**

Utlåning till allmänheten i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning Fördelad per riskklass 2020 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	477 881	2 045	-	-5	-3	-
2	586 946	3 782	-	-22	-6	-
3	583 172	4 462	-	-45	-10	-
4	276 211	9 312	-	-97	-30	-
5	73 634	30 500	-	-99	-238	-
6	14 448	10 059	-	-33	-181	-
7	17 109	5 561	-	-10	-124	-
8	620	1 528	-	-3	-55	-
9	4 367	5 285	-	-21	-106	-
Fallissemang	-	-	5 993	-	-	-2 079
Schablonmetoden[1]	155 295	3 850	1 009	-50	-81	-169
Summa	**2 189 683**	**76 384**	**7 002**	**-385**	**-834**	**-2 238**

Tabell ÅR:19 Poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelat per riskklass

Poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning Fördelad per riskklass 2021 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	44 810	387	-	-1	-1	-
2	103 835	544	-	-5	-1	-
3	111 041	290	-	-9	-1	-
4	41 445	1 629	-	-16	-6	-
5	22 903	2 133	-	-29	-29	-
6	5 575	330	-	-5	-9	-
7	4 880	768	-	-5	-22	-
8	3 756	964	-	-3	-34	-
9	2 318	170	-	-4	-11	-
Fallissemang	-	-	268	-	-	-89
Schablonmetoden[1]	65 746	2 262	68	-32	-30	-2
Summa	**406 310**	**9 477**	**336**	**-109**	**-144**	**-91**

Poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning Fördelad per riskklass 2020 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	43 265	170	-	-1	0	-
2	115 428	675	-	-6	-2	-
3	102 844	719	-	-8	-1	-
4	54 860	1 035	-	-17	-2	-
5	25 923	4 826	-	-23	-45	-
6	7 601	1 501	-	-6	-24	-
7	4 569	609	-	-3	-19	-
8	3 866	350	-	-1	-17	-
9	2 437	278	-	-2	-19	-
Fallissemang	-	-	402	-	-	-117
Schablonmetoden[1]	30 432	580	31	-23	-28	-2
Summa	**391 266**	**10 743**	**433**	**-90**	**-157**	**-119**

[1] Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

20221007106642

K2 Forts

det, då fördelningen av motparter över riskklasserna varierar över tid.

Vid fastställande av LGD beaktas att riskmåttet ska återspegla förlustandelen under ekonomiskt ogynnsamma förhållanden, vilket benämns Nedgångs-LGD. För fastighetssäkerheter baseras Nedgångs-LGD på observerade förlustandelar från fastighetskrisen under början av 1990-talet. För övriga säkerheter avseende hushållsexponeringar nedgångsjusteras observerat LGD med en faktor som beror på PD och produkttyp. För företagsexponeringar inom internmetoden med egna skattningar av LGD och KF nedgångsjusteras LGD med beaktande av bankens observerade förluster under krisåren 1991–1996. För exponeringar med fastighetssäkerheter skattas LGD i många fall baserat på fastighetens belåningsgrad. Eftersom fastigheternas värde och därmed även belåningsgraden vanligtvis varierar med konjunkturen innebär detta att även kapitalkravet kommer att uppvisa ett visst konjunkturberoende.

När exponeringsbeloppet ska beräknas sker vissa justeringar av den bokförda exponeringen. Exempel på detta är kreditlöften eller revolverande krediter, där banken avtalar med kunden om att denne får låna upp till ett visst belopp i framtiden. Denna typ av åtaganden utgör en kreditrisk som också ska kapitaltäckas. Normalt betyder det att den beviljade krediten justeras med en viss KF för den del av krediten som inte är utnyttjad vid rapporteringstillfället. När det gäller vissa produktklasser för företagsexponeringar och för institutsexponeringar är konverteringsfaktorerna bestämda av regelverket, men för hushållsexponeringar och vissa produktklasser för stora företag, medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar använder banken egenberäknade konverteringsfaktorer. Här styrs konverteringsfaktorn framförallt av vilken produkt som avses, men även utnyttjandegrad kan spela in.

Kapitalkravet för aktieexponeringar i internmetoden beräknas enligt förenklad riskviktsmetod.

Riskparametrarna (PD, EAD, LGD) används förutom vid kapitalkravsberäkningen även för beräkning av kostnaden för kapital i varje enskild affär och vid beräkning av ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC).

Jämförelse med extern rating

Bankens riskklasser är inte direkt jämförbara med den rating som de externa kreditvärderingsföretagen tillämpar. Kreditvärderingsföretagens rating svarar inte mot en direkt klassificering av motparternas sannolikhet för fallissemang på samma sätt som bankens riskklassificering gör. Kreditvärderingsföretagen beaktar i varierande grad också hur allvarliga förluster ett fallissemang kan leda till. Den tidshorisont för vilken kreditvärdigheten bedöms är inte alltid densamma för banken som för kreditvärderingsföretagen. Bankens riskklasser anger inte en enhetlig skala där en viss riskklass alltid motsvarar en viss fallissemangssannolikhet. Dessutom tillämpas olika PD-skalor för olika delar av kreditportföljen och PD-värdet förändras över tiden.

Sammantaget är det inte möjligt att entydigt och konsekvent översätta de interna riskklasserna till en extern rating. Genom att analysera den historiska fallissemangsandelen i Handelsbankens riskklasser i förhållande till fallissemangsandelen i de externa ratingklasserna enligt det externa ratinginstitutet Moody's, kan dock en rimlig jämförelsetabell erhållas.

Kvalitetssäkring av kreditriskmodellen

Banken utför årligen en översyn av riskklassificeringssystemen. Översynen tar sikte dels på att den interna ratingen som ligger till grund för bankens riskklassificering tillämpas på ett konsistent, korrekt och ändamålsenligt sätt (utvärdering), dels på att de modeller som används kvantifierar risk på ett tillfredsställande sätt (validering).

BERÄKNING AV FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

Reglerna om nedskrivning i IFRS 9 omfattar finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat samt finansiella garantier och oåterkalleliga löften. I detta avsnitt redogörs huvudsakligen för de processer och metoder som tillämpas i Handelsbankens modellbaserade beräkningar av reserver för förväntade kreditförluster (Expected Credit Losses, ECL).

Bedömningar av förväntade kreditförluster utförs på avtalsnivå där avtalets och motpartens egenskaper styr klassificering och kvantifiering av reserveringsbehovet. Bedömningen baseras antingen på en modellberäkning eller en manuell beräkning där val av metod främst beror på om avtalet anses vara kreditförsämrat.

För redovisning och värdering av förväntade kreditförluster samt definitioner, se not K1 avsnitt 10 Kreditförluster.

Modellbaserade beräkningar för avtal i Steg 1 och Steg 2

Handelsbankens koncerngemensamma centrala process för modellbaserade beräkningar av förväntade kreditförluster består av ett antal olika processer och metoder som stödjer kvantifiering av reserveringsbehovet i Steg 1 och Steg 2.

I de modellbaserade beräkningarna tas hänsyn till historisk, aktuell och framåtblickande data. Historisk data ligger till grund för modell och parameterkonstruktion, aktuell data är rapporteringstillfällets aktuella balanser (som omfattas av beräkningskraven) och framåtblickande data är de makroekonomiska scenarier som tillämpas för att beräkna framtida riskparametrar och exponeringar.

Modellerna baseras på samma historiska riskdata som i IRK-modellerna och således utgår redovisningen och kapitalkravsberäkningarna från samma grundläggande förlusthistorik. I likhet med hur riskklassificeringssystemet påverkar kapitaltäckningsberäkningarna så utgör den interna ratingen (från vilken riskklassificeringen härleds) en väsentlig del i modellerna för beräkning av förväntade kreditförluster. Beräkningarna påverkas i första hand av riskparametrarna sannolikhet för fallissemang (PD), exponering vid fallissemang (EAD) och förlustandel vid fallissemang (LGD). Den förväntade kreditförlusten i en framtida period erhålls genom att multiplicera nuvärdet av exponeringen vid fallissemang (EAD) med sannolikheten för fallissemang (PD) och med förlustandel vid fallissemang (LGD). Till skillnad från kapitaltäckningsregelverkets kreditförlustberäkning, som även den använder riskparametrarna PD, EAD och LGD, utgår kreditförlustskattningen i IFRS 9 från framåtblickande aktuella bedömningar. Då regelverken har olika syften skiljer sig beräkningsmodellerna åt både vad gäller riskparametersättning och konstruktion. För presentation av huvudsakliga skillnader mellan IFRS 9 och IRK, se tabell ÅR:20 Skillnader mellan IFRS 9 och IRK.

Makroekonomisk information

Beräkningarna avseende modellbaserad bedömning av betydande ökning av kreditrisk och förväntade kreditförluster utförs med modeller för de respektive riskparametrarna (PD, EAD och LGD). För att säkerställa att beräkningarna tar hänsyn till icke-linjära aspekter används tre framåtblickande makroekonomiska scenarier (ett neutralt, ett negativ och ett positivt) i modellerna. Respektive scenario inkluderar väsentliga makroekonomiska riskfaktorer som arbetslöshet, BNP, fastighetspriser, styr-/centralbanksräntor och inflation, uppdelade per land. De väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna har identifierats från bankens historik och relationen till riskparametrarna är skattade på samma historiska material. De olika scenarierna används för att justera de aktuella riskparametrarna. Varje makroekonomiskt scenario representerar en av banken beslutad sannolikhet. Dessa sannolikhetsfördelningar är i nuläget 70 (70)% för det neutrala scenariet och 15 (15)% för det positiva samt 15 (15)% för det negativa scenariet. Som förväntade kreditförluster redovisas ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för respektive scenario.

Alla makroscenarier tas fram av bankens enhet för ekonomisk analys som ansvarar för all ekonomisk analys som levereras av Handelsbanken, både för internt och externt bruk. Dessa makroekonomiska scenarier avser regionspecifika 30-åriga prognoser för Sverige, Norge, Finland, Danmark, England, Euroområdet, USA och världen. En förändring i de makroekonomiska scenarierna, eller i de vikter som tillämpas, påverkar både bedömningen av betydande ökning av kreditrisk och uppskattningen av den förväntade kreditförlusten. Scenarierna uppdateras kvartalsvis av bankens enhet för ekonomisk analys och presenteras för beslutsfattarna innan de tillämpas i ECL-beräkningarna.

K2 Forts

Portföljsegmentering
I den modellbaserade bedömningen används statistiska modeller. Dessa är framtagna för olika segment i portföljen där respektive segment avser riskmässigt likartade exponeringar och riskparametrarna kan skattas baserat på en gemensam uppsättning riskfaktorer. För hushållsexponeringar är portföljsegmenteringen baserad på produkttyp och för övriga exponeringar är den baserad på motpartstyp. Segmenten har identifierats genom statistisk analys och expertbedömningar. För hushållsexponeringar finns följande nio portföljsegment; exponeringar med säkerhet i bostadsfastighet för privatpersoner, revolverande krediter inklusive kreditkortsexponeringar för privatpersoner respektive små företag, övriga exponeringar för privatpersoner respektive små företag, kortkrediter avseende säljfinansiering för privatpersoner respektive små företag, samt avbetalningslån avseende säljfinansiering för privatpersoner respektive små företag. För övriga exponeringar finns följande sex segment; fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar, övriga stora icke-finansiella företag, övriga icke-finansiella företag, stater, finansiella företag och banker.

Inom respektive portföljsegment klassificeras avtalen ytterligare till så kallade tillståndsklasser baserat på riskfaktorer som intern rating, betalningshistorik, landtillhörighet, säkerhetstyp och belåningsgrad. Tillståndsklasserna är framtagna baserat på statistisk analys av historiska utfall. För varje tillståndklass används statistiska modeller för migration mellan tillstånden för att beräkna framåtblickande sannolikheter för riskparametrarna PD, LGD och EAD. En viktig riskfaktor för tillståndsklasserna är motpartens interna rating som sätts vid kreditbeslutstillfället och uppdateras minst årligen eller om det finns tecken på att motpartens återbetalningsförmåga har ändrats. Klimatrelaterade och vissa andra miljörelaterade risker bedöms i kreditprocessen och påverkar den interna ratingen på motpartsnivå. Det finns tillståndsklasser för icke-fallerade, fallerade och förtidslösta exponeringar. Exponeringar mot hushåll klassas i nio tillståndsklasser och övriga exponeringar i tolv tillståndsklasser.

Betydande ökning av kreditrisk
Betydande ökning av kreditrisk avspeglar risken för fallissemang och är ett mått som mäter avtalets relativa förändring av kreditrisk sedan första redovisningstillfället. För beräkning av betydande ökning av kreditrisk används inom Handelsbanken samma underliggande modeller som vid beräkning av förväntade kreditförluster och hänsyn tas till historisk, nuvarande och framåtblickande information. I bedömningen beaktas inte säkerheter. Vid varje rapporteringstillfälle inleds den koncerngemensamma centrala modellbaserade processen med att samtliga avtal bedöms med avseende på om det skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället (avtalets ingående). Denna bedömning avgör sedan huruvida avtalet får en förväntad kreditförlust beräknad på 12 månaders horisont (Steg 1) eller för avtalets hela återstående löptid (Steg 2). En viktig del som påverkar kreditförlustreservens storlek är således vilka faktorer och trösklar som definieras som utlösande för överföring av tillgångar från Steg 1 till Steg 2. Bankens definition av betydande ökning av kreditrisk som är avgörande för att förflytta avtalen till Steg 2 grundar sig på såväl kvalitativa som kvantitativa faktorer.

Den kvantitativa indikator som i första hand används för att bedöma förändring i kreditrisken är den relativa förändringen mellan instrumentets första redovisningstillfälle och aktuell rapporteringstidpunkt i sannolikheten för fallissemang (PD) under avtalets återstående löptid. I de fall det har krävts orimlig kostnad och ansträngning för att kunna fastslå PD vid ett instruments första redovisningstillfälle, har förändringar i motpartens eller avtalets interna rating eller riskklassificering sedan första redovisningstillfället använts för att bedöma betydande ökning av kreditrisken. För avtal som redovisas för första gången den 1 januari 2018 eller senare baseras prognoserna av fallissemangsrisken på tre scenarier. För avtal som redovisats före den 1 januari 2018 tillämpas samma kriterier men baseras på ett scenario som utgår från bankens senast publicerade ekonomiska analys vid tidpunkten för det första redovisningstillfället.

Det huvudsakliga kriteriet för att ett avtal bedöms ha fått en betydande ökning av kreditrisk och förflyttas till Steg 2 enligt Handelsbankens definition är att den beräknade återstående fallissemangsrisken (PD) vid rapporteringstillfället är större än 2,5 gånger motsvarande fallissemangsrisk vid första redovisningstillfället. Gränsvärdet om 2,5 är baserat på statistisk analys av bankens historiska data och jämför ökningen i den återstående risken att motparten fallerar relativt motsvarande förväntade risk vid avtalets första redovisningstillfälle. Därutöver finns det andra kvalitativa faktorer som banken bedömt medför en betydande ökning av kreditrisk, till exempel att motparten har betalningar som är mer än 30 dagar försenade eller att motparten har erhållit eftergifter till följd av försämrad kreditvärdighet.

Om det föreligger en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället redovisas en reserv motsvarande förväntade kreditförluster för hela den återstående löptiden och det finansiella instrumentet flyttas till Steg 2. Modellen är symmetrisk, vilket innebär att om det finansiella instrumentets kreditrisk minskar och det därmed inte längre föreligger en betydande försämring i kreditrisk sedan första redovisningstillfället flyttas den finansiella tillgången tillbaka till Steg 1.

Modeller för riskparametrar och förväntad löptid
Riskparametrarna PD, LGD och EAD beräknas för varje avtal och framtida tidpunkt, baserat på statistiska modeller. Dessa modeller bygger så långt som möjligt på de relationer mellan de väsentliga riskfaktorer och relevanta riskutfall som kan identifieras i bankens egen förlusthistorik. De flesta riskparametrar som kvantifieras baseras på cirka tio års intern data. I de fall banken saknar tillräckligt med information, till exempel på grund av få fallissemang, sker komplettering med hjälp av extern information. De historiska utfallen analyseras med avseende på samvariation med avtals-, motparts- och regionspecifika riskfaktorer, som till exempel produkttyp, intern rating, ålder som kund, säkerhetstyp, belåningsgrad, arbetslöshet och BNP-tillväxt. De riskfaktorer som identifieras som väsentliga för en viss riskparameter inkluderas i modellen och det historiska sambandet kvantifieras.

Sannolikhet för fallissemang (PD)
PD motsvarar sannolikheten för att en kund eller ett avtal kommer att hamna i fallissemang vid en given tidpunkt under den tillgångens återstående löptid. PD för 12 månader motsvarar sannolikheten för fallissemang under de kommande 12 månaderna. PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang under tillgångens återstående löptid (maximalt 30 år). Vid rapporteringstillfället prognostiseras framtida PD baserat på framåtblickande makroscenarier och aktuell avtals- och motpartsinformation. Den prognostiserade fallissemangsrisken tar hänsyn till utvecklingen av scenarier och sannolikheten för migration mellan olika tillståndsklasser över tid. Modellerna beräknar årsvisa migrations- och fallissemangssannolikheter där migrationsmodellen ger sannolikheten att avtalet befinner sig i en given tillståndsklass med en given fallissemangsrisk framåt i tiden. Avtalets förväntade PD för ett givet år beräknas av sannolikhetsvägda PD över alla tänkbara tillståndsklasser och scenarier. Förväntat PD för återstående löptid baseras på de årsvisa förväntade fallissemangsprognoserna och sannolikheten för att avtalet förtidslöses. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på prognostiserade makroekonomiska riskfaktorer för varje scenario, eller en ökning i att sannolikheten för att det negativa scenariot ska inträffa, resulterar i ett högre PD.

Exponering vid fallissemang (EAD)
EAD avser förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten. Vid rapporteringstillfället prognostiseras framtida exponeringar vid fallissemang baserat på nuvarande amorteringsplaner, sannolikhet för förtidslösen och förväntat utnyttjande av exempelvis kreditutrymmen, finansiella garantier och lånelöften. EAD prognostiseras på årsbasis och utgör det belopp på vilket förluster och återvinningar sker vid framtida fallissemang.

Förväntad löptid
Ett instruments förväntade löptid är relevant för både bedömningen av betydande ökning av kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i PD under förväntad återstående löptid, såväl som för värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens förväntade återstående löptid. Den förväntade löptiden beaktas i

20221007066643

K2 Forts

Tabell ÅR:20 Skillnader mellan IFRS 9 och IRK

Riskparameter	IRK	IFRS 9
PD, Sannolikhet för fallissemang	Genomsnittlig risk för fallissemang inom 12 månader över en konjunkturcykel, inklusive statistiska säkerhetsmarginaler och regelverksgolv. Fallissemangsdefinitionen enligt Kapitaltäckningsförordningen tillämpas på avtalsnivå för hushållsexponeringar och på motpartsnivå för övriga exponeringar.	Konjunkturberoende (kortsiktig, "point in time") risk för fallissemang inom 12 månader. "Livstids-PD" avser risken för fallissemang under avtalets förväntade återstående löptid. Fallissemangsdefinitionen enligt Kapitaltäckningsförordningen tillämpas på avtalsnivå för hushållsexponeringar och på motpartsnivå för övriga exponeringar.
LGD, Förlustandel vid fallissemang	Maxvärdet av förväntad förlustandel på exponering vid fallissemang inom 12 månader på lång sikt och vid en konjunkturnedgång, inklusive statistiska säkerhetsmarginaler och regelverksgolv. Kvantifiering av förlust för företagsexponeringar baseras på återvinningar inom 12 månader samt kvarstående reserver (24 månader för hushållsexponeringar).	Konjunkturberoende förväntad förlustandel på exponering vid fallissemang. LGD justeras baserat på framåtblickande makroekonomiska scenarier.
EAD, Exponering vid fallissemang	Maxvärdet av förväntad exponering vid fallissemang inom 12 månader på lång sikt och vid en konjunkturnedgång, inklusive statistiska säkerhetsmarginaler och regelverksgolv.	Konjunkturberoende förväntad exponering vid fallissemang inom 12 månader. EAD justeras efter avtalsvillkor och framåtblickande makroekonomiska scenarier.
Löptid	Avtalets kontraktuella löptid med beaktande av kundens option på förlängning.	Den förväntade löptiden. Avtalets kontraktuella löptid med beaktande av sannolikhet för förtidslösen.
Prognoshorisont	12 månader.	Upp till 12 månader respektive återstående löptid (beroende på Steg 1 eller Steg 2–3).
Diskontering	Prognosticerade förluster diskonteras inte till rapporteringstidpunkten. Vid kvantifiering av återvinningsgrad diskonteras observerade återvinningar till fallissemangstidpunkten med den genomsnittliga kostnaden för eget kapital.	Prognosticerade förluster diskonterade till rapporteringstidpunkt med avtalets effektivränta vid första rapporteringstillfället. Vid kvantifiering av återvinningsgrad diskonteras observerade återvinningar till fallissemangstidpunkten med den genomsnittliga kostnaden för eget kapital.
Betydande ökning av kreditrisk	Ej tillämpligt.	Baseras på förhållandet mellan aktuell återstående fallissemangsrisk vid aktuellt rapporteringstillfälle samt förväntad aktuell återstående fallissemangsrisk beräknad vid första rapporteringstillfället.
Framåtblickande scenarier	Ej tillämpligt.	Beräkningar av framåtblickande riskparametrar (PD, LGD, EAD) baseras på ett lokalt basscenario, ett så kallat neutralt scenario och två alternativa lokalt makroekonomiska scenarier (ett positivt och ett negativt).
Första rapporteringstillfället	Ej tillämpligt.	Första rapporteringstillfället för avtalsidentiteten.

beräkningen av återstående PD genom att väga de prognosticerade årsvisa PD-värdena under avtalets kontraktuella löptid med sannolikheten att avtalet inte förtidslöses innan fallissemang inträffar.

Sannolikheten för förtidslösen av avtalet baseras på en statistisk analys och på bankens interna historik cirka tio år bakåt och ingår som en komponent i modellen för EAD. I analysen har potentiella riskfaktorer i form av avtals-, motparts- och makroekonomiska riskfaktorer analyserats. De riskfaktorer som identifieras som väsentliga inkluderas i modellen. I flera fall kan inga väsentliga riskfaktorer för förtidslösen identifieras utöver motpartstyp och rating. Dessa riskfaktorer påverkas dock av framåtblickande makroekonomiska scenarier, vilket indirekt medför att förtidslösen är beroende av framåtblickande makroekonomiska scenarier.

För revolverande krediter utan förfallodag, till exempel kreditkort, och bolån med räntebindningsperiod på högst tre månader tillämpas en 30-årig löptid från rapporteringstillfället, vilket innebär att den förväntade löptiden i praktiken definieras av den beteendebaserade statistiska modellen.

Förlustandel vid fallissemang (LGD)

LGD speglar den ekonomiska förlustandel som banken förväntar sig vid ett fallissemang. De viktigaste riskfaktorerna vid beräkning av LGD är säkerhetsvärdet, säkerhetstypen och motpartens egenskaper. Framåtblickande makroekonomiska riskfaktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom deras inverkan på säkerhetsvärdet och belåningsgraden. Kvantifieringen av förlusten delas in i en sannolikhet för att motparten tillfrisknar utan att orsaka banken några ekonomiska förluster, och en återvinningsgrad då motparten inte tillfrisknar. Återvinningsgraden påverkas av belåningsgraden på så sätt att högre belåningsgrader är associerade med lägre återvinningsgrader. Säkerhetens marknadsvärdering ingår i de flesta LGD-modeller. Säkerhetsvärdet för fastigheter, och därmed belåningsgraden och återvinningsgraden, påverkas av prisutvecklingen på fastigheten så att ett förväntat framtida prisfall på fastigheter driver upp belåningsgraden och den förväntade förlustandelen vid fallissemang.

Skillnader mellan IFRS 9 och IRK

Handelsbankens IFRS 9-modeller bygger på samma historiska data och samma övergripande modellansats som bankens IRK-modeller där riskparametrarna PD, LGD och EAD modelleras. Då regelverken har olika syften skiljer sig beräkningsmodellerna åt både vad gäller riskparametersättning och konstruktion och i vissa fall används separata modeller för att uppfylla kraven enligt IFRS 9. De huvudsakliga skillnaderna mellan IFRS 9 och IRK presenteras i tabellen ovan.

Validering av IFRS 9 modeller och modellbaserade beräkningar

Validering av modellerna och av dess ingående riskparametrar utförs årligen och säkerställer att de modellbaserade beräkningarna uppvisar god prognosförmåga och identifierar oväntade avvikelser mellan prognoser och senast tillgängliga utfall. Valideringen sker på flera aggregeringsnivåer och omfattar alla väsentliga riskparametrar samt den sammanvägda beräknade förväntade kreditförlusten på individuell och aggregerad nivå. Valideringen rapporteras till chefen för Group Credits, CRO och CFO.

Principerna för utvärdering och validering av modellerna är fastställda av Group Risk Control och valideringen utförs eller granskas av oberoende part från modellutvecklingen. De iakttagelser som framkom i valideringen 2021 var av metodmässig karaktär, och bedöms inte medföra några väsentliga effekter på de beräknade reserverna som inte redan har beaktats. Iakttagelserna kommer att hanteras i vidareutvecklingen under 2022.

MANUELL BERÄKNING FÖR AVTAL I STEG 3

Tillgångar i Steg 3 prövas för nedskrivning på individuell nivå och beräkningen är manuell (med undantag för mindre portfölj av homogena fordringar som har modellberäknad reservering i Steg 3). Denna prövning genomförs löpande och vid varje rapporteringstillfälle av affärsan-

K2 Forts

svarigt bankkontor (kund- och kreditansvarig enhet) och beslutas av läns- eller landskreditkommitté eller Group Credits.

Nedskrivningsprövning utförs när det finns objektiva omständigheter som tyder på att motparten inte kommer att kunna fullfölja sina kontraktsenliga åtaganden i enlighet med definitionen på fallissemang. Sådana objektiva omständigheter kan exempelvis vara försenad eller utebliven betalning, ändrad intern rating eller om kredittagaren försatts i konkurs.

I nedskrivningsprövningen uppskattas de framtida kassaflödena och säkerhetens värde (inklusive garantier). Hänsyn tas till normalt minst två möjliga framåtblickande scenarier med förväntade kassaflöden baserade både på motpartens återbetalningsförmåga och på säkerheternas värde. Utfallet av dessa scenarier sannolikhetsviktas och diskonteras med fordrans ursprungliga effektivränta. De scenarier som används kan innehålla såväl makroekonomiska som avtalsspecifika faktorer, utifrån vad som bedöms ha påverkan på den individuella motpartens återbetalningsförmåga och säkerheternas värdeutveckling. Vid bedömningen tas hänsyn till den enskilda motpartens specifika egenskaper. Nedskrivning görs om det beräknade återvinningsvärdet understiger bokfört värde.

GOVERNANCE OCH INTERN KONTROLL

För att beräkna ECL för avtal i Steg 1 och Steg 2 använder sig Handelsbanken av en koncerngemensam central process med internt utvecklade statistiska modeller (modellbaserad beräkning). För avtal i Steg 3 sker manuell beräkning. Beskrivningen nedan avser i huvudsak de modellberäknade reserverna för förväntade kreditförluster. Denna process omgärdas av en samling interna kontroller, vilka beskrivs nedan. I processens steg sker också olika godkännanden/fastställanden, vilket skapar en struktur för governance, och även den beskrivs nedan.

Kontroll av indata vid rapportering

Vid varje rapporteringstillfälle kontrolleras att den information som utgör grunden för beräkningarna av förväntade kreditförluster är korrekt och komplett. Detta sker genom maskinella avstämningar av inläst data från levererande källor. Vidare görs en rimlighetsbedömning där systembalanser jämförs med föregående rapporteringstillfälles balanser. De balanser som används stäms slutligen av mot huvudboksvolymer.

Modeller

Innan en ny kvantitativ modell tas in i det övergripande modellsystemet genomgår den validering och godkänns för användning av chefen för Group Credits. Vid rapporteringstillfället kan endast detta modellsystem anropas i samband med beräkning, vilket gör att bara godkända modeller kan användas.

I de kvantitativa modeller som ligger till grund för beräkningen av förväntade kreditförluster ingår flera antaganden och bedömningar. Exempel på antaganden är att de relationer som kan mätas mellan makroekonomiska riskfaktorer och riskparametrar på historiska data är representativa för framtida händelser, samt att avtals förväntade löptid kan baseras på historiskt data om beteenden. Huruvida dessa samband påverkas av klimatrelaterade risker bedöms i arbetet med modellerna. Till dags dato har inga sådana faktorer inkluderats specifikt i modellerna men frågeställningen bedöms fortlöpande. Vidare görs ett urval av de mest väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna baserat på de enskilda makroekonomiska riskfaktorernas förklaringsförmåga på de enskilda riskparametrarna. När makroekonomiska riskfaktorerna väljs ut och modellen specificeras görs en avvägning mellan enkelhet, förklaringsförmåga och stabilitet. Samtliga antaganden och avvägningar är presenterade för och beslutade av chefen för Group Credits.

Eventuella expertbedömda beräkningar på modellberäknade avtal i Steg 1 och Steg 2 och av manuellt beräknade avtal i Steg 3 tillstyrks av chefen för Group Credits innan de tillämpas.

Makroekonomiska scenarier

De makroekonomiska scenarierna tas fram av bankens enhet för ekonomisk analys baserat på en instruktion från chefen för Group Credits. I denna instruktion framgår önskade makroekonomiska riskfaktorer, geografiska områden som ska ingå samt antal scenarier och sannolikhetsfördelningen mellan dessa.

Inför varje rapportering presenteras aktuella makroekonomiska scenarier för chefen för Group Credits och CFO, vilka godkänner scenarierna för användning i rapporteringsprocessen. De godkända makroscenarierna läses sedan in automatiskt i rapporteringsflödet.

Reserveringsbeloppens storlek

De totala beräknade reserverna i Steg 1 och Steg 2 tillstyrks av chefen för Group Credits och chefen för Group Finance. Beräknade reserver i Steg 3 föreslås av affärsansvarigt bankkontor (kund- och kreditansvarig enhet) och beslutas av läns- eller landskreditkommitté eller central enhet beroende på reservens storlek. Av kreditreserver i Steg 3 som beslutas lokalt eftergranskas/kvalitetsgranskas ett urval av Group Credits. Därutöver utför Group Risk Control vid varje rapporteringstillfälle en oberoende granskning av ett urval av de kreditreserver i Steg 3 som beslutas centralt.

Kontrollfunktionernas roll

Group Risk Control fastställer principer för validering och säkerställer att validering av modeller utförs. Vid varje rapporteringstillfälle genomförs en oberoende granskning av ett urval av de kreditreserver i Steg 3 som beslutas centralt. Group Risk Control beskrivs närmare på sidorna 77 och 82. Group Audit granskar beräkningen av förväntade kreditförluster som ett led i deras uppdrag att självständigt och oberoende granska den interna styrningen och kontrollen samt utvärdera tillförlitligheten i koncernens finansiella rapportering. Group Audit beskrivs närmare på sidorna 77 och 82–83.

MOTPARTSRISKER

Motpartsrisker uppkommer när banken har ingått derivatkontrakt eller kontrakt för lån av värdepapper med en motpart. Kapitaltäckningsreglerna behandlar således förutom derivat också repor och aktielån som motpartsrisker.

Vid beräkningen av såväl kapitalkrav som ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC) beaktas motpartsexponeringarna utifrån de exponeringsbelopp som kapitaltäckningsreglerna ställer upp. Handelsbanken tillämpar schablonmetoden för motpartsrisk (SA_CCR) vid beräkning av exponeringsbelopp på derivatkontrakt för kapitaltäckningsändamål. Motpartsrisken är att betrakta som en kreditrisk, där exponeringens storlek styrs av marknadsvärdet på kontraktet. I det fall det finns ett positivt värde på kontraktet betyder ett fallissemang hos motparten en potentiell förlust för banken.

Reducering av motpartsrisk

Motpartsrisk förekommer från affärsdag fram till leverans och innebär att banken kan drabbas av en avvecklingskostnad om motparten inte kan fullfölja sitt åtagande. Denna risk finns i alla derivattransaktioner och i värdepappersaffärer där banken på förhand inte har säkrat betalning.

Storleken på motpartsexponeringarna begränsas genom kreditlimitering i den ordinarie kreditprocessen. Exponeringarnas storlek kan variera kraftigt med anledning av prisförändringar på den underliggande tillgången. För att beakta risken att exponeringen kan öka, görs vid kreditlimiteringen tillägg till värdet på den aktuella exponeringen. Exponeringarna beräknas och följs upp dagligen.

Motpartsrisken i derivat reduceras genom avtal om så kallad close-out nettning, det vill säga kvittning av positiva och negativa värden i alla derivattransaktioner med en och samma motpart. Nettningsavtalen kompletteras med avtal om ställande av säkerheter för nettoexponeringen (Credit Support Annex, CSA), vilket ytterligare reducerar kreditrisken. I huvudsak används kontanter som säkerhet för dessa transaktioner, men även statspapper förekommer. Till följd av den höga andelen kontanter är koncentrationsriskerna i säkerhetsmassan begränsade.

Majoriteten av Handelsbankens avtal innehåller close-out nettning och avtalen med de största exponeringarna innehåller även CSA.

Även derivat som clearas via så kallade centrala motparter ger upphov till kapitalkrav. Centrala motparter är clearinghus som går in som motpart till både köpare och säljare i olika transaktioner och som därmed övertar ansvaret för att fullfölja parternas förpliktelser. Alla som använder en central motpart måste lämna säkerheter för alla transaktioner. I de flesta fall är riskvikten för centralt clearade derivat betydligt lägre än för andra typer av derivat.

20221007066644

K2 Forts

Tabell ÅR:21 Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsbelopp och riskvägda exponeringsbelopp, internmetoden

Exponeringsbeloppet består av derivat, repor och aktielån.

Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsbelopp och riskvägda exponeringsbelopp, internmetoden mkr	2021 Exponeringsbelopp	2021 Riskvägt exponeringsbelopp	2020 Exponeringsbelopp	2020 Riskvägt exponeringsbelopp
Exponeringsklasser internmetoden				
Institutsexponeringar	9 895	4 618	21 275	5 404
Företagsexponeringar	16 586	4 612	10 727	3 183
Statsexponeringar	7 084	177	4 306	72
Summa internmetoden	33 565	9 407	36 308	8 659

Tabell ÅR:22 Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsvärden och riskvägda exponeringsbelopp, schablonmetoden

Exponeringsvärdet består av derivat, repor och aktielån.

Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsvärden och riskvägda exponeringsbelopp, schablonmetoden mkr	2021 Exponeringsbelopp	2021 Riskvägt exponeringsbelopp	2020 Exponeringsbelopp	2020 Riskvägt exponeringsbelopp
Exponeringsklasser schablonmetoden				
Institutsexponeringar	3 160	73	6 444	172
varav Centrala motparter (CCP)	*3 105*	*62*	*6 210*	*124*
Övriga exponeringar	48	21	63	21
Summa schablonmetoden	3 208	94	6 507	193
Summa intern- och schablonmetoden	36 773	9 501	42 815	8 852

Tabell ÅR:23 Motpartsrisker i derivatkontrakt exklusive schablontillägg för potentiell framtida exponering

Motpartsrisker i derivatkontrakt exklusive schablontillägg för potentiell framtida exponering mkr	2021	2020
Positivt bruttomarknadsvärde för derivatkontrakt	48 543	55 958
Nettningsvinster	-26 014	-32 860
Aktuell kvittad exponering	22 529	23 098
Säkerheter[1]	-16 637	-14 833
Nettokreditexponering för derivat	5 892	8 265

[1] Inkluderar säkerheter som kvittats med marknadsvärden i balansräkningen.

Tabell ÅR:24 Motpartsrisker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering

Motpartsrisker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering 2021 mkr	Aktuell kvittad exponering	Potentiell framtida exponering	Exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav
Statsexponeringar	3 530	1 498	5 028	177	14
Institutsexponeringar	3 440	5 153	8 593	4 320	346
Företagsexponeringar	8 936	8 998	17 934	4 480	358
Övriga	13	11	24	15	1
Summa	**15 919**	**15 660**	**31 579**	**8 992**	**719**
varav verksamhet i handelslagret	*13 229*	*11 187*	*24 417*	*6 352*	*508*

Motpartsrisker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering 2020 mkr	Aktuell kvittad exponering	Potentiell framtida exponering	Exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav
Statsexponeringar	1 460	619	2 079	72	6
Institutsexponeringar	10 263	14 596	24 879	5 243	419
Företagsexponeringar	7 444	4 649	12 093	3 192	255
Övriga	2	12	14	9	1
Summa	**19 189**	**19 876**	**39 065**	**8 516**	**681**
varav verksamhet i handelslagret	*10 493*	*8 712*	*19 204*	*4 157*	*333*

K2 Forts

MARKNADSRISK

Marknadsriskerna härrör från pris- och volatilitetsförändringar på de finansiella marknaderna. Marknadsriskerna delas in i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvaruprisrisker.

I Handelsbankens verksamhet uppstår marknadsrisker till följd av att bankens kunder efterfrågar tjänster som kräver att banken har en flexibel finansiering. Vidare kan banken finansiera sig på andra marknader än där den har sin utlåning i syfte att diversifiera finansieringskällorna. Finansieringen kan även ha en annan räntebindningstid än de tillgångar som de finansierar. Marknadsrisker kan därtill ha sitt ursprung i Group Treasurys likviditetsportfölj som med kort varsel kan omsättas till likviditet i samband med eventuella störningar på de marknader där banken bedriver sin verksamhet. Portföljen säkerställer koncernens betalningar i den dagliga clearingverksamheten och är en del av bankens likviditetsreserv.

Marknadsrisker uppstår också för att möta kunders efterfrågan på finansiella instrument med exponering mot ränte-, valuta-, aktie- eller råvarumarknaderna. För att möta denna efterfrågan kan det krävas att banken håller ett visst lager. Denna situation uppstår exempelvis när banken har åtagit sig att ställa priser i en så kallad market maker-funktion.

Affärsverksamhetens marknadsrisker uppstår och hanteras således huvudsakligen i Group Treasury och i Handelsbanken Capital Markets. Dessutom uppstår även marknadsrisker som en del av Handelsbanken Livs verksamhet. Marknadsriskerna i Handelsbanken Liv behandlas i ett särskilt avsnitt. De upplysningar som lämnas i detta avsnitt avser således riskerna exklusive Handelsbanken Liv.

MARKNADSRISKSTRATEGI

Handelsbanken har en restriktiv syn på marknadsrisker. Marknadsrisker i bankens affärsverksamhet tas i all väsentlighet endast som ett led i att lösa kunders placerings- och riskhanteringsbehov. Marknadsrisker ska begränsas genom att matcha kassaflöden och räntebindningstider, säkra öppna positioner och vidta andra riskbegränsande åtgärder.

Marknadsriskerna i Handelsbanken är mot denna bakgrund mycket låga. En konsekvens av de låga marknadsriskerna är att en låg andel av bankens resultat kommer från nettoresultat av finansiella transaktioner.

ORGANISATION

Bankens limitsystem begränsar hur stor exponeringen mot marknadsrisker får vara. Mätmetoder och limiter fastställs av styrelsen. CFO har det funktionella ansvaret för likviditet och finansiering; under CFO har Head of Group Treasury ansvaret för koncernens likviditet och finansiering. Ansvaret omfattar att hantera koncernens likviditets-, valutakurs- och ränterisker i bankverksamheten. Limiterna för ränte-, valuta- och likviditetsrisk fördelas av CEO och CFO till Head of Group Treasury, som i sin tur fördelar dessa till de affärsdrivande enheterna. Limiter för aktiekursrisk och råvaruprisrisk fördelas av CFO till Capital Markets.

CEO och CFO beslutar även om kompletterande riskmått, intradagslimiter och närmare riktlinjer. De kompletterande limitmåtten syftar till att minska bankens känslighet för volatilitetsförändringar på de finansiella marknaderna samt begränsa riskerna i specifika innehav och likviditetsrisken per valuta. Vidare begränsar de kompletterande limitmåtten riskerna ur ett löptidsperspektiv. Marknadsriskerna och utnyttjande av limiter rapporteras löpande till CFO, CEO och styrelsen.

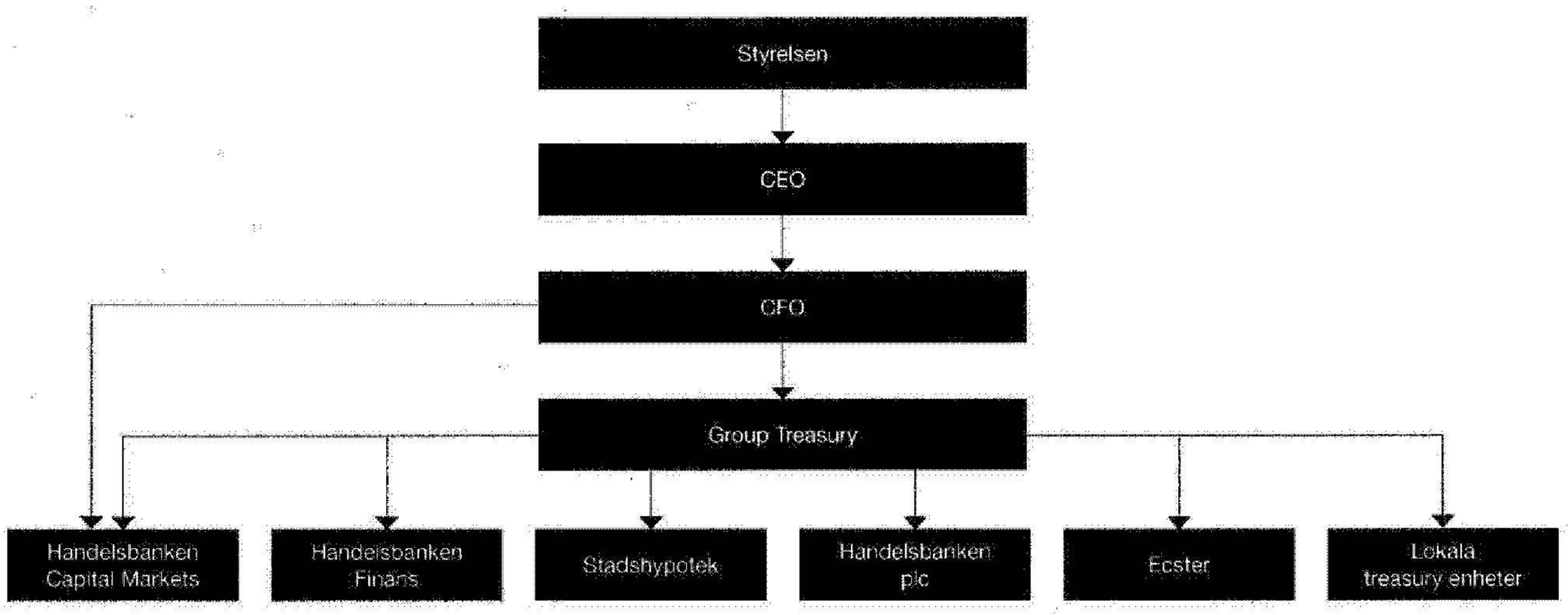
MARKNADSRISKER I HANDELSBANKEN

Marknadsriskerna mäts med flera olika metoder. De känslighetsmått som används visar vilka värdeförändringar som uppstår av fördefinierade förändringar i priser och volatiliteter. Vidare används även positionsrelaterade riskmått och sannolikhetsbaserade Value at Risk-modeller (VaR).

VaR

För de handelslagerklassificerade portföljerna i Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury beräknas Value at Risk (VaR). VaR är ett sannolikhetsbaserat mått och uttrycker i kronor de förluster som kan uppstå i riskpositioner på grund av rörelser i underliggande marknader över en specificerad innehavsperiod och en given konfidensnivå. VaR beräknas med historisk simulering och mäts för enskilda riskfaktorer, riskslag och på portföljnivå med 99% konfidensnivå och en innehavsperiod på en dag. Detta innebär att banken, i förväntan, kommer att göra en förlust som överstiger VaR-utfallet för en av 100 handelsdagar. Modellen medför att olika riskslag kan behandlas på ett enhetligt sätt, vilket möjliggör en jämförelse mellan riskslag och att dessa kan aggregeras till en total marknadsrisk. Den samlade risken i handelslagerklassificerade portföljer var vid årsskiftet 6 mkr (14). VaR redovisas löpande till CFO, CEO och styrelsen. VaR-modellen använder historiskt observerade utfall och fångar därmed inte alla potentiella utfall eller alltid risken vid extrema, snabba, marknadsrörelser. Beräkningarna kompletteras därför med stresstester där portföljerna testas mot scenarier som grundar sig på alla händelser på de finansiella marknaderna sedan 1994. Även resultaten av dessa stresstester redovisas löpande till CFO, CEO och styrelsen.

Figur ÅR:25 Beslutandenivåer för marknads- och likviditetsrisker

20221007066435

K2 Forts

Tabell ÅR:26 VaR för handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury[1]

VaR för handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury[1]

	Totalt		Aktier		Räntor		Valuta		Råvaror	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Genomsnitt	11	15	1	1	13	17	3	3	1	1
Maximum	26	30	3	3	25	31	8	8	12	3
Minimum	5	5	0	0	4	5	1	1	0	0
Årsskifte	6	14	0	1	5	21	2	2	0	1

[1] Handelslagerklassificerade portföljer omgärdas av särskilda instruktioner och riktlinjer.

Tabell ÅR:27 Värsta utfall i stresstest av handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury

Värsta utfall i stresstest av handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury mkr	2021	2020
Genomsnitt	99	85
Maximum	359	264
Minimum	36	28
Årsskifte	67	69

Ränterisk

Ränterisken uppstår främst inom Handelsbanken Capital Markets, Group Treasury och i utlåningsverksamheten. Ränterisken mäts på flera sätt inom banken. Generell ränterisk mäts dagligen och limiteras som absolutsumman av de minst gynnsamma förändringarna i verkligt värde per valuta vid momentana parallellskift uppåt eller nedåt på en procentenhet för samtliga räntor. Vid årsskiftet uppgick bankens totala generella ränterisk till 1 332 mkr (1 423). Räntebindningstid för inlåning som saknar kontraktuell löptid fastställs med internmetod. Utgångspunkten för sådan inlåning är den kontraktuella räntebindningstiden, där längre räntebindningstid tillämpas för den del som på underlag av observationer kan anses vara såväl stabil som icke räntekänslig. Riskmåttet omfattar såväl marknadsvärderade som icke marknadsvärderade räntebärande poster och är därför inte lämpligt för att bedöma resultateffekter på balans- och resultaträkningen. Kompletterande mått och limiter fångar istället detta för respektive affärstyp.

Specifik ränterisk mäts och limiteras med känsligheten för förändringar i kreditspreadar, det vill säga skillnaden mellan det aktuella innehavets ränta och räntan på en statsobligation med motsvarande löptid. Denna risk uppkommer inom Handelsbanken Capital Markets och i Group Treasurys likviditetsportfölj.

Risken mäts och limiteras utifrån olika ratingkategorier och beräknas som den minst gynnsamma marknadsvärdeförändringen vid en baspunkts förändring uppåt eller nedåt av samtliga kreditspreadar. Detta görs för varje enskild motpart och utfallen absolutsummeras. Total specifik ränterisk uppgick vid årsskiftet till 6 mkr (7).

Hur riskerna utvecklas vid hypotetiska förändringar av olika avkastningskurvor, så kallade kurvvridningsrisker, mäts och följs upp löpande.

Ränterisk i handelslagret

Handelslagret i Handelsbanken utgörs av Capital Markets och Group Treasurys handelslagerklassade portföljer. Den generella ränterisken i handelslagret uppgick till 84 mkr (35) och den specifika ränterisken uppgick till 2 mkr (4). Den icke-linjära ränterisken, exempelvis en del av risken i ränteoptioner, mäts och limiteras med fördefinierade stresscenarier som uttrycks i matriser. Det innebär att risken mäts som förändringar i underliggande marknadsräntor och volatiliteter. För handelslagret mäts risken även med VaR och andra riskmått som kompletteras med olika stresscenarier.

Ränterisk i övrig verksamhet

Ränterisken uppstår som ett resultat av att utlåningen delvis löper med annan räntebindningstid än finansieringen. Ränterisk hanteras till stor del genom ränteswappar. Generellt gäller att ränterisken i allt väsentligt tas i marknader som kännetecknas av god likviditet. Den generella ränterisken i övrig verksamhet uppgick till 1 391 mkr (1 415) och den specifika ränterisken uppgick till 4 mkr (3).

För att uppskatta effekten av ränteförändringar på resultaträkningen mäts även räntenettoeffekten. Räntenettoeffekten vid ränteförändringar mäts som förändringen av räntenettot över en tolvmånadersperiod vid en generell ökning av marknadsräntorna med en procentenhet. Denna effekt speglar de skillnader som finns i räntebindningstider och volymsamman- sättning mellan tillgångar, skulder och derivat utanför handelslagret med antagandet att balansräkningens storlek är konstant. I beräkningen fastställs räntebindningstid för inlåning som saknar kontraktuell löptid med internmetod. Detta görs på basis av historiska observationer och endast den del som är såväl stabil som inte räntekänslig justeras. Räntenettoeffekten uppgick vid årsskiftet till 1 359 mkr (1 091).

Tabell ÅR:28 Generell ränterisk i övrig verksamhet

Generell ränterisk i övrig verksamhet (förändring i verkligt värde vid värsta utfallet av parallellskift av samtliga räntor med en procentenhet) mkr	2021	2020
SEK	482	275
DKK	133	264
EUR	188	163
NOK	70	223
USD	281	95
GBP	231	388
Övriga valutor	6	6
Summa	**1 391**	**1 415**

K2 Forts

Tabell ÅR:29 Räntebindningstider för tillgångar och skulder

Tabellen visar räntebindningstiden för ränterelaterade tillgångar och skulder per 2021-12-31.

Räntebindningstider för tillgångar och skulder 2021 mkr	Upp till 3 månader	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	Över 5 år	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	439 971	0	0	0	0	439 971
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	94 553	5 310	1 520	22 009	10 220	133 612
Utlåning till kreditinstitut	22 394	894	0	0	0	23 288
Utlåning till allmänheten	1 352 796	164 121	182 379	644 475	67 481	2 411 252
Övriga tillgångar	338 641					338 641
Summa tillgångar	**2 248 355**	**170 325**	**183 899**	**666 484**	**77 701**	**3 346 764**
Skulder till kreditinstitut	55 453	19 674	6 391	367	1 735	83 621
In- och upplåning från allmänheten	1 255 043	9 612	1 539	134 405	51	1 400 650
Emitterade värdepapper	339 597	176 987	216 164	519 803	128 511	1 381 062
Övriga skulder	481 431					481 431
Summa skulder	**2 131 525**	**206 274**	**224 094**	**654 574**	**130 297**	**3 346 764**
Poster utanför balansräkningen	1 652 711	-25 792	40 472	-29 398	56 434	1 694 427

Tillgångar och skulder i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Räntebindningstider för tillgångar och skulder 2020 mkr	Upp till 3 månader	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	Över 5 år	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	397 662	0	0	0	0	397 662
Obligationer och andra räntebärande värdepepper	53 135	3 010	6 015	43 100	8 059	143 319
Utlåning till kreditinstitut	38 598	3 974	654	0	0	43 226
Utlåning till allmänheten	1 288 093	148 525	175 612	600 276	54 571	2 267 076
Övriga tillgångar	284 005					284 005
Summa tillgångar	**2 091 493**	**155 508**	**182 281**	**643 376**	**62 630**	**3 135 288**
Skulder till kreditinstitut	105 063	13 316	4 493	520	1 335	124 727
In- och upplåning från allmänheten	1 085 489	6 801	3 002	133 933	42	1 229 267
Emitterade värdepapper	412 972	118 557	195 388	506 251	113 570	1 346 738
Övriga skulder	434 556					434 556
Summa skulder	**2 038 080**	**138 674**	**202 883**	**640 704**	**114 947**	**3 135 288**
Poster utanför balansräkningen	1 474 787	-19 425	38 279	-22 511	60 781	1 531 911

I årsredovisningen 2021 har även icke-räntebärande tillgångar och skulder inkluderats. Räntebindningstider för tillgångar och skulder har föregående år redovisats enligt uppmätt och limiterad generell ränterisk. I årsredovisningen 2021 redovisas istället underliggande räntebindningstid.

Aktiekursrisk

Bankens aktiekursrisk uppstår främst i Handelsbanken Capital Markets genom kundhandel och i bankens egna aktieinnehav.

Risken mäts som marknadsvärdeförändringen i bankens totala aktiepositioner vid momentan förändring i aktiepriser och volatiliteter med +/-10 respektive +/-25%. Vid årsskiftet uppgick det värsta utfallet av denna risk till 71 mkr (65). Den största exponeringen i aktier kommer från den brittiska marknaden.

Aktiekursrisk i handelslagret

Aktiekursrisken i Handelsbanken Capital Markets uppkommer vid kundgenererade affärer. Vidare är Handelsbanken Capital Markets market maker för strukturerade produkter, vilket ger upphov till aktiekursrisk, såväl linjär som icke-linjär. Den icke-linjära aktiekursrisken uppkommer via inslag av optioner som finns främst i de strukturerade produkterna.

Banken limiterar och mäter aktiekursrisken i Handelsbanken Capital Markets med matriser. Fördelen med metoden är att den fångar upp aktiekursrisken inklusive den icke-linjära risken på ett ändamålsenligt sätt. Såväl VaR som andra riskmått och stresscenarier används som komplement i mätningen av aktiekursrisken. Vid årsskiftet uppgick VaR för aktiekursrisk i handelslagret till 0 miljon kronor (1).

Aktiekursrisk utanför handelslagret

Koncernens aktieinnehav utanför handelslagret utgörs bland annat av Nivå 3-aktier som i huvudsak består av olika typer av bankgemensam verksamhet med anknytning till bankens affär. Innehaven är klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat och värderas till verkligt värde i balansräkningen. Värdering sker som regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget, alternativt till det pris den senaste transaktionen genomfördes. Aktiekursrisken är liten.

Tabell ÅR:30 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk mkr	Förändring i volatilitet					
	2021			2020		
Förändring i aktiepris	-25%	0%	25%	-25%	0%	25%
10%	81	81	81	74	73	72
-10%	-71	-69	-67	-65	-64	-63

20221007106646

K2 Forts

Tabell ÅR:31 Aktieexponeringar utanför handelslagret

Aktieexponeringar utanför handelslagret mkr	2021	2020
Innehav klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat	454	800
varav Nivå 1 och 2	*300*	*286*
varav Nivå 3	*154*	*514*
Innehav klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat	454	800
varav näringsbetingade	*254*	*645*
varav övrigt innehav	*200*	*155*
Verkligtvärdereserv vid årets ingång	140	712
Orealiserad marknadsvärdeförändring under året för kvarvarande samt nya innehav	60	155
Realiserat till följd av försäljningar och avvecklingar under perioden	-1	-727
Verkligtvärdereserv vid årets utgång	199	140
Inbegripet i supplementärt kapital	0	0

Valutakursrisk

Då banken har verksamhet i ett antal länder utanför Sverige uppkommer en valutaexponering av strukturell natur då koncernens räkenskaper är uttryckta i svenska kronor. Denna strukturella risk hanteras genom en avvägning mellan att antingen reducera valutakursförändringars påverkan på kapitalrelationerna eller eget kapital. Styrelsen har fastställt den maximala påverkan på eget kapital som den strukturella valutapositionen får ge upphov till i säkringen av kärnprimärkapitalrelationen. De övriga valutakursförändringar som påverkar bankens egna kapital framgår av tabellen Förändring i eget kapital Koncernen på sidan 96.

Bankens direkta valutakursexponering uppstår till följd av kunddriven intradaghandel på de internationella valutamarknaderna. Handeln bedrivs inom Handelsbanken Capital Markets. För denna valutakursrisk har styrelsen, CEO och CFO fastställt VaR-limiter.

En viss valutaexponering uppstår även i den vanliga bankverksamheten som ett led i hantering av kundflöden och inom finansieringsverksamheten i Group Treasury. För dessa risker har styrelsen, CEO och CFO fastställt positionslimiter. Vid årsskiftet uppgick den aggregerade nettopositionen till 344 mkr (393), exklusive strukturella valutapositioner.

Denna valutakursrisk är inte beroende av trendutvecklingen av en enskild valuta eller grupp av valutor, då positionerna är mycket korta och uppkommer i hanteringen av kunddrivna flöden. Den samlade valutakursrisken i handelslagret och övrig verksamhet var 13 mkr (18), mätt som en påverkan på banken vid en momentan förändring av den svenska kronan med 5%.

Tabell ÅR:32 Valutakänslighet

Valutakänslighet (värsta utfall +/-5% förändring av SEK mot respektive valuta) mkr	2021	2020
EUR	3	6
NOK	8	3
DKK	0	4
USD	0	0
GBP	5	4
Övriga valutor	5	2

Råvaruprisrisk

Handeln med råvaror bedrivs uteslutande inom Handelsbanken Capital Markets. Exponering i råvarurelaterade instrument uppkommer endast till följd av kunddriven handel på de internationella råvarumarknaderna. Råvaruprisrisk, såväl linjär som icke-linjär, mäts som absolutsumman av risken för alla råvaror där banken har exponering. Råvaruprisrisken var vid årsskiftet 1 mkr (2), mätt som den maximala förlusten vid prisförändringar upp till 20% i underliggande råvaror och volatilitetsförändringar upp till 35%. Vid årsskiftet uppgick VaR för råvaruprisrisk till 0 miljon kronor (1).

Övriga marknadsrisker

Marknadsrisk uppkommer även inom bankens pensionssystem (pensionsrisk). Risken består av risken för värdeförändringar på pensionstillgångarna som tryggar bankens pensionsåtaganden, samt av förändringar i diskonteringsräntor.

Värdering till verkligt värde

Riskkontrollfunktionen kontrollerar att koncernens finansiella instrument värderas korrekt. Detta inbegriper ansvaret för att kontrollera de marknadsdata värderingen grundar sig på och att denna kontroll sker oberoende av risktagarna. Källor för marknadsdata är oberoende från affärsverksamheten. I de fall där marknadsdata erhållits från affärsverksamheten sker dokumenterade kontroller av rimlighet och mot externa källor. Verifiering av marknadspriser och marknadsdata till modeller ska ske åtminstone varje månad men sker i all väsentlighet även dagligen. Värderingsmodeller valideras av riskkontrollfunktionen som är oberoende av den som utvecklat modellen. Värderingskommittén, vars syfte är att samordna värderingsfrågor i Handelsbankenkoncernen, fyller en viktig funktion för att säkerställa, och verka för, att värderingen är korrekt och följer gällande marknadspraxis.

Värderingen av finansiella instrument som värderas till verkligt värde sker enligt IFRS 13. Se not K41 för närmare information om de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde samt för ytterligare information om bankens värderingsprocess.

Försiktig värdering

I enlighet med artikel 105 i CRR ska banken beräkna ytterligare värdejusteringar för syftet lagstiftningsjusteringar av kapitalbasen. Artikel 34 utvidgar omfånget från att endast inbegripa handelslagret till att omfatta samtliga positioner som redovisas till verkligt värde. Kraven och metoden för dessa ytterligare värdejusteringar har därefter förtydligats i Europeiska kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/101 avseende den tekniska standarden i enlighet med artikel 105 (14). Handelsbanken använder sig av den huvudmetod som definieras i den tekniska standarden för att beräkna ytterligare värdejusteringar för samtliga positioner som redovisas till verkligt värde.

K2 Forts

FINANSIERING OCH LIKVIDITETSRISK

Likviditetsrisk är risken för att banken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster.

FINANSIERINGSSTRATEGI

Handelsbanken har låg tolerans för likviditetsrisker, såväl totalt sett såsom i enskilda valutor. Ambitionen är att ha god tillgång till likviditet, låg resultatvariation och stor kapacitet att även i svåra tider kunna tillgodose kundernas finansieringsbehov. Det sker genom att upprätthålla god matchning av ingående och utgående kassaflöden över tid i alla för banken väsentliga valutor och genom att upprätthålla stora likviditetsreserver av god kvalitet. Banken minimerar på det sättet de ekonomiska riskerna i finansieringen och kan därmed upprätthålla stabil och långsiktig finansiering till de affärsdrivande enheterna.

Vidare eftersträvas en bredd i finansieringsprogrammen och deras användning. Därigenom säkerställs att banken kan bedriva sin kärnverksamhet intakt under en lång period även om de finansiella marknaderna skulle ha omfattande störningar.

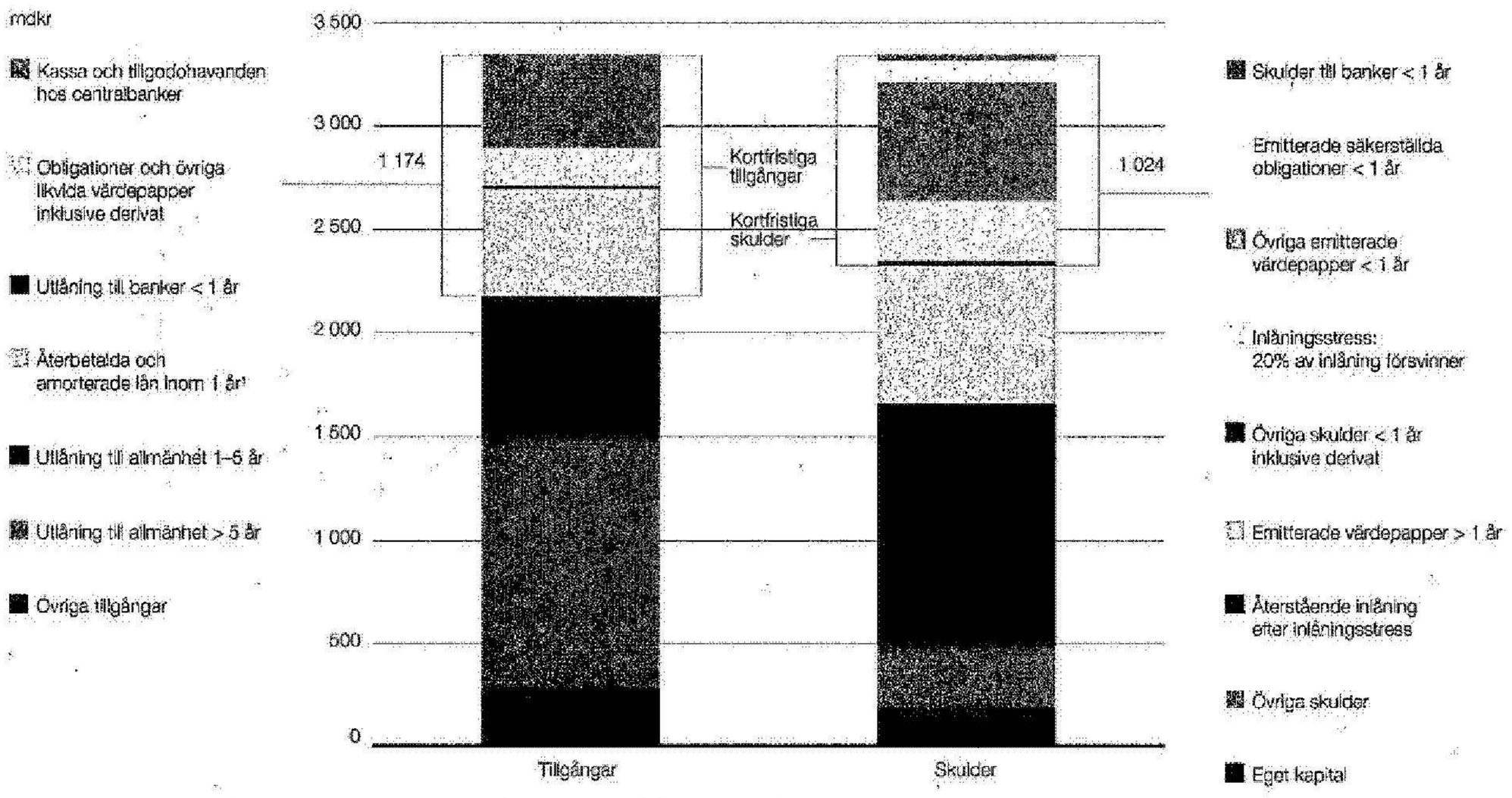
Resultatet av detta arbete är en väl matchad balansräkning där illikvida tillgångar finansieras med stabil finansiering. De illikvida tillgångarna utgörs av krediter till hushåll och företag. Dessa krediter utgör bankens kärnverksamhet. Den långsiktiga stabila finansieringen av dessa tillgångar utgörs av säkerställda obligationer emitterade av Stadshypotek, seniora obligationer emitterade av Handelsbanken, inlåning från hushåll och viss inlåning från företag, efterställda skulder och eget kapital. En del av kärnverksamheten utgörs av utlåning till hushåll och företag på kortare löptider, och på skuldsidan är en del av inlåningen för dessa kunder av mer kortfristig natur.

En balansräkning är en ögonblicksbild av tillgångar och skulder. För att säkerställa bankens åtaganden gentemot kunder och investerare är det viktigt med ett framåtblickande perspektiv i finansierings- och likviditetsriskhanteringen. Balansräkningen är därför strukturerad så att den reala ekonomins aktörer i form av företag och hushåll och deras behov av krediter kan understödjas även under en långvarig stress på de finansiella marknaderna. De kortfristiga skulderna täcks med god marginal av de kortfristiga tillgångarna. I figur ÅR:33 beskrivs balansräkningen i ett stressat scenario där 20% av inlåningen antas försvinna inom ett år och all tillgång till ny marknadsfinansiering försvinner. Trots stressen beräknas korta tillgångar vid årets slut väsentligt överstiga korta skulder. Effekten av en långvarig kris skulle bli en krympt balansräkning med bibehållen kärnverksamhet där volymen korta tillgångar successivt används för att återbetala förfallande korta skulder. Skulle en kris bli än mer allvarlig finns det likviditetsskapande åtgärder förberedda för att stödja verksamheten ytterligare.

Handelsbankens förtroende på marknaden är högt och marknaden bedömer att Handelsbankens kreditrisk är låg. Detta illustreras bland annat av att kostnaden för att försäkra en kreditrisk på banken, den så kallade CDS-spreaden, är fortsatt en av de lägsta bland europeiska banker, och Handelsbanken har låga finansieringskostnader sett generellt till konkurrerande banker. Handelsbanken har en fortsatt hög rating hos de externa ratinginstituten och är en av de högst ratade bankerna globalt utifrån samtliga jämförbara banker.

Ett viktigt inslag i finansieringsstrategin är att ha en god spridning mellan olika typer av finansieringskällor i olika marknader, valutor och typer av upplåningsinstrument. På så vis reduceras betydelsen av enskilda marknader eller finansieringskällor. Banken har en geografiskt väldiversifierad långfristig utlandsfinansiering och har emitterat betydande volymer av obligationer i bland annat amerikanska dollar, euro, brittiska pund, australiska dollar och japanska yen. De viktigaste finansieringskällorna är inlåning från hushåll och företag samt säkerställda och seniora obligationer. Den korta finansieringen utgörs primärt av inlåning från finansiella företag och institutioner samt emissioner av bankcertifikat (CP) och inlåningsbevis (CD). Group Treasury förfogar över ett antal olika finansieringsprogram för marknadsfinansiering. Under dessa program emitteras obligationer, inlåningsbevis och bankcertifikat såväl i bankens namn som för Stadshypotek och Handelsbanken plc. Finansieringsprogrammen säkerställer en väl diversifierad tillgång till finansiering med avseende på olika valutor, antal investerare, skuldtyper och geografisk spridning.

Figur ÅR:33 Balansräkningens sammansättning ur ett löptidsperspektiv

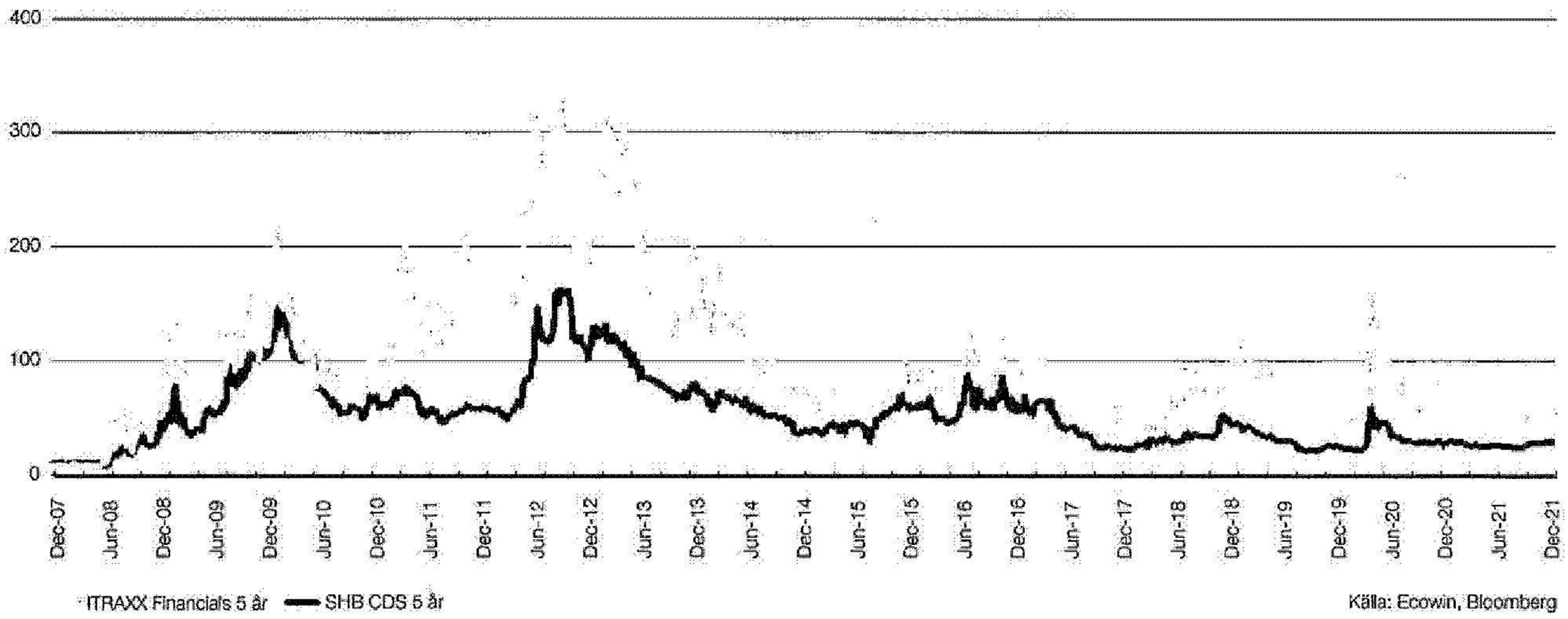

¹ Enligt amorteringsplaner, kontraktuella förfall och ytterligare återbetalningar av lån enligt prognos.

20221007065647

K2 Forts

Figur ÅR:34 Handelsbankens 5-åriga CDS-spread jämfört med ITRAXX Financials
ITRAXX Financials är ett index över CDS-spreadarna för de 25 största obligationsemittenterna inom bank- och försäkringssektorn i Europa och beskriver den genomsnittliga premie som investerare kräver för att acceptera kreditrisk på bolagen.

Källa: Ecowin, Bloomberg

ORGANISATION

Handelsbanken har en decentraliserad affärsmodell, men all finansiering och likviditetshantering i koncernen är centraliserad till Group Treasury. Finansierings- och likviditetshanteringen styrs av policyer fastställda av styrelsen som också beslutar om limiter. Dessa policyer konkretiseras i riktlinjer av CEO och instruktioner från CFO. Instruktionerna fastställer bland annat limiter, finansieringens sammansättning och riktvärden i samband med störningar på finansieringsmarknaderna. Vidare kanaliseras alla likviditetslimiter ut i verksamheten via Group Treasury.

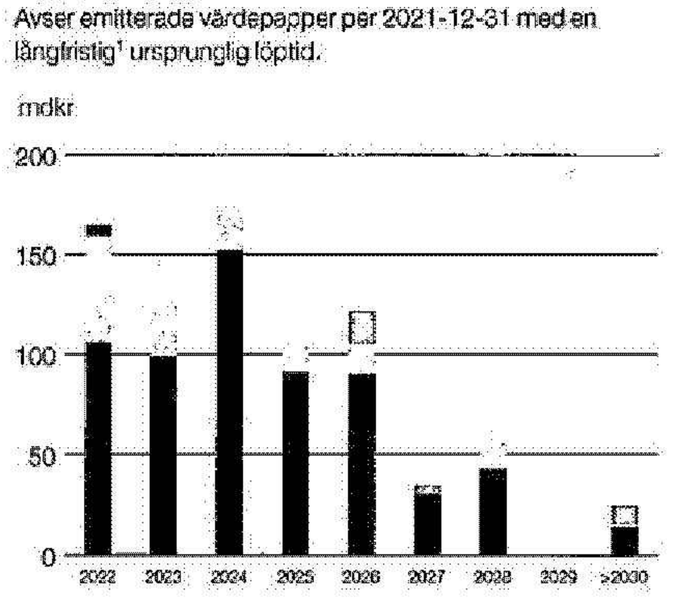
Group Treasury ansvarar också för bankens likviditetsreserv, inklusive de panter som måste hållas i olika betalnings- och clearingsystem och övervakar likviditetsflödena under dagen för att säkerställa att banken har tillräckligt med säkerheter i betalningssystemen för att fullfölja bankens betalningsförpliktelser. Bankens likviditetsövervakning sker lokalt nära affärerna och kompletteras med en central hantering av panter och likviditetsreserven för hela gruppen.

Storleken på panter i clearingsystemen sätts utifrån den omfattning som banken bedömer behövs för bankens åtagande både vid normala och vid stressade förhållanden. Vid förändringar av dessa förhållanden justeras storleken av panter och likviditet, och vid krissituationer kan också panter omfördelas och likviditetsreserven aktiveras. Banken säkerställer likviditeten på bankens nostrokonton för förväntade betalnings- och avvecklingsåtaganden genom aktiv likviditetsplanering och övervakning i samtliga valutor.

MARKNADSFINANSIERING – SAMMANSÄTTNING

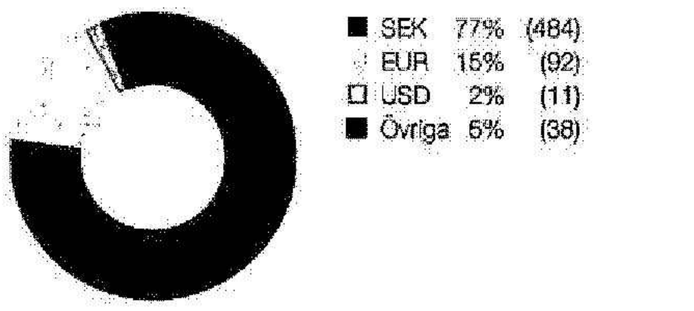
Handelsbanken har under året emitterat totalt 193 mdkr (355) i långfristig marknadsfinansiering fördelat över för banken viktiga valutor. En viktig komponent i den långfristiga marknadsfinansieringen är emissioner av säkerställda obligationer. Valutafördelning över den utestående stocken visas nedan i Figur ÅR:36. Kortfristig upplåning sker företrädesvis genom emissioner av bankcertifikat och inlåningsbevis under de olika låneprogrammen, främst i Europa och USA. Dessa låneprogram kompletteras av tidsbestämd inlåning från stora företag, finansiella såväl som icke-finansiella. I anslutning till finansieringsverksamheten har banken fortsatt att möta investerare i samma omfattning som tidigare, uppdaterat upplåningsprogram och även i övrigt bibehållit förutsättningarna för en obligationsupplåning på relevanta upplåningsmarknader världen över. Detta har möjliggjort att finansieringsverksamheten kunnat genomföras som normalt under året.

Figur ÅR:35 Långfristig marknadsfinansiering – förfallostruktur
Avser emitterade värdepapper per 2021-12-31 med en långfristig[1] ursprunglig löptid.

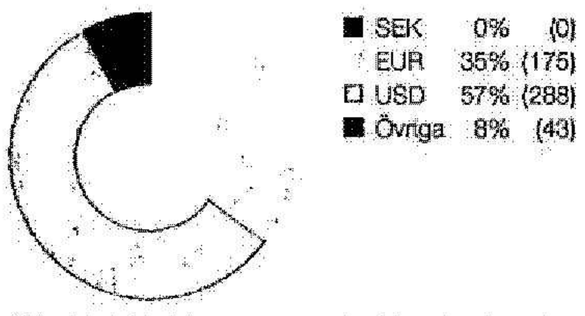

[1] Långfristig löptid motsvarar en löptid lika med eller överstigande ett år och en månad.

Figur ÅR:36 Marknadsfinansiering säkerställda obligationer per valuta 2021
Avser fördelningen av valutor 2021-12-31 för emitterade säkerställda obligationer. Belopp i mdkr inom parentes.

Figur ÅR:37 Kortfristig marknadsfinansiering per valuta 2021
Avser fördelningen av valutor 2021-12-31 för emitterade värdepapper med en kortfristig[2] ursprunglig löptid.
Belopp i mdkr inom parentes.

[2] Kortfristig löptid motsvarar en löptid understigande ett år och en månad.

Figur ÅR:38 Långfristig marknadsfinansiering per valuta 2021
Avser fördelningen av valutor 2021-12-31 för emitterade värdepapper med en långfristig[3] ursprunglig löptid.
Belopp i mdkr inom parentes.

[3] Långfristig löptid motsvarar en löptid lika med eller överstigande ett år och en månad.

Figur ÅR:39 Långfristig marknadsfinansiering per instrument 2021
Avser fördelning per instrument 2021-12-31 för emitterade värdepapper med en långfristig[4] ursprunglig löptid.
Belopp i mdkr inom parentes.

[4] Långfristig löptid motsvarar en löptid lika med eller överstigande ett år och en månad.

K2 Forts

PANTSATTA TILLGÅNGAR OCH SÄKERHETSPOOLER

Ytterligare ett viktigt led i Handelsbankens likviditetshantering är att hålla betydande volymer av outnyttjade säkerheter som kan användas vid störningar på finansmarknaderna. En förutsättning för att kunna ställa mer säkerheter är att banken förfogar över outnyttjade säkerheter i utgångsläget. Banken upprätthåller därför betydande volymer av icke-pantsatta tillgångar som skulle kunna användas som säkerhet vid emission av säkerställda obligationer och likvida värdepapper med mycket hög kreditvärdighet.

Banken är restriktiv med att ingå avtal med andra än kreditinstitut, till exempel CSA-avtal, som stipulerar att banken under vissa kriterier kan tvingas att ställa säkerheter till en motpart. Ställda kontantsäkerheter enligt CSA-avtal för utestående derivat uppgick till 3 077 mkr (17 049). För mer information om bankens intecknade tillgångar, se Faktaboken som återfinns på handelsbanken.com/irsv, tabell Ställda säkerheter. Utöver att säkerställa bankens likviditet bidrar det restriktiva arbetssättet till att begränsa i vilken utsträckning bankens seniora långivare blir efterställda de långivare som investerar i säkerställda obligationer, så kallad subordinering.

För att bedöma graden av subordinering mellan investerare av icke-säkerställd finansiering och säkerställd finansiering är det volymen och kreditkvaliteten på de icke-pantsatta tillgångarna som är relevant. Handelsbankens restriktiva syn på risktagande gör att de icke-pantsatta tillgångarna har en hög kvalitet. Eftersom Handelsbanken vill ha en balanserad användning av säkerställda och seniora obligationer finns en betydande volym hypotekslån som inte är pantsatta. Övriga icke-pantsatta lån har också en låg risk mätt till exempel i termer av bankens interna rating.

Tabell ÅR:40 visar att volymen icke-pantsatta tillgångar för Handelsbanken utgör 268% (269) av den utestående volymen icke-säkerställd upplåning.

Den helt dominerande delen av de pantsatta tillgångarna utgörs av Stadshypoteks cover pooler, vilka består av hypotekslån som ställs som säkerhet för utestående säkerställda obligationer. Dessutom har banken ett frivilligt så kallat OC (over-collateralisation), det vill säga extra tillgångar utöver de som behövs för att täcka de emitterade obligationerna och utöver de 2% som lagstiftningen kräver, på 8% som ingår i poolen. Dessa extra tillgångar finns i poolen i händelse av att värdet på hypotekslånen skulle sjunka till en sådan nivå att ytterligare tillgångar behövs för att matcha volymen utestående obligationer.

Vid en bedömning av risken för att ytterligare tillgångar blir nödvändiga att skjuta till, är belåningsgraden på hypotekslånen i tillgångspoolen central. Ju lägre belåningsgrad, desto mindre risk för att ytterligare hypotekslån krävs i poolen vid prisfall på fastighetsmarknaden. Handelsbankens genomsnittliga volymviktade belåningsgrad, LTV-max, uppgick i den svenska poolen till 49,4% (52,4), i den norska poolen till 50,0% (53,4) och i den finska poolen till 49,8% (49,5). Detta visar att banken klarar betydande prisfall på underliggande fastighetstillgångar innan ytterligare hypotekslån måste tillföras poolerna. De tillgångar som banken valt att hålla utanför cover poolerna återfinns i tabell ÅR:40 och kan användas för emissioner av säkerställda obligationer om så skulle vara nödvändigt.

Tabell ÅR:40 Tillgångar som ej är intecknade/pantsatta

Tillgångar som ej är intecknade/pantsatta	2021		2020	
mdkr	IPT (NEA)[1]	Ackumulerad andel av icke säkerställd upplåning, %[2]	IPT (NEA)[1]	Ackumulerad andel av icke säkerställd upplåning, %[2]
Kontanter samt behållning hos centralbanken	**439**	**50**	**418**	**51**
Likvida obligationer i likviditetsportföljen[3]	**157**	**68**	**145**	**69**
Utlåning till hushåll inklusive derivat	**598**		**558**	
varav hypotekslån	*406*	*114*	*390*	*117*
varav utlåning med säkerhet i fastighet	*4*	*114*	*4*	*118*
varav övrig hushållsutlåning	*188*	*136*	*164*	*138*
Utlåning till företag inklusive derivat	**1 103**		**1 040**	
varav hypotekslån	*386*	*180*	*375*	*184*
varav utlåning till bostadsrättsföreningar exkl hypotekslån	*58*	*186*	*57*	*191*
varav utlåning till fastighetsbolag exkl hypotekslån				
- riskklass 1–3	*298*	*220*	*261*	*223*
- riskklass 4–5	*149*	*237*	*152*	*242*
- varav riskklass > 5	*9*	*238*	*7*	*243*
varav övrig företagsutlåning				
- riskklass 1–3	*122*	*252*	*108*	*256*
- riskklass 4–5	*73*	*260*	*66*	*264*
- riskklass > 5	*8*	*261*	*14*	*266*
Utlåning till kreditinstitut inklusive derivat	**29**		**11**	
- riskklass 1–3	*28*	*264*	*10*	*267*
- riskklass > 3	*1*	*264*	*1*	*267*
Övrig utlåning	**36**	**268**	**17**	**269**
Övriga tillgångar	**0**	**268**	**0**	**269**
Summa	**2 362**	**268**	**2 189**	**269**
Pantsatta tillgångar utan underliggande skuld[4]	**65**		**62**	
Pantsatta tillgångar med underliggande skuld	920		884	
Summa tillgångar, koncernen	**3 347**		**3 135**	

[1] IPT: Icke-intecknade/pantsatta tillgångar. NEA: Non encumbered assets.
[2] Emitterad kort och lång icke-säkerställd upplåning samt skulder till kreditinstitut.
[3] Avser i centralbank pantsättningsbart värde.
[4] Överpantsättning i Cover pool (OC) och medel avsatta för Operational Continuity in Resolution krav i UK (from 2021).

20221007066648

K2 Forts

Tabell ÅR:41 Cover pool-data

Cover pool-data	Sverige		Norge		Finland	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Stadshypotek summa utlåning, allmänheten	1 301 712	1 239 819	115 928	97 359	57 849	53 749
Tillgängliga tillgångar för cover pool	1 205 881	1 148 999	110 019	91 676	55 515	50 629
lanspråktagna tillgångar i cover pool	617 417	606 455	56 746	37 822	18 048	17 673
Fyllnadssäkerheter, spärrat konto	5 000	5 000	-	-	-	-
Max-belåningsgrad %, vägt genomsnitt enligt ASCB:s definition[1]	49,38	52,43	50,03	53,42	49,77	49,52
Belåningsgrad, fördelning						
0–10%	24,6	23,1	27,1	24,3	27,4	27,6
10–20%	21,7	20,6	20,9	20,2	23,7	23,6
20–30%	18,5	17,8	16,3	16,2	19,9	19,8
30–40%	14,6	14,7	13,5	13,8	12,5	12,7
40–50%	10,2	11,1	10,3	11,2	8,4	8,4
50–60%	6,1	7,4	7,1	8,3	5,1	5,0
60–70%	3,3	4,3	3,8	5,0	2,4	2,3
70–75%	0,9	1,2	1,0	1,1	0,6	0,6
Lånestorlek, vägt genomsnitt, kronor	717 800	680 300	4 443 666	3 990 523	1 197 739	1 116 604
Lånelivslängd, vägt genomsnitt, antal månader[2]	71	69	28	26	61	61
Räntebindningstider, fördelning						
Rörlig ränta, %	36,0	39,7	96,7	97,7	100,0	100,0
Bunden ränta, %	64,0	60,3	3,3	2,3	0,0	0,0

[1] Association of Swedish Covered Bond Issuers.
[2] Beräknat från lånets beviljandedatum.

LIKVIDITETSRISK

Banken hanterar en stor mängd in- och utgående kassaflöden i sin verksamhet. För att begränsa risken i likviditetshanteringen har banken ett robust risktoleransramverk med både limiter och kvalitativt uttryckta målsättningar för likviditetsrisk. Group Risk Control ansvarar för riskmätningen och rapporterar riskutnyttjandet dagligen till CFO, veckovis till CEO och löpande till styrelsen.

Likviditetsplaneringen bygger på en analys av kassaflöden för respektive valuta. Generellt gäller att exponeringen tillåts vara större i valutor med hög likviditet än i valutor där likviditeten är låg. Finansieringsstrategin bygger på att illikvida tillgångar finansieras med stabil långsiktig upplåning och att en positiv likviditetsposition (kassaflöde tillsammans med likvida tillgångar) ska upprätthållas även under stressade förhållanden. Denna gapanalys kompletteras även med scenarion där effekten på likviditeten stressas ytterligare och analyseras under olika antaganden.

Styrningen av bankens likviditetssituation baseras därför på stresstester vilka utförs på såväl aggregerad nivå som enskilt i de för banken väsentliga valutorna. Stresstesterna säkerställer att banken har tillräcklig likviditet i både det korta och långa perspektivet givet olika stressade scenarier och likviditetsskapande åtgärder, som reflekterar bankens återhämtningsplan. Stresstesterna utförs med såväl marknadsvid som idiosynkratisk stress på en regelbunden basis samt ad hoc. De kompletteras även med scenarioanalyser som tar kraftiga bostadsprisfall i beaktande. I stresstesterna antas att banken inte har tillgång till marknadsfinansiering samtidigt som delar av inlåningen från hushåll och företag successivt försvinner under den första månaden. Vidare antas att banken fortsätter att bedriva sin kärnverksamhet genom att utlåningen till hushåll och företag förlängs vid förfall och att kunderna delvis nyttjar utställda löften och kreditfaciliteter.

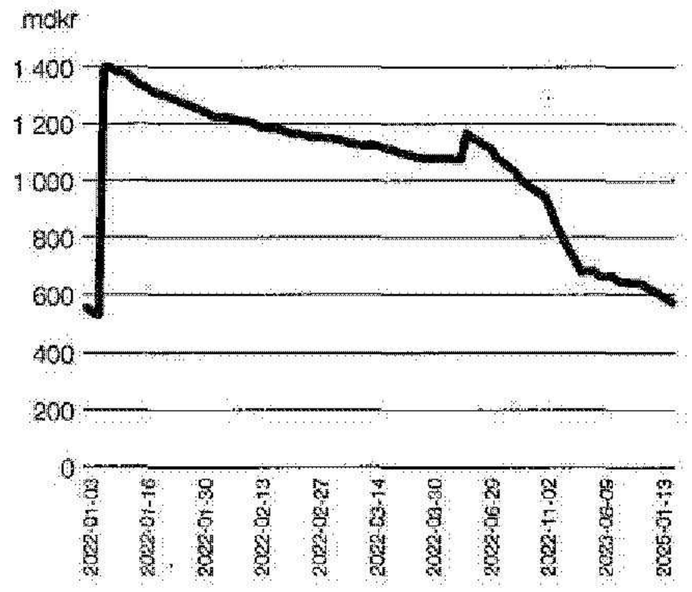
Stresstesterna utgår från att likviditetsreservens kassatillgångar används och att värdepapper omedelbart kan ge likviditet genom belåning, i första hand via marknaden och som sista utväg i centralbanker.

Därutöver kan banken skapa likviditet genom att nyttja emissionsutrymme av säkerställda obligationer samt aktivera övriga likviditetsskapande åtgärder för att successivt ge likviditet till banken. Volymen och kvaliteten på outnyttjade säkerheter ska vara sådan att de vid en krissituation kan ge banken den likviditet som är nödvändig. Under dessa förutsättningar är banken likvid i mer än tre år. Banken har således en stor motståndskraft mot omfattande och långvarig stress.

En förutsättning för att banken ska kunna upprätthålla en stor motståndskraft mot störningar på de finansiella marknaderna är en välmatchad balansräkning. Figur ÅR:33 Balansräkningens sammansättning ur ett löptidsperspektiv visar att volymen kortfristiga tillgångar väsentligen överstiger volymen kortfristiga skulder i ett stressat scenario där 20% av inlåningen antas försvinna inom ett år.

I tabell ÅR:45 Förfallоanalys för finansiella tillgångar och skulder redovisas kassaflöden för de kontrakterade betalningsåtaganden inklusive ränteflöden som ska erläggas senast inom de angivna tidsintervallen. I tabellen redovisas innehav i obligationer och andra räntebärande värdepapper i det tidsintervall i vilket de kan

Figur ÅR:42 Stresstest av likviditeten inklusive likviditetsskapande åtgärder – ackumulerad likviditetsposition

K2 Forts

omsättas till likviditet vid en eventuell belåning eller försäljning. Vidare redovisas tillgångar, skulder och ränteflöden som förfaller i de tidsintervall som motsvarar kontraktsenliga förfallodatum. Ränteflöden för utlåning i hypoteksverksamheten matchas tidsmässigt med de skulder som finansierat utlåningen. Finansiella garantier, lånelöften och outnyttjade räkningskrediter redovisas i sin helhet i tidsintervallet upp till 30 dagar. Totalt utestående belopp för dessa åtaganden representerar inte nödvändigtvis framtida finansieringsbehov. För derivatinstrument redovisas kassaflöden netto för räntesswappar och brutto för instrument för vilka bruttokassaflöden erläggs respektive erhålls, som exempelvis valutaswappar.

Likviditetstäckningskvoten LCR (Liquidity Coverage Ratio) är genom Europeiska kommissionens delegerade förordning ett bindande krav för banker inom EU. Måttet uttrycker kvoten mellan bankens likviditetsbuffert och nettokassaflöden i ett mycket stressat scenario under en 30-dagarsperiod. Kravet gäller på aggregerad nivå och kvoten ska uppgå till minst 100%. Finansinspektionen ställer även krav på LCR i enskilda valutor inom ramen för översyn och utvärderingsprocessen i Pelare 2. Vid årsskiftet uppgick koncernens aggregerade LCR till 152% (150), vilket visar att banken har stor motståndskraft mot kortsiktiga störningar på finansieringsmarknaden.

Minimikravet för det strukturella likviditetsmåttet Net Stable Funding Ratio (NSFR), relationen mellan tillgänglig stabil finansiering och behovet av stabil finansiering, trädde i kraft inom EU per den 28 juni 2021 och innebär att banken ska ha tillräcklig stabil finansiering för att täcka sina finansieringsbehov över en längre tidsperiod, under både normala och stressade förhållanden. Minimikravet gäller på aggregerad nivå och kvoten ska uppgå till minst 100%. Vid utgången av 2021 uppgick NSFR till 114% (117) på koncernnivå.

PRISSÄTTNING AV LIKVIDITETSRISK

En viktig del av likviditetsriskhanteringen är att inlåning och utlåning internt prissätts med hänsyn till de likviditetsrisker de ger upphov till. När banken tillhandahåller ett lån med lång löptid skapas ett behov av att införskaffa ytterligare långfristig finansiering, vilket normalt är dyrare än kortfristig finansiering. Detta är till följd av att investeraren som köper bankens långfristiga obligationer normalt kräver en högre kompensation för löptiden. Detta beaktas i bankens interna prissättning, vilket sker genom att det pris som interna enheter i banken får betala för den finansiering de erhåller från Group Treasury tar hänsyn till, bland annat, löptiden. Den interna prissättningen är viktig för att skapa rätt incitament och undvika att ett osunt risktagande uppstår. Banken har under lång tid arbetat med löptidsbaserade internräntor som säkerställer att priset på kontraktsnivå tar höjd för den likviditetsrisk avtalet gett upphov till.

Tabell ÅR:43 Liquidity coverage ratio (LCR) – delkomponenter

Liquidity coverage ratio (LCR) – delkomponenter mkr	31 dec 2021	31 dec 2020
Högkvalitativa likviditetstillgångar	**592 122**	**559 278**
Kassautflöden	**431 300**	**413 024**
Inlåning från allmänheten och småföretag	66 550	61 299
Osäkrad kapitalmarknadsfinansiering	289 879	273 375
Säkrad kapitalmarknadsfinansiering	11 305	5 245
Övriga kassautflöden	63 566	73 105
Kassainflöden	**41 849**	**41 027**
Inflöden från fullt presterande exponeringar	22 375	27 536
Övriga kassainflöden	19 474	13 491
Liquidity coverage ratio (LCR), %	**152%**	**150%**

Delkomponenterna definieras i enlighet med Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61.

Tabell ÅR:44 Net stable funding ratio (NSFR) – delkomponenter

Net stable funding ratio (NSFR) – delkomponenter mkr	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgänglig stabil finansiering	**2 026 413**	**1 920 899**
Kapitalposter och kapitalinstrument	202 877	194 185
Inlåning från allmänheten	704 382	649 122
Kapitalmarknadsfinansiering	1 113 915	1 063 599
Övriga skulder	5 239	13 993
Behov av stabil finansiering	**1 774 542**	**1 644 683**
Summa av högkvalitativa likvida tillgångar	7 927	19 917
Tillgångar som är intecknade för en återstående löptid på ett år eller mer i en säkerhetsmassa	449 323	397 205
Icke nödlidande lån och värdepapper	1 223 354	1 177 109
Övriga tillgångar	69 258	27 335
Poster utanför balansräkningen	24 680	23 117
Net stable funding ratio (NSFR), %	**114%**	**117%**

20221007066649

K2 Forts

Tabell ÅR:45 Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder

För inlåningsvolymer avser kolumn "Ospecificerad löptid" inlåning som är betalbar på anfordran. Tabellen innehåller ränteflöden vilket innebär att balansraderna inte är avstämningsbara mot koncernens balansräkning. Löptidstabeller utan ränteflöden inklusive löptidstabeller i valuta återfinns i Faktaboken på handelsbanken.com/irsv.

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2021 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	439 983	-	-	-	-	-	-	439 983
Belåningsbara statsskuldförbindelser[1]	100 563	-	-	-	-	-	-	100 563
Obligationer och andra räntebärande värdepapper[2]	33 333	-	-	-	-	-	-	33 333
Utlåning till kreditinstitut	19 246	176	200	615	1 497	2 371	-	24 105
varav omvända repor	*12 126*	-	-	-	-	-	-	*12 126*
Utlåning till allmänheten	52 107	274 819	218 002	252 736	469 331	1 236 095	-	2 503 090
varav omvända repor	*13 648*	-	-	-	-	-	-	*13 648*
Övrigt	22 701	-	-	-	-	-	315 940	338 641
varav aktier och andelar	*19 934*	-	-	-	-	-	-	*19 934*
varav fordringar på fondlikvider	*2 767*	-	-	-	-	-	-	*2 767*
Summa tillgångar	**667 933**	**274 995**	**218 202**	**253 351**	**470 828**	**1 238 466**	**315 940**	**3 439 715**
Skulder till kreditinstitut	34 370	36 257	4 077	1 276	359	1 176	6 541	84 056
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	*0*
varav inlåning från centralbanker	*21 832*	*28 676*	-	-	-	-	*344*	*50 852*
In- och upplåning från allmänheten	18 300	35 306	1 781	483	371	6 253	1 338 153	1 400 657
varav repor	*213*	-	-	-	-	-	-	*213*
Emitterade värdepapper[3]	58 526	368 375	263 962	155 320	412 914	122 439	-	1 381 536
varav säkerställda obligationer	*26*	*40 329*	*73 743*	*104 740*	*339 886*	*89 447*	-	*648 171*
varav bankcertifikat (CD:s) med ursprunglig löptid understigande ett år	*22 077*	*137 708*	*51 998*	-	-	-	-	*211 783*
varav företagscertifikat (CP:s) med ursprunglig löptid understigande ett år	*27 128*	*166 516*	*106 409*	-	-	-	-	*300 053*
varav bankcertifikat (CD:s) och företagscertifikat (CP:s) med ursprunglig löptid överstigande ett år	*4 184*	*2 550*	*931*	-	-	-	-	*7 665*
varav Senior Non-preffered-obligationer	-	*115*	*69*	*184*	*17 568*	*15 887*	-	*33 823*
varav seniora obligationer och övriga värdepapper med ursprunglig löptid över ett år	*5 111*	*21 157*	*30 812*	*50 396*	*55 460*	*17 105*	-	*180 041*
Efterställda skulder	-	926	2 960	8 507	13 698	10 195	-	36 286
Övrigt	7 064	365	369	700	1 514	841	470 599	481 452
varav korta positioner	*4 126*	-	-	-	-	-	-	*4 126*
varav fondlikvidskulder	*2 927*	-	-	-	-	-	-	*2 927*
Summa skulder	**118 260**	**441 229**	**273 149**	**166 286**	**428 856**	**140 914**	**1 815 293**	**3 383 987**
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	486 517							

Derivat 2021 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	220 594	487 565	83 775	99 046	145 200	78 969	1 115 149
Summa derivat utflöde	218 965	483 166	80 840	97 391	147 217	80 891	1 108 470
Netto	**1 629**	**4 399**	**2 935**	**1 655**	**-2 017**	**-1 922**	**6 679**

Finansiella tillgångar och skulder i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	397 660	-	-	-	-	-	-	397 660
Belåningsbara statsskuldförbindelser[1]	99 133	-	-	-	-	-	-	99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper[2]	44 566	-	-	-	-	-	-	44 566
Utlåning till kreditinstitut	38 713	1 380	538	312	944	2 474	-	44 361
varav omvända repor	*523*	-	-	-	-	-	-	*523*
Utlåning till allmänheten	66 169	260 975	202 186	222 073	424 043	1 167 829	-	2 343 275
varav omvända repor	*11 626*	-	-	-	-	-	-	*11 626*
Övrigt	24 319	-	-	-	-	-	259 686	284 005
varav aktier och andelar	*21 045*	-	-	-	-	-	-	*21 045*
varav fordringar på fondlikvider	*3 274*	-	-	-	-	-	-	*3 274*
Summa tillgångar	**670 560**	**262 355**	**202 724**	**222 385**	**424 987**	**1 170 303**	**259 686**	**3 213 000**
Skulder till kreditinstitut	40 506	44 451	4 606	2 504	338	1 169	31 683	125 257
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
varav inlåning från centralbanker	*17 334*	*23 110*	-	-	-	-	*314*	*40 758*
In- och upplåning från allmänheten	18 033	24 782	3 292	512	370	6 478	1 175 828	1 229 295
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
Emitterade värdepapper[3]	65 211	308 234	292 213	177 602	390 714	108 727	-	1 342 601
varav säkerställda obligationer	*4 422*	*52 689*	*75 622*	*118 283*	*317 032*	*78 624*	-	*646 672*
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	*53 895*	*215 445*	*190 593*	-	-	-	-	*459 933*
varav seniora obligationer och övriga värdepapper med ursprunglig löptid över ett år	*6 894*	*40 100*	*25 998*	*59 219*	*73 682*	*30 103*	-	*235 996*
Efterställda skulder	-	9 937	-	2 935	19 014	8 281	-	40 167
Övrigt	5 700	363	367	694	1 644	1 151	424 642	434 561
varav korta positioner	*1 687*	-	-	-	-	-	-	*1 687*
varav fondlikvidskulder	*4 001*	-	-	-	-	-	-	*4 001*
Summa skulder	**129 450**	**387 767**	**300 478**	**184 147**	**412 080**	**125 806**	**1 632 153**	**3 171 881**
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	463 424							

K2 Forts

Derivat 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	203 291	407 858	107 490	71 824	148 247	75 337	1 014 047
Summa derivat utflöde	206 606	413 822	104 701	71 671	145 949	76 657	1 019 406
Netto	**-3 315**	**-5 964**	**2 789**	**153**	**2 298**	**-1 320**	**-5 359**

[1] Av beloppet (exklusive räntor) har 83 610 mkr (75 526) en återstående löptid som understiger ett år.
[2] Av beloppet (exklusive räntor) har 4 601 mkr (7 184) en återstående löptid som understiger ett år.
[3] Av beloppet (exklusive räntor) har 679 352 mkr (652 957) en återstående löptid som understiger ett år.

LIKVIDITETSRESERVEN
För att säkerställa att banken har tillräckligt med likviditet för att stödja kärnverksamheten även under stressade finansiella förhållanden håller banken betydande likviditetsreserver i alla för banken relevanta valutor. Likviditetsreserven som är oberoende av finansierings- och valutaväxlingsmarknaderna kan vid var tid ge likviditet till banken, vissa delar omedelbart och andra delar successivt under en tidsperiod.

Likviditetsreserven består av flera olika delar. Kassa, tillgodohavanden och övrig utlåning till centralbanker är delar som omedelbart kan ge likviditet till banken. Vidare består reserven av likvida värdepapper som statsobligationer, säkerställda obligationer och andra värdepapper av mycket god kreditkvalitet som är likvida och belåningsbara i centralbanker. Även dessa kan ge banken likviditet omedelbart. Resterande delar av likviditetsreserven består av outnyttjat emissionsutrymme av säkerställda obligationer och övriga likviditetsskapande åtgärder.

Tabell ÅR:46 Tillgodohavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven

Tillgodohavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven, marknadsvärde 2021 mkr	SEK	EUR	USD	Övrigt	Summa
Tillgångar nivå 1	**210 862**	**157 572**	**65 123**	**159 399**	**592 976**
Kassa samt centralbanksreserver	92 845	149 369	63 000	133 654	438 868
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer	95 122	8 013	2 123	5 068	110 326
Värdepapper emitterade av kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	616	-	-	-	616
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	22 499	190	-	20 677	43 366
Tillgångar nivå 2	**569**	**587**	**473**	**1 020**	**2 649**
Tillgångar nivå 2A	*568*	*388*	*473*	*1 020*	*2 449*
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	-	-	-	617	617
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	568	388	473	403	1 832
Företagsvärdepapper (lägsta rating AA-)	-	-	-	-	-
Tillgångar nivå 2B	*1*	*199*	-	-	*200*
Värdepapper med bakomliggande tillgångar	-	-	-	-	-
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	-	-	-	-	-
Företagsvärdepapper (rating A+ till BBB-)	1	199	-	-	200
Aktier (större aktieindex)	-	-	-	-	-
Summa likvida tillgångar	**211 451**	**158 159**	**65 596**	**160 419**	**595 625**

Tillgodohavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven, marknadsvärde 2020 mkr	SEK	EUR	USD	Övrigt	Summa
Tillgångar nivå 1	**208 731**	**131 749**	**67 923**	**149 683**	**558 086**
Kassa samt centralbanksreserver	84 525	128 225	65 479	139 660	417 889
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer	93 586	2 935	2 444	1 400	100 364
Värdepapper emitterade av kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	645	-	-	-	645
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	29 976	589	-	8 623	39 188
Tillgångar nivå 2	**1 066**	**654**	**1 978**	**952**	**4 650**
Tillgångar nivå 2A	*1 064*	*605*	*1 978*	*952*	*4 599*
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	-	-	-	881	881
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	1 064	605	1 978	71	3 718
Företagsvärdepapper (lägsta rating AA-)	-	-	-	-	-
Tillgångar nivå 2B	*2*	*49*	-	-	*51*
Värdepapper med bakomliggande tillgångar	-	-	-	-	-
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	-	-	-	-	-
Företagsvärdepapper (rating A+ till BBB-)	2	49	-	-	51
Aktier (större aktieindex)	-	-	-	-	-
Summa likvida tillgångar	**209 797**	**132 403**	**69 901**	**150 635**	**562 736**

20221007066550

K2 Forts

OPERATIV RISK

Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk samt it- och informationssäkerhetsrisker (IKT-risker).

Styrelsen fastställer Handelsbankenkoncernens risktolerans för operativa risker. Handelsbanken har låg tolerans för operativa risker, samtidigt som operativ risk oundvikligen förekommer i all verksamhet inom banken. Handelsbanken ska så långt som möjligt sträva efter att förebygga dessa risker och reducera förlusterna på detta område. En operativ risk som skulle leda till en påtaglig försämring av koncernens resultat i händelse av incident, måste sänkas till en lägre risknivå. Riskbegränsande åtgärder ska vidtas så att risken blir acceptabel. Förluster till följd av en operativ riskhändelse kan täckas av försäkringar eller andra lösningar. Riskbedömningar utförs genom att bedöma konsekvens och sannolikhet att händelser inträffar på en skala graderad från 1 till 5. Den bedömda konsekvensen tillsammans med den bedömda sannolikheten att händelsen inträffar avgör vilka risksänkande åtgärder som krävs. Risken är utanför bankens risktolerans om det saknas åtgärdsplan eller om riskkontrollen bedömer att åtgärderna tar för lång tid eller inte fortlöper enligt fastlagd tidplan.

Handelsbankens operativa förluster, som omfattar förväntade och erkända operativa förluster, som överstiger 25 000 kr samt eventuella återvinningar, uppgick under 2021 till 38 mkr (88). Det är inte ovanligt att beloppet avseende operativ förlust justeras över tiden till följd av återvinningar, eller att ytterligare förluster tillkommer som hänförs till en tidigare rapporterad incident. Detta kan påverka jämförelsetalen för tidigare rapporterade förluster.

ORGANISATION

Ansvaret för att identifiera, bedöma och hantera operativa risker är en integrerad del i chefsansvaret på alla nivåer i Handelsbankenkoncernen. Bankens decentrallserade arbetssätt och kostnadsmedvetenhet främjar en god hantering av operativa risker, vilket leder till en vaksamhet mot potentiella förlustrisker i dagliga rutiner och händelser.

Operativa risker hanteras i affärsverksamheten och hanteringen kontrolleras av riskkontrollen. Till chefernas hjälp med hanteringen av operativa risker finns särskilt utsedda lokala koordinatorer för operativ risk (lokala OpRisk-koordinatorer). Deras ansvar är att säkerställa att befintliga metoder och rutiner för hantering av operativa risker används i affärsverksamheten, att hantera uppföljning av rapporterade incidenter och att stödja affärsverksamheten och följa upp beslutade åtgärder beträffande operativa risker.

Group Risk Control har det övergripande ansvaret för de metoder och rutiner som används för att hantera operativa risker. Ansvaret inkluderar även att regelbundet utvärdera metoder och rutiner samt verksamhetens tillämpning av dessa. Group Risk Control säkerställer att affärsverksamheten identifierar, bedömer, rapporterar och hanterar operativa risker samt att de följer upp att beslutade åtgärder genomförs. Group Risk Control ansvarar också för att tillse att risker utvärderas innan beslut fattas om nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och it-system samt vid större förändringar i koncernens verksamhet och organisation. Group Risk Control ansvarar vidare för att på koncernnivå identifiera, mäta, analysera och rapportera alla väsentliga operativa risker och deras utveckling till ledning och styrelse. Riskrapporteringen till ledning och styrelse innehåller även information om väsentliga incidenter och riskbegränsande åtgärder.

METODER FÖR ATT IDENTIFIERA, BEDÖMA OCH HANTERA OPERATIVA RISKER

Affärsverksamheten äger och ansvarar för att hantera risker förknippade med den dagliga operativa verksamheten i enheten genom att samla in relevant riskfakta i dem. Banken övervakar utvecklingen av operativ risk utifrån bland annat följande kategorier av operativ risk:

- brister i handläggning och processer
- avbrott/störning i verksamhet/system
- kunder, produkter och affärspraxis
- extern brottslighet
- skada på materiella tillgångar
- anställningsförhållanden och arbetsmiljö
- interna bedrägerier.

De koncerngemensamma metoderna för att identifiera, bedöma, mäta och hantera operativa risker är incidentrapportering, riskindikatorer och självutvärdering av operativa risker.

Incidentrapportering

Rapportering av incidenter med förlust överstigande 25 000 kr är obligatoriskt. Andra incidenter som visar på väsentliga operativa risker ska också rapporteras och riskfakta ska samlas in.

Riskindikatorer

Riskindikatorer tillämpas för att varna om ökad operativ risk. Om ett gränsvärde för en riskindikator överskrids ska en riskanalys genomföras som underlag för bedömning av eventuella riskhanterande åtgärder. För vissa riskindikatorer fastställs gränsvärde av CEO.

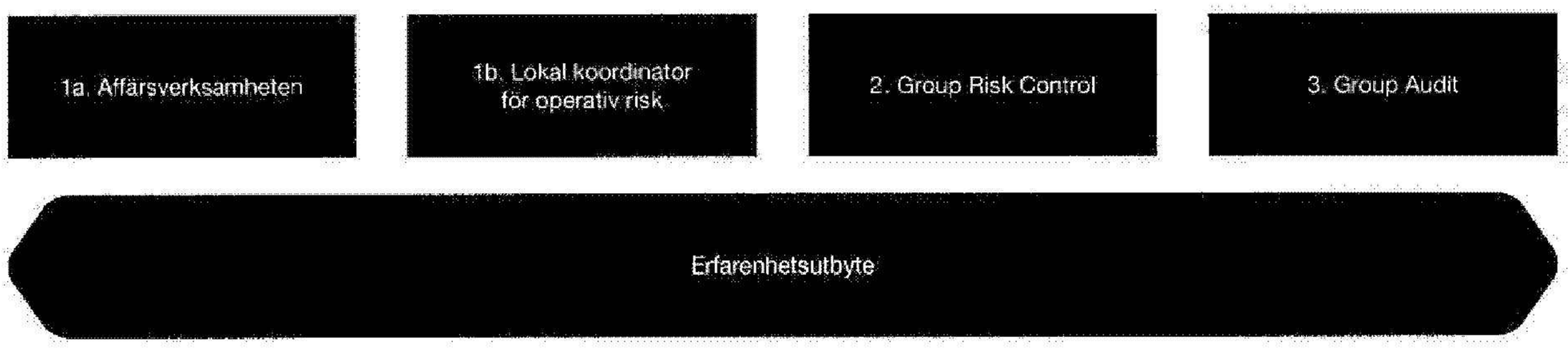
Självutvärderingsrutin OPRA Riskanalys

OPRA Riskanalys är en metod och självutvärderingsrutin för att dokumentera och bedöma operativa risker. Den utförs minst en gång om året på alla enheter. OPRA Riskanalys kan även vara händelsedriven och utförs vid allvarliga incidenter, överskridande av gränsvärde eller vid allvarlig extern händelse.

ORX

Banken är medlem i ORX (Operational Riskdata eXchange Association). ORX främsta syfte är att deltagande banker utbyter anonymiserade data om incidenter som inneburit operativa förluster. ORX har också en viktig funktion att standardisera och kvalitetssäkra data om operativa risker. Det sker betydande forskningsarbete om metoder inom ämnet operativ risk, och ORX utgör ett viktigt forum för erfarenhetsutbyte.

Figur ÅR:47 Tre försvarslinjer

K2 Forts

IT-VERKSAMHET I HANDELSBANKENKONCERNEN

Tillgänglighet och säkerhet i bankens it-tjänster är en förutsättning för bankens verksamhet. Den tekniska utvecklingen och digitaliseringen av banktjänster innebär att området ökar i betydelse. CEO fastställer riktlinjer avseende övergripande mål och strategi för it-verksamhet i Handelsbankenkoncernen. Operativa risker inom detta område hanteras enligt samma rutiner som i övriga delar av banken, med tillägg av särskilda rutiner för att hantera specifika typer av risker inom området, till exempel:

- övervakning av it-system i produktion
- hantering av it-incidenter
- hantering av nya eller förändrade it-system
- hantering av cyberrisker
- genomförande av säkerhetstester
- genomförande av riskanalyser av it-system
- granskning av uppdragsavtal och övriga leverantörsavtal
- kontinuitetshantering av it-system.

INFORMATIONS- OCH IT-SÄKERHET

Säkerhetsarbetet i Handelsbanken syftar bland annat till att skydda anställdas och kunders liv, hälsa och integritet samt skydda kundernas och koncernens goda namn och rykte. Känslig information om kunder och kundrelationer hanteras löpande i en banks verksamhet. Handelsbankens arbete med informations- och it-säkerhet grundar sig på tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet. Information och affärssystem ska finnas tillgängliga utifrån verksamhetens affärskrav. CEO fastställer riktlinjer för informationssäkerhet i Handelsbanken. Samtliga medarbetare i banken har ansvar att följa regler för skydd av information och varje chef ansvarar för att reglerna efterlevs inom sitt ansvarsområde. Banken har ett effektivt säkerhetsarbete som svarar upp mot eventuella hot och det finns rutiner för att hantera förändringar i it-miljön så att inga brister uppstår. Om det skulle uppstå brister i hanteringen, eller om information felaktigt skulle spridas, kan det leda till allvarliga konsekvenser, som försämrat förtroende för banken eller ekonomiska förluster. Inom ramen för det systematiska säkerhetsarbetet pågår ett strukturerat arbete med att öka medvetenheten hos våra medarbetare och kunder om hot och risker inom informationssäkerhet, till exempel genom föreläsningar, utbildningar och informationsinsatser.

Arbetet med bankens informations- och it-säkerhet syftar till att skydda kunders uppgifter och transaktioner samt bankens it-miljö. Informations- och it-säkerhet omfattar såväl administrativa lösningar som regler och instruktioner samt tekniska säkerhetslösningar.

Arbetet med informationssäkerhet bedrivs i enlighet med den internationella standarden ISO 27001. Handelsbankens arbete med informationssäkerhet certifierat enligt ISO 27001 (Nr 0092311).

Bankens regelverk för informationssäkerhet bygger på Standard of Good Practice utarbetad av Information Security Forum (ISF), som är en organisation där flera av världens största företag ingår som medlemmar. Arbetet med informations- och it-säkerhet bedrivs systematiskt och banken arbetar med en process där riskanalysen har en central roll. Riskanalyserna genomförs enligt metodiken ISF:s Information Risk Analysis Methodology (IRAM2).

Covid-19-pandemin har inneburit förändringar och banken följer utvecklingen. Säkerhetsinstruktionerna för distansarbete har kompletterats med nya instruktioner. It-förändringar inklusive säkerhetsuppdateringar för att säkra tekniska miljöer och förhindra att brister uppstår, har skett på samma höga nivå oaktat distansarbetet. Det har även säkerhetsövervakningen för att upptäcka och agera på identifierade risker och hot gjort.

FYSISK SÄKERHET

Handelsbankenkoncernens fysiska säkerhet innefattar brandskydd, process och rutin avseende hot mot och skydd av anställda, resesäkerhet, skalskydd, bankens försäkringsskydd avseende ansvar- och egendomsförsäkring samt omvärldsbevakning och instruktioner.

Instruktioner inom koncernen för att hantera risker relaterade till området fysisk säkerhet innebär bland annat krav på att säkerhetsgenomgång genomförs minst årligen och följs upp via den årliga arbetsmiljöundersökningen.

FINANSIELL KRIMINALITET

Banken arbetar kontinuerligt för att minimera risken för att bankens kunder, produkter eller tjänster utnyttjas som ett led i finansiell kriminalitet. Finansiell kriminalitet innefattar penningtvätt, finansiering av terrorism, skatteflykt, korruption, bedrägerier och brott mot internationella sanktioner. Arbetet styrs från en central avdelning som leds av bankens särskilt utsedde befattningshavare med koncernövergripande ansvar för arbetet med att motverka finansiell kriminalitet. Utgångspunkter för detta arbete mot finansiell kriminalitet är bland annat bankens låga risktolerans samt de externa regelverken som reglerar finansiell kriminalitet i de länder där banken är verksam. Banken har även en särskild central complianceavdelning för finansiell kriminalitet, som övervakar och är rådgörande i bankens arbete att motverka finansiell kriminalitet. Avdelningen leds av bankens centrala funktionsägare. För ytterligare information om bankens arbete att motverka finansiell kriminalitet hänvisas till Handelsbankens Bolagsstyrningsrapport på sidan 74–91.

FÖRÄNDRINGSHANTERING

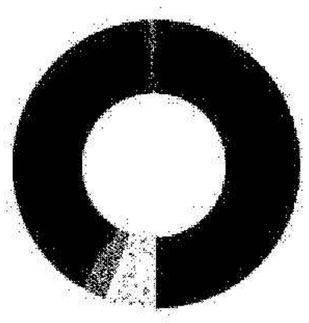
Hantering av förändringar innefattar nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och it-system samt större förändringar i koncernens verksamhet och organisation. I bankens instruktioner och godkännandeprocesser för förändringshantering beskrivs de aktiviteter och aktörer som ingår i respektive process, samt hur och när kontrollfunktionerna ska involveras. Processerna omfattar även krav på att riskanalys ska genomföras och exempelvis beakta områden så som finansiell kriminalitet, hållbarhet, informationssäkerhet och datakvalitet. Beslut relaterat till förändringen ska även dokumenteras.

VÄSENTLIGA PROCESSER

Med väsentliga processer avses de processer som är väsentliga för att stödja bankens kritiska verksamhet. De genomgår årligen och vid väsentliga förändringar en översyn av aktualitet, uppdateras vid behov samt riskanalyseras.

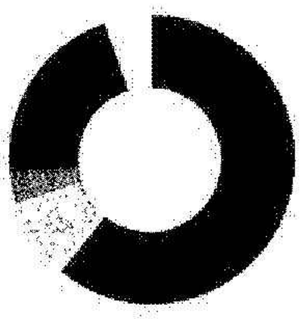
Identifieringen av de väsentliga processerna är grundläggande för omfattningen av bankens kontinuitetsplanering, det vill säga vilka delar av verksamheten som ska prioriteras vid störningar och avbrott.

Figur ÅR:48 Fördelning av antal förluster över 25 tkr, 2017–2021

Brister i handläggning och processer	50%
Avbrott/störning i verksamhet/system	6%
Kunder, produkter och affärspraxis	3%
Extern brottslighet	40%
Skada på materiella tillgångar	1%
Anställningsförhållanden och arbetsmiljö	0%
Interna bedrägerier	0%

Figur ÅR:49 Fördelning av förlustbelopp över 25 tkr, 2017–2021

Brister i handläggning och processer	57%
Avbrott/störning i verksamhet/system	10%
Kunder, produkter och affärspraxis	4%
Extern brottslighet	23%
Skada på materiella tillgångar	0%
Anställningsförhållanden och arbetsmiljö	0%
Interna bedrägerier	6%

20221007066511

K2 Forts

KONTINUITETSPLANERING OCH KRISHANTERING

Syftet med bankens kontinuitetsplanering och krishantering är att tillse att banken har en god beredskap för fortsatt verksamhet även i en krissituation. Det innebär att förberedande åtgärder behöver vidtas för att lindra verkningarna av en allvarlig störning i affärsverksamheten så att den kan fungera på en godtabar nivå under den tid en störning pågår. Av CEO:s riktlinjer för kontinuitetsplanering och krishantering samt av kompletterande instruktioner framgår att det varje år ska utföras konsekvensanalyser för att slå fast vilka verksamheter och it-system som är så kritiska att de behöver upprätta kontinuitetsplaner.

I kontinuitetsplanerna ingår att både planera för hur verksamheten ska upprätthållas medan störningen pågår och hur verksamheten ska kunna återgå till normala rutiner. När det gäller väsentliga processer ska planerna innehålla den längst tillåtna tiden för avbrott. Det finns en central krisstab för hela koncernen. Därutöver har CEO utpekat de enheter som ska ha en krisstab. Arbetet i krisstaber ska bedrivas enligt särskilda krishandböcker.

Kontinuitetsplaner och krishandböcker ska revideras minst årligen. Planerna ska testas minst varje år och krisövningar hålls av de enheter som har skyldighet att utse krisstaber. Arbetet utvärderas årligen och rapporteras till centralstyrelsen, som även får information om bankens strategi för kontinuitetshanteringen.

Handelsbanken deltar även i FSPOS (Finansiella sektorns privat- offentliga samverkan) frivilliga arbete för att stärka sektorns förmåga att hantera störningar och avbrott. Banken deltog därmed även i årets FSPOS-övning som syftade till att bedöma sektorns möjligheter att fortsätta verka under höjd beredskap.

LEVERANTÖRSAVTAL

Banken har en särskild process för hantering av leverantörsavtal, inklusive uppdragsavtal, inom koncernen. Utgångspunkten är att banken ska tillämpa ett riskbaserat arbetssätt, med beaktande av bankens låga risktolerans, i såväl bedömning inför beslut om leverantörsavtal som i administrationen av dem. CEO har utfärdat riktlinjer som anger förutsättningar och krav för bland annat uppdragsavtal avseende verksamhet av väsentlig betydelse. Riktlinjerna gäller i hela Handelsbankenkoncernen och omfattar även dotterbolagen i koncernen.

ANSEENDERISK, UPPFÖRANDERISK OCH UTBILDNING

Anseenderisk är risken för förluster till följd av att förtroendet för banken skadas. Detta kan ske exempelvis på grund av bristande etik, olämpligt agerande, bristfällig information eller ogenomtänkt utveckling av nya eller ändrade produkter. Handelsbanken hanterar och minimerar anseenderisken i sin verksamhet genom aktiv omvärldsbevakning med därtill relevanta åtgärder vid behov, samt genom att bedriva verksamheten enligt hög etisk standard. Under 2021 har sex utbildningar varit obligatoriska för samtliga medarbetare i koncernen: Finansiell kriminalitet, Dataskyddsförordningen (GDPR), Hållbarhet i finansbranschen, Marknadsmissbruk, Säkerhetsutbildning – Cybersäkerhet samt Säkerhetsutbildning – Fysisk säkerhet.

Handelsbankens låga risktolerans avspeglas även i synen på ersättning till anställda. Banken anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet och fast ersättning tillämpas därför som huvudregel.

COMPLIANCERISK

Compliancerisk är risker förknippade med bristande regelefterlevnad.

Handelsbanken har låg tolerans för compliancerisker och har höga ambitioner avseende ordning och reda, etik samt efterlevnad av lagar och regler.

Med regelefterlevnad menas efterlevnad av förordningar, lagar, myndigheters föreskrifter och allmänna råd, interna regler och god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten. Bristande regelefterlevnad kan leda till compliancerisker i form av ökade operativa risker, risker för sanktioner och andra myndighetsingripanden, ekonomiska förluster eller minskat förtroende för koncernens verksamhet. Inom koncernen ska compliancerisker förebyggas och det arbete som behöver utföras för att åtgärda observerade risker ska prioriteras.

I Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut (FFFS 2014:1), Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för intern styrning samt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID II, anges huvuddragen för hur tillsynsmyndigheterna anser att funktionen för regelefterlevnad ska vara uppbyggd och hur ett institut bör arbeta med regelefterlevnadsfrågor. I Baselkommitténs ramverk för regelefterlevnad, Compliance and the compliance function in banks, anges även riktlinjer för hur compliancefunktionen inom en bank bör utformas. Handelsbanken har genom bl.a. policy, riktlinjer och instruktioner utformat compliancefunktionen och dess arbete i enlighet med dessa föreskrifter, allmänna råd och riktlinjer.

ORGANISATION

Compliancefunktionen inom koncernen är organiserad i dels Group Compliance, dels complianceenheter vid dotterbolag och andra juridiska personer. Inom Group Compliance finns både centrala enheter och lokala enheter vid olika filialer. Alla complianceenheter ska vara oberoende i förhållande till affärsverksamheten och organisatoriskt skilda från de funktioner och områden som ska kontrolleras. Anställda i complianceenheter får inte utföra operativa uppgifter som ingår i verksamhet som de ska kontrollera.

ANSVAR

Ansvaret för att identifiera, bedöma och hantera compliancerisker är en integrerad del i chefsansvaret på alla nivåer och vilar på respektive enhet och avdelning. Även funktionsansvariga och produktansvariga har ett särskilt ansvar för att säkerställa att verksamheter och produkter är utformade i enlighet med externa och interna regler. I ansvaret ingår även att genomföra erforderliga kontroller i syfte att säkerställa efterlevnaden av interna och externa krav. I Handelsbankenkoncernen ska chefer och medarbetare ha en god kännedom om och förståelse för de krav som externa och interna regler ställer och de compliancerisker som är förknippade med bristande regelefterlevnad.

Compliancefunktionen ansvarar för att aktivt verka för god regelefterlevnad och att Handelsbankens låga tolerans för compliancerisker uppfylls. Compliancefunktionen har till uppgift att identifiera, övervaka och kontrollera risker och brister i förhållande till regelefterlevnaden, lämna rekommendationer, ge råd och stöd till bankens personal, ledning och enheter i frågor om regelefterlevnad och rapportera till ledning och styrelse om regelefterlevnad. Chief Compliance Officer har ansvaret för compliancefunktionen i koncernen och för rapportering om regelefterlevnad.

RISKBASERAT COMPLIANCEARBETE

Compliancefunktionens arbete bedrivs riskbaserat. Det sker i praktiken genom att funktionen årligen gör en övergripande riskbedömning av Bankens verksamhet och regelefterlevnad. Compliancefunktionen planerar och utför därefter complianceaktiviteter främst inom de områden som har högst risk för bristande regelefterlevnad. Om brister identifieras värderas dessa och rapporteras enligt en fyrgradig bedömningsskala som låg, medelhög, hög eller kritisk compliancerisk. Group Compliance rapporterar kvartalsvis den aktuella risksituationen i koncernen till Bankens VD, riskutskott och styrelse. Rapporten föredras även i VD:s riskforum.

K2 Forts

RISK I ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Ersättningsrisk utgörs av risken för förlust eller annan skada som uppkommer till följd av ersättningssystemet.

ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Ersättningar i Handelsbanken fastställs individuellt för varje medarbetare vid tillträde i ny befattning och i lokala lönesamtal. Ersättningen ska, med beaktande av för Handelsbanken bindande kollektiva avtal eller motsvarande lokala standardiserade avtal eller överenskommelser, baseras på bankens modell för lönesättning och de där angivna lönegrundande faktorerna: arbetets art och svårighetsgrad, kompetens, prestationsförmåga och uppnådda arbetsresultat, ledarskap, marknaden samt uppgiften som bärare av bankens kultur. Denna ordning har tillämpats under många år och innebär att chefer på alla nivåer regelbundet deltar i löneprocesser och tar ansvar för bankens lönepolitik och den egna enhetens personalkostnadsutveckling.

För att säkerställa att Handelsbanken har ett väl utformat ersättningssystem hanteras risker i ersättningssystemet som ett separat riskslag för vilket hanteringen följer samma ansvarsfördelning som för andra typer av risker. Handelsbanken har låg tolerans för ersättningsrisker och eftersträvar aktivt att hålla dessa risker på en låg nivå. Prestationsbaserad rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet och erbjuds inte till medarbetare som i sin yrkesutövning har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil.

Under 2021 har prestationsbaserad rörlig ersättning tilldelats med 57 mkr (55).

ORGANISATION OCH ANSVAR

Principerna för bankens ersättningssystem fastställs i ersättningspolicyn som beslutas av styrelsen. Mer detaljerade riktlinjer och tillämpningsföreskrifter beslutas av CEO. Group Compliance granskar att dessa styrdokument överensstämmer med regelverk på området. Ansvaret för att identifiera och hantera ersättningsrisker vilar på varje ansvarig chef i verksamheten. Group Risk Control tillser att ersättningssystemet och dess tillämpning årligen utvärderas ur ett riskperspektiv. Utvärderingen ska också innehålla en analys av ersättningssystemets påverkan på bankens risk-, kapital- och likviditetssituation.

RISKER I ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Bedömningen är att Handelsbankens ersättningspolicy och ersättningssystem genererar låga risker, harmoniserar med bankens låga risktolerans samt stöder bankens långsiktiga intressen. Ersättningssystemets påverkan på bankens finansiella risk-, kapital- och likviditetssituation är låg. Totalt avsatt belopp för prestationsbaserad rörlig ersättning under ett år till anställda i Handelsbankenkoncernen får inte överstiga 0,4% av Handelsbankenkoncernens kärnprimärkapital. Underlaget för beräkning av prestationsbaserad rörlig ersättning riskjusteras utifrån bedömning av nuvarande och framtida risker. Det finns regler för uppskjutande av utbetalning av rörlig ersättning och för att helt eller delvis nedsätta tilldelad uppskjuten rörlig ersättning.

För mer detaljerad information och statistik om bankens ersättningssystem, se bolagsstyrningsrapport och not K8 i årsredovisningen.

Tabell ÅR:50 Prestationsbaserad rörlig ersättning

Prestationsbaserad rörlig ersättning	2021	2020
Avsättning prestationsbaserade rörliga ersättningar[1], mkr	57	55
Löner och arvoden, mkr	9 278	9 378
Antal personer som har möjlighet att tjäna in prestationsbaserad rörlig ersättning[2]	130	163
Medelantal anställda	12 240	12 563
Avsättning prestationsbaserad rörlig ersättning som andel av totala löner och arvoden, %	0,6	0,6
Avsättning prestationsbaserad rörlig ersättning som andel av kärnprimärkapitalet, %	0,04	0,04
Antal personer som har möjlighet att tjäna in prestationsbaserad rörlig ersättning som andel av medelantal anställda, %	1,1	1,3

[1] Beloppen redovisas exklusive socialavgifter. Beloppen fastställs efter publicering av årsredovisningen.
[2] Antal personer som tilldelas prestationsbaserad rörlig ersättning fastställs efter publicering av årsredovisningen. Av de 163 personer som hade möjlighet att tjäna in rörlig ersättning 2020, fick 120 personer tilldelning.

20221007066652

K2 Forts

RISK I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Risken i försäkringsrörelsen består främst av marknadsrisker och försäkringsrisker.

VERKSAMHETEN OCH RISKER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Handelsbanken Liv bedriver livförsäkringsverksamhet med traditionell förvaltning, fondförsäkring och depåförsäkring samt riskförsäkringsverksamhet. Traditionellt förvaltade försäkringar är stängda för nyteckning. Riskprofilen mäts med den i Solvens 2 föreskrivna standardformeln. Riskprofilen domineras av marknadsrisker och försäkringsrisker.

MARKNADSRISK

Marknadsrisk avser den samlade risken att förändringar i riskfaktorer inom finansiella marknader, till exempel förändringar i räntor, fastighetspriser, aktiepriser och valutakurser, resulterar i värdeförändringar på bolagets placeringstillgångar och/eller dess åtaganden. Marknadsrisken uppstår i den traditionella förvaltningen avseende garantiprodukterna samt indirekt från sparprodukter, fond- och depåförsäkringar, där försäkringstagarna själva står för risken men där bolagets intjäning beror på det förvaltade kapitalet i produkterna.

Ränterisk finns även i försäkringsskulderna genom att de försäkringstekniska avsättningarna diskonteras med en riskfri räntesats.

Handelsbanken Liv har låg risktolerans. Handelsbanken Livs styrelse ger genom bolagets placeringsriktlinjer och riskpolicy övergripande anvisningar om hur tillgångarna ska förvaltas givet åtagandena till försäkringstagarna och lagstadgade krav, hur styrning och kontroll av placeringarna ska ske samt hur den totala risknivån i bolagets samlade tillgångar och åtaganden ska hanteras. Tillgångar ska endast investeras på ett aktsamt sätt i tillgångar och instrument vars risker kan identifieras, mätas, analyseras och rapporteras.

LIKVIDITETSRISK

Likviditetsrisk är risken för att ett bolag inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster. Likviditetsrisker hanteras genom en daglig uppföljning av kommande utbetalningar och genom att en betydande del av bolags placeringstillgångar placeras i marknadsnoterade värdepapper med mycket god likviditet.

FÖRSÄKRINGSRISK

Försäkringsriskerna består framförallt av liv- och sjukförsäkringsrisker och kan delas in i nedanstående kategorier.

Riskkategori

Dödsfallsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet i fråga om dödlighet. Ökad dödlighet leder till att värdet av försäkringsåtagandena ökar.

Livsfallsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet i fråga om dödlighet. Minskad dödlighet leder till att värdet av försäkringsåtagandena ökar.

Invaliditets- och sjuklighetsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet för insjuknande och tillfrisknande.

Annullationsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer eller ändrad volatilitet i fråga om uppehåll, upphörande, förnyelse och återköp.

Driftkostnadsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet för driftkostnaderna för försäkringsavtal.

Omprövningsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender för omprövningar av periodiska utbetalningar på grund av ändrade författningar, ändrade rättsliga förhållanden eller ändrad hälsostatus hos de försäkrade.

Katastrofrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsåtagandena till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsantagandena i fråga om extrema eller onormala händelser.

Handelsbanken Liv-gruppen är även exponerad för risker kopplade till olycksfallsförsäkring. Dessa bedöms dock inte vara materiella jämfört med övriga risker. En större del av Handelsbanken Livs försäkringar är tecknade av mindre företag och privatpersoner. Någon riskkoncentration finns inte, utöver att flertalet försäkringar är tecknade i Sverige.

Försäkringsrörelsen rapporterar sina marknads- och försäkringsrisker samt operativa risker till försäkringsbolagets styrelse och CEO, bankens Group Risk Control samt till bankens Riskkommitté som är rådgivande till bankens CEO och CFO.

För mer information om Handelsbanken Livs företagsstyrningssystem och riskhantering hänvisas till Handelsbanken Livs publikation Gemensam rapport om solvens och finansiell ställning som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

K2 Forts

EKONOMISKT KAPITAL

Handelsbankens modell för beräkning av ekonomiskt kapital fångar i ett mått koncernens samlade risker och anger det kapital som med en mycket hög sannolikhet ska täcka oväntade förluster eller värdeminskningar.

Group Risk Control har ansvaret för att bedriva en heltäckande bevakning av koncernens olika risker. Ett instrument i den bevakningen är bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC). EC-modellen utgör även del i bankens bedömning av internt kapitalbehov som rapporteras kvartalsvis till styrelsen. Denna bedömning syftar till att säkerställa att koncernen vid varje tidpunkt har tillräckligt med kapital i förhållande till koncernens samtliga risker. Koncernperspektivet innebär att det ekonomiska kapitalet även innefattar risker i försäkringsrörelsen och risker i bankens pensionsåtaganden.

Beräkningen av EC görs med ett års tidshorisont och en konfidensnivå som speglar en acceptabel risknivå och önskad rating. Styrelsen har beslutat att beräkningen av ekonomiskt kapital ska göras på 99,97% konfidensnivå, vilket fångar en för banken extremt ogynnsam händelse. EC utgör skillnaden mellan utfallet under ett genomsnittligt år – med positivt resultat och god värdeutveckling av bankens tillgångar – och utfallet vid 99,97% konfidensnivå.

I sammanräkningen av EC beaktas diversifieringseffekter mellan de olika riskslagen. Kapitalbehovet för samtliga risker är således lägre än summan av det ekonomiska kapitalet för varje individuell risk för sig, eftersom riskerna delvis är oberoende av varandra.

Det kapital och de andra finansiella resurser som utgör en buffert som kan absorbera negativa utfall benämns tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR). AFR är Handelsbankens eget kapital med tillägg av andra finansiella värden i och utanför balansräkningen som är tillgängliga för att täcka förluster med ett års tidshorisont.

Koncernen arbetar med ett aktieägarperspektiv på risk- och kapitalsituationen. Genom modellen för ekonomiskt kapital erhålls en samlad bild av koncernen som ger förutsättningar för att optimera risk- och kapitalsituationen utifrån aktieägarens perspektiv. Utfallet från beräkningarna spelar en viktig roll i den interna styrningen av banken och när nya affärer eller strukturförändringar övervägs.

Kreditrisken är beräknad med hjälp av en simulering av utfall avseende fallissemang för koncernens samtliga motparter och exponeringar.

Marknadsriskerna består av risken i handelslagerklassificerade tillgångar, ränterisk i övrig verksamhet, marknadsrisker i försäkringsrörelsen och av risken i aktieinnehav i övrig verksamhet.

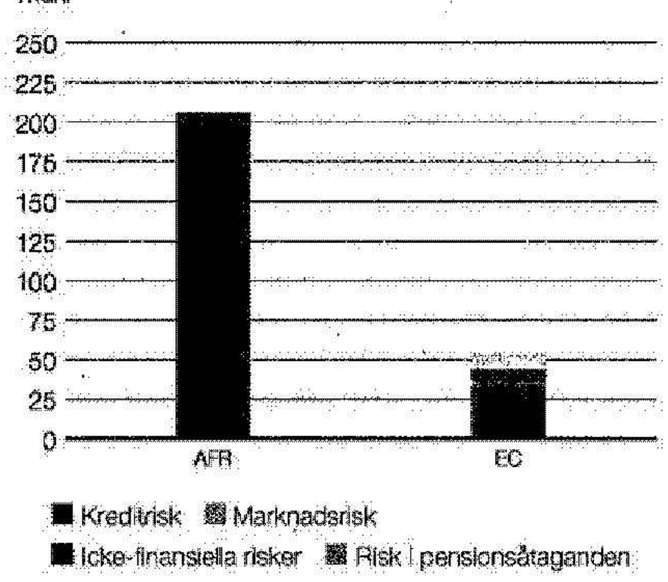
Risken i pensionsåtagandena består i huvudsak av risken för att de tillgångar som finns inom ramen för tryggandet av bankens förmånsbestämda pensioner ska minska samt att värdet på dessa åtaganden är räntekänsligt. Huvuddelen av pensionsutfästelserna finns i Sverige och tryggas där i en pensionsstiftelse och i en tjänstepensionsförening.

De övriga riskerna består av operativ risk, affärsrisk, fastighetsrisk och försäkringsrisk. Affärsrisken är relaterad till oväntade resultatförändringar inom respektive affärsområde. Dessa kan exempelvis uppstå på grund av att efterfrågan eller konkurrensen förändras på ett oväntat sätt, med minskade volymer och pressade marginaler som följd. Fastighetsrisken fångar risken att de fastigheter som banken äger faller i värde.

EC uppgick vid årsskiftet till 53,6 mdkr (57,2), där kreditriskerna står för huvuddelen av den totala risken. Den av styrelsen fastställda målsättningen är att kvoten mellan AFR och EC ska överstiga 120%. Kvoten var vid årsskiftet 384% (324), vilket visar att banken är väl kapitaliserad i förhållande till sina totala risker. Finansinspektionen har inom ramen för sin samlade kapitalbedömning av banken kommit till samma slutsats.

Den redovisade risk- och kapitalsituationen är en ögonblicksbild, även om det i riskberäkningarna ingår försiktighetsmarginaler för variationer i konjunkturen. För en slutlig bedömning av koncernens kapitalbehov måste också hänsyn tas till den stress- och scenarioanalys som genomförs inom ramen för bankens kapitalplanering.

Figur ÅR:51 Sammanställning av AFR och EC inklusive diversifiering 2021

20221007O6653

K2 Forts

KAPITALPLANERING

Handelsbankens kapitalplanering syftar till att säkerställa att koncernen vid varje tidpunkt har rätt mängd tillgängliga finansiella resurser.

Kapitalbehovet är en funktion av koncernens risker, förväntade utveckling, regelverk och måltal, Handelsbankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC) samt stresstester. Bankens kapitalbehov rapporteras veckovis till CFO och CEO och minst kvartalsvis till styrelsen.

Som en del av den proaktiva kapitalplaneringen finns en beredskaps- och handlingsplan med konkreta åtgärder som kan vidtas om banken behöver förbättra sin kapitalposition. Syftet med beredskaps- och handlingsplaneringen är att säkerställa att det finns ett varningssystem som upptäcker potentiella hot i ett tidigt skede och att koncernen är förberedd att skyndsamt kunna genomföra åtgärder, om så måste ske.

Minst årligen upprättas en långsiktig kapitalplan som syftar till att ge en övergripande bild av koncernens nuvarande kapitalsituation, en prognos över den förväntade kapitalutvecklingen och utfallet i olika scenarier. Dessa scenarier är utformade så att de väsentligt avviker från den förväntade utvecklingen och harmonierar således med koncernens låga risktolerans. Kapitalplanen innehåller också förslag på hur kapitalsituationen ska kunna behållas på en tillfredsställande nivå i ett starkt negativt omvärldsscenario, utifrån både ett regleringsoch ett aktieägarperspektiv.

Kapitalplaneringen är uppdelad i ett kortsiktigt och ett medellångt till långsiktigt prognosarbete. Den del av kapitalplaneringen som utgörs av kortsiktiga prognoser på upp till två år är främst inriktad på att bedöma rådande resultatutveckling och utveckling av kapitalkravet. Prognosarbetet är nödvändigt för att löpande kunna anpassa kapitalbasens storlek och sammansättning.

Kapitalplanering görs genom en löpande analys av volym-, risk- och resultatutveckling samt genom bevakning av händelser som kan påverka kapitalbehov och kapitalmängd. Det kortsiktiga prognosarbetet omfattar alla delkomponenter som utgör koncernens kapitalbas, och kapitalbehovet inkluderar, förutom regleringsmässiga minimikrav och buffertar, även kapitalkravet enligt regelverkets Pelare 2 samt bruttosoliditetskravet och minimikravet på nedskrivningsbara skulder (MREL). I detta arbete ingår också att i ett kortsiktigt perspektiv utföra olika känslighetsanalyser av den förväntade utvecklingen av kapitalkravet och kapitalbasen för att vid behov vara beredd att påverka kapitalbasens storlek och sammansättning genom till exempel marknadsoperationer.

Resultatet av den kortsiktiga analysen utgör grunden för de eventuella kapitaloperationer som genomförs, och resultatet rapporteras veckovis till CFO och CEO och vid behov till styrelsen. Analysen utgår från ett försiktigt grundscenario med beslutspunkter i närtid om hur den befintliga intjäningsförmågan klarar av att bära olika volymförändringar, och vilka effekter som uppkommer av potentiella kapitaloperationer.

Den del av kapitalplaneringen som utgörs av medellånga till långsiktiga prognoser syftar till att säkerställa dels att de lagstadgade kapitalkraven uppfylls, dels att koncernens tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR) vid varje tidpunkt med marginal täcker alla risker beräknade enligt modellen för EC.

Även den långsiktiga prognosen innehåller en bedömning av utvecklingen av bankens samlade kapitalbehov över perioden: minimikraven, de kombinerade buffertkraven, Pelare 2-kravet, bruttosoliditetskravet samt MREL-kravet. Syftet är att prognostisera den förväntade utvecklingen och bedöma huruvida bankens motståndskraft är tillfredsställande i olika scenarier. Planeringsperioden är minst fem år och beaktar utvecklingen i hela koncernen.

Basen för den långsiktiga kapitalprognosen är ett grundscenario som ges av den förväntade utvecklingen under de kommande fem åren beträffande resultat, volymtillväxt, finansiella antaganden, som exempelvis kreditförluster, samt utveckling på aktie-, fastighets- och räntemarknaden. Grundscenariot ställs sedan mot utfallen i ett antal konjunktur- och krisscenarier. Stresscenarierna har fastställts efter analys av de historiska sambanden mellan olika makroekonomiska variablers påverkan på de finansiella marknaderna och har valts utifrån de scenarier som kan förväntas påverka Handelsbanken mest negativt.

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid utgången av 2021 till 19,4% (20,3). Kvoten mellan AFR och EC uppgick till 384% (324) vid samma tidpunkt. Således överstiger AFR det bedömda interna kapitalbehovet (EC) med mycket god marginal.

Bankens starka position framhävs ytterligare av resultatet av de olika framåtblickande stressscenarier som utförs, vilket visar på att Handelsbankens långsiktiga kapitalisering är mycket stabil ur ett ekonomiskt och legalt perspektiv.

Kapitalplaneringen följer även den regleringsmässiga utvecklingen och bedömer effekten och behoven till följd av nya tillkommande krav.

KONCERNENS MÅLTAL FÖR REGLERINGSMÄSSIGT KAPITAL

Målen för bankens kapitalisering fastställs löpande av styrelsen. En hörnsten i den interna kapitalbehovsbedömningen av den regleringsmässiga kapitalsituationen är stress- och scenarioanalyser av bankens situation både i det långa och i det korta perspektivet. De scenarier som används grundas i första hand på bankens interna risktolerans samt på krav som kommer direkt av regelverket eller andra myndighetskrav. Utöver den interna bedömningen av kapitalbehovet har Finansinspektionen kommunicerat att svenska bankers måltal, oaktat bankernas interna beräkningar, inte får understiga det av Finansinspektionen framräknade samlade bedömda kapitalbehovet. Från och med 2021 då den nya lagen trädde i kraft, utgörs kapitalbehovet till största del av ett minimikrav. Banken har beaktat detta vid fastställandet av måltalen för den regleringsmässiga kapitaliseringen.

Styrelsen har beslutat att kärnprimärkapitalrelationen, som är det mest relevanta måttet för styrningen av banken enligt nuvarande regler, under normala förhållanden ska uppgå till mellan 1 och 3 procentenheter över det av Finansinspektionen kommunicerade samlade kärnprimärkapitalkravet. Övriga kapitaldelar (primärkapitalrelation och total kapitalrelation) ska minst uppgå till 1 procentenhet högre värde än det samlade kapitalbehovet som Finansinspektionen har kommunicerat för dessa delar. Bruttosoliditetsgraden ska uppgå till minst 0,6 procentenheter över Finansinspektionens kapitalkrav. Vidare ska banken uppfylla samtliga övriga kapitalkrav från myndigheter. I tillägg har styrelsen beslutat att "utdelningsnivån ska inte leda till att kapitalrelationerna underskrider en nivå om en procentenhet över Finansinspektionens kommunicerade krav".

Banken bedömer att Finansinspektionens kärnprimärkapitalkrav vid utgången av det fjärde kvartalet uppgick till 13,9%.

K3 Räntenetto

mkr	2021	2020
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	284	1 254
Utlåning till allmänheten	35 094	38 547
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	306	291
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	279	380
Derivatinstrument	-1 245	1 172
Övriga ränteintäkter	1 111	1 074
Summa	**35 829**	**42 718**
Avgår ränteintäkter redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-3	-112
Summa ränteintäkter	**35 832**	**42 830**
varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning	*34 483*	*39 496*
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-112	-573
In- och upplåning från allmänheten	-371	-1 396
Emitterade värdepapper	-6 569	-11 786
Derivatinstrument	3 073	2 690
Efterställda skulder	-1 097	-1 186
Statliga avgifter	-1 171	-1 224
Övriga räntekostnader	-232	-192
Summa	**-6 479**	**-13 667**
Avgår räntekostnader redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-38	84
Summa räntekostnader	**-6 441**	**-13 751**
varav räntekostnader enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning	*-5 010*	*-11 658*
Räntenetto	**29 391**	**29 079**

På raderna Derivatinstrument ingår räntenetto som är hänförligt till tillgångar och skulder som säkras. Dessa kan ha både positiv och negativ inverkan på ränteintäkter och räntekostnader.

K4 Provisionsnetto

mkr	2021	2020
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	555	577
Fonder	5 842	4 304
Depå och övrig kapitalförvaltning	905	744
Rådgivning	230	203
Försäkringar	803	679
Betalningar	2 647	2 695
Ut- och inlåning	1 155	1 185
Garantier	207	263
Övrigt	560	555
Summa provisionsintäkter	**12 904**	**11 205**
Värdepapper	-211	-221
Betalningar	-1 168	-1 247
Övrigt	-67	-67
Summa provisionskostnader	**-1 446**	**-1 535**
Provisionsnetto	**11 458**	**9 670**

Provisionsintäkter per segment 2021 mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Nederländerna	Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringar	Totalt
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	245	7	21	7	290	-4	-11	555
Fonder	4 655	317	231	135	350	194	-40	5 842
Depå och övrig kapitalförvaltning	659	33	105	73	47	3	-15	905
Rådgivning	2	46	0	-	213	-6	-25	230
Försäkringar	828	-	43	-	-33	-8	-27	803
Betalningar	2 130	270	239	2	16	-8	-2	2 647
Ut- och inlåning	752	122	88	18	47	128	0	1 155
Garantier	101	16	40	1	51	-	-2	207
Övrigt	523	5	4	0	279	1	-252	560
Summa provisionsintäkter	**9 895**	**816**	**771**	**236**	**1 260**	**300**	**-374**	**12 904**

20221007066654

K4 Forts

Provisionsintäkter per segment 2020

mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Nederländerna	Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringar	Totalt
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	230	7	18	13	315	7	-13	577
Fonder	3 353	267	151	48	414	137	-66	4 304
Depå och övrig kapitalförvaltning	491	36	68	60	133	-43	-1	744
Rådgivning	0	39	1	-	188	-24	-1	203
Försäkringar	837	0	37	-	-159	-13	-23	679
Betalningar	2 185	262	229	2	27	-7	-3	2 695
Ut- och inlåning	737	143	79	19	50	158	-1	1 185
Garantier	126	19	43	1	74	-	-	263
Övrigt	506	4	3	1	276	3	-238	555
Summa provisionsintäkter	**8 465**	**777**	**629**	**144**	**1 318**	**218**	**-346**	**11 205**

Provisionsintäkter avser intäkter från avtal med kunder. Intäkter från Courtage och övriga värdepappersprovisioner, Rådgivning, Betalningar samt Ut- och inlåning redovisas huvudsakligen när tjänsterna utförs, det vill säga vid en viss tidpunkt. I Betalningar ingår kortutgivning och kortinlösen. Intäkter från Fonder, Depå och övrig kapitalförvaltning, Försäkringar och Garantier redovisas huvudsakligen i takt med att dessa tjänster utförs, det vill säga linjärt över tid.

K5 Nettoresultat av finansiella transaktioner

mkr	2021	2020
Upplupet anskaffningsvärde	300	139
varav lån	*396*	*266*
varav räntebärande värdepapper	*-*	*0*
varav emitterade värdepapper	*-96*	*-127*
Verkligt värde via övrigt totalresultat	0	-1
varav förväntade kreditförluster	*0*	*-1*
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	-900	304
varav räntebärande värdepapper	*-900*	*304*
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt inkl valutakurseffekter	2 347	844
Säkringsredovisning	0	49
varav nettoresultat säkringar av verkligt värde	*7*	*49*
varav ineffektivitet i kassaflödessäkringar	*-7*	*0*
Resultat från den finansiella komponenten i försäkringskontrakt	-48	-118
Summa	**1 699**	**1 217**

Den ackumulerade värdeförändring som beror på förändringar av kreditrisk från det första redovisningstillfället för finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen, uppgår till -166 mkr (257).

K6 Riskresultat försäkring

mkr	2021	2020
Premieinkomst	498	493
Utbetalda försäkringsersättningar	-332	-358
Förändring avsättningar oreglerade skador	8	9
Övrigt	21	50
Summa	**179**	**194**

K7 Övriga intäkter

mkr	2021	2020
Hyresintäkter	34	32
Andra rörelseintäkter[1]	521	105
Summa	**555**	**137**

[1] Svenska Handelsbanken AB sålde kortinlösenverksamheten till Worldline den 18 oktober 2021. Försäljningen påverkar andra rörelseintäkter med 408 mkr under 2021.

K8 Personalkostnader

mkr	2021	2020
Löner och arvoden	-8 196	-8 256
Socialavgifter	-2 049	-2 044
Pensionskostnader[1]	-1 849	-1 757
Avsättning till resultatandelssystem	-69	-213
Andra personalkostnader	-289	-1 637
Summa	**-12 452**	**-13 907**

Personalkostnader hänförliga till avvecklad verksamhet i Danmark och Finland framgår av not K13 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet.

[1] Komponenterna i redovisade pensionskostnader framgår av tabellen Pensionskostnader.

Löner och arvoden

mkr	2021	2020
Ledande befattningshavare[2]	-113	-121
Övriga	-8 083	-8 135
Summa	**-8 196**	**-8 256**

[2] Ledande befattningshavare i moderbolaget samt vd:ar, vice vd:ar och styrelser i dotterbolag (i genomsnitt 44 personer).

Könsfördelning	2021		2020	
%	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Ledande befattningshavare exklusive styrelser	71	29	69	31
varav i moderbolaget	*70*	*30*	*80*	*20*
varav i dotterbolag	*71*	*29*	*63*	*37*
Styrelser	65	35	66	34
varav i moderbolaget	*50*	*50*	*50*	*50*
varav i dotterbolag	*68*	*32*	*68*	*32*

Medelantal anställda	2021	Män	Kvinnor	2020	Män	Kvinnor
Sverige	6 984	3 372	3 612	7 320	3 498	3 822
Storbritannien	2 567	1 512	1 155	2 574	1 445	1 129
Norge	801	414	387	788	418	370
Nederländerna	361	231	130	352	229	123
USA	55	34	21	59	38	21
Kina	16	8	8	58	23	35
Luxemburg	47	25	22	45	24	21
Singapore	5	1	4	23	7	16
Tyskland	21	9	12	34	17	17
Polen	16	4	12	24	9	15
Övriga länder	66	28	38	77	32	45
Summa	**11 039**	**5 638**	**5 401**	**11 354**	**5 740**	**5 614**

Medelantal anställda i avvecklad verksamhet i Danmark och Finland framgår av not K13 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet.

Ersättningar[3] över en miljon EUR Antal personer	2021	2020
Lönesteg 1,0–1,5 m euro	2	2
Lönesteg 1,5–2,0 m euro	1	1
Lönesteg 2,0–2,5 m euro	-	-
Lönesteg över 2,5 m euro	-	-
Summa	**3**	**3**

[3] Inklusive intjänad pension och andra löneförmåner.

20221007066633

K8 *Forts*

Ersättningar[1] till risktagare[2], segment	2021		2020	
mkr	Ersättning	Antal personer	Ersättning	Antal personer
Handelsbanken Sverige	498	377	545	436
Handelsbanken Storbritannien	400	253	425	274
Handelsbanken Norge	113	59	104	58
Handelsbanken Nederländerna	71	48	74	48
Handelsbanken Capital Markets	188	59	177	48
Avvecklad verksamhet[3]	170	107	204	123
Övrigt	321	131	313	133
Summa	**1 761**	**1 034**	**1 842**	**1 120**

Ersättningar[1] till risktagare[2]	2021		2020	
	Verkställande ledning[4]	Övriga risktagare	Verkställande ledning[4]	Övriga risktagare
Intjänade fasta ersättningar, mkr	74	1 630	78	1 719
Intjänade prestationsbaserade rörliga ersättningar, mkr	-	-	-	-
Intjänade övriga rörliga ersättningar, mkr	0	57	0	45
Summa	**74**	**1 687**	**78**	**1 764**
Antal personer som enbart fått fast ersättning	-	-	12	1 089
Antal personer som har möjlighet att få både fast och prestationsbaserad ersättning	-	-	-	-
Antal personer med både fast och rörlig ersättning	11	1 023	-	19
Summa antal personer	**11**	**1 023**	**12**	**1 108**
Garanterade kostnadsförda rörliga ersättningar i samband med nyanställning, mkr	-	-	-	-
Utfästa garanterade rörliga ersättningar i samband med nyanställning, mkr	-	-	-	-

[1] Intjänade ersättningar inklusive pension och andra löneförmåner har kostnadsförts i sin helhet. Prestationsbaserade rörliga ersättningar tilldelas på individuell nivå under räkenskapsåret efter intjäningen och betalas ut eller skjuts upp i enlighet med bankens policy för rörliga ersättningar. Under 2021 och 2020 har inga anställda, identifierade som risktagare på grund av sina arbetsuppgifter, tjänat in prestationsbaserad rörlig ersättning. En anställd som på grund av sin nivå på ersättning har identifierats som risktagare, har under 2020 tilldelats prestationsbaserad rörlig ersättning uppgående till 1 mkr. Under 2020 har uppskjutna prestationsbaserade rörliga ersättningar till risktagare, på grund av sina arbetsuppgifter, intjänade före 2017 betalats ut med 2 mkr. Därmed är samtliga uppskjutna ersättningar till dessa risktagare utbetalade. Till risktagare, identifierade på grund av nivån på ersättning, uppgår utgående uppskjutna ersättningar till - mkr (0,5). Förfoganderätten över uppskjutna ersättningar övergår till den anställde vid utbetalningstillfället. All prestationsbaserad rörlig ersättning betalas ut kontant eller i finansiella instrument. Beloppen redovisas exklusive socialavgifter. Övrig rörlig ersättning avser utbetalning av resultatandelssystemet Oktogonen och utfästa avgångsvederlag. Utbetalning av resultatandelssystemet Oktogonen uppgår till 14 mkr (-). Beloppet är exklusive socialavgifter. Totalt utfästa avgångsvederlag under året uppgår till 43 mkr (45) varav det enskilt högsta uppgår till 4,0 mkr (7,8). Under året har avgångsvederlag till 47 (12) risktagare betalats ut med 57 mkr (15). Garanterad rörlig ersättning förekommer inte.

[2] Anställda vars arbetsuppgifter i tjänsten väsentligt kan påverka bankens riskprofil enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 923/2021. Risktagare eller annan särskilt reglerad personal med rörlig ersättning kan finnas i dotterbolag vars ersättningspolicy följer av annan EU-förordning eller annan av Finansinspektionen publicerad föreskrift.

[3] Avvecklad verksamhet i Danmark och Finland.

[4] Finansinspektionen använder begreppet verkställande ledning i sina föreskrifter FFFS 2011:1. I Handelsbanken motsvaras detta av bankens Ledande befattningshavare.

K8 Forts

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA
Information om ersättningsprinciper till samtliga anställda i Handelsbankenkoncernen beskrivs närmare i bolagsstyrningsrapporten på sidan 85.

Enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:1 och enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 575/2013 samt (EU) 923/2021 ska banker identifiera anställda vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil. Handelsbanken har identifierat 1 034 (1 120) medarbetare med sådana arbetsuppgifter och benämner dem risktagare. I tabellerna ovan redogörs för Handelsbankenkoncernens ersättningar till dessa risktagare enligt upplysningskrav i ovan nämnda regelverk. Under 2021 har Handelsbankenkoncernen inga anställda, vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil, som har tjänat in prestationsbaserad rörlig ersättning.

Handelsbanken har för räkenskapsåret 2021 gjort en avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen om 88 mkr. För räkenskapsåret 2020 gjordes en avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen om 213 mkr.

Resultatandelssystemet Oktogonen
Resultatandelssystemet Oktogonen omfattar samtliga anställda i Handelsbankenkoncernen. Avsättningen klassificeras som rörlig ersättning och baseras på att lönsamhetsmått kopplade till Handelsbankens företagsmål är uppfyllda och styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling. Utbetalning sker i huvudsak kontant till medarbetaren alternativt till ett pensionssparande, sparplan eller som en kombination.

Aktierelaterade ersättningar
Från och med intjänandeåret 2020 omfattas samtliga anställda i Handelsbanken plc av ett program för aktierelaterad ersättning Share Incentive Plan (SIP), vilken följer lagstiftningen i Storbritannien. Ersättningen regleras med aktier i moderbolaget Handelsbanken AB. En SIP erfordrar att en brittisk stiftelse används för att hantera programmet för den aktierelaterade ersättningen för företagets räkning. En stiftelse har därför etablerats och stiftelsen administreras av en förvaltare. Stiftelsen förvärvar och allokerar aktier till de anställda samt innehar de tilldelade aktierna för de anställdas räkning. De anställda måste behålla sina tilldelade aktier i stiftelsen i minst fem år, annars kan det uppstå skattemässiga konsekvenser för de anställda. Utdelning som erhålls under perioden som aktierna kvarstår i stiftelsen tillfaller de anställda.

Förutsättningarna för avsättning till SIP och intjänandevillkoren är desamma som för avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen. Intjänandeperioden är således föregående räkenskapsår. Se avsnitt Ersättningsprinciper i Handelsbanken. Styrelsen i Handelsbanken plc fattar beslut om den slutliga avsättningen till incitamentsprogrammet SIP.

Under verksamhetsåret 2021 har aktierelaterade ersättningar om 37,5 mkr kostnadsförts avseende intjänandeåret 2020, vilka redovisats som en ökning av det egna kapitalet. Bankens kostnad för den aktierelaterade ersättningen kan därefter inte förändras. Ersättningarna har reglerats genom att stiftelsen förvärvat 395 865 aktier i Handelsbanken AB på marknaden till ett genomsnittligt marknadspris om 97,3 kr per

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktörer och koncernledning samt chefer för kontrollfunktioner

	Fast ersättning				Rörlig ersättning		Pensionskostnader Förmåns- och premiebestämda planer		Fast och rörlig ersättning inklusive pensionskostnader		Andel fast ersättning/total ersättning	
	Grundlön		Förmåner									
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Verkställande direktör												
Carina Åkerström[1]	13,3	12,5	0,5	0,4	0,0	-	4,6	4,4	18,4	17,3	100%	100%
Vice verkställande direktör												
Carl Cederschiöld[3,9]	6,4	-	0,1	-	0,0	-	2,1	-	8,6	-	100%	-
Per Beckman[2]	6,2	6,1	0,3	0,3	0,0	-	4,3	4,1	10,8	10,5	100%	100%
Dag Tjernsmo[2,3]	-	4,0	-	0,3	-	-	-	3,2	-	7,5	-	100%
Nina Arkilahti[4,6]	-	0,6	-	0,0	-	-	-	0,2	-	0,8	-	100%
Lars Moesgaard[5,6]	-	4,3	-	0,3	-	-	-	1,7	-	6,3	-	100%
Mikael Sörensen[3,6,7]	-	9,4	-	1,7	-	-	-	-	-	11,1	-	100%
Övrig koncernledning samt kontrollfunktioner[10]	25,7	30,9	1,5	1,4	0,1	-	8,2	7,3	35,5	39,6	100%	100%
Genomsnittligt antal personer; vd, vvd, koncernledning och kontrollfunktioner	10	12										
Antal personer per december; vd, vvd, koncernledning och kontrollfunktioner	10	10										

Pensionskostnaden avser pensionsintjäning under förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med IAS19 alternativt betald premie för premiebestämda pensionsplaner. Intjänad förmånsbestämd pension är orubblig och tryggas i bankens pensionsstiftelse eller försäkras i bankens pensionskassa. Vid avgång ur tjänst före pensionsålder erhålls fribrev på intjänad förmåns- och/eller premiebestämd pension. Utbetalning av rörlig ersättning i form av resultatandelssystemet Oktogonen har gjorts 2021. Före lokal skatt och socialavgifter uppgick beloppet till 16 742 kr per anställd.

[1] Premiebestämd pension om 35% av lönen från och med tillträdet som vd. Pensionsålder är 65 år. Tidigare intjänad förmånsbestämd pension är lagd i fribrev.
[2] Förmånsbestämd pension med 65% av lönen vid 60 års ålder samt en pensionspremie uppgående till 2% av lönen. Den förmånsbestämda ålderspensionen intjänas successivt under anställningstiden och är för dessa personer fullt intjänad vid 60 års ålder.
[3] Avgick som vice verkställande direktör 2020-12-15.
[4] Avgick som vice verkställande direktör 2020-01-29 och lämnade sin anställning 2020-07-28.
[5] Premiebestämd pension om 35% av lönen. Pensionsålder är 65 år.
[6] Ersättning från Handelsbanken plc.
[7] Ingen pensionsintjäning.
[8] Tillträdde som vice verkställande direktör 2021-02-02.
[9] Förmånsbestämd pension enligt kollektivavtal i kombination med en premiebestämd pension som uppgår till 30% av lönen över 30 inkomstbasbelopp. Pensionsåldern är 65 år och den förmånsbestämda ålderspensionen är fullt intjänad vid pensionsåldern.
[10] Övriga ledande befattningshavare, anställda i banken, erhåller en förmånsbestämd eller en premiebestämd pension enligt kollektivavtal i kombination med en premiebestämd pension som uppgår till som mest 35% av lönen. Pensionsålder är 65 år och den förmånsbestämda ålderspensionen är fullt intjänad vid pensionsåldern. Belopp för grundlön och pension anges före eventuell löneväxling. Bland övrig koncernledning och kontrollfunktioner har 3 anställda växlat 2,8 mkr från lön till pension.

20221007066S6

K8 Forts

aktie, vilka tilldelats de anställda. I koncernen utgör förvärv av aktier i Handelsbanken AB återköp av egna aktier, vilka har minskat det egna kapitalet. Se Förändring i eget kapital.

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ledande befattningshavare i Handelsbanken är ledamöter i styrelsen, medlemmar i koncernledningen, vice verkställande direktörer samt cheferna för Group Risk Control och Group Compliance, se även Bolagsstyrningsrapporten sidorna 88–91. Ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget följer av årsstämman 2021 fastställda ersättningsriktlinjer, se även sidan 86.

Upplysningar om ersättningar, pensionsförpliktelser samt om krediter till och inlåning från ledande befattningshavare i Handelsbanken lämnas på dessa sidor. Det gäller även för dotterbolagens verkställande direktörer, vice verkställande direktörer och styrelseledamöter.

Ersättning till ledande befattningshavare i Handelsbankenkoncernen utgår endast i form av fast lön och avsättning till pension samt sedvanliga förmåner som till exempel tjänstebil. Som en del av ersättningen kan banken även tillhandahålla en tjänstebostad efter särskilt styrelsebeslut. De ledande befattningshavarna omfattas, på samma villkor som alla anställda i banken, av resultatandelssystemet Oktogonen. Prestationsbaserad rörlig ersättning förekommer inte. Ledande befattningshavare som är anställd i banken har rätt att växla lön till pension på samma villkor som gäller för alla medarbetare.

Styrelseledamöter som inte är anställda i banken eller i bankens dotterbolag har endast erhållit arvode enligt årsstämmans beslut.

Styrelseledamöter som är anställda i banken eller bankens dotterbolag erhåller ersättning och pensionsförmåner med anledning av sin anställning. Inga ytterligare ersättningar eller pensionsförmåner utgår på grund av styrelseuppdraget. Information om arvode till styrelseledamöter i moderbolaget finns på sidorna 88–91 i bolagsstyrningsrapporten.

Den pensionskostnad som banken anger i nedanstående ersättningsupplysningar för ledande befattningshavare utgörs av service cost enligt IAS19 avseende förmånsbestämda pensioner, avtalad premie för premiebestämda pensioner och eventuell pensionspremie som växlats från lön.

Arvoden från externa styrelseuppdrag för bankens räkning har levererats in till banken.

Ersättningar till ledande befattningshavare i dotterbolag

Arvode till styrelseledamöter i dotterbolag, 16 personer (19), vilka inte är anställda i banken eller dess dotterbolag uppgår till 8,0 mkr (6,6).

Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i dotterbolag, 14 personer (15), har år 2021 erhållit fasta löner efter växling till pension om 46,5 mkr (50,9). Övriga löneförmåner utgör 3,3 mkr (3,8) och pensionskostnaden uppgick till 6,2 mkr (9,7). Före växling till pension uppgick pensionskostnaden till 5,6 mkr (9,3), vilket motsvarar 12,0% (18,2) av lönen. Rörlig ersättning i form av resultatandelssystemet Oktogonen uppgick till 0,2 mkr (0,0).

Ersättning utges inte till verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i dotterbolag vilka har en annan huvudsaklig arbetsuppgift i Handelsbanken.

PENSIONSFÖRPLIKTELSER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Pensionsförpliktelsen[1] för verkställande direktören, Carina Åkerström, intjänad före tillträdet som verkställande direktör och nu lagd i så kallat fribrev uppgick till 92,3 mkr (101,4) per den 31 december 2021. Pensionsförpliktelsen för vice verkställande direktören, Per Beckman, uppgick till 114,7 mkr (122,0) per den 31 december 2021 och för övriga ledande befattningshavare i moderbolaget, 8 personer (8), till 72,2 mkr (70,2).

Pensionsförpliktelserna i Handelsbankenkoncernen för samtliga nuvarande och tidigare ledande befattningshavare uppgick till 2 722 mkr (3 062) per den 31 december 2021 varav pensionsförpliktelserna för samtliga nuvarande och tidigare ledande befattningshavare i moderbolaget uppgick till 2 544 mkr (2 882) per den 31 december 2021. Antal personer som omfattas av dessa förpliktelser är i koncernen 89 (85), varav 71 är pensionärer (68). Motsvarande antal för moderbolaget är 74 (71), varav 64 är pensionärer (61).

KREDITER TILL OCH INLÅNING FRÅN LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Krediter till ledande befattningshavare i moderbolaget uppgick per den 31 december 2021 i moderbolaget till 1,3 mkr (1,4) och i dotterbolagen till 98,4 mkr (90,1). Inlåning till moderbolaget från dessa personer uppgick till 263,1 mkr (433,1). Bankens ränteintäkter från dessa personer för krediter i moderbolaget uppgick för 2021 till 0,0 mkr (0,1) och i dotterbolagen till 1,2 mkr (1,2). Erlagd ränta till dessa personer för inlåning i moderbolaget uppgick till 0,9 mkr (1,6).

Krediter till ledande befattningshavare i dotterbolagen uppgick per den 31 december 2021 i Handelsbankenkoncernen till 104,8 mkr (123,2).

Villkor för krediter och inlåning för ledande befattningshavare som är anställda i Handelsbankenkoncernen är i enlighet med samma principer som för alla andra medarbetare i koncernen. Alla krediter beviljas efter kreditprövning.

[1] Pensionsförpliktelser avser belopp som banken enligt IAS19 reserverar för utbetalning av framtida förmånsbestämda pensioner. Storlek på belopp beror på finansiella och demografiska antaganden vilka kan ändras mellan åren.

K8 Forts

PENSIONER

Pensionsförpliktelser, netto mkr	2021	2020
Pensionsförpliktelser	34 841	37 761
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	43 607	39 766
Pensionsnetto	**8 766**	**2 005**

Utöver pensionsförpliktelserna och förvaltningstillgångarna i tabellen ovan finns inom Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse avsättningar som gjorts under åren 1989–2004 till en särskild kompletterande pension (SKP). I den ingår förvaltningstillgångar vars marknadsvärde uppgår till 8 948mkr (9 692). SKP:n medför en utfästelse för banken uppgående till samma belopp som förvaltningstillgångarna

En del av denna utfästelse, 6 694 mkr (7 276), är villkorad.

Med anledning av att verksamheten i Tyskland avvecklas överfördes all förmånsbestämd pension intjänad till och med den 30 november 2020, uppgående till 61 mkr, till BVV (Branchenversorgungswerk der Banken und Finanzdienstleistungsinstitute).

Pensionskostnader mkr	2021	2020
Pensioner intjänade under året	-947	-982
Pensioner intjänade under tidigare år	0	0
Ränta på pensionsförpliktelserna	-563	-614
Ränta på förvaltningstillgångar	597	626
Vinster och förluster från regleringar och reduceringar[1]	0	48
Socialavgifter, förmånsbestämda planer	0	0
Pensionskostnader, förmånsbestämda planer	**-913**	**-922**
Pensionskostnader, premiebestämda planer[2]	-674	-645
Socialavgifter, premiebestämda planer[2]	-262	-191
Summa pensionskostnader	**-1 849**	**-1 758**

[1] Överföring av den tyska förmånsbestämda pensionsplanen under 2020, gav per den 31 december 2020 en positiv effekt på pensionskostnaden med 48 mkr.
[2] Pensionskostnader hänförliga till avvecklad verksamhet i Danmark och Finland framgår av not K13 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet.

Pensionsförpliktelser mkr	2021	2020
Ingående balans	37 761	35 724
Pensioner intjänade under året	988	982
Pensioner intjänade under tidigare år	0	0
Ränta på pensionsförpliktelserna	563	614
Betalda förmåner	-1 062	-1 006
Vinster och förluster från regleringar och reduceringar	0	-56
Aktuariella vinster (-)/förluster (+)	-3 725	1 810
Valutaeffekt	316	-307
Utgående balans	**34 841**	**37 761**

Förvaltningstillgångar mkr	2021	2020
Ingående balans	39 766	36 378
Pensioner intjänade under tidigare år	-	-
Ränta på förvaltningstillgångar	597	626
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	871	625
Ersättning till arbetsgivaren	-674	-545
Vinster och förluster från regleringar och reduceringar	0	-8
Utbetalda medel direkt till anställd	-329	-417
Aktuariella vinster (+)/förluster (-)	3 095	3 376
Valutaeffekt	281	-269
Utgående balans	**43 607**	**39 766**

Avkastning på förvaltningstillgångar mkr	2021	2020
Ränta på förvaltningstillgångar	597	626
Aktuariella vinster (+)/förluster (-)	3 095	3 376
Verklig avkastning	**3 692**	**4 002**

Fördelning av förvaltningstillgångar mkr	2021	2020
Noterade aktier och fondandelar[3]	33 269	32 484
Icke-noterade aktier och andelar	1 709	711
Noterade räntebärande värdepapper	7 595	5 219
Övriga förvaltningstillgångar	1 034	1 352
Summa	**43 607**	**39 766**

[3] Fondandelarna uppgår till 21 299 mkr (11 180) varav räntefonder 16 287 mkr (10 172).

I förvaltningstillgångarna ingår aktier i Svenska Handelsbanken AB (publ) med ett marknadsvärde om - mkr (101) på balansdagen den 31 december 2021. I övriga förvaltningstillgångar ingår främst likvida medel och en skuld avseende ännu ej utbetald gottgörelse.

20221007065657

K8 Forts

Aktuariella vinster (-) /förluster (+), pensionsförpliktelser mkr	2021	2020
Ändringar i demografiska antaganden	219	-100
Ändringar i finansiella antaganden	-3 873	1 735
Erfarenhetsbaserade justeringar	-71	175
Summa	**-3 725**	**1 810**

Framtida kassaflöden mkr	Utfall 2021	Prognos 2022
Betalda förmåner	-1 062	-967
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	871	731

Förmånsbestämd pension intjänas huvudsakligen av anställda i Sverige. Av den totala pensionsförpliktelsen avser 31 681 mkr (34 662) den svenska planen och 3 089 mkr (3 036) den för nyintjäning stängda planen i Storbritannien. Därutöver finns förmånsbestämda planer av mindre omfattning kvar i Norge respektive Tyskland. Dessa är med hänsyn till sin storlek oväsentliga och redogörs därför inte för närmare.

Av de totala förvaltningstillgångarna avser 40 437 mkr (36 968) den svenska planen och 3 170 mkr (2 799) den stängda planen i Storbritannien.

I Sverige utgår ålderspension från och med 65 års ålder enligt pensionsavtal mellan BAO och Finansförbundet/SACO-förbunden med 10% av årslönen, upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedel i inkomstbasbeloppsintervall 7,5–20 utgår ålderspension med 65% och i inkomstbasbeloppsintervall 20–30 med 32,5% av årslönen. På lönedel överstigande 30 inkomstbasbelopp utgår ingen ålderspension. Från och med den 1 mars 2020, tjänar alla nyanställda och anställda yngre än 25 år in pension i en premiebestämd pensionsplan. Anställda före den 1 mars 2020 påverkas inte utan är fortsatt medlemmar i den förmånsbestämda pensionsplanen.

Pensionsplanerna är externt fonderade, där förvaltningstillgångarna innehas av pensionskassa, stiftelser eller liknande juridiska personer. Dessa verksamheter regleras av nationella bestämmelser och praxis, vilka även reglerar förhållandet mellan koncernen och förvaltaren (eller motsvarande) av förvaltningstillgångar, samt sätter ramar för hur förvaltningstillgångar får placeras. I Sverige är det främst tryggandelagen och lagen om tjänstepensionsföretag som är tillämplig. I Storbritannien tillämpas standard UK pensions and tax law.

Väsentliga antaganden	Sverige		Storbritannien	
	2021	2020	2021	2020
Diskonteringsränta, %	2,1	1,50	1,80	1,30
Förväntad löneökning, %	3,6	3,5	N/A	N/A
Pensionsuppräkning, %	2,0	2,0	3,3	3,0
Inkomstbasbelopp, %	3,0	3,0	N/A	N/A
Inflation, %	2,0	2,0	3,5	3,1
Personalomsättning, %	4,0	4,0	N/A	N/A
Förväntad återstående livslängd vid pension, år	23,1	23,1	24,0	24,0
Genomsnittlig duration (Macaulay), år	17,3	18,7	19,0	20,0

Känslighetsanalys		Påverkan på pensionsförpliktelsen			
		Ökad pensionsförpliktelse, mkr		Minskad pensionsförpliktelse, mkr	
	Ändring i antagande	2021	2020	2021	2020
Diskonteringsränta, %	0,5	3 201	3 959	-2 998	-3 454
Förväntad löneökning, %	1,0	1 638	1 477	-1 369	-2 349
Pensionsuppräkning, %	0,5	1 875	2 220	-1 742	-2 052
Förväntad återstående livslängd vid pension, år	1,0	1 238	1 474	-1 232	-1 456

Känslighetsanalysen ovan baseras på att ett antagande förändras och övriga antaganden är konstanta. I praktiken är det osannolikt att detta inträffar och förändringar i vissa antaganden kan vara korrelerade. Vid beräkningen av känsligheten i pensionsförpliktelsen för förändringar i väsentliga antaganden, har samma metod använts för att beräkna pensionsförpliktelsen som den som använts för den redovisade pensionsförpliktelsen. Metoden beskrivs närmare i bankens redovisningsprinciper (se not K1, avsnitt 19). Jämfört med årsredovisningen 2020 har det inte skett några förändringar i de metoder som använts vid upprättandet av känslighetsanalysen.

Genom sina förmånsbestämda pensionsplaner är banken exponerad för ett antal risker. De viktigaste riskerna beskrivs nedan:

Tillgångsvolatilitet: Pensionsförpliktelsen beräknas med hjälp av en diskonteringsränta som baseras på företagsobligationer. Om förvaltningstillgångar genererar sämre avkastning än diskonteringsräntan är risken för att underskott uppstår låg eftersom förvaltningstillgångarna har ett övervärde. I förvaltningstillgångarna ingår en betydande andel aktier, vilket förväntas ge högre avkastning än företagsobligationer på lång sikt, samtidigt som det ger högre volatilitet och risk på kort sikt. Med anledning av pensionsförpliktelsens långsiktiga karaktär anser banken att en betydande andel aktier är lämplig för att hantera planerna effektivt.

Förändringar i obligationsräntor: Om företagsobligationsräntorna sjunker så kommer pensionsförpliktelsen att öka. Detta kommer dock delvis att kompenseras genom att värdet av de obligationer som ingår i förvaltningstillgångarna kommer att öka.

Inflationsrisk: Pensionsförpliktelserna är kopplade till inflationen. Högre inflation kommer att leda till att pensionsförpliktelsen ökar. Värderingen av förvaltningstillgångarna påverkas inte direkt av inflationen i någon väsentlig utsträckning. Om inflationen ökar så kommer det sannolikt att leda till ett ökat underskott i pensionsplanerna.

Förväntad livslängd: Syftet med pensionsplanerna är att generera en pension som sträcker sig över den anställdas livstid. Detta innebär att om den förväntade livslängden ökar så kommer pensionsförpliktelsen att öka.

Matchning av tillgångar och skulder: Placering av tillgångar utgår ifrån utfästelsernas sammansättning och förväntade utveckling. Den övergripande målsättningen är att placeringstillgångarnas avkastning på medellång och lång sikt minst ska motsvara pensionsförpliktelsens utveckling. En betydande andel av tillgångarna har investerats i aktier, men investeringar har även gjorts i räntebärande instrument och likvida medel. En betydande andel aktier anses lämplig för att hantera planerna effektivt.

Fondering: Lägsta fonderingskrav skiljer sig åt mellan planer, men där sådana krav är baserade på kollektivavtal eller internt fastställd policy så är fonderingskravet normalt att pensionsförpliktelsen värderad till lokala krav ska täckas fullt ut. Fonderingsnivån övervakas löpande. Banken anser att den nuvarande avgiftsnivån är lämplig.

K9 Övriga kostnader

mkr	2021	2020
Fastigheter och lokaler	-545	-574
Externa datakostnader	-2 188	-1 720
Kommunikation	-257	-284
Resor och marknadsföring	-128	-130
Köpta tjänster	-1 884	-1 785
Materialanskaffning	-140	-159
Andra omkostnader	-435	-593
Summa	**-5 577**	**-5 245**

Ersättning till revisorer och revisionsbolag	Ernst & Young AB		PricewaterhouseCoopers AB	
mkr	2021	2020	2021	2020
Revisionsuppdraget	-26	-26	-4	-4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-2	-2	0	-
Skatterådgivning	0	0	-	-
Övriga tjänster		0		-

K10 Kreditförluster

mkr	2021	2020
Förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen		
Årets reservering Steg 3	-403	-551
Steg 3 reservering tidigare år som återförts	173	394
Summa förväntade kreditförluster i Steg 3	**-230**	**-157**
Årets nettoreservering Steg 2	188	-423
Årets nettoreservering Steg 1	-9	-31
Summa förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	**179**	**-454**
Summa förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen	**-51**	**-611**
Förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen		
Årets nettoreservering Steg 3	26	4
Årets nettoreservering Steg 2	11	-82
Årets nettoreservering Steg 1	-18	-22
Summa förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen	**19**	**-100**
Bortskrivningar		
Årets konstaterade kreditförluster[1]	-363	-1 738
Utnyttjad andel av tidigare reserverat i Steg 3	281	1 670
Summa bortskrivningar	**-82**	**-68**
Återvinningar	71	130
Kreditförluster, netto	**-43**	**-649**
varav utlåning till allmänheten	*-65*	*-546*

[1] Av årets konstaterade kreditförluster omfattas 105 mkr (283) av efterbevakning.

20221007065658

K10 Forts

COVID-19 EFFEKT KREDITFÖRLUSTER

mkr	2021	2020
1) Förväntade kreditförluster i Steg 3 i och utanför balansräkningen	**-204**	**-153**
Förändring i modellbaserad reservering för Steg 1 och Steg 2:		
Uppdatering av makroekonomiska scenarier och riskfaktorer	45	-5
Flytt av exponeringar i utsatta branscher från Steg 1 till Steg 2[1]	2	-41
Förändring i fallissemangsrisk i ingående portfölj (netto ratingförändringar)	-36	-153
Effekt av exponeringsförändring (befintliga, nya och avslutade exponeringar)	49	114
Övrigt i Steg 1 och Steg 2	128	38
Avgår avvecklad verksamhet	-13	-15
Modellbaserade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	**175**	**-82**
Expertbaserad reservering avseende covid-19 (stress av ECL 12 månader, i Steg 1 och Steg 2):		
Reservering för stress av utsatta branscher enligt antaganden	-575	-663
Reduktion, baserat på 80% sannolikhet för stress, 90% i UK och 100% för hotell	98	99
Avgår avvecklad verksamhet	78	68
Expertbaserade kreditförluster Steg 1 och Steg 2	**-499**	**-496**
Expertbaserade kreditförluster Steg 1 och Steg 2 (förändring i reservering jämfört med föregående år)	**-3**	**-496**
2) Förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 i och utanför balansräkningen	**172**	**-558**
3) Bortskrivningar	**-82**	**-68**
4) Återvinningar	**71**	**130**
Kreditförluster, netto (1+2+3+4)	**-43**	**-649**

[1]Expertbaserad bedömning av signifikant ökning av kreditrisk.

Reserveringsbehovet har minskat under 2021. Detta förklaras främst av fyra förklaringsposter som sinsemellan är av likartad storlek. En av dessa är uppdaterade värden på de framåtblickande makroekonomiska riskfaktorer där BNP har ökat, arbetslösheten har minskat och framtida värden på säkerheter har ökat jämfört med prognosen föregående årsskifte. De övriga tre huvudsakliga faktorerna är minskade kreditvolymer till relativt svaga kunder, volymer som övergått till Steg 3 på grund av ändrad definition av fallissemang samt valutaeffekter. I viss mån har dessa faktorer motverkats av negativ ratingmigration i befintlig portfölj. Reserveringsbehovet relaterat till en expertbedömd covid-19 pandemieffekt har varit stabilt under året.

De makroekonomiska scenarierna har uppdaterats löpande under året utifrån de aktuella marknadsförutsättningarna. Urvalet av makroekonomiska riskfaktorer och sannolikhetsviktningen 15%/70%/15% (15%/70%/15%) för negativt/neutralt/positivt scenario har varit oförändrat under året.

För att införliva uppskattad effekt avseende covid-19-pandemin från faktorer som inte bedömts ha fångats av modellen har sedan 2020 en expertbaserad beräkning utförts på aggregerad nivå för att justera de modellbaserade beräkningarna för utvalda delportföljer. Ett stressat scenario för dessa delportföljer har jämförts med den modellbaserade beräkningen per 2021-12-31 och mellanskillnaden utgör den expertbaserade beräkningen. Därefter har banken bedömt sannolikheten för att utfallet av den expertbaserade beräkningen ska inträffa och kommit fram till ett tillkommande reserveringsbehov på 499 mkr (496). De stressade delportföljerna omfattar alla privatkunder exklusive bolån och företag som efter en bedömning anses tillhöra en bransch som är extra utsatt i covid-19-pandemin. De utsatta branscherna utgörs främst av hotell- och restaurangverksamhet samt handel. Särskilda motparter i de identifierade sektorerna, baserat på expertbedömning, har exkluderats då reserveringsbehovet bedöms fångas fullt ut i den modellbaserade beräkningen. För både företag och privatpersoner är det riskparametern sannolikheten för fallissemang (PD) som har stressats under de kommande 12 månaderna. Utöver denna stress har även en expertbaserad bedömning tillkommit för företag inom de branscher som är extra utsatta i covid-19-pandemin och som har kreditrisk högre än normalt. Dessa företag anses ha en signifikant ökning av kreditrisk bara genom sin branschtillhörighet och rating och placeras i Steg 2 oavsett hur stor förändringen av den modellerade kreditrisken varit sedan krediten utgivande. För privatpersoner har den ökade sannolikheten för arbetslöshet beaktats i den beräknade reserveringen.

Processen för nedskrivningsprövning för avtal i Steg 3 har inte ändrats på grund av covid-19-pandemin utan följer sedvanlig rutin med individuell bedömning.

K10 Forts

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2021

	Brutto			Reserver		
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	439 932	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	1 462	-	-	-	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	421	-	-	-	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	21 833	10	-	-2	-3	-
Utlåning till allmänheten	2 345 196	64 390	7 421	-395	-690	-2 093
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 016	-	-	-2	-	-
Summa	**2 817 860**	**64 400**	**7 421**	**-399**	**-693**	**-2 093**
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	406 024	9 477	336	-109	-144	-91
varav ansvarsförbindelser	*70 375*	*1 265*	*116*	*-9*	*-10*	*-39*
varav åtaganden	*335 649*	*8 212*	*220*	*-100*	*-134*	*-52*
Summa	**406 024**	**9 477**	**336**	**-109**	**-144**	**-91**

Poster i balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2020

	Brutto			Reserver		
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	397 642	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	21 326	-	-	-	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	1 181	-	-	0	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	21 911	17	-	-2	-6	-
Utlåning till allmänheten	2 189 683	76 384	7 002	-385	-834	-2 238
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 964	-	-	-2	-	-
Summa	**2 639 707**	**76 401**	**7 002**	**-389**	**-840**	**-2 238**
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	391 266	10 743	433	-90	-157	-119
varav ansvarsförbindelser	*77 829*	*1 910*	*156*	*-8*	*-16*	*-70*
varav åtaganden	*313 437*	*8 833*	*277*	*-82*	*-141*	*-49*
Summa	**391 266**	**10 743**	**433**	**-90**	**-157**	**-119**

[1] Bruttovolym i Steg 3 där ingen reservering gjorts på grund av säkerheter uppgår till 3 259 mkr (2 097).

Nyckeltal kreditförluster **Utlåning till allmänheten[2]**	2021	2020
Kreditförlustnivå ack, total verksamhet, %	0,00	0,03
Kreditförlustnivå ack, kvarvarande verksamhet, %	0,00	0,02
Total reserveringsgrad, %	0,13	0,15
Reserveringsgrad Steg 1, %	0,02	0,02
Reserveringsgrad Steg 2, %	1,07	1,09
Reserveringsgrad Steg 3, %	28,20	31,97
Andel utlåning i Steg 3, %	0,22	0,21

[2] Nedanstående nyckeltal inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen 2021-12-31 omklassificerats till tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

20221007065659

K10 Forts

FÖRÄNDRINGSANALYSER

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-389	-840	-2 238	-3 467	-363	-444	-3 767	-4 574
Bortbokningar	43	86	143	272	68	106	156	330
Bortskrivningar	0	2	391	393	0	2	1 755	1 757
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-123	151	-72	-44	-235	-123	-71	-429
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-13	-23	-60	-96	19	21	76	116
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-61	-22	-21	-104	-81	-78	-20	-179
Förflyttning till Steg 1	-29	45	2	18	-16	28	3	15
Förflyttning till Steg 2	59	-234	7	-168	109	-501	9	-383
Förflyttning till Steg 3	114	142	-245	11	110	149	-379	-120
Reserv vid årets utgång	**-399**	**-693**	**-2 093**	**-3 185**	**-389**	**-840**	**-2 238**	**-3 467**

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-385	-834	-2 238	-3 457	-360	-441	-3 767	-4 568
Bortbokningar	43	86	143	272	68	104	155	328
Bortskrivningar	0	2	391	393	0	2	1 755	1 757
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-124	148	-72	-48	-235	-125	-71	-431
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-13	-23	-60	-96	19	21	76	116
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-60	-22	-21	-103	-80	-77	-20	-177
Förflyttning till Steg 1	-29	45	2	18	-16	28	3	15
Förflyttning till Steg 2	59	-234	7	-168	109	-495	9	-377
Förflyttning till Steg 3	114	142	-245	11	110	149	-379	-120
Reserv vid årets utgång	**-395**	**-690**	**-2 093**	**-3 178**	**-385**	**-834**	**-2 238**	**-3 457**

Reserver för förväntade kreditförluster i tabellerna ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-90	-157	-119	-366	-69	-66	-106	-241
Bortbokningar	14	27	-	41	22	17	-	39
Bortskrivningar	-	-	-	-	0	0	-	0
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	0	23	28	51	-26	-23	-13	-62
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-7	-25	-	-32	2	3	-	5
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-28	-6	-	-34	-31	-25	-	-56
Förflyttning till Steg 1	-9	19	-	10	-3	5	-	2
Förflyttning till Steg 2	5	-33	-	-28	12	-74	-	-62
Förflyttning till Steg 3	6	8	-	14	3	6	-	9
Reserv vid årets utgång	**-109**	**-144**	**-91**	**-344**	**-90**	**-157**	**-119**	**-366**

Förändringsanalysen visar nettoeffekten på reserven i angivet steg per förklaringspost under perioden. Effekten av bortbokningar och bortskrivningar beräknas på ingående balans. Effekten av omvärdering till följd av förändringar i modell/riskparametrar samt valutaeffekt mm beräknas innan eventuell förflyttning av nettobeloppet mellan steg. Nyutgivna eller förvärvade tillgångar och förflyttade belopp mellan stegen redovisas efter att effekten av övriga förklaringsposter beaktats. Förflyttningsraderna anger effekten på reserven i angivet steg.

K10 Forts

Förändring av bruttovolymer, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	2 639 707	76 401	7 002	2 723 110	2 608 306	51 862	8 831	2 668 999
Bortbokningar	-167 405	-8 830	-825	-177 060	-204 174	-8 898	-840	-213 912
Bortskrivningar	-13	-10	-463	-486	-14	-12	-1 808	-1 834
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-99 663	-8 086	-914	-108 663	161 261	-3 211	-803	157 247
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	82 718	3 605	273	86 596	-100 082	-2 595	-271	-102 948
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	353 244	2 839	101	366 184	211 329	3 965	264	215 558
Förflyttning till Steg 1	41 290	-41 207	-83	-	31 460	-31 425	-35	-
Förflyttning till Steg 2	-41 089	41 221	-132	-	-67 551	67 945	-394	-
Förflyttning till Steg 3	-929	-1 533	2 462	-	-828	-1 230	2 058	-
Volym vid årets utgång	**2 817 860**	**64 400**	**7 421**	**2 889 681**	**2 639 707**	**76 401**	**7 002**	**2 723 110**

Förändring av bruttovolymer, utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	2 189 683	76 384	7 002	2 273 069	2 236 671	51 669	8 831	2 297 171
Bortbokningar	-161 245	-8 821	-825	-170 891	-184 212	-8 745	-831	-173 788
Bortskrivningar	-13	-10	-463	-486	-14	-12	-1 808	-1 834
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	47 220	-8 705	-914	37 501	5 561	-1 523	-812	3 225
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	41 251	3 430	273	44 954	-56 060	-2 595	-271	-58 926
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	229 820	2 839	101	232 760	202 994	3 962	264	207 220
Förflyttning till Steg 1	40 495	-40 412	-83	-	31 460	-31 425	-35	-
Förflyttning till Steg 2	-41 086	41 218	-132	-	-65 889	66 283	-394	-
Förflyttning till Steg 3	-929	-1 533	2 462	-	-828	-1 230	2 058	-
Volym vid årets utgång	**2 345 196**	**64 390**	**7 421**	**2 417 007**	**2 189 683**	**76 384**	**7 002**	**2 273 069**

Poster i balansräkningen i tabellerna ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Förändring av bruttovolymer, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	391 266	10 743	433	402 442	400 479	7 985	712	409 176
Bortbokningar	-31 851	-1 777	-56	-33 684	-36 733	-1 511	-56	-38 300
Bortskrivningar	-1	0	-1	-2	-	-	0	0
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-71 440	-3 992	-138	-75 570	4 468	1 374	-324	5 518
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	46 219	9 627	5	55 851	-8 487	-293	-5	-8 785
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	66 070	727	3	66 800	34 353	463	17	34 833
Förflyttning till Steg 1	12 747	-12 743	-4	-	7 409	-7 405	-4	-
Förflyttning till Steg 2	-6 947	6 950	-3	-	-10 197	10 202	-5	-
Förflyttning till Steg 3	-39	-58	97	-	-26	-72	98	-
Volym vid årets utgång	**406 024**	**9 477**	**336**	**415 837**	**391 266**	**10 743**	**433**	**402 442**

Förändringsanalysen avseende bruttovolymer visar, i likhet med analysen av reserv, effekten av valda förklaringsposter på volymerna i angivet steg. Posterna för förflyttning mellan stegen och "Nyutgivna eller förvärvade tillgångar" anger beloppen i angivet steg vid periodens utgång. Övriga poster anger effekten i det steg som var gällande vid periodens ingång.

20221007066660

K10 Forts

KÄNSLIGHETSANALYSER

Känslighetsanalys makroscenarier

Beräkningen av förväntade kreditförluster tillämpar framåtblickande information i form av makroscenarier. Den förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de beräknade prognoserna över tre scenarier. Prognosen i det neutrala scenariet vägs med 70% (70), medan en uppgång i ekonomin vägs med 15% (15) och en nedgång i ekonomin med 15% (15). Dessa har legat till grund för beräkningar av förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december 2021.

	Negativt scenario			Neutralt scenario			Positivt scenario		
Makroekonomiska riskfaktorer	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
BNP-tillväxt									
Sverige	4,38	-0,55	1,06	4,38	3,85	2,06	4,38	6,85	3,56
Storbritannien	6,70	-0,19	0,38	6,70	5,20	1,30	6,70	7,61	2,78
Norge	3,92	-0,28	0,06	3,92	3,85	1,06	3,92	5,86	2,56
Danmark	4,18	-1,65	0,72	4,18	2,64	1,72	4,18	5,65	3,22
Finland	3,51	-1,39	0,80	3,51	3,00	1,80	3,51	6,01	3,30
Euro-området	5,18	0,00	0,91	5,18	4,39	1,91	5,18	7,44	3,41
USA	5,52	0,04	1,57	5,52	4,22	2,57	5,52	7,66	4,17
Arbetslöshet									
Sverige	8,81	9,88	10,41	8,81	7,56	7,16	8,81	6,58	6,36
Storbritannien	4,80	6,84	8,40	4,80	4,50	4,80	4,80	3,34	3,40
Norge	3,13	4,52	5,33	3,13	2,30	2,23	3,13	1,90	1,93
Danmark	5,10	6,52	7,46	5,10	4,19	4,06	5,10	3,42	3,36
Finland	7,78	9,24	9,90	7,78	7,00	6,50	7,78	5,94	5,70
Euro-området	7,87	10,24	10,90	7,87	7,70	7,50	7,87	6,93	6,90
USA	5,46	6,72	7,05	5,46	4,08	3,55	5,46	3,41	2,95
Styrräntan									
Sverige	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,50
Storbritannien	0,10	0,10	0,10	0,10	0,50	0,50	0,10	0,75	1,00
Norge	0,50	0,00	0,00	0,50	1,25	1,50	0,50	1,75	2,00
Danmark	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,30
Finland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25
Euro-området	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25
USA	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,63	0,13	0,38	1,13
Fastighetsprisutveckling, kommersiella fastigheter									
Sverige	11,14	-12,68	-6,97	11,14	9,10	6,30	11,14	16,99	15,62
Storbritannien	12,43	-9,95	-5,04	12,43	0,71	-0,74	12,43	5,66	1,14
Norge	2,52	-13,68	-8,53	2,52	4,07	-0,11	2,52	8,92	6,38
Danmark	6,28	-9,70	-6,55	6,28	4,69	2,62	6,28	9,28	8,81
Finland	6,04	-12,66	-5,35	6,04	7,62	5,65	6,04	14,81	13,62
Euro-området	0,71	-14,46	-6,82	0,71	4,25	3,02	0,71	9,74	10,48
USA	5,52	4,22	2,57	-2,86	1,36	-4,48	5,52	4,22	2,57
Fastighetsprisutveckling, bostadsfastigheter									
Sverige	17,27	-4,98	0,83	17,27	5,01	1,73	17,27	11,11	2,15
Storbritannien	12,94	-6,25	-0,70	12,94	4,03	3,09	12,94	9,36	5,40
Norge	7,17	-5,30	4,44	9,97	2,99	1,48	12,47	8,35	2,62
Danmark	10,84	-3,40	-0,14	13,00	3,57	1,54	14,17	8,70	3,15
Finland	0,91	0,18	-0,29	1,42	3,50	2,50	4,71	3,80	1,63
Euro-området	-4,42	3,56	2,95	3,56	2,63	2,40	6,35	2,14	2,10

Tabellen nedan visar procentuell ökning respektive minskning av reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december om det negativa respektive positiva scenariot tilldelats sannolikheter om 100%.

	2021		2020	
%	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario
Sverige	18,30	-10,05	13,65	-7,55
Storbritannien	11,31	-6,30	11,08	-6,97
Norge	12,31	-6,82	11,78	-6,08
Danmark	15,00	-8,07	12,15	-6,82
Finland	3,91	-1,95	2,33	-1,12
Nederländerna	3,48	-1,80	2,75	-1,54
USA	50,58	-32,07	41,52	-24,50
Övriga länder	5,88	-2,76	14,29	-7,16

K10 Forts

Känslighetsanalys betydande ökning av kreditrisk
Tabellen nedan visar hur reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december påverkas om det gränsvärde som tillämpas för kvoten mellan återstående kreditrisk beräknat vid rapportering och första redovisningstillfället var satt till 0,5 enheter lägre respektive högre än det tillämpade gränsvärdet 2,5. En minskning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle öka antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och också öka reserven för förväntade kreditförluster. En ökning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle ha motsatt effekt. Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma betydande ökning av kreditrisk. För utförligare information, se not K2 avsnitt Kreditrisk.

Förändring av den totala reserven för Steg 1 och Steg 2, % Tröskelvärde	2021	2020
2	3,28%	2,77%
2,5	0,00%	0,00%
3	-1,92%	-1,77%

KREDITEXPONERINGAR SOM ÄR FÖREMÅL FÖR NEDSKRIVNINGSPRÖVNING PER PD-INTERVALL

Poster i balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2021			2020		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
pd-värde[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
0,00 till <0,15	2 515 847	12 508	-	2 299 717	17 628	-
0,15 till <0,25	201 420	4 445	-	222 255	5 703	-
0,25 till <0,50	53 792	6 616	-	54 813	10 075	-
0,50 till <0,75	15 502	2 778	-	23 011	3 594	-
0,75 till <2,50	22 142	22 002	-	28 433	20 148	-
2,50 till <10,00	8 618	14 371	-	10 908	16 299	-
10,00 till <100	539	1 680	-	570	2 953	-
100 (fallissemang)	-	-	7 421	-	-	7 002
Summa	**2 817 860**	**64 400**	**7 421**	**2 639 707**	**76 401**	**7 002**

Utlåning till allmänheten fördelat på pd-intervaller	2021			2020		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
pd-värde[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
0,00 till <0,15	2 093 842	12 506	-	1 907 655	17 624	-
0,15 till <0,25	167 635	4 444	-	184 364	5 702	-
0,25 till <0,50	44 769	6 615	-	45 469	10 074	-
0,50 till <0,75	12 902	2 777	-	19 088	3 593	-
0,75 till <2,50	18 428	21 999	-	23 586	20 144	-
2,50 till <10,00	7 172	14 369	-	9 046	16 295	-
10,00 till <100	448	1 680	-	473	2 952	-
100 (fallissemang)	-	-	7 421	-	-	7 002
Summa	**2 345 196**	**64 390**	**7 421**	**2 189 683**	**76 384**	**7 002**

Poster utanför balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2021			2020		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
pd-värde[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
0,00 till <0,15	357 043	4 073	-	330 056	2 903	-
0,15 till <0,25	17 621	799	-	20 485	989	-
0,25 till <0,50	15 381	401	-	17 502	1 719	-
0,50 till <0,75	6 973	1 081	-	5 979	932	-
0,75 till <2,50	7 563	1 175	-	15 250	2 464	-
2,50 till <10,00	1 275	1 694	-	1 832	1 326	-
10,00 till <100	168	254	-	162	410	-
100 (fallissemang)	-	-	336	-	-	433
Summa	**406 024**	**9 477**	**336**	**391 266**	**10 743**	**433**

[1] Avser 12-månaders pd-värde vid rapporteringstillfället.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran mkr	2021	2020
Fastigheter	-	2
Lös egendom	0	2
Aktier och andelar	0	0
Redovisat värde	**0**	**4**

Lös egendom består i allt väsentligt av återtagna leasingobjekt. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder som övertagits för skyddande av fordran beskrivs i not K1.

20221007066671

K11 Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar

mkr	2021	2020
Inventarier	14	3
Fastigheter		2
Summa	**14**	**5**

K12 Resultat per aktie

	2021	2020
Årets resultat, mkr	19 543	15 588
varav räntekostnad på konvertibla skuldebrev efter skatt	*0*	*0*
Genomsnittligt antal under året konverterade aktier, miljoner	-	-
Genomsnittligt innehav av egna aktier i handelslager, miljoner	-	-
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 980,0
Genomsnittlig utspädningseffekt antal aktier, miljoner	0,0	0,0
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning, miljoner	1 980,0	1 980,0
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	**9,86**	**7,87**
efter utspädning	9,86	7,87
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	**9,51**	**7,35**
efter utspädning	9,51	7,35
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	**0,35**	**0,52**
efter utspädning	0,35	0,52

Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att ta hänsyn till effekterna av en konvertering av utestående konvertibla skuldebrev. Det innebär att genomsnittligt antal aktier justeras med potentiella stamaktier och att årets resultat justeras med årets räntekostnad på utestående konvertibla skuldebrev efter skatt.

K13 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet

Tillgångar och skulder i bankens verksamheter i Danmark och Finland utgör tillgångar och skulder som innehas för försäljning och är avyttringsgrupper i enlighet med IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter. Verksamheterna i Danmark och Finland utgör även avvecklad verksamhet. För en beskrivning av redovisningsprinciperna, se not K1.

Avyttringsgrupp och avvecklad verksamhet i Danmark utgörs av nedanstående enheter:
- Handelsbanken AB (publ) filial i Danmark
- Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S
- Lokalbolig A/S
- Handelsbanken Kredit (Stadshypotek AB (publ) filial i Danmark)
- Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S
- Handelsbanken Forsikringsformidling A/S.

Avyttringsgrupp och avvecklad verksamhet i Finland utgörs av nedanstående enheter:
- Handelsbanken AB (publ) filial i Finland
- Handelsbanken Asuntoluottopankki (Stadshypotek AB (publ) filial i Finland)
- Handelsbanken Liv Försäkrings AB filial i Finland
- Handelsbanken Liv Försäkrings AB i Finland.

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning 2021 mkr	Danmark	Finland	Andra tillgångar som innehas för försäljning	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	28 282	120 098		148 380
Övrig utlåning till centralbanker	207	0		207
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	24	0		24
Utlåning till övriga kreditinstitut	36	57		93
Utlåning till allmänheten	111 380	139 314	302	250 996
varav hushåll	*64 292*	*43 253*	*1*	*107 546*
varav företag	*47 088*	*96 061*	*301*	*143 450*
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	0		17
Aktier och andelar[1]	462	1		463
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	6 770	10 457		17 227
Immateriella tillgångar	2 628	113		2 741
Fastigheter och inventarier	241	336	62	639
Övrigt	313	317		630
Summa	**150 360**	**270 693**	**364**	**421 417**
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	230	344		574
In- och upplåning från allmänheten	54 135	59 984		114 119
varav hushåll	*23 662*	*19 699*		*43 361*
varav företag	*30 473*	*40 285*		*70 757*
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	6 770	10 457		17 227
Avsättningar	57	78		135
Övrigt	514	1 353		1 867
Summa	**61 706**	**72 216**		**133 922**

[1] Ett belopp uppgående till ackumulerat 46 mkr hänförligt till dessa tillgångar har redovisats i övrigt totalresultat och i verkligt värdereserven i eget kapital.

Banken har initierat en process för avyttring av enheterna i Danmark och Finland. Danmark och Finland har utgjort egna rörelsesegment.

Andra tillgångar som innehas för försäljning uppgående till 364 mkr (1 657) utgörs till största del av finansiella leasingavtal i Handelsbanken Rahoitus Oy, vilka redovisas som utlåning i balansräkningen, se not K1 punkt 12. Leasingkontrakten planeras att avyttras under det första kvartalet 2022. Vidare har Banken i december 2021 ingått avtal om försäljning av tre dotterbolag som äger varsin fastighet lokaliserad i Göteborg, Gävle respektive Umeå. Transaktionerna leder sammanlagt till en realisationsvinst på 1,1 mdkr och avslut förväntas under det första kvartalet 2022.

Värdering av respektive avyttringsgrupp till det lägsta av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och redovisat värde har ej föranlett någon nedskrivning.

Intäkter, kostnader och resultat avvecklad verksamhet

Danmark mkr	2021	2020
Räntenetto	1 540	1 661
Provisionsnetto	757	681
Nettoresultat av finansiella transaktioner	171	168
Riskresultat	1	2
Övriga intäkter	40	8
Summa intäkter	**2 509**	**2 520**
Personalkostnader	-885	-899
Övriga kostnader	-554	-449
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-44	-60
Summa kostnader	**-1 483**	**-1 408**
Kreditförluster, netto	23	-39
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-2	2
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt	**1 047**	**1 075**
Skatter	-193	-166
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	**854**	**909**
Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är eliminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter[1]:		
Intäkter	-142	-209
Kostnader	-88	-71

20221007066662

K13 Forts

Finland mkr	2021	2020
Räntenetto	915	866
Provisionsnetto	433	435
Nettoresultat av finansiella transaktioner	54	52
Riskresultat	7	-1
Övriga intäkter	140	8
Summa intäkter	**1 549**	**1 360**
Personalkostnader	-542	-537
Övriga kostnader	-630	-391
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-260	-71
Summa kostnader	**-1 432**	**-999**
Kreditförluster, netto	41	-93
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-5
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt	**158**	**263**
Skatter	-317	-141
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	**-159**	**122**
Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är elimminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter[1]:		
Intäkter	594	486
Kostnader	-137	-114
Summa årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	**695**	**1 031**

[1] Endast externa intäkter och kostnader ingår i resultatet från såväl kvarvarande som avvecklad verksamhet. Den avvecklade verksamheten har väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka således är elimminerade i redovisningen. Exempelvis är all finansiering och likviditetshantering centraliserad till den centrala enheten Group Treasury i Sverige. Utlåning till allmänheten i Danmark och Finland är således finanslerad genom intern upplåning från Group Treasury. Räntekostnader hänförliga till intern upplåning är elimminerade i redovisningen och ingår därmed inte i räntenettot ovan.

Provisionsintäkter per produkt avvecklad verksamhet

	2021		2020	
mkr	Danmark	Finland	Danmark	Finland
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	60	27	54	25
Fonder	173	7	123	5
Depå och övrig kapitalförvaltning	179	48	161	74
Rådgivning	19	4	35	2
Försäkringar	24	87	25	75
Betalningar	171	297	169	319
Ut- och inlåning	61	90	69	99
Garantier	72	20	65	24
Övrigt	83	15	79	14
Summa provisionsintäkter	**842**	**595**	**780**	**637**

Personalkostnader avvecklad verksamhet

Danmark och Finland mkr	2021	2020
Löner och arvoden[2]	-1 062	-1 121
Socialavgifter	-108	-123
Pensionskostnader	-146	-151
Avsättning till resultatandelssystem	-19	0
Andra personalkostnader	-72	-41
Summa	**-1 427**	**-1 436**

[2] Varav 7,0 mkr (8,2) till ledande befattningshavare (verkställande direktör och styrelse i dotterbolag samt avseende 2020 även vice verkställande direktörer i moderbolaget).

Medelantal anställda	2021	Män	Kvinnor	2020	Män	Kvinnor
Danmark	632	325	307	644	331	313
Finland	569	256	313	665	249	316
Summa	**1 201**	**581**	**620**	**1 209**	**580**	**629**

Kassaflödesanalys avvecklad verksamhet

Danmark och Finland mkr	2021	2020
Kassaflöde från löpande verksamhet	28 015	8 587
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-189	54
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-45	-
Årets kassaflöde från avvecklad verksamhet	**27 781**	**8 641**

K14 Övrig utlåning till centralbanker

mkr	2021	2020
Övrig utlåning till centralbanker i svenska kronor	-	-
Övrig utlåning till centralbanker i utländsk valuta	1 255	21 326
Summa	**1 255**	**21 326**
Reservering för förväntade kreditförluster	-	-
Summa övrig utlåning till centralbanker	**1 255**	**21 326**
varav upplupna ränteintäkter	-	*0*
varav omvända repor	-	-

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Övrig utlåning till centralbanker i svenska kronor	5 694	27 226
Övrig utlåning till centralbanker i utländsk valuta	6 072	21 838
Summa	**11 766**	**49 064**
varav omvända repor	-	-

Övrig utlåning till centralbanker hänförlig till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K15 Utlåning till övriga kreditinstitut

mkr	2021	2020
Utlåning i svenska kronor		
Banker	903	1 489
Övriga kreditinstitut	171	595
Summa	**1 074**	**2 084**
Utlåning i utländsk valuta		
Banker	14 282	16 305
Övriga kreditinstitut	6 384	3 539
Summa	**20 676**	**19 844**
Reservering för förväntade kreditförluster	-5	-8
Summa utlåning till övriga kreditinstitut	**21 745**	**21 920**
varav upplupna ränteintäkter	*12*	*20*
varav omvända repor	*12 127*	*523*

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Utlåning till övriga kreditinstitut i svenska kronor	2 998	3 963
Utlåning till övriga kreditinstitut i utländsk valuta	46 539	40 137
Summa	**49 537**	**44 100**
varav omvända repor	*16 061*	*3 649*

Utlåning till övriga kreditinstitut hänförlig till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

20221007096663

K16 Utlåning till allmänheten

mkr	2021	2020
Utlåning i svenska kronor		
Hushåll	959 910	912 706
Företag	535 531	506 969
Riksgälden	2 173	474
Summa	**1 497 614**	**1 420 149**
Utlåning i utländsk valuta		
Hushåll	244 391	325 854
Företag	423 569	527 066
Riksgälden	-	-
Summa	**667 960**	**852 920**
Reservering för förväntade kreditförluster	-2 439	-3 457
Summa utlåning till allmänheten	**2 163 135**	**2 269 612**
varav upplupna ränteintäkter	*2 429*	*2 635*
varav omvända repor	*13 649*	*11 627*
varav efterställda	-	-

Medelvolymer, exkl Riksgälden

mkr	2021	2020
Utlåning till allmänheten i svenska kronor	1 470 257	1 419 122
Utlåning till allmänheten i utländsk valuta	812 840	886 921
Summa	**2 283 097**	**2 306 043**
varav omvända repor	*19 690*	*18 349*

Utlåning till allmänheten hänförlig till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K17 Räntebärande värdepapper

	2021			2020		
mkr	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	100 538	100 538	103 881	99 133	99 133	97 169
varav upplupna ränteintäkter	*160*			*195*		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 317	33 317	29 611	44 566	44 566	41 498
varav upplupna ränteintäkter	*124*			*185*		
Summa	**133 855**	**133 855**	**133 492**	**143 699**	**143 699**	**138 667**
varav efterställda	-	-		*4*	*4*	

Räntebärande värdepapper fördelade på emittent

	2021			2020		
mkr	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde
Stat	100 538	100 538	103 881	99 133	99 133	97 169
Kreditinstitut	6 590	6 590	6 118	9 091	9 091	8 656
Bostadsinstitut	20 616	20 516	19 147	29 347	29 347	26 962
Övrigt	6 211	6 211	4 346	6 128	6 128	5 880
Summa	**133 855**	**133 855**	**133 491**	**143 699**	**143 699**	**138 667**

Räntebärande värdepapper som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2021	2020
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m		
Verkligt värde via övrigt totalresultat	397	401
Upplupet anskaffningsvärde	-	780
Summa bruttovolymer	**397**	**1 181**
Reservering för förväntade kreditförluster avseende instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	-	-
Summa redovisat värde	**397**	**1 181**
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Verkligt värde via övrigt totalresultat	9 016	7 964
Summa redovisat värde	**9 016**	**7 964**
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital	-2	-2

K17 Forts

Medelvolymer mkr	2021	2020
Räntebärande värdepapper	155 427	167 535
Räntebärande värdepapper, försäkringsrörelsen	-	-
Summa	**155 427**	**167 535**

Räntebärande värdepapper hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K18 Aktier och andelar

mkr	2021	2020
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	19 017	20 245
Verkligt värde via övrigt totalresultat	454	800
Summa aktier och andelar	**19 471**	**21 045**

Innehav klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat mkr	2021	2020
BEC	-	295
Visa Inc	170	155
VIPPS A/S	62	26
Övriga innehav	222	324
Summa	**454**	**800**

Handelsbanken klassificerar ovanstående aktieinnehav till verkligt värde via övrigt totalresultat då dessa inte innehas i handelssyfte. Under året erhöll Handelsbanken endast utdelningar för aktier som fortfarande ägs vid rapporteringsperiodens slut. Utdelningarna uppgår till 2 mkr (52) och redovisas i resultaträkningen som Övriga utdelningsintäkter. Under året har Banken avyttrat innehav i Visa Sweden Ekonomisk Förening samt ett antal bostadsrättsförening om totalt 1 mkr (1 688). Skälet till avyttringarna var i huvudsak omallokeringar, kontorsnedläggningar samt att aktierna justerats i förhållande till andelarna.

För information om orealiserat och realiserat resultat för egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat se Förändring av eget kapital Koncernen.

Aktier och andelar hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K19 Andelar i intresseföretag och joint ventures

Handelsbanken har inga enskilda väsentliga innehav i intresseföretag eller joint ventures. Det finns vissa företag som anses strategiska för bankverksamheten i koncernen då de utför stödjande verksamheter, såsom exempelvis betalningstjänster. Samtliga innehav är onoterade.

Andelar i intresseföretag och joint ventures mkr	2021	2020
Redovisat värde vid årets början	386	285
Andel av årets resultat	63	18
Skatt	-22	-13
Aktieägartillskott	51	12
Förvärv	-	84
Redovisat värde vid årets slut	**478**	**386**

Resultat från intresseföretag och joint ventures mkr	2021	2020
Årets resultat	63	18
Övrigt totalresultat	-	-
Årets totalresultat	**63**	**18**

Intresseföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Röstandel, %	Redovisat värde, mkr 2021	Redovisat värde, mkr 2020
Bankomat AB	556817-9716	Stockholm	150	20,00	88	77
BGC Holding AB	556607-0933	Stockholm	25 382	25,54	278	197
Dyson Group plc	00163096	Sheffield	74 333 672	24,01	31	22
Finansiell ID-teknik BID AB	556630-4928	Stockholm	12 735	28,30	30	22
Getswish AB	556913-7382	Stockholm	10 000	20,00	19	16
USE Intressenter AB	559161-9464	Stockholm	2 448	24,48	0	0
Summa					**446**	**334**

Joint ventures	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Röstandel, %	Redovisat värde, mkr 2021	Redovisat värde, mkr 2020
P27 Nordic Payment Platform AB	559198-9610	Stockholm	10 000	16,67	25	39
Invidem AB	559210-0779	Stockholm	10 000	16,67	7	13
Summa					**32**	**52**

20221007066664

K20 Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken

mkr	2021	2020
Fond- och depåförsäkringstillgångar	235 209	191 035
Övriga fondtillgångar	552	6 177
Summa	**235 761**	**197 212**

Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K21 Derivatinstrument

	Nominellt belopp/löptid			Nominellt belopp		Positiva marknadsvärden		Negativa marknadsvärden	
mkr	upp till 1 år	mer än 1 år upp till 5 år	mer än 5 år	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Optioner	7 666	12 511	2 273	22 350	24 650	50	9	51	14
FRA/terminer	388 452	153 608	-	542 060	318 439	76	52	64	40
Swappar	441 846	1 307 547	332 595	2 081 987	1 630 962	15 902	20 504	16 307	21 365
Valutarelaterade kontrakt									
Optioner	20 614	36	22	20 672	24 729	69	118	131	195
Terminer	76 491	5 988	395	82 874	69 687	907	920	661	1 344
Swappar	574 511	51 203	6 348	632 062	559 695	10 576	5 892	5 131	17 548
Aktierelaterade kontrakt									
Optioner	3 126	560	84	3 770	5 194	375	255	189	136
Terminer	580	-	-	580	855	9	15	11	16
Swappar	11 661	3 122	-	14 683	16 150	341	137	723	1 569
Råvarurelaterade kontrakt									
Optioner	341	-	14	355	671	41	22	55	60
Terminer	835	100	-	935	3 654	111	390	237	312
Kreditrelaterade kontrakt									
Swappar	84	4 751	18	4 853	6 501	294	229	169	158
Summa	**1 526 006**	**1 539 426**	**341 749**	**3 407 181**	**2 661 187**	**28 751**	**28 543**	**23 729**	**42 757**
Derivat för marknadsvärdesäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Optioner	697	364	-	1 061	2 806	1	-	-	-
Swappar	60 642	296 260	101 557	458 459	304 085	3 406	3 106	2 428	630
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	-	566	896	1 462	1 377	156	101	-	-
Summa	**61 339**	**297 190**	**102 453**	**460 982**	**308 268**	**3 563**	**3 207**	**2 428**	**630**
Derivat för kassaflödessäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Swappar	102 555	188 778	26 909	318 242	432 761	5 625	11 677	1 023	2 727
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	84 690	137 056	48 081	269 827	281 914	10 604	12 531	3 660	7 751
Summa	**187 245**	**325 834**	**74 990**	**588 069**	**714 675**	**16 229**	**24 208**	**4 683**	**10 478**
Summa derivatinstrument	**1 774 590**	**2 162 450**	**519 192**	**4 456 232**	**3 684 130**	**48 543**	**55 958**	**30 840**	**53 865**
Varav börshandlade derivat				*182 857*	*108 653*	*130*	*332*	*804*	*756*
Varav OTC-derivat clearade via CCP				*2 982 431*	*2 245 982*	*18 731*	*22 987*	*15 867*	*18 717*
Varav OTC-derivat ej clearade via CCP				*1 290 944*	*1 329 495*	*29 682*	*32 639*	*14 169*	*34 392*
Kvittade belopp totalt				-2 691 986	-2 110 391	-20 035	-25 344	-17 056	-21 046
Nettobelopp				**1 764 246**	**1 573 739**	**28 508**	**30 614**	**13 784**	**32 819**
Valutafördelning av marknadsvärden									
SEK						-242 957	41 263	517	301 858
USD						299 987	-70 582	-19 297	-381 894
EUR						115 908	129 283	-94 250	-94 785
Övriga						-124 395	-44 006	143 870	228 686
Summa						**48 543**	**55 958**	**30 840**	**53 865**

I noten presenteras derivatkontrakt brutto. Kvittade belopp består av det kvittade marknadsvärdet och tillhörande nominella belopp på kontrakt för vilka det finns en legal rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto (däribland clearade kontrakt). Dessa kontrakt nettoredovisas i balansräkningen per motpart och valuta.

Positiva skillnader mellan det värde som räknats fram med en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (dag 1-resultat) periodiseras över derivatets löptid. Vid årsskiftet uppgick sådana ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 489 mkr (538).

K22 Säkringsredovisning och Benchmarkreformen

Koncernens övergripande mål för riskhantering och säkringsredovisning är att säkra risken för variationer i framtida kassaflöden respektive verkliga värden hänförliga till ut- och upplåning med avseende på förändringar i räntor och valutakurser. För att uppnå detta använder koncernen derivat. Säkringsredovisning tillämpas för att koncernens riskhanteringsstrategi ska avspeglas i de finansiella rapporterna. För information om koncernens hantering av marknadsrisker, se not K2. Nedan beskrivs koncernens säkringsstrategier samt de olika typer av säkringsredovisning som tillämpas uppdelat per riskkategori. För en beskrivning av redovisningsprinciperna för säkringsredovisning, se not K1.

KASSAFLÖDESSÄKRING

Ränterisk i ut- och upplåning till rörlig ränta

Syftet med denna säkringsstrategi är att minska osäkerheten i framtida in- och utbetalningar av räntor till följd av förändringar i rörliga räntor, och istället erhålla respektive betala en fast ränta som är känd vid ingången av säkringen. Den säkrade posten utgörs av mycket sannolika framtida in- och utbetalningar avseende räntebärande utlåning till allmänheten respektive emitterade värdepapper med rörlig ränta. Den säkrade risken definieras som en rörlig referensränta i respektive valuta, vilken utgör en observerbar komponent i räntan. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar, i vilka fast ränta erhålls och rörlig ränta betalas respektive fast ränta betalas och rörlig ränta erhålls.

Valutakursrisk i upplåning

Säkringsstrategin syftar till att minska osäkerheten i framtida räntebetalningar till följd av förändringar i valutakurser och istället betala en ränta i den funktionella valutan, som är känd vid tidpunkten för ingången av säkringen. Den säkrade posten utgörs av mycket sannolika framtida räntebetalningar och återbetalningar av nominella belopp hänförliga till emitterade värdepapper i en annan valuta än den funktionella valutan. Den säkrade risken utgörs av risken för förändringar i dessa framtida betalningar till följd av förändringar i valutakurser mellan upplåningsvalutan och den funktionella valutan. Säkringsinstrumenten utgörs av valutarelaterade derivat.

Valutakursrisk i internlån till eller från utlandsverksamhet

Intentionen med denna säkringsstrategi är att minska risken för volatilitet hänförlig till valutakursrörelser avseende ett internlån, till eller från en utlandsverksamhet. Den säkrade posten utgörs av det nominella beloppet avseende ett internlån mellan koncernens finansavdelning och en utländsk verksamhet, utgiven i den funktionella valutan för den utländska verksamheten. Den säkrade risken utgörs av risken för förändringar i kassaflöden hänförliga till räntebetalningar samt återbetalningar av nominellt belopp, till följd av skillnader i valutakurser mellan internlånets valuta och moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor. Säkringsinstrumenten utgörs av valutarelaterade derivat.

Effektivitetsmätning

Effektiviteten testas vid ingången av säkringsrelationen samt löpande kvartalsvis. Säkringarnas effektivitet testas såväl prospektivt som retrospektivt. Prospektivt genom att skifta ränte- och diskonteringskurvor. Retrospektivt, i de fall villkoren avseende den säkrade risken och säkringsinstrumentet inte överensstämmer fullständigt, genom regressionsanalys. Med fullständigt menas att kassaflöden och diskonteringsfaktorer i var tid är identiska. Vid mätning av effektivitet representeras den säkrade risken av ett så kallat hypotetiskt derivat (PEH), vilket ska matcha de kritiska villkoren i den säkrade posten. Det verkliga värdet avseende det hypotetiska derivatet (PEH) är noll vid ingången av säkringsrelationen. Vid effektivitetsmätning jämförs förändringen i verkligt värde avseende det hypotetiska derivatet (PEH) med derivatets förändring i verkligt värde.

Kriterier vid effektivitetsmätning

För att kvalificera för säkringsredovisning ska kvoten mellan förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i den säkrade posten, vilken representeras av det hypotetiska derivatet (PEH), och derivatet vara inom intervallet 80–125%. I de fall detta kontrolleras genom regressionsanalys ska följande kriterier vara uppfyllda för att bestämma ett effektivt säkringsförhållande:

- Linjens lutning ska vara inom intervallet 0,8 <b <1,25 och
- R2 ska vara > 0,96.

Säkringsinstrument i kassaflödessäkring	2021			2020		
mkr	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	21 876	55 029	13 677	13 181	70 910	16 070
Genomsnittlig fast ränta %	0,57	0,47	0,76	0,48	0,48	0,73
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	60 679	133 749	13 232	110 939	193 987	27 674
Genomsnittlig fast ränta %	2,06	1,28	2,10	2,28	1,62	1,40
Valutakursrisk						
Valutarelaterade derivat EUR/SEK						
Nominellt belopp	14 725	51 011	1 028	24 147	52 180	13 680
Genomsnittlig valutakurs EUR/SEK	0,1066	0,0986	0,0970	1,0825	0,7212	0,9693
Valutarelaterade derivat EUR/NOK						
Nominellt belopp	10 899	30 223	35 027	4 344	29 590	17 590
Genomsnittlig valutakurs EUR/NOK	0,1187	0,1038	0,0964	0,1310	0,1110	0,3905
Valutarelaterade derivat GBP/SEK						
Nominellt belopp	-	7 553	-	-	7 195	-
Genomsnittlig valutakurs GBP/SEK	-	0,0907	-	-	1,0079	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP						
Nominellt belopp	-	6 942	918	11 011	6 289	831
Genomsnittlig valutakurs USD/GBP	-	1,2930	1,3157	1,3860	1,2930	1,3150
Valutarelaterade derivat USD/NOK						
Nominellt belopp	14 409	22 140	-	40 197	12 901	-
Genomsnittlig valutakurs USD/NOK	0,1178	0,1137	-	0,1170	0,1260	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK						
Nominellt belopp	35 654	2 264	9 057	9 206	12 805	8 613
Genomsnittlig valutakurs USD/SEK	0,1169	0,1105	0,1105	0,1166	0,5162	0,11
Valutarelaterade derivat AUD/USD						
Nominellt belopp	-	5 923	-	3 034	6 492	-
Genomsnittlig valutakurs AUD/USD	-	1,3770	-	1,3930	1,3770	-
Valutarelaterade derivat övriga valutapar						
Nominellt belopp	9 003	11 000	2 051	11 573	11 036	-
Summa	**187 245**	**325 834**	**74 990**	**227 532**	**402 385**	**84 658**

20221007066665

K22 Forts

Ineffektivitet
Ineffektiviteten beräknas genom att jämföra förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i den säkrade posten, vilken representeras av det hypotetiska derivatet (PEH), med derivatets förändring i verkligt värde. Ineffektivitet föreligger om derivatets förändring i verkligt värde överstiger värdeförändringen för det hypotetiska derivatet (PEH) i absoluta belopp.

De huvudsakliga förklaringarna till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är skillnader i marknadsräntor och valutakurser mellan tidpunkten för ingången av säkringsrelationen och affärstidpunkten för derivatet. Ineffektiviteten förklaras också av förändringar i verkligt värde hänförligt till vissa räntekomponenter i derivatet som inte ingår i den säkrade risken.

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2021		Redovisat värde säkringsinstrument					
mkr	Nominellt belopp säkrings-instrument	Tillgångar	Skulder	Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkrings-instrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkrings-reserven till resultaträkningen
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	90 582	248	1 019	1 946	1 952	-6	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	227 660	5 377	4	-4 272	-4 272	-	175
Valutakursrisk[1]							
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	66 764	2 333	997	190	190	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	2 051	3	-	8	8	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	5 514	606	-	34	32	2	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	76 150	2 750	1 429	-14	-11	-3	-
Valutarelaterade derivat GBP/SEK	7 553	758	-	-8	-8	-	-
Valutarelaterade derivat USD/DKK	6 918	330	87	60	60	-	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	7 659	-	339	8	8	-	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	36 549	1 303	721	47	47	-	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	46 976	2 041	-	295	295	-	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	5 923	50	-	-77	-77	-	3
Valutarelaterade derivat övriga valutapar	6 570	430	87	-15	-15	-	1
Summa	**588 069**	**16 229**	**4 683**	**-1 798**	**-1 791**	**-7**	**179**

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2020		Redovisat värde säkringsinstrument					
mkr	Nominellt belopp säkrings-instrument	Tillgångar	Skulder	Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkrings-instrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkrings-reserven till resultaträkningen
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	100 161	1	2 727	-1 031	-1 031	-	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	332 600	11 676	-	380	379	1	211
Valutakursrisk[1]							
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	90 207	3 327	1 700	-83	-83	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	3 516	-	9	-33	-33	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	9 628	1 123	-	81	81	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	51 524	5 559	259	234	231	3	-
Valutarelaterade derivat GBP/SEK	7 195	40	-	-4	-4	-	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	18 131	271	448	-60	-57	-3	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	53 098	1 142	1 903	-52	-52	-	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	30 624	-	2 704	-364	-364	-	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	8 526	621	-	45	45	-	-5
Valutarelaterade derivat övriga valutapar	9 465	448	728	12	13	-1	43
Summa	**714 675**	**24 208**	**10 478**	**-875**	**-875**	**0**	**249**

[1] Vid analys utifrån ett säkringsredovisningssyfte beaktas omvandlingen till moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor, genom att nominella derivatben imputeras i säkringsrelationerna. De imputerade derivatbenen är inte inkluderade i de nominella volymerna i tabellerna ovan.

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen.
Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.
Omklassificerat till resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner och avser kassaflödessäkring som är avslutad i förtid.

Säkrade poster i kassaflödessäkring	2021			2020		
mkr	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkrings-reserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkrings-förhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkrings-reserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkrings-förhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas
Ränterisk						
Emitterade värdepapper till rörlig ränta	-1 952	-600	-	1 031	-2 576	-
Utlåning till allmänheten till rörlig ränta	4 272	3 468	1 153	-379	7 946	1 327
Valutakursrisk						
Emitterade värdepapper EUR samt internlån DKK, GBP och NOK	-218	-553		-87	-779	
Emitterade värdepapper USD samt internlån DKK, EUR, GBP och NOK	-410	-16	88	499	-427	86
Emitterade värdepapper samt internlån övriga valutor	99	-46	10	-189	59	17
Summa	**1 791**	**2 253**	**1 251**	**875**	**4 223**	**1 430**

K22 Forts

SÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE

Ränterisk i ut- och upplåning till fast ränta

Syftet med denna säkringsstrategi är att minska risken för förändringar i verkligt värde avseende ut- och upplåning till fast ränta, till följd av förändringar i marknadsräntor. Den säkrade risken definieras som referensräntan i respektive valuta, vilken utgör en observerbar komponent i räntan. De säkrade posterna utgörs av utlåning till allmänheten till fast ränta och emitterade värdepapper till fast ränta. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar, i vilka fast ränta betalas och rörlig ränta erhålls respektive ränteswappar i vilka fast ränta erhålls och rörlig ränta betalas.

Effektivitetsmätning

Säkringarnas effektivitet mäts genom att jämföra förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i ut- och upplåning med ränteswapparnas värdeförändring. Effektivitetsmätningen utförs såväl prospektivt som retrospektivt. Prospektivt genom att skifta ränte- och diskonteringskurvor och retrospektivt tillämpas regressionsanalys. Effektiviteten testas vid ingången av säkringsrelationen samt löpande kvartalsvis. De kriterier som ska vara uppfyllda för att kvalificera för säkringsredovisning är desamma som beskrivs ovan i avsnittet om kassaflödessäkring.

Ineffektivitet

Ineffektivitet beräknas genom att jämföra förändringen i verkligt värde för ränteswappen med verkligt värde för den säkrade risken i ut- respektive upplåning från ingången av säkringen till periodens utgång.

Den huvudsakliga förklaringen till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är förändringar i verkligt värde med avseende på den rörliga räntan i ränteswappen, vilken ej motsvaras av en värdeförändring avseende den säkrade risken i ut- eller upplåningen.

PORTFÖLJSÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE MED AVSEENDE PÅ RÄNTERISK

Ränterisk i utlåningsportföljer till fast ränta

Säkringsstrategin syftar till att minska risken för förändringar i verkligt värde avseende utlåningsportföljer till fast ränta, till följd av förändringar i marknadsräntor. Den säkrade risken definieras som förändringar i verkligt värde avseende en del av en utlåningsportfölj till fast ränta, med avseende på förändringar i en referensränta i respektive valuta. Den säkrade posten utgörs av ett belopp i valuta som är bestämt utifrån en utlåningsportfölj till fast ränta. Utlåningsportföljen delas in i ränteomsättningsperioder. Det säkrade beloppet fastställs baserat på den ränterisk som banken önskar säkra i de utvalda ränteomsättningsperioderna. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar, i vilka rörlig ränta erhålls och fast ränta betalas. Ett eller flera säkringsinstrument definieras i respektive ränteomsättningsperiod.

För en beskrivning av effektivitetsmätning och ineffektivitet hänvisas till avsnittet om Säkring av verkligt värde ovan.

Ränterisk i utlåningsportfölj till rörlig ränta med räntetak

Syftet med denna säkringsstrategi är att minska risken för förändringen i verkligt värde avseende utlåningsportföljer med tre månaders räntebindning, där låntagaren har ett räntetak. Den säkrade risken definieras som referensräntan i det avtalade räntetaket. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteoptioner (cappar).

Den nominella utlåningsvolymen som säkras för en viss period fastställs kvartalsvis. Vid beräkning av effektivitet jämförs förändringen i verkligt värde under perioden avseende räntetak med ränteoptionernas (capparnas) förändring i verkligt värde. Kvoten ska vara inom intervallet 80–125% för att säkringen ska kvalificera för säkringsredovisning.

De huvudsakliga förklaringarna till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är avvikelser i löptid och ränta mellan räntetak i utlåning och cappar, eftersom volymen för respektive cap fastställs för en portfölj av utlåning med räntetak och inte för respektive lån.

Säkringsinstrument i säkring av verkligt värde	2021			2020		
mkr	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	-	-	-	31 706	146 883	1 698
Genomsnittlig fast ränta %	-	-	-	0,06	0,03	0,28
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	904	111 407	74 265	-	53 834	60 040
Genomsnittlig fast ränta %	0,22	0,76	0,94	-	0,97	1,09
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	-	566	896	-	534	843
Genomsnittlig fast ränta %	-	3,26	3,69	-	3,26	3,69

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2021					
	Nominellt belopp	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att	Ineffektivitet som redovisas
mkr	säkringsinstrument	Tillgångar	Skulder	beräkna ineffektivitet	i resultaträkningen
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	-	-	-	-	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	186 576	1 406	2 271	-3 891	-38
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 462	156		-54	5
Summa	**188 038**	**1 562**	**2 271**	**-3 945**	**-33**
Portföljsäkring av verkligt värde					
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	271 883	2 000	157	2 285	40
Ränteoptioner (cappar)	1 061	1	-	8	-
Summa	**272 944**	**2 001**	**157**	**2 293**	**40**

20221007066666

K22 Forts

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2020	Nominellt belopp	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen
mkr	säkringsinstrument	Tillgångar	Skulder		
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	182 267	72	442	-222	-7
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	113 874	3 030	169	1 143	56
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 377	101	-	100	0
Summa	**297 518**	**3 203**	**611**	**1 021**	**49**
Portföljsäkring av verkligt värde					
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	7 944	4	19	-13	0
Ränteoptioner (cappar)	2 806	0	-	13	0
Summa	**10 750**	**4**	**19**	**0**	**0**

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen. Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2021	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
mkr	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	-				-	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		188 536		-2 656	3 912	
Summa	**-**	**188 536**	**-**	**-2 656**	**3 912**	**-**
Portföljsäkring av verkligt värde[1]						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	-1 904				-2 245	-
Räntetak i utlåning till rörlig ränta	4				-8	-
Summa	**-1 900**				**-2 253**	**-**

[1] Den underliggande utlåningsportföljens nominella volym uppgick per 2021-12-31 till 272 277 mkr (10 691 mkr).

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2020	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
mkr	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	186 468		329		215	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		119 410		1 110	-1 187	-
Summa	**186 468**	**119 410**	**329**	**1 110**	**-972**	**-**
Portföljsäkring av verkligt värde						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	13				13	-
Räntetak i utlåning till rörlig ränta	12				-13	-
Summa	**25**				**0**	

SÄKRING AV VALUTAKURSRISK I NETTOINVESTERING I UTLANDSVERKSAMHET

Syftet med säkringsstrategin är att reducera valutakursexponeringen avseende en nettoinvestering i en utlandsverksamhet. Den säkrade posten utgörs av det nominella beloppet avseende intern långfristig utlåning mellan koncernens finansavdelning och en utlandsverksamhet utgiven i den funktionella valutan för den utländska verksamheten. För att utgöra en del av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet krävs att en återbetalning av den interna utlåningen varken är planerad eller trolig under en överskådlig framtid. Den säkrade risken utgörs av värdeförändringsrisken avseende en nettoinvestering i en utlandsverksamhet, till följd av förändringar i valutakursen mellan den utländska verksamhetens funktionella valuta och moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor. Säkringsinstrumenten utgörs av valutarelaterade derivat. Det föreligger endast äldre säkringsrelationer, och banken ingår inga nya säkringsrelationer i denna säkringsstrategi varför någon information i tabellform ej heller lämnas avseende denna säkringsstrategi.

Effektivitetsmätning

Vid effektivitetsmätning avseende säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet tillämpas motsvarande rutiner som vid effektivitetsmätning för kassaflödessäkringar, vilka beskrivs ovan i avsnittet om kassaflödessäkringar.

Ineffektivitet

Ineffektiviteten beräknas på motsvarande sätt som för kassaflödessäkringar, vilket beskrivs ovan i avsnittet om kassaflödessäkringar.

Den huvudsakliga förklaringen till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är skillnader i valutakurser mellan tidpunkten för ingången av säkringsrelationen och affärstidpunkten för derivatet.

För en specifikation av förändringen av säkringsreserven respektive omräkningsreserven, se not K39.

BENCHMARKREFORMEN

Ändringar i IFRS 9 Finansiella instrument och IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering

Från och med räkenskapsåret 2020 tillämpades ändringar i IAS 39 som innebär temporära undantag från att tillämpa vissa specifika krav avseende säkringsredovisning för säkringsrela-

K22 Forts

tioner som direkt påverkas av benchmarkreformen. Banken valde, i enlighet med IAS 39, att tillämpa ändringarna i förtid i årsredovisningen för 2019. De temporära undantagen syftar till att säkringsrelationer inte ska behöva avbrytas endast till följd av osäkerhet från benchmarkreformen. Se not K1 punkt 11.

Från och med räkenskapsåret 2021 tillämpas ändringar i IFRS 9 vid modifieringar av finansiella tillgångar och finansiella skulder, vilka genomförs som en direkt följd av implementeringen av benchmarkreformen. Modifieringen utgör en ändring av effektivräntan och någon modifieringsvinst eller – förlust redovisas således ej. Därutöver har ändringar i IAS 39 genomförts som innebär undantag från vissa krav för säkringsredovisning när befintliga referensräntor i säkringsrelationer ersätts med alternativa referensräntor. Ändringarna syftar till att säkringsrelationer inte ska behöva avbrytas endast till följd av implementeringen av benchmarkreformen. Se not K1 punkterna 2 och 11.

Anpassningar till benchmarkreformen
Det pågår ett omfattande arbete internationellt med framtagande av alternativa referensräntor, vilka utgörs av nästan riskfria räntor, så kallade RFR (Nearly Risk-free Rates). Inom EU pågår såväl en anpassning av nuvarande interbankräntor till att uppfylla kraven enligt Benchmarkförordningen ((EU) 2016/1011) som framtagande av alternativa RFR.

Inom banken pågår ett omfattande anpassningsarbete inför en omställning till RFR, såväl med avseende på centrala anpassningar i IT-system för derivat och IBOR-lån som lokala anpassningar i IT-system för låneprodukter i de olika länderna. Det centrala projektet omfattar även uppdatering av avtal, exempelvis ISDA och ramavtal, samt framtagande av kommunikationsplaner till kunder och motparter. Vidare omfattas bland annat påverkan på redovisning, värdering av finansiella instrument och riskmätning vid en övergång till RFR.

Under året har bankens arbete främst inriktats på anpassningar och utveckling i IT-system för emissioner av värdepapper och handel i derivatinstrument inom Group Treasury och Handelsbanken Capital Markets, samt avseende låneprodukter som administreras inom Handelsbanken Capital Markets. Anpassningar och utveckling i IT system är bland annat erforderligt på grund av att de alternativa referensräntorna (RFR) beräknas tillbakablickande, till skillnad från befintliga interbankräntor som beräknas framåtblickande. Anpassningar och utvecklingen i IT-system har utförts centralt i Sverige och lokalt inom bankens utländska enheter i Storbritannien och USA. I anpassningsarbetet har vidare ett stort fokus förelegat på att dotterbolaget Handelsbanken plc ska kunna erbjuda kunderna utlåningsprodukter med ränta som fastställs utifrån Bank of England base rate respektive alternativa RFR. Från och med april 2021 kan Handelsbanken plc erbjuda kunderna utlåningsprodukter och derivat med ränta som fastställs utifrån Bank of England base rate.

Under året har en utestående obligation i GBP konverterats från Libor till SONIA. Vidare har banken emitterat ett antal nya instrument (CD i New York) i USD med SOFR som referens. Samtliga derivatavtal avseende ränteswappar och valutaränteswappar som refererar till GBP Libor, EUR Libor, CHF Libor eller JPY Libor, och clearas via London Clearing House (LCH), övergick till att referera till en alternativ RFR under december månad.

Bedömning av benchmarkreformens påverkan på väsentliga interbankräntor och säkringsrelationer
Interbankräntor i bankens hemmamarknader samt i USA bedöms vara väsentliga för banken, vilka utgörs av Stibor, GBP Libor, USD Libor, Euribor och Nibor.

Det finns inget beslut om att Stibor ska upphöra som referensränta. Riksbanken har tagit fram en RFR i SEK för T/N, Swestr (Swedish krona Short Term Rate), vilken kan användas som referensränta i finansiella kontrakt från och med den 1 september 2021. Stibor måste uppfylla de krav som ställs enligt Benchmarkförordningen och godkännas av Finansinspektionen. Ansökan måste lämnas före utgången av 2021, eftersom Stibor är en kritisk referensränta enligt Benchmarkförordningen. Ett arbete med att ta fram en ansökan om godkännande av Stibor enligt Benchmarkförordningen har utförts inom Swedish Financial Benchmark Facility och ansökan har lämnats till Finansinspektionen den 27 december 2021. I nuläget är bankens bedömning att Stibor förväntas godkännas enligt Benchmarkförordningen och kvarstå som referensränta.

Financial Conduct Authority (FCA) har bekräftat att samtliga LIBOR för GBP, EUR, CHF och JPY samt 1 veckas och 2 månaders USD antingen upphör att tillhandahållas av någon administratör, eller inte längre är representativa, från 2021-12-31. För resterande USD LIBOR gäller att de upphör direkt efter den 30 juni 2023. GBP Libor ersätts med SONIA (Reformed Sterling Overnight Index Average) och USD Libor ersätts med SOFR (Secured Overnight Financing Rate).

En reformerad Euribor är framtagen och godkänd som referensränta enligt Benchmarkförordningen. ESTER (Euro Short Term Rate) är beslutad att utgöra RFR i euro, vilken publiceras från och med den 2 oktober 2019. Till och med 2021 publiceras ESTER parallellt med den nuvarande dagsutlåningsräntan EONIA. Från och med den 3 januari 2022 upphör EONIA. En reformerad Euribor är godkänd och kommer fortsättningsvis att publiceras. Bankens bedömning är att Euribor förväntas kvarstå som referensränta.

Interbankräntan Nibor i Norge är godkänd enligt Benchmarkförordningen av den norska tillsynsmyndigheten. Bankens bedömning är att Nibor förväntas kvarstå som referensränta.

Vid bedömning av om det föreligger osäkerhet till följd av benchmarkreformen är bankens utgångspunkt att osäkerhet uppkommer först när en behörig myndighet har fattat beslut om att en interbankränta ska upphöra vid en specifik tidpunkt. Bankens bedömning är därmed att det föreligger en osäkerhet från benchmarkreformen på säkringsrelationer som förfaller efter 2023-06-30, i vilka USD Libor har en direkt påverkan på säkrad post eller säkringsinstru-

Säkringsinstrument som ingår i säkringsrelationer som påverkas av osäkerheten från benchmarkreformen mkr	Nominella belopp 2021-12-31
Ränteswappar USD	46 268
Valutaränteswappar AUD/USD	5 923
Valutaränteswappar USD/DKK	6 188
Valutaränteswappar USD/EUR	896
Valutaränteswappar USD/GBP	7 859
Valutaränteswappar USD/NOK	12 712
Valutaränteswappar USD/SEK	11 321
Summa	**93 167**

20221007065667

K22 Forts

ment. Den säkrade risken, som direkt påverkas av osäkerheten till följd av benchmarkreformen, är således den rörliga referensräntan i ut- och upplåning i USD. Vidare påverkas kassaflöden hänförliga till ut- och upplåning samt derivatinstrument som är baserade på USD Libor. Osäkerheten till följd av benchmarkreformen upphör för de säkrade posterna respektive säkringsinstrumenten när den nya räntan är fastställd och har införts i de enskilda kontrakten.

Säkringsinstrument och säkrade poster som refererat till GBP Libor har övergått till den alternativa referensräntan vid utgången av 2021, alternativt övergår under det första kvartalet 2022, och påverkas ej längre av osäkerheten från benchmarkreformen. Det föreligger ej något beslut fattat av behörig myndighet om att övriga för banken väsentliga interbankräntor ska upphöra, varför det i nuläget ej bedöms föreligga osäkerhet till följd av benchmarkreformen avseende dessa interbankräntor.

Finansiella instrument som ej har övergått till en alternativ referensränta (RFR) per 2021-12-31

I tabellen nedan specificeras finansiella instrument vilka refererar till en väsentlig referensränta som ska övergå till en alternativ referensränta (RFR), men som vid utgången av räkenskapsåret ännu ej övergått till en alternativ referensränta (RFR).

Risker som koncernen är exponerade för till följd av övergången till alternativa referensräntor (RFR)

Övergången påverkar stora delar av bankens verksamhet, både genom att flera affärsområden inom olika geografiska enheter och flera funktioner berörs. Ett antal IT- system behöver anpassas för att möta de nya kraven liksom fallback-skrivningar och andra avtalsfrågor, beräkningar för värdering och riskanalys, redovisning och rapportering, kundkommunikation etc. Den stora mängden förändringspunkter leder till ett behov av samordning. Banken har en koncernövergripande Benchmark-kommitté som är sammanhållande för samtliga frågeställningar relaterade till övergången till alternativa referensräntor.

Operativa risker

Förändringar i processer, avtal och IT-system enligt ovan kan medföra operativa risker. Marknaden är fortfarande i förändring med avseende på olika parametrar inom flera referensräntor, vilket gör att IT-systemen behöver vara anpassningsbara på ett sådant sätt att varken affärsrisker eller operativa risker ska uppstå. Affärsrisker uppkommer exempelvis om banken kan tvingas avstå från transaktioner på grund av tekniska begränsningar.

De avtal och transaktioner som har en hänvisning till en referensränta som kommer, eller kan komma, att upphöra har identifierats. Arbetet med att uppdatera och ändra dessa till nya alternativa referensräntor, alternativt att implementera fallback-skrivningar för de avtal där det bedömts som relevant, är pågående och förväntas i all väsentlighet färdigställas i tid till respektive byte av referensränta.

De operativa riskerna relaterade till övergången till alternativa referensräntor hanteras i enlighet med bankens sedvanliga rutiner för att identifiera, bedöma och hantera operativa risker (se not K2 Risk- och kapitalhantering, Operativ risk).

Marknadsrisker

Ränterisken förändras något och basisrisker uppstår när övergången till nya alternativa referensräntor genomförs vid olika tidpunkter för olika finansiella instrument och produkter. Riskerna hanteras inom bankens risktolerans allteftersom förändringarna sker.

Motpartsrisker

Exponeringarna förändras inte i någon väsentlig utsträckning och motpartsriskerna hanteras inom bankens risktolerans.

Finansiella instrument som refererar till en väsentlig interbankränta, vilka ej har övergått till en alternativ referensränta (RFR) per 2021-12-31.

Interbankräntor	Finansiella tillgångar, som inte är derivat,	Finansiella skulder, som inte är derivat,	Derivatinstrument, nominella belopp		
mkr	redovisat värde	redovisat värde	Ränteswappar	Ränteoptioner	Valutaränteswappar
USD Libor					
USD Libor 3m	6 641	-	66 886	-	
USD Libor övriga	733	-	326	-	
USD Libor 3m/EUR Euribor 3m					5 469
USD Libor 3m/NOK Nibor 3m					17 701
USD Libor 3m/SEK Stibor 3m					18 891
USD Libor 3m/GBP Libor 3m					12 511
USD Libor 3m/övriga valutor					7 294
Övriga valutor/USD Libor 3m					6 741
GBP Libor[1]					
GBP Libor 3m	88 364	-	10 498	4 632	
GBP Libor övriga	2 008	-	-	-	
EUR Libor 3m/GBP Libor 3m					6 514
GBP Libor 3m/USD Libor 3m					1 370
Övriga valutor/GBP Libor 3m					332
Summa	97 746	-	77 710	4 632	76 823

I tabellen ovan ingår inte finansiell tillgångar och skulder samt derivatinstrument som förfaller innan interbankräntan upphör.

[1] Den största delen av finansiella tillgångar och derivatinstrument som refererar till GBP Libor kommer att övergå till en alternativ referensränta under det första kvartalet 2022.

K23 Kvittning av finansiella instrument

2021 mkr	Derivat	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	48 543	33 836	82 379
Kvittade belopp	-20 035	-7 110	-27 145
Redovisat värde i balansräkningen	**28 508**	**26 726**	**55 234**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-9 294		-9 294
Mottagna finansiella säkerheter	-13 322	-26 700	-40 022
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-22 616**	**-26 700**	**-49 316**
Nettobelopp	**5 892**	**26**	**5 918**
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	30 840	7 323	38 163
Kvittade belopp	-17 056	-7 110	-24 166
Redovisat värde i balansräkningen	**13 784**	**213**	**13 997**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-9 294		-9 294
Ställda finansiella säkerheter	-1 467	-213	-1 680
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-10 761**	**-213**	**-10 974**
Nettobelopp	**3 023**	**-**	**3 023**

2020 mkr	Derivat	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	55 958	14 692	70 650
Kvittade belopp	-25 344	-2 014	-27 358
Redovisat värde i balansräkningen	**30 614**	**12 678**	**43 292**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Mottagna finansiella säkerheter	-7 503	-12 669	-20 172
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-22 349**	**-12 669**	**-35 018**
Nettobelopp	**8 265**	**9**	**8 274**
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	53 865	2 014	55 879
Kvittade belopp	-21 046	-2 014	-23 060
Redovisat värde i balansräkningen	**32 819**	**-**	**32 819**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Ställda finansiella säkerheter	-13 310	-	-13 310
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-28 156**	**-**	**-28 156**
Nettobelopp	**4 663**	**-**	**4 663**

Derivatinstrument kvittas i balansräkningen när det återspeglar bankens förväntade kassaflöden vid regleringen av två eller flera avtal. Återköpsavtal och omvända återköpsavtal mot centrala clearingmotparter kvittas i balansräkningen när det återspeglar bankens förväntade kassaflöden vid regleringen av två eller flera avtal. Det inträffar när banken har både en avtalsmässig rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto. I det kvittade beloppet för derivattillgångar ingår kvittade kontantsäkerheter om 3 315 mkr (7 330) vilka härrör från balansräkningsposten In- och upplåning från allmänheten. I det kvittade beloppet för derivatskulder ingår kvittade kontantsäkerheter om 335 mkr (3 032) vilka härrör från balansräkningsposten Utlåning till allmänheten.

Den kvarvarande motpartsrisken i derivat reduceras genom avtal om nettning vid betalningsinställelse, det vill säga nettning av positiva och negativa värden i alla derivattransaktioner med en och samma motpart i en konkurssituation. Banken har som policy att teckna nettningsavtal med alla bankmotparter. Nettningsavtalen kompletteras med avtal om ställande av säkerheter för nettoexponeringen. I huvudsak används kontanter som säkerhet, men även statspapper förekommer. Säkerheter för återköpsavtal samt in- och utlåning av värdepapper utgår i regel i form av kontanter eller andra värdepapper.

20221007066668

K24 Immateriella tillgångar

2021 mkr	Goodwill	Varumärken och andra rättigheter	Kund-kontrakt	Internt utvecklad programvara	Övrigt	Totalt 2021
Anskaffningsvärde vid ingången av året	6 822	188	801	5 530	164	13 505
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	-	-	-	539	-	539
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-176	-	-176
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	-2 569	-	-165	-341	-	-3 075
Valutaeffekt	122	8	35	53	-	218
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**4 375**	**196**	**671**	**5 605**	**164**	**11 011**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-	-168	-277	-1 697	-33	-2 175
Avyttringar och utrangeringar	0	-	-	176	-	176
Årets avskrivningar		-17	-33	-576	-33	-659
Årets nedskrivningar	-18	-	-	-100	-	-118
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	-	-	107	227	-	334
Årets av- och nedskrivningar avseende tillgångar som omklassificerats till tillgångar som innehas för försäljning	-	-	-6	-217	-	-223
Valutaeffekt	-	-8	-14	-22	-	-44
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-18**	**-193**	**-223**	**-2 209**	**-66**	**-2 709**
Redovisat värde	**4 357**	**3**	**448**	**3 396**	**98**	**8 302**

Under året har utvecklingskostnader uppgående till 2 144 mkr (1 578) kostnadsförts.

2020 mkr	Goodwill	Varumärken och andra rättigheter	Kund-kontrakt	Internt utvecklad programvara	Övrigt	Totalt 2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	7 007	199	847	4 854	0	12 907
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	-	-	-	867	164	1 031
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-135	-	-135
Valutaeffekt	-185	-11	-46	-56	-	-298
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**6 822**	**188**	**801**	**5 530**	**164**	**13 505**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-	-151	-251	-1 320	0	-1 722
Avyttringar och utrangeringar		-		135	-	135
Årets avskrivningar		-27	-42	-447	-33	-549
Årets nedskrivningar	-	-	-	-82	-	-82
Valutaeffekt	-	10	16	17	-	43
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-**	**-168**	**-277**	**-1 697**	**-33**	**-2 175**
Redovisat värde	**6 822**	**20**	**524**	**3 833**	**131**	**11 330**

	Goodwill		Immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod	
mkr	2021	2020	2021	2020
Handelsbanken Sverige	3 331	3 331	-	-
Handelsbanken Storbritannien	175	159	-	-
Handelsbanken Finland		17		-
Handelsbanken Danmark		2 515		-
Handelsbanken Norge	678	630		-
Handelsbanken Nederländerna	163	160	-	-
Handelsbanken Capital Markets	10	10	3	3
Summa	**4 357**	**6 822**	**3**	**3**

Nedskrivningsprövning av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Redovisad koncerngoodwill härrör till övervägande del från traditionell bankverksamhet på Handelsbankens hemmamarknader. Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod prövas för nedskrivning årligen i samband med årsbokslutet. Vid nedskrivningsprövningen beräknas nyttjandevärdet för de enheter till vilka goodwill fördelats ut genom diskontering av estimerade framtida kassaflöden samt slutvärde. I tabellen har goodwill fördelats ut på rörelsesegment.

Estimerade framtida kassaflöden bygger de första fem åren på prognoser för riskvägda volymer, intäkter, kostnader samt kreditförluster. Prognoserna baseras främst på en intern bedömning av den framtida intäkts- och kostnadsutvecklingen, konjunkturläge, förväntad ränteutveckling samt förväntade effekter av kommande regelverk. Efter den första femårsperioden görs en prognos baserad på ett antagande om långsiktig tillväxttakt. Antagandet om kassaflödestillväxt baseras på historisk real BNP-utveckling samt Riksbankens långsiktiga inflationsmål. Årets nedskrivningsprövning bygger på ett antagande om en långsiktig tillväxttakt på 2 % (2). Den totala prognosperioden är 20 år. Som slutvärde används det prognostiserade substansvärdet för den prövade enheten. Estimerade kassaflöden har diskonterats med en ränta som baseras på riskfri ränta samt riskjustering motsvarande marknadens genomsnittliga avkastningskrav. Diskonteringsräntan uppgick vid årets nedskrivningsprövning till 6,4 % (6,9) efter skatt. Motsvarande ränta före skatt uppgick till 9,1 % (9,4).

Vid årets nedskrivningsprövning bedömdes skillnaden mellan återvinningsvärde och bokfört värde på goodwill vara betryggande. Det beräknade nyttjandevärdet på goodwill är känsligt för

K24 Forts

ett antal olika variabler som har betydelse för förväntade kassaflöden samt diskonteringsräntan. De variabler som har störst betydelse för beräkningen är antaganden om ränte- och konjunkturutveckling, framtida marginaler och kostnadseffektivitet. Ingen rimlig möjlig förändring av viktiga antaganden skulle påverka det redovisade värdet på goodwill.

En ökning av diskonteringsräntan med två procentenheter eller en minskning av den framtida tillväxttakten med två procentenheter bedöms vara rimliga eventuella förändringar i de viktigaste antagandena till följd av covid-19. En sådan förändring skulle inte medföra något nedskrivningsbehov.

K25 Fastigheter och inventarier

Fastigheter och inventarier mkr	2021	2020
Inventarier	715	869
Fastigheter	4 557	5 361
Egendom övertagen för skyddande av fordran	0	2
Summa	**5 272**	**6 232**

I posten Egendom övertagen för skyddande av fordran ingår lös egendom samt fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde i enlighet med koncernens redovisningsprinciper för tillgångar som övertagits för skydd av fordran, se not K1. Det verkliga värdet på fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 2 mkr (2). Orealiserade värdeförändringar på dessa fastigheter har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Värdering av privatbostäder bygger i allt väsentligt på marknadsobservationer av jämförbara fastighetsköp på den aktuella orten. Värdering av kommersiella fastigheter bygger på diskontering av framtida kassaflöden och baseras på antaganden om bland annat hyresnivå, vakansgrad, drift- och underhållskostnader, direktavkastningskrav och kalkylränta. I värderingen tas även hänsyn till fastighetens skick, läge samt alternativ användning. Banken har som princip att alltid använda en oberoende, godkänd värderingsman vid värdering av affärs- och kontorsfastigheter samt industrifastigheter. Värdering som enbart bygger på marknadsobservationer 2 mkr (2) klassificeras som nivå 2 i den värderingshierarki som beskrivs i not K1. Värdering som har ett väsentligt inslag av egna antaganden 0 mkr (0) klassificeras som nivå 3 i värderingshierarkin. Orealiserade värdeförändringar i nivå 3 avseende fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Årets försäljning av fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 1 mkr (10) varav 0 mkr (2) var klassade som nivå 3 innan försäljningen. Nya fastigheter har tillkommit under året med 0 mkr (2) varav 0 mkr (0) klassats som nivå 3.

Inventarier mkr	2021	2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 141	2 234
Anskaffningsvärde på tillkommande under året	218	298
Avyttringar och utrangeringar	-369	-325
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	-115	-
Valutaeffekt	79	-66
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**1 954**	**2 141**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-1 325	-1 285
Årets avskrivningar enligt plan	-315	-373
Avyttringar och utrangeringar	329	304
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	57	-
Årets av- och nedskrivningar avseende tillgångar som omklassificerats till tillgångar som innehas för försäljning[2]	14	-
Valutaeffekt	-47	29
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-1 287**	**-1 325**
Redovisat värde	**667**	**816**
Redovisat värde nyttjanderätter[1]	**48**	**53**
Summa redovisat värde	**715**	**869**

Fastigheter mkr	2021	2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 509	2 415
Ny- och ombyggnation	67	107
Avyttringar och utrangeringar	-530	-4
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	-301	-
Valutaeffekt	30	-9
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**1 775**	**2 509**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-1 084	-1 046
Årets avskrivningar enligt plan	-38	-41
Avyttringar och utrangeringar	476	1
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning	127	-
Årets av- och nedskrivningar avseende tillgångar som omklassificerats till tillgångar som innehas för försäljning[2]	2	-
Valutaeffekt	-1	2
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-518**	**-1 084**
Redovisat värde	**1 257**	**1 425**
Redovisat värde nyttjanderätter[1]	**3 300**	**3 936**
Summa redovisat värde	**4 557**	**5 361**

[1] Nyttjanderätter hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning,se not K13, och ingår ej i redovisat värde per 2021-12-31.
[2] Avser av- och nedskrivningar under januari–september 2021 dvs perioden före omklassificering till Tillgångar som innehas för försäljning.

20221007066669

K26 Övriga tillgångar

mkr	2021	2020
Fondlikvidfordringar	2 629	3 273
Återförsäkringstillgångar	20	11
Övrigt	3 136	2 840
Summa	**5 785**	**6 124**

Övriga tillgångar hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

mkr	2021	2020
Upplupna intäkter	1 280	1 460
Förutbetalda kostnader	736	793
Summa	**2 016**	**2 253**

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K28 Skulder till kreditinstitut

mkr	2021	2020
Skulder i svenska kronor		
Banker	4 409	36 933
Övriga kreditinstitut	8 485	11 265
Summa	**12 894**	**48 198**
Skulder i utländsk valuta		
Banker	69 982	75 952
Övriga kreditinstitut	158	573
Summa	**70 140**	**76 525**
Summa skulder till kreditinstitut	**83 034**	**124 723**
varav upplupna räntekostnader	*-29*	*2*
varav repor	-	-

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Skulder till kreditinstitut i svenska kronor	46 286	52 783
Skulder till kreditinstitut i utländsk valuta	118 074	172 661
Summa	**166 360**	**225 444**
varav repor	*371*	*650*

Skulder till kreditinstitut hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K29 In- och upplåning från allmänheten

Inlåning från allmänheten mkr	2021	2020
Inlåning i svenska kronor		
Hushåll	445 736	410 578
Företag	366 155	297 529
Riksgälden	1	1
Summa	**811 892**	**708 108**
Inlåning i utländsk valuta		
Hushåll	115 329	138 557
Företag	310 530	341 362
Summa	**425 859**	**479 929**
Summa inlåning från allmänheten	**1 237 751**	**1 188 037**

Upplåning från allmänheten mkr	2021	2020
Upplåning i svenska kronor	29 335	24 677
Upplåning i utländsk valuta	19 551	17 049
Summa upplåning från allmänheten	**48 886**	**41 726**
Summa in- och upplåning från allmänheten	**1 286 637**	**1 229 763**
varav upplupna räntekostnader	*95*	*497*
varav repor	*213*	*-*
varav inom försäkringsrörelsen	*6 623*	*6 863*

Medelvolymer mkr	2021	2020
Inlåning från allmänheten		
Inlåning från allmänheten i svenska kronor	745 860	675 329
Inlåning från allmänheten i utländsk valuta	490 229	488 470
Summa	**1 236 089**	**1 163 799**
Upplåning från allmänheten		
Upplåning i svenska kronor	54 673	31 257
Upplåning i svenska kronor, försäkringsrörelsen	6 739	7 038
Upplåning i utländsk valuta	153 982	99 934
Summa	**215 394**	**138 229**
varav repor	*19 209*	*6 425*

In- och upplåning från allmänheten hänförlig till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K30 Skulder där kunden står värdeförändringsrisken

mkr	2021	2020
Fond- och depåförsäkringsskulder	235 209	191 035
Övriga fondskulder	552	6 177
Summa	**235 761**	**197 212**

Skulder där kunden står värdeförändringsrisken hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

20221007067O

K31 Emitterade värdepapper

	2021		2020	
mkr	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp
Certifikat				
Certifikat i svenska kronor	567	489	391	423
varav verkligt värde obligatoriskt	*567*	*489*	*391*	*423*
Certifikat i utländsk valuta	513 697	513 441	474 804	506 892
varav upplupet anskaffningsvärde	*512 583*	*512 332*	*472 980*	*505 798*
varav ingår i säkring av verkligt värde	*905*	*906*	-	-
varav verkligt värde obligatoriskt	*1 114*	*1 109*	*1 824*	*1 094*
Summa	**514 264**	**513 930**	**475 195**	**507 315**
Obligationslån				
Obligationslån i svenska kronor	500 296	487 761	478 412	461 154
varav upplupet anskaffningsvärde	*500 296*	*487 761*	*478 412*	*461 154*
varav ingår i säkring av verkligt värde	*40 225*	*39 200*	*22 985*	*21 850*
Obligationslån i utländsk valuta	339 208	339 801	357 130	356 947
varav upplupet anskaffningsvärde	*339 208*	*339 801*	*357 130*	*356 947*
varav ingår i säkring av verkligt värde	*134 588*	*135 498*	*92 645*	*90 578*
Summa	**839 504**	**827 562**	**835 542**	**817 101**
Summa emitterade värdepapper	**1 353 768**	**1 341 492**	**1 310 737**	**1 324 416**
varav upplupna räntekostnader	*4 194*		*4 396*	

mkr	2021	2020
Emitterade värdepapper vid årets ingång	1 310 737	1 384 961
Emitterade	1 016 801	944 015
Återköpta	-64 381	-72 852
Förfallna	-939 884	-880 712
Valutaeffekter m m	21 495	-64 675
Emitterade värdepapper vid årets utgång	**1 353 768**	**1 310 737**

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Svenska kronor	491 228	494 056
Utländsk valuta	882 947	908 636
Summa	**1 374 175**	**1 402 692**

K32 Korta positioner

mkr	2021	2020
Korta positioner värderade till verkligt värde		
Aktier	635	658
Räntebärande värdepapper	3 270	1 024
Summa	**4 105**	**1 682**
varav upplupna räntekostnader	*21*	*5*

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Svenska kronor	21 824	10 977
Utländsk valuta	229	97
Summa	**22 053**	**11 074**

K33 Försäkringsskulder

mkr	2021	2020
Skuld för sjukräntor	152	151
Skuld för livsfall	199	224
Skuld för andra oreglerade skador	131	130
Skuld för förinbetalda premier	40	52
Summa	**532**	**557**

Försäkringsskulder hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K34 Skatter

Uppskjutna skattefordringar mkr	2021	2020
Säkringsinstrument	-	563
Immateriella tillgångar	-	-
Fastigheter och inventarier	18	14
Pensioner	295	221
Övrigt	532	420
Summa	**845**	**1 218**

Uppskjutna skatteskulder mkr	2021	2020
Utlåning till allmänheten[1]	2 759	3 212
Säkringsinstrument	369	1 528
Immateriella tillgångar	74	70
Fastigheter och inventarier	93	111
Pensioner	1 754	367
Övrigt	227	65
Summa	**5 276**	**5 353**
Netto uppskjutna skatteskulder	**4 431**	**4 135**

Förändring av uppskjutna skatter 2021 mkr	Ingående balans	Redovisat över resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Omklassificierat till tillgångar och skulder som inne-has till försäljning	Valutaeffekt	Utgående balans
Utlåning till allmänheten[1]	3 212	-453	-	-	-	2 759
Säkringsinstrument	965	-	-596	-	-	369
Immateriella tillgångar	70	4	-	-	-	74
Fastigheter och inventarier	97	-22	-	-	-	75
Pensioner	146	-72	1 398	-	-13	1 459
Övrigt	-355	-139	195	-4	-2	-305
Summa	**4 135**	**-682**	**997**	**-4**	**-15**	**4 431**

Förändring av uppskjutna skatter 2020 mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Valutaeffekt	Utgående balans
Utlåning till allmänheten[1]	3 745	-533	-	-	3 212
Säkringsinstrument	1 059	-	-94	-	965
Immateriella tillgångar	158	-88	-	-	70
Fastigheter och inventarier	96	1	-	-	97
Pensioner	-97	-33	267	9	146
Övrigt	-20	-329	-	-6	-355
Summa	**4 941**	**-982**	**173**	**3**	**4 135**

[1] Varav leasing 2 759 mkr (3 212).

20221007067671

K34 Forts

Redovisade skattekostnader i resultaträkningen mkr	2021	2020
Aktuell skatt		
Årets skattekostnad	-5 188	-5 205
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-121	-16
Uppskjuten skatt		
Förändringar i temporära skillnader	682	1 059
Förändringar pga ändrad skattesats	-	-78
Summa skattekostnader kvarvarande verksamhet	**-4 627**	**-4 240**
Summa skattekostnader avvecklad verksamhet	**-510**	**-307**
Skatt beräknat som 20,6 % (21,4) på årets resultat kvarvarande verksamhet före skatt	**-4 836**	**-4 023**
Skillnad	**209**	**-217**
Skillnaden förklaras av skatteeffekt avseende följande poster		
Diverse ej avdragsgilla kostnader	-20	-21
Ej avdragsgill ränta på efterställda skulder	-226	-254
Annan skattesats i försäkringsrörelse	259	184
Ej skattepliktiga reavinster och utdelningar	-	10
Annan skattesats i utlandet	-121	-102
Omvärdering uppskjutna skatter pga ändrad skattesats	-	-78
Övrigt	317	44
Summa	**209**	**-217**

K35 Avsättningar

Avsättningar 2021 mkr	Avsättningar för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen[1]	Omstruktureringsreserv[2]	Övriga avsättningar[3]	Summa
Avsättningar vid årets ingång	**366**	**1 829**	**107**	**2 302**
Avsatt under året		-	53	53
Ianspråktaget		-1 171	0	-1 171
Återfört		-	-1	-1
Omklassificerat till skulder som innehas för försäljning	-94	-41	-	-135
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	-22			-22
Avsättningar vid årets utgång	**250**	**617**	**159**	**1 026**

Avsättningar 2020 mkr	Avsättningar för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen[1]	Omstruktureringsreserv[2]	Övriga avsättningar[3]	Summa
Avsättningar vid årets ingång	**241**	**864**	**36**	**1 141**
Avsatt under året		1 370	112	1 482
Ianspråktaget		-405	-13	-418
Återfört		-	-28	-28
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	125			125
Avsättningar vid årets utgång	**366**	**1 829**	**107**	**2 302**

[1] För ytterligare information, se not K10 och K43.
[2] Avsättningen för omstruktureringskostnader avser kostnader relaterade till bankens omställning. Merparten av avsättningsbeloppet är reglerat under året. Resterande förväntas vara reglerat vid utgången av 2022.
[3] Under Övriga avsättningar redovisas de belopp som avsatts för reglering av de anspråk som riktats mot banken.

K36 Övriga skulder

mkr	2021	2020
Fondlikvidskulder	2 789	4 001
Leasingskuld	3 414	4 008
Återförsäkringsskulder	83	69
Övrigt	5 018	5 850
Summa	**11 304**	**13 928**

Övriga skulder hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K37 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

mkr	2021	2020
Upplupna kostnader	2 198	2 179
Förutbetalda intäkter	1 321	1 453
Summa	**3 519**	**3 632**

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

K38 Efterställda skulder

mkr	2021	2020
Förlagslån i svenska kronor	3 003	3 002
Förlagslån i utländsk valuta	29 254	38 080
Summa	**32 257**	**41 082**
varav upplupna räntekostnader	*769*	*915*

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Förlagslån i svenska kronor	2 898	3 009
Förlagslån i utländsk valuta	30 125	34 062
Summa	**33 023**	**37 071**

Specifikation, förlagslån

Emissionsår	Förfall	Valuta	Ursprungligt nominellt belopp i respektive valuta	Räntesats, %	Utestående belopp
I svenska kronor					
2017	Tidsbunden	SEK	1 700	0,950%	1 701
2017	Tidsbunden	SEK	1 300	1,410%	1 302
Summa					**3 003**
I utländsk valuta					
2018	Tidsbunden	EUR	750	1,630%	7 785
2018	Tidsbunden	EUR	750	1,250%	7 764
2019	Evigt	USD	500	6,250%	4 908
2020	Evigt	USD	500	4,380%	4 454
2020	Evigt	USD	500	4,750%	4 343
Summa					**29 254**
Summa efterställda skulder					**32 257**

För ytterligare information avseende förlagslånen, se Pelare 3-rapporten.

Förändring av efterställda skulder

mkr	2021	2020
Förlagslån vid årets ingång	41 082	35 546
Emitterade	-	6 916
Återköpta	-	-2
Förfallna	-9 711	-
Valutaeffekter m m	886	-3 378
Förlagslån vid årets utgång	**32 257**	**41 082**

20221007066772

K39 Specifikation av förändringar i eget kapital

Förändring av säkringsreserv mkr	2021	2020
Säkringsreserv vid årets ingång	3 353	4 203
Kassaflödessäkring		
Effektiv del av förändringen i verkligt värde		
Ränterisk	-2 319	-652
Valutakursrisk	528	-223
Orealiserade värdeförändringar		
Omklassificerat till resultaträkningen[1]	-179	-249
Skatt	406	274
Säkringsreserv vid årets utgång	1 789	3 353

Förändring av verkligt värdereserv mkr	2021	2020
Verkligt värdereserv vid årets ingång	94	660
Orealiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	59	-572
Realiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	0	684
Orealiserade värdeförändringar – skuldinstrument	5	5
Förändring av reserv för förväntade kreditförluster – skuldinstrument	0	1
Omklassificerat till balanserade vinstmedel – egetkapitalinstrument[2]	0	-684
Omklassificerat till resultaträkningen – skuldinstrument[3]	-	-
Verkligt värdereserv vid årets utgång	158	94

Förändring av omräkningsreserv mkr	2021	2020
Omräkningsreserv vid årets ingång	-806	3 643
Förändring av omräkningsdifferens hänförlig till filialer	1 220	-2 292
Förändring av omräkningsdifferens hänförlig till dotterbolag	2 247	-2 183
Omklassificerat till resultaträkningen[4]	-9	6
Omklassificerat till balanserade vinstmedel[5]	-67	20
Omräkningsreserv vid årets utgång	2 585	-806

[1] Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 37 mkr (53) .
[2] Skatt som omklassificerats till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post 0 mkr (43).
[3] Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post - mkr (0).
[4] Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 2 mkr (-1).
[5] Skatt som omklassificerats till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post post 17 mkr (-9).

K40 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

2021	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värde-optionen	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffnings-värde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					439 964	439 964	439 964
Övrig utlåning till centralbanker					1 462	1 462	1 462
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	2 513	97 628		397	24	100 562	100 562
Utlåning till övriga kreditinstitut					21 838	21 838	21 839
Utlåning till allmänheten					2 413 829	2 413 829	2 416 796
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					-1 900	-1 900	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 310	19 008		9 016		33 334	33 334
Aktier och andelar	19 026			908		19 934	19 934
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	252 924				64	252 988	252 988
Derivatinstrument	17 300		11 218			28 518	28 518
Övriga tillgångar	18				6 147	6 165	6 165
Summa	**297 091**	**116 636**	**11 218**	**10 321**	**2 881 428**	**3 316 694**	**3 321 562**
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures						478	
Icke finansiella tillgångar						29 592	
Summa tillgångar						**3 346 764**	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					83 608	83 608	83 992
In- och upplåning från allmänheten					1 400 757	1 400 757	1 400 721
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		252 924			64	252 988	252 988
Emitterade värdepapper	1 681				1 352 087	1 353 768	1 359 934
Derivatinstrument	8 843		4 966			13 809	13 809
Korta positioner	4 105					4 105	4 105
Övriga skulder	7				12 405	12 412	12 412
Efterställda skulder					32 257	32 257	33 645
Summa	**14 636**	**252 924**	**4 966**		**2 881 178**	**3 153 704**	**3 161 606**
Icke finansiella skulder						11 329	
Summa skulder						**3 165 033**	

Tillgångar och skulder i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

2020	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värde-optionen	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffnings-värde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					397 642	397 642	397 642
Övrig utlåning till centralbanker					21 326	21 326	21 326
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	3 928	94 024		401	780	99 133	99 133
Utlåning till övriga kreditinstitut					21 920	21 920	21 918
Utlåning till allmänheten					2 269 612	2 269 612	2 261 897
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					25	25	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 962	26 640		7 964		44 566	44 566
Aktier och andelar	20 245			800		21 045	21 045
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	197 152				60	197 212	197 212
Derivatinstrument	16 834		13 780			30 614	30 614
Övriga tillgångar	30				6 083	6 113	6 113
Summa	**248 151**	**120 664**	**13 780**	**9 165**	**2 717 448**	**3 109 208**	**3 121 466**
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures						386	
Icke finansiella tillgångar						25 694	
Summa tillgångar						**3 135 288**	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					124 723	124 723	125 220
In- och upplåning från allmänheten					1 229 763	1 229 763	1 229 741
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		197 152			60	197 212	197 212
Emitterade värdepapper	2 215				1 308 522	1 310 737	1 326 970
Derivatinstrument	23 851		8 968			32 819	32 819
Korta positioner	1 682					1 682	1 682
Övriga skulder	38				13 890	13 928	13 928
Efterställda skulder					41 082	41 082	42 675
Summa	**27 786**	**197 152**	**8 968**		**2 718 040**	**2 951 945**	**2 970 247**
Icke finansiella skulder						11 869	
Summa skulder						**2 963 815**	

20221007066673

K41 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2021 mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	2 188	325	-	2 513
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	97 628			97 628
Verkligt värde via övrigt totalresultat	397	-	-	397
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	4 262	1 048	-	5 310
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	19 008	-	-	19 008
Verkligt värde via övrigt totalresultat	2 291	6 725	-	9 016
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	18 286	709	31	19 026
Verkligt värde via övrigt totalresultat	100	200	608	908
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	251 977	463	484	252 924
Derivatinstrument	22	28 453	43	28 518
Summa	**396 159**	**37 923**	**1 166**	**435 248**
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	251 977	463	484	252 924
Emitterade värdepapper	-	1 681	-	1 681
Derivatinstrument	46	13 720	43	13 809
Korta positioner	3 903	202	-	4 105
Summa	**255 926**	**16 066**	**527**	**272 519**

Finansiella instrument i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2020 mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	3 088	840	-	3 928
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	94 024	-	-	94 024
Verkligt värde via övrigt totalresultat	401	-	-	401
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	8 200	1 762	-	9 962
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	26 640	-	-	26 640
Verkligt värde via övrigt totalresultat	3 091	4 873	-	7 964
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	19 792	417	36	20 245
Verkligt värde via övrigt totalresultat	100	186	514	800
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	196 244	434	474	197 152
Derivatinstrument	267	30 267	80	30 614
Summa	**351 847**	**38 779**	**1 104**	**391 730**
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	196 244	434	474	197 152
Emitterade värdepapper	-	2 215	-	2 215
Derivatinstrument	255	32 484	80	32 819
Korta positioner	1 488	194	-	1 682
Summa	**197 987**	**35 327**	**554**	**233 868**

K41 Forts

Värderingshierarkin
Finansiella instrument värderade till verkligt värde har i tabellerna kategoriserats med avseende på hur de värderats och graden av transparens kring marknadsdata som använts vid värderingen. Kategoriseringen framgår som nivå 1–3 i tabellerna. Finansiella instrument som värderas till ett direkt och likvitt marknadspris kategoriseras som nivå 1. Dessa finansiella instrument består främst av statspapper och andra räntebärande värdepapper som handlas aktivt, noterade aktier samt korta positioner i motsvarande tillgångar. I nivå 1 ingår även merparten av de fondandelar och andra tillgångar som är kopplade till fondförsäkringskontrakt och liknande avtal samt motsvarande skulder. Finansiella instrument som värderas med värderingsmodeller som i allt väsentligt bygger på marknadsdata kategoriseras som nivå 2. I nivå 2 ingår främst räntebärande värdepapper samt ränte- och valutarelaterade derivat. Finansiella instrument vars värdering i väsentlig utsträckning påverkas av indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter kategoriseras som nivå 3. I nivå 3 ingår onoterade aktier, vissa innehav i riskkapitalfonder samt vissa derivat.

Som grund för indelningen ligger den värderingsmetod som använts på balansdagen. Om kategorin för ett specifikt instrument har förändrats i jämförelse med föregående balansdag (2020-12-31) har instrumentet flyttats mellan nivåerna i tabellen. Under räkenskapsåret har vissa volymer flyttats mellan nivå 1 och nivå 2 till följd av en ny bedömning av marknadsaktiviteten. På tillgångssidan har räntebärande värdepapper till ett värde av 823 mkr flyttats från nivå 1 till nivå 2. Räntebärande värdepapper till ett värde av 59 mkr har flyttats från nivå 2 till nivå 1. På skuldsidan har inga flyttar utförts från nivå 1 till nivå 2 eller från nivå 2 till nivå 1. Ingen förflyttning mellan nivåerna under räkenskapsåret 2021 har skett till följd av enbart covid-19. Årets förändringar av innehav i nivå 3 redovisas i en separat tabell, se nedan.

Innehav i nivå 3 består främst av onoterade aktier. Koncernens innehav av onoterade aktier består till övervägande del av andelar i företag som utför stödjande verksamhet för banken. Det kan exempelvis röra sig om andelar i clearingorganisationer och infrastruktursamarbeten på Handelsbankens hemmamarknader. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget, alternativt till det pris till vilket den senaste transaktionen genomfördes. Onoterade aktier är i allt väsentligt klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Värdeförändringar på dessa innehav redovisas därmed i övrigt totalresultat.

Vissa innehav i riskkapitalfonder kategoriseras som nivå 3. De värderas med värderingsmodeller som huvudsakligen bygger på relativvärdering av jämförbara noterade företag i samma bransch. Det resultatmått som jämförelsen bygger på justeras för faktorer som stör jämförelsen mellan investeringen och jämförelsebolaget. Därefter beräknas värdet på basis av vinstmultiplar, exempelvis P/E-tal. Merparten av dessa innehav utgör placeringstillgångar i koncernens försäkringsrörelse. Värdeförändringar på placeringstillgångarna ingår i underlaget för beräkning av avkastningsdelning i försäkringsrörelsen och redovisas därmed inte direkt i resultaträkningen.

Vidare kategoriseras derivatkomponenten i vissa av bankens emitterade strukturerade obligationer och dess tillhörande säkrande derivat i nivå 3. För dessa derivat har interna antaganden väsentlig påverkan för beräkningen av det verkliga värdet. Säkrande derivat i nivå 3 är handlade under CSA-avtal, där marknadsvärdena stäms av och säkerställs på daglig basis med bankens motparter.

Årets realiserade värdeförändringar på finansiella instrument i nivå 3 som redovisas i resultaträkningen uppgår till 2 mkr (8). Hela beloppet ingår i underlaget för beräkning av avkastningsdelning i försäkringsrörelsen.

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2021 mkr	Aktier och andelar	Derivat-tillgångar	Derivat-skulder	Tillgångar där kunden står värdeförändrings-risken	Skulder där kunden står värde-förändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång	**550**	**80**	**-80**	**474**	**-474**
Nyanskaffningar	33	1	-2	-	-
Återköp/avyttrat	-8	9	-7	-	-
Förfallet	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	51	-131	130	10	-10
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat	8	-	-	-	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2	-	10	-10	-	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2	-	74	-74	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	**639**	**43**	**-43**	**484**	**-484**

Finansiella instrument i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2020 mkr	Aktier och andelar	Derivat-tillgångar	Derivat-skulder	Tillgångar där kunden står värdeförändrings-risken	Skulder där kunden står värde-förändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång	**1 308**	**69**	**-70**	**493**	**-493**
Nyanskaffningar	6	9	-13	-	-
Återköp/avyttrat	-704	-	5	-	-
Förfallet	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-22	-16	16	-19	19
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat	-38	-	-	-	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2	-	17	-17	-	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2	-	1	-1	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	**550**	**80**	**-80**	**474**	**-474**

20221007066774

K41 Forts

Skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell

Som framgår av redovisningsprinciperna i not K1 periodiseras väsentliga positiva skillnader mellan det värde som räknats fram vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (så kallat dag 1-resultat) vid modellvärdering av derivat. Orealiserade resultat på grund av positiva skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell (så kallade dag 1-resultat) utgörs av bankens vinstmarginal och ersättning för att täcka exempelvis kapital- och administrativa kostnader. Principen innebär att en periodiseringseffekt om 172 mkr (171) redovisats i nettoresultat av finansiella transaktioner under året. Vid utgången av året uppgick sammanlagda ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 489 mkr (538).

Principer för upplysningar om verkligt värde på finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Upplysningar om verkligt värde på finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde lämnas i not K40 och i tabellen nedan. Dessa instrument består i allt väsentligt av utlåning samt in- och upplåning. För betalningsmedel samt kortfristiga fordringar och skulder har det redovisade värdet bedömts vara en godtagbar estimering av det verkliga värdet. Fordringar och skulder med förfallodag alternativt tidpunkt för nästkommande ränteomsättning som infaller inom 30 dagar, har definierats som kortfristiga.

Värderingen av utlåning till fast ränta baseras på aktuell marknadsränta med justering för antagande om marknadsmässig kredit- och likviditetsriskpremie. Premien har antagits vara lika med genomsnittlig marginal för nyutlåning vid mättidpunkten. Räntebärande värdepapper har värderats till aktuellt marknadspris i den mån ett sådant funnits tillgängligt. Upplåning samt räntebärande värdepapper för vilka marknadsprisinformation inte funnits har värderats med en värderingsmodell som bygger på marknadsdata i form av priser eller räntor för liknande instrument.

I tabellen har den värdering som ligger till grund för uppgifterna om verkligt värde på finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde kategoriserats i den värderingshierarki som beskrivits ovan. Betalningsmedel samt inlåning har likställts med kontanter och kategoriserats som nivå 1. I nivå 1 redovisas även räntebärande värdepapper (tillgångar och skulder) för vilka det finns ett aktuellt marknadspris. Utlåning för vilken antagandet om kredit- och likviditetspremie väsentligt påverkat upplysningen om verkligt värde har kategoriserats som nivå 3. Övriga instrument är kategoriserade som nivå 2.

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2021

mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	439 964	-	-	439 964
Övrig utlåning till centralbanker	1 462	-	-	1 462
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	-	24	-	24
Utlåning till övriga kreditinstitut	3 689	17 757	393	21 839
Utlåning till allmänheten	12 192	1 533 636	870 768	2 416 796
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	64	-	-	64
Summa	**457 371**	**1 551 617**	**871 161**	**2 880 149**
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	9 507	74 485	-	83 992
In- och upplåning från allmänheten	1 385 232	15 489	-	1 400 721
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	64	-	-	64
Emitterade värdepapper	178 038	1 180 215	-	1 358 253
Efterställda skulder	-	33 645	-	33 645
Summa	**1 572 841**	**1 303 834**	**-**	**2 876 675**

Finansiella instrument i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2020

mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	397 642	-	-	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	21 326	-	-	21 326
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	727	53	-	780
Utlåning till övriga kreditinstitut	13 259	8 071	588	21 918
Utlåning till allmänheten	4 254	2 045	2 275 598	2 281 897
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Summa	**437 208**	**10 229**	**2 276 186**	**2 723 623**
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	38 870	86 350	-	125 220
In- och upplåning från allmänheten	1 202 742	26 999	-	1 229 741
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Emitterade värdepapper	737 828	586 927	-	1 324 755
Efterställda skulder	-	42 675	-	42 675
Summa	**1 979 440**	**743 011**	**-**	**2 722 451**

K42 Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar

För egna skulder ställda säkerheter mkr	2021	2020
Kontanter	14 600	28 157
Statspapper och obligationer	6 460	2 398
Utlåning till allmänheten	692 211	661 950
Aktier	6 597	6 680
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	248 066	193 198
Övrigt	3 499	5 524
Summa	**971 433**	**897 907**
varav panter som fritt kan återkallas av banken	*25*	*28*

Övriga ställda säkerheter mkr	2021	2020
Kontanter	1 456	1 298
Statspapper och obligationer	5 767	40 844
Aktier	7 007	6 285
Övrigt	0	3
Summa	**14 230**	**48 430**
varav panter som fritt kan återkallas av banken	*3 563*	*37 504*

Med Övriga ställda säkerheter avses säkerheter som ställts för förpliktelser som ej redovisas i balansräkningen.

Ställda säkerheter
Ställda säkerheter är redovisade som tillgångar i balansräkningen. Ställda säkerheter i form av räntebärande värdepapper består i huvudsak av värdepapper som ställts som säkerhet i centralbanker och andra kreditinstitut, för betalningssystem, värdepappershandel och clearing samt värdepapper som sålts under bindande återköpsavtal (repor). Ställda säkerheter i form av aktier består av utlånade aktier och aktier i försäkringsrörelsen.

Utlåning till allmänheten som ställts som säkerhet utgörs till största delen av den registrerade säkerhetsmassan till förmån för innehavare av säkerställda obligationer emitterade av Stadshypotek. Säkerhetsmassan består av hypotekslån som lämnats mot pant i huvudsakligen småhus, fritidshus, flerbostadshus och bostadsrätter med belåningsgrad inom 75% av marknadsvärdet. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av de säkerställda obligationerna förmånsrätt enligt lagen om säkerställda obligationer och förmånsrättslagen i de pantförskrivna tillgångarna. Om tillgångarna i säkerhetsmassan vid tiden för ett konkursbeslut uppfyller de villkor som uppställts i lagen, ska de hållas åtskilda från konkursboets övriga tillgångar och skulder. Innehavarna av obligationerna erhåller då fortsatt kontraktsenliga betalningar enligt obligationsvillkoren fram till förfall.

Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken består i huvudsak av fondandelar under fondförsäkringsavtal i Handelsbanken Liv i vilka försäkringstagarna har förmånsrätt.

Mottagna säkerheter
Mottagna säkerheter redovisas inte i balansräkningen. Vid omvända återköpsavtal och aktielån mottas värdepapper som kan säljas eller pantsättas vidare till tredje part. Det verkliga värdet av mottagna värdepapper under omvända återköpsavtal och avtal om aktielån uppgick till 63 709 mkr (23 451) vid räkenskapsårets slut, varav säkerheter till ett värde av 26 632 mkr (8 400) sålts eller pantsatts vidare. Information om mottagna panter för utlåning och andra mottagna säkerheter framgår av not K2.

Överförda finansiella tillgångar redovisade i balansräkningen
Överförda finansiella tillgångar är redovisade som tillgångar i balansräkningen, men för dessa har rätten till framtida kassaflöden direkt eller indirekt överförts till en extern motpart. Merparten av de överförda finansiella tillgångar som redovisas i balansräkningen består av räntebärande värdepapper som sålts under bindande återköpsavtal samt utlånade aktier. I normalfallet regleras villkoren för bindande återköp och aktielån i ramavtal som ingåtts mellan banken och respektive motpart.

Bindande återköpsavtal innebär försäljning av ett värdepapper med förbindelse om återköp till ett fastställt pris vid en förutbestämd framtida tidpunkt. Säljaren av värdepappret är därmed fortsatt exponerad för risken för värdeförändringar under avtalets löptid. Sålda värdepapper under återköpsavtal kvarstår till marknadsvärde i balansräkningen under avtalets löptid. Mottagen köpeskilling redovisas som skuld till motparten. Enligt standardvillkoren i återköpsavtal övergår äganderätten till det sålda värdepappret helt från säljare till köpare, vilket innebär att köparen har rätt att vidaresälja, återpantsätta eller på annat sätt förfoga över de köpta värdepappren.

Enligt standardavtalen för aktielån kvarstår exponeringen för värdeförändring i den utlånade aktien hos långivaren. Utlånade aktier kvarstår därmed i balansräkningen under lånets löptid. Säkerheter för utlånade aktier utgår i regel i form av kontanter eller andra värdepapper. Mottagen kontantsäkerhet redovisas som skuld i balansräkningen. På samma sätt som för återköpsavtal innebär det standardavtal som används för aktielån att låntagaren under lånets löptid har rätt att vidaresälja, återpantsätta eller på annat sätt förfoga över de lånade aktierna.

Som övriga överförda finansiella tillgångar redovisas statspapper, obligationer och aktier som ställts som säkerhet för värdepappershandel, clearing med mera och där förfoganderätten över värdepappret övergått till mottagaren. Som överförda finansiella tillgångar redovisas även vissa tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken. Dessa tillgångar består av portföljer av finansiella instrument till vilka banken har formell äganderätt, men där de risker som är förknippade med tillgångarna liksom rätten till framtida kassaflöden överförts till en tredje part. Värderingen av dessa tillgångar speglar värderingen av den motsvarande skuldposten.

20221007066775

K42 Forts

Överförda finansiella tillgångar redovisade i balansräkningen	2021		2020	
mkr	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld
Aktier, värdepappersutlåning	7 349	284[1]	6 526	306[1]
Statspapper och obligationer, repor	4 142	67	386	-
Statspapper och obligationer, övrigt	1 946	-	1 108	-
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	552	552	538	538
Summa	**13 989**	**903**	**8 558**	**844**

[1] Mottagen kontantsäkerhet.

K43 Eventualförpliktelser

mkr	2021	2020
Ansvarsförbindelser		
Garantiförbindelser, krediter	7 839	9 802
Garantiförbindelser, övriga	61 579	67 156
Oåterkallelliga remburser	1 035	2 299
Övrigt	1 303	638
Summa	**71 756**	**79 895**
varav föremål för nedskrivningsprövning	*71 756*	*79 895*
Åtaganden		
Kreditlöften	346 556	331 230
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	116 839	116 066
Övrigt	23 122	14 128
Summa	**486 517**	**463 424**
varav föremål för nedskrivningsprövning	*344 081*	*322 647*
Summa eventualförpliktelser	**558 273**	**543 319**
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad som avsättning, se not K35.	344	366

Ansvarsförbindelser
Ansvarsförbindelserna består i huvudsak av olika typer av garantiförbindelser. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarsförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importremburser och bekräftade exportremburser. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. I tabellen anges garantiernas nominella belopp.

Tvister
Bolag inom koncernen är föremål för krav i ett antal tvistemål som drivs i allmän domstol. Bedömningen är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till bankens fördel. Tvistebeloppen bedöms inte kunna få en väsentlig inverkan på koncernens ställning eller resultat.

Ersättningar
Anställda i Danmark och Finland som kvarstår i tjänst fram till tidpunkten för avyttring av verksamheterna kommer att erhålla en extra ersättning. Beloppet är i nuläget inte möjligt att uppskatta, men bedöms ej kunna få en väsentlig inverkan på koncernens resultat och ställning.

K44 Leasing

Handelsbanken som leasegivare

Finansiella leasingavtal mkr	2021	2020
Finansiella intäkter från nettoinvesteringen	218	277
Variabla leasingavgifter	113	158

Fördelning av odiskonterade leasingfordringar på förfallotidpunkter samt nettoinvestering mkr	2021	2020
Upp till 1 år	3 426	3 462
1 år till 2 år	3 931	5 202
2 år till 3 år	4 204	4 606
3 år till 4 år	2 084	3 731
4 år till 5 år	1 098	2 521
Över 5 år	4 717	3 088
Summa odiskonterade leasingfordringar	**19 460**	**22 610**
Ej intjänade finansiella intäkter	-351	-330
Nettoinvestering	**19 109**	**22 280**

Nettoinvesteringar hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposten ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

Samtliga avtal där koncernen är leasegivare har definierats som finansiella leasingavtal. Sådana leasingavtal redovisas som utlåning i balansräkningen, inkluderat till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen. Förändringen mellan åren beror främst på minskade leasingvolymer (-3 mdkr), avseende avveckling av verksamhet. Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Samtliga leasingavtal har garanterade restvärden. Vid utgången av året fanns i koncernen tre leasingengagemang som vart och ett enskilt hade ett redovisat värde överstigande 1 mdkr.

Handelsbanken som leasetagare

Poster i resultaträkningen mkr	2021	2020
Räntekostnader leasingskulder	-64	-69
Summa[1]	**-64**	**-69**
Av- och nedskrivning nyttjanderätter		
Fastigheter	-668	-750
Inventarier	-16	-17
Summa[2]	**-684**	**-767**
Kostnader för korttidsleasing	-31	-35
Kostnader för leasingavtal i vilka den underliggande tillgången är av lågt värde	-15	-15
Variabla leasingavgifter som inte ingår i beräkningen av leasingskulder	-100	-102
Summa[3]	**-146**	**-152**
Totala kostnader för leasingavtal	**-894**	**-988**

Poster i balansräkningen mkr	2021	2020
Nyttjanderätter[4]		
Fastigheter	3 300	3 936
Inventarier	48	53
Summa	**3 348**	**3 989**
Tillkommande nyttjanderätter[5]	97	321
Leasingskulder[6]	3 412	4 008
Totala kassautflöden för leasingavtal	-807	-946

Nyttjanderätter och leasingskulder hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13, och ingår ej i balansposterna ovan per 2021-12-31. Jämförelsesiffrorna är oförändrade.

[1] Ingår i resultatposten Räntekostnader.
[2] Ingår i resultatposten Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar, varav -55 mkr (-107) avser nedskrivning.
[3] Ingår i resultatposten Övriga kostnader.
[4] Nyttjanderätter ingår i balansposten Fastigheter och inventarier.
[5] Under året nya leasingkontrakt som ingår i nyttjanderätter.
[6] Leasingskulder ingår i balansposten Övriga skulder.

20221007066676

K44 Forts

Återstående löptider avseende leasingskulder mkr	2021	2020
Upp till 6 månader	338	375
6 månader till 1 år	333	366
1 år till 2 år	633	694
2 år till 5 år	1 401	1 644
Över 5 år	689	1 151
Summa	**3 394**	**4 230**

Bankens leasingavtal utgörs huvudsakligen av hyreskontrakt avseende lokaler. Därutöver omfattar leasingavtalen främst multifunktionsskrivare, persondatorer och diverse övriga kontorsinventarier.

Huvuddelen av hyreskontrakten avseende lokaler har en avtalstid mellan 3 år till 10 år. Vissa av bankens hyreskontrakt för lokaler innehåller en möjlighet till förlängning av avtalstiden, vilken innebär att hyreskontraktet förlängs för en angiven period om kontraktet inte sägs upp vid en specifik tidpunkt. Det förekommer även hyreskontrakt avseende lokaler som innehåller en möjlighet för banken att säga upp hyreskontraktet i förtid. Vid fastställande av leasingperiodens längd för hyreskontrakt inkluderas möjligheter att förlänga ett leasingkontrakt, eller avsluta ett leasingkontrakt i förtid, endast vid mycket hög grad av sannolikhet att dessa kommer att utnyttjas.

Banken har ingått leasingavtal som är kortare än 12 månader och leasingavtal i vilka den underliggande tillgången är av lågt värde, vilka kostnadsförs i enlighet med undantaget i IFRS 16 Leasingavtal, och därmed inte ingår i leasingskulder och nyttjanderätter.

K45 Segmentinformation

Segmentinformation 2021

mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Nederländerna	Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringar	Totalt
Räntenetto	18 140	5 452	3 698	1 045	268	788		29 391
Provisionsnetto	8 614	751	643	224	1 006	220		11 458
Nettoresultat av finansiella transaktioner	509	189	55	32	1 155	241		1 699
Riskresultat försäkring					187	6		179
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	470	0	26	0	10	63		63
Övriga intäkter						51		557
Summa intäkter	27 733	6 392	4 422	1 301	2 626	873		43 347
Personalkostnader	-3 201	-2 467	-891	-395	-2 012	-3 317	-169	-12 462
Övriga kostnader	845	-1 045	-186	-76	-746	-2 679		-5 577
Internt köpta och sålda tjänster	-5 465	-912	-526	176	801	6 278		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-316	-316	-84	-50	-274	-727	-47	-1 814
Summa kostnader	-9 827	-4 740	-1 687	-697	-2 231	-446	-216	-19 843
Resultat före kreditförluster	17 906	1 652	2 735	604	395	428	-216	23 504
Kreditförluster, netto	16	95	-150	-5	10	-9		-43
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	9	9	7	-	-10	-1		14
Rörelseresultat	17 931	1 756	2 592	599	395	418	-216	23 475
Resultatutdelning	390	46	54	1	-527	36		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	18 321	1 802	2 646	600	-132	454	-216	23 476
Interna intäkter[1]	-381	-961	-1 423	-386	-420	3 571		
K/I-tal, %	34,9	73,6	37,7	53,5	106,3			45,8
Kreditförlustnivå, %	0,00	-0,04	0,06	0,01	-0,01			0,00
Tillgångar	2 322 088	488 026	291 064	111 145	357 822	2 524 566	-2 747 936	3 346 764
Skulder	2 221 421	467 478	273 086	108 132	351 467	2 509 418	-2 765 969	9 165 033
Allokerat kapital	100 667	20 547	17 978	3 013	6 355	15 138	18 033	181 731
Räntabilitet på allokerat kapital, %	15,2	7,0	11,3	16,7	-1,7			11,4
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	-77	77	29	2	138	528		697
Årets investeringar i intresseföretag och joint ventures						51		51
Medelantal anställda	3 359	2 509	731	337	1 156	2 947		11 039

[1] Interna intäkter som ingår i Summa intäkter består av intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment och Övrigt. Eftersom ränteintäkter och räntekostnader redovisas netto som en intäkt innebär det att interna intäkter bland annat innehåller nettot av intern finansieringskostnad mellan segmenten och Övrigt.

Övrigt i tabellen ovan inkluderar Tillgångar, Skulder, Allokerat kapital samt förändringar i balansposter hänförliga till avyttringsgrupperna Danmark och Finland. Jämförelsesiffrorna har justerats.

Rörelsesegmenten redovisas i enlighet med IFRS 8 Rörelsesegment, vilket innebär att segmentinformationen presenteras på motsvarande sätt som tillämpas internt i styrningssyfte. Handelsbankens verksamhet presenteras uppdelat på segmenten Sverige, Storbritannien, Norge, Nederländerna samt Capital Markets. Kontorsrörelsen i Handelsbanken tillhandahåller ett fokuserat erbjudande inom finansiering, betalning, finansiella rådgivningstjänster samt sparande och pension. Varje land följs upp som en fristående resultatenhet och styrs av en landchef. I Sverige och Storbritannien är kontorsrörelsen under landchefen organiserad i län respektive distrikt. Segmentet Capital Markets är bankens investmentbank, vilket bland annat inbegriper värdepappershandel och investeringsrådgivning. I verksamheten ingår även kapitalförvaltning, försäkringsverksamhet samt bankens internationella verksamhet utanför hemmamarknaderna.

Segmentens resultat visas före och efter intern resultatutdelning. Den interna resultatutdelningen innebär att kundansvarig enhet tilldelas allt resultat som härrör från dess kunders transaktioner med banken, oavsett inom vilket segment transaktionen är genomförd. Dessutom redovisas intäkter och kostnader för internt utförda tjänster netto på raden Internt köpta och sålda tjänster. Transaktioner mellan segmenten redovisas huvudsakligen enligt självkostnadsprincipen. I kolumnerna Övrigt samt Justeringar och elimineringar visas poster som inte hör till något specifikt segment eller elimineras på koncernnivå. I kolumnen Övrigt ingår till övervägande del finansförvaltning och centrala stabsavdelningar samt transaktioner hänförliga till reserveringen för resultatandelssystemet Oktogonen. I kolumnen Justeringar och elimineringar redovisas bland annat justeringar för personalkostnader. I justeringar för personalkostnader ingår skillnaden mellan koncernens pensionskostnader beräknade enligt IAS 19 Ersättningar till anställda och lokalt beräknade pensionskostnader.

Interna intäkter består främst av interna räntor och provisioner. I segmentens resultaträkningar ingår dessutom interna poster i form av ersättningar för interna tjänster. Interndebitering sker huvudsakligen enligt självkostnadsprincipen. I kontorsrörelsen består tillgångarna

20221007067677

K45 Forts

Segmentinformation 2020

mkr	Sverige	Stor-britannien	Norge	Neder-länderna	Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringar	Totalt
Räntenetto	18 166	5 683	3 481	908	355	486		29 079
Provisionsnetto	7 112	713	504	125	1 032	184		9 670
Nettoresultat av finansiella transaktioner	458	176	57	25	1 039	-538		1 217
Riskresultat försäkring					195	-1		194
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat						18		18
Övriga intäkter	33	1	32	2	23	99		190
Summa intäkter	**25 769**	**6 573**	**4 074**	**1 060**	**2 644**	**248**		**40 368**
Personalkostnader	-3 284	-2 465	-822	-395	-2 203	-4 598	-140	-13 907
Övriga kostnader	-827	-864	-203	-146	-791	-2 414		-5 245
Internt köpta och sålda tjänster	-5 017	-761	-509	-143	603	5 827		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-321	-267	-88	-56	-123	-920		-1 775
Summa kostnader	**-9 449**	**-4 357**	**-1 622**	**-740**	**-2 514**	**-2 105**	**-140**	**-20 927**
Resultat före kreditförluster	**16 320**	**2 216**	**2 452**	**320**	**130**	**-1 857**	**-140**	**19 441**
Kreditförluster, netto	-177	-119	-270	-4	11	-90		-649
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	8	-7	7	0	-3	0		5
Rörelseresultat	**16 151**	**2 090**	**2 189**	**316**	**138**	**-1 947**	**-140**	**18 797**
Resultatutdelning	333	49	40	5	-466	39		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	**16 484**	**2 139**	**2 229**	**321**	**-328**	**-1 908**	**-140**	**18 797**
Interna intäkter[1]	88	-1 193	-2 420	-387	-1 563	5 475		
K/I-tal, %	36,2	65,8	39,4	69,5	115,4			51,8
Kreditförlustnivå, %	0,01	0,04	0,10	0,01	-0,01			0,02
Tillgångar	2 096 300	451 009	268 295	81 722	344 485	2 382 147	-2 468 670	3 135 288
Skulder	1 999 887	431 703	248 309	79 110	338 642	2 367 156	-2 500 992	2 963 815
Allokerat kapital	96 413	19 306	19 986	2 612	5 843	14 991	12 322	171 473
Räntabilitet på allokerat kapital, %	14,0	8,9	8,8	10,0	-4,2			9,3
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	242	119	6	7	181	881		1 436
Årets investeringar i intresseföretag och joint ventures						96		96
Medelantal anställda	3 672	2 462	709	329	1 317	2 865		11 354

I Sverige ersattes under första kvartalet 2021 de fem regionbankerna med en ny kundnära organisation där kontoren istället är indelade i 24 länsenheter vilka hålls samman av en gemensam landorganisation med en landchef. Delar av den personal som tidigare tjänstgjort vid de fem regionhuvudkontoren övergick i samband med detta organisatoriskt till Capital Markets, centrala staber för ekonomi, juridik och personalfrågor samt avdelning mot finansiell kriminalitet. Från och med 2021 redovisas elimineringar av direktägda aktier i dotterbolag under kolumnen Justeringar och elimineringar istället för under respektive segment. De i tabellen redovisade jämförelsesiffrona har därför omräknats.

till största delen av utlåning till allmänheten och skulderna av inlåning från allmänheten samt intern upplåning. I segmentet Capital Markets består tillgångarna främst av värdepapper som förvaltas inom ramen för kapitalförvaltning och försäkringsverksamheten. Tillgångarna i kolumnen Övrigt består till övervägande del av internutlåning till de olika segmenten, medan skulderna framförallt består av extern upplåning. Det allokerade kapitalet för segmenten överensstämmer med kapitalfördelningen enligt den interna styrmodellen.

Intäkter per produktområde mkr	2021	2020
In- och utlåning privat	14 591	14 504
In- och utlåning företag	15 074	15 200
Betalningar netto	1 479	1 448
Kapitalförvaltning fonder	6 747	5 048
Pension och Försäkring	929	751
Investmentbankstjänster	2 975	1 431
Övrigt	1 549	1 986
Summa	**43 344**	**40 368**

K46 Geografisk information

Geografisk information 2021 mkr	Intäkter	Rörelseresultat	Skatt	Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	Tillgångar
Sverige	30 450	18 903	-3 445		2 865 613
Storbritannien	6 287	1 543	-415		398 272
Norge	4 137	2 296	-606		331 696
Nederländerna	1 317	622	-151		105 022
USA	260	167	-4		273 070
Luxemburg	166	47	-12		34 650
Kina	9	-34	0		1
Tyskland	4	-33	-		64
Frankrike	54	12	-2		3 251
Singapore	0	-2	0		
Polen	-12	-78	-		459
Danmark				854	149 950
Finland				-159	274 415
Elimineringar	685	132	8		-1 089 599
Summa	**43 347**	**23 475**	**-4 627**	**695**	**3 346 764**

Intäkter, rörelseresultat respektive årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt och tillgångar som presenteras i den geografiska informationen består av interna och externa intäkter, kostnader och tillgångar i respektive land. Den geografiska fördelningen av intäkter och kostnader är baserad på det land där transaktionen är genomförd och är inte jämförbar med redovisningen av segmentinformationen. Med skatt avses aktuell och uppskjuten skatt. Ytterligare geografisk information lämnas i not M16 avseende koncernföretag och deras säte samt i not K8 avseende medelantal anställda per land.

Geografisk information 2020 mkr	Intäkter	Rörelseresultat	Skatt	Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	Tillgångar
Sverige	27 868	14 522	-3 747		2 685 867
Storbritannien	6 318	1 926	-487		352 299
Norge	3 844	1 991	-470		314 086
Nederländerna	1 088	309	-75		76 657
USA	206	66	-2		219 199
Luxemburg	184	80	-8		38 252
Kina	107	11	0		1 443
Tyskland	85	-136	4		8 869
Frankrike	61	30	-4		3 859
Singapore	9	-14	0		774
Polen	4	-76	-2		523
Estland	0	-13	-		-
Lettland	1	-2	-		-
Litauen	0	-2	-		-
Danmark				909	139 552
Finland				122	268 118
Elimineringar	603	105	551	0	-974 210
Summa	**40 368**	**18 797**	**-4 240**	**1 031**	**3 135 288**

20221007066678

K47 Tillgångar och skulder i valuta

2021 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	93 293	149 547	4 578	28 282	101 196	63 008	60	439 964
Övrig utlåning till centralbanker	-	-	-	207	1 255	-	-	1 462
Utlåning till övriga kreditinstitut	1 073	3 587	12 122	51	1 140	3 335	530	21 838
Utlåning till allmänheten	1 496 800	245 760	294 946	107 914	251 793	13 567	3 049	2 413 829
varav företag	*537 399*	*149 031*	*183 442*	*43 663*	*174 344*	*13 376*	*1 555*	*1 102 810*
varav hushåll	*959 401*	*96 729*	*111 504*	*64 251*	*77 449*	*191*	*1 494*	*1 311 019*
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	91 630	5 658	335	26	-	2 913	-	100 562
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 131	965	6 741	17	-	480	-	33 334
Övriga ej valutafördelade poster	335 775							335 775
Summa tillgångar	**2 041 702**	**405 517**	**320 722**	**136 497**	**355 384**	**83 303**	**3 639**	**3 346 764**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	12 903	49 968	14 376	248	79	5 984	50	83 608
In- och upplåning från allmänheten	842 173	151 481	89 516	52 166	231 861	31 233	2 327	1 400 757
varav företag	*386 274*	*120 367*	*59 662*	*28 818*	*162 303*	*26 964*	*1 605*	*785 993*
varav hushåll	*455 899*	*31 114*	*29 854*	*23 348*	*69 558*	*4 269*	*722*	*614 764*
Emitterade värdepapper	600 864	385 000	30 207	7	69 192	351 169	17 329	1 353 768
Efterställda skulder	3 003	15 547	-	-	0	13 707	-	32 257
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	476 374							476 374
Summa skulder och eget kapital	**1 835 317**	**601 996**	**134 099**	**52 421**	**301 132**	**402 093**	**19 706**	**3 346 764**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		196 428	-186 467	-84 073	-54 145	318 781	16 124	
Nettoposition i valuta		-51	156	3	-107	-9	57	263

Tillgångar och skulder i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna Danmark och Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not K13.

Bankens syn på valutarisktagande framgår av not K2.

2020 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	84 525	128 206	18 025	212	100 280	65 480	914	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	-	-	2 862	17 371	1 093	-	-	21 326
Utlåning till övriga kreditinstitut	2 083	10 886	1 280	294	1 394	4 534	1 449	21 920
Utlåning till allmänheten	1 418 660	239 227	259 469	97 781	236 368	15 441	2 666	2 269 612
varav företag	*506 541*	*151 899*	*161 117*	*34 499*	*161 817*	*15 273*	*1 125*	*1 032 271*
varav hushåll	*912 119*	*87 328*	*98 352*	*63 282*	*74 551*	*168*	*1 541*	*1 237 341*
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	89 688	5 457	839	19	-	2 368	762	99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 813	1 420	7 285	16	0	2 032	-	44 566
Övriga ej valutafördelade poster	281 089							281 089
Summa tillgångar	**1 909 858**	**385 196**	**289 760**	**115 693**	**339 135**	**89 855**	**5 791**	**3 135 288**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	48 198	36 846	20 498	229	5 087	13 396	469	124 723
In- och upplåning från allmänheten	732 785	132 828	83 757	47 247	208 449	22 651	2 046	1 229 763
varav företag	*310 737*	*106 377*	*58 415*	*24 285*	*149 183*	*18 513*	*1 365*	*668 875*
varav hushåll	*422 048*	*26 451*	*25 342*	*22 962*	*59 266*	*4 138*	*681*	*560 888*
Emitterade värdepapper	478 803	390 814	24 709	104	68 531	331 087	16 689	1 310 737
Efterställda skulder	3 002	15 213	-	-	0	22 867	-	41 082
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	428 983							428 983
Summa skulder och eget kapital	**1 691 771**	**575 701**	**128 964**	**47 580**	**282 067**	**390 001**	**19 204**	**3 135 288**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)	190 618	-160 732	-68 039	-56 983	300 144	13 444		
Nettoposition i valuta	113	64	74	85	-2	31	365	

K48 Innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag

	Innehav i fonder	
mkr	2021	2020
Tillgångar[1]		
Aktier och andelar	6 556	6 543
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	230 792	177 754
Summa innehav i strukturerade företag som inte konsolideras	**237 348**	**184 297**

[1] Varav 1 020 mkr (-) ingår i avyttringsgrupperna Danmark och Finland som har omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning, se not K13.

Ett strukturerat företag är ett företag som har utformats så att röster eller liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn vid avgörandet av vem som har det bestämmande inflytandet i företaget, exempelvis när rösträtten endast avser administrativa uppgifter och relevanta aktiviteter regleras genom avtal. Handelsbankens innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag är begränsade och utgörs av fondandelar. Fondandelar ägs främst genom fondförsäkringsavtal hos Handelsbanken Liv samt liknande avtal i andra länder. Fondandelar som ägs genom fondförsäkringsavtal utgör inte grund för konsolidering, se vidare not K1, och utgör därmed icke-konsoliderade strukturerade företag. Handelsbanken äger vidare fondandelar i egenskap av market maker. I den mån dessa innehav inte konsolideras utgör de andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag. Den maximala exponeringen för förlust för alla innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag är det redovisade värdet på innehaven. De totala tillgångarna för dessa företag anses inte som meningsfull information för att förstå de relaterade riskerna och därför har de inte presenterats.

K49 Upplysningar om närstående

Fordringar på och skulder till närstående	Intresseföretag och joint ventures		Övriga närstående	
mkr	2021	2020	2021	2020
Utlåning till allmänheten	439	493	-	-
Övriga tillgångar	29	32	572	560
Summa	**468**	**525**	**572**	**560**
In- och upplåning från allmänheten	113	116	1 058	853
Efterställda skulder	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	-	-
Summa	**113**	**116**	**1 058**	**853**

Närstående – intäkter och kostnader	Intresseföretag och joint ventures		Övriga närstående	
mkr	2021	2020	2021	2020
Ränteintäkter	25	9	-	-
Räntekostnader	0	0	-	-
Provisionsintäkter	-	-	-	-
Provisionskostnader	-237	-216	-	-
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	0	0	-	-
Övriga intäkter	-	0	17	19
Övriga kostnader	-73	-55	-102	-80
Summa	**-285**	**-262**	**-85**	**-61**

Siffrorna ovan omfattar total verksamhet.

Specifikation över intresseföretagen och joint ventures samt information om aktieägartillskott till intresseföretag finns i not K19. Intresseföretagens och joint ventures verksamhet består i att utföra olika typer av tjänster som har anknytning till bankens verksamhet. I gruppen Övriga närstående ingår följande företag: Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, Svenska Handelsbankens Personalstiftelse och Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening (Pensionskassan). Företagen anlitar Svenska Handelsbanken AB för sedvanliga bank- och redovisningstjänster.

Den 21 oktober 2021 förvärvade Svenska Handelsbanken AB 30 461 977 A-aktier i AB Industrivärden till ett värde av 8 548 mkr från Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse. Aktierna delades därefter ut till bankens aktieägare som extrautdelning. Alla affärstransaktioner med närstående bolag sker på marknadsmässiga villkor.

Moderbolagets svenska dotterbolag har betalat pensionspremier avseende förmånsbestämda pensioner till Pensionskassan uppgående till 104 mkr (79). Pensionskassans utfästelser till anställda i dotterbolag garanteras av moderbolaget, det vill säga om Pensionskassan inte skulle kunna betala sina åtaganden så är moderbolaget skyldigt att ta över och betala åtagandet. Pensionskassans förpliktelser uppgår till 7 281 mkr (7 704). Svenska Handelsbanken AB har begärt ersättning av Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse uppgående till 568 mkr (545) avseende pensionskostnader och - mkr (-) avseende särskild kompletterande pension samt av Svenska Handelsbankens Personalstiftelse uppgående till 63 mkr (43) för personalfrämjande åtgärder.

Information om krediter till ledande befattningshavare samt om ledande befattningshavares villkor och ersättningar i övrigt framgår av not K8.

20221007066779

K50 Händelser efter balansdagen

Den 10 december 2021 meddelade Handelsbanken i ett pressmeddelande om försäljning av tre dotterbolag, som äger fastigheter lokaliserade i Göteborg, Gävle respektive Umeå. Transaktionerna leder sammanlagt till en realisationsvinst på 1,1 mdkr som kommer redovisas som övrig intäkt vid tidpunkt för överlåtelse, vilket förväntas ske under första kvartalet 2022. Transaktionerna har skett genom överlåtelse av dotterbolag (näringsbetingade andelar).

K51 Kapitaltäckning

KAPITALPOLICY
Banken har som mål att upprätthålla en betryggande kapitalnivå som svarar mot de risker som koncernens verksamhet innebär och som överstiger de minimikrav som lagen föreskriver. En god kapitalnivå behövs för att kunna hantera situationer med finansiell påfrestning, men även andra händelser såsom förvärv och kraftig volymtillväxt.

KAPITALKRAVSREGLER
Enligt kapitaltäckningsreglerna, förordning (EU) nr 575/2013 (CRR) och direktiv 2013/36/EU (CRD IV), ska banken ha kärnprimärkapital, primärkapital och en total kapitalbas som minst motsvarar kraven i förhållande till det totala riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker. Utöver att hålla kapital enligt minimikravet ska banken hålla kärnprimärkapital för att uppfylla det kombinerade buffertkravet som i Sverige utgörs av summan av en kapitalkonserveringsbuffert, en cyklikalitetsbuffert, en systemriskbuffert samt en buffert för övriga systemviktiga institut. Banken har även ett minimikapitalkrav i pelare 2. Pelare 2-kravet är ett individuellt krav beslutat av Finansinspektionen och ska täcka risker som inte fullt ut fångas av regelverkets minimi- och kombinerade buffertkrav. Till dessa krav tillkommer även en vägledning i pelare 2 beslutat av Finansinspektionen, vilket är myndighetens syn på vilken lägsta buffert banken åläggs hålla i tillägg till det beslutade kapitalbehovet. Banken ska dessutom göra en intern kapitalutvärdering. Handelsbankens kapitalpolicy anger riktlinjerna för den interna kapitalutvärderingen. Banken omfattas även av ett kapitalkrav på nivån finansiellt konglomerat enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, se vidare Kapitaltäckning för det finansiella konglomeratet nedan. Sedan 1 februari 2016 gäller även att resolutionsmyndigheten, som i Sverige är Riksgäldskontoret, ska fastställa ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) för banken, se nedan Minimikravet för nedskrivningsbara skulder. Banken har under 2021, med god marginal, uppfyllt samtliga av de lagstadgade minimi- och buffertnivåerna. Detaljerad information om bankens kapitalbas och kapitalkrav finns i not K2, Risk- och kapitalhantering, samt i Handelsbankens publikation Risk and Capital – Information according to Pillar 3, se handelsbanken.com/irsv. I denna publikation återfinns även fullständig information kring villkoren avseende Handelsbankens samtliga kapitalbas- och kvalificerade skuldinstrument.

BESKRIVNING AV KONSOLIDERAD SITUATION
Den regleringsmässiga konsolideringen (konsoliderad situation) består av moderbolaget samt dotter- och intresseföretag som också ingår i koncernens redovisning, se tabell EU LI3 Företag som ingår i konsoliderad situation. De bolag som ingår i koncernredovisningen men som inte ingår i den konsoliderade situationen framgår också av tabell EU LI3. Precis som i koncernredovisningen konsolideras intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i den regleringsmässigt konsoliderade situationen. Vidare konsolideras dotterbolag enligt förvärvsmetoden. Samtliga dotterbolag som omfattas av regelverket ingår i konsoliderad situation. Handelsbanken har inga dotterbolag där den faktiska kapitalbasen underskrider föreskriven kapitalbas.

BESKRIVNING AV KAPITALBASEN FÖR KONSOLIDERAD SITUATION
Kapitalbasen består av primärt respektive supplementärt kapital. Det primära kapitalet delas in i kärnprimärkapital samt övrigt primärkapital. Kärnprimärkapitalet utgörs i huvudsak av aktiekapital, upparbetade vinstmedel samt övriga reserver i de bolag som ingår i konsolideringen. Övrigt primärkapital utgörs av utgivna primärkapitalfillskott. Det supplementära kapitalet består huvudsakligen av förlagslån. Från kapitalbasen görs därefter vissa avdrag. Avdragen görs huvudsakligen från kärnprimärkapitalet. För bankens riskhantering är det viktigt att såväl koncernen som den regleringsmässiga konsolideringen riskmässigt kan ses som en enhet. För att risker ska kunna hanteras effektivt i koncernen kan kapital behöva omfördelas mellan de olika företagen i koncernen. Banken har generellt sett möjlighet att omfördela kapital mellan koncernens bolag, inom ramen för de begränsningar som följer av lagstiftning, till exempel kapitaltäckningskrav och bolagsrättsliga begränsningar. Banken ser i övrigt inga materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen eller återbetalning av skulder mellan moderbolaget och dess dotterföretag.

Primärkapital
Primärkapitalet utgörs av kärnprimärkapital respektive övrigt primärkapital.

Kärnprimärkapital
Kärnprimärkapitalet utgörs till största delen av aktiekapital, upparbetade vinstmedel samt övriga reserver i de bolag som ingår i den regleringsmässiga konsolideringen. I och med att koncernens försäkringsbolag inte ingår i konsolideringen, se tabell på sidan 205, ingår inte upparbetade vinstmedel i dessa bolag i kärnprimärkapitalet. De poster som ska exkluderas från kärnprimärkapitalet är främst goodwill och andra immateriella tillgångar samt kapitaltillskott till försäkringsbolag i koncernen eller vissa uppskjutna skattefordringar som överstiger 10% av kärnprimärkapitalet. Summan av kapitaltillskott och uppskjutna skattefordringar får heller inte överstiga 15% av kärnprimärkapitalet. Eftersom varken kapitaltillskotten till försäkringsbolagen i koncernen eller de uppskjutna skattefordringarna överstiger tröskelvärdet, belastar dessa inte kärnprimärkapitalet. Neutralitetsjustering görs för påverkan som kassaflödessäkringar har haft på eget kapital. Dessutom ska en prisjustering beräknas och vid behov göras för försiktig värdering av instrument som värderas till verkligt värde. Institut som har tillstånd att använda interna riskklassificeringsmodeller ska göra ett avdrag för skillnaden mellan förväntad kreditförlust enligt internmetoden och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster i det fall de förväntade kreditförlusterna överstiger gjorda reserveringar. Avdrag ska även göras för nettovärdet av redovisade övervärden i pensionstillgångar. Avdraget får emellertid minskas med ett belopp som motsvarar bankens rätt till ersättning för pensionskostnader från Handelsbankens Pensionsstiftelse. Vidare görs ett avdrag för tillstånd att inneha egna aktier i egenskap av marknadsgarant. Avdraget ska motsvara det högsta marknadsvärdet tillståndet omfattar. Slutligen görs ett avdrag för investeringar i värdepapperiseringar samt en justering för effekten av förändringar i egen kreditrisk i derivat.

Övrigt primärkapital
Övrigt primärkapital utgörs av instrument som uppfyller kraven för primärkapitaltillskott. Bland annat ska tillskotten ha evig löptid och kunna förtidsinlösas tidigast efter fem år och först efter att tillstånd utfärdats av tillsynsmyndigheten. Det nominella värdet ska kunna skrivas ned eller konverteras till aktier för att skapa kärnprimärkapital vid en förutbestämd nivå på kärnprimärkapitalet, och räntebetalningarna ska ovillkorligen kunna ställas in.

Bankens samtliga primärkapitaltillskott uppgår till 13,5 mdkr. 9,0 mdkr av dessa emitterades under 2020 och 4,5 mdkr emitterades under 2019, samtliga uppfyller kraven enligt CRR. I det fall utdelningsbara medel saknas måste kupongutbetalningar ställas in för primärkapitaltillskott.

20221007006680

K51 Forts

Supplementärkapital
Det supplementära kapitalet utgörs av förlagslån med en löptid om minst fem år. Avdrag görs för förlagslånetillskott till försäkringsbolagen inom koncernen.

KAPITALKRAV

Kreditrisk
Kapitalkravet för kreditrisk beräknas enligt schablonmetoden och internmetoden enligt CRR. För internmetoden återfinns två olika metoder: internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF (grundläggande internmetoden) och internmetoden med egna skattningar av LGD och KF (avancerade internmetoden).

I den grundläggande internmetoden beräknar banken genom tillämpning av egna IRK modeller sannolikheten för att kunden ska fallera inom ett år (PD), medan övriga parametrar är givna i regelverket CRR. I den avancerade internmetoden använder banken egna IRK modeller för att beräkna förlustandel givet fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorn (KF).

Handelsbanken tillämpar den grundläggande internmetoden för exponeringar mot institut, samt för vissa produkt- och säkerhetstyper avseende företagsexponeringar samt vissa exponeringar i dotterbolagen Stadshypotek AB, Handelsbanken Finans AB och Ecster AB.

Den avancerade internmetoden tillämpas för merparten av exponeringarna mot stora företag, medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar samt i Stadshypotek AB och Handelsbanken Finans AB. Detsamma gäller för hushållsexponeringar i Sverige och Norge och i dotterbolagen Stadshypotek och Handelsbanken Finans samt i avyttringsgrupperna Danmark, Finland och dotterbolaget Ecster AB. kapitalkravet för aktieexponeringar i internmetoden beräknas enligt förenklad riskviktsmetod.

Kreditrisken för samtliga exponeringar i Handelsbankens dotterbolag Handelsbanken plc beräknas på solo- och konsoliderad nivå i enlighet med schablonmetoden.

Internmetoden omfattade vid årsskiftet 74% (86) av det totala riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisk. För resterande kreditriskexponeringar beräknas kapitalkravet enligt schablonmetoden.

Den totala genomsnittliga riskvikten för exponeringar godkända för internmetoden minskade under året och uppgick till 10,1% (11,7). Minskningen beror främst på portföljfördelning där exponeringsklasser med lägre riskvikter: stater, bostadsrättsföreningar och hushåll, proportionellt sett ökat mer än de med högre riskvikter. Den totala genomsnittliga riskvikten inklusive riskviktsgolven enligt Pelare 1 för bolån i Sverige och Norge samt för företagsexponeringar med pant i fastigheter i Norge blir 18,2% (18,4).

Kreditkvaliteten är god. Av Handelsbankens företagsexponeringar var 99% (98) kunder med en bedömd återbetalningsförmåga som var normal, eller bättre än normal, det vill säga hade en riskklassificering mellan 1 och 5 i bankens tiogradiga skala för riskklassificering.

Marknadsrisker
Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas för bankens konsoliderade situation. Kapitalkravet för ränterisker och aktiekursrisker beräknas dock endast för positioner i handelslagret. Vid beräkning av kapitalkravet för marknadsrisker tillämpas schablonmetoden.

Kapitalkrav för operativa risker
Handelsbanken använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet för operativa risker. Kapitalkravet enligt schablonmetoden beräknas genom att en i regelverket bestämd faktor multipliceras med den genomsnittliga rörelseintäkten under de tre senaste verksamhetsåren. Olika faktorer tillämpas för olika affärssegment.

Det totala kapitalkravet för operativa risker för konsoliderad situation uppgick vid utgången av 2021 till 5 573 mkr (5 489).

KAPITALTÄCKNING FÖR DET FINANSIELLA KONGLOMERATET

Institut och försäkringsföretag som ingår i ett finansiellt konglomerat ska ha en kapitalbas som är tillräckligt stor med hänsyn till kapitalkravet för det finansiella konglomeratet. Kapitalbasen och kapitalkravet för det finansiella konglomeratet har beräknats i enlighet med avräknings- och totalmetoden (metod 2, bilaga 1, direktiv 2002/87/EG). Det finansiella konglomeratets sammanlagda kapitalbas överstiger det finansiella konglomeratets kapitalkrav.

MINIMIKRAVET PÅ NEDSKRIVNINGSBARA SKULDER (MREL)

Krishanteringsdirektivet (EU) nr 2014/59 (BRRD) infördes i Sverige genom lagen (2015:1016) om resolution. Regelverket innehåller sätt att hantera banker i kris och möjliggör för myndigheter att, inom dessa ramar, ta kontroll över, omstrukturera och sälja av hela eller delar av en bank. Detta utan att likvidera eller försätta banken i konkurs. Som tillägg till ovan åtgärder i kris, innebär regelverket en möjlighet att skriva ned vissa skuldinstrument för att återkapitalisera en krisutsatt bank.

Som en del av detta regelverk infördes ett minikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) från och med den 1 januari 2018. Kravet beslutas i bankens resolutionsplan som upprättas av Riksgälden i samarbete med Finansinspektionen. Kravet består av ett förlustabsorberingsbelopp och ett återkapitaliseringsbelopp.

Under 2021 har regelverket anpassats till nya EU-direktiv (bankpaketet) och kravet benämns nu som krav på kapitalbas och kvalificerade skulder. MREL ska uttryckas som en riskvägd kvot samt en bruttosoliditetskvot. Det kombinerade buffertkravet ska uppfyllas med kärnprimärkapital (utöver det kärnprimärkapital som används till MREL) och ett obligatoriskt efterställningskrav införs. För att uppfylla kravet på efterställning har en ny typ av skuldinstrument införts i svensk lagstiftning från december 2018. Dessa efterställs nuvarande seniora skuldinstrument, men rankas högre än kapitalbasinstrument vid ett resolutionsförfarande. Handelsbanken har emitterat denna typ av efterställda skuldinstrument under 2019–2021. De nya kraven ska vara uppfyllda senast den 1 januari 2024, men övergångsregler tillämpas från 1 januari 2022.

För 2022, uppgår Handelsbankens totala MREL krav avseende riskvägt belopp till 19,9% och avseende bruttosoliditet till 5,0% på konsoliderad nivå. På motsvarande sätt uppgår efterställningskravet till 13,5% respektive 5,0%. Handelsbanken uppfyller samtliga MREL krav.

K51 Forts

EU LI3 Företag som ingår i konsoliderad situation – Översikt över skillnader mellan olika konsolideringar (enhet per enhet)
Tabellen visar konsolideringsgrund för företag som omfattas av den konsoliderade situationen vid årets slut.

Översikt över skillnader mellan olika konsolideringar (enhet per enhet) 2021				Metod för konsolidering enligt tillsynsregler					
	Organisationsnummer	Ägarandel %	Metod för konsolidering enligt redovisningsregler	Fullständig konsolidering	Proportionell konsolidering	Kapitalandelsmetoden	Varken konsoliderad eller avdragen	Avdragen	Beskrivning av enheten
Handelsbanken AB (publ)1	502007-7862	Ej tillämpligt	Moderbolag	NA					Kreditinstitut
Handelsbanken Finans AB	556053-0841	100	Fullständig konsolidering	X					Kreditinstitut
Stadshypotek AB	556459-6715	100	Fullständig konsolidering	X					Kreditinstitut
Svenska Intecknings Garanti AB Sigab (inaktiv)	556432-7285	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Handelsbanken Fondbolagsförvaltning AB	556070-0683	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Handelsbanken Fonder AB	556418-8851	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S	12930879	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Xact Kapitalförvaltning AB	556997-8140	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
AB Handel och Industri	556013-5336	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Ecster AB	556993-2311	100	Fullständig konsolidering	X					Kreditinstitut
Handelsbanken Plc	11305395	100	Fullständig konsolidering	X					Kreditinstitut
Handelsbanken Wealth and Asset Management Limited	04132340	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Heartwood Nominees Limited (inaktiv)	2299877	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Heartwood Second Nominees Limited (inaktiv)	3193458	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Heartwood ACD Limited (inaktiv)	4332528	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Svenska Property Nominees Limited (inaktiv)	2308524	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Optimix Vermogensbeheer N.V.	33194369	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Add Value Fund Management B.V.	19196768	80	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Optimix Beheer en Belegging B.V. (inaktiv)	33186584	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S	59173812	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Forva AS	945812141	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Handelsbanken Markets Securities, Inc.	11-3257438	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Handelsbanken Raholtus Oy	0112308-8	100	Fullständig konsolidering	X					Övriga finansiella företag
Lokatbolig A/S	78488018	71,52	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Handelsbanken Fastigheter AB	556873-0021	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Ägir 7 AB	559337-1627	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Norr 22:2 AB	559337-1635	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Inom Vallgraven 15:13 AB	559337-1643	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Rådstuplass 4 AS	910508423	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Handelsbanken Venture AB	556993-9357	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Bidtruster AB	556993-9084	100	Fullständig konsolidering	X					Icke-finansiella företag
Bankomat AB	556817-9716	20	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag
BGC Holding AB	556607-0933	25,54	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag
Bankgirocentralen BGC AB	556047-3521	100	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag

20221007065681

K51 Forts

Översikt över skillnader mellan olika konsolideringar (enhet per enhet) 2021	Organisationsnummer	Ägarandel %	Metod för konsolidering enligt redovisningsregler	Metod för konsolidering enligt tillsynsregler: Fullständig konsolidering	Proportionell konsolidering	Kapitalandelsmetoden	Varken konsoliderad eller avdragen	Avdragen	Beskrivning av enheten
Torig AB	556564-6404	100	Kapitalandelsmetoden		X				Icke-finansiella företag
Finansiell ID-teknik BID AB	556630-4928	28,3	Kapitalandelsmetoden		X				Icke-finansiella företag
USE Intressenter AB	559161-9464	24,48	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag
Getswish AB	556913-7382	20	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag
P 27 Nordic Payments Platform AB	559198-9610	16,7	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag
Invidem AB	559210-0779	16,7	Kapitalandelsmetoden			X			Icke-finansiella företag
Handelsbanken Liv Försäkring AB (koncern exkl Handelsbanken Fastigheter AB)	516401-8284	100	Ej konsoliderade				X		Försäkringsenhet
Svenska Re S.A.	RCS Lux B-32053	100	Ej konsoliderade				X		Försäkringsenhet
Handelsbanken Skadeförsäkrings AB	516401-6767	100	Ej konsoliderade				X		Försäkringsenhet
SHB Liv Försäkringsaktiebolag	2478149-7	100	Ej konsoliderade				X		Försäkringsenhet
Svenska RKA International Insurance Services AB (inaktiv)	556324-2964	100	Ej konsoliderade				X		Försäkringsenhet
Dyson Group plc	00163096	27	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
Dyson Industries Ltd	1187031	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
Beepart Ltd	177682	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
Pickford Holland & Company Ltd	128414	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
Millennium Materials Inc	-	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
Dyson US holdings Inc	-	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
EFN Ekonomikanalen AB	556930-1608	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag
Handelsbanken Forsikringsformidling A/S	42767808	100	Ej konsoliderade				X		Icke-finansiella företag

EU LI2 – Huvudsakliga källor till skillnader mellan exponeringsbelopp enligt tillsynskrav och bokförda värden i finansiella rapporter
Tabellen visar skillnaden mellan bokförda värden enligt konsolideringen enligt tillsynskrav och exponeringsbelopp som beaktas för tillsynsändamål.

Huvudsakliga källor till skillnader mellan exponeringsbelopp enligt tillsynskrav och bokförda värden i finansiella rapporter 2021			Poster som är föremål för			
mkr		Summa	kreditriskramen	värdepapperiserings-ramen	motparts-kreditriskramen	marknads-riskramen
1	Belopp för tillgångars bokförda värde enligt konsolideringen enligt tillsynskrav (enligt mall LI1)	3 093 320	3 018 811	55 074	372	19 063
2	Belopp för skulders bokförda värde enligt konsolideringen enligt tillsynskrav (enligt mall LI1)	25 219				25 219
3	Totalt nettobelopp enligt konsolideringen enligt tillsynskrav	3 068 101	3 018 811	55 074	372	-6 156
4	Belopp utanför balansräkningen	536 874	536 874			
5	Skillnader i värderingar					
6	Skillnader på grund av olika nettningsregler, utöver de som redan är inbegripna på rad 2	23 012		-9 294		32 306
7	Skillnader på grund av beaktande av avsättningar	1 917	1 917	0		
8	Skillnader på grund av användning av kreditriskreducerande metoder	-54 124	-14 485	-39 639		
9	Skillnader på grund av kreditkonverteringsfaktorer	-294 634	-294 634			
10	Skillnader på grund av värdepapperisering med risköverföring					
11	Andra skillnader	30 636		30 636		
12	**Exponeringsbelopp som beaktas för tillsynsändamål**	3 311 782	3 248 483	36 777	372	26 150

K51 Forts

EU CC2 - Avstämning av föreskriven kapitalbas i balansräkningen i de reviderade finansiella rapporterna

Avstämning av föreskriven kapitalbas i balansräkningen i de reviderade finansiella rapporterna		Balansräkning enligt offentliga offentliggjorda finansiella rapporter	Enligt konsolideringen enligt tillsynskrav	Referens
	Tillgångar– Uppdelning efter tillgångsklass enligt balansräkningen i de offentliggjorda finansiella rapporterna			
A - 1	Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	291 584	439 964	
A - 2	Övrig utlåning till centralbanker	1 255	1 462	
A - 3	Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	100 538	100 562	
A - 4	Utlåning till övriga kreditinstitut	21 745	21 833	
A - 5	Utlåning till allmänheten	2 163 135	2 414 961	55, 57
A - 6	Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring	-1 900	-1 900	
A - 7	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 317	33 334	
A - 8	*varav räntebärande instrument klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat (redovisat värde)*	*9 016*	*9 016*	
A - 9	*varav räntebärande instrument klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat, ackumulerad värdeförändring*	*-61*	*-61*	
A - 10	Aktier och andelar	19 471	13 490	
A - 11	*varav aktier klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat (redovisat värde)*	*454*	*808*	
A - 12	*varav aktier klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat, ackumulerad värdeförändring*	*218*	*218*	
A - 13	Andelar i intresseföretag	478	6 723	
A - 14	Tillgångar där kunden står för värdeförändringsrisken	235 761	9 082	
A - 15	Derivatinstrument	28 506	28 518	
A - 16	*varav kassaflödessäkringar*	*1 789*	*1 789*	
A - 17	Återförsäkringstillgångar	0	0	
A - 18	Immateriella tillgångar	8 302	10 860	8
A - 19	Fastigheter och inventarier	5 272	5 834	
A - 20	Aktuella skattefordringar	469	598	
A - 21	Uppskjutna skattefordringar	845	845	
A - 22	*varav relaterade till kassaflödessäkringar*	-	-	
A - 23	*varav relaterade till räntebärande instrument klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat*	*17*	*17*	*15*
A - 24	Pensionstillgångar	8 766	8 785	
A - 25	Tillgångar som innehas för försäljning	421 417	352	
A - 26	Övriga tillgångar	5 785	5 743	
A - 27	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 016	2 097	
A - 28	**Summa tillgångar**	**3 346 764**	**3 103 143**	
	SKULDER OCH EGET KAPITAL			
L - 1	Skulder till kreditinstitut	83 034	83 540	
L - 2	In- och upplåning från allmänheten	1 286 637	1 403 076	
L - 3	Skulder där kunden står för värdeförändringsrisken	235 761	9 082	
L - 4	Emitterade värdepapper	1 353 768	1 353 768	
L - 5	Derivatinstrument	13 784	13 809	
L - 6	*varav kassaflödessäkringar*	-	-	
L - 7	Korta positioner	4 105	4 105	
L - 8	Försäkringsskulder	532	0	
L - 9	Aktuella skatteskulder	108	312	
L - 10	Uppskjutna skatteskulder	5 276	5 239	
L - 11	*varav relaterade till kassaflödessäkringar*	*464*	*464*	
L - 12	*varav relaterade till aktier klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat*	*19*	*19*	
L - 13	Avsättningar	1 026	1 152	
L - 14	Pensionsskulder	0	0	
L - 15	Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	133 922	-	
L - 16	Övriga skulder	11 304	12 020	
L - 17	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 519	3 883	
L - 18	Efterställda skulder	32 257	32 257	
L - 19	*varav primärkapitallån*	*13 513*	*13 513*	*30, 32, 36*
L - 20	*varav lån med återstående löptid > 5 år*	*18 364*	*18 364*	*46, 51*
L - 21	*varav lån med återstående löptid < 5 år*	-	-	
L - 22	*varav övriga lån*	-	-	
L - 23	**Summa skulder**	**3 165 033**	**2 922 243**	
E - 1	Minoritetsintresse	25	25	
E - 2	Aktiekapital	3 069	3 069	1
E - 3	Innehav egna aktier	-36	-36	
E - 4	Överkursfond	8 758	8 758	
E - 5	*varav eget kapital från sammansatta finansiella instrument*	-	-	
E - 6	Andra reserver	15 845	15 821	3, 11
E - 7	Balanserad vinst	134 507	135 109	2
E - 8	Årets resultat, tillhörande aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	19 627	18 118	5a
E - 9	**Summa eget kapital**	**181 731**	**180 900**	
LE - 1	**Summa skulder och eget kapital**	**3 346 764**	**3 103 143**	

20221007066682

K51 Forts

EU CC1 – Sammansättning av föreskriven kapitalbas Uppställning i enlighet med kraven i Genomförandeförordningen (EU) nr 2021/637. Exkluderade rader bedöms ej relevanta för Handelsbanken vid tidpunkt för publicering.

Sammansättning av föreskriven kapitalbas		2021		2020	
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Källa baserad på referensnummer/ referensbokstäver i balansräkningen i konsolideringen enligt tillsynskrav	Belopp på upplysningsdagen	Källa baserad på referensnummer/ referensbokstäver i balansräkningen i konsolideringen enligt tillsynskrav
	Kärnprimärkapital: instrument och reserver				
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	11 827	E-2, E-4	11 827	E-2, E-4
	varav: aktiekapital	*11 827*	*E-2, E-4*	*11 827*	*E-2, E-4*
	varav: konvertibler				
2	Balanserade vinstmedel	135 109	E-7	137 177	E-7
3	Ackumulerat annat totalresultat (och andra reserver)	15 822	E-6	8 562	E-6
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	8 218	E-8	6 414	E-8
6	**Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar**	**170 976**		**163 980**	
	Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar				
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-421		-399	
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-10 927	A-18	-11 217	A-18
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflöden av finansiella instrument som inte värderas till verkligt värde	-1 789	E-6	-3 353	E-6
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-731		-779	
14	Vinster eller förluster på skuldförbindelser som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	4		9	
15	Förmånsbestämda pensionsfondstillgångar (negativt belopp)	-6 976	A-24	-1 615	A-24
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)	-427		-466	
19	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-		-	
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250% när institutet väljer alternativet med avdrag	-		-	
20c	*varav: värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)*	-		-	
21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	-		-	
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 17,65% (negativt belopp)	-		-	
23	*varav: institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna*	-		-	
25	*varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader*	-		-	
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)	-		-	
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter, förutom om institutet på ett lämpligt sätt justerar beloppet för kärnprimärkapitalposter i den mån sådana skatteavgifter minskar det belopp upp till vilket dessa poster får användas för att täcka risker eller förluster (negativt belopp)	-		-	
27	Avdrag från kvalificerande övrigt primärkapital som överskrider institutets övriga primärkapital (negativt belopp)	-		-	
28	**Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital**	**-21 267**		**-17 820**	
29	**Kärnprimärkapital**	**149 709**		**146 160**	

K51 Forts

Sammansättning av föreskriven kapitalbas		2021		2020	
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Källa baserad på referensnummer/ referensbokstäver i balansräkningen i konsolideringen enligt tillsynskrav	Belopp på upplysningsdagen	Källa baserad på referensnummer/ referensbokstäver i balansräkningen i konsolideringen enligt tillsynskrav
	Primärkapitaltillskott: instrument				
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	13 513	L-19	21 980	L-19
32	*varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder*	*13 513*	*L-19*	*21 980*	*L-19*
33	Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet			-	
36	**Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar**	**13 513**	**L-19**	**21 980**	**L-19**
	Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar				
37	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)			-9 808	
40	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskotts-instrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			-	
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapital som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)			-	
43	**Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott**	**-**		**-9 808**	
44	**Primärkapitaltillskott**	**13 513**		**12 172**	
45	**Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)**	**163 222**		**158 332**	
	Supplementärkapital: instrument och avsättningar				
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	18 364	L-20	18 032	L-20
50	Kreditriskjusteringar	1		10	
51	**Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar**	**18 365**	**L-20**	**18 042**	**L-20**
	Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar				
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementär-kapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)			-	
55	Institutets direkta, indirektaoch syntetiska innehav av supplementärkapital-instrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-1 129	A-5	-1 129	A-5
57	**Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital**	**-1 129**	**A-5**	**-1 129**	**A-5**
58	**Supplementärkapital**	**17 236**		**16 913**	
59	**Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)**	**180 458**		**175 245**	
60	**Summa riskvägda tillgångar**	**773 158**		**721 403**	
	Kapitalrelationer och buffertar				
61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	19,4		20,3	
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	21,1		21,9	
63	Totalt kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	23,3		24,3	
64	Institutets samlade krav på kärnprimärkapital	6,6		6,6	
65	*varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert*	*2,5*		*2,5*	
66	*varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert*	*0,1*		*0,1*	
67	*varav: krav på systemriskbuffert*	*3,0*		*3,0*	
67a	*varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut*	*1,0*		*1,0*	
68	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet) som finns tillgängligt när minimikapitalkraven har uppfyllts	14,9		15,8	
72	Direkta och indirekta innehav av kapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner)	0		0	
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 17,65%, netto efter godtagbara korta positioner)	6 254		-	
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 17,65%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	0		0	

20221007066683

K51 Forts

Sammansättning av föreskriven kapitalbas		2021		2020	
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Källa baserad på referensnummer/ referensbokstäver i balansräkningen i konsolideringen enligt tillsynskrav	Belopp på upplysningsdagen	Källa baserad på referensnummer/ referensbokstäver i balansräkningen i konsolideringen enligt tillsynskrav
	Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet				
76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpningen av taket)	-		-	
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden	2 235		1 629	
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	-		-	
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	3 090		3 074	
	Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)				
80	Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	
81	Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	
82	Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	

K51 Forts

EU INS2 - Information från finansiella konglomerat om kapitalbas och kapitaltäckningskvot

Information från finansiella konglomerat om kapitalbas och kapitaltäckningskvot mkr		2021
1	Det finansiella konglomeratets extra kapitalbaskrav (belopp)	14 387
2	Det finansiella konglomeratets kapitaltäckningskvot (i %)	20,90%

EU KM1 - Mall för nyckeltal

Nyckeltal 2021		2021	2020
	Tillgänglig kapitalbas (belopp)		
1	Kärnprimärkapital	149 709	158 332
2	Primärkapital	163 222	146 160
3	Totalt kapital	180 458	175 245
	Riskvägda exponeringsbelopp		
4	Totalt riskvägt exponeringsbelopp	773 158	721 403
	Kapitalrelationer (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)		
5	Kärnprimärkapitalrelation (i %)	19,4%	20,3%
6	Primärkapitalrelation (i %)	21,1%	21,9%
7	Total kapitalrelation (i %)	23,3%	24,3%
	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)		
EU 7a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	1,9%	
EU 7c	*varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)*	1,2%	
EU 7c	*varav: ska utgöras av primärkapital (i procentenheter)*	1,5%	
EU 7d	Totala kapitalbaskrav för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	9,9%	8,0%
	Kombinerat buffertkrav och samlat kapitalkrav (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)		
8	Kapitalkonserveringsbuffert (i %)	2,5%	2,5%
EU 8a	Konserveringsbuffert på grund av makrotillsynsrisker eller systemrisker identifierade på medlemsstatsnivå (i %)		
9	Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffert (i%)	0,1%	0,1%
EU 9a	Systemriskbuffert (i %)	3,0%	3,0%
10	Buffert för globalt systemviktigt institut (i %)		
EU 10a	Buffert för andra systemviktiga institut (i %)	1,0%	1,0%
11	Kombinerat buffertkrav (i %)	6,6%	6,6%
EU 11a	Samlade kapitalkrav (i %)	16,5%	14,6%
12	Tillgängligt kärnprimärkapital efter uppfyllande av de totala kapitalbaskraven för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	13,9%	
	Bruttosoliditetsgrad		
13	Totalt exponeringsmått	3 232 291	3 051 376
14	Bruttosoliditetsgrad (i %)	5,0%	5,2%
	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det totala exponeringsmåttet)		
EU 14a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)		
EU 14b	*varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)*		
EU 14c	Totala krav avseende bruttosoliditetsgrad för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	3,0%	3,0%
EU 14d	Krav på bruttosoliditetsbuffert (i %)		
EU 14e	Samlat bruttosoliditetskrav (i %)		
	Likviditetstäckningskvot		
15	Totala högkvalitativa likvida tillgångar (viktat värde – genomsnitt)	778 654	736 681
EU 16a	Likviditetsutflöden – totalt viktat	595 289	546 265
EU 16b	Likviditetsinflöden – totalt viktat	68 295	65 548
16	Totala nettolikviditetsutflöden (justerat värde)	526 994	480 717
17	Likviditetstäckningskvot (i %)	149%	154%
	Stabil nettofinansieringskvot		
18	Total tillgänglig stabil finansiering		
19	Totalt behov av stabil finansiering	2 026 413	1 920 899
20	Stabil nettofinansieringskvot (i %)	1 774 542	1 644 683
		114%	117%

20221007066684

K51 Forts

EU OV1 – Översikt över totala riskvägda exponeringsbelopp

Tabellen visar riskvägda exponeringsbelopp (REA) för kreditrisk, motpartsrisk, marknadsrisk och operativ risk per utgången av 2021 och föregående år. Kreditrisk är beräknad enligt schablonmetoden, den grundläggande internmetoden och den avancerade internmetoden. Marknadsrisk och operativ risk är beräknade enligt schablonmetoden.

Översikt över totala riskvägda exponeringsbelopp		Totala riskvägda exponeringsbelopp	Totala kapitalbaskrav
mkr		2021	2021
1	**Kreditrisk (exklusive motpartskreditrisk)**	**684 075**	**54 727**
2	*varav schablonmetoden*	*178 552*	*14 284*
3	*varav den grundläggande internmetoden (F-IRB)*	*48 100*	*3 849*
4	*varav klassificeringsmetoden*		
EU 4a	*varav aktier enligt den enkla riskviktade metoden*	*3 427*	*274*
5	*varav den avancerade internmetoden (A-IRB)*	*224 096*	*17 928*
5a		229 900	18 392
6	**Motpartskreditrisk**	**12 255**	**980**
7	*varav schablonmetoden*	*8 924*	*714*
8	*varav metoden med interna modeller*		
EU 8a	*varav exponeringar mot en central motpart*	*212*	*17*
EU 8b	*varav kreditvärdighetsjustering*	*2 614*	*209*
9	*varav andra motpartskreditrisker*	*505*	*40*
10	Ej tillämpligt		
11	Ej tillämpligt		
12	Ej tillämpligt		
13	Ej tillämpligt		
14	Ej tillämpligt		
15	**Avvecklingsrisk**	**15**	**1**
16	**Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter tillämpning av taket)**		
17	*varav intern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering*		
18	*varav extern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering (inbegripet internbedömningsmetoden)*		
19	*varav schablonmetoden för värdepapperisering*		
EU 19a	*varav 250 %/avdrag*		
20	**Positionsrisk, valutakursrisk och råvarurisk (marknadsrisk)**	**7 145**	**572**
21	*varav schablonmetoden*	*7 145*	*572*
22	*varav metoden för interna modeller*		
23	**Operativ risk**	**69 668**	**5 573**
EU 23a	*varav basmetoden*		
EU 23b	*varav schablonmetoden*	*69 668*	*5 573*
EU 23c	*varav internmätningsmetoden*		
24	Belopp under tröskelna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 %)		
25	Ej tillämpligt		
26	Ej tillämpligt		
27	Ej tillämpligt		
28	Ej tillämpligt		
29	**Summa**	**773 158**	**61 853**

Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden

Tabellen visar kapitalkrav för marknadsrisker enligt schablonmetoden per utgången av 2021.

Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden	Kapitalkrav	
mkr	2021	2020
Direkta produkter		
Ränterisk (allmän och specifik)	199	596
Aktiekursrisk (allmän och specifik)	1	2
Valutakursrisk	357	-
Råvarurisk	1	1
Optioner		
Förenklad metod	-	-
Delta-plus-metod	-	-
Scenariometod	14	2
Värdepapperisering (specifik risk)	-	-
Summa kapitalkrav för marknadsrisk	**572**	**601**

K51 Forts

Krav på Kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL)
MREL kravet uttryckts som en andel av kapitalbas och kvalificerade skulder i förhållande till riskexponeringbeloppet respektive bruttosoliditet (SFS 2015:1016). Bankens krav bestäms en gång per år av Riksgälden och slutligt krav fasas in linjärt under en övergångsperiod från 1 januari 2022 till 1 januari 2024. Nedan krav avser minimikravet som tillämpas per 1 januari 2022.

%	2022
Riskvägt MREL krav	19,9
Tillgänglig kapitalbas och kvalificerade skulder	35,4
Icke-riskvägt MREL krav	5,0
Tillgänglig kapitalbas och kvalificerade skulder	10,1

%	2022
Riskvägt efterställningskrav	13,5
Tillgänglig kapitalbas och efterställda kvalificerade skulder	20,9
Icke-riskvägt efterställningskrav	5,0
Tillgänglig kapitalbas och efterställda kvalificerade skulder	6,6

Minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL)
MREL krav uttryckt som andel av totala skulder och kapitalbas (SFS 2015:1016) såsom kravet utformades innan 1 januari 2022.

mkr	2021	2020
MREL krav	175 219	179 066
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas	326 256	332 573
Totala skulder och kapitalbas	3 061 662	3 110 867

%	2021	2020
MREL krav som % av totala skulder och kapitalbas	5,7	5,8
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas som % av totala skulder och kapitalbas	10,7	10,4

Kreditriskexponeringar godkända för internmetoden

Kreditriskexponeringar godkända för internmetoden	Exponeringsbelopp		Varav utanför balansräkningen		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Statsexponeringar	**515 567**	490 718	**11 723**	14 002	**8 101**	7 214	**648**	577	**1,6**	1,5
Företagsexponeringar	**764 318**	854 312	**134 254**	111 944	**163 190**	211 791	**13 055**	16 943	**21,4**	24,8
Företagsutlåning	747 732	843 585	134 254	111 944	158 578	208 608	12 686	16 689	21,2	24,7
varav övrig utlåning, internmetod utan egna skattningar av LGD och KF	*92 903*	*93 833*	*54 807*	*57 203*	*21 500*	*26 186*	*1 720*	*2 094*	*23,1*	*27,9*
varav övrig utlåning, internmetod med egna skattningar av LGD och KF	*654 829*	*749 752*	*79 447*	*54 741*	*137 078*	*182 422*	*10 966*	*14 594*	*20,9*	*24,3*
varav stora företag	*145 210*	*125 572*	*48 705*	*33 017*	*45 668*	*48 644*	*3 653*	*3 892*	*31,4*	*38,7*
varav medelstora företag	*71 945*	*84 512*	*6 479*	*8 206*	*21 448*	*27 212*	*1 716*	*2 177*	*29,8*	*32,2*
varav fastighetsbolag	*437 674*	*539 668*	*24 263*	*13 518*	*69 962*	*106 566*	*5 597*	*8 525*	*16,0*	*19,7*
Motpartsrisk	16 586	10 727	-	-	4 612	3 183	369	255	27,8	29,7
Bostadsrättsföreningar	**263 913**	245 789	**3 310**	2 494	**8 567**	7 997	**686**	641	**3,2**	3,3
Hushållsexponeringar	**1 220 684**	1 154 770	**76 963**	71 160	**78 659**	78 540	**6 293**	6 283	**6,4**	6,8
Privatpersoner	1 200 080	1 132 800	71 116	64 940	72 569	71 797	5 806	5 744	6,0	6,3
varav fastighetskrediter	*1 156 868*	*1 091 524*	*57 903*	*52 045*	*63 346*	*63 586*	*5 068*	*5 087*	*5,5*	*5,8*
varav övriga	*43 212*	*41 276*	*13 213*	*12 895*	*9 223*	*8 211*	*738*	*657*	*21,3*	*19,9*
Små företag	20 604	21 970	5 847	6 220	6 090	6 743	487	539	29,6	30,7
varav fastighetskrediter	*10 232*	*10 918*	*927*	*991*	*3 272*	*3 644*	*262*	*292*	*32,0*	*33,4*
varav övriga	*10 372*	*11 052*	*4 920*	*5 229*	*2 816*	*3 099*	*225*	*247*	*27,2*	*28,0*
Institutsexponeringar	**44 506**	38 453	**4 042**	5 857	**11 228**	10 683	**898**	855	**25,2**	28,0
Institutsutlåning	34 611	17 178	4 042	5 857	6 609	5 279	529	422	19,1	30,7
Motpartsrisk	9 895	21 275	-	-	4 619	5 404	369	433	46,7	25,4
Aktieexponeringar	**926**	799	-	-	**3 427**	2 955	**274**	236	**370**	370,0
varav börsnoterade aktier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
varav övriga aktier	*926*	*799*	-	-	*3 427*	*2 955*	*274*	*236*	*370*	*370,0*
Motpartslösa exponeringar	**11 959**	6 417	**753**	-	**11 859**	6 417	**949**	513	**99,2**	100,0
Positioner i värdepapperisering	-	16	-	-	-	49	-	4	-	312,3
varav traditionell värdepapperisering	-	*16*	-	-	-	*49*	-	*4*	-	*312,3*
varav syntetisk värdepapperisering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa internmetoden	**2 821 873**	2 791 274	**231 045**	205 457	**285 031**	325 646	**22 803**	26 052	**10,1**	11,7
Riskviktsgolv Svenska bolån[1]					**199 666**	186 614	**15 973**	14 929		
Effekt riskviktsgolv Norska bolån[2]					12 716	12 255	1 017	980		
Effekt riskviktsgolv Norska företag Säkerhet i fastighet[3]					17 518	17 134	1 402	1 371		
Totalt Internmetoden med effekt av riskviktsgolv	**2 821 873**	2 791 274	**231 045**	205 457	**514 931**	512 260	**41 195**	40 981	**18,2**	18,4

[1] Exponeringsbeloppet som träffas av reglerna för riskviktsgolvet Svenska bolån är 938 668 mnkr per 31 december 2021.
[2] Exponeringsbelopp som träffas av reglerna för riskviktsgolv Norge är 115 842 mkr per 31 dec 2021
[3] Exponeringsbelopp som träffas av reglerna för riskviktsgolv Norge företag säkerhet i fastighet är 128 529 mkr per 31 dec 2021

20221007066B5

K51 Forts

Kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden[1]

Kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden[1]	Exponeringsvärde		Varav utanför balansräkningen		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Stater och centralbanker	103 210	1 827	239	49	0	0	0	0	0	0
Kommuner	120	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Multilaterala utvecklingsbanker	2 441	956	0	0	0	0	0	0	0	0
Internationella organisationer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Institut	4 928	9 561	9	169	427	902	34	72	8,7	9,0
Företag	12 311	7 339	2 766	1 749	11 534	6 929	923	554	93,7	94,4
Hushåll	7 723	9 885	2 404	2 434	5 696	7 250	456	580	73,8	73,0
Säkerheter i fastigheter	321 248	138 617	5 321	2 746	141 879	48 405	11 350	3 872	44,2	35,0
Fallerade exponeringar	1 217	857	16	5	1 406	973	112	78	115,5	113,6
Högrisk poster	740	28	133	-	1 110	41	89	3	150,0	150,0
Fonder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktier	6 614	6 541	-	-	15 995	15 923	1 280	1 274	241,8	243,4
varav börsnoterade aktier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
varav övriga aktier	*6 614*	*6 541*	-	-	*15 995*	*15 923*	*1 280*	*1 274*	*241,8*	*243,4*
Övriga poster	3 206	6 278	4	37	738	3 510	59	282	23,0	56,0
Summa schablonmetoden	**463 759**	**181 889**	**10 892**	**7 188**	**178 785**	**83 933**	**14 303**	**6 715**	**38,6**	**46,1**

[1] Uppgifter om kapitalkrav för exponeringsklasser där det förekommer exponeringar.

EU LR2 - LRCom: Bruttosoliditetsgrad enligt enhetligt offentliggörande

Tabellen visar bruttosoliditetsgrad per utgången av inneverande respektive föregående år. Exponeringarna är specificerade för kategorierna balansräkning, derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och exponeringar utanför balansräkning. Bruttosoliditetsgraden beräknas som primärkapital dividerat med sammanlagda exponeringar. Bruttosoliditetsgraden har ökat jämfört med föregående år.

LRCom: Bruttosoliditetsgrad enligt enhetligt offentliggörande mkr		2021
	Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)	
1	Poster i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering, men inklusive säkerhet)	3 035 785
2	Tilläggsbelopp med avseende på ställd derivatsäkerhet som dragits av från tillgångarna i balansräkningen i enlighet med de tillämpliga redovisningsreglerna	0
3	(Avdrag för tillgångar i form av fordringar för kontant tilläggsmarginalsäkerhet i derivattransaktioner)	-2 996
4	(Justering för värdepapper som tagits emot under transaktioner för värdepappersfinansiering och som redovisas som en tillgång)	0
5	(Allmänna kreditriskjusteringar av poster i balansräkningen)	0
6	(Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa primärkapital)	-21 266
7	**Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)**	**3 011 523**
	Derivatexponeringar	
8	Återanskaffningskostnad som sammanhänger med derivattransaktioner enligt schablonmetoden för motpartskreditrisk (dvs. netto av den medräkningsbara kontanta tilläggsmarginalsäkerheten)	16 104
EU-8a	Undantag för derivat: Bidrag till ersättningskostnader enligt den förenklade schablonmetoden	0
9	Tilläggsbelopp för möjlig framtida exponering i samband med derivattransaktioner enligt schablonmetoden för motpartskreditrisk	21 924
EU-9a	Undantag för derivat: Bidrag till möjlig framtida exponering enligt den förenklade schablonmetoden	0
EU-9b	Exponering fastställd enligt ursprunglig åtagandemetod	0
10	(Undantagen central motpartsdel av handelsexponeringar som clearats av kunden) (schablonmetod för motpartskreditrisk)	0
EU-10a	(Undantagen central motpartsdel av handelsexponeringar som clearats av kunden) (förenklad schablonmetod)	0
EU-10b	(Undantagen central motpartsdel av handelsexponeringar som clearats av kunden) (ursprungligt åtagande- metod)	0
11	Justerat effektivt teoretiskt belopp i skriftliga kreditderivat	3 379
12	(Justerade effektiva teoretiska kvittningar och tilläggsavdrag för skriftliga kreditderivat)	-30
13	**Sammanlagda derivatexponeringar**	**41 377**
	Exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering	
14	Bruttotillgångar i transaktioner för värdepapperisering (utan godkännande av nettning) efter justering för försäljningstransaktioner	38 849
15	(Nettade belopp för kontantskulder och kontantfordringar av bruttotillgångar i transaktioner för värdepapperisering)	0
16	Motpartens kreditriskexponering mot tillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering	5 194
EU-16a	Undantag för transaktioner för värdepappersfinansiering: Motpartens kreditriskexponering i enlighet med artiklarna 429e.5 och 222 i kapitalkravsförordningen	0
17	Exponeringar mot förmedlade transaktioner	0
EU-17a	(Undantagen central motpartsdel av exponeringar mot transaktioner för värdepappersfinansiering som clearats av kunden)	0
18	**Sammanlagda exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering**	**44 043**
	Andra exponeringar utanför balansräkningen	
19	Exponeringar utanför balansräkningen i effektiva teoretiska belopp	535 702
20	(Justeringar för konvertering till kreditekvivalenter)	-399 564
21	(Allmänna avsättningar som dragits av för att fastställa primärkapital och specifika avsättningar förbundna med exponeringar utanför balansräkningen)	0
22	**Exponeringar utanför balansräkningen**	**136 138**

K51 Forts

EU LR2 - LRCom: Bruttosoliditetsgrad enligt enhetligt offentliggörande – *forts*

LRCom: Bruttosoliditetsgrad enligt enhetligt offentliggörande mkr		2021
	Undantagna exponeringar	
EU-22a	(Exponeringar som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 c i kapitalkravsförordningen)	0
EU-22b	(Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429a.1 j i kapitalkravsförordningen (i och utanför balansräkningen))	0
EU-22c	(Undantagna exponeringar för offentliga utvecklingsbanker (eller utvecklingsenheter) – Offentliga investeringar)	0
EU-22d	(Undantagna exponeringar för offentliga utvecklingsbanker (eller utvecklingsenheter) – Subventionerade lån	0
EU-22e	(Undantagna exponeringar vid förmedling (passing-through) av subventionerade lån för icke-offentliga utvecklingsbanker (eller utvecklingsenheter))	0
EU-22f	(Undantagna garanterade delar av exponeringar i samband med exportkrediter)	-790
EU-22g	(Undantagna överskjutande säkerheter som deponerats hos trepartsagenter)	0
EU-22h	(Undantagna värdepapperscentralrelaterade tjänster hos värdepapperscentraler/institut i enlighet med artikel 429a.1 o i kapitalkravsförordningen)	0
EU-22i	(Undantagna värdepapperscentralrelaterade tjänster hos utsedda institut i enlighet med artikel 429a.1 p i kapitalkravsförordningen)	0
EU-22j	(Minskning av exponeringsvärdet för förfinansieringslån eller mellankredit)	0
EU-22k	(Sammanlagda undantagna exponeringar)	-790
	Kapitalmått och totalt exponeringsmått	
23	**Primärkapital**	163 222
24	**Totalt exponeringsmått**	3 232 290
	Bruttosoliditetsgrad	
25	Bruttosoliditetsgrad (%)	5,05%
EU-25	Bruttosoliditetsgrad (bortsett från inverkan av undantaget för offentliga investeringar och subventionerade lån) (%)	5,05%
26a	Bruttosoliditetsgrad (bortsett från inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) (%)	5,05%
26	Lagstadgade minimikrav på bruttosoliditetsgrad (%)	3,00%
EU-26a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (%)	0,00%
EU-26b	*varav: som utgörs av kärnprimärkapital*	*0,00%*
27	Krav på bruttosolidaritetsbuffert (%)	3,00%
EU-27a	Samlade bruttosoliditetskrav (%)	
	Val av övergångsarrangemang och relevanta exponeringar	
EU-27b	Val av övergångsarrangemang för definition av kapitalmåttet	NA
	Offentliggörande av medelvärden	
28	Dagliga medelvärden för bruttotillgångar i transaktioner för värdepapperisering efter justering för försäljningstransaktioner och nettning av förbundna kontantskulder och kontantfordringar	39 184
29	Värdet vid kvartalsslut för bruttotillgångar i SFT, efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar	38 849
30	Totalt exponeringsmått (inbegripet inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	3 232 625
30a	Totalt exponeringsmått (bortsett från inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	3 232 625
31	Bruttosoliditetsgrad (inbegripet inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	5,05%
31a	Bruttosoliditetsgrad (bortsett från inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	5,05%

EU LR1 - LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad
Tabellen specificerar redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad. Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad har minskat jämfört med föregående år.

LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad mkr		Tillämpligt belopp
1	Sammanlagda tillgångar enligt offentliggjorda finansiella rapporter	3 103 143
2	Justering för enheter som är konsoliderade för redovisningsändamål men som inte omfattas av konsolideringen enligt tillsynskrav	243 622
3	(Justering för värdepapperiserade exponeringar som uppfyller de operativa kraven för godkännande av risköverföring)	0
4	(Justering för tillfälligt undantag för exponeringar mot centralbanker (i tillämpliga fall))	0
5	(Justering för förvaltningstillgångar som redovisas i balansräkningen i enlighet med de tillämpliga redovisningsreglerna men som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 (i) i kapitalkravsförordningen)	0
6	Justering för avistaköp och avistaförsäljning av finansiella tillgångar som omfattas av handelsdagsredovisning	0
7	Justering för godtagbara överföringar för poolning av kontanta medel	0
8	Justering för finansiella derivatinstrument	12 869
9	Justering för transaktioner för värdepappersfinansiering	18 268
10	Justering för poster utanför balansräkningen (dvs. konvertering till kreditekvivalenter för exponeringar utanför balansräkningen	136 138
11	(Justering för krav på försiktig värdering och specifika och allmänna avsättningar som har lett till reducerat primärkapital)	-421
EU-11a	(Justering för exponeringar som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 c i kapitalkravsförordningen)	0
EU-11b	(Justering för exponeringar som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 j i kapitalkravsförordningen)	0
12	Andra justeringar	-281 327
13	**Totalt exponeringsmått**	**3 232 291**

20221007066886

K51 Forts

EU LR3 - LRSpl: Uppdelning av exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar)
Tabellen specificerar redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad. Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad har ökat jämfört med föregående år.

LRSpl: Uppdelning av exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar) mkr		2021	2020
EU-1	Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar) varav:	3 100 045	2 877 552
EU-2	Exponeringar i handelslagret	98 799	155 116
EU-3	Exponeringar utanför handelslagret, varav:	3 001 246	2 722 436
EU-4	Säkerställda obligationer	26 683	7 038
EU-5	Exponeringar som hanteras som exponeringar mot nationella regeringar	555 070	475 107
EU-6	Exponeringar mot delstatliga självstyrelseorgan, multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer och offentliga organ som inte behandlas som exponeringar mot nationella regeringar	0	0
EU-7	Institut	7 661	7 227
EU-8	Säkrade genom panträtt i fastigheter	2 137 930	2 004 442
EU-9	Hushållsexponeringar	48 387	47 450
EU-10	Företag	207 596	155 006
EU-11	Fallerande exponeringar	5 077	4 366
EU-12	Övriga exponeringar (t ex aktier, värdepapperiseringar och övriga motpartslösa tillgångar)	12 844	21 802

Moderbolaget

20221007066687

Förvaltningsberättelse Moderbolaget

Utveckling i moderbolaget

Moderbolagets räkenskaper omfattar delar av den verksamhet som organisatoriskt ingår i kontorsrörelsen i och utanför Sverige, Capital Markets samt centrala avdelningar och staber. Även om Handelsbankens affärer till övervägande del utgår från och samordnas av de lokala bankkontoren, ligger en betydande del av affärsvolymerna juridiskt utanför moderbolaget i helägda dotterbolag, i synnerhet bolåneinstitutet Stadshypotek AB och Handelsbanken plc. Utvecklingen i moderbolaget är därmed inte att likställa med utvecklingen av affärsverksamheten i koncernen som helhet.

Handelsbanken har beslutat att inte bedriva verksamhet i Danmark och Finland. Banken har initierat en process för avyttring av enheterna i Danmark och Finland. Verksamheterna i Danmark och Finland utgör per 2021-12-31 avyttringsgrupper samt avvecklad verksamhet i enlighet med IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter. Därutöver utgör aktier i dotterbolagen Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S, Handelsinvest investeringsforvaltning A/S, Handelsbanken Forsikringsformidling A/S och Lokalbolig A/S tillgångar som innehas för försäljning.

Moderbolagets rörelseresultat ökade med 12% till 21 079 mkr (18 758), huvudsakligen till följd av lägre personalkostnader samt högre utdelningar. Att personalkostnaderna minskade med 12% till -10 242 mkr (-11 689) beror främst på att avsättningen till omstruktureringsreserv belastar Q3 2020. Vidare är reserveringen till resultatandelssystemet Oktogonen lägre jämfört med föregående år. Utdelningar har erhållits uppgående till 17 611 mkr (15 937). Årets resultat ökade med 10% till 16 688 mkr (15 226). Räntenettot ökade med 0% till 13 136 mkr (13 071) och provisionsnettot minskade med 8% till 5 230 mkr (5 692). Moderbolagets egna kapital har sedan årsskiftet 2020 ökat till 144 220 mkr (142 839). För moderbolagets 5-årsöversikt, se sidorna 224–225.

Riskhantering

Handelsbanken har en låg risktolerans som upprätthålls genom en stark riskkultur som är uthållig över tid och som gäller för alla områden i koncernen. För närmare beskrivning av bankens exponering mot risker och hanteringen av dessa, se not K2.

Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Handelsbankens principer för ersättning till ledande befattningshavare framgår av not K8 samt avsnittet Ersättning till ledande befattningshavare i Bolagsstyrningsrapporten, se sidan 86.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står enligt balansräkningen för Handelsbanken vinstmedel på sammanlagt 135 556 mkr.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:	
Till aktieägarna utdelas per aktie 5,00 kronor (8,42 kronor för 2020, varav 4,10 kronor i ordinarie utdelning)	9 900
Till nästa år överförs	125 656
Summa disponerat	**135 556**

Styrelsen har bedömt att storleken på den föreslagna utdelningen, totalt 9 900 mkr, är försvarlig med hänsyn tagen till verksamhetens art, omfattning, konsolideringsbehov, risker, likviditet och ställning i övrigt såväl i moderbolaget som i koncernen.

Orealiserade värdeförändringar på tillgångar och skulder värderade till verkligt värde har påverkat det egna kapitalet med netto 1 679 mkr.

Moderbolagets och den konsoliderade situationens kapitalisering vid årsskiftet, minskad med föreslagen utdelning baserad på genomförda konverteringar och andra väsentliga förändringar efter årsskiftet, översteg kraven enligt förordning (EU) 575/2013 och direktiv 2013/36/EU samt övriga relevanta krav som myndigheterna fastställt för banken.

Aktien

Aktierna fördelade på aktieslag
31 december 2021

Aktieslag	Antal	% av kapital	% av röster
Serie A	1 944 777 165	98,22	99,82
Serie B	35 251 329	1,78	0,18
Totalt	**1 980 028 494**	**100,00**	**100,00**

Två aktieägare har en ägarandel som överstiger 10%: AB Industrivärden och Stiftelsen Oktogonen. Utförliga uppgifter om bankens största svenska aktieägare finns på sidan 34–35.

Handelsbankens bolagsordning anger att ingen aktieägare vid bolagsstämma får rösta för mer än 10% av det totala antalet röster i banken. För mer information om aktieägares rättigheter, se sidan 78.

Vid årsstämman i mars 2021 bemyndigades styrelsen att återköpa maximalt 120 miljoner aktier fram till årsstämman i mars 2022. Detta mandat utnyttjades inte under 2021. Utförligare information om detta finns på sidorna 34–35.

Övrigt

Handelsbanken arbetar kontinuerligt med åtgärder för att minimera bankens direkta och indirekta miljöpåverkan. För mer information om bankens miljöarbete, se sidan 38.

Handelsbanken arbetar för att det decentraliserade arbetssättet och tron på individen ska genomsyra verksamheten. För utförligare beskrivning om banken som arbetsgivare se information som börjar på sidan 67.

Finansiella rapporter Moderbolaget

INNEHÅLL

	Resultaträkning	219
	Totalresultat	220
	Balansräkning	221
	Förändring i eget kapital	222
	Kassaflödesanalys	223
	5-årsöversikt	224
	Noter Moderbolaget	226
M1	Redovisningsprinciper	226
M2	Risk- och kapitalhantering	227
M3	Räntenetto	230
M4	Erhållna utdelningar	230
M5	Provisionsnetto	230
M6	Nettoresultat av finansiella transaktioner	231
M7	Övriga rörelseintäkter	231
M8	Personalkostnader	231
M9	Övriga administrations-kostnader	232
M10	Kreditförluster	232
M11	Bokslutsdispositioner	238
M12	Utlåning till kreditinstitut	238
M13	Utlåning till allmänheten	238
M14	Räntebärande värdepapper	239
M15	Aktier och andelar	239
M16	Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures	240
M17	Derivatinstrument	241
M18	Säkringsredovisning	242
M19	Kvittning av finansiella instrument	244
M20	Immateriella tillgångar	245
M21	Fastigheter, inventarier och leasingobjekt	246
M22	Övriga tillgångar	247
M23	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	247
M24	Skulder till kreditinstitut	247
M25	In- och upplåning från allmänheten	247
M26	Emitterade värdepapper	248
M27	Korta positioner	249
M28	Skatter	249
M29	Avsättningar	250
M30	Övriga skulder	250
M31	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	250
M32	Efterställda skulder	251
M33	Obeskattade reserver	251
M34	Specifikation av förändringar i eget kapital	252
M35	Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	253
M36	Värdering av finansiella instrument till verkligt värde	254
M37	Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar	256
M38	Eventualförpliktelser	256
M39	Pensionsförpliktelser	257
M40	Tillgångar och skulder i valuta	258
M41	Upplysningar om närstående	259
M42	Förslag till vinstdisposition	259
M43	Aktieinformation	259
M44	Händelser efter balansdagen	259
M45	Upplysningar om tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet	260
M46	Kapitaltäckning	262

Resultaträkning Moderbolaget

20221007066883

mkr		2021	2020
Ränteintäkter	*Not M3*	14 325	20 350
Leasingintäkter	*Not M3*	1 899	1 963
Räntekostnader	*Not M3*	-3 088	-9 242
Erhållna utdelningar	*Not M4*	17 611	15 937
Provisionsintäkter	*Not M5*	6 877	7 485
Provisionskostnader	*Not M5*	-1 647	-1 793
Nettoresultat av finansiella transaktioner	*Not M6*	1 608	1 869
Övriga rörelseintäkter	*Not M7*	3 576	2 790
Summa rörelseintäkter		**41 361**	**39 359**
Allmänna administrationskostnader			
Personalkostnader	*Not M8*	-10 242	-11 689
Övriga administrationskostnader	*Not M9*	-6 002	-5 684
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	*Not M20, M21*	-2 803	-2 672
Summa kostnader före kreditförluster		**-19 047**	**-20 045**
Resultat före kreditförluster		**22 314**	**19 314**
Kreditförluster, netto	*Not M10*	-55	-477
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar		-1 180	-79
Rörelseresultat		**21 079**	**18 758**
Bokslutsdispositioner	*Not M11*	227	743
Resultat före skatter		**21 306**	**19 501**
Skatter	*Not M28*	-4 618	-4 275
Årets resultat		**16 688**	**15 226**

Totalresultat Moderbolaget

mkr	2021	2020
Årets resultat	16 686	15 226
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen		
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	62	-583
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-3	11
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-3*	*11*
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	**59**	**-572**
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
Kassaflödessäkringar	246	-1 677
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	6	7
Årets omräkningsdifferens	1 034	-2 184
varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet	*-63*	*-256*
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-39	420
varav kassaflödessäkringar	*-51*	*365*
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-1*	*-1*
varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet	*13*	*56*
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	**1 247**	**-3 434**
Summa övrigt totalresultat	**1 306**	**-4 006**
Årets totalresultat	**17 994**	**11 220**

Årets omklassificeringar till resultaträkningen framgår av Förändring i eget kapital.

Balansräkning Moderbolaget

20221007106689

mkr		2021	2020
TILLGÅNGAR			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		338 768	297 362
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	*Not M14*	100 538	99 115
Utlåning till kreditinstitut	*Not M12*	986 897	953 650
Utlåning till allmänheten	*Not M13*	611 852	566 145
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring		-1 904	13
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not M14*	34 323	46 533
Aktier och andelar	*Not M15*	13 481	14 313
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures	*Not M16*	71 967	73 057
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken		8 952	7 405
Derivatinstrument	*Not M17*	30 946	33 031
Immateriella tillgångar	*Not M20*	3 129	3 469
Fastigheter, inventarier och leasingobjekt	*Not M21*	7 043	7 381
Aktuella skattefordringar		0	154
Uppskjutna skattefordringar	*Not M28*	668	1 173
Övriga tillgångar	*Not M22*	22 287	20 775
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	*Not M23*	1 187	1 297
Summa tillgångar	*Not M35*	**2 230 134**	**2 124 863**
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	*Not M24*	153 490	193 054
In- och upplåning från allmänheten	*Not M25*	1 173 172	1 021 130
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		8 952	7 405
Emitterade värdepapper m m	*Not M26*	679 808	657 520
Derivatinstrument	*Not M17*	21 033	44 774
Korta positioner	*Not M27*	4 105	1 682
Aktuella skatteskulder		264	-
Uppskjutna skatteskulder	*Not M28*	436	777
Avsättningar	*Not M29*	1 011	2 276
Övriga skulder	*Not M30*	7 631	9 125
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*Not M31*	3 049	2 266
Efterställda skulder	*Not M32*	32 257	41 082
Summa skulder	*Not M35*	**2 085 208**	**1 981 091**
Obeskattade reserver	*Not M33*	**706**	**933**
Aktiekapital		3 069	3 069
Överkursfond		8 758	8 758
Andra fonder	*Not M34*	7 651	6 706
Balanserad vinst		108 054	109 080
Årets resultat		16 688	15 226
Summa eget kapital		**144 220**	**142 839**
Summa skulder och eget kapital		**2 230 134**	**2 124 863**

Förändring i eget kapital Moderbolaget

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital					
mkr	Aktiekapital	Reservfond	Fond för internt utvecklad programvara	Överkurs-fond	Säkrings-reserv[1]	Verkligt värde-reserv[1]	Omräknings-reserv[1]	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2021	3 069	2 682	3 274	8 758	628	94	28	124 306	142 839
Årets resultat								16 688	16 688
Övrigt totalresultat					195	64	1 047		1 306
varav omklassificering inom eget kapital							*-53*		*-53*
Årets totalresultat					195	64	1 047	16 688	17 994
Omklassificerat till balanserat resultat								53	53
Utdelning[2]								-16 666	-16 666
Fond för internt utvecklad programvara			-361					361	-
Utgående eget kapital 2021	3 069	2 682	2 913	8 758	823	158	1 075	124 742	144 220

	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital					
mkr	Aktiekapital	Reservfond	Fond för internt utvecklad programvara	Överkurs-fond	Säkrings-reserv[1]	Verkligt värde-reserv[1]	Omräknings-reserv[1]	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2020	3 069	2 682	3 034	8 758	1 940	660	2 156	108 636	130 935
Årets resultat								15 226	15 226
Övrigt totalresultat					-1 312	-566	-2 128		-4 006
varav omklassificering inom eget kapital						*-684*			*-684*
Årets totalresultat					-1 312	-566	-2 128	15 226	11 220
Omklassificerat till balanserat resultat								684	684
Utdelning								-	-
Lämnade koncernbidrag								-	-
Skatteeffekt på koncernbidrag								-	-
Effekter av konvertibla förlagslån	-			-				-	-
Fond för internt utvecklad programvara			240					-240	-
Utgående eget kapital 2020	3 069	2 682	3 274	8 758	628	94	28	124 306	142 839

[1] Ingår i fond för verkligt värde.
[2] Ordinarie utdelning uppgick till 8 118 mkr medan extrautdelningen uppgick till 8 548 mkr. Extrautdelningen erhöll aktieägarna i form av aktier i AB Industrivärden som Svenska Handelsbanken AB förvärvat från Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, se not M41.

Kassaflödesanalys Moderbolaget

20221007O6690

mkr	2021	2020
LÖPANDE VERKSAMHET		
Rörelseresultat	21 079	18 757
varav inbetalda räntor	*14 248*	*21 017*
varav utbetalda räntor	*-3 898*	*-9 909*
varav inbetalda utdelningar	*17 611*	*15 937*
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultatet		
Kreditförluster	85	553
Orealiserade värdeförändringar	418	-645
Av- och nedskrivningar	3 983	2 746
Koncernbidrag att erhålla	-16 685	-15 135
Betalda inkomstskatter	-4 269	-4 910
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		
Utlåning till kreditinstitut	-33 248	-63 093
Utlåning till allmänheten	-43 873	53 465
Räntebärande värdepapper och aktier	10 388	9 595
Skulder till kreditinstitut	-39 564	-14 309
In- och upplåning från allmänheten	152 043	101 650
Emitterade värdepapper	22 288	-67 120
Derivatinstrument, nettopositioner	-21 476	15 201
Korta positioner	2 476	-197
Fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder	-553	871
Övrigt	-8 746	11 261
Kassaflöde från löpande verksamhet	**44 346**	**48 690**
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Förvärv av och tillskott till intresseföretag och joint ventures	-108	-984
Försäljning av aktier och andelar	1	1 668
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 019	-4 577
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	3 457	3 030
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-450	-852
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**-2 119**	**-1 695**
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Amortering efterställda skulder	-10 130	-2
Emission efterställda skulder	-	8 176
Utbetald utdelning	-16 666	-
Utdelningar från koncernföretag	15 135	15 992
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-11 661**	**24 166**
varav valutakursförändringar	*-320*	*-819*
Årets kassaflöde	**30 566**	**71 161**
Likvida medel vid årets början	297 362	242 889
Kassaflöde från löpande verksamhet	44 346	48 690
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-2 119	-1 695
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-11 661	24 166
Kursdifferens i likvida medel	10 840	-16 688
Likvida medel vid årets slut	**338 768**	**297 362**

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, t ex. avskrivningar och kreditförluster.

Likvida medel definieras som kassa och tillgodohavanden hos centralbanker.

5-årsöversikt Moderbolaget

Resultaträkning mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Räntenetto	13 136	13 071	13 039	17 234	16 326
Erhållna utdelningar	17 611	15 937	17 338	11 023	13 705
Provisionsnetto	5 230	5 692	6 011	6 218	6 592
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 808	1 869	618	1 020	1 339
Övriga rörelseintäkter	3 576	2 790	2 638	2 805	1 690
Summa rörelseintäkter	**41 361**	**39 359**	**39 644**	**38 300**	**39 652**
Allmänna administrationskostnader					
Personalkostnader	-10 242	-11 689	-10 148	-12 255	-10 938
Övriga administrationskostnader	-6 002	-5 684	-5 808	-6 332	-5 702
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-2 803	-2 672	-2 156	-1 350	-1 094
Summa kostnader före kreditförluster	**-19 047**	**-20 045**	**-18 112**	**-19 937**	**-17 734**
Resultat före kreditförluster	**22 314**	**19 314**	**21 532**	**18 363**	**21 918**
Kreditförluster, netto	-55	-477	-1 069	-835	-1 685
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-1 180	-79	-148	-	-
Rörelseresultat	**21 079**	**18 758**	**20 325**	**17 528**	**20 233**
Bokslutsdispositioner	227	743	-380	332	115
Resultat före skatt	**21 306**	**19 501**	**19 945**	**17 860**	**20 348**
Skatter	-4 618	-4 275	-4 297	-4 005	-4 662
Årets resultat	**16 688**	**15 226**	**15 648**	**13 855**	**15 686**
Utdelning för året	9 900[1]	16 666	-	10 693	14 581

[1] Enligt styrelsens förslag.

Totalresultat mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat	16 688	15 226	15 648	13 855	15 686
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen					
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	62	-583	372	-188	
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-3	11	-21	1	
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-3*	*11*	*-21*	*1*	
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	**59**	**-572**	**351**	**-187**	
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen					
Kassaflödessäkringar	246	-1 677	1 751	829	41
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	6	7	7	-12	
Instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)					-470
Årets omräkningsdifferens	1 034	-2 184	-259	41	-2 261
varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet	*-63*	*-256*	*-826*	*-848*	*-1 476*
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-39	420	-200	19	311
varav kassaflödessäkringar	*-51*	*365*	*-375*	*-178*	*-9*
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	*-1*	*-1*	*-2*	*3*	
varav instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)					*-5*
varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet	*13*	*56*	*177*	*194*	*325*
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	**1 247**	**-3 434**	**1 299**	**877**	**-2 379**
Summa övrigt totalresultat	**1 306**	**-4 006**	**1 650**	**690**	**-2 379**
Årets totalresultat	**17 994**	**11 220**	**17 298**	**14 545**	**13 307**

20221007070691

5-årsöversikt Moderbolaget, forts

Balansräkning mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Tillgångar					
Utlåning till allmänheten	611 852	566 145	620 175	611 699	795 691
Utlåning till kreditinstitut	986 897	953 650	890 567	841 085	664 016
Räntebärande värdepapper	134 861	145 648	156 466	169 911	172 107
Övriga tillgångar	496 524	459 420	412 307	431 004	381 060
Summa tillgångar	**2 230 134**	**2 124 863**	**2 079 505**	**2 053 699**	**2 012 876**
Skulder och eget kapital					
In- och upplåning från allmänheten	1 173 172	1 021 130	918 146	839 835	941 401
Skulder till kreditinstitut	153 490	193 054	208 697	261 735	193 822
Emitterade värdepapper	679 808	657 520	724 640	716 531	654 637
Efterställda skulder	32 257	41 082	35 546	51 085	32 896
Övriga skulder	46 481	68 305	59 863	62 565	69 237
Obeskattade reserver	706	933	1 678	866	583
Eget kapital	144 220	142 839	130 935	121 062	120 200
Summa skulder och eget kapital	**2 230 134**	**2 124 863**	**2 079 505**	**2 053 699**	**2 012 876**

Nyckeltal	2021	2020	2019	2018	2017
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %					65,7
Andel osäkra fordringar, %					0,18
Kärnprimärkapitalrelation, % enligt CRR	30,2	31,7	20,2	18,7	21,4
Primärkapitalrelation, % enligt CRR	33,4	34,6	23,0	21,0	23,9
Total kapitalrelation, % enligt CRR	37,4	38,8	26,2	24,1	27,5
Räntabilitet på totalt kapital, %	0,72	0,66	0,74	0,63	0,74

För definitioner av alternativa nyckeltal hänvisas till sidan 277 och för beräkning av dessa nyckeltal hänvisas till Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.se/ir.

Noter Moderbolaget

M1 Redovisningsprinciper

Lag- och föreskriftsenlighet
Moderbolagets årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen 1995:1559 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Moderbolaget tillämpar också RFR 2 Redovisning för juridiska personer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. I enlighet med Finansinspektionens allmänna råd tillämpar moderbolaget så kallad lagbegränsad IFRS. Det innebär att de internationella redovisningsstandarder och tolkningar av dessa standarder som har antagits av EU har tillämpats i den utsträckning som det är möjligt inom ramen för nationella lagar och föreskrifter samt sambandet mellan redovisning och beskattning.

Sambandet mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper
Moderbolagets redovisningsprinciper överensstämmer i stora delar med koncernens. I det följande redogörs endast för de områden där moderbolagets principer skiljer sig från koncernens. I allt övrigt hänvisas till redovisningsprinciperna för koncernen i not K1.

Presentation
Moderbolaget tillämpar de uppställningsformer för resultat- och balansräkning som följer av ÅRKL och Finansinspektionens föreskrifter. Det innebär främst följande skillnader i förhållande till den uppställning som tillämpas av koncernen:

- Fordringar på centralbanker som är direkt disponibla på anmodan redovisas i moderbolagets balansräkning som utlåning till kreditinstitut. I koncernens balansräkning redovisas de i posten Övrig utlåning till centralbanker.
- Broker- och börskostnader redovisas i moderbolaget som Provisionskostnader.
- Erhållna utdelningar redovisas på särskild rad i moderbolagets resultaträkning.
- Resultat vid avyttring av materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas i moderbolaget som övrig intäkt eller kostnad.
- Obeskattade reserver redovisas i moderbolaget i en egen balanspost. I koncernen delas de upp i egen kapitalandel respektive skatteskuld.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta
Lån i moderbolaget som säkrar nettoinvesteringar i utlandsverksamhet värderas till historisk anskaffningskurs.

Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet
Anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod skrivs av över nyttjandeperioden i enlighet med Årsredovisningslagen under tiden dessa är klassificerade som att de innehas för försäljning. Någon särredovisning av nettoresultat efter skatt från avvecklad verksamhet sker inte i moderbolagets resultaträkning. I balansräkningen görs inte heller någon särskild uppdelning av tillgångar respektive skulder som innehas för försäljning. För upplysningar om tillgångar respektive skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet se not M45.

Aktier och andelar i dotter-och intresseföretag samt joint ventures
Aktier och andelar i dotterföretag och intresseföretag samt joint ventures värderas till anskaffningsvärde. Varje balansdag prövas alla innehav för att bedöma om de behöver skrivas ner. I de fall värdet har minskat sker nedskrivning till koncernmässigt värde. Eventuella nedskrivningskostnader klassificeras i resultaträkningen som Nedskrivning av finansiella tillgångar. Utdelningar på aktier i dotter- och intresseföretag samt joint ventures redovisas som intäkt i resultaträkningen i posten Erhållna utdelningar.

Finansiella garantier
Finansiella garantier i form av borgensförbindelser till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures redovisas i moderbolaget som en avsättning i balansräkningen, i den utsträckning moderbolaget har ett befintligt åtagande och betalning sannolikt krävs för att reglera åtagandet.

Immateriella tillgångar
I moderbolaget görs avskrivningar på inkråmsgoodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod i enlighet med bestämmelserna i ÅRKL. De kundrelationer som förvärven gett upphov till, och därmed nyttjandeperioden för inkråmsgoodwill, är erfarenhetsmässigt mycket långa. Avskrivningstiden är satt till 20 år.

Leasing
Banken som leasegivare
Moderbolaget redovisar finansiella leasingavtal som operationella leasingavtal. Det innebär att tillgångarna redovisas som leasingobjekt med avskrivningar inom Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas som leasingintäkter inom Räntenettot i resultaträkningen.

Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Leasingobjekten skrivs av under leasingavtalets löptid enligt annuitetsmetoden.

Banken som leasetagare
Moderbolaget redovisar leasingavgifter som kostnader linjärt över leasingperioden.

Utdelningar
I posten Erhållna utdelningar redovisas alla erhållna utdelningar i moderbolaget, inklusive utdelningar från dotterföretag, intresseföretag och joint ventures, samt erhållna koncernbidrag. Anteciperad utdelning redovisas endast om moderbolaget har beslutanderätt över utdelningens storlek och beslutet har fattats innan publiceringen av de finansiella rapporterna.

Redovisning av pensioner
Moderbolaget tillämpar inte bestämmelserna i IAS 19 om redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner. Istället sker beräkning av kalkylmässig pensionskostnad i moderbolaget enligt Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter. Det innebär framförallt skillnader i fråga om hur diskonteringsräntan fastställs och att beräkningen av framtida förpliktelse inte tar hänsyn till antaganden om framtida löneökningar. Redovisad nettokostnad för pensioner beräknas som summan av utbetalda pensioner, pensionspremier samt avsättning till pensionsstiftelse, med avräkning för eventuell gottgörelse från pensionsstiftelse. Årets nettokostnad för pensioner redovisas som Personalkostnad i moderbolagets resultaträkning.

Överskjutande belopp till följd av att förvaltningstillgångarnas värde överstiger beräknade pensionsförpliktelser redovisas inte som en tillgång i moderbolagets balansräkning. Underskott redovisas som en skuld.

Skatter
I moderbolaget redovisas obeskattade reserver som en egen post i balansräkningen. Obeskattade reserver består av en komponent som utgör uppskjuten skatteskuld och en komponent som utgör eget kapital.

20221007006692

M2 Risk- och kapitalhantering

Handelsbankenkoncernens riskhantering beskrivs i not K2. Specifika upplysningar över moderbolagets risker presenteras nedan. För definitioner se sidorna 277–279.

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2021 mkr		Sverige	Norge	Danmark	Finland	Neder-länderna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		93 293	4 579	28 282	120 098	27 314	65 202	338 768
Utlåning till kreditinstitut	*Not M12*	934 765	2 788	4 957	43 020	755	612	986 897
Utlåning till allmänheten	*Not M13*	211 575	173 148	60 953	81 465	75 606	9 105	611 852
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	*Not M14*	100 538	-	-	-	-	-	100 538
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not M14*	34 323	-	-	-	-	-	34 323
Derivatinstrument[1]	*Not M17*	30 844	-	37	-	7	58	30 946
Summa		**1 405 338**	**180 515**	**94 229**	**244 583**	**103 682**	**74 977**	**2 103 324**
Poster utanför balansräkningen								
Eventualförpliktelser	*Not M38*	561 270	61 091	33 208	35 301	5 819	27 056	723 745
varav ansvarsförbindelser		*48 975*	*5 980*	*9 108*	*8 169*	*77*	*15 193*	*87 502*
varav åtaganden		*512 295*	*55 111*	*24 100*	*27 132*	*5 742*	*11 863*	*636 243*
Summa		**561 270**	**61 091**	**33 208**	**35 301**	**5 819**	**27 056**	**723 745**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**1 966 608**	**241 606**	**127 437**	**279 884**	**109 501**	**102 033**	**2 827 069**

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2020 mkr		Sverige	Norge	Danmark	Finland	Neder-länderna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		84 525	18 026	217	114 600	11 035	68 959	297 362
Utlåning till kreditinstitut	*Not M12*	883 811	3 330	23 679	40 780	225	1 825	953 650
Utlåning till allmänheten	*Not M13*	193 657	163 015	52 232	81 611	63 905	11 825	566 146
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	*Not M14*	98 353	-	-	-	-	762	99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not M14*	46 533	-	-	-	-	-	46 533
Derivatinstrument[1]	*Not M17*	32 907	-	12	-	-	112	33 031
Summa		**1 339 786**	**184 371**	**76 140**	**236 891**	**75 165**	**83 483**	**1 995 836**
Poster utanför balansräkningen								
Eventualförpliktelser	*Not M38*	388 950	58 529	33 013	39 374	7 503	32 340	559 709
varav ansvarsförbindelser		*53 417*	*5 702*	*8 984*	*11 041*	*121*	*20 209*	*99 474*
varav åtaganden		*335 533*	*52 827*	*24 029*	*28 333*	*7 382*	*12 131*	*460 235*
Summa		**388 950**	**58 529**	**33 013**	**39 374**	**7 503**	**32 340**	**559 709**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**1 728 736**	**242 900**	**109 153**	**276 265**	**82 668**	**115 823**	**2 555 545**

Vid geografisk fördelning avses det land där exponeringarna är redovisade.

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2021 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	112 017	2 053	959	-22	-23	-443	114 541
Bostadsrättsföreningar	21 073	416	11	-3	-1	-4	21 492
Fastighetsförvaltning	292 651	20 368	926	-50	-186	-163	313 546
Tillverkningsindustri	17 977	1 625	65	-10	-11	-39	19 607
Handel	25 434	433	372	-16	-34	-90	26 099
Hotell- och resturangverksamhet	2 625	1 722	20	-3	-101	-5	4 258
Person- och godstransport till sjöss	1 676	594	1 205	-1	-6	-464	3 002
Övrig transport och kommunikation	4 233	230	83	-8	-10	-63	4 465
Byggnadsverksamhet	13 842	596	131	-20	-12	-72	14 465
Elektricitet, gas och vatten	7 708	1 196	5	-3	-8	-3	8 895
Jordbruk, jakt och skogsbruk	5 162	129	67	-6	-4	-31	5 317
Övrig serviceverksamhet	8 821	524	96	-12	-19	-88	9 322
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m m	48 759	370	171	-12	-8	-122	49 158
Stat och kommun	263	16	0	0	-1	0	278
Övrig företagsutlåning	17 079	118	296	-3	-5	-78	17 407
Summa	**579 320**	**30 390**	**4 407**	**-169**	**-431**	**-1 665**	**611 852**

M2 Forts

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2020 mkr	Brutto			Reserver			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Netto
Privatpersoner	106 333	3 025	879	-28	-31	-462	109 696
Bostadsrättsföreningar	23 329	727	79	-2	-2	-35	24 096
Fastighetsförvaltning	267 249	20 050	996	-48	-183	-204	287 860
Tillverkningsindustri	19 235	3 339	173	-13	-18	-106	22 610
Handel	13 969	1 565	364	-13	-50	-92	15 743
Hotell- och resturangverksamhet	3 520	2 206	8	-15	-62	-4	5 653
Person- och godstransport till sjöss	1 675	2 064	1 162	-1	-6	-288	4 606
Övrig transport och kommunikation	6 333	456	101	-6	-18	-79	6 787
Byggnadsverksamhet	11 697	1 430	137	-14	-31	-83	13 136
Elektricitet, gas och vatten	7 676	737	3	-2	-9	-1	8 404
Jordbruk, jakt och skogsbruk	5 307	346	52	-5	-11	-41	5 648
Övrig serviceverksamhet	7 334	577	309	-10	-27	-209	7 974
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m m	33 880	1 696	161	-12	-10	-105	35 600
Stat och kommun	1 594	16	-	0	-1	-	1 609
Övrig företagsutlåning	17 319	142	337	-3	-5	-67	17 723
Summa	**525 450**	**38 376**	**4 751**	**-172**	**-464**	**-1 796**	**566 145**

Kreditexponeringar, fördelad per säkerhet 2021 mkr		Bostads-fastigheter[1]	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting[2]	Borgen[3]	Finansiella säkerheter	Objekt	Övriga säkerheter	Blanko[4]	Summa
Poster i balansräkningen										
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker				338 768						338 768
Utlåning till kreditinstitut	*Not M12*	-	-	60 381	-	-	-	-	926 516	986 897
Utlåning till allmänheten	*Not M13*	189 813	209 790	26 062	7 532	19 224	5 297	8 379	145 755	611 852
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	*Not M14*			100 538						100 538
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not M14*	-	-	1 105	818	-	-	-	32 399	34 323
Derivatinstrument	*Not M17*	833	1 541	5 012	65	150	-	-	23 345	30 946
Summa		**190 646**	**211 331**	**531 867**	**8 415**	**19 374**	**5 297**	**8 379**	**1 128 015**	**2 103 324**
Poster utanför balansräkningen										
Eventualförpliktelser	*Not M38*	93 494	49 986	40 739	8 889	15 468	648	9 000	505 521	723 745
varav ansvarsförbindelser		*6 395*	*1 687*	*9 565*	*4 199*	*1 093*	*394*	*934*	*63 235*	*87 502*
varav åtaganden		*87 099*	*48 299*	*31 174*	*4 690*	*14 375*	*254*	*8 066*	*442 286*	*636 243*
Summa		**93 494**	**49 986**	**40 739**	**8 889**	**15 468**	**648**	**9 000**	**505 521**	**723 745**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**284 140**	**261 317**	**572 606**	**17 304**	**34 842**	**5 945**	**17 379**	**1 633 536**	**2 827 069**

Kreditexponeringar, fördelad per säkerhet 2020 mkr		Bostads-fastigheter[1]	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting[2]	Borgen[3]	Finansiella säkerheter	Objekt	Övriga säkerheter	Blanko[4]	Summa
Poster i balansräkningen										
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker				297 362						297 362
Utlåning till kreditinstitut	*Not M12*	-	-	51 860	978	39 685	-	-	861 127	953 650
Utlåning till allmänheten	*Not M13*	180 123	204 290	23 974	7 426	12 432	5 364	10 258	122 278	566 145
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	*Not M14*			99 115						99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	*Not M14*	-	-	2 563	-	-	-	-	43 970	46 533
Derivatinstrument	*Not M17*	972	1 688	2 047	81	15 013	-	-	13 280	33 031
Summa		**181 095**	**205 978**	**476 921**	**8 485**	**67 130**	**5 364**	**10 258**	**1 040 605**	**1 995 836**
Poster utanför balansräkningen										
Eventualförpliktelser	*Not M38*	83 062	42 372	44 050	5 986	10 104	3 026	9 764	361 355	559 709
varav ansvarsförbindelser		*6 207*	*1 712*	*12 239*	*2 864*	*1 255*	*2 906*	*1 034*	*71 257*	*99 474*
varav åtaganden		*76 855*	*40 660*	*31 811*	*3 122*	*8 849*	*120*	*8 720*	*290 098*	*460 235*
Summa		**83 062**	**42 372**	**44 050**	**5 986**	**10 104**	**3 026**	**9 764**	**361 355**	**559 709**
Summa poster i och utanför balansräkningen		**264 157**	**248 350**	**520 971**	**14 471**	**77 234**	**8 390**	**20 012**	**1 401 960**	**2 555 545**

[1] Inklusive bostadsrätter.
[2] Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.
[3] Inkluderar ej statsgarantier.
[4] I denna kolumn ingår moderbolagets interna utlåning och åtaganden till koncernens dotterbolag. För poster i balansräkningen uppgår den interna utlåning till 969 352 mkr (913 321 mkr) och för poster utanför balansräkningen uppgår den till 203 798 mkr (54 244 mkr)

MARKNADSRISK

Marknadsrisker mkr	2021	2020
Ränterisk	1 215	1 242
Valutakursrisk[1]	14	18
Aktiekursrisk	71	65
Råvaruprisrisk	1	2

[1] Värsta utfall av +/-5% förändring av SEK.

20221007066693

M2 Forts

LIKVIDITETSRISK

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2021 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	338 787	-	-	-	-	-	-	338 787
Belåningsbara statsskuldförbindelser[1]	100 538	-	-	-	-	-	-	100 538
Obligationer och andra räntebärande värdepapper[2]	34 323	-	-	-	-	-	-	34 323
Utlåning till kreditinstitut	49 836	176 974	101 553	189 635	458 214	30 184	-	1 006 396
varav omvända repor	*20 203*	-	-	-	-	-	-	*20 203*
Utlåning till allmänheten	43 431	119 413	94 365	93 529	143 086	141 627	-	635 451
varav omvända repor	*13 648*	-	-	-	-	-	-	*13 648*
Övrigt	16 217	-	-	-	-	-	142 644	158 861
varav aktier och andelar	*13 481*	-	-	-	-	-	-	*13 481*
varav fordringar på fondlikvider	*2 736*	-	-	-	-	-	-	*2 736*
Summa tillgångar	**583 132**	**296 387**	**195 918**	**283 164**	**601 300**	**171 811**	**142 644**	**2 274 356**
Skulder till kreditinstitut	89 515	36 435	3 733	137	362	1 010	22 706	153 898
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	*0*
varav inlåning från centralbanker	*21 832*	*28 676*	-	-	-	-	*344*	*50 852*
In- och upplåning från allmänheten	12 414	22 154	1 575	4 184	369	48	1 132 318	1 173 062
varav repor	*213*	-	-	-	-	-	-	*213*
Emitterade värdepapper[3]	51 797	292 149	187 128	49 821	71 984	32 210	-	685 089
varav säkerställda obligationer	-	-	-	-	-	-	-	*0*
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	*42 648*	*268 927*	*155 791*	-	-	-	-	*467 366*
varav seniora obligationer och andra värdepapper med ursprunglig löptid överstigande ett år	*9 149*	*23 222*	*31 337*	*49 821*	*71 984*	*32 210*	-	*217 723*
Efterställda skulder	-	926	2 960	8 507	13 698	10 195	-	36 286
Övrigt	7 038	-	-	-	-	-	186 017	193 055
varav korta positioner	*4 126*	-	-	-	-	-	-	*4 126*
varav fondlikvidskulder	*2 912*	-	-	-	-	-	-	*2 912*
Summa skulder	**160 764**	**351 664**	**195 396**	**62 649**	**86 413**	**43 463**	**1 341 041**	**2 241 390**
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	636 243							

Derivat 2021 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	220 640	508 215	84 162	119 321	180 126	103 895	1 216 359
Summa derivat utflöde	219 001	505 556	82 124	119 581	180 424	103 869	1 210 555
Netto	**1 639**	**2 659**	**2 038**	**-260**	**-298**	**26**	**5 804**

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar–6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	297 384	-	-	-	-	-	-	297 384
Belåningsbara statsskuldförbindelser[1]	99 115	-	-	-	-	-	-	99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper[2]	46 533	-	-	-	-	-	-	46 533
Utlåning till kreditinstitut	67 827	150 334	109 066	153 276	198 555	287 836	-	966 894
varav omvända repor	*2 776*	-	-	-	-	-	-	*2 776*
Utlåning till allmänheten	53 542	108 156	84 934	74 517	130 785	133 380	-	585 314
varav omvända repor	*11 626*	-	-	-	-	-	-	*11 626*
Övrigt	17 551	-	-	-	-	-	145 639	163 190
varav aktier och andelar	*14 313*	-	-	-	-	-	-	*14 313*
varav fordringar på fondlikvider	*3 238*	-	-	-	-	-	-	*3 238*
Summa tillgångar	**581 952**	**258 490**	**194 000**	**227 793**	**329 340**	**421 216**	**145 639**	**2 158 430**
Skulder till kreditinstitut	96 859	43 238	4 549	568	420	1 205	46 779	193 618
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
varav inlåning från centralbanker	*17 334*	*23 110*	-	-	-	-	*314*	*40 758*
In- och upplåning från allmänheten	15 076	9 861	1 977	3 655	360	38	989 695	1 020 662
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
Emitterade värdepapper[3]	49 558	235 277	216 590	59 219	73 682	30 103	-	664 429
varav säkerställda obligationer	-	-	-	-	-	-	-	-
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	*42 664*	*195 176*	*190 592*	-	-	-	-	*428 432*
varav seniora obligationer och andra värdepapper med ursprunglig löptid överstigande ett år	*6 894*	*40 101*	*25 998*	*59 219*	*73 682*	*30 103*	-	*235 997*
Efterställda skulder	-	9 937	-	2 935	19 014	8 281	-	40 167
Övrigt	5 654	-	-	-	-	-	208 665	214 319
varav korta positioner	*1 687*	-	-	-	-	-	-	*1 687*
varav fondlikvidskulder	*3 967*	-	-	-	-	-	-	*3 967*
Summa skulder	**167 147**	**298 313**	**223 116**	**66 377**	**93 476**	**39 627**	**1 245 139**	**2 133 195**
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	460 235							

Derivat 2020 *mkr*	Upp till *30 dagar*	31 dagar–*6 månader*	6–12 *månader*	*1–2 år*	*2–5 år*	*Över 5 år*	*Summa*
Summa derivat inflöde	203 343	419 683	119 243	92 612	186 031	100 891	1 121 803
Summa derivat utflöde	206 625	427 457	118 845	93 932	185 640	101 596	1 134 095
Netto	**-3 282**	**-7 774**	**398**	**-1 320**	**391**	**-705**	**-12 292**

[1] Av beloppet (exklusive räntor) har 83 610 mkr (75 526) en återstående löptid som understiger ett år.
[2] Av beloppet (exklusive räntor) har 4 601 mkr (7 184) en återstående löptid som understiger ett år.
[3] Av beloppet (exklusive räntor) har 528 573 mkr (496 032) en återstående löptid som understiger ett år.

För inlåningsvolymer avser kolumn "Ospecificerad löptid" inlåning som är betalbar på anfordran.
Tabellen innehåller ränteflöden vilket innebär att balansraderna inte är avstämningsbara mot moderbolagets balansräkning.

M3 Räntenetto

mkr	2021	2020
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	3 562	5 368
Utlåning till allmänheten	10 586	12 215
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	306	291
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	279	381
Derivatinstrument	-1 246	1 172
Övriga ränteintäkter	835	811
Summa	**14 322**	**20 238**
Avgår ränteintäkter redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-3	-112
Summa ränteintäkter	**14 325**	**20 350**
varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning	*13 203*	*17 293*
Leasingintäkter	**1 899**	**1 963**
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-109	-567
In- och upplåning från allmänheten	-173	-871
Emitterade värdepapper	-2 992	-7 239
Derivatinstrument	2 245	1 813
Efterställda skulder	-1 099	-1 185
Statliga avgifter	-632	-762
Övriga räntekostnader	-366	-347
Summa	**-3 126**	**-9 158**
Avgår räntekostnader redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-38	84
Summa räntekostnader	**-3 088**	**-9 242**
varav räntekostnader enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning	*-2 196*	*-7 610*
Räntenetto	**13 136**	**13 071**
Avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal[1]	-1 751	-1 795
Samlat räntenetto inklusive avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal	11 385	11 276

[1] Redovisas i posten Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar.

På raderna Derivatinstrument ingår räntenetto som är hänförligt till tillgångar och skulder som säkras. Dessa kan ha både positiv och negativ inverkan på ränteintäkter och räntekostnader.

M4 Erhållna utdelningar

mkr	2021	2020
Utdelningar på aktier och andelar	60	76
Utdelningar från intresseföretag	-	-
Utdelningar från koncernföretag[1]	866	726
Erhållna koncernbidrag	16 685	15 135
Summa	**17 611**	**15 937**

[1] Varav 515 mkr (540) avser utdelning på kärnprimärkapitallån som Stadshypotek har klassificerat som eget kapitalinstrument.

M5 Provisionsnetto

mkr	2021	2020
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	634	645
Fonder	274	926
Depå och övrig kapitalförvaltning	1 030	886
Rådgivning	199	184
Betalningar	2 840	2 915
Ut- och inlåning	917	905
Garantier	264	335
Övrigt	699	687
Summa provisionsintäkter	**6 877**	**7 485**
Värdepapper	-242	-265
Betalningar	-1 342	-1 464
Övrigt	-63	-64
Summa provisionskostnader	**-1 647**	**-1 793**
Provisionsnetto	**5 230**	**5 692**

Provisionsintäkter avser intäkter från avtal med kunder. Intäkter från Courtage och övriga värdepappersprovisioner, Rådgivning, Betalningar samt Ut- och Inlåning redovisas huvudsakligen när tjänsterna utförs, det vill säga vid en viss tidpunkt. I Betalningar ingår kortutgivning och kortinlösen. Intäkter från Fonder, Depå och övrig kapitalförvaltning, Försäkringar och Garantier redovisas huvudsakligen i takt med att dessa tjänster utförs, det vill säga linjärt över tid.

20221007066694

M6 Nettoresultat av finansiella transaktioner

mkr	2021	2020
Upplupet anskaffningsvärde	108	106
varav lån	*108*	*106*
varav räntebärande värdepapper	*-*	*0*
varav emitterade värdepapper	*-*	*0*
Verkligt värde via övrigt totalresultat	0	-1
varav förväntade kreditförluster	*0*	*-1*
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	-900	304
varav räntebärande värdepapper	*-900*	*304*
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt inkl valutakurseffekter	2 578	1 427
Säkringsredovisning	22	33
varav nettoresultat säkringar av verkligt värde	*28*	*34*
varav ineffektivitet i kassaflödessäkringar	*-6*	*-1*
Summa	**1 808**	**1 869**

M7 Övriga rörelseintäkter

mkr	2021	2020
Hyresintäkter	21	26
Andra rörelseintäkter[1]	3 555	2 764
Summa	**3 576**	**2 790**

[1] Svenska Handelsbanken AB sålde kortinlösenverksamheten till Worldline den 18 oktober 2021. Under 2021 påverkar försäljningen andra rörelseintäkter med 574 mkr. I posten ingår under 2020 och 2021 ersättning för tjänster som moderbolaget sålt till dotterbolag.

M8 Personalkostnader

mkr	2021	2020
Löner och arvoden	-6 824	-6 963
Socialavgifter	-1 774	-1 809
Pensionskostnader[1]	-1 545	-1 235
Avsättning till resultatandelssystem	-38	-213
Andra personalkostnader	-61	-1 469
Summa	**-10 242**	**-11 689**

[1] Uppgift om pensionskostnaderna visas i not M39.

Löner och arvoden

mkr	2021	2020
Ledande befattningshavare[2], 18 personer (20)	-66	-72
Övriga	-6 758	-6 891
Summa	**-6 824**	**-6 963**

[2] Ledande befattningshavare inklusive styrelse.

Könsfördelning

	2021		2020	
%	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelse	50	50	50	50
Ledande befattningshavare exklusive styrelse	70	30	80	20

Medelantal anställda	2021	Män	Kvinnor	2020	Män	Kvinnor
Sverige	6 564	3 146	3 418	6 903	3 289	3 614
Storbritannien	0	0	0	0	0	0
Norge	793	411	382	779	414	365
Danmark	627	321	306	639	327	312
Finland	558	250	308	557	245	312
Nederländerna	325	201	124	315	198	117
USA	50	31	19	53	34	19
Kina	16	8	8	59	23	36
Luxemburg	47	25	22	45	24	21
Singapore	5	1	4	23	7	16
Tyskland	21	9	12	34	17	17
Polen	16	4	12	24	9	15
Övriga länder	8	2	6	21	5	15
Summa	**9 030**	**4 409**	**4 621**	**9 452**	**4 592**	**4 860**

Information om principer avseende ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget finns i not K8.

M9 Övriga administrationskostnader

mkr	2021	2020
Fastigheter och lokaler	-1 219	-1 240
Externa datakostnader	-2 729	-2 086
Kommunikation	-209	-235
Resor och marknadsföring	-97	-110
Köpta tjänster	-1 160	-1 202
Materialanskaffning	-125	-142
Andra omkostnader	-473	-669
Summa	**-6 002**	**-5 684**
varav kostnader avseende operationell leasing		
Leasingavgift	*-663*	*-562*
Variabel avgift	*-42*	*-97*
Summa	**-605**	**-659**

Operationell leasing är främst hänförlig till för verksamheten normala avtal avseende kontorslokaler och kontorsutrustning. Hyreskostnader avseende lokaler har normalt en variabel avgift knuten till inflation och fastighetsskatt.

Avtalade, ej uppsägbara, framtida operationella leasingavgifter fördelade på förfallotidpunkter

mkr	2021	2020
Inom 1 år	-723	-970
Mellan 1 och 5 år	-2 413	-3 270
Senare än 5 år	-2 546	-3 375
Summa	**-5 682**	**-7 615**

Ersättning till revisorer och revisionsbolag

	Ernst & Young AB		PricewaterhouseCoopers AB	
mkr	2021	2020	2021	2020
Revisionsuppdraget	-6	-8	-3	-4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	-	0	-
Skatterådgivning	0	0	-	-
Övriga tjänster	-	0	-	-

M10 Kreditförluster

mkr	2021	2020
Förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen		
Årets reservering Steg 3	-366	-699
Steg 3 reservering tidigare år som återförts	262	526
Summa förväntade kreditförluster i Steg 3	**-104**	**-173**
Årets nettoreservering Steg 2	46	-237
Årets nettoreservering Steg 1	8	-23
Summa förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	**54**	**-260**
Summa förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen	**-50**	**-433**
Förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen		
Årets nettoreservering Steg 3	29	-20
Årets nettoreservering Steg 2	-6	-62
Årets nettoreservering Steg 1	-15	-15
Summa förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen	**8**	**-97**
Bortskrivningar		
Årets konstaterade kreditförluster[1]	-331	-1 648
Utnyttjad andel av tidigare reserverat i Steg 3	284	1 622
Summa bortskrivningar	**-47**	**-26**
Återvinningar	34	79
Kreditförluster, netto	**-55**	**-477**
varav utlåning till allmänheten	*-67*	*-378*

[1] Av årets konstaterade kreditförluster omfattas 130 mkr (223) av efterbevakning.

20221007066935

M10 Forts

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2021

	Brutto			Reserver		
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	338 736	-	-	0	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	397	-	-	-	-	-
Utlåning till kreditinstitut	986 562	10	-	-1	-3	-
Utlåning till allmänheten	579 320	30 390	4 407	-169	-431	-1 665
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 016	-	-	-2	-	-
Summa	**1 914 031**	**30 400**	**4 407**	**-172**	**-434**	**-1 665**
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	573 613	7 399	297	-67	-118	-92
varav ansvarsförbindelser	*86 058*	*1 314*	*130*	*-9*	*-10*	*-39*
varav åtaganden	*487 555*	*6 085*	*167*	*-58*	*-108*	*-53*
Summa	**573 613**	**7 399**	**297**	**-67**	**-118**	**-92**

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2020

	Brutto			Reserver		
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	297 362	-	-	0	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	1 163	-	-	-	-	-
Utlåning till kreditinstitut	953 640	17	-	-1	-6	-
Utlåning till allmänheten	525 450	38 376	4 751	-172	-464	-1 796
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 964	-	-	-2	-	-
Summa	**1 785 579**	**38 393**	**4 751**	**-175**	**-470**	**-1 796**
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	409 604	8 890	440	-51	-110	-119
varav ansvarsförbindelser	*97 320*	*1 970*	*184*	*-10*	*-17*	*-70*
varav åtaganden	*312 284*	*6 920*	*256*	*-41*	*-93*	*-49*
Summa	**409 604**	**8 890**	**440**	**-51**	**-110**	**-119**

[1] Bruttovolym i Steg 3 där ingen reservering gjorts på grund av säkerheter uppgår till 1 459 mkr (1 173).

Nyckeltal kreditförluster **Utlåning till allmänheten**	2021	2020
Kreditförlustnivå ack, %	0,01	0,06
Total reserveringsgrad, %	0,37	0,43
Reserveringsgrad Steg 1, %	0,03	0,03
Reserveringsgrad Steg 2, %	1,42	1,21
Reserveringsgrad Steg 3, %	37,78	37,80
Andel utlåning i Steg 3, %	0,45	0,62

M10 Forts

FÖRÄNDRINGSANALYSER

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-175	-470	-1 796	-2 441	-162	-250	-3 325	-3 737
Bortbokningar	22	41	116	179	20	48	95	163
Bortskrivningar	0	1	283	284	0	1	1 621	1 622
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-19	80	-91	-30	-115	-99	53	-161
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-4	-10	-52	-66	8	12	61	81
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-29	-10	-11	-50	-21	-8	-7	-36
Förflyttning till Steg 1	-13	17	1	5	-8	11	3	6
Förflyttning till Steg 2	21	-144	5	-118	46	-283	3	-234
Förflyttning till Steg 3	25	61	-120	-34	57	98	-300	-145
Reserv vid årets utgång	**-172**	**-434**	**-1 665**	**-2 271**	**-175**	**-470**	**-1 796**	**-2 441**

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-172	-464	-1 796	-2 432	-159	-247	-3 325	-3 731
Bortbokningar	22	41	116	179	19	46	95	160
Bortskrivningar	0	1	283	284	0	1	1 621	1 622
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-19	76	-91	-34	-114	-100	53	-161
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-4	-9	-52	-65	8	12	61	81
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-29	-10	-11	-50	-20	-8	-7	-35
Förflyttning till Steg 1	-13	17	1	5	-8	11	3	6
Förflyttning till Steg 2	21	-144	5	-118	45	-277	3	-229
Förflyttning till Steg 3	25	61	-120	-34	57	98	-300	-145
Reserv vid årets utgång	**-169**	**-431**	**-1 665**	**-2 265**	**-172**	**-464**	**-1 796**	**-2 432**

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-51	-110	-119	-280	-38	-50	-106	-194
Bortbokningar	6	17	-	23	4	7	-	11
Bortskrivningar	-	-	-	-	0	0	-	0
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	4	14	27	45	-18	-24	-13	-55
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-6	-23	-	-29	1	2	-	3
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-20	-5	-	-25	-7	-1	-	-8
Förflyttning till Steg 1	-5	11	-	6	-2	3	-	1
Förflyttning till Steg 2	4	-26	-	-22	7	-53	-	-46
Förflyttning till Steg 3	1	4	-	5	2	6	-	8
Reserv vid årets utgång	**-67**	**-118**	**-92**	**-277**	**-51**	**-110**	**-119**	**-280**

Förändringsanalysen visar nettoeffekten på reserven i angivet steg per förklaringspost under perioden. Effekten av bortbokningar och bortskrivningar beräknas på ingående balans. Effekten av omvärdering till följd av förändringar i modell/riskparametrar samt valutaeffekt m m beräknas innan eventuell förflyttning av nettobeloppet mellan steg. Nyutgivna eller förvärvade tillgångar och förflyttade belopp mellan stegen redovisas efter att effekten av övriga förklaringsposter beaktats. Förflyttningsraderna anger effekten på reserven i angivet steg.

20221007066696

M10 Forts

Förändring av bruttovolymer, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	1 785 579	38 393	4 751	1 828 723	1 735 696	21 561	6 462	1 763 719
Bortbokningar	-70 662	-4 933	-381	-75 976	-108 135	-4 592	-282	-113 009
Bortskrivningar	-3	-6	-317	-326	-3	-7	-1 636	-1 646
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-64 840	-8 838	-631	-74 309	169 943	-886	-651	168 406
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	45 491	1 324	218	47 033	-55 998	-1 214	-198	-57 410
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	222 172	1 467	54	223 693	66 245	2 395	23	68 663
Förflyttning till Steg 1	14 896	-14 878	-18	-	10 469	-10 455	-14	-
Förflyttning till Steg 2	-18 403	18 427	-24	-	-32 222	32 283	-61	-
Förflyttning till Steg 3	-199	-556	755	-	-416	-692	1 108	-
Volym vid årets utgång	**1 914 031**	**30 400**	**4 407**	**1 948 838**	**1 785 579**	**38 393**	**4 751**	**1 828 723**

Förändring av bruttovolymer, utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	525 450	38 376	4 751	568 577	596 076	21 368	6 462	623 906
Bortbokningar	-65 607	-4 924	-381	-70 912	-68 578	-4 442	-274	-73 294
Bortskrivningar	-3	-6	-317	-326	-3	-7	-1 636	-1 646
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	21 846	-9 460	-631	11 755	-19 898	805	-658	-19 751
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	13 378	1 149	218	14 745	-22 344	-1 215	-198	-23 757
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	88 757	1 467	54	90 278	60 704	2 392	23	63 119
Förflyttning till Steg 1	14 101	-14 083	-18	-	10 469	-10 456	-14	-
Förflyttning till Steg 2	-18 403	18 427	-24	-	-30 560	30 621	-61	-
Förflyttning till Steg 3	-199	-556	755	-	-416	-691	1 107	-
Volym vid årets utgång	**579 320**	**30 390**	**4 407**	**614 117**	**525 450**	**38 376**	**4 751**	**568 577**

Förändring av bruttovolymer, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

	2021				2020			
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	409 604	8 890	440	418 934	435 921	7 921	685	444 527
Bortbokningar	-26 769	-1 576	-48	-28 393	-26 575	-1 346	-25	-27 946
Bortskrivningar	0	0	-5	-5	0	0	-2	-2
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	80 419	-4 622	-146	75 651	-17 412	1 215	-298	-16 495
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	42 951	9 387	5	52 353	-5 344	-220	-5	-5 569
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	62 069	699	1	62 769	24 185	233	1	24 419
Förflyttning till Steg 1	11 691	-11 691	0	-	6 885	-6 882	-3	-
Förflyttning till Steg 2	-6 346	6 348	-2	-	-8 034	8 039	-5	-
Förflyttning till Steg 3	-16	-36	52	-	-22	-70	92	-
Volym vid årets utgång	**573 613**	**7 399**	**297**	**581 309**	**409 604**	**8 890**	**440**	**418 934**

Förändringsanalysen avseende bruttovolymer visar, i likhet med analysen av reserv, effekten av valda förklaringsposter på volymerna i angivet steg. Posterna för förflyttning mellan stegen och "Nyutgivna eller förvärvade tillgångar" anger beloppen i angivet steg vid periodens utgång. Övriga poster anger effekten i det steg som var gällande vid periodens ingång.

M10 Forts

KÄNSLIGHETSANALYSER

Känslighetsanalys makroscenarier

Beräkningen av förväntade kreditförluster tillämpar framåtblickande information i form av makroscenarier. Den förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de beräknade prognoserna över tre scenarier. Prognosen i det neutrala scenariet vägs med 70% (70), medan en uppgång i ekonomin vägs med 15% (15) och en nedgång i ekonomin med 15% (15). Dessa har legat till grund för beräkningar av förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december 2021.

	Negativt scenario			Neutralt scenario			Positivt scenario		
Makroekonomiska riskfaktorer	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
BNP-tillväxt									
Sverige	4,38	-0,55	1,06	4,38	3,85	2,06	4,38	6,85	3,56
Norge	3,92	-0,28	0,06	3,92	3,85	1,06	3,92	5,86	2,56
Danmark	4,18	-1,65	0,72	4,18	2,64	1,72	4,18	5,65	3,22
Finland	3,51	-1,39	0,80	3,51	3,00	1,80	3,51	6,01	3,30
Euro-området	5,18	0,00	0,91	5,18	4,39	1,91	5,18	7,44	3,41
USA	5,52	0,04	1,57	5,52	4,22	2,57	5,52	7,66	4,17
Arbetslöshet									
Sverige	8,81	9,88	10,41	8,81	7,56	7,16	8,81	6,58	6,36
Norge	3,13	4,52	5,33	3,13	2,30	2,23	3,13	1,90	1,93
Danmark	5,10	6,52	7,46	5,10	4,19	4,06	5,10	3,42	3,36
Finland	7,78	9,24	9,90	7,78	7,00	6,50	7,78	5,94	5,70
Euro-området	7,87	10,24	10,90	7,87	7,70	7,50	7,87	6,93	6,90
USA	6,46	6,72	7,05	5,45	4,08	3,55	6,46	3,41	2,95
Styrränta									
Sverige	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,50
Norge	0,50	0,00	0,00	0,50	1,25	1,50	0,50	1,75	2,00
Danmark	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,30
Finland	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25
Euro-området	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25
USA	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,63	0,13	0,38	1,13
Fastighetsprisutveckling, kommersiella fastigheter									
Sverige	11,14	-12,68	-6,97	11,14	9,10	6,30	11,14	16,99	15,62
Norge	2,52	-13,68	-8,53	2,52	4,07	-0,11	2,52	8,92	6,38
Danmark	6,28	-9,70	-6,55	6,28	4,69	2,62	6,28	9,28	8,81
Finland	6,04	-12,66	-5,35	6,04	7,62	5,65	6,04	14,81	13,62
Euro-området	0,71	-14,46	-6,82	0,71	4,25	3,02	0,71	9,74	10,48
USA	5,52	4,22	2,57	-2,86	1,36	-4,48	5,52	4,22	2,57
Fastighetsprisutveckling, bostadsfastigheter									
Sverige	17,27	-4,98	0,83	17,27	5,01	1,73	17,27	11,11	2,15
Norge	7,17	-5,30	4,44	9,97	2,99	1,48	12,47	8,35	2,62
Danmark	10,84	-3,40	-0,14	13,00	3,57	1,54	14,17	8,70	3,15
Finland	0,91	0,18	-0,29	1,42	3,50	2,50	4,71	3,80	1,63
Euro-området	-4,42	3,56	2,95	3,56	2,63	2,40	6,35	2,14	2,10

Tabellen nedan visar procentuell ökning respektive minskning av reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december, om det negativa respektive positiva scenariot tilldelats sannolikheter om 100%.

	2021		2020	
%	**Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario**	**Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario**	**Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario**	**Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario**
Sverige	22,05	-13,35	15,50	-8,97
Norge	12,21	-6,90	11,61	-8,32
Danmark	14,63	-8,31	11,07	-6,35
Finland	10,73	-6,29	10,75	-6,07
Nederländerna	3,48	-1,80	2,75	-1,54
USA	50,58	-32,07	41,52	-24,50
Övriga länder	5,88	-2,76	14,29	-7,16

20221007069697

M10 Forts

Känslighetsanalys betydande ökning av kreditrisk

Tabellen nedan visar hur reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december påverkas om det gränsvärde som tillämpas för kvoten mellan återstående kreditrisk beräknat vid rapportering och första redovisningstillfället var satt till 0,5 enheter lägre respektive högre än det tillämpade gränsvärdet 2,5. En minskning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle öka antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och också öka reserven för förväntade kreditförluster. En ökning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle ha motsatt effekt. Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma betydande ökning av kreditrisk. För utförligare information, se not K2 avsnitt Kreditrisk.

Förändring av den totala reserven för Steg 1 och Steg 2, % Gränsvärde	2021	2020
2	3,79%	3,80%
2,5	0,00%	0,00%
3	-2,93%	-2,23%

KREDITEXPONERINGAR SOM ÄR FÖREMÅL FÖR NEDSKRIVNINGSPRÖVNING PER PD-INTERVALL

Poster i balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2021			2020		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
pd-värde[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
0,00 till <0,15	1 778 879	5 861	-	1 607 252	12 169	-
0,15 till <0,25	55 679	1 264	-	77 581	2 086	-
0,25 till <0,50	42 963	4 106	-	49 972	6 938	-
0,50 till <0,75	12 432	738	-	19 043	2 258	-
0,75 till <2,50	20 475	12 755	-	27 016	9 072	-
2,50 till <10,00	3 353	4 918	-	4 380	4 597	-
10,00 till <100	250	758	-	335	1 273	-
100 (fallissemang)	-	-	4 407	-	-	4 751
Summa	1 914 031	30 400	4 407	1 785 579	38 393	4 751

Utlåning till allmänheten fördelat på pd-intervaller	2021			2020		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
pd-värde[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
0,00 till <0,15	487 720	5 960	-	472 973	12 165	-
0,15 till <0,25	37 794	1 301	-	22 830	2 085	-
0,25 till <0,50	29 162	3 427	-	14 705	6 935	-
0,50 till <0,75	8 435	760	-	5 604	2 257	-
0,75 till <2,50	13 763	13 099	-	7 950	9 068	-
2,50 till <10,00	2 276	5 062	-	1 289	4 594	-
10,00 till <100	170	781	-	99	1 272	-
100 (fallissemang)	-	-	4 407	-	-	4 751
Summa	579 320	30 390	4 407	525 450	38 376	4 751

Poster utanför balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2021			2020		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
pd-värde[1]	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
0,00 till <0,15	510 314	2 635	-	352 268	2 890	-
0,15 till <0,25	23 326	729	-	20 207	841	-
0,25 till <0,50	20 620	343	-	15 068	1 531	-
0,50 till <0,75	9 072	899	-	5 586	781	-
0,75 till <2,50	9 260	966	-	15 434	1 358	-
2,50 till <10,00	974	1 614	-	1 017	1 154	-
10,00 till <100	47	213	-	24	335	-
100 (fallissemang)	-	-	297	-	-	440
Summa	573 613	7 399	297	409 604	8 890	440

[1] Avser 12-månaders pd-värde vid rapporteringstillfället.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran mkr	2021	2020
Fastigheter	-	-
Lös egendom	0	2
Aktier och andelar	0	0
Redovisat värde	0	2

M11 Bokslutsdispositioner

mkr	2021	2020
Förändring av överavskrivning inventarier och leasingobjekt	195	650
Förändring av överavskrivning inkråmsgoodwill	32	93
Summa	**227**	**743**

M12 Utlåning till kreditinstitut

mkr	2021	2020
Utlåning i svenska kronor		
Banker	903	1 490
Övriga kreditinstitut[1]	709 033	649 050
Summa	**709 936**	**650 540**
Utlåning i utländsk valuta		
Banker	13 312	36 926
Övriga kreditinstitut	263 653	267 191
Summa	**276 965**	**303 117**
Reservering för förväntade kreditförluster	-4	-7
Summa utlåning till kreditinstitut	**986 897**	**953 650**
varav upplupna ränteintäkter	*967*	*869*
varav omvända repor	*20 204*	*2 776*
varav efterställda	*39 041*	*28 394*

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Utlåning till kreditinstitut i svenska kronor	599 441	630 019
Utlåning till kreditinstitut i utländsk valuta	405 878	339 627
Summa	**1 005 319**	**969 646**
varav omvända repor	*20 892*	*10 486*

[1] Varav 21 812 mkr (21 335) avser kärnprimärkapitallån som Stadshypotek har klassificerat som eget kapitalinstrument.

M13 Utlåning till allmänheten

mkr	2021	2020
Utlåning i svenska kronor		
Hushåll	28 466	28 799
Företag	142 487	132 242
Riksgälden	2 173	474
Summa	**173 126**	**161 515**
Utlåning i utländsk valuta		
Hushåll	116 213	108 223
Företag	324 778	296 838
Riksgälden	-	-
Summa	**440 991**	**407 061**
Reservering för förväntade kreditförluster	-2 265	-2 431
Summa utlåning till allmänheten	**611 852**	**566 145**
varav upplupna ränteintäkter	*1 778*	*760*
varav omvända repor	*13 649*	*11 627*
varav efterställda	*22 594*	*1 132*

Medelvolymer, exkl Riksgälden

mkr	2021	2020
Utlåning till allmänheten i svenska kronor	170 850	188 619
Utlåning till allmänheten i utländsk valuta	415 348	423 692
Summa	**586 198**	**612 311**
varav omvända repor	*19 690*	*18 349*

20221007106698

M14 Räntebärande värdepapper

mkr	2021 Redovisat värde	2021 Verkligt värde	2021 Nominellt värde	2020 Redovisat värde	2020 Verkligt värde	2020 Nominellt värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	100 538	100 538	103 881	99 115	99 115	97 152
varav upplupna ränteintäkter	*160*			*195*		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34 323	34 323	30 601	46 533	46 533	43 351
varav upplupna ränteintäkter	*185*			*185*		
Summa	**134 861**	**134 861**	**134 482**	**145 648**	**145 648**	**140 503**
varav efterställda	-	-		*4*	*4*	

Räntebärande värdepapper fördelade på emittent mkr	2021 Redovisat värde	2021 Verkligt värde	2021 Nominellt värde	2020 Redovisat värde	2020 Verkligt värde	2020 Nominellt värde
Stat	100 538	100 538	103 881	99 115	99 115	97 152
Kreditinstitut	6 590	6 590	6 118	9 091	9 091	8 556
Bostadsinstitut	21 522	21 522	20 137	31 317	31 317	28 819
Övrigt	6 211	6 211	4 346	6 125	6 125	5 876
Summa	**134 861**	**134 861**	**134 482**	**145 648**	**145 648**	**140 503**

Räntebärande värdepapper som är föremål för nedskrivningsprövning mkr	2021	2020
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m		
Verkligt värde via övrigt totalresultat	397	401
Upplupet anskaffningsvärde	-	762
Summa bruttovolymer	**397**	**1 163**
Reservering för förväntade kreditförluster avseende instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	-	-
Summa redovisat värde	**397**	**1 163**
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Verkligt värde via övrigt totalresultat	9 016	7 964
Summa redovisat värde	**9 016**	**7 964**
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital	-2	-2

Medelvolymer mkr	2021	2020
Räntebärande värdepapper	155 399	167 504

M15 Aktier och andelar

mkr	2021	2020
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	12 674	13 614
Verkligt värde via övrigt totalresultat	807	699
Summa aktier och andelar	**13 481**	**14 313**

Innehav klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat mkr	2021	2020
BEC	329	295
Visa Inc	170	155
VIPPS A/S	62	26
Övriga innehav	246	223
Summa	**807**	**699**

Handelsbanken klassificerar ovanstående aktieinnehav till verkligt värde via övrigt totalresultat då dessa inte innehas i handelssyfte. Under året erhöll Handelsbanken endast utdelningar för aktier som fortfarande ägs vid rapporteringsperiodens slut. Utdelningarna uppgår till 2 mkr (53) och redovisas i resultaträkningen som Övriga utdelningsintäkter. Under året har Banken avyttrat innehav i Visa Sweden Ekonomisk Förening samt ett antal bostadsrättsförening om totalt 1 mkr (1 688). Skälet till avyttringarna var i huvudsak omallokeringar, kontorsnedläggningar samt att aktierna justerats i förhållande till andelarna.

För information om orealiserat och realiserat resultat för egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat se Förändring av eget kapital Moderbolag.

M16 Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures mkr	2021	2020
Koncernföretag, icke-noterade	71 608	72 749
Intresseföretag, icke-noterade	213	213
Joint ventures, icke-noterade	146	95
Summa	**71 967**	**73 057**

Koncernföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Ägarandel, %	Redovisat värde, mkr 2021	Redovisat värde, mkr 2020
Handelsbanken Finans AB[1]	556053-0841	Stockholm	1 550 000	100	10 492	11 672
Stadshypotek AB[1]	556459-6715	Stockholm	162 000	100	26 870	26 870
Handelsbanken Fondbolagsförvaltning AB	556070-0663	Stockholm	10 000	100	1	1
Xact Kapitalförvaltning AB	556997-8140	Stockholm		100		
Handelsbanken Fonder AB	556418-8851	Stockholm		100	2	
Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S	12930879	Köpenhamn		100	8	
Handelsbanken Liv Försäkrings AB	516401-8284	Stockholm	100 000	100	6 189	6 189
SHB Liv Försäkringsaktiebolag	2478149-7	Helsingfors		100		
Handelsbanken Fastigheter AB	556873-0021	Stockholm		100		
Ecster AB	556993-2311	Stockholm	50 000	100	1 750	1 750
Handelsbanken plc[1]	11305395	London	5 050 401	100	24 087	24 087
Handelsbanken Wealth & Asset Management Limited	04132340	London	1 319 206	100		
Optimix Vermogensbeheer N.V	33194359	Amsterdam	10 209	100	655	642
Add Value Fund Management BV	19196768	Amsterdam		80		
Övriga dotterbolag						
EFN Ekonomikanalen AB	556930-1608	Stockholm	100	100	0	0
Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S	59173812	Hillerød	2 700 000	100	128	128
Forva AS	945812141	Oslo	4 000 000	100	1	1
AB Handel och Industri	556013-5336	Stockholm	100 000	100	12	12
Handelsbanken Forsikringsformidling A/S	42767808	Köpenhamn		100	1	
Handelsbanken Markets Securities, Inc.	11-3257438	New York	1 000	100	30	30
Handelsbanken Raholtus Oy	0112308-8	Helsingfors	37 026 871	100	1 276	1 276
Handelsbanken Skadeförsäkrings AB	516401-6767	Stockholm	1 500	100	31	31
Lokalbolig A/S	78488018	Hillerød	540 000	71,52	1	1
Rådstuplass 4 AS	910508423	Bergen	40 000	100	0	0
Svenska Re S.A.	RCS Lux B-32053	Luxemburg	20 000	100	35	35
Handelsbanken Ventures AB	556993-9357	Stockholm	50	100	39	24
Summa					**71 608**	**72 749**

Förteckningen över koncernföretag omfattar direktägda dotterbolag samt större dotterbolag till dessa.

[1] Kreditinstitut.

Intresseföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Ägarandel, %	Redovisat värde, mkr 2021	Redovisat värde, mkr 2020
Bankomat AB	556817-9716	Stockholm	150	20,00	67	67
BGC Holding AB	556607-0933	Stockholm	25 542	25,54	81	60
Dyson Group plc	00163096	Sheffield	74 733 572	27,00	21	21
Finansiell ID-teknik BID AB	556630-4928	Stockholm	12 735	28,30	24	24
Getswish AB	556913-7382	Stockholm	10 000	20,00	21	21
USE Intressenter AB	559161-9464	Stockholm	2 448	24,48	0	0
Summa					**214**	**213**

Joint ventures	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Röstandel, %	Redovisat värde, mkr 2021	Redovisat värde, mkr 2020
P27 Nordic Payment Platform AB	559198-9610	Stockholm	10 000	16,67	88	63
Invidem AB	559210-0779	Stockholm	10 000	16,67	58	32
Summa					**146**	**95**

20221007006699

M17 Derivatinstrument

	Nominellt belopp/löptid			Nominellt belopp		Positiva marknadsvärden		Negativa marknadsvärden	
mkr	upp till 1 år	mer än 1 år upp till 5 år	mer än 5 år	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Optioner	8 960	13 239	2 273	24 472	30 274	51	9	52	16
FRA/terminer	388 452	153 608	-	542 060	318 439	76	52	62	38
Swappar	522 714	1 594 020	440 270	2 557 004	2 156 167	21 064	29 544	21 468	30 403
Valutarelaterade kontrakt									
Optioner	20 614	36	22	20 672	24 729	69	118	131	195
Terminer	76 491	5 988	395	82 874	69 687	916	920	687	1 344
Swappar	616 509	152 605	50 321	819 435	770 784	15 066	11 226	9 622	22 882
Aktierelaterade kontrakt									
Optioner	3 126	560	84	3 770	5 194	375	256	189	136
Terminer	580	-	-	580	855	9	15	11	16
Swappar	11 561	3 122	-	14 683	16 150	341	137	723	1 569
Råvarurelaterade kontrakt									
Optioner	341	-	14	355	671	41	22	55	60
Terminer	835	100	-	935	3 654	111	389	237	312
Kreditrelaterade kontrakt									
Swappar	84	4 751	18	4 853	6 500	294	229	169	158
Summa	**1 650 267**	**1 928 029**	**493 397**	**4 071 693**	**3 403 104**	**38 413**	**42 916**	**33 406**	**57 129**
Derivat för marknadsvärdesäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Swappar	60 642	262 806	60 045	383 493	257 078	2 836	1 704	1610	607
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	-	566	896	1 462	1 377	156	101	-	-
Summa	**60 642**	**263 372**	**60 941**	**384 955**	**258 455**	**2 992**	**1 805**	**1 610**	**607**
Derivat för kassaflödessäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Swappar	62 118	76 997	14 583	155 698	217 166	1 935	4 234	940	2 556
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	63 692	86 355	26 095	176 142	176 369	7 641	9 420	2 133	5 528
Summa	**125 810**	**165 352**	**40 678**	**331 840**	**393 535**	**9 576**	**13 654**	**3 073**	**8 084**
Summa derivatinstrument	**1 836 719**	**2 356 753**	**595 016**	**4 788 488**	**4 055 094**	**50 981**	**58 375**	**38 089**	**65 820**
varav börshandlade derivat				*182 858*	*108 653*	*130*	*332*	*804*	*756*
varav OTC-derivat clearade via CCP				*2 982 430*	*2 245 982*	*18 731*	*22 987*	*15 867*	*18 717*
varav OTC-derivat ej clearade via CCP				*1 623 200*	*1 700 459*	*32 120*	*35 056*	*21 418*	*46 347*
Kvittade belopp				-2 691 986	-2 110 391	-20 035	-25 344	-17 066	-21 046
Nettobelopp				**2 096 502**	**1 944 703**	**30 946**	**33 031**	**21 033**	**44 774**
Valutafördelning av marknadsvärden									
SEK						-217 533	77 516	-44 025	247 879
USD						300 159	-80 871	-7 642	-381 625
EUR						71 169	95 348	-62 235	-36 368
Övriga						-102 814	-33 618	151 991	235 934
Summa						**50 981**	**58 375**	**38 089**	**65 820**

I noten presenteras derivatkontrakt brutto. Kvittade belopp består av del kvittade marknadsvärdet och tillhörande nominella belopp på kontrakt för vilka det finns en legal rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto (däribland clearade kontrakt). Dessa kontrakt nettoredovisas i balansräkningen per motpart och valuta.

Positiva skillnader mellan det värde som räknats fram med en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (dag 1-resultat) periodiseras över derivatets löptid. Vid årsskiftet uppgick sådana ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 489 mkr (536).

M18 Säkringsredovisning

Säkringsinstrument i kassaflödessäkring	2021			2020		
mkr	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	18 875	37 280	13 677	13 181	50 160	16 070
Genomsnittlig fast ränta %	0,63	0,58	0,76	0,48	0,58	0,73
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	43 243	41 717	906	55 335	81 602	818
Genomsnittlig fast ränta %	1,53	1,87	3,98	3,53	1,66	3,98
Valutakursrisk						
Valutarelaterade derivat EUR/NOK						
Nominellt belopp	10 899	30 223	14 069	4 344	29 590	7 435
Genomsnittlig valutakurs EUR/NOK	0,1187	0,1038	0,0970	0,1310	0,1110	0,0970
Valutarelaterade derivat USD/GBP						
Nominellt belopp	-	6 942	917	11 011	6 289	831
Genomsnittlig valutakurs USD/GBP	-	1,2930	1,3157	1,3860	1,2930	1,3150
Valutarelaterade derivat USD/NOK						
Nominellt belopp	14 409	22 140	-	40 197	12 901	-
Genomsnittlig valutakurs USD/NOK	0,1178	0,1137	-	0,1170	0,1250	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK						
Nominellt belopp	24 446	2 265	9 057	9 205	2 153	8 613
Genomsnittlig valutakurs USD/SEK	0,1187	0,1105	0,1105	0,1170	0,1105	0,1105
Valutarelaterade derivat AUD/USD						
Nominellt belopp	-	5 923	-	3 084	5 492	-
Genomsnittlig valutakurs AUD/USD	-	1,3770	-	1,3930	1,3770	-
Valutarelaterade derivat övriga valutapar						
Nominellt belopp	13 938	18 862	2 052	11 573	23 700	-
Summa	**125 810**	**165 352**	**40 678**	**147 881**	**211 887**	**33 767**

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2021	Nominellt belopp säkrings-instrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkrings-instrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkrings-reserven till resultaträkningen
mkr		Tillgångar	Skulder				
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	69 832	247	940	1 852	1 858	-6	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	85 866	1 688	-	-1 939	-1 939	0	59
Valutakursrisk[1]							
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	2 051	3	-	8	8	0	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	6 514	606	-	34	32	2	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	55 191	2 750	491	1	3	-2	-
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	12 797	376	408	32	32	-	-
Valutarelaterade derivat USD/DKK	6 919	330	87	60	60	0	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	7 859	-	339	8	8	-	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	36 549	1 303	721	47	47	0	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	35 768	1 793	-	292	292	0	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	5 923	50	-	-77	-77	-	3
Valutarelaterade derivat övriga valutapar	6 571	430	87	-15	-15	0	1
Summa	**331 840**	**9 576**	**3 073**	**303**	**309**	**-6**	**63**

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2020	Nominellt belopp säkrings-instrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkrings-instrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkrings-reserven till resultaträkningen
mkr		Tillgångar	Skulder				
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	79 411	1	2 556	-941	-941	-	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	137 755	4 233	-	-461	-461	-	96
Valutakursrisk[1]							
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	3 516	-	9	-33	-33	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	9 628	1 123	-	81	81	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	41 369	5 559	16	240	237	3	-
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	12 664	256	586	-26	-26	-	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	18 131	271	448	-60	-57	-3	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	53 098	1 142	1 903	-52	-52	0	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	19 972	-	1 838	-349	-349	0	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	8 526	621	-	45	45	-	-6
Valutarelaterade derivat övriga valutapar	9 466	448	728	12	13	-1	43
Summa	**393 535**	**13 654**	**8 084**	**-1 544**	**-1 543**	**-1**	**134**

[1] Vid analys utifrån ett säkringsredovisningssyfte beaktas omvandlingen till moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor, genom att nominella derivatben imputeras i säkringsrelationerna. De imputerade derivatbenen är inte inkluderade i de nominella volymerna i tabellerna ovan.

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen. Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Omklassificering till resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner och avser kassaflödessäkring som avslutats i förtid.

20221007067OO

M18 Forts

Säkrade poster i kassaflödessäkring	2021			2020		
mkr	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkrings-reserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkringsförhållanden där säkrings-redovisning inte längre tillämpas	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkrings-reserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkringsförhållanden där säkrings-redovisning inte längre tillämpas
Ränterisk						
Emitterade värdepapper till rörlig ränta	-1 858	-553	-	941	-2 435	-
Utlåning till allmänheten till rörlig ränta	1 939	1 777	484	461	3 799	543
Valutakursrisk						
Emitterade värdepapper EUR samt internlån DKK, GBP och NOK	-75	-172	-	-150	-234	-
Emitterade värdepapper USD samt internlån DKK, EUR, GBP och NOK	-407	-10	88	485	-416	86
Emitterade värdepapper AUD	77	48	-1	-46	128	2
Emitterade värdepapper och internlån övriga valutor	15	-54	11	-148	-51	15
Summa	**-309**	**1 036**	**582**	**1 543**	**791**	**646**

Säkringsinstrument i säkring av verkligt värde	2021			2020		
mkr	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	-	-	-	31 706	148 864	1 698
Genomsnittlig fast ränta %	-	-	-	0,06	0,03	0,28
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	904	77 952	32 753	-	35 214	31 652
Genomsnittlig fast ränta %	0,22	0,97	1,65	-	1,31	1,67
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	-	566	896	-	633	843
Genomsnittlig fast ränta %	-	3,26	3,69	-	3,26	3,69
Summa	**904**	**78 518**	**33 649**	**31 706**	**184 611**	**34 193**

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2021		Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna	Ineffektivitet som redovisas i
mkr	Nominellt belopp säkringsinstrument	Tillgångar	Skulder	ineffektivitet	resultaträkningen
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	-	-	-	-	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	111 609	836	1 453	-2 323	-16
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 462	156	-	-54	4
Summa	**113 071**	**992**	**1 453**	**-2 377**	**-12**
Portföljsäkring av verkligt värde					
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	271 884	2 000	157	2 285	40
Summa	**271 884**	**2 000**	**157**	**2 285**	**40**

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2020		Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna	Ineffektivitet som redovisas i
mkr	Nominellt belopp säkringsinstrument	Tillgångar	Skulder	ineffektivitet	resultaträkningen
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	182 268	72	442	-222	-8
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	66 866	1 628	146	773	42
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 376	101	-	100	0
Summa	**250 510**	**1 801**	**588**	**651**	**34**
Portföljsäkring av verkligt värde					
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	7 945	4	19	-13	0
Summa	**7 945**	**4**	**19**	**-13**	**0**

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen.
Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

M18 Forts

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2021	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
mkr	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	-		-		-	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		112 116		-1 572	2 365	-
Summa	-	112 116	-	-1 572	2 365	-
Portföljsäkring av verkligt värde[1]						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	-1 904				-2 245	-
Summa	-1 904				-2 245	-

[1] Den underliggande utlåningsportföljens nominella volym uppgick per 2021-12-31 till 271 269 mkr (7 945 mkr).

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2020	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
mkr	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	188 468		329		215	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		69 716		794	-832	-
Summa	188 468	69 716	329	794	-617	-
Portföljsäkring av verkligt värde						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	13				13	-
Summa	13				13	-

M19 Kvittning av finansiella instrument

2021 mkr	Derivat	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella anläggningstillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	50 981	41 913	92 894
Kvittade belopp	-20 035	-7 110	-27 145
Redovisat värde i balansräkningen	**30 946**	**34 803**	**65 749**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-9 294	-	-9 294
Mottagna finansiella säkerheter	-13 322	-34 777	-48 099
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-22 616**	**-34 777**	**-57 393**
Nettobelopp	**8 330**	**26**	**8 356**
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	38 089	7 323	45 412
Kvittade belopp	-17 056	-7 110	-24 166
Redovisat värde i balansräkningen	**21 033**	**213**	**21 246**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-9 294	-	-9 294
Ställda finansiella säkerheter	-1 467	-213	-1 680
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-10 761**	**-213**	**-10 974**
Nettobelopp	**10 272**	-	**10 272**

20221007067O1

M19 Forts

2020 mkr	Derivat	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella anläggningstillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	58 375	16 946	75 321
Kvittade belopp	-25 344	-2 014	-27 358
Redovisat värde i balansräkningen	**33 031**	**14 932**	**47 963**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Mottagna finansiella säkerheter	-7 503	-14 923	-22 426
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-22 349**	**-14 923**	**-37 272**
Nettobelopp	**10 682**	**9**	**10 691**
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	65 820	2 014	67 834
Kvittade belopp	-21 046	-2 014	-23 060
Redovisat värde i balansräkningen	**44 774**	**-**	**44 774**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Ställda finansiella säkerheter	-13 310	-	-13 310
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	**-28 156**	**-**	**-28 156**
Nettobelopp	**16 618**	**-**	**16 618**

M20 Immateriella tillgångar

2021 mkr	Inkråms-goodwill	Internt utvecklad programvara	Övrigt	Totalt 2021
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 314	4 686	164	7 164
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	-	451	-	451
Avyttringar och utrangeringar	-	-171	-	-171
Valutaeffekt	76	9	-	85
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**2 390**	**4 975**	**164**	**7 529**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-2 259	-1 413	-33	-3 705
Avyttringar och utrangeringar	-	171	-	171
Årets avskrivningar enligt plan	-34	-479	-33	-546
Årets nedskrivningar	-	-239	-	-239
Valutaeffekt	-76	-5	-	-81
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-2 369**	**-1 965**	**-66**	**-4 400**
Redovisat värde	**21**	**3 010**	**98**	**3 129**

Under 2021 har utvecklingskostnader uppgående till 1 959 mkr (1 483) kostnadsförts.

2020 mkr	Inkråms-goodwill	Internt utvecklad programvara	Övrigt	Totalt 2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 434	4 132	0	6 566
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	-	689	164	853
Avyttringar och utrangeringar	-	-120		-120
Valutaeffekt	-120	-15		-135
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**2 314**	**4 686**	**164**	**7 164**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-2 277	-1 099	0	-3 376
Avyttringar och utrangeringar	-	120		120
Årets avskrivningar enligt plan	-100	-383	-33	-516
Årets nedskrivningar	-	-55		-55
Valutaeffekt	118	4		122
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-2 259**	**-1 413**	**-33**	**-3 705**
Redovisat värde	**55**	**3 273**	**131**	**3 459**

M21 Fastigheter, inventarier och leasingobjekt

Fastigheter, inventarier och leasingobjekt mkr	2021	2020
Inventarier	454	552
Fastigheter	27	126
Leasingobjekt	6 562	6 701
Egendom övertagen för skyddande av fordran	0	2
Summa	**7 043**	**7 381**

I posten Egendom övertagen för skyddande av fordran ingår lös egendom samt fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde i enlighet med koncernens redovisningsprinciper för tillgångar som övertagits för skydd av fordran, se not K1. Det verkliga värdet på fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 0 mkr (0). Orealiserade värdeförändringar på dessa fastigheter har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Värdering av privatbostäder bygger i allt väsentligt på marknadsobservationer av jämförbara fastighetsköp på den aktuella orten. Värdering av kommersiella fastigheter bygger på diskontering av framtida kassaflöden och baseras på antaganden om bland annat hyresnivå, vakansgrad, drift- och underhållskostnader, direktavkastningskrav och kalkylränta. I värderingen tas även hänsyn till fastighetens skick, läge och alternativanvändning. Banken har som princip att alltid använda en oberoende godkänd värderingsman vid värdering av affärs- och kontorsfastigheter samt industrifastigheter. Värdering som enbart bygger på marknadsobservationer 0 mkr (0) klassificeras som nivå 2 i den värderingshierarki som beskrivs i not K1. Värdering som har ett väsentligt inslag av egna antaganden 0 mkr (0) klassificeras som nivå 3 i värderingshierarkin. Orealiserade värdeförändringar i nivå 3 avseende fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Årets försäljning av fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 0 mkr (2) varav 0 mkr (2) var klassade som nivå 3 innan försäljningen. Nya fastigheter har tillkommit under året med 0 mkr (0) varav 0 mkr (0) klassats som nivå 3.

Inventarier mkr	2021	2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	1 481	1 527
Anskaffningsvärde på tillkommande under året	178	252
Avyttringar och utrangeringar	-348	-296
Valutaeffekt	15	-2
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**1 326**	**1 481**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-929	-903
Årets avskrivningar enligt plan	-260	-298
Avyttringar och utrangeringar	311	280
Valutaeffekt	6	-8
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-872**	**-929**
Redovisat värde	**454**	**552**

Fastigheter mkr	2021	2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	239	238
Ny- och ombyggnation	1	1
Avyttringar och utrangeringar	-186	-
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**54**	**239**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-113	-105
Årets avskrivningar enligt plan	-7	-8
Avyttringar och utrangeringar	93	-
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-27**	**-113**
Redovisat värde	**27**	**126**

Leasingobjekt mkr	2021	2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	11 606	12 370
Anskaffningsvärde på tillkommande under året	2 497	2 265
Avyttringar och utrangeringar	-2 923	-2 734
Valutaeffekt m m	185	-295
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**11 365**	**11 606**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-4 905	-4 985
Årets avskrivningar enligt plan	-1 759	-1 792
Årets nedskrivningar	-26	-26
Avyttringar och utrangeringar	1 939	1 779
Valutaeffekt	-52	119
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**-4 803**	**-4 905**
Redovisat värde	**6 562**	**6 701**

20221007067702

M21 Forts

Fördelning av framtida leasingavgifter på förfallotidpunkter mkr	Inom 1 år	Mellan 1 och 5 år	Senare än 5 år	Summa
2021				
Fördelning av framtida leasingavgifter	1 468	4 702	577	**6 747**
2020				
Fördelning av framtida leasingavgifter	1 423	4 980	548	**6 951**

Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Leasingobjekten skrivs av under leasingavtalets löptid enligt annuitetsmetoden.
Summan av räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter uppgår till 148 mkr (168) varav den variabla delen av leasingintäkten uppgår till 131 mkr (150).

M22 Övriga tillgångar

mkr	2021	2020
Fondlikvidfordringar	2 736	3 238
Övrigt	19 551	17 537
Summa	**22 287**	**20 775**

M23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

mkr	2021	2020
Upplupna intäkter	478	514
Förutbetalda kostnader	709	783
Summa	**1 187**	**1 297**

M24 Skulder till kreditinstitut

mkr	2021	2020
Skulder i svenska kronor		
Banker	4 417	36 929
Övriga kreditinstitut	25 273	28 644
Summa	**29 690**	**65 573**
Skulder i utländsk valuta		
Banker	69 683	76 198
Övriga kreditinstitut	54 117	51 283
Summa	**123 800**	**127 481**
Summa skulder till kreditinstitut	**153 490**	**193 054**
varav upplupna räntekostnader	*-15*	*-4*
varav repor	-	-

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Skulder till kreditinstitut i svenska kronor	83 354	70 633
Skulder till kreditinstitut i utländsk valuta	150 151	218 297
Summa	**233 505**	**288 930**
varav repor	*371*	*650*

M25 In- och upplåning från allmänheten

mkr	2021	2020
Inlåning i svenska kronor		
Hushåll	445 912	410 527
Företag	379 374	306 855
Riksgälden	1	1
Summa	**825 287**	**717 383**
Inlåning i utländsk valuta		
Hushåll	87 562	78 842
Företag	218 756	194 911
Riksgälden	-	-
Summa	**306 318**	**273 753**
Summa inlåning från allmänheten	**1 131 605**	**991 136**

M25 Forts

Upplåning från allmänheten mkr	2021	2020
Upplåning i svenska kronor	22 712	17 814
Upplåning i utländsk valuta	18 855	12 180
Summa upplåning från allmänheten	**41 567**	**29 994**
Summa in- och upplåning från allmänheten	**1 173 172**	**1 021 130**
varav upplupna räntekostnader	*105*	*492*
varav repor	*213*	-

Medelvolymer mkr	2021	2020
Inlåning från allmänheten		
Inlåning från allmänheten i svenska kronor	762 006	683 465
Inlåning från allmänheten i utländsk valuta	292 043	287 841
Summa	**1 054 049**	**971 306**
Upplåning från allmänheten		
Upplåning från allmänheten i svenska kronor	64 672	31 257
Upplåning från allmänheten i utländsk valuta	150 900	93 149
Summa	**205 572**	**124 406**
varav repor	*19 209*	*6 425*

M26 Emitterade värdepapper

	2021		2020	
mkr	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp
Certifikat				
Certifikat i svenska kronor	567	489	391	423
varav verkligt värde obligatoriskt	*567*	*489*	*391*	*423*
Certifikat i utländsk valuta	477 335	477 085	441 687	440 659
varav upplupet anskaffningsvärde	*476 221*	*475 976*	*439 863*	*438 565*
varav ingår i säkring av verkligt värde	*905*	*906*	-	-
varav verkligt värde obligatoriskt	*1 114*	*1 109*	*1 824*	*1 094*
Summa	**477 902**	**477 574**	**442 078**	**441 082**
Obligationslån				
Obligationslån i svenska kronor	3 903	3 838	5 217	5 543
varav upplupet anskaffningsvärde	*3 903*	*3 838*	*5 217*	*5 543*
Obligationslån i utländsk valuta	198 003	198 966	210 225	209 242
varav upplupet anskaffningsvärde	*198 003*	*198 966*	*210 225*	*209 242*
varav ingår i säkring av verkligt värde	*97 422*	*98 681*	*65 034*	*64 470*
Summa	**201 906**	**202 804**	**215 442**	**214 785**
Summa emitterade värdepapper	**679 808**	**680 378**	**657 520**	**655 867**
varav upplupna räntekostnader	*768*		*1 061*	

mkr	2021	2020
Emitterade värdepapper vid årets ingång	657 520	724 640
Emitterade	758 776	777 275
Återköpta	-2 787	-2 666
Förfallna	-765 190	-790 402
Valutaeffekter m m	31 489	-51 327
Emitterade värdepapper vid årets utgång	**679 808**	**657 520**

Medelvolymer mkr	2021	2020
Svenska kronor	6 150	7 540
Utländsk valuta	707 114	714 136
Summa	**713 264**	**721 676**

20221007067O3

M27 Korta positioner

mkr	2021	2020
Korta positioner värderade till verkligt värde		
Aktier	835	658
Räntebärande värdepapper	3 270	1 024
Summa	**4 105**	**1 682**
varav upplupna räntekostnader	*21*	*5*

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Svenska kronor	21 824	10 977
Utländsk valuta	229	97
Summa	**22 053**	**11 074**

M28 Skatter

Uppskjutna skattefordringar

mkr	2021	2020
Säkringsinstrument	-	563
Övrigt	668	610
Summa	**668**	**1 173**

Uppskjutna skatteskulder

mkr	2021	2020
Fastigheter och inventarier	11	22
Säkringsinstrument	230	765
Övrigt	195	-
Summa	**436**	**777**
Netto uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	**-232**	**-396**

Förändring av uppskjutna skatter 2021

mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Utgående balans
Fastigheter och inventarier	22	-11	-	11
Säkringsinstrument	192	-	38	230
Övrigt	-610	-56	193	-473
Summa	**-396**	**-67**	**231**	**-232**

Förändring av uppskjutna skatter 2020

mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Utgående balans
Fastigheter och inventarier	22	0	-	22
Säkringsinstrument	613	-	-421	192
Övrigt	-332	-278	-	-610
Summa	**303**	**-278**	**-421**	**-396**

Redovisade skattekostnader i resultaträkningen

mkr	2021	2020
Aktuell skatt		
Årets skattekostnad	-4 672	-4 536
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-13	-17
Uppskjuten skatt		
Förändringar i temporära skillnader	67	278
Summa	**-4 618**	**-4 275**
Skatt beräknat som 20,6% (21,4) på årets resultat före skatt	**-4 389**	**-4 173**
Skillnad	**-229**	**-102**
Skillnaden förklaras av skatteeffekt avseende följande poster		
Diverse ej avdragsgilla kostnader	-262	-37
Ej avdragsgill ränta på efterställda skulder	-226	-254
Ej skattepliktiga reavinster och utdelningar	178	166
Omvärdering uppskjutna skatter pga ändrad skattesats	-	-7
Övrigt	81	30
Summa	**-229**	**-102**

M29 Avsättningar

Avsättningar 2021 mkr	Avsättning för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen[1]	Omstruktureringsreserv[2]	Övriga avsättningar[3]	Summa
Avsättningar vid årets ingång	280	1 929	67	2 276
Avsatt under året		-	35	35
Ianspråktaget		-1 288	-2	-1 290
Återfört		-	-7	-7
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	-3			-3
Avsättningar vid årets utgång	277	641	93	1 011

Avsättningar 2020 mkr	Avsättning för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen[1]	Omstruktureringsreserv[2]	Övriga avsättningar[3]	Summa
Avsättningar vid årets ingång	194	864	42	1 100
Avsatt under året		1 470	68	1 538
Ianspråktaget		-405	-8	-413
Återfört		-	-35	-35
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	86			86
Avsättningar vid årets utgång	280	1 929	67	2 276

[1] För ytterligare information, se not M10 och M36.
[2] Avsättningen för omstruktureringskostnader avser kostnader relaterade till bankens omställning. Merparten av avsättningsbeloppet är reglerat under året. Resterande förväntas vara reglerat vid utgången av 2022.
[3] Under Övriga avsättningar redovisas de belopp som avsatts för reglering av de anspråk som riktats mot banken.

M30 Övriga skulder

mkr	2021	2020
Fondlikviditskulder	2 912	3 967
Övrigt	4 719	5 158
Summa	**7 631**	**9 125**

M31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

mkr	2021	2020
Upplupna kostnader	1 671	1 603
Förutbetalda intäkter	1 378	663
Summa	**3 049**	**2 266**

20221007067O4

M32 Efterställda skulder

mkr	2021	2020
Förlagslån i svenska kronor	3 003	3 002
Förlagslån i utländsk valuta	29 254	38 080
Summa	**32 257**	**41 082**
varav upplupna räntekostnader	*769*	*915*

Medelvolymer

mkr	2021	2020
Förlagslån i svenska kronor	2 898	3 009
Förlagslån i utländsk valuta	30 125	34 062
Summa	33 023	37 071

Specifikation, förlagslån

Emissionsår	Förfall	Valuta	Ursprungligt nominellt belopp i respektive valuta	Räntesats, %	Utestående belopp
I svenska kronor					
2017	Tidsbunden	SEK	1 700	0,950%	1 701
2017	Tidsbunden	SEK	1 300	1,410%	1 302
Summa					3 003
I utländsk valuta					
2018	Tidsbunden	EUR	750	1,630%	7 785
2018	Tidsbunden	EUR	750	1,250%	7 764
2019	Evigt	USD	500	6,250%	4 908
2020	Evigt	USD	500	4,380%	4 454
2020	Evigt	USD	600	4,750%	4 343
Summa					29 254
Summa efterställda skulder					32 257

För ytterligare information avseende förlagslånen, se Pelare 3-rapporten.

Förändring av efterställda skulder

mkr	2021	2020
Förlagslån vid årets ingång	41 082	35 546
Emitterade	-	8 916
Återköpta	-	-2
Förfallna	-9 711	-
Valutaeffekter m m	886	-3 378
Förlagslån vid årets utgång	**32 257**	**41 082**

M33 Obeskattade reserver

mkr	2021	2020
Ackumulerade överavskrivningar inventarier och leasingobjekt	687	882
Ackumulerade överavskrivningar inkråmsgoodwill	19	51
Summa	**706**	**933**

M34 Specifikation av förändringar i eget kapital

Förändring av säkringsreserv mkr	2021	2020
Säkringsreserv vid årets ingång	628	1 940
Kassaflödessäkring		
Effektiv del av förändringen i verkligt värde		
Ränterisk	-81	-1 402
Valutakursrisk	390	-141
Orealiserade värdeförändringar		
Omklassificerat till resultaträkningen[1]	-63	-134
Skatt	-51	365
Säkringsreserv vid årets utgång	823	628

Förändring av verkligt värdereserv mkr	2021	2020
Verkligt värdereserv vid årets ingång	94	660
Orealiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	59	-572
Realiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	0	684
Orealiserade värdeförändringar – skuldinstrument	5	5
Förändring av reserv för förväntade kreditförluster – skuldinstrument	0	1
Omklassificerat till balanserade vinstmedel – egetkapitalinstrument[2]	0	-684
Omklassificerat till resultaträkningen – skuldinstrument[3]	-	-
Verkligt värdereserv vid årets utgång	158	94

Förändring av omräkningsreserv mkr	2021	2020
Omräkningsreserv vid årets ingång	28	2 156
Förändring av omräkningsdifferens	1 109	-2 129
Omklassificerat till resultaträkningen[4]	-9	1
Omklassificerat till balanserade vinstmedel[5]	-53	-
Omräkningsreserv vid årets utgång	1 075	28

[1] Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 13 mkr (29).
[2] Skatt som omklassificerats till till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post post 0 mkr (43).
[3] Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post - mkr (-).
[4] Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 2 mkr (0).
[5] Skatt som omklassificerats till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post 13 mkr (-).

20221007067O5

M35 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

2021	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värdeoptionen	Derivat identifierat som säkrings-instrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					338 768	338 768	338 768
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	2 513	97 628		397		100 538	100 538
Utlåning till kreditinstitut	18 029				968 868	986 897	986 899
Utlåning till allmänheten					611 852	611 852	613 972
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					-1 904	-1 904	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 299	19 008		9 016		34 323	34 323
Aktier och andelar	12 674			807		13 481	13 481
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	8 888				64	8 952	8 952
Derivatinstrument	22 989		7 957			30 946	30 946
Övriga tillgångar	18				22 269	22 287	22 287
Summa	**71 410**	**116 636**	**7 957**	**10 220**	**1 939 917**	**2 146 140**	**2 150 166**
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures						71 967	
Icke finansiella tillgångar						12 027	
Summa tillgångar						**2 230 134**	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					153 490	153 490	153 874
In- och upplåning från allmänheten					1 173 172	1 173 172	1 173 158
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		8 888			64	8 952	8 952
Emitterade värdepapper	1 681				678 127	679 808	684 331
Derivatinstrument	18 104		2 929			21 033	21 033
Korta positioner	4 105					4 105	4 105
Övriga skulder	7				7 624	7 631	7 631
Efterställda skulder					32 257	32 257	33 645
Summa	**23 897**	**8 888**	**2 929**		**2 044 734**	**2 080 448**	**2 086 729**
Icke finansiella skulder						4 760	
Summa skulder						**2 085 208**	

2020	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värdeoptionen	Derivat identifierat som säkrings-instrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					297 362	297 362	297 362
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	3 928	94 024		401	762	99 115	99 115
Utlåning till kreditinstitut	21 812				931 838	953 650	959 434
Utlåning till allmänheten					566 145	566 145	569 695
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					13	13	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 929	26 640		7 964		46 533	46 533
Aktier och andelar	13 614			699		14 313	14 313
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	7 345				60	7 405	7 405
Derivatinstrument	22 332		10 699			33 031	33 031
Övriga tillgångar	30				20 745	20 775	20 775
Summa	**80 990**	**120 664**	**10 699**	**9 064**	**1 816 925**	**2 038 342**	**2 047 863**
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures						73 057	
Icke finansiella tillgångar						13 464	
Summa tillgångar						**2 124 863**	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					193 054	193 054	193 552
In- och upplåning från allmänheten					1 021 130	1 021 130	1 021 118
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		7 345			60	7 405	7 405
Emitterade värdepapper	2 215				655 305	657 520	664 277
Derivatinstrument	38 074		6 700			44 774	44 774
Korta positioner	1 682					1 682	1 682
Övriga skulder	38				9 087	9 125	9 125
Efterställda skulder					41 082	41 082	42 674
Summa	**42 009**	**7 345**	**6 700**		**1 919 718**	**1 975 772**	**1 984 607**
Icke finansiella skulder						5 319	
Summa skulder						**1 981 091**	

M36 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2021 mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	2 188	325	-	2 513
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	97 628	-	-	97 628
Verkligt värde via övrigt totalresultat	327	-	-	397
Utlåning till kreditinstitut	-	18 029	-	18 029
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	5 251	1 048	-	6 299
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	19 008	-	-	19 008
Verkligt värde via övrigt totalresultat	2 291	6 725	-	9 016
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	11 965	709	-	12 674
Verkligt värde via övrigt totalresultat	-	200	607	807
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	8 404	-	484	8 888
Derivatinstrument	22	30 881	43	30 946
Summa	**147 154**	**57 917**	**1 135**	**206 205**
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	8 404	-	484	8 888
Emitterade värdepapper	-	1 681	-	1 681
Derivatinstrument	51	20 939	43	21 033
Korta positioner	3 903	202	-	4 105
Summa	**12 358**	**22 822**	**527**	**35 707**

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2020 mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	3 088	840	-	3 928
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	94 024	-	-	94 024
Verkligt värde via övrigt totalresultat	401	-	-	401
Utlåning till kreditinstitut	-	21 812	-	21 812
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	10 167	1 762	-	11 929
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	26 640	-	-	26 640
Verkligt värde via övrigt totalresultat	3 090	4 874	-	7 964
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	13 196	417	-	13 613
Verkligt värde via övrigt totalresultat	-	186	514	700
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	6 871	-	474	7 345
Derivatinstrument	267	32 684	80	33 031
Summa	**157 745**	**62 574**	**1 068**	**221 387**
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	6 871	-	474	7 345
Emitterade värdepapper	-	2 215	-	2 215
Derivatinstrument	253	44 441	80	44 774
Korta positioner	1 488	194	-	1 682
Summa	**8 612**	**46 850**	**554**	**56 016**

Redogörelse för tillämpade principer återfinns i not K41.

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2021

mkr	Aktier och andelar	Derivat-tillgångar	Derivat-skulder	Tillgångar där kunden står värdeförändrings-risken	Skulder där kunden står värde-förändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång	**514**	**80**	**-80**	**474**	**-474**
Nyanskaffningar	32	1	-2	-	-
Återköp/avyttrat	-	9	-7	-	-
Förfallet	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	64	-131	130	10	-10
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat	8	-	-	-	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2	-	10	-10	-	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2	-	74	-74	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	**608**	**43**	**-43**	**484**	**-484**

20221007067706

M36 Forts

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2020

mkr	Aktier och andelar	Derivat-tillgångar	Derivat-skulder	Tillgångar där kunden står värdeförändrings-risken	Skulder där kunden står värde-förändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång	1 252	69	-70	493	-493
Nyanskaffningar	6	9	-13	-	-
Återköp/avyttrat	-698	-	5	-	-
Förfallet	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-8	-16	16	-	-
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat	-38	-	-	-19	19
Förflyttning från nivå 1 eller 2	-	17	-17	-	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2	-	1	-1	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	514	80	-80	474	-474

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2021

mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	338 768	-	-	338 768
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	-	-	-	-
Utlåning till kreditinstitut	3 891	964 586	393	968 870
Utlåning till allmänheten	13 345	6 781	593 846	613 972
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	64	-	-	64
Summa	356 068	971 367	594 239	1 921 764
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	9 507	144 367	-	153 874
In- och upplåning från allmänheten	1 157 669	15 489	-	1 173 158
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	64	-	-	64
Emitterade värdepapper	179 044	503 606	-	682 650
Efterställda skulder	-	33 645	-	33 645
Summa	1 346 284	697 107	-	2 043 391

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2020

mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	297 362	-	-	297 362
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	709	53	-	762
Utlåning till kreditinstitut	33 508	903 591	523	937 622
Utlåning till allmänheten	4 264	1 667	563 974	569 895
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Summa	335 833	905 371	564 497	1 805 701
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	47 239	146 313	-	193 552
In- och upplåning från allmänheten	998 466	22 652	-	1 021 118
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Emitterade värdepapper	129 949	532 113	-	662 062
Efterställda skulder	-	42 674	-	42 674
Summa	1 175 654	743 812	-	1 919 466

M37 Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar

För egna skulder ställda säkerheter

mkr	2021	2020
Kontanter	5 016	19 121
Statspapper och obligationer	6 460	2 398
Aktier	448	297
Övrigt	683	614
Summa	**12 607**	**22 430**
varav panter som fritt kan återkallas av banken	*25*	*28*

Övriga ställda säkerheter

mkr	2021	2020
Kontanter	201	204
Statspapper och obligationer	5 767	40 844
Aktier	7 008	6 285
Övrigt	391	213
Summa	**13 367**	**47 546**
varav panter som fritt kan återkallas av banken	*3 556*	*37 504*

Med Övriga ställda säkerheter avses säkerheter som ställts för förpliktelser som ej redovisas i balansräkningen.

Mottagna säkerheter
Som en del av ingångna omvända återköpsavtal och värdepapperslån har koncernen accepterat säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare till tredje part. Det verkliga värdet av sådana accepterade säkerheter uppgick till 63 709 mkr (25 704) vid räkenskapsårets slut, varav säkerheter till ett värde av 26 632 mkr (10 653) var sålda eller pantsatta till tredje part.

Överförda finansiella tillgångar redovisade i balansräkningen	2021		2020	
mkr	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld
Aktier, värdepappersutlåning	7 349	284[1]	6 626	906[1]
Statspapper och obligationer, repor	4 142	67	386	-
Statspapper och obligationer, övrigt	1 946	-	1 108	-
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	552	552	538	538
Summa	**13 989**	**903**	**8 556**	**844**

[1] Mottagen kontantsäkerhet.

M38 Eventualförpliktelser

mkr	2021	2020
Ansvarsförbindelser		
Garantiförbindelser, krediter	19 047	24 096
Garantiförbindelser, övriga	67 422	73 084
Oåterkalleliga remburser	1 033	2 294
Övrigt	-	-
Summa	**87 502**	**99 474**
varav föremål för nedskrivningsprövning	*87 502*	*99 474*
Åtaganden		
Kreditlöften	310 883	299 910
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	114 829	111 867
Övrigt[1]	210 531	48 438
Summa	**636 243**	**460 235**
varav föremål för nedskrivningsprövning	*493 807*	*319 460*
Summa eventualförpliktelser	**723 745**	**559 709**
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad som avsättning, se not M29	277	280

[1] I raden Övrigt ingår interna likviditetsgarantier ttill dotterbolag på 187 934 mkr (34 896).

Ansvarsförbindelser
Ansvarsförbindelserna består i huvudsak av olika typer av garantiförbindelser. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarsförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importremburser och bekräftade exportremburser. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. I tabellen anges garantiernas nominella belopp.

Tvister
Handelsbanken är föremål för krav i ett antal tvistemål som drivs i allmän domstol. Bedömningen är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till bankens fördel. Tvistebeloppen bedöms inte kunna få en väsentlig inverkan på bankens ställning eller resultat.

Ersättningar
Anställda i Danmark och Finland som kvarstår i tjänst fram till tidpunkten för avyttring av verksamheterna kommer att erhålla en extra ersättning. Beloppet är i nuläget inte möjligt att uppskatta, men bedöms ej kunna få en väsentlig inverkan på koncernens resultat och ställning.

20221007067O7

M39 Pensionsförpliktelser

mkr	2021	2020
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	35 174	33 554
Pensionsförpliktelser	35 142	34 899
Pensionsnetto[1]	**32**	**-1 345**

Pensionsförpliktelser har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter, vilket innebär att skuld i Sverige är beräknad enligt tryggandelagen, och motsvarande utländska pensionsförpliktelser har beräknats utifrån lokal reglering. Förvaltningstillgångarna innehas av Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening och liknande juridiska personer avseende utländska utfästelser. Då varken Pensionskassans tillgångar eller försäkringsteknisk avsättning finns fördelade på arbetsgivare som har försäkring hos Pensionskassan ingår ingen av dessa i tabellen ovan. I Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening uppgår pensionsförpliktelserna till 7 281 mkr (7 704) och marknadsvärdet av tillgångarna till 17 085 mkr (15 600). Överskottet i Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening uppgår således till till 9 804 mkr (7 896).

Av det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna i Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse avser 8 948 mkr (9 692) avsättningar som gjorts under åren 1989–2004 till en särskild kompletterande pension (SKP). I förpliktelserna ingår utfästelse avseende SKP med samma belopp som förvaltningstillgångarnas verkliga värde.
En del av denna utfästelse, 6 694 mkr (7 276), är villkorad.

[1] Med hänsyn till att överskottet i Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening kan utnyttjas för att täcka moderbolagets pensionsförpliktelser, samt att delar av utfästelsen är villkorad, redovisas inte ett underskott som en skuld i balansräkningen för 2020.

Pensionskostnader

mkr	2021	2020
Utbetalda pensioner	-1 345	-1 068
Pensionspremier[2]	-514	-469
Socialavgifter	-209	-169
Ersättning från pensionsstiftelse	569	545
Avsättning till pensionsstiftelse	-46	-73
Summa pensionskostnader	**-1 545**	**-1 234**

Nästa års förväntade utbetalda pensioner avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 1 359 mkr. Kostnaderna för pensionspremier innehåller premier för BTPK (premiebestämd pension) med 94 mkr (95).

Förvaltningstillgångar

mkr	2021	2020
Ingående balans	33 554	31 212
Avkastning	2 143	2 814
Avsättning till pensionsstiftelse	45	73
Ersättning från pensionsstiftelse	-568	-545
Utgående balans	**35 174**	**33 554**
Procentuell avkastning på förvaltningstillgångar	6%	9%

Pensionsförpliktelser

mkr	2021	2020
Ingående balans	34 899	32 799
Teknisk avgift	963	989
Ränta	115	213
Värdesäkring	98	326
Förtida pensionering	193	154
Utbetalda pensioner	-1 345	-1 068
Ändrade antaganden[3]	196	1 448
Värdeförändring villkorad förpliktelse	141	114
Effekt av planändring[2]	-	-8
Annan förändring av kapitalvärdet	-118	-68
Utgående balans	**35 142**	**34 899**

[2] Överföring av den tyska förmånsbestämda pensionsplanen under 2020 medförde att pensionsförpliktelsen i Tyskland minskade med 8 mkr per den 31 december 2020, samt gav en positiv effekt på pensionskostnaden med 14 mkr. För ytterligare information, se not K8.
[3] Avser främst effekt av ändrade antaganden enligt Finansinspektionens anvisningar.

Fördelning av förvaltningstillgångar

mkr	2021	2020
Aktier och fondandelar[4]	32 806	31 039
Räntebärande värdepapper	2 066	2 016
Övriga förvaltningstillgångar[5]	302	499
Summa	**35 174**	**33 554**

I Sverige utgår ålderspension från och med 65 års ålder enligt pensionsavtal mellan BAO och Finansförbundet/SACO-förbunden med 10% av årslönen, upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedel i inkomstbasbeloppsintervall 7,5–20 utgår ålderspension med 65% och i inkomstbasbeloppsintervall 20–30 med 32,5% av årslönen. På lönedel överstigande 30 inkomstbasbelopp utgår ingen ålderspension. Värdet av pensionsförpliktelserna beräknas årligen, per balansdagen, på försäkringstekniska grunder. Från och med den 1 mars 2020 tjänar alla nyanställda och anställda yngre än 25 år in pension i en premiebestämd pensionsplan. Anställda före den 1 mars 2020 påverkas inte utan är fortsatt medlemmar i den förmånsbestämda pensionsplanen.

De mest väsentliga beräkningsantagandena är dödligheten och diskonteringsräntan. Dödlighetsantagandet och diskonteringsräntan följer antagandena i tryggandelagens grunder. Diskonteringsräntan är 0,0% (0,0%) efter avdrag för skatt och omkostnader.

Utländska pensionsförpliktelser är beräknade enligt lokala redovisningskrav.
[4] Fondandelarna är till största del placerade i räntefonder och uppgår till 19 962 mkr (14 619).
[5] I övriga förvaltningstillgångar ingår främst likvida medel och en skuld avseende ännu ej utbetald gottgörelse.

M40 Tillgångar och skulder i valuta

2021 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	93 293	149 547	4 578	28 282	-	63 008	60	338 768
Utlåning till kreditinstitut	709 934	49 326	75 885	51 749	96 217	3 258	528	986 897
Utlåning till allmänheten	172 273	182 170	177 558	57 164	6 790	12 961	2 936	611 852
varav företag	*144 009*	*106 668*	*152 752*	*43 339*	*6 745*	*12 773*	*1 463*	*467 739*
varav hushåll	*28 264*	*75 512*	*24 806*	*13 825*	*45*	*188*	*1 473*	*144 113*
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	91 630	5 658	335	2	-	2 913	-	100 538
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24 137	965	8 741	-	-	480	-	34 323
Övriga ej valutafördelade poster	157 756							157 756
Summa tillgångar	**1 249 023**	**387 666**	**267 097**	**137 197**	**103 007**	**82 620**	**3 524**	**2 230 134**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	29 690	55 754	16 264	2 366	40 309	9 015	92	153 490
In- och upplåning från allmänheten	847 998	148 403	89 683	52 164	5 163	27 588	2 173	1 173 172
varav företag	*394 558*	*118 457*	*59 863*	*26 857*	*4 046*	*24 261*	*1 471*	*631 513*
varav hushåll	*453 440*	*29 946*	*29 820*	*23 307*	*1 117*	*3 327*	*702*	*541 659*
Emitterade värdepapper	4 470	293 135	205	7	24 887	339 775	17 329	679 808
Efterställda skulder	3 003	15 547	-	-	0	13 707	-	32 257
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	191 407							191 407
Summa skulder och eget kapital	**1 076 568**	**512 839**	**106 152**	**54 537**	**70 359**	**390 085**	**19 594**	**2 230 134**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		125 131	-160 782	-82 658	-32 524	307 452	16 124	
Nettoposition i valuta		-42	163	2	124	-13	54	288

Bankens syn på valutarisktagande framgår av not K2.

2020 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	84 525	128 206	18 025	212	0	65 480	914	297 362
Utlåning till kreditinstitut	650 539	55 109	71 127	67 369	103 644	4 479	1 383	953 660
Utlåning till allmänheten	160 420	172 429	160 731	49 041	6 518	14 473	2 533	566 145
varav företag	*130 748*	*106 470*	*135 476*	*34 160*	*6 457*	*14 308*	*1 011*	*428 630*
varav hushåll	*29 672*	*65 959*	*25 255*	*14 881*	*61*	*165*	*1 522*	*137 515*
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	89 688	5 457	839	1	-	2 368	762	99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	35 796	1 420	7 285	-	0	2 032	-	46 533
Övriga ej valutafördelade poster	162 058							162 058
Summa tillgångar	**1 183 026**	**362 621**	**258 007**	**116 623**	**110 162**	**88 832**	**5 592**	**2 124 863**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	65 573	42 256	26 461	2 619	39 574	16 101	470	193 054
In- och upplåning från allmänheten	735 197	128 970	83 919	47 218	4 967	18 987	1 872	1 021 130
varav företag	*315 675*	*103 484*	*58 601*	*24 296*	*3 296*	*15 881*	*1 260*	*522 493*
varav hushåll	*419 522*	*25 486*	*25 318*	*22 922*	*1 671*	*3 106*	*612*	*498 637*
Emitterade värdepapper	5 608	285 743	368	104	28 193	320 815	16 889	657 520
Efterställda skulder	3 002	15 213	-	-	0	22 867	-	41 082
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	212 077							212 077
Summa skulder och eget kapital	**1 021 457**	**472 182**	**110 748**	**49 941**	**72 734**	**378 770**	**19 031**	**2 124 863**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		109 673	-147 195	-66 608	-37 333	289 927	13 466	
Nettoposition i valuta		112	64	74	95	-11	27	361

20221006706708

M41 Upplysningar om närstående

Fordringar på och skulder till närstående	Dotterbolag		Intresseföretag och joint ventures		Övriga närstående	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Utlåning till kreditinstitut	965 802	911 996	-	-	-	-
Utlåning till allmänheten	1 132	1 132	439	493	-	-
Derivat	2 428	2 417	-	-	-	-
Övriga tillgångar	16 792	15 194	29	32	572	560
Summa	**986 154**	**930 739**	**468**	**525**	**572**	**560**
Skulder till kreditinstitut	72 395	71 570	-	-	-	-
In- och upplåning från allmänheten	13 594	10 236	113	115	1 058	853
Derivat	7 236	11 956	-	-	-	-
Efterställda skulder	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	84	101	-	-	-	-
Summa	**93 309**	**93 863**	**113**	**115**	**1 058**	**853**
Eventualförpliktelser	15 853	18 968	-	-	7 261	7 704
Derivat, nominella värden	566 710	367 382	-	-	-	-

Närstående – intäkter och kostnader	Dotterbolag		Intresseföretag och joint ventures		Övriga närstående	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Räntelntäkter	4 023	5 092	25	9	-	-
Räntekostnader	-281	-364	0	0	-	-
Provisionsintäkter	-	0	-	0	-	-
Provisionskostnader	-	0	-227	-205	-	-
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	-	0	0	0	-	-
Övriga intäkter	2 848	2 648	-	0	17	19
Övriga kostnader	-423	-386	-73	-54	-	-
Summa	**6 167**	**6 990**	**-275**	**-250**	**17**	**19**

Specifikation över dotterbolagen, intresseföretagen och joint ventures finns i not M16. Intresseföretagens och joint ventures verksamhet består av att utföra olika typer av tjänster i anknytning till de finansiella marknaderna. I gruppen övriga närstående ingår följande företag: Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, Svenska Handelsbankens Personalstiftelse och Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening (Pensionskassan). Företagen anlitar Svenska Handelsbanken AB för sedvanliga bank- och redovisningstjänster. Upplysningar om aktieägartillskott till koncern- och intresseföretag lämnas i not M16.

Den 21 oktober 2021 förvärvade Svenska Handelsbanken AB 30 461 977 A-aktier i AB Industrivärden till ett värde av 8 548 mkr från Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse. Aktierna delades därefter ut till bankens aktieägare som extrautdelning. Alla affärstransaktioner med närstående bolag sker på marknadsmässiga villkor.

Pensionskassans utfästelser till anställda i dotterbolag garanteras av moderbolaget, det vill säga om Pensionskassan inte skulle kunna betala sina åtaganden så är moderbolaget skyldigt att ta över och betala åtagandet. Pensionskassans förpliktelser uppgår till 7 281 mkr (7 704). Svenska Handelsbanken AB har begärt ersättning av Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse uppgående till 568 mkr (545) avseende pensionskostnader och - mkr (-) avseende särskild kompletterande pension samt av Svenska Handelsbankens Personalstiftelse uppgående till 63 mkr (43) för personalfrämjande åtgärder.

Information om krediter till ledande befattningshavare samt om ledande befattningshavares villkor och ersättningar i övrigt framgår av not K8.

M42 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning om 5,00 kronor (8,42 kronor för 2020, varav 4,10 kronor i ordinarie utdelning). Styrelsens förslag till vinstdisposition finns på sidan 217.

M43 Aktieinformation

31 december 2021

Aktieslag	Antal	% av kapital	% av röster	Aktiekapital	Kvotvärde
Serie A	1 944 777 165	98,22	99,82	3 014 404 606	1,55
Serie B	35 251 329	1,78	0,18	54 639 560	1,55
	1 980 028 494	**100,00**	**100,00**	**3 069 044 166**	

M44 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

M45 Upplysningar om tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet

Tillgångar och skulder i bankens verksamheter i Danmark och Finland utgör tillgångar och skulder som innehas för försäljning och är avyttringsgrupper i enlighet med IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter. Vidare utgör verksamheterna i Danmark och Finland avvecklad verksamhet. För en beskrivning av redovisningsprinciperna, se not M1.

- Avyttringsgrupp och avvecklad verksamhet i Danmark utgörs av Handelsbanken AB (publ) filial i Danmark.
- Avyttringsgrupp och avvecklad verksamhet i Finland utgörs av Handelsbanken AB (publ) filial i Finland.

Därutöver utgör aktier i dotterbolagen Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S, Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S, Handelsbanken Forsikringsformidling A/S och Lokalbolig A/S tillgångar som innehas för försäljning.

Upplysningar om tillgångar och skulder som innehas för försäljning

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning 2021 mkr	Danmark	Finland	Totalt
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	28 282	120 098	148 380
Övrig utlåning till centralbanker	207	0	207
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	0	0	0
Utlåning till övriga kreditinstitut	36	57	93
Utlåning till allmänheten	60 953	81 465	142 418
varav hushåll	*13 864*	*24 214*	*38 078*
varav företag	*47 089*	*57 251*	*104 340*
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	0	0
Aktier och andelar[1]	454	0	454
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures	139	-	139
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	6 770	0	6 770
Immateriella tillgångar	21	110	131
Fastigheter och inventarier	22	16	38
Övrigt	306	314	620
Summa	**97 190**	**202 060**	**299 250**
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	230	344	574
In- och upplåning från allmänheten	54 135	59 984	114 119
varav hushåll	*23 663*	*19 699*	*43 362*
varav företag	*30 472*	*40 285*	*70 757*
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	6 770	0	6 770
Avsättningar	57	78	135
Övrigt	290	960	1 250
Summa	**61 482**	**61 366**	**122 848**

[1] Ett belopp uppgående till ackumulerat 46 mkr hänförligt till dessa tillgångar har redovisats i övrigt totalresultat och i verkligt värdereserven i eget kapital.

Banken har initierat en process för avyttring av enheterna i Danmark och Finland.

Värdering av respektive avyttringsgrupp till det lägsta av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och redovisat värde har ej föranlett någon nedskrivning. Värdering av aktier i dotterbolagen Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S, Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S, Handelsbanken Forsikringsformidling A/S och Lokalbolig A/S till det lägsta av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och redovisat värde har ej föranlett någon nedskrivning.

20221007067709

M45 Forts

Avvecklad verksamhet
Intäkter, kostnader och resultat avvecklad verksamhet

Danmark mkr	2021	2020
Räntenetto	1 031	1 093
Provisionsnetto	724	646
Nettoresultat av finansiella transaktioner	171	168
Riskresultat	0	0
Övriga intäkter	34	3
Summa intäkter	**1 960**	**1 912**
Personalkostnader	-870	-884
Övriga kostnader	-584	-484
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-41	-106
Summa kostnader	**-1 495**	**-1 474**
Kreditförluster, netto	20	-33
Rörelseresultat	**485**	**405**
Bokslutsdispositioner	32	94
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt	**517**	**499**
Skatter	-87	-57
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	**430**	**442**
Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är eliminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter[1]:		
Intäkter	-122	-157
Kostnader	-69	-55

Finland mkr	2021	2020
Räntenetto	464	424
Provisionsnetto	338	350
Nettoresultat av finansiella transaktioner	51	53
Riskresultat	0	0
Övriga intäkter	141	7
Summa intäkter	**1 014**	**834**
Personalkostnader	-532	-530
Övriga kostnader	-670	-442
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-233	-21
Summa kostnader	**-1 435**	**-993**
Kreditförluster, netto	40	-94
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt	**-381**	**-253**
Skatter	-186	-33
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	**-567**	**-286**
Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är eliminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter[1]:		
Intäkter	442	362
Kostnader	-158	-163

[1] Endast externa intäkter och kostnader ingår i resultatet från såväl kvarvarande som avvecklad verksamhet. Den avvecklade verksamheten har väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka således är eliminerade i redovisningen. Exempelvis är all finansiering och likviditetshantering centraliserad till den centrala enheten Group Treasury i Sverige. Utlåning till allmänheten i Danmark och Finland är således finansierad genom intern upplåning från Group Treasury. Räntekostnader hänförliga till intern upplåning är eliminerade i redovisningen och ingår därmed inte i räntenettot ovan.

Summa årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	**-137**	**156**

Kassaflödesanalys avvecklad verksamhet

Danmark och Finland mkr	2021	2020
Kassaflöde från löpande verksamhet	30 979	13 153
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-189	54
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-	-
Årets kassaflöde från avvecklad verksamhet	**30 790**	**13 207**

M46 Kapitaltäckning

Uppställning i enlighet med kraven i Genomförandeförordningen (EU) nr 2021/637. Exkluderade rader bedöms ej relevanta för Handelsbanken vid tidpunkt för publicering.

Sammansättning av föreskriven kapitalbas - moderbolaget		2021	2020
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Belopp på upplysningsdagen
	Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	11 827	11 827
	varav: aktiekapital	*11 827*	*11 827*
	varav: konvertibler		
2	Ej utdelade vinstmedel	113 648	115 034
3	Ackumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	2 058	752
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	6 758	7 108
6	**Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar**	**134 321**	**134 721**
	Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-430	-239
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-3 110	-3 408
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	-823	-628
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-480	-445
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	4	9
15	Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)	-	-
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)	-427	-466
19	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-	-
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250% när institutet väljer alternativet med avdrag	-	-
20c	*varav: värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)*	-	-
21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	-	-
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 17,65% (negativt belopp)	-	-
23	*varav: institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna*	-	-
25	*varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader*	-	-
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)	-	-
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	-	-
27	Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutets primärkapitaltillskott (negativt belopp)	-	-
28	**Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital**	**-5 266**	**-5 177**
29	**Kärnprimärkapital**	**129 055**	**129 544**
	Primärkapitaltillskott: instrument		
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	13 513	21 980
32	*varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder*	*13 513*	*21 980*
33	Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet	-	-
36	**Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar**	**13 513**	**21 980**

M46 Forts

Sammansättning av föreskriven kapitalbas - moderbolaget		2021	2020
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Belopp på upplysningsdagen
	Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar		
37	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)	-	-9 808
40	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-	-
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapital som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)	-	-
43	**Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott**	**-**	**-9 808**
44	**Primärkapitaltillskott**	**13 513**	**12 172**
45	**Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)**	**142 568**	**141 716**
	Supplementärkapital: instrument och avsättningar		
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	18 364	18 032
50	Kreditriskjusteringar	1	16
51	**Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar**	**18 365**	**18 048**
	Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar		
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	-	-
55	Institutets direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-1 129	-1 129
57	**Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital**	**-1 129**	**-1 129**
58	**Supplementärkapital**	**17 236**	**16 919**
59	**Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)**	**159 804**	**158 635**
60	**Summa riskvägda tillgångar**	**426 749**	**409 265**
	Kapitalrelationer och buffertar		
61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	30,2	31,7
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	33,4	34,6
63	Summa kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	37,4	38,8
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	2,6	2,6
65	*varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert*	*2,5*	*2,5*
66	*varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert*	*0,1*	*0,1*
67	*varav: krav på systemriskbuffert*	*0,0*	*0,0*
67a	*varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut*	*0,0*	*0,0*
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	25,7	27,2
72	Direkta och indirekta innehav av kapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner)	0	0
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 17,65%, netto efter godtagbara korta positioner)	6 254	-
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 17,65%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	-231	0

20221006706710

M46 Forts

Sammansättning av föreskriven kapitalbas - moderbolaget		2021	2020
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Belopp på upplysningsdagen
	Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet		
76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpningen av taket)	-	-
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden	1 836	2 025
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	-	-
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	1 316	1 138
	Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)		
80	Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-	-
81	Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-	-
82	Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-	-
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-	-
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-	-
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-	-

20221007067111

M46 Forts

EU KM1 - Mall för nyckeltal

	Nyckeltal 2021	2021
	Tillgänglig kapitalbas (belopp)	
1	Kärnprimärkapital	129 054
2	Primärkapital	142 567
3	Totalt kapital	159 803
	Riskvägda exponeringsbelopp	
4	Totalt riskvägt exponeringsbelopp	426 749
	Kapitalrelationer (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	
5	Kärnprimärkapitalrelation (i %)	30,2%
6	Primärkapitalrelation (i %)	33,4%
7	Total kapitalrelation (i %)	37,4%
	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	
EU 7a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	1,6%
EU 7b	*varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)*	*0,9%*
EU 7c	*varav: ska utgöras av primärkapital (i procentenheter)*	*1,2%*
EU 7d	Totala kapitalbaskrav för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	9,6%
	Kombinerat buffertkrav och samlat kapitalkrav (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	
8	Kapitalkonserveringsbuffert (i %)	2,5%
EU 8a	Konserveringsbuffert på grund av makrotillsynsrisker eller systemrisker identifierade på medlemsstatsnivå (i %)	
9	Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffert (i%)	0,2%
EU 9a	Systemriskbuffert (i %)	
10	Buffert för globalt systemviktigt institut (i %)	
EU 10a	Buffert för andra systemviktiga institut (i %)	
11	Kombinerat buffertkrav (i %)	2,7%
EU 11a	Samlade kapitalkrav (i %)	12,2%
12	Tillgängligt ärnprimärkapital efter uppfyllande av de totala kapitalbaskraven för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	23,8%
	Bruttosoliditetsgrad	
13	Totalt exponeringsmått	1 600 320
14	Bruttosoliditetsgrad (i %)	9,5%
	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det totala exponeringsmåttet)	
EU 14a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (i %)	
EU 14b	*varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)*	
EU 14c	Totala krav avseende bruttosoliditetsgrad för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	3,0%
EU 14d	Krav på bruttosoliditetsbuffert (i %)	
EU 14e	Samlat bruttosoliditetskrav (i %)	
	Likviditetstäckningskvot	
15	Totala högkvalitativa likvida tillgångar (viktat värde – genomsnitt)	682 980
EU 16a	Likviditetsutflöden – totalt viktat	593 559
EU 16b	Likviditetsinflöden – totalt viktat	118 459
16	Totala nettolikviditetsutflöden (justerat värde)	475 100
17	Likviditetstäckningskvot (i %)	144%
	Stabil nettofinansieringskvot	
18	Total tillgänglig stabil finansiering	1 271 284
19	Totalt behov av stabil finansiering	1 293 235
20	Stabil nettofinansieringskvot (i %)	98%

M46 Forts

EU OV1 – Översikt över totala riskvägda exponeringsbelopp
Tabellen visar riskvägda exponeringsbelopp (REA) för kreditrisk, motpartsrisk, marknadsrisk och operativ risk per utgången av 2021 och föregående år. Creditrisk är beräknad enligt schablonmetoden, den grundläggande internmetoden och den avancerade internmetoden. Marknadsrisk och operativ risk är beräknade enligt schablonmetoden. REA för kreditrisk har minskat jämfört med föregående år. REA för motpartsrisk har ökat jämfört med föregående år. REA för marknadsrisk har minskat jämfört med föregående år.

Översikt över totala riskvägda exponeringsbelopp		Totala riskvägda exponeringsbelopp	Totala riskvägda exponeringsbelopp	Totala kapitalbaskrav
mkr		2021		2021
1	**Kreditrisk (exklusive motpartskreditrisk)**	**356 666**		**28 534**
2	*varav schablonmetoden*	*146 667*		*11 734*
3	*varav den grundläggande internmetoden (F-IRB)*	*40 123*		*3 209*
4	*varav klassificeringsmetoden*			
EU 4a	*varav aktier enligt den enkla riskviktade metoden*	*3 310*		*265*
5	*varav den avancerade internmetoden (A-IRB)*	*136 021*		*10 882*
5a		*30 545*		*2 444*
6	**Motpartskreditrisk**	**12 255**		**980**
7	*varav schablonmetoden*	*8 924*		*714*
8	*varav metoden med interna modeller*			
EU 8a	*varav exponeringar mot en central motpart*	*212*		*17*
EU 8b	*varav kreditvärdighetsjustering*	*2 614*		*209*
9	*varav andra motpartskreditrisker*	*505*		*40*
10	Ej tillämpligt			
11	Ej tillämpligt			
12	Ej tillämpligt			
13	Ej tillämpligt			
14	Ej tillämpligt			
15	**Avvecklingsrisk**	**15**		**1**
16	**Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter tillämpning av taket)**			
17	*varav intern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering*			
18	*varav extern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering (inbegripet internbedömningsmetoden)*			
19	*varav schablonmetoden för värdepapperisering*			
EU 19a	*varav 1 250 %/avdrag*			
20	**Positionsrisk, valutakursrisk och råvarurisk (marknadsrisk)**	**18 696**		**1 496**
21	*varav schablonmetoden*	*18 696*		*1 496*
22	*varav metoden för interna modeller*			
23	**Operativ risk**	**39 118**		**3 129**
EU 23a	*varav basmetoden*			
EU 23b	*varav schablonmetoden*	*39 118*		*3 129*
EU 23c	*varav internmätningsmetoden*			
24	Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 %)			
25	Ej tillämpligt			
26	Ej tillämpligt			
27	Ej tillämpligt			
28	Ej tillämpligt			
29	**Summa**	**426 749**		**34 140**

Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden
Tabellen visar kapitalkrav för marknadsrisker enligt schablonmetoden per utgången av 2021.

Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden	Kapitalkrav	
mkr	2021	2020
Direkta produkter		
Ränterisk (allmän och specifik)	199	596
Aktiekursrisk (allmän och specifik)	1	2
Valutakursrisk	1 281	455
Råvarurisk	1	1
Optioner		
Förenklad metod	-	-
Delta-plus-metod	-	-
Scenariometod	14	11
Värdepapperisering (specifik risk)	-	-
Summa kapitalkrav för marknadsrisk	**1 496**	**1 065**

20221007067 12

M46 Forts

Kreditriskexponeringar godkända för internmetoden	Exponeringsbelopp		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Statsexponeringar	501 686	372 232	7 050	5 067	564	405	1,4	1,4
Företagsexponeringar	539 996	469 731	134 649	132 895	10 772	10 632	24,9	28,3
Företagsutlåning	523 410	459 004	130 037	129 712	10 403	10 377	24,8	28,3
varav övrig utlåning, internmetod utan egna skattningar av LGD och KF	*92 263*	*86 835*	*21 401*	*22 767*	*1 712*	*1 821*	*23,2*	*26,2*
varav övrig utlåning, internmetod med egna skattningar av LGD och KF	*431 147*	*372 169*	*108 636*	*106 945*	*8 691*	*8 556*	*25,2*	*28,7*
varav stora företag	*144 882*	*116 650*	*45 387*	*44 014*	*3 631*	*3 521*	*31,3*	*37,7*
varav medelstora företag	*47 473*	*44 474*	*17 312*	*16 884*	*1 385*	*1 351*	*36,5*	*38,0*
varav fastighetsbolag	*238 792*	*211 045*	*45 937*	*46 045*	*3 675*	*3 684*	*19,2*	*21,8*
Motpartsrisk	16 586	10 727	4 612	3 183	369	255	27,8	29,7
Bostadsrättsföreningar	18 954	20 478	1 879	1 943	150	155	9,9	9,5
Hushållsexponeringar	166 801	160 828	25 711	26 398	2 057	2 112	15,4	16,4
Privatpersoner	151 957	144 987	20 412	20 555	1 633	1 644	13,4	14,2
varav fastighetskrediter	*123 037*	*117 611*	*14 785*	*15 083*	*1 183*	*1 207*	*12,0*	*12,8*
varav övriga	*28 920*	*27 376*	*5 627*	*5 472*	*450*	*437*	*19,5*	*20,0*
Små företag	14 844	15 841	5 299	5 843	424	468	35,7	36,9
Institutsexponeringar	44 506	38 121	11 228	10 532	898	843	25,2	27,6
Institutsutlåning	34 611	16 846	6 609	5 128	529	410	19,1	30,4
Motpartsrisk	9 895	21 275	4 619	5 404	369	433	46,7	25,4
Aktieexponeringar	895	787	3 310	2 911	265	233	370,0	370,0
varav börsnoterade aktier	-	-	-	*0*	-	-	-	-
varav övriga aktier	*895*	*787*	*3 310*	*2 911*	*265*	*233*	*370*	*370,0*
Motpartslösa exponeringar	5 133	680	5 034	680	403	54	98,1	100,0
Positioner i värdepapperisering	-	16	-	49	-	4	-	312,3
varav traditionell värdepapperisering	-	*16*	-	*49*	-	*4*	-	*312,3*
varav syntetisk värdepapperisering	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa internmetoden	1 277 971	1 062 873	188 861	180 475	15 109	14 438	14,8	17,0
Riskviktsgolv Svenska bolån[1]			10 571	9 139	846	731		
Effekt riskviktsgolv Norska bolån[2]			3 079		246			
Effekt riskviktsgolv Norska företag Säkerhet i fastighet[3]			16 895		1 352			
Totalt internmetoden med effekt av riskviktsgolv	1 277 971	1 062 873	219 406	189 614	17 553	15 169	17,2	17,8

[1] Exponeringsbeloppet som träffas av reglerna för riskviktsgolvet Svenska bolån är 56 646 mnkr per 31 dec 2021.
[2] Exponeringsbeloppet som träffas av reglerna för riskviktsgolvet Norska bolån är 30 517 mnkr per 31 dec 2021.
[3] Exponeringsbeloppet som träffas av reglerna för riskviktsgolvet Norska företag Säkerhet i fastighet är 124 418 mnkr per 31 dec 2021.

Kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden[1]	Exponeringsvärde		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Stater och centralbanker	2	1 805	0	0	0	0	0	0
Kommuner	120	-	0	-	0	-	0	-
Multilaterala utvecklingsbanker	2 441	956	0	0	0	0	0	0
Internationella organisationer	-	-	-	-	-	-	-	-
Institut	885 129	876 654	262	12 920	21	1 034	0	1,5
Företag	47 080	6 164	11 242	5 762	899	461	23,9	93,5
Hushåll	2 657	3 595	1 957	2 631	157	211	73,7	73,2
Säkerheter i fastigheter	82 697	68 820	28 364	24 018	2 269	1 921	34,3	34,9
Fallerade exponeringar	51	290	63	315	5	25	124,2	108,6
Högriskposter	8	8	13	13	1	1	150	150
Aktier	94 794	99 253	104 176	108 634	8 334	8 691	109,9	109,5
varav börsnoterade aktier	-	-	-	-	-	-	-	-
varav övriga aktier	*94 794*	*99 253*	*104 176*	*108 634*	*8 334*	*8 691*	*109,9*	*109,5*
Övriga poster	3 201	7 520	824	7 703	66	616	25,8	102,4
Summa schablonmetoden	1 118 180	1 065 065	146 901	161 996	11 752	12 960	13,1	15,2

[1] Uppgifter om kapitalkrav för exponeringsklasser där det förekommer exponeringar.

M46 Forts

Minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL)
MREL krav uttryckt som andel av totala skulder och kapitalbas (SFS 2015:1016). Minimikravet på nedskrivningsbara skulder och kapitalbas bestäms i bankens resolutionsplan av resolutionsmyndigheten RGK, i samarbete med FI. Totala skulder och kapitalbas samt MREL krav baseras på siffror från det tredje kvartalet.

mkr	2021	2020
MREL krav	120 262	138 170
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas	305 602	305 963
Totala skulder och kapitalbas	2 203 958	2 280 252

%	2021	2020
MREL krav som % av totala skulder och kapitalbas	5,5	6,1
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas som % av totala skulder och kapitalbas	13,9	13,4

LRCom: Bruttosoliditetsgrad enligt enhetligt offentliggörande
Tabellen visar bruttosoliditetsgrad per utgången av inneverande respektive föregående år. Exponeringarna är specificerade för kategorierna balansräkning, derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och exponeringar utanför balansräkning. Bruttosoliditetsgraden beräknas som primärkapital dividerat med sammanlagda exponeringar. Bruttosoliditetsgraden har ökat jämfört med föregående år.

LRCom: Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning mkr		2021
	Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)	
1	Poster i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering, men inklusive säkerhet)	2 144 169
2	Tilläggsbelopp med avseende på ställd derivatsäkerhet som dragits av från tillgångarna i balansräkningen i enlighet med de tillämpliga redovisningsreglerna	0
3	(Avdrag för tillgångar i form av fordringar för kontant tilläggsmarginalsäkerhet i derivattransaktioner)	-3 068
4	(Justering för värdepapper som tagits emot under transaktioner för värdepappersfinansiering och som redovisas som en tillgång)	0
5	(Allmänna kreditriskjusteringar av poster i balansräkningen)	0
6	(Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa primärkapital)	-5 266
7	**Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)**	**2 135 849**
	Derivatexponeringar	
8	Återanskaffningskostnad som sammanhänger med derivattransaktioner enligt schablonmetoden för motpartskreditrisk (dvs. netto av den medräkningsbara kontanta tilläggsmarginalsäkerheten)	16 104
EU-8a	Undantag för derivat: Bidrag till ersättningskostnader enligt den förenklade schablonmetoden	0
9	Tilläggsbelopp för möjlig framtida exponering i samband med derivattransaktioner enligt schablonmetoden för motpartskreditrisk	28 072
EU-9a	Undantag för derivat: Bidrag till möjlig framtida exponering enligt den förenklade schablonmetoden	0
EU-9b	Exponering fastställd enligt ursprunglig åtagandemetod	0
10	(Undantagen central motpartsdel av handelsexponeringar som clearats av kunden) (schablonmetod för motpartskreditrisk)	0
EU-10a	(Undantagen central motpartsdel av handelsexponeringar som clearats av kunden) (förenklad schablonmetod)	0
EU-10b	(Undantagen central motpartsdel av handelsexponeringar som clearats av kunden) (ursprungligt åtagandemetod)	0
11	Justerat effektivt teoretiskt belopp i skriftliga kreditderivat	3 379
12	(Justerade effektiva teoretiska kvittningar och tilläggsavdrag för skriftliga kreditderivat)	-30
13	**Sammanlagda derivatexponeringar**	**47 525**
	Exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering	
14	Bruttotillgångar i transaktioner för värdepapperisering (utan godkännande av nettning) efter justering för försäljningstransaktioner	55 004
15	(Nettade belopp för kontantskulder och kontantfordringar av bruttotillgångar i transaktioner för värdepapperisering)	0
16	Motpartens kreditriskexponering mot tillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering	13 530
EU-16a	Undantag för transaktioner för värdepappersfinansiering: Motpartens kreditriskexponering i enlighet med artiklarna 429e.5 och 222 i kapitalkravsförordningen	0
17	Exponeringar mot förmedlade transaktioner	0
EU-17a	(Undantagen central motpartsdel av exponeringar mot transaktioner för värdepappersfinansiering som clearats av kunden)	0
18	**Sammanlagda exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering**	**68 534**
	Andra exponeringar utanför balansräkningen	
19	Exponeringar utanför balansräkningen i effektiva teoretiska belopp	507 205
20	(Justeringar för konvertering till kreditekvivalenter)	-360 825
21	(Allmänna avsättningar som dragits av för att fastställa primärkapital och specifika avsättningar förbundna med exponeringar utanför balansräkningen)	0
22	**Exponeringar utanför balansräkningen**	**146 380**

20221007067713

M46 Forts

LRCom: Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning mkr		2021
	Undantagna exponeringar	
EU-22a	(Exponeringar som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 c i kapitalkravsförordningen)	-897 178
EU-22b	(Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429a.1 j i kapitalkravsförordningen (i och utanför balansräkningen))	0
EU-22c	(Undantagna exponeringar för offentliga utvecklingsbanker (eller utvecklingsenheter) – Offentliga investeringar)	0
EU-22d	(Undantagna exponeringar för offentliga utvecklingsbanker (eller utvecklingsenheter) – Subventionerade lån)	0
EU-22e	(Undantagna exponeringar vid förmedling (passing-through) av subventionerade lån för icke-offentliga utvecklingsbanker (eller utvecklingsenheter))	0
EU-22f	(Undantagna garanterade delar av exponeringar i samband med exportkrediter)	-790
EU-22g	(Undantagna överskjutande säkerheter som deponerats hos trepartsagenter)	0
EU-22h	(Undantagna värdepapperscentralrelaterade tjänster hos värdepapperscentraler/institut i enlighet med artikel 429a.1 o i kapitalkravsförordningen)	0
EU-22i	(Undantagna värdepapperscentralrelaterade tjänster hos utsedda institut i enlighet med artikel 429a.1 p i kapitalkravsförordningen)	0
EU-22j	(Minskning av exponeringsvärdet för förfinansieringslån eller mellankredit)	0
EU-22k	(Sammanlagda undantagna exponeringar)	-897 968
	Kapitalmått och totalt exponeringsmått	
23	**Primärkapital**	**142 567**
24	**Totalt exponeringsmått**	**1 500 320**
	Bruttosoliditetsgrad	
25	Bruttosoliditetsgrad (%)	9,50%
EU-25	Bruttosoliditetsgrad (bortsett från inverkan av undantaget för offentliga investeringar och subventionerade lån) (%)	9,50%
25a	Bruttosoliditetsgrad (bortsett från inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) (%)	9,50%
26	Lagstadgade minimikrav på bruttosoliditetsgrad (%)	3,00%
EU-26a	Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (%)	0,00%
EU-26b	*varav: som utgörs av kärnprimärkapital*	*0,00%*
27	Krav på bruttosolidaritetsbuffert (%)	3,00%
EU-27a	Samlade bruttosoliditetskrav (%)	
	Val av övergångsarrangemang och relevanta exponeringar	
EU-27b	Val av övergångsarrangemang för definition av kapitalmåttet	NA
	Offentliggörande av medelvärden	
28	Dagliga medelvärden för bruttotillgångar i transaktioner för värdepapperisering efter justering för försäljningstransaktioner och nettning av förbundna kontantskulder och kontantfordringar	46 089
29	Värdet vid kvartalsslut för bruttotillgångar i SFT, efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar	55 004
30	Totalt exponeringsmått (inbegripet inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	1 491 405
30a	Totalt exponeringsmått (bortsett från inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	1 491 405
31	Bruttosoliditetsgrad (inbegripet inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	9,56%
31a	Bruttosoliditetsgrad (bortsett från inverkan av tillämpliga tillfälliga undantag för centralbanksreserver) som omfattar medelvärden från rad 28 av bruttotillgångar i SFT (efter justering för försäljningstransaktioner och efter nettning av belopp för kontantskulder och kontantfordringar)	9,56%

LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad
Tabellen specificerar redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad. Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad har minskat jämfört med föregående år.

LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad mkr		Tillämpligt belopp
1	Sammanlagda tillgångar enligt offentliggjorda finansiella rapporter	2 230 134
2	Justering för enheter som är konsoliderade för redovisningsändamål men som inte omfattas av konsolideringen enligt tillsynskrav	0
3	(Justering för värdepapperiserade exponeringar som uppfyller de operativa kraven för godkännande av risköverföring)	0
4	(Justering för tillfälligt undantag för exponeringar mot centralbanker (i tillämpliga fall))	0
5	(Justering för förvaltningstillgångar som redovisas i balansräkningen i enlighet med de tillämpliga redovisningsreglerna men som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 (i) i kapitalkravsförordningen)	0
6	Justering för avistaköp och avistaförsäljning av finansiella tillgångar som omfattas av handelsdagsredovisning	0
7	Justering för godtagbara överföringar för poolning av kontanta medel	0
8	Justering för finansiella derivatinstrument	16 579
9	Justering för transaktioner för värdepappersfinansiering	26 604
10	Justering för poster utanför balansräkningen (dvs. konvertering till kreditekvivalenter för exponeringar utanför balansräkningen)	146 380
11	(Justering för krav på försiktig värdering och specifika och allmänna avsättningar som har lett till reducerat primärkapital)	-430
EU-11a	(Justering för exponeringar som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 c i kapitalkravsförordningen)	-897 178
EU-11b	(Justering för exponeringar som undantas från det totala exponeringsmåttet i enlighet med artikel 429a.1 j i kapitalkravsförordningen)	0
12	*Andra justeringar*	-21 768
13	**Totalt exponeringsmått**	**1 500 320**

Styrelsens och vd:s underskrifter

Härmed försäkras att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, att moderbolagets årsredovisning har upprättats i enlighet med god redovisningssed för aktiemarknadsbolag, att års- och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de övriga företag som ingår i koncernen står inför.

STOCKHOLM DEN 8 FEBRUARI 2021

Pär Boman
styrelseordförande

Fredrik Lundberg
vice ordförande

Jon Fredrik Baksaas
styrelseledamot

Stina Bergfors
styrelseledamot

Hans Biörck
styrelseledamot

Kerstin Hessius
styrelseledamot

Anna Hjelmberg
styrelseledamot

Lena Renström
styrelseledamot

Ulf Riese
styrelseledamot

Arja Taaveniku
styrelseledamot

Carina Åkerström
verkställande direktör

20221007067714

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Svenska Handelsbanken AB (publ), org.nr 502007-7862

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2021 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 37–73. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6–270 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar, och bolagsstyrningsrapporten är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Reservering för förväntade kreditförluster

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen och koncernredovisningen. Kreditriskexponeringar och dess hantering beskrivs i not K2 från sid 113. Koncernens redovisade förväntade kreditförluster specificeras i not K10. Upplysningar avseende moderbolaget finns i not M2 och M10. För området relevanta redovisningsprinciper för koncernen beskrivs i not K1, avsnitt 10 på sid 102. Av not M1 framgår att moderbolagets redovisningsprinciper avseende kreditgivning och reserveringar för förväntade kreditförluster överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper.

Beskrivning av området	*Hur detta område beaktades i revisionen*
Per den 31 december 2021 uppgår utlåning till allmänheten till 2 163 135 (611 852) mkr i koncernen (moderbolaget) vilket motsvarar 65 (27) % av totala tillgångar. Den totala kreditriskexponeringen, inklusive åtaganden utanför balansräkningen, uppgår till 3 597 780 (2 827 069) mkr. Reservering för förväntande kreditförluster för utlåning till allmänheten uppgår till 3 178 (2 265) mkr varav 1 085 (600) mkr baseras på modellbaserade beräkningar (Steg 1 och 2) och 2 093 (1 665) mkr på manuella beräkningar (Steg 3). Banken utför justeringar för modellberäknade reserver i Steg 1 och 2 för att beakta effekter från faktorer som inte bedöms fångas upp av modellen. Förlustreserven ska värderas på ett sätt som återspeglar ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera ett intervall av möjliga utfall och baseras på tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar. Reserveringen kräver att Banken gör bedömningar och antaganden av exempelvis kriterier för att identifiera en väsentlig ökning i kreditrisk och metoder för att beräkna förväntade kreditförluster. Givet komplexiteten vid beräkningen och att det kräver att Banken gör bedömningar och antaganden med väsentlig påverkan på redovisade belopp har värdering av reserven för förväntande kreditförluster ansetts vara ett särskilt betydelsefullt område.	Vi har utvärderat huruvida Bankens bedömning av sannolikhet för fallissemang, förlust vid fallissemang, exponering vid fallissemang och förväntad kreditförlust samt väsentlig ökning av kreditrisk är i enlighet med IFRS 9. Vi har erhållit förståelse för och testat utformningen av nyckelkontroller i kreditprocessen inklusive kreditbeslut, kreditgranskning, ratingklassificering samt identifiering och fastställande av krediter som bedöms vara i fallissemang. Vi har även testat kontroller avseende inläsning av modelldata och generella IT-kontroller inklusive behörighetshantering för dessa system. Vår bedömning är att vi kan ha en kontrollbaserad ansats i vår revision. Vidare har vi utmanat bankens initiala och aktuella kreditrating för ett stickprov av krediter. Vi har testat att data från underliggande system som används i modellen är fullständig och korrekt. Vi har granskat och bedömt modellen som används inklusive antagande och parameter samt kontrollerat modellens funktionalitet. Vi har även granskat och bedömt utfall av de modellvalideringar som har utförts och bedömt rimligheten i den makroekonomiska data som används. Vi har bedömt rimligheten i de manuella justeringar, inklusive den expertbaserade reserveringen avseende covid-19, som utförts av Banken. I vår revision har vi använt våra interna modellspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört. Vi har även granskat att lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående kreditrisk är ändamålsenliga.

Värdering av finansiella instrument där marknadspriser saknas

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen och koncernredovisningen. Finansiella instrument värderade till verkligt värde beskrivs i not K41 för koncernen och M36 för moderbolaget. För området relevanta redovisningsprinciper för koncernen beskrivs i not K1, avsnitt 9 på sid 101. Av not M1 framgår att moderbolagets redovisningsprinciper avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper.

Beskrivning av området	*Hur detta område beaktades i revisionen*
Banken har finansiella instrument där aktuella marknadspriser saknas varför verkligt värde bestäms utifrån värderingsmodeller som bygger på marknadsdata. Dessa finansiella instrument kategoriseras i nivå 2 enligt IFRS värderingshierarki. Svenska Handelsbanken har även i viss omfattning finansiella instrument vars värdering till verkligt värde bestäms utifrån värderingsmodeller där värdet påverkas av indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter. Dessa finansiella instrument kategoriseras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki. Koncernen (moderbolaget) har finansiella tillgångar och finansiella skulder i nivå 2 om 37 923 (57 917) mkr respektive 16 066 (22 822) mkr. Finansiella tillgångar och skulder i nivå 3 uppgår till 1 166 (1 135) mkr respektive 527 (527) mkr. Finansiella instrument i nivå 2 utgörs främst av derivatkontrakt, däribland ränteswappar och olika typer av linjära valutaderivat, samt företagsobligationer. Dessa instrument värderas med värderingsmodeller som bygger på marknadsräntor och andra marknadspriser. Finansiella instrument i nivå 3 utgörs främst av onoterade aktier i gemensamägda bolag, placeringstillgångar i försäkringsrörelsen samt vissa derivatkontrakt som värderas med icke-observerbara data. Givet komplexiteten vid beräkningar och att det kräver att Banken gör bedömningar med väsentlig påverkan på redovisade belopp har värdering av finansiella instrument där marknadspriser saknas bedömts vara ett särskilt betydelsefullt område.	Vi har utvärderat huruvida Bankens metod för värdering av finansiella instrument där marknadspriser saknas inklusive klassificering i värderingshierarki är i enlighet med IFRS 13. Vi har testat nyckelkontroller i värderingsprocessen, innefattande bankens fastställande och godkännande av antaganden och metoder som använts i modellbaserade beräkningar, kontroller av datakvalitet samt förändringshantering avseende interna värderingsmodeller. Vi har även testat generella IT-kontroller inklusive behörighetshantering för dessa system. Vår bedömning är att dessa nyckelkontroller är designade, implementerade och operativt effektiva och vi har därför bestämt att vi kan förlita oss på dessa nyckelkontroller i vår revision. Vidare har vi bedömt och utmanat de metoder och antaganden som används vid värdering av finansiella instrument där marknadsvärden saknas. Vi har jämfört värderingsmodellerna mot värderingsriktlinjer och branschpraxis. Vi har jämfört använda antaganden med lämpliga referensvärden och priskällor och undersökt betydande avvikelser. Vi har kontrollerat rimligheten i beräkningarna genom att stickprovsvis utföra egna oberoende värderingar. I vår revision har vi använt våra interna värderingsspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört. Vi har även granskat att lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående värdering av finansiella instrument till verkligt värde är ändamålsenliga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–5, 37–73 och 277–279. Även ersättningsrapporten för räkenskapsåret 2021 utgör annan information. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

20221007067715

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen, forts

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, *modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen*. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Revisorns granskning av förvaltning och förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av Esef-rapporten

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en granskning av att styrelsen och verkställande direktören har upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering (Esef-rapporten) enligt 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2021.

Vår granskning och vårt uttalande avser endast det lagstadgade kravet.

Enligt vår uppfattning har Esef-rapporten 6368FBB82CB6168B21544 08D36EB8BD2D1067E9C79523BB726104AD9BE3DEED1 upprättats i ett format som i allt väsentligt möjliggör enhetlig elektronisk rapportering.

Grund för uttalandet

Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 18 Revisorns granskning av Esef-rapporten. Vårt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Svenska Handelsbanken AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att Esef-rapporten har upprättats i enlighet med 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer nödvändig för att upprätta Esef-rapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vår uppgift är att uttala oss med rimlig säkerhet om Esef-rapporten i allt väsentligt är upprättad i ett format som uppfyller kraven i 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, på grundval av vår granskning.

RevR 18 kräver att vi planerar och genomför våra granskningsåtgärder för att uppnå rimlig säkerhet att Esef-rapporten är upprättad i ett format som uppfyller dessa krav.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en granskning som utförs enligt RevR 18 och god revisionssed i Sverige

20221007067716

alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i Esef-rapporten.

Revisionsföretagen tillämpar ISQC 1 Kvalitetskontroll för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och närliggande tjänster och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta bevis om att Esef-rapporten har upprättats i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering av årsredovisningen och koncernredovisning. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i rapporteringen vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur styrelsen och verkställande direktören tar fram underlaget i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen omfattar också en utvärdering av ändamålsenligheten och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens antaganden.

Granskningsåtgärderna omfattar huvudsakligen en teknisk validering av Esef-rapporten, dvs. om filen som innehåller Esef-rapporten uppfyller den tekniska specifikation som anges i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/815 och en avstämning av att Esef-rapporten överensstämmer med den granskade årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vidare omfattar granskningen även en bedömning av huruvida Esef-rapporten har märkts med iXBRL som möjliggör en rättvisande och fullständig maskinläsbar version av koncernens resultat-, balans- och eget-kapitalräkningar samt kassaflödesanalysen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 37–73 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Ernst & Young AB, Hamngatan 26, 111 47 Stockholm, utsågs till Svenska Handelsbanken AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 24 mars 2021 och har varit bolagets revisor sedan 28 april 1998.

PricewaterhouseCoopers AB, Torsgatan 21, 113 97 Stockhom, utsågs till Svenska Handelsbanken AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 24 mars 2021 och har varit bolagets revisor sedan 29 mars 2017.

Stockholm den 24 februari 2022

Ernst & Young AB	PricewaterhouseCoopers AB
Jesper Nilsson Auktoriserad revisor	Johan Rippe Auktoriserad revisor

Revisors rapport över översiktlig granskning av Svenska Handelsbanken AB (publ):s hållbarhetsredovisning

Till Svenska Handelsbanken AB (publ), org.nr 502007-7862

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Svenska Handelsbanken AB (publ) (Handelsbanken), att översiktligt granska Handelsbankens hållbarhetsrapport för år 2021 på sid 37–73 i Handelsbankens årsredovisning samt Sustainability Factbook för år 2021 som finns på Handelsbankens hemsida (www.handelsbanken.se). Vi använder den samlade benämningen "hållbarhetsredovisning" när vi refererar till ovanstående information.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 14 i Sustainability Factbook, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivna av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information, med tillämpning av RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och kvalitetskontroll i övrigt har. Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Svenska Handelsbanken AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 24 februari 2022

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Marianne Förander
Specialistmedlem i FAR

PricewaterhouseCoopers AB

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

Karin Juslin
Specialistmedlem i FAR

Definitioner och förklaringar

20221007067717

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Bankens finansiella rapporter innehåller alternativa nyckeltal som Handelsbanken bedömer ger värdefull information till läsaren, eftersom de används av koncernledning för intern styrning och resultatuppföljning samt även för jämförelser mellan rapportperioder.

Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures) är finansiella mått över resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som varken definieras i IFRS eller i kapitaltäckningsregelverket. Dessa behöver inte vara jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra bolag. Beräkningar av vissa nyckeltal finns redovisade i Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

ANDEL UTLÅNING I STEG 3
Utlåning till allmänheten i Steg 3 netto i relation till brutto utlåning till allmänheten.

EKONOMISKT KAPITAL (EC)
Ekonomiskt kapital (Economic Capital) är en modell för beräkning av ekonomiskt kapital som i ett mått fångar koncernens samlade risker och anger det kapital som med en mycket hög sannolikhet ska täcka oväntade förluster eller värdeminskningar.

JUSTERAT EGET KAPITAL PER AKTIE
Eget kapital vid årets slut reducerat med eget kapitaleffekten av kassaflödessäkringar och minoritetens andel av eget kapital. Justerat eget kapital divideras sedan med antalet stamaktier vid årsskiftet, reducerat med återköp. I förekommande fall tas hänsyn till utspädningseffekt.

K/I-TAL
Summa kostnader i relation till summa intäkter. I segmentsredovisningen inkluderas resultatutdelningen i summa intäkter.

KREDITFÖRLUSTNIVÅ
Kreditförluster på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten vid årets början.

P/E-TAL
Börskurs vid årets slut dividerad med resultat per aktie.

RESERVERINGSGRAD STEG 1
Reserveringar i Steg 1 på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten i Steg 1, brutto.

RESERVERINGSGRAD STEG 2
Reserveringar i Steg 2 på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten i Steg 2, brutto.

RESERVERINGSGRAD STEG 3
Reserveringar i Steg 3 på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten i Steg 3, brutto.

RESULTAT PER AKTIE
Årets resultat hänförligt till stamaktieägarna dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier. I förekommande fall tas hänsyn till utspädningseffekt.

RÄNTABILITET PÅ ALLOKERAT KAPITAL
Segmentets rörelseresultat efter resultatutdelning beräknat med skattesatsen 20,6% (21,4%) i relation till genomsnittet av årets kvartalsvisa allokerade kapital.

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL
Årets resultat i relation till genomsnittligt eget kapital. Genomsnittligt eget kapital för de fyra senaste kvartalen justeras för värdeförändringar på finansiella tillgångar klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat, derivat i kassaflödessäkringar, omvärderingseffekter av förmånsbestämda pensionsplaner samt ett vägt genomsnitt av nyemission, utdelning samt återköp av egna aktier.

RÄNTABILITET PÅ TOTALT KAPITAL
Årets resultat i relation till genomsnittet av de fem senaste kvartalens balansomslutning.

RÄNTEMARGINAL
Periodens räntenetto uppräknat till helår, i relation till genomsnittliga totala tillgångar.

TOTALAVKASTNING
Summan av årets aktiekursförändring och *utbetald utdelning per aktie dividerad med aktiekursen* vid utgången av föregående år.

TOTAL RESERVERINGSGRAD
Totala reserveringar på utlåning till allmänheten i relation till brutto utlåning till allmänheten.

NYCKELTAL OCH BEGREPP DEFINIERADE I KAPITALTÄCKNINGSREGELVERKET

BRUTTOSOLIDITETSGRAD
Primärkapitalet i relation till totala tillgångar inklusive vissa poster utanför balansräkningen omräknade med konverteringsfaktorer definierade i schablonmetoden samt regleringsmässiga justeringar från kapitalbasen.

EXPONERINGSBELOPP
Exponeringsbelopp (Exposure at default) är det belopp som ska kapitaltäckas. Beloppet beräknas inklusive räntor och avgifter. Belopp för poster utanför balansräkningen omräknas med konverteringsfaktor (KF). För derivat beräknas exponeringsvärdet i enlighet med schablonmetoden för motpartsrisk (SA-CCR).

EXPONERINGSVÄRDE
Exponeringsvärde är detsamma som exponeringsbelopp. Begreppet exponeringsvärde används inom schablonmetoden för kreditrisk.

KAPITALBAS/TOTALT KAPITAL
Kapitalbasen består av summan av primärkapital och supplementärt kapital.

KAPITALKRAV
Lagstadgat kapitalkrav innebär att institut som lyder under CRR ska ha en kärnprimärkapitalrelation på minst 4,5%, en primärkapitalrelation på minst 6% och en total kapitalrelation på minst 8%. Detta innebär att kapitalbasen för respektive relation måste uppgå till den angivna procentandelen av riskexponeringsbeloppet. För definitioner av respektive kapitalbasbelopp, se Kärnprimärkapital, Primärkapital och Totalt kapital. Tillsynsmyndigheten kan utöver de generella kraven lägga till institutsspecifika krav i enlighet med regelverkets andra pelare.

KONVERTERINGSFAKTOR (KF)
Konverteringsfaktor (CCF): kvoten av det för närvarande outnyttjade beloppet av ett åtagande som kan komma att utnyttjas och som därför skulle vara utestående i händelse av fallissemang och det för närvarande outnyttjade beloppet av åtagandet, varvid åtagandets storlek ska fastställas genom den aviserade limiten såvida inte den icke aviserade limiten är högre.

KREDITVÄRDIGHETSJUSTERINGSRISK (CVA)
Kreditvärdighetsjusteringsrisk (Credit Valuation Adjustment) mäter risken att marknadsvärdet på ett derivat minskar beroende på att kreditvärdigheten hos motparten försämras. Kreditvärdighetsjustering är en komponent i regelverket för värdering av derivat. Justeringen av värdet baseras på motpartens kreditvärdighet. En exponering mot en motpart med sämre kreditvärdighet ska ha ett lägre redovisat värde än motsvarande exponering mot en motpart med bättre kreditvärdighet. Kreditrisk i detta sammanhang innebär att om en given motparts kreditvärdighet försämras minskar omedelbart värdet i balansräkningen på alla derivattransaktioner med positivt marknadsvärde mot denna motpart, och därmed minskar bankens eget kapital. För att ta höjd för denna risk i kapitaltäckningen har kreditvärdighetsjusteringsrisk införts som en del av kapitaltäckningsreglerna.

KÄRNPRIMÄRKAPITAL
Kärnprimärkapital är en delkomponent av kapitalbasen och består i huvudsak av eget kapital. Avdrag görs för bland annat upparbetad utdelning, goodwill och andra immateriella tillgångar samt skillnaden mellan förväntad förlust och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster.

KÄRNPRIMÄRKAPITALRELATION
Kärnprimärkapital i relation till totalt riskvägt exponeringsbelopp.

KÄRNPRIMÄRKAPITALRELATION TILLGÄNGLIGT ATT ANVÄNDAS SOM BUFFERT
Kärnprimärkapitalrelation efter avdrag för den del av kärnprimärkapitalet som krävs för att uppfylla samtliga formella kapitalkrav.

LIKVIDITETSTÄCKNINGSGRAD (LCR)
Högkvalitativa likvida tillgångar i relation till ett beräknat nettolikviditetsutflöde under en period av 30 dagar.

PRIMÄRKAPITAL
Kärnprimärkapital inklusive primärkapitaltillskott.

PRIMÄRKAPITALRELATION
Primärkapital i relation till totalt riskvägt exponeringsbelopp.

PRIMÄRKAPITALTILLSKOTT
Primärkapitaltillskott utgörs av eviga förlagslån som uppfyller de krav som anges i förordning (EU) nr 575/2013 och därmed får räknas med i primärkapitalet.

RISKEXPONERINGSBELOPP
Kapitalkrav enligt CRR multiplicerat med 12,5. Riskexponeringsbelopp används i samband med marknadsrisker och operativa risker.

RISKVIKT
Mått för att beskriva hur riskfylld en exponering beräknas vara enligt kapitaltäckningsregelverket.

RISKVÄGT EXPONERINGSBELOPP
Exponeringsbelopp multiplicerat med riskvikt. Riskvägda exponeringsbelopp används i samband med kreditrisker inklusive motpartsrisker.

SUPPLEMENTÄRT KAPITAL
Supplementärt kapital är en delkomponent av kapitalbasen och består huvudsakligen av förlagslån som uppfyller de krav som anges i förordning (EU) nr 575/2013 för att räknas med i supplementärkapitalet.

SÄRSKILT KAPITALBASKRAV
Även kallat pelare 2-krav, utgörs av ett minimikrav beslutat av tillsynsmyndigheten, inom ramen för regelverkets andra pelare, för risker som en bank är eller kan bli exponerad för och som inte täcks av de generella minimikraven.

TOTAL KAPITALRELATION
Totalt kapital i relation till totalt riskvägt exponeringsbelopp.

TOTALT RISKVÄGT EXPONERINGSBELOPP
Totalt riskvägt exponeringsbelopp är summan av riskexponeringsbelopp och riskvägda exponeringsbelopp.

VÄGLEDNING I PELARE 2
Med vägledningen i enlighet med regelverkets andra pelare kan tillsynsmyndigheten underrätta banken om vilken kapitalnivå som myndigheten anser att banken ska hålla utöver de minimi- och buffertkraven för att täcka risker och hantera framtida finansiella påfrestningar.

20221007067 18

FÖRKLARINGAR

ANSTÅNDSÅTGÄRD
Anståndsåtgärd är en eftergift från ett instituts sida till en gäldenär vars finansiella situation har eller sannolikt kommer att få svårigheter att fullgöra sina finansiella åtaganden.

AVKASTNINGSDELNING
Avkastningsdelning innebär att försäkringsbolaget erhåller 10% av totalavkastningen i avkastningsdelning då totalavkastningen överstiger den garanterade räntan i försäkringar med garanterad ränta.

CRR
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

ENGÅNGSPOSTER
Engångsposter är poster som Handelsbanken bedömer vara av engångskaraktär. Dessa specificeras i Handelsbankens faktabok, som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

FALLISSEMANG
Fallissemang med avseende på en viss gäldenär ska anses föreligga när någon eller båda av följande situationer har uppstått: a) Institutet anser att det är osannolikt att gäldenären kommer att betala sina kreditförpliktelser helt och hållet till institutet, moderföretaget eller något av dess dotterföretag, utan att institutet tillgriper åtgärder som att realisera säkerheter. b) Någon av gäldenärens väsentliga kreditförpliktelser gentemot institutet, moderföretaget eller något av dess dotterföretag är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar. De behöriga myndigheterna får ersätta de 90 dagarna med 180 dagar för exponeringar som är säkrade genom bostadsfastigheter eller små och medelstora företags kommersiella fastigheter i klassen hushållsexponeringar och exponeringar mot offentliga organ. De 180 dagarna tillämpas inte vid tillämpning av artikel 36.1 m eller artikel 127 i förordning (EU) nr 575/2013.

FÖRLUST VID FALLISSEMANG (LGD)
Förlust vid fallissemang ("loss given default", LGD): kvoten av förlusten på en exponering till följd av en motparts fallissemang och det utestående beloppet vid tiden för fallissemanget.

FÖRVÄNTAD FÖRLUST (EL)
Förväntad förlust ("expected loss", EL): kvoten av det belopp som förväntas gå förlorat på en exponering till följd av möjligt fallissemang hos en motpart eller utspädning under en ettårsperiod och det utestående beloppet vid tiden för fallissemanget.

INTERN RISKKLASSIFICERING (INTERNMETODEN, IRK)
Intern riskklassificering ("internmetoden") är den metod som om föreskrivs i kapitel 3 i förordning (EU) nr 575/2013 för beräkning av riskvägda exponeringsbelopp enligt artikel 92.3 a och f.

ITRAXX
ITRAXX Financials är ett index över CDS-spreadarna (Credit Default Swaps) för de 25 största obligationsemittenterna inom bank- och försäkringssektorn i Europa och beskriver den genomsnittliga premie som en investerare *kräver för att acceptera kreditrisk på bolagen.*

MREL KRAV
Minimikravet avseende nedskrivningsbara skulder och kapitalbas. Kravet bestäms årligen av RGK, resolutionsmyndigheten, enligt svensk resolutionslag (SFS 2015:1016).

NEDSKRIVNINGSBARA SKULDER OCH KAPITALBAS
Summan av kvalificerade, nedskrivningsbara seniora skulder enligt svensk resolutionslag (SFS 2015:1016) och kapitalbas.

OTC-DERIVAT
Over-the-counter-derivat är oclearade skräddarsydda derivat.

PREMIEINKOMST
Begrepp inom bankens försäkringsrörelse som i huvudsak betecknar summan av under året inbetalda försäkringspremier.

RISKRESULTAT
Begrepp inom bankens försäkringsrörelse. Årets riskresultat är skillnaden mellan de avgifter som bolaget tar ut för att täcka försäkringsrisker (död, livslängd, sjukdom och olycksfall) och den faktiska kostnaden för inträffade försäkringsfall.

SANNOLIKHET FÖR FALLISSEMANG (PD)
Sannolikhet för fallissemang ("probability of default", PD): sannolikheten för en motparts fallissemang under en ettårsperiod.

SCHABLONMETOD
Schablonmetod är den metod som föreskrivs i kapitel 2 i förordning (EU) nr 575/2013 för beräkning av riskvägda exponeringsbelopp enligt artikel 92.3 a och f.

SOCIALAVGIFTER
Avgifter för finansiering av system för social trygghet. Omfattar arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt samt motsvarande skatter och avgifter i utlandet.

SOLVENSKVOT
Begrepp inom försäkringsrörelsen. Solvenskvoten är kapitalbasen delad med erforderlig solvensmarginal och mäter vilken marginal bolaget har för att kunna stå för sina åtaganden. Kvoten för vinstutdelande livbolag kan inte jämföras med kvoten för ömsesidiga livbolag.

STABIL NETTOFINANSIERINGSKVOT (NSFR)
Det strukturella likviditetsmåttet som är relationen mellan tillgänglig stabil finansiering och behovet av stabil finansiering.

SÄRSKILDA POSTER
Särskilda poster är sådana poster som tenderar att variera över rapportperioder och som Handelsbanken har preciserat för att underlätta jämförelsen av resultatutvecklingen, exempelvis Avsättning till vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

TOTALA SKULDER OCH KAPITALBAS
Summan av bankens total skulder och kapitalbas.

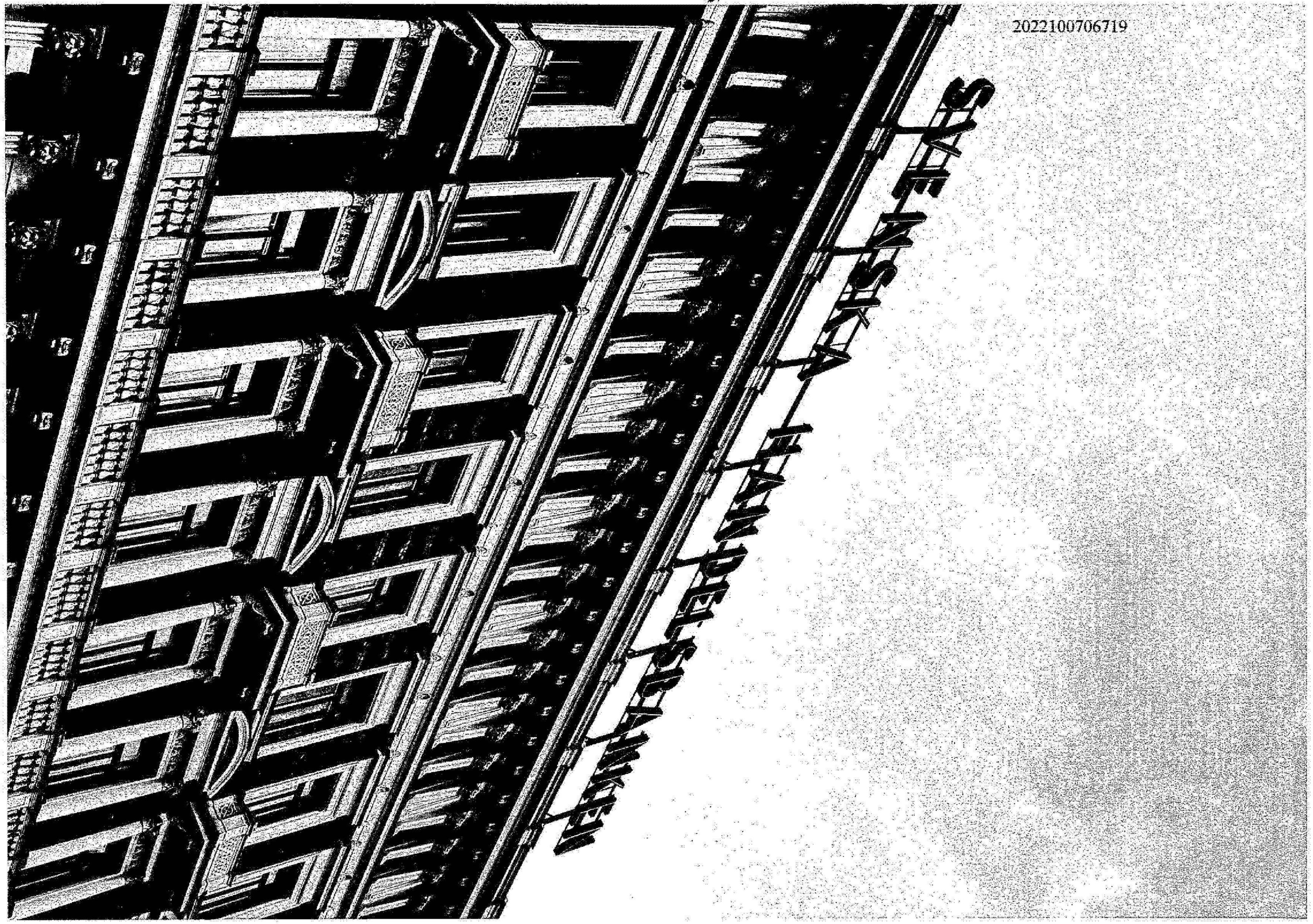
VÄRDEPAPPERISERING
Värdepapperisering: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp av exponeringar delas upp i trancher, och som har samtliga följande egenskaper: a) Betalningarna inom ramen för transaktionen eller programmet är beroende av utvecklingen av exponeringen eller gruppen av exponeringar. b) Prioriteringen av trancherna avgör hur förluster fördelas under den tid transaktionen eller programmet pågår. c) Transaktionen eller programmet skapar inte exponeringar som har alla de egenskaper som förtecknas i artikel 147.8 i förordning (EU) nr 575/2013.

Produktion: Handelsbanken i samarbete med Hallvarsson & Halvarsson.
Foto: Bengt Evertsson, Magnus Fond, Pär Olsson, Bengt Wanselius.
Tryck: Larsson Offsettryck, Linköping 2022.

MIX
Papper från ansvarsfulla källor
FSC® C104421
FSC
www.fsc.org

Svanenmärkt trycksak, 3041 0298

BANK

handelsbanken.com | 08-701 10 00 | 106 70 Stockholm